

ٹٹی ٹیٹس گورہام

حقیقت حسن آبادی

پتی سٹین گورہام

حفظ حسن آبادی

بلوچی اکیڈمی کونٹہ

© بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

کتاب و نام	:	ٹی ٹی گور بام
نوشتہ کار	:	حفیظ حسن آبادی
سنگ کار	:	بلوچی اکیڈمی
ٹائٹیل	:	پیرگ بلوچ
چاپ جاہ	:	یونائیٹڈ پرنٹرز کوئٹہ
کمپیوٹر کمپوزنگ	:	بلوچی پبلیکیشنز کوئٹہ
اولی چاپ	:	2004
دانگ	:	500
بہا	:	

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

ندر

په بلوچي ۽ دوه خدمت کنوکاني نام ۽

واجه اسماعيل ممتاز

۽

بانک کارینا جهانی

ردء بئذ

9	حفيظ حسن آباءى	پيش گال
11	حكيم بلوچ	بجارى سرحال
23	ڏاڪٽر نعمت الله چڱي	پيش گال
31		ساهڪدن
48		شپ ۽ گڏي پاس
62		ٺٺي نيس گوربام
90		ستلگين ڏوبر
117		سياه گوات
143		سياه ڏڪال
165		شير کنيں انڊوه

198..... دوزہ ۽ سرگوش

223..... کنگ ۽ شپوہ

239..... کڑی واس

270..... آسک

334..... یہودی ۽ جنگ

351..... گلوئیں شیر گرم

375..... از مکار

383..... دو گنوک

385..... پر شنگیں بالاد

411..... یک دکہ چکے

438..... ہر مرد

455..... بدرنگ

53

60

77

84

101

پیش گال

بلوچی ء آزما تک نویسی نوک نہ انت ء منی نر ء اے پڑ ء شہ آدگہ
 درستیں پڑاں گیشتر کار بوتہ، بلے تنے وھدی انگت سک باز کار کنگ
 لوٹیت۔ مے رواج سک سست انت، بلے شکرے کہ اوشت ء آماج نہ
 انت۔ گول اے کاروان ء دگہ بازیں ہیسی سراں من اول گول وتی
 نزوریں گاماں همسفر اُن۔

منی نر یک ء آزما تک باید انت وتی دور ء چا گرد ء درانگازی ء
 ابید بنی آدمی درد ء وشنی آنی، سیالی آنی پرشگ ء جوڑ بوھگ ء آدیک بہ
 بیت۔ آزما تک نویس اگاں درد گشیت وانوک ہما درد ء وانگ ء جاگہ وتی
 جبین ء تہتر ء بہ ماریت۔ آئی گشو کیس وشنی وانوک ء لنفانی بچکند ء دروشم ء بہ
 زوریت۔ وشبو کیف یے بدنیت، بدرنگی، زیانی ء بد نصیبی زبان بکند بیت۔

اگاں آزمانک نویس ء وانوک گوں آئی گوں نہ بوت آ آزمانک،
 آزمانک یے نہ انت، آزمانک ء بزانت ء نہ داشت یا پہ دمانے زند ء
 براہد اری یا بدرنگی یے پیشداشت نہ کرت آ آزمانکے نہ انت۔

منی آزمانک تس کجام ہد ء شمسے وانوکانی تب ء کپنت، ایشر ء شتا
 شہ وانگ ء پدگشت کن ات۔

اگاں اے کتاب ء چاپ کنگ ء کار پمن پشت کپتیں بوت کنت
 دگہ چکس و ہد بہ لگتیں، بلے شہ واجہ بند یگ ء باز یں گشگ ء آئی پنج بیہرگ
 جان ء باز یں زہمتاں اے کار ارزان بوت۔ منی جن د ء گور ء ابید شہ لہتیں
 آزمانکاں باز یں آزمانک یے نہ ات۔ اے سردردی بیہرگ جان وتی سر ء
 زرت کہ اے لہتیں آزمانکانی دپتر ”ٹی ٹی ٹی گور بام“ ء نام ء شمسے دست ء
 انت۔ پرے کار ء من آئی لکھ لکھ منت وار اُن۔

پہ اے آزمانکانی چارگ ء پد ء آوانی سر ء وتی دُر یںھیالانی
 درشان کنگ ء وتی واجہیں مہربان واجہ حکیم بلوچ ء واجہ ڈاکٹر نعمت اللہ گچی ء
 ممتاں بڈ ء بار اُن کہ آواں نہ ایو کہ منی ڈو لیس کسترینے ء آزمانک پہ دگوش
 ونت انت بلکیس شہ وتی سر ء سو جاں منی راہ شونی اش کرتہ۔

بلوچی سبز بات

حفیظ حسن آبادی

پجاری سر حال

چو گروک ء تابداریں و مار ء ریس گرو کیس، اولگا آشی کہ لینن گراد
 ء ڈسکوہال ء بہار گاہی ماہکان ء گوں وتی ڈولداریں شمشاد قدیں بالاد ء او
 سمین بدل ء باہراں رقص کنان ء وتی نوک باہندیں مرمری جاڑی گناہ کہ
 زیملی دردانی وش تواریں شلنکاں کہ پد ر کرتنت تو نگہبان ء نگاہاں عرشی
 پری ء جاہی جالشک پہ وتی گناہ گاریں چماں چم ء وت دیت۔ او چو
 عومر ء پرانی گنوک بوت۔ پدا سویت یونین کہ پرشت ء بہر بہر بوت۔
 نیادی ء بازاراں کہ ہر جاہ و ہر کجاوتی ”خیمہ جت“ و بہار گاہ سمبرینت انت۔

تہ ہمے اولگا، عاشقی ء سچکانیں خیالانی اوتا کیس ماہ پری بازار و نیادی ء پترانی
 بدگواپیں تگردی مان شولان پہ نگہبان ء شہ گرمیں سیمین بدن ء چوں
 کتابی رنگیں سردیں جون جوڑ بوت۔ حفیظ جان ء ”گڈی واس“
 راجی، مالی، اخلاقی، اومہر و محبتانی تاراجی ء انچیں جوانیں قصہ انت کہ آرا
 مے ورنہیں آزمانگر ء گوں دل ء درداں پہ دردمندیں دلاں
 آؤرتگ۔ کہ آئی نفسیاتی اندوہ وانوک ء را ”ٹھنڈا گوشت“ ء
 ”لاست ٹینگوان پیرس“ (Last tango in Paris) ء ترانگ ء

گیجیت۔

گوشت کہ لوزانکی قصہ ہانی تہاراج ء اندر ء بنی آدمی سیالیانی نکلش
 ہما پیم پیش دارگ بوت کنت کہ آہستیں جہان ء بوت کنت بزاں اگن
 چد ء سر نہ بوتہ۔ رندا ہم بوت کنت۔ سیاہ ڈکال دو سیاہیں ڈکالانی ہنچیں
 ترپوک و در و ظاہریں آدینک یے انت کہ آراجی زند ء نوک کیسگیں
 زردارانی و بوتارانی او ڈکال جتیں مالدارانی بلے راجی دودانی رکینوکانی
 عکساں پہ راست و حقی پیش داریت۔ مالداریں پیرداد وتی داداں چو سخی
 ڈاٹار ء پہ وتی دوست و عازیزاں چوزر زوال ء حیرات کنت۔ ”سنجراں“
 مالدار و منعم کنت۔ او وتی جندے چو ”بلاہ نوش“ ء بیست گام دراجیں ادیرہ ء
 قبر بیت و دراہیں لوچ لنگڑاں لاپ و لنگڑی دنت۔ اے قصہ ء وانگ ء رند

مناگوں وت بوتگیں ھمے ڈو لیس واقعہ یے گیر کیت۔ من ھم پہ وتی دوستے ء
یک شے نانا نے کرتگ ات کہ آنوک نوک ایم این اے بوتگ ات، دراہیں
مہمان ومد آہنت، بلے مزنیں مہمان کہ آئی شرپ ء اے دعوت ات
نیاہت۔ پدا یک روچے منی دفتر ء پہ وتی کارے ء آہت۔ من گوشت یار تو
آ شھی وتی جند ء شرپ ء دا تگیں دعوت ء نیاہتے۔ گوشت ءے من دل ء
برتگ ات۔ من ھم وتی دل ء گوشت کہ شہ منی نان ء آرا شتر تریں نانا رستہ
اگن چوش دل ء بروکیں مردے بوتیں۔ وتی کارے ھم دل ء برتگ ات۔
حفیظ جان ء ”حقیقت نگاری“ آئی قصہ ہانی حُسن انت۔ ھمے پیا سنگلیں
ڈوبر ء پاہار ہرواند ہیں بے روزگاریں ورناء جبین ء آس انت کہ ہر رنگ ء
بلیت۔ بلے پہ وت ھج راہ نہ گندیت اونیٹ ھما کار ء دستا گیت کہ نہ آئی دل
ءے لوٹیت نہ آئی تعلیم اجازت دنت اونہ آئی تبلیغ ءے رُمائیت۔ کمالان
جیند ء ہر چینکہ کمال ء برسنیت، بلے آئی جہد و محنت ء دستاں تاں کمال
رینت نہ کنت۔ آہم شیکے بیت کہ ”روچھی“ پر آئی نہ انت۔ پہ دولت
مندیں شچراں انت۔

”سیاہ گوات“ چوننا ہا حرے انت، بلے شہ اسپاں تیز انت، و ہر
حرتاچی ء عنید و ڈگر ء چو عسکری ڈگروال ء گوں پیت و تلاء و نگرئی بلہاں
سمبہنیت۔ بلے مندوست ء عنید و ء جنک آسکلک پہ وتی بچک سبز ء

دوست نہ بیت کہ حرتاچی لوژی و ٹیہانی پیشگ انت۔ عنید و ہر و ہداں وتی
 دلیگ ء کنت۔ جوانیں فٹبالرے بلے قومی ٹیم ء یلہ دنت کہ آ گوں بے
 واکیں سفارشی لیبیاں یکجاہ گوازی نہ کنت۔ چوشکہ سکندر اعظم یونانی اولمپک
 گوازیں بہر نہ زرت کہ اود ء گوازیگر دراہ بادشاہ نہ اتنت۔ عنید و سیٹھ ء
 جنک ء نہ گپت کہ نہ آ گوشت و برنج وارت نہ لیاری ء یلہ دات و اٹلی ء
 شت کنت۔ بلے ہمے عنید و سیاہ گوات ء چوں پہ سیاہ سرانی سرگ ء ندر
 کنت۔ اے قصہ ء اصل تھیم انت۔ پریشی آرگا آزمانگر ء قصہ و کردار ء
 وت مس وتی شہ طور سہراکتہ۔ آزند و آزمانک دوینانی وش رنگی و بدرنگی چو
 مہرگ ء مانگیجیت او چو بندیک ء ماں کشیت۔

”شیرکنیں اندوہ“ ء ہیر و اکبر ء ماہ نور ء دز گہار ء شگاں شہ کراچی
 یونیورسٹی ء تاچینیت و کولوہ ء دیم دنت او دوہمی برا ماہ نور ء ماہ گونگیں انارکانی
 یات آرا وانگ جاہ ء کاریت، بلے آئی جند ء بیتال اکبر ء دراں ڈیہہ
 کنت۔ جاپان ء مال دولت کثیت، بلے نوں آپہ وتی جند ء ناکوز تک ء
 زریت۔ اے دوئیں نہ ٹھوکیں واہگاں سوب کئی بیت ایشرا منطقی انجام نہ
 ریت، بلے قصہ پہ وتی ء سوب ء کثیت۔ ازم کار ء وتی واہگ او کرداران ء
 وتی واہگانی دروشم دیگ و آہانی دلاں وتی ہبرانی نندارینگ، آدینک ء تہا
 پترگ ء نام انت کہ ایشرا باز شریں ازمی رپکے زانت او باز ایشرا ازم ء

نزوری لیکیت۔ ہمے پیا ”کننگ ءِ شبوہ“ ءِ پیریں کچول کہ کراچی ءِ سیٹھانی
 امبارانی چوکیداری ءِ واب کپیت۔ تہ ورنہاھیں ولجہ کہنیں نوکراں گلنیت۔
 او کچول کچ ءِ وائر کنت۔ ناکوز ہک گورائی ہمانی کنت کہ ہر میراث خور گوں
 وتی خویش ءِ کنت۔ ولجہ میر موسیٰ شہ کچول ءِ قارونیں ناکوز ہکاں پیریں،
 نزوریں و بے واکیں کچول ءِ بہر ءِ گپت او آئی کچول ءِ شہ طور پروشیت۔
 آرا آئی بہر حق و میتابیں ڈغاراں چوں بہر انجام کنت۔ او آ دو بر چوں وتی
 سر ءِ برز کنت۔ او پہ مڑاہ و میار گوں نیال ءِ وارثاں یک بیت۔ اے قصہ
 ہمد آ سر بیت، بلے ناہیلی ءِ او پہیلی ءِ نیا مچی ءِ کثیت۔

”پٹی ایس گور بام“ ہنچو کہ من یک برے پیرا گوشگ ات،
 ہر دل ءِ پٹی کنت۔ افغانستان ءِ ماتیں گل زمین کہ شہ وتی چک چینی ءِ
 درداں ناریت و نہر دیت۔ وت چو یاسین ءِ مات ءِ دل ءِ گپڑ گپڑ انت۔
 ہفت لکھ برنگلیں ورنہا کہ توپ و توپنگ و بمبانی آسگواریں ناہاراں ایر برتنت۔
 ماراندانی ہفت صدیں ورنہا ہانی ترانگ ءِ گجیت۔ بلے آزمانک ءِ دڑیں
 گوہر وت موتکی و پرسیگ انت کہ آئی جور جواہیں جودا و ہفت برنگلیں ورنہا وطن
 دوستی و فرض ءِ راہ ءِ شہید بوتنت۔ او یکیں منتگیں سولیں پتنگ یاسین انت
 کہ دردانی ساہگ ءِ رستہ۔ او ہج نہ ہلو کیں مرکانی کاروان ءِ پادانی حاکشانی
 ءِ بدل خون ءِ حاکشانی دیستگ۔ گرن و لنگڑی ءِ ناہارانی برپا کرتگیں بربادی

دیت۔ جو انیس سرانی پہ حُشک و سرنگیں نگنے ءِ دُڑی ءِ دست گدگ ءِ مٹا
انصاف ہم دیت، بلے انگت مات ءِ و بچ ءِ وتی ساہ گول ہے پٹی کُم
ماتیں زمین ءِ دوہتگ ات کہ گوراہاں شہیدانی ادیرہ یلہ دنیگ نہ بوتنت۔
بلے مٹا عبدالغنی کہ وتی مٹائی فیصلہ دات۔ او شہیدانی قبران ءِ کہ وتی من ءِ
چیدگ لیکت۔ گڑا پہ یاسین او آئی مات ءِ چے منت، کہ آرا پہ وت ”جاہے
ماندن“ بکشتیں۔ اے قصہ آزمانگر ءِ شرتریں قصہتاں یکے انت۔ کہ آئی
ایشرا افغانستان ءِ جنگانی پڑ ءِ ”کینوس“ ءِ ہنچو پہ ازمانگری نکش کتہ کہ
زندمانی ءِ زارہانی راستیں، زندگیں، تازگیں و تاجگیں خون رجیں دردانی
نکش ءِ نوک بُرائگیں راڑے درا کنت۔ کہ آرا آزمانگر انسانی دُور و
دردانی نوک سریں رشتہ و سیالیانی اوتا کاں ہنچو گو پتہ۔ کہ ازم کاری ءِ دراہیں
دش رنگی ءِ گون انت او دروشم ءِ زند ءِ جند نیگ انت۔

”لبا! من تئی و نا کو ءِ ہبر اشکت انت، سیل کن ات۔ اگن
ڈاکٹر ءِ منی دست گڈ ات ات، من آوہداں بے سماہیں، بگوشت ءِ منی
آستونک ءِ قینچی مہ کنت۔ کہ پدا منا پہ گورا کنگ ءِ دگہ جاگ نیست۔“

نازی ءِ ماں ڈکالی، لنگڑی، نادراہی ءِ دراہیں ناہارانی نہر دوکیں
سکی آنی تہا، پہ زند و ستر پوشی ءِ ہدوک و بے وسی ءِ ساہ کندنی واہگ بڑگیں
پس ءِ دل ءِ چوں گوست۔ او نفس گیریں ساہ کندن پرانی چوں مہربان

بوت۔ ڈکال جتیس ارمانانی قصہ مہروانیں ساہ کندن ء لیکہ انت۔ کہ
 آزمانگرء، پہ راستی ووش رنگی مے زندمانی راستانی لیک داتگ انت۔ اوھمے
 رنگ ء ”گلو تگیس شیر گرم“ لوچ و لنگڑی ء دگہ تیمیں داستا نے انت، کہ وزیر ء
 دی ء سوچو کیس ریک سراں دیم دات او آئی سوچو کیس زہیراں کہول ء دیم
 داتگیس کلہی کیسیٹ چوں ترہنت او آرا پدا پہ کہن جنی ء ودرملکی ء پترہ نیت۔ او
 ھمے پیاشپ ء گڈی پاس ء بیرگیری ء جوزہ ء۔ کسانیں کودک ء تپی مہرچون
 بدل کنت۔ اے انسان دوستی ء مہربانیں دگہ ہل یے۔ آزمانک نویس ء پہ
 جوانی نکلش کتہ۔

دوزہ ء سرگوش ”ڈہل جلاب ء اجمل ء ایم اے پاس کنت۔ بلے
 قسمت ءے چوسرنا یگا تچ نہ بیت۔ آشہ کہن ء پہ تا سے آپ ء رضا انت کہ
 اناگت گوں وتی ہم سبق اس تنسکین شبانہ ء دپ کپیت۔ نہ تاس نہ تنسو اونہ
 شبانہ آئی ہو شبائیں ثناں تاہیریت۔ آتیوگیس کہن ء گوں دیات ء وتر ء واجہ
 کنت کہ سوب مندان ء کس لگور نہ لیکیت او زوراک ء کس گناہ گار نہ
 زانت۔

جوان مرگیس فلاسفر ء قبر ء شک بے شک چو آئی فلاسفی ء، کسان
 سالی ء بیرانی ء زہر ء چشیت۔ کہ مہرانی کودکی تاں ورنائی ء روت، بلے
 پیراں سری ء مڑا ہاں رسگ ء سردوستانی بدواہی ء گواچی بیت۔ اوھمے شک

وگوئیں مردِ سررندِ پیمائیت کہ شک باز ایر کنت، بلے سرءِ ئے پٹ
نیست۔ یک شکے (سررندے) کار بست نہ کنت کہ گوشنگ اش:

ہر کس کہ سر بہ تراشد قلندری نمی داند

”آسکلک“ نویسوکِ ورنائی و یونیورسٹیِ زما نگِ عاشقی و عاشقِ تبی و
ہما داستان انت کہ آرا لینن گرادِ سرءِ گوستت۔ آسکلک کہ پرائی پارسی
دائیں پروفیسریں بلک غزالِ پیمائیت۔ پہ ورنائیں آزمائگرءِ چو آسکلک
ء ترا س کنت۔ براز گپت۔ بازاں سوچیت۔ مہرِ انگرانی سرءِ پچیت،
بلے کس نہ پشیت۔ کہ ورنائی و وتی لہزانت، وتی مہرانت۔ وتی تے انت
کہ وتی پیمائیت بلے پر نہ بیت۔ اے قصہ داستانے و پیمائے آرگ بوتگ،
افسانہ و رنگ و درو شم داریت۔ بلے بازیں کردار و کساں کسانیں پلاٹ
ایشراشہ شارٹ اسٹوری و ٹک و در کنت او ناولٹ و کہول و برانت، بلے
اے راستی جوانی و سہرا انت کہ مہر او گول دراں ڈیہاں او ہما وانی جنء
ڈیہہ و مہر نہ مانیت، زہیرو کے پشت کپیت او ہمے زہیروک حفیظ جان و
جوان جنگ۔

”دوگونوک“ و رنگانی شہر و رنگ و کئے بہ جنت۔ استمان شاعر و

گوشنگ ات ”بولان ہار کنت، کلاں سار کنت“، بلے اے رندی کہ آئی ہار
کرت کل آن وے گار کرت۔ دوگونوک مننت۔ گون پشکپنگیں بازیں

ساراں۔ ساراں رنگانی زنگ جت و زنگانی درد مارت او گنوکاں رنگانی
 ندرگ کرت و چکند ات انت کہ ایان ء نون پہ ہچ رنگ ء بد نیاہت او ہچ
 رنگ آہان ء دوست نہ بوت۔ بید ء اسپتیں رنگ ء پلئیں چکند ء۔ راستش
 گوشتہ، کہ اسپتیں برمش درین ء ہفت رنگی یے دنت، بلے چم یے بہ بیت
 پہ گندگ ء۔ اوہمے گندوکیں دوئیں چماں مہلونک گنوک گوشت۔

”یہودی ء جنک“ دی گنوک یے، کہ پاکستان ء فلسطین اُشکت او
 گوں پاکستانی ورناء مہر کنت کہ آ یہودی یے، آرایا ہوا ہنچو دوست انت کہ
 آئی گوش ہر توار ء پر آئی من ء یروشلم و یہود ء زیمیل و زہیری وش توار
 دینت۔ بلے ہر کس کہ اسرائیل ء زنگ ء بہ جنت، آ کس آئی مہر ء رنگانی
 ہمراہ نہ بیت۔ بلکہ آ بے مہری ء سنٹی آئی آ ماچ بیت۔

”پرشتگیس بالاد“ ء بولان زانت کہ گسد گواریں کہربا ء تو لگیں
 دردانگی ء ماڑی کہ آوان کسانى ء کڈکی لیباں دتک و واجک ء عاروسی
 بادگیراں بستگ ات۔ آرا جاڑو ء رپتگیں مورمانیانی تیشگاں ڈیرینگ
 ات، بلے آوتی دل ء دستاری قولانی او مہرانی دروتانی ہرچ ہلے یے داشتگ
 ات، آئی سردراہیں زشتیاں چندیت، بلے گسد کہ گوں برات و کودک بے
 مہر و بے میار ء وتی لوگ ء وا تر کرت۔ بولان وتی سگریٹ ء بڈک ہنچو
 چگل دات کہ گوشے آئی دراہیں بنامی و بہتان چو تمباک ء سہت دوت ء

بال دانت او بيدل ۽ جنگ ۽ ڪيڏ ۽ هلڪ ۽ رهاڳ بوت - دود، ميار،
 زشت و نام دپي دراه گوشے پر و شت گيس بانڈم انت که مهر ۽ باد گير ۽
 پر و شت گيس بالاد ۽ ديم اش داشت نہ کرت - او بولان گول دليگاں گول
 ڪپت گول راجيگاں گول نہ ڪپت - بولان دوداني اولاک بوھگ وانوک ۽
 رادوست بيت کہ نہ بيت، بلے از مڪار ۽ ازم راج ۽ تهي پرشت و پروشاں پہ

دل و راستي جوانيں ڈولے ۽ پشداريت -

”بدرنگ“ جوانيں آزمانکے يک ورنایے شررنگيں جنين يے بس ۽
 تہاراه روندي گنديت، شہ برقعہ ۽ ديمائے چاريت - تہ آبشکنديت، آ ايشرا
 دُري و گہار کی تيمیں بشکند ۽ ڈولے ۽ ماريت - راه ۽ کہ ورنایا آرا آپ و
 چاہے ۽ جُست کنت، آ گوشت لالہ مني ہمراہ اے گوئد ۽ گلا سے سردی
 آپ بدے - او آپ ۽ بدل ۽ شربت کاريت، بس ۽ کہ ايرکپنت آئی
 دوست اوشتاتہ گورائی بانکر بيت و گوشت من تي نشار ۽ ديمآ ہتگول - نوں آ
 زانت کہ گہار کی چکند ۽ بانک پر آئی گہار رنگ انت - نشار ۽ وش رنگي ۽ را
 آئی دگہ پيمے ۽ ديست، همے مارگ ۽ بدرنگي ۽ چوشاعر ۽ اے پيم ۽ درانگاز
 کنت - ”تو جہان ۽ بدرنگ تريں و بدنصيب تريں ذالبولے ۽ کہ من ترا
 گہار ۽ وڑ ۽ چاريں، اوگشت نہ کنیں تو چنکس زيباء ڈولدارے“، آئی
 دوہمی ۽ وش رنگي ۽ راوتی مارگ ۽ بدرنگي ہنچو بدل دات - کہ شاعر و تي بے
 والی ۽ پہ سر جاہ ۽ بدل کنت و گوشت کہ من دراہیں شپ گول بے و اہیں

بالشت و باٹ و بل اتوں، اے جوانیں از می صفتے انت کہ ایشرا انگریزیء
Transfer epithet گوشنت۔

”یک دگہ پکے“ گندہ گلام پر تو یک پکے بس نہ انت کہ دگرے
لوٹے شہ مہرانی نازی ایس پریء میرے بچاں، نادر گلام پہ مُشت و لگت زُرت
اوش قابوئے جت۔ آئی خون پالات، سیاہ تہاریں قبرے باہوٹ بوت، بلے
میرے شیر رنگیں مرمریں دیوالء و تی سیاہیں سنگے ہنچو ماں گپت۔ کہ آگوں
ایندگہ نما سگاں کہ گردیت، ہر کسء را چوسنگ سیاہ دوست بیت، کہ پتء
ئے چک جت و چارت پہ دگہ پکےء، سنگ و سیاہ بوت۔ اوہمے قصہء را
حفیظ جان ہما کوٹگیں ڈغارے پیا جوان مرزتہ کہ آرانادرے لنگار کرت تومانء
بردات او لسہیں کینء گوں مرزت۔ بلے دہلء را دیست ئے نہ کرت۔
آزما نگریء و ہد، جاہ و ساہتء یکوئی او ڈگار (Plot) مرزگی یکوئی ایشرا
از مکاریء شہکارے جوڑ کرتگ انت کہ آزما نگری ہر سے نیں یکوئی ایشرا
گون انت۔

”پیر مرد“ ورنائیں آزما نگریء گدی داستان انت کہ گناہ و ثوابء
جہانء ہر چہیء گناہ زانت او چہیء گناہ نہ زانت، کہ بازیں چیز کہ یک
وہدے گناہ نہ بوتگ پدا گناہ بوتگ انت۔ وتی گودیء گوں دو کسانیں
زہگاں ناکوئے باہوٹ کنت اووت چلتنء دامنء آ سے بالیت۔ کہ اے
آسء را ناگمانء برز بالادیں دیہہ قدیں پیر مردے دی دار بر کنت۔

اسپتیں پوشاک گوریں مرد، ورنائیں فلاسفر او آہانی بالتگس آس نہ یونانی
 پروسی تھیوس آس انت کہ آئی شہوتی ڈو لیس دیوتاہانی جہان ء ایشرا ڈڑت
 و بنی آدمی آدمی پَسگان ء دات او نہ حلب ء بال دیوتا ء آس انت آئی
 پرستاراں آرا خدازانت، بلے دوینانی اُمیت ء روژنائی کہ آ انسان ء رُژن
 انت۔ شہے علاقہاں دراکنت۔ و ہدیکہ پیر مرد ورناء آئی پاداں کپنگ
 ء سک بدبارت او ہنچو ہرم گپت کہ آ شہ زہر ء چو بید ء لرزیت، چیا کہ رُژن و
 علم پہ پادانی کپگانہ رسیت۔ او عالم وتی سر ء ہج بنی بندہ ء دیما جہل نہ
 کنت۔ سر جہلی مستریں گناہ انت او سر بلندی مستریں ثواب انت۔ مروچی
 مناشصت سال بوتہ شمن و شرتر دگہ کئے اے راستی ء مارت کنت۔

کسانیں برات حفیظ جان حسن آبادی ء دراہیں قصہ آئی
 روژنائیں ودی کاری جہدانی وش نمائیں برو شمر انت۔ منی دُعا انت کہ
 بازیں درفشنا کیس آزمانک بلوچی لوزانک ء آزمان ء چواستالاں بہ جنات
 او بلوچی ء ایڈگر ایلن پو (Edgur Allen Poe) بہ بات! آمین!!

حکیم بلوچ

25 / دسمبر 2002

جناب ناؤن۔ کوئٹہ بلوچستان

پیش گال

بلوچی افسانہ نگاریء پروجےء ماہر کپتن۔ میدان چٹھورک
 ات، چارمس گنڈے۔ پہ کئے کسے گندگ بوت۔ مروچی افسانہء ڈگار سبز
 انت۔ ہرنیمگےء بہار انت۔ بلوچیء ڈولیس بزگیس زبانیء ادب
 زندگ دارگ و دیما برگ مزنیں دل بڈیء ہبر انت، بلے ایشی دیما برگ باز
 جہد لوئیت۔ آروجےء کہ ما بلوچیء وانگ و نویسگ بنا کرت مہلوکء توازہ
 کرت۔ دگراں پیل و تی آں ہم۔

بلوچی وانگ و نویسگء من 1958ء چہ آروک بوتوں، اے ہما

وهد ات کہ اومان و بلوچی ماہتاک شہ کراچی ء در آگ ء اتنت۔ ایشانی
 تاک خال خال جاگہے سر بوتنت۔ ہمے روچاں من پنجگور ء دہمی جماعت ء
 وانگ ء اتوں، واجہ عبداللہ جان پہ بلوچی ماہتاک ء نبشتہ، شیمز وزری کمک
 گرگ ء پنجگور ء آھتت۔ وسوردو ء پیر ء سر ء میتگ ء یک شاعرے واجہ
 رفیق ء گندگ ء اود ء آھت۔ پیر ء سر ء آئی ہمراہی ء روگ ء شرپ
 رست۔ وائے ڈول ء شہ واجہ عبداللہ جان ء معلوم دار بوتوں کہ بلوچی ہم
 نبشتہ ووانگی زبانی۔

آ روچان بلوچی زبان ء وانگ ونبشتہ پہ شریں چم یے چارگ نہ
 بوت۔ بلکن زبان ء راکس ء پہ زبانی نہ لیکت۔ بلے پہ بے وی ء نزوری
 بلوچستان ء اے تلام ماہڈ ء کرت وتاں مروچی پہ ورنہاں سر کرت۔
 گوں لیاری ء نندو کیس لہتیں بلوچاں ماہم بلوچی ء دیرئی ء جہد ء
 ہور بوتیں۔ بلوچی ادب کم کم ء جنزراں بوت۔ ہنچو کہ من گشت۔ مروچی
 بلوچی نبشتہ کنوک بازانت۔ من وتی دیما باز نوگلیں ورنامس لوزانک ء پڑ ء
 گندین کہ آ آزمانک نبشتہ کشت۔ چراہاں یک سنگت یے حفیظ حسن
 آبادی انت۔ نام ء حساب ء گوں ”اکبر مراد آبادی“ ء سیالے گندگ بیت،
 بلے من المزانین کہ چونہ انت۔

بے عیب واجہ حدانت۔ حفیظ ء من شری ء زانیں، بیدشہ گرتبی ء

دگہ ڈلگس عیب ءے مان نیست۔ حفیظ چودگہ بازس ورناباں وتن ء شوہازء
 دراں وتن بوتنت۔ در کپنت پہ زند ء شوہازء۔ کپنت نان ء رندا۔ پہ لاپ ء
 والینگ ء۔ آپہ تگ ء ناں پہ تگ۔ آئی نبشتہانی تہا آئی وتی و آئی ڈو لیس دگہ
 ورنابانی زند ء دروشم گندگ بیت۔

من بلوچی ء وانگ ء سک نزوراں۔ چونایا بلوچی ء وانگ سک
 گران انت۔ بلوچی ء وانوک منی نزء کم انت۔ بلوچی باز نبشتہ و چاپ
 بیت۔ وهدے کسے چیزے ء تو سیپ ء کنت۔ باند انت کہ جوانی ء
 بوانیت ءے۔ حفیظ ء نبشتہانی وانگ ہمے زوت انت کہ من بنا کر تگ۔ من
 چدوساری آئی یک و دو افسانہ شبری ء وانگ۔ ایوک ء اے نا۔ من پرے
 زوت ء دگہ باز نبشتہ ہم نہ و تگ انت۔ اے حفیظ ء کو ہیں خاطر انت کہ من
 آئی اندگہ کتہ یک جاہ مچ وانت۔ و حقیقت ء پہ دل وانت۔ (باور کن)۔
 چوکہ من گشت بلوچی ء وانگ گران انت۔ لیکھ وڑ ء حساب ء۔
 لوزانی کارمرزی ء حساب ء رد ء بند ء حساب ء، بلے کسی گناہ نہ انت۔ تو
 زبانی شہ بندات ء ء وانے گڑازانے، حفیظ ء نبشتہ پمن وانگ ء سک گران
 نہ انت، آئی نبشتہ ء ڈول شہ من نزیک انت۔ اے نبشتہانی تہا املاء ردی
 باز انت۔ منی واہگ انت و من امیت کشیں اے ردی در کنگ بنت۔ و
 اے افسانہ گوں اے ردی آں اے ڈول ء چاپ نہ بنت۔ ”پروف

۲۵
وانوک“ ء جھد پکار انت۔ ردی شری ء کشگ لوٹنت۔

منی زانت ء حفیظ لوزانک ء پڑء سک نوک نہ انت، آراھر کس
چبہ کاریت۔ آئی نبشتہانی رنگ و دروشم شہ وتی رم ء سنکٹاں سک جتانہ
انت۔ ووتی راجی زند ء جھل و برزو چا گرد ء نابرو بریاں هورتی ء چاریت۔ و
آیانی تہلیاں ماریت و وانوک ء راشہ اے نہ و شیں جاوراں سئی کنگ ء جھد ء
کنت۔

حفیظ ء نبشتہانی تہا دومی مارگ ء گپ ایش انت کہ آ باز لوزانی
بدل ء ہم نبشتہ کنت۔ چوکہ ناوھر ماگ، گپتان و پندول، گرتی و غم، گروچک
و کشکش، اے ڈؤل ء یک لوز ء ”بدل لوز“ ء نبشتہ وش گندگ نہ بیت۔
مہلوک ”ڈالسکیٹان“ (Dialect) سر پد بیت۔ نہ بیت، بلے زانگ ء
جھد ء کنت اے گپ ء پھ وانوک ء بل ات۔ اے ایوک ء حفیظ ء گناہ نہ
انت، باز نویسوک اے ڈؤل کنت۔ باید انت کہ اے الت یلہ دنیگ بہ
بیت۔

حفیظ ء ز بان ذگر انت۔ آئی ذگریں بلوچی لوزانی وانگ ء دل وش
بیت۔ پرچا کہ من گندگ ء اول کہ کم ء نویسوک بلوچی ذگریں لوزاں
شموشگ ء انت و یلہ دنیگ ء انت۔ حفیظ وھدے وھدے وش فکری ء
جھلانکی ء ہم دؤر کنت و باز براں همے سبب ء آ کتہ ء وش ء شہ وتی دست ء

یلہ دنت۔

حفیظ ء باز افسانہ باز دراج انت۔ وھے سبب ء منی ڈو لیس
وانوکاں دم برائیت۔ من ماریں کہ نبشته ء وھد ء چا گرد ء باز یں لیکہ و واقعہ
آئی فکرانی سرء ارش کنت۔ و آ بے وس بیت، بلے مردم اے پراہ و شاپتین
چا گرد ء باز یں جاو و فکران یکلیں نبشته ء تہا چوں جاگہ دات کنت، وھے
سبب ء برے برے آئی افسانہانی تیکلیں پہنادن زور ترنت۔ حفیظ ء باز گونڈ و
سک گونڈیں کتہ ھم نبشته کرتگ، بلے گونڈیں نبشته ء کمیں زور انت و
وھد یکہ واززانگ بنت۔

حفیظ ء پہ وتی افسانہانی نام پر کنگ ء شاعری ء راکاربتگ، آئی
پر بستگیں نام وش انت۔ چوش کہ ”مہروانیں ساہ کندن“، ”کنگ ء
شبوہ“، ”گلو تگیں شیر گرم“، ”پٹی میں گور بام“۔

حفیظ کی نبشته دو جاگہ بہر کنگ بنت۔ یک بہرے ھما نبشتہانی انت
کہ آئی بلوچستان ء نبشته کرتگت یا ھمے چا گرد ء سرء نبشته بوتگت۔ دومی
ھا کہ آئی اوغانستان وروس ء چا گرد ء نبشته کرتگ انت۔

اولی رد نبشته بلوچستان ء مہلوک ء بزگی، ورنہانی وانگ ء پد
بازتگ و تاج ء رند ھم روزگار ء نہ رسنگ۔ غریب ء وانگ مزنیں عہد ہاں
سر بوھگ ء رند وتی مہروان، ھمرد، کمک کنوک و زورترین مردمانی

شموشگ و ڈلگ چارکنگ و بدیس رنگے ۽ جاوار انت۔ یا سیری ۽ رندوتی
کسانی ۽ دشتاریلہ دیگ۔ ونوکیس و کہنیں ۽ ڈک ورگ ۽ ناگیگیس گپ و
جاور۔ کہنیں دودانی پروشگ ونوکیس راہ و راہ بندانی دیمئے آگ، خود غرضی و
بے مہری۔

دومی بہر ۽ نبشتہ آئی درملکی چاگرد ۽ نبشتہ انت، چرایاں زیات روس
وروس ۽ چاگرد ۽ اثریگ انت۔ حفیظ ۽ زرد ۽ پیناری ۽ عکس ۽ پیشد انت۔ و
چوڈ کال جتیں دلوت ۽ بہار ۽ دپارے ادا و دپارے اودا۔ گاجیل کناں و
لپاشاں۔

روس اندگہ ہراں ابید، ٹالسٹائی، دوستووسکی و چیکوف ۽ وتن انت۔
ہمے روسی ”وڈکا“ ۽ نوشگ ۽ پدٹالسٹائی ۽ نمیرانیں ”جنگ و امن“، دوستووسکی
۽ ”کراموزوف براس“، و چیکوف ۽ وش رنگیں نبشتہ دنیا ۽ وانوکانی کتاب
جاہانی براہ انت۔ چوں شربیت اگہ حفیظ وڈکا ۽ ورگ ۽ پدوتی درپشین قلم ۽
ہمے رنگیں جہدا بہ کنت۔

حفیظ ۽ نبشتہانی تہا ندارہ وش پیش دارگ بوتگ۔ آوشیں
ڈولدارین زندگی رنگ پیشداریت۔ حفیظ ۽ باز آزمانک سک وش انت۔
”پٹی میں گوربام“ یک سک و شیں و تواریخی آزمائے۔ اندگہ افسانہانی تہا
”مہروانیں ساہ کندن“ سک ڈولدار انت۔ پیریں ناکو ۽ جنگ نازک ساہ

کندن ۽ انت، بلے ھنکت زند۽ واھگ ۽ داریت۔ ساھ کندن ۽ وھد۽ نازک گشیت ”اگہ ڈاکر منی دست ۽ گڈی بلن ۽ گڈیت، بلے بوگش ۽ منی جاگ ۽ آستونک ۽ مہ دزیت، چیا کہ منادگہ جاگ نیست۔“

زند۽ چونیں درپشیں واھگے، بلے واھگ ۽ پیلہ نہ بوت، ”ساھ کندن مہربان بوت“، ”پی نیں گور بام“، ”گڈی واس“، ”ستلگین ڈوبر“ سک شرین آزمانک انت، گونڈیں نبشتہانی تہا ”قبر۽ شک“ ہم شرین آزمانکے لیگ بیت۔ ھمے ڈول ۽ ”دوزہ ۽ سرگوش“ ھم ڈولداریں کتہ یے۔ حقیقت ۽ سک نزیک انت۔ ”دوگونک“ دگہ طرز ۽ نبشتہ یے۔ سک گونڈانت۔ شہ گونڈی ۽ افسانہ ۽ بازیں تکاں سر بوت نہ کنت۔ ایشرا علامتی نبشتہ یے گشگ بیت۔ ”یہودی ۽ جنک“ شہ افسانہ ۽ زیات جوانیں سفرنامہ ۽ ردا کنت۔ نبشتہ ۽ طرز و منظر کشی و چاگرد۽ وتی زبان ۽ تب ۽ آرگ سکیں جہد ۽ نتیجہ انت۔

”آسکلک“ یک دراجیں بلے وشیں کتہ یے، ایشرا وشیں ”سرگشت“ آپ بتی یے لیگ بہ بیت تہ ردنہ انت۔ جنکی شکار جاہانی ترو تاب آئی عاشق تی ۽ نشانی انت۔ وکتابانی تاک تاک کنگ ۽ فکر کہنیں واھگانی درانگازی ۽ کنت۔ ”کنگ ۽ وشبوہ“ یک وشیں چاگردے شون دنت۔ بلے پہ ٹیکنیک ۽ ”وشبو“ ۽ کم انت۔

”شپ ۽ گڏي پاس“ وڻين نبشته وٺو کيس خيال ڀي، و شرين
 آزمائڪي۔ ”يڪ دگه بڪي“ يڪ شرين افسانه ڀي، وڻين واڱڪي، بله شره
 حقيقت ۽ ڏورانت۔ ڀه ديها تي مردم ۽ و تي جنڪ ۽ کولڪيس (آ چڪ رنگ ۽
 هم ٺڪ انت۔ بزاا سياه انت) زهگ ۽ شه اندگه چڪاا دوست دارگ و
 اندگه مردمانی هم اے هبر ۽ بدنه برگ شه حقيقت ۽ ڏورانت۔ اے نيسوك ۽
 واڱڪ انت که انچوبه بيت۔ ”ازم کار“ شه درستاا نزور تریا نبشته ڀي۔
 ”زهمنگيس زهير“ و ”سياه ڏڪال“ هر دوک يکيس سر حال ۽ شرين
 آزمائڪ انت۔ بے مھري و بے مياري چو که دنيا ۽ دود جو ڙ بوتگ۔ اے هبر
 اے آزمائڪا ني تها شر تر انت و شر پيشدارگ بوتگنت۔
 هر کسی فکر و تي انت۔ هر کسی نظر و تي انت۔ هر چي شمارزا و انت۔
 اے مني خيال انت، و لجه حفيظ ۽ آزمائڪ شمئے ديما انت۔ وانگ کرزنت۔
 حفيظ هر جان انت، هر ڏول ۽ انت، بايد انت دست ۽ مداريت، وانوک الم چم
 و چار انت۔ من اُميت کشين که اگه مني گپ ۽ دوست مه بيت، دل ۽
 نياري ت۔

ڏاکتر نعمت اللہ چکي

کوسه، بلوچستان

مہروانیں ساھلکندن

روح شہ جہل پشیم ۽ پدسک زوت پہ برکتی ۽ روت ۽ ہاشپ سک
 زوت کیت کہ آئی کے ودار ۽ مہ بیت، مروچی سخیداد ۽ جہل پشیم شہ آئی
 گمان ۽ تیز تر دیم پہ دیگری ۽ پدا پہ برکت بیگاروان ۽ آئی وسواساں کیش
 کنان ات۔ روح ۽ بڈ سوچیں گرمی شنت بلے ڈن ۽ ڈگار انگت ہنچو گرم
 ات کہ شپاد ۽ اوشتگ نہ بوت۔

آشہ وتی کڈک ۽ در آیان ۽ برز آ زمان ۽ چارت بلکیں جمرے
 بہ بیت، ہرنیمگا دنیا ساپ ات۔ جہل گوات ۽ سردات ۽ گوں آئی ہر کول
 ۽ ہشک ۽ گرمیں ریک گون ات کہ پہ بے پروائی آئی سر ۽ دیمان شانک
 ۽ دات۔ ساپیں ریک آئی چماں شنت۔ بلے یک دمان ۽ آئی دوارگ

وتی چمان ء چچ کناں پہ ضد روج ء را چارت ء ہنچوز انگ بوت آئی چم شہ
 ریک ء مانگیجگ ء ہیلوار اہت آرا وتی سرجمیں زند ء تہا کدی چشین ہیال
 دل ء نیاہنت کہ وھد پہ دمانے یکجا گہے ء بہ اوشتیت ، بلے نون آرا شہ دیم
 آ یوکیں یک یک کتروک ء ہنچیں تر سے ء زرت کہ پفس ءے تنگی کنگا ات
 اے وھد ء آئی مستریں واہگ ہمیش ات وھد ہمے یکیں جا گہا پہ مدامی بہ
 اوشتیت ۔ روج پہ روز رد ء روان ات آوتی ء دوستیں زھگ ء مہرو انیں جنین
 ماہین ء مرگ ء گندگات ۔ چونامی ء ڈکال ء را نون یک ء نیم سال بیگی
 ات بلے پہ آئی نز ء راستی میں ڈکال شہ پریری میں نیم روج ء بنا بوت کہ
 آئی گس ء نکان ہلاس بوت ء سے شپ پیش آئی مالانی آسری نشانی کہ
 یک لیٹرھے ء دروشم ء گسانی دیم آہر ء کپتت پادا آہگی نہ ات ، آوان ء
 پہ مدامی یلہ ءے دات ۔ آئی جون ء را نون روج سوچان ء ساڑینگ ء
 ات ء یک زھرنا کیں بدیں بوئے تالان بیگات ، بلے گون آئی اینکسیں
 واک ء وں یے نہ ات کہ آرا شہ گساں دور بہارت چگل بدنت ۔ کرگز ء
 ڈونڈ وار شہ مروچی سہب ء آئی اے دیم آدیم ء سٹ ء کپ ء اتنت ۔ وتی
 جند ء گونگی ء جان ء بے سستی ء دست ء پادانی نزوری ء گندان ء آئی گمان
 باور ء بدل بیان ات آسر ء آئی ء آئی زھگانی ہال ہمے اشر ء وڑ ء بیت ۔
 وتی کستریں براس آئی شش روج ات پہ وام ء شام ء شہر ء دیم

دات۔ آئی درک نہ ات شت شہر ء سر بوت نہ بوت۔ شہ ہائی و دار ء سبب
 ء آھج جانہ شت نہ تہ آئی ء ماہین پریری گوں نکان ء ہلاسی ء وتی ہنکین
 یلہ دیگ ء شہر ء نیمگار وگ ء پیسلہ کرت۔ تن شہر ء آبادی یے ء رسگ یک
 نیلے ریکانی تہے پند ات۔ پیش ء کہ زند جوان ات شہ آوانی گس ء پشت ء
 ہر روج ڈائن ر داتنت بلے نوں کس ء راہ آوانی تنگ ء ہوشا میں ڈگار ء
 زر زرو کیس ریکان کار نہ ات۔ زند شہ آئی گمان ء گیشتر سک ء ہیناک بیان
 ات، آپہ وتی آ گہیں چماں دیم پہ دیم ء مرگ ء گندگات آئی کدی پگر نہ
 کرت آ مرگ ء یک یک کتروک ء جان ء بند بند ء ماران ء شہ آئی
 اینکس نہ ترسیت چوش کہ مروچی آرا زند پہ ناروائی ترسیت۔

اے وھد ء آئی جاور ہنجوش ات کہ یک تاسے شہ آپ ء پر بیان ء
 سر رتج بہ بیت ء مردم گشت مہ کنت کہ اے تاس ء سر رتجی ء تہا یک ترنے ء
 کمال انت کہ آسر ء پٹینگ بوت یا تاس ء تہے ہستیں پیشی آپانی۔ آئی نہ
 زانت من شہ ڈکال ء سری روچاں مداں مداں مرگ ء ان یا انوں یکدم
 مرگ ء امباز ء روگ ء ان۔

گس ء مستر ہا ات پیسلہ ہمارا کنگی ات۔ گس ء تہا شہ گوشن ء
 ژند ء ژولیس دو کسانیں بچک یکے شش ماہی دومی چار ء نیم سالگ ات
 آشنان ء ترنے شیر ء لوٹگ ء بازیں گریوگاں دمانے پیش ہکان ء واب

کپتت انت۔ مستریں جنک نازی نوں چارده سالگ ات آ اول گوں
 لنگریں لاپ ء ریشیں دست ء شہ دردان تاب واران ہنچو زوت زوت اے
 دست برادست ء لیٹ ات گوشے اشکرانی سرء وپتہ زھگانی ماس ماہین ء چم
 شہ بے وابی ء کوٹگ اتنت گس ء تہا بید شہ مشک ء آپ ء دگہ ورگی میں چیز نہ
 ات۔ تہادل ء لاپ ہالی اتنت یک یک گلم چوسرپ ء گلوگ ء شہ گٹ ء
 نل ء جہل رواں گوپگ ء دل ء سرء گراں گراں لگ ات۔ اے راستے کہ
 دنیا ء تہا آپ ہما چیز انت شہ آئی مردم ء دل کدی سیر نہ بیت، بلے آئی
 زھگاں نوں گوں آپانی تاس ء گندگا گوکار کرت۔

زندء آرا ہنچیں زنگراھے ء گٹ کرتت پہ آئی نزء در آگ ء ہج
 راہ ء درے گندگ نہ بوت پہ وتی ء وتی زھگانی زندگ دارگ ء آئی پہ وتی
 زانت ء ردء درتیں کمتی (کوشت) کرتت انت۔ بلے زندء آوانی یلہ دیگا
 سوکا سوکائی ء وتی گام زوران ء شہ آواں دُور بیان بوتت۔ یک ء نیم سال
 پیش کہ ڈکال ء اولی سیاہیں روچانی نشانی ودی بیان ء گزانی ٹال، جُرانی
 لٹیں ڈانڈ ء منڈک آنی آسری چوڑینک بے زبانیں مالاں وارتن ء آوانی
 برہنگلیں دار پہ روچ ء بے بنجلوکیں آج ء سوچک ء اشتت، آئی رمگ ء
 داہ میش ء پنج بزدو روچ ء تہا مُرتنت۔ اے ڈکال ء اولی لٹ ات آئی
 مسک ء پٹ ء پہ بے تواری تاب واران ء لگت ات۔ آئی ساہ ء آ دارھے

مال اتنت۔ شہ ایشانی مرگ ء پدا دگرانی چھڈاکنگ ء راہ ہمیش ات کہ
 آ چیزے پس بازار ء ببارت بہا کنت تنکہ پہ آدگہ پشتکپو کاں کاہ ء کدیے
 بگیرت۔

آئی پہ وتی نزع سک شریں پیسلہ یے کرت بلے مالانی بہا ہنجو
 کپت کہ پہ آئی دو گچین ء جندا تننت اولی پہ وتی ء زھگانی زندگ دارگ ء
 نکان بگیرت دومی پہ مالانی زندگ دارگ ء کاہ ء کدیم۔ بازیں پگر ء پدا آئی
 اولی گچین شرزانت بلے پہ درتیں مالانی بہا کنگ ء زھگاں پہ آئی ڈگار تین
 کرت آگوں مالاں ہنجو آپ ء شیر بوت انت شہ درستاں یکمر ء جتائی شہ
 آوانی سنگ ء ڈن ات۔

”اگاں مریں بل ءے درتیں یکجا مریں“ آ درستانی پیسلہ
 ہمیش ات۔ مال سخی داد ء اوں دوست اتنت بلے آزانگ ء ات نوں
 زھگ ء ماہین وهد ء سیائیں پنجگانی نزیک بیگانہ گندنت۔ بلے آئی آوان
 ء ناوش کت نہ کرت۔ شش ماہ ء تہانہ پہ آئی شہ پنجاہ بز ء ہمیش ء یکے پشت
 کپت نئے گس ء پنے آرت۔

چونیں نا ایتی، چونیں نیستی ء چونیں بد بختی یے“
 آئی وتی دست سر ء کنان ء گس ء دیمانہ ء ساہگ ء نندان ء
 گوں وت ء گشت۔ آپدا شر کتر وکے بے تواریشت ہرچی پگر کنگ ءے

لوٹ بلے ہمکنس سرے گراں بیان ات۔ ہمے وھدے ماہین مداں مداں
چھنڈان آہت آئی نزیک آہت۔ آئی چمنوں تہا بڈ گپنت انت گلانی
پوستے کلا جورانی تہا پہ بدرنگی جاہ گپنت انت۔

”سخیداد زھگ مرنت!“

آئی اے ہبرگوں چے نا ایتی یے آگشت ایشرا ایوک آہمائی ڈڈرے
زانت۔ سخی داد آئی جگر کپ کنوکیں ہبرے شری آسر پد بوت۔ آئی اندری درد
آہ مارشت آج آگرمی آوتی چسپیں پالونک آہیرے مارگات، بلے سرے
بربیگانہ ات، آرا چون دل بڈی بدین، چون آئی کوہ پروشیں غم آہ بہر کنیں۔
ہر نیمگابے توارى ات ابیدشہ ہا کشانی کنوکیں جہل گوات آہ ہمیں شیکگاں
دورے نزیک کس نہ ات آئی پہ نادلگوشی ماہین آگردن آہ دست دور دیان آہ
آراشہ وت آہ نزیک کرت آ آئی چسپیں نیمگانہ نشت۔ نوں آئی کوپگاں سرے
ایرکنان آہ گردن آہ لونجا نکرت سخی داد آراشہ وتا کیشتر نزیک کرت آئی
نپس نرم نرم آہ روان آہ آیان ات آہردوکانی چم پہ زردیں روچ آہ سک
انت۔ آندگ نندگ آہ ہنچو ژندے ژول انت کہ یک جا گہے آہ چم اش سک
کرت پداتنکہ دگرے آہ گورمہ جنین انت آوانی دلگوش نہ ٹگل ات۔ نوں
اول آوان آہ براس آہ گوں آہ آہ توارکنگ آہ چکلر زینت۔ آہ گوں ہورکیں
چادرے آہت سر بوت۔ آئی گوں ہورکیں دستاں آہ آہ سخی داد آہ ایتانی

آسری چراگ کشت۔

”منی دل گشیت برواں دیم پہ کوچک ء شہر ء نہ تہ مئے گوئی وتی
جاگہاے جنک شہ دست ء درد ء ریش ء شہ مئے دنت ء مہ روت“۔

سخی داد ء ماہین شری ء سر پد بوتنت آ آ یوکیں بیمنہ کیں مرگ ء
ترانگ ء دور دنگانت آواں آئی ہبر ء پسونہ دات بلے گوں آئی یکجا دیم پہ
کوچک ء پدا شہر ء روگ ء چاڑھکہ بوتنت۔

مستریں ناجوڑیں جنک نازی سخی داد وتی چادر ء سر ء ولپنت پدا ہما
چادر ء دود وپل گوں وت ء گرین دیاں کوپگاں چیر جناں بڈ ء کرت۔
آدگہ گوئیں بچکان ء آئی براس ء زرت۔ ماہین ء بدن ء ساہ مان نیست
ات بلے زہگانی مہر شہ ہر زوری ء زوراک ات آئی نیمیں کئی ء تریں چیلکی
ایں بند سر ء میھ ء گیگ کنان ء آوانی پشت ء راہدگ بوت۔

سخی داد ء کستریں براس گوں مزن اُمیتے ء شہر ء شنت، بلے آراہج
کس ء وام نہ دات آشہ ڈکال ء سری روچاں تن مروچی یکووام ء سر ء
زندگ اتنت نوکیں وام وتی جاگہا آرا شہر ء دکانداراں پہ کہنیں زور وکیں
واماں شہ تام ء برت۔ وام آرانہ رست، بلے یک ہال یے ء جوان سہی
بوت شہر ء ہر دیوان ء ہمے گپ ات کہ سرکار ء پہ ڈکال زداں آرت، روگن،
گد، کبل ء تمبو دیم داتہ بلے آدرستان ء شہر ء مزینیں سرکاری افسراں

دُڑاتہ۔

”پہ مئے وڑیں بے وس ءِ نانا ءِ دُزگ ءِ چٹکسیں ٹوین سنگی دلے

لوٹیت“۔

سخی داد اے ہال ءِ اُشکنگ ءِ پدمداں مداں گولوت ءِ گشت

رنداپدی چک جنناں شہ نازی سوج ءِ کرت۔

”چون ماس ءِ بدل تئی دست ءِ درد چون انت؟“

”درد کنت“۔

نازی ءِ توار پسنگ ءِ وڑ ءِ سخی داد ءِ گوشاں کپت بلے ہمے نزوریں

توار چوتیروک ءِ شہ آئی پالونکانی نیام ءِ سوچان ءِ گوست۔ درستانی ہال

یک وڑات بلے آدیگی روان اتنت۔ روچ گول تیزی ءِ پہ وتی دیم ءِ

چیرکنگ ءِ روان ات۔ آئی روچ ءِ تابنا کی ایرمران ات نوکیں زرچکی آئی

ژندی ءِ درنگازی ءِ کنگات۔ آوانی پادانی ہائی روگی ات واک جواب دیرگا

ات۔ ماہین شہ کسانیں ریک ءِ بڈ کے ءِ گوزان ءِ کسانکیں پٹ ءِ پادان

ایرکنان ءِ بے تک ءِ توار ءِ نشت آئی کلی ءِ چیلک شہ سر ءِ میھ ءِ لگوشیناں وتی

پہناد ءِ ایر کرت۔ آراگندان ءِ سخی داد ءِ براس ءِ اول آہت نزیک ءِ

نشنتت۔

”مناپاد دیمانہ برنت..... منی چمان ءِ گیلگے ءِ گپتہ.....“

دراہیں بدن چوگون تاک ء لرزیت۔ "آئی چہاں سیاہی اسپتی کرت آئی
 دل ء نہ لوٹت وتی و سرزاک ء دیما تچک بیت بلے راست ننگ شہ آئی وس
 ء ڈن ات۔ آئی دل گوں ننگ ء بڈات سرے ء وتی راستیں دست ء دل ء
 ایرکنان ء وپت آئی گوشاں ہیو گے زرت سر ء راگواتے ء مانرپت۔ آئی
 دل شہ درستیں واہگ ء غماں پہ دمانے ہورک بوت اگاں ارمانے پشت
 کپتت تہ ہمیش کہ آراشہ واب ء کسے پادمہ کنت بلے دومی دمان ء آئی
 گودانی میں زہگ ء سما کرت آشہ گوشن ء پلنگ ء ات۔ شہ گوزو کیس چل
 ء ہشت ء پنجاہ ساعتان آئی نک ء ترنے شیر نہ پٹت۔ آئی گس ء
 گر بندان ء وتی ماس ء گور پہ مچک ء پہ وتی بارگیں دستاں ہنچوں چوٹینت کہ
 آشہ آزر دگی ء جاگ ء گوں بدن ء لگک ء پہ مرگے سلگ ء ات۔ آئی
 ہشکین گوراں ہنچونک سک کرتت ء شیر ء گڈی ترنپ چوشگ لوٹت کہ شہ
 ماس ء گور ء ہون ء لہتیں ترنپ گور ء رگ رگ ء سوچان ء در آیان ء آئی
 نک ء گوں زپتیں تام ء کپتت انت گونڈو ء ہما ہون ء ترنپ اوں چوشت
 انت۔ پدا دست ء پاد جناں گوں ماس ء گور ء لچت ات بلے آئی گور ہنچو
 آزر دگ بوتہ انت کہ آئی نازر کیس بلے ہشکین لنگانی نزیکی اش اوں نہ
 سگ ات۔ شہ نیم روج ء پد دو میں گونڈو آں گریت شش ماہی ایں روزی
 گوں ماس ء لچ ات آدگہ چار سا لگیں ارمان نامیں بچک ء ماس ء گد ء

راجک ات آئی سرء دیمیاں پہ دستاں چانکر دات چہینت آئی مسک ئے پہ
 وتی لاگریں دستاں پہ زور زورء جت ماہین تن دیر سگ ات بلے آسرء آئی
 سگ ء کیل چہی بوت دوہینان ء باہڑاں گپت سخی داد ء دیمیاں چکل داتنت۔
 آ آئی نزیک ء شہوت ء شہ زند ء بیزار نشئت۔ آئی جگر ء دوت کرت آئی نہ
 زانت جنین ء پہ چوشین سنگدلی ء ملامت کنیں یا گونڈ و آن ء آوانی ناسر پدی
 ء سرء ہکل کنیں۔ دوہیں گونڈ و آن گون ڈگار ء کپگ ء پہ کسانیں کتروکے
 وتی گون شہ دل ء برت بلے دومی دمان ء چار سا لگیں ارمان دوارگ پہ
 ماس ء سٹ کرت۔ کستریں روزی وتی پس ء بگل ء دوارگ دستان ء پہ
 ماس ء نیمگا تچک کرت۔ نوں آئی گریت نہ کرت یک ہلا س نہ بوؤ کیں
 ہلکے آئی نازر کیں سینگ ء لاگریں پالونکانی چیر ء چو آھن کار ء دموک ء
 دمان ء وتی ہستی ء زوری ء گوا جار ء دیرگات۔

نوں آدوہیناں دوارگ سما کنان ء پہ لاپ ء آچ ء کشگ ء جھد
 کرت بلے گوں ماس ء پس ء ہچی نہ ات آدوہیناں گر بست گریت پریات
 اش کرت تنکہ دوارگ ہکان ء واب کپنت۔ اول آوانی ہلگ شہ واب
 کپگ ء پداوں نزوہیہ برجات ہنچو کہ ہماہلگ بند بوت سخی داد ء ماہین شہ
 آوانی زریں ساہ کشگ ء ترست انت۔ آدوہیں چونیم مردگ ء کپنت
 انت۔ آوانی شولہی ساپ ء ساپ کشگ ء ات اگاں آوان ء زوت ء

زوت ورا کے نہ رست آپہ بے تواری شہ آواں پدمامی روخت۔ آوان ء
 اے گون ء شہ پیش ء لاگر ء زور کرت۔ مستریں بچک روزی و دی بیگ ء
 وهد ء ہنچو جوڑ ء ز رنگ ات کہ آئی ماس ء شہ چم ء لگک ء ترس ء پہ آئی شہ
 شہر ء سید بے ء چترک ء مورگے لوٹا ہیئت۔ آمورگ تنے وهدی آئی کلا
 ء دیما دوچوک ات بلے نوں روزی آ کسابی ء وڑ ء ڈوکلدار ء پر گوشت نہ
 ات آئی مچیں بدن ء ہڈ سر بر ء در اتنت شہ لاگری ء پادانی ہڈے ء چوٹ
 گندگ بوتنت سر ء ہڈے ء گوشے شہ پیشی حساب ء نوں مزن تر بوت۔
 آئی لاگری ء زوری تن اے جا گہا سر بوت۔ اگاں مسکے آئی چمانی تھا بہ
 نشتیں آئی گرانزانی تھا بوشتیں ء بیاتیں آئی آراوتی دست نہ چندینت ء
 دورکت نہ کرت۔ آدگہ گونڈ ء ء ہال شہ آئی گندگ تر ات۔ آوان ء اے
 وڑ ء گندان ء ماہین پہ گنوکی آوان ء ٹوہینان ء پادکنگ لوٹ۔ بلے سخی داد
 آئی دست داشت آزانگ ء ات اگاں زھگان ء مرگی انت آوان ء نوین
 شہ و اب ء پادکنگ نہ چھڈا ینیت آ سما کنت ورگ لوٹنت۔

شہ گونڈ و آئی گریوگانی بس کنگ ء پدنازی ء دست ء کمیں پیش
 جہل کیوکیں درد ء پدا آ گز کرت آئی چماں سیاہی اسپتی کرت آئی دست
 نوں سبز گشتت۔ شہ چیر ء دست ء ریش سران ات آئی بدیں بوڈن ء گوں
 دست ء پیچ کنگ ء تالان بوت۔ آئی دست ء رامامھے پیش پہ تندور ء دار

پروشگ ۽ وهد ۽ دار ۽ تلو نڪے مان آھنت۔ اول آواں دست نہ گپت بلے
 دومی سیمی روج ۽ درد ۽ گیش بیان بوت شہ تہا ترا نلگے زرت ۽ ماہین
 پہ گدو چی نیں سو چنے ۽ ہما دار ۽ لگگ ۽ جاہ چوٹینت تنکہ ہما تلو نگ ۽ دارک
 ۽ پہ کشیت آئی سر پرشت ڈن ۽ در آھت بن ۽ تہا پشت کپت۔ نازی ۽
 را اے سوچن ۽ درد ۽ سوچگ ۽ کور کرت بلے آئی دل مزن کرت بلے آسری
 وهد ۽ ماہین شہ ہما جگ ۽ سیا چھلیں جا گہہ ۽ کمیں آدیم سوچن ۽ را پہ زور
 جاہدات تنکہ ہما منڈک ۽ شہ بن ۽ پہ کشیت بلے آئی سوچن ۽ نازی ۽
 ریشیں دست ۽ راھنجو تورت کہ آئی گوں پریاتے ۽ وتی دست شہ ماس ۽
 دست ۽ ژپان ۽ در کنان ۽ ہما تلو نڪ ۽ لگگ ۽ جا گہادپ ۽ را سک کنان ۽ پہ
 زور دننانان ۽ جاہ دات۔ دست ۽ درد ۽ آئی سر ۽ ہوش برت ۽ شہ ہمے
 کونڈگ ۽ پد آئی چنچگ ۽ پشت ۽ دار ۽ جا گہا تیروک ۽ ترا نلگ گیش بیان
 بوت۔ آ سوچن ۽ آ راھنجو تر سینت کہ آئی شہ اود ۽ پد وتی ماس ۽ را پہ دست ۽
 نزیک کنگ ۽ نہ اشت پہ ہما تلو نڪ ۽ وت در آگ ۽ ماہین آئی دست ۽ را
 پیازے پرانی تہا پاشینت بست، پہ نیل ۽ دست ۽ ششت ایشر کے
 سات ایر کرت بلے دست روج پہ روج ہراب بیان بوت۔ نخی دادشہ براس
 ۽ شہر ۽ روگ ۽ دو روج پیش ہما ئی دیما نازی ۽ دست ۽ گد ۽ پٹی ۽ راتج
 کرت۔ آ دویناں مارت ریش نہ ایوک ۽ مزن بوتہ بلکیں در ستیں دست تن

باہڑے سبز گشتہ ءریش ءجندے سھر سھر دپ چچ کرتے ءنوں سک بختیں بدیں
 بوئے دنت۔ بد بوئے سخی دادے سک تر سینت آپہ راستی سک دلنگ بوت پیش
 ء آئی پگر کرت دست ءریش مست بیت پدا ماں ماں جوان بیت بلے
 ایٹی گندگ ء گوں آئی زانت تنکے ڈاکٹرے راہ نشان دیگ مہ بیت، روج
 پہ روج گنتر بیاں بیت، بلے اودے ڈاکٹر کے دات پہ نام ء شہ آوانی جا گھا
 نیم ساعت ء پندے گوکانی ناوڑے ہلک ء نام ء ڈپنری یے ہست ات بلے
 آئی کمپا ونڈر کہ پہ ادے مرد ماں مز نیں ڈاکٹرے ات، کدی وتی پوسٹ ء نیا
 ہست ء نئے کس ء دیستت ابید شہ میتگ ء میرے۔ اُشکنگا آئی میتگ ء میرے
 جنین گل پری ء دینوئی ء آرڈر کنائنت انت اے وڑے میرے وتی جن ء پگار
 گپت بے تو ارشتت۔ پہ میتگ ء مرد ماں دینو گل پری اوں ڈاکٹرے ات
 آئی کسانیں دار ء صندوق ء یک کسانیں کنڈے ء ڈپنری ء گولی ء شربت
 ایر اتنت آئی برے گولی آن ء چش ات دات برے پہ کا گد ء رنگ ء
 چارگ ء پیسلہ کرت کجام نا جوڑے را کجام گولی ء شربت دیگی انت، نوں
 نازی ء بخت ء گوکانی ناوڑے را میرے گوں زھگاں یلہ دات پشت کپوکیں
 درستیں مردم شہ سخی دادے گیشتر نیز گار، بے نان ء بے وس اتنت ڈاکٹرے دارو
 گوں میرے شنت انت۔

آئی دل ء ہا براس ء روگ ء روج ء گشتت جنک ء شہرے برین

بلے پسله کرتے نہ کرت آدجم نہ ات ڈاکٹر آرا چنکس روج دارنت
 دوارگ آترست ادء پداویران انت بے آئی ء ہچی نہ بوت۔ آئی براس ء
 راگشتت آگوں ڈاکٹرے ء سلاہ بہ کنت باریں چے گشتت اگال
 دارویے آورت کنت بیاریت۔ آئی براس ء شہ وتی کہنیں دکانداری ہد
 ء دست ہالی در آگ ء دل اکیچی ء پدشہ سرکاری ہسپتال ء ڈاکٹرے ء
 لہتیں گولی ء کپسول ء یک ملے پہ نازی آورت بلے دست ء ہال ء
 اشلنگ ء پد ڈاکٹر ء آراگشتت آہرچی زوت کرت کنت جنک ء
 بیارنت چی ء کہ چوش کہ دست ء ریش ء دیری ء پدا آئی کابائی ء بدیں بوے
 دیگ ء ہال انت بوت کنت آدست نوں گڈگ لوٹیت نہ تہ جنک ء جند
 بیران بیت۔

زھگانی پسنگ وڑیں کمیں گریوگ ء پدا آوانی بے تواری ء ماہین ء
 تچکی ء بے سمائی ء سخی داد ء گیشتر گڑتی یے ء دوردات ہماوہد ء کہ آسرگپتت
 انت۔ آئی دل ء یک واہگے ودی بوت تن اولی کوچگ ء سر بہ بنیں بلکیں
 نان ء چندے کسے بدنت دگہ نامنکس بہ بیت تن شہر ء سر بہاں بلے نون
 آگندگ ء ات ماہین اگال ساکنت اول روگ ء وڑے نہ انت دو میں گوٹڈو
 شہ گریوگ ء کپتت انت کمیں پسکت اش پداچم پیچ ء شولہ تچک بوتنت
 گندگ ء آگاہ اتنت بلے ہنچو بے ترک ء تواری کپتت انت گشے مرگ ء ودار

ء انت۔ پہ ژندی ء گوئگی ء نخی داد ء براس ء شہ آواں شر نہ اتنت بلے
 آواں ء ہر حال ء ہمت کنگی ات۔ نازی کمیں گریت شہ پس ء آپ ء
 لوٹ آئی پہ چنک ء آئی دپ ء لہتیں ترنپ پٹینت بلے آئی ہمیشاں ء ترج
 ات۔ کمیں ہکت ء دوارگ چمان ء بند کرت۔ نخی داد ء براس ء پادانی
 واک شتت اگاں ہست ات تہ ہمکنس کہ تن نزیک ء میتگ ء ایوک پاداں
 چنڈاں ء روان ء سر بنت دگہ کسے ء بد کنگ شہ آوانی وس ء ڈن ات۔

بازیں پگرے ء پد نخی داد براس ء راینزیک ء میتگ ء دیم دات
 آرا باز اُمیت نہ ات اے ڈکال ء درستان ء یک وڑ ششلیت ات بلے
 پداواں پہ وتی زھگانی زندگ دارگ ء اے آئی گڈ سری جھد ات براس آئی
 گپ ء پداشت بلے شہ روگ ء پیش نخی داد ء سئی ء کرت کہ ڈاکڑ ء
 گشتہ جنک ء دست بوت کنت گڈگ لوٹیت آوہد ء آئی ہمے پگر کرت
 نازی و اب انت بلے آئی نیم و ابی ء درد ء نہر دگ ء بے واکي ء شولہی ء تہا
 انگت نا کو ء گپ ساپ ساپ اُشکت ات۔

شہ براس ء روگ ء پد آئی و ترا زھگانی نزیک ء تچک کرت آئی
 اے دیم آ دیم ء مرگ گوئیں بے تواری یے ات تن دور دور ء دوا نزدہ
 شپیگیں ماہ ء شیر گوئیں ماہکان کم کم ء تالان بیان ات شپ تہا نہ ات بلے
 شاہگانین آ زمان ء تنکہ چماں کار کرت کسان ء مزنیں استارانی روژنائی
 آئی چمانی تہا مراں ء روک بیاں رقص ء اتنت۔ ماہ گوں استاراں پہ آئی

چون مہروان ات وتی سرجمیں نور؎ زیبائی ء شہ آئی چیردیگانہ ات۔ اے
روژنائی ء نوک سرکشوکیں گوش ہما چیز اتنت کہ پہ آواں آرا بہادریگی نہ

انت۔

شپ کرار کرار انسران ات آئی چہمانی واب شہنت آرا آئی زندہ
ڈلگ ڈلگیں ء برے برے کسان کسانیں گیریک یک ء آریگا اتنت۔ شہ
وتی پس ء دست ء اولی شنک ء بگل کنگ ء بگرتن شوانگی ء بزگری ء، گوں
ماہین سانگ کنگ ء پدالب ء سرء ماہین ء پس ء جنجال کنگ، پدازہگانی
ودی بیگ آوانی ہستی ء وشی آ ایتانی روک بووکیں چراگ۔ نوں آئی
درستیں وشی گوں سرجمیں یاتاں سے لاش ء دروشم ء آئی اے دیم آ دیما تچک
اتنت شپ ہرچتکہ دیما روان ات آئی اُمیت ء نا اُمیتی یک وژ ودان
اتنت۔ اُمیت ہمیش ات براس کیت مازندگ ہاں جنک ء دست شہ
اینکس درد ء کشگ ء پد جوڑ بیت نا اُمیتی پریشی کہ ماشہر ء روان کئی ء رواں؟
چے کناں؟ اے شہر ء را روزگار ء روچے بوتیں ما پرے ہال ء
نوتاں۔ گوں اے ہیال ء آئی تیوگیں بدن مورینک شان بوت۔

”لبا آ گاہے؟“

شہ گور بام ء کمیں پیش پہ پسنگ نازی ء توار کرت

”ہاں پس ندرانت آپ لوٹے۔“

نخی داد زوت زوت پادا آیاں آئی سروں ء نندان گشت

”لبا من تئی ء نا کو ء گپ اُشکت انت سئیل کفئی اگاں ڈاکر ء منی

دست گڈ ات بوت کنت من آ وهد ء بے سما بوتوں آرا بوکشے منی آستونک

ء قینچی مه کن ات پدا منا پہ گور ء کنگ ء دگہ جاگک نیست ..... هو

لبا..... هو لباجان ...“

پرے گپ ء کشگ ء آرا زندگ بیگ ء چنکسیں واہگے ء پرمان

کرت آئی پہ وتی نز ء یک کسانیں گپے گشت بلے اے گپ ء سخی داد ء شہ تہا

پہ استرگ ء برات۔ چوشیں نا چاری ء بے وی بلے آئی دست ء سچی نہ

بوت۔ آئی مرگ بہ لوٹتیں اوں مرت ءے نہ کرت آپس ات آرا پہ آدگہ

نزور تریناں زندگ بنگی ات شہ اے گپ ء پدا وارگ بے تواری بوت آئی

نازی ء را سچ پتو یے دات نہ کرت ایو کہ آئی سر ء چکان ء وتی جگر سو چو کیس

ارمانان یے ڈڈر ء جاہ دات۔ دامانے بے تواری ء پدا نازی ء نزور یں ہلگ

ء توارے آئی گوشاں کپت آئی اول دلگوش نہ دات بلے کترو کے گوزگ ء پدا

آرا سوکا سوکائی ء ٹوہینگا لگ ات آئی توار نہ دات شہ واب ء ماہین ء

زہگانی بدن ء ساہ کپتت آواں نہردان ء سما کرت ہر کس وتی جاگہا سر

ات سخی داد ء نہک پدی آہت بلے نازی ء بے تواری گوں آئی تن دیر سلگ

نبوت پہ لہمیں توارے آرا ٹوہینت ءے پدا آئی دست ءے سرینت بلے

آرا مہروانیں ساہکندن ء شہ دست ء گڈگ ء پدا شہ دگہ جامگے ء غم ء

آزات کرت .....“

شپ ۽ گڏي پاس

مير و شپ ۽ گڏي پاس ۽ شه چپس دست ۽ ليٿان ۽ اول ۽ مسڪ ۽
 ذيل ۽ وپت پد ۽ راستي دست ۽ ليٿ - اے وهد ۽ آئي لوگي سبز پري وٽي
 گوڏي زهگ ۽ گوردگ ۽ ات بلے وٽ نيم و اب ۽ نيم آگاه ات - شپ
 ۽ زهگ ۽ پاس کنگ ۽ پاڏا ۽ گ ۽ سما کنگ ۽ آئي سک گران ات - پيش ۽
 که مير و اد ۽ نه ات مير و ۽ پس ۽ ماس ۽ مدام زهگ ۽ پاس کنگ ۽ وهد ۽ سما
 کرت ۽ ۽ ۽ زورن شار ۽ راپاد کرت بلے اے شپي وٽ گون زهگ ۽ اولي
 گريوگ ۽ سما کرت آئي هے واپنيگي ۽ تهادل ۽ جهلانگيان یک تاهيرے

ماریت کہ وت سمائے کرت ء شہ زھگ ء گریوگ ء میرو ء و اب نہ پرشت
 بلے میرو وت گوں زھگ ء اولی گریوگ ء تو اء سہا کرت۔ آئی لوگی ء آرا
 راستیں دست ء لیگ ء گندان ء وتی کیگیں چمان ء پہ الا جے بچ کرت۔
 ہمنکس کہ میرو ء شہرگ زیر و بلب ء رُژنائی ء ہنچو و دی بوت کشے مچ ء تنگیں
 چادر ء پشت ء اندیم انت۔ مزنیں دو مردی ایں تھت ء سر ء گوئو دو وینانی
 نیام ء ات۔ میرو مروچی شہ دہئی ء او پدا شہ کراچی ء راست ء راست
 آھت پہ ہمیشی ء سک ژندات نوں کہ آئی سہا کرت دل ءے گشت وتی
 شش ماہی نیں زھگ ء روج ء وڑ ء بگل ء کنان گوں آئی گوازی کنیں بلے
 گرانیں و اب ء خمار ء آئی چمان ء گوں زوتی ء دوارگ گیگ کنان ء
 و اب گچینت۔ آئی ہنچو سہا کرت ہمے وڑ زوت زوت چو گوئو ء و ش و ش ء
 پس کشان ء و اب کپت تنے جا گہا کہ گس ء پشت ء یک گرانیں چیزے
 ڈگار ء کپگ ء تو اء آرا پادکت نہ کرت۔ سبز پری ء را ہما چیز ء در پگ ء
 تو اء ہنچو پکلر زینت کہ آئی نیم و ابیں خماروت ء وت زیان بوت۔ یک
 کترو کے ء آئی ہنچو سہا کرت ء و ترا سیر و اب ءے ماریت کشے داہ ساعت ء
 و اب ء پدنوں پاد آھتہ آئی گوئو ء را گوردیان ء پس ء نزیک ء ایر کرت
 وت مدال مدال ڈن ء در آھت ہنچو کہ آرا گمان ات ہما وڑ ات گوں در گہہ
 ء بوجگ ء آئی ڈن ء چارت۔ یک مردے ء سیاہگ شہ مزنیں ہبیلی ء

رو برکتی ساہگ ء تہاری ء و ترا گوں دیوال ء گران ء دیم پہ ہبیلی ء دینے
 چاریں بزیں موزاتی ء مچانی نیمگاشت۔ پہ دمانے سبز پری ء راوتی چمانی
 سرء باور نہ بوت کہ آئی برے شب ء نیم ء وتی ہبیلی ء تہا مردے ء راچہ
 بیگ ء دینت چی ء کہ آوانی دمگ ء چشمیں دزینی ء ڈنگ جنگی نہ ات ء
 تنے وھدی ہر کے کہ پہ دزی ء آوانی لگ ء آھتہ الم ء گرگ بوت۔ آوانی
 وتی میتگ شہر ء دورات پہ ڈن ء مردماں اد ء آگ ء دزی کنگ گران
 ات ء اد ء مردماں مچیناں یکے دومی ء رازانت۔ آئی ڈن ء اوشنگ ء
 رادمانے نہ گوستت۔ آراوتی گمان ء راست بیگ ء سرء باور بوت۔ ہما
 مچانی بن ء شپرشپر ء توارے بوت۔ پدا ہما توار سک زوت بند بوت۔ بلے
 ڈن ء کچکاں ولگے زرت کہ تیوگیں میتگ اش سرء زرت یک دمان ء شہر
 نیمگا ہلک ء کچکانی ہمنگو آگ ء جگ ء توار بوت بلے دمانے ء پدا وان
 ہماوانی ہبیلی ء چپ ء چاگرد ء دپے کشان ء گرات، وک ات ء برے
 برے یک یک کچک یے ء کانڈم ء ہا کشانی ء ڈگار ء گونج ء ژر ژر ء توار
 کات۔

تنے وھدی سبز پری ء اوشنگ ء دلگوش ء رامنے کے نہ گوستت کہ
 آرانوں کم کم ء وتی گندوکیں برگوزیں سیاہگ ء ہبیلی ء تہہ ء تچگ ء بیم ء
 زوران کرت۔ چلگ ء سری روچاں آوانی جاگہ اینکس سارت نہ بیت

مردم گسانی تہا وسپنت بلے شہ گدی اچادرے ء گیش ہچی برنہ دینت کدی
 کدی کھڑکی آں پچ کلنت البت سہب ء سہر ء سارتیں سمین کشیت گڈا کملے
 لپھے بردینت۔ شچی اوں سارت نہ ات بلے سہر پری ء راہے یکیں دمان ء
 ہنچیں لرزگے جان ء کپت گشے شال ء گور پچ ء سردانہ۔ آرا ترس ء زرت
 آئی مرد ء کسانیں زہگ ء را سکی یے دیمانت۔ اے وڑیں جاوراں
 چون کنت؟ چے کنگ بہ بیت؟ آئی شری ء نہ زانت۔ ہے وڑ آئی وتی
 دیمتری پسلہ اوں ہنچوش کرت ء پدا وت ء نہ زانت پرچے اے پسلہ
 ء کرت۔ پسلہ ایش کہ ہر وڑ بہ بیت وتی مرد ء پادنہ کنیں۔ آئی سر بر ء نہ
 زانت بلے لاشعری وڑ ء وار وار ء آرا تہی توارے ء پہ اشارت گشت آوتی
 مرد ء شہ وتی زند ء گیشتر دوست داریت ء نہ لوٹیت آپاد بیت ء نوک شہ
 پریں داب ء سما کناں ء ہولگی گری ء تہا ہنچیں کارے پہ کنت کہ پدا پہ آئی آ
 ہر دوئیں پشومان بہ بنت۔ دومی مستریں سبب ایش اوں ہست ات چوش
 مہ بیت آ مردم دڑے ہر چیزے۔ چوش مہ بیت آ سلاہ بند بہ بیت
 ء..... آئی پگر ہے جاگہا کات کٹ ات۔ آئی دیمتر ا پگر کنگ نہ لوٹ۔
 بلے چوش اوں نہ بوت آتن گور بام ء ڈن ء دروازگ ء دپ ء بوشتیت
 کمیں اوشتگ ء پدا آئی جان ء درہگ تن پاداں سر بوت ہما پاس دور نہ ات
 کہ درتیں بالاد ء چھنڈان ء ڈگار ء پہ کپیت کہ پدی کوئی ء تہا آہت۔

میرو ۽ گوٺو دویس وڻ واپ اتنت سبز پری تھت ۽ سرء ننگ ۽ گول
 نریک ۽ ایریں زھگ ۽ جونٺ (گوانزگ) ۽ تہازھگ ۽ نپادان ۽ دست
 جت باریں ترانت یا ناں، پدا گوٺو ۽ جند ۽ نیمگا چارت ۽ آرا
 کسانیں کبل یے بردات، آھنجو وڻ واپ ات کہ آرا چش واپ ۽
 گندان ۽ آئی دل ۽ ھج نہ گشت آراشہ پس ۽ نریک ۽ دور بہ کناں دوارگ
 جونٺ ۽ تہا کنیں۔ میرو ایوک ۽ وتی پاد بردات انت۔ سبز پری کبل ۽
 راجک ات آراتن گردن ۽ بردات نہ آئی نزع ۽ ھنجو کہ آئی جند ۽ رالرزگ ۽
 زرتہ پہ آدگراں اول ھنجو گہرانت بلے ہمہ پریں واپ ۽ تہا ھج یک دست ۽
 نہ لیٹان ۽ میرو ھما کبل ۽ راہ وتی پاداں دو گشتاں لکشیناں دوارگ شہ وتی
 سرء دور کنان ۽ آورت پادانی سرء اشت ۽۔

اے وھد ۽ آئی پہ راستی ھج نہ زانت چون کنیں چی ۽ کہ میرو ۽ پس
 ۽ براس دومی ھبیلی ۽ تہا اتنت۔ آ ھبیلی ۽ اے ھبیلی ۽ نیام ۽ دروازگے
 ھست ات بلے ٹیلیفون تنے وھدی نہ ات کہ آہ ٹیلیفون ۽ کسے راھال
 بدنت۔ اے کوئی ۽ تہا کہ آو پتت انت۔ ہمہ زوتاں میرو زردیم دات آئی
 پس ۽ وتی کہنیں ھبیلی ۽ تہا پہ آئی جند ۽ بستت ایسی تہا تنے وھدی سرجمی ۽
 ھج چیز نہ ات یک گورجک ۽ تگردے ۽ سرء ایرانی عالی یے تالان ات پہ
 آوانی آپ ۽ ورگ ۽ فرتج ۽ تہا دو بوتل آپ ۽ جند ایرات۔ چوناھی ۽ اے

کوئی شریء رنگ ء روگن کنگ بوتت بلے ایشی تھا آگیک پہ میرو ء شہ دئی ء
 آہتن ء مھتتل پشت کپتت۔ مروچی آواں ہمنکس کرتت کہ شپی ایں شپ
 بگوزیت بانداپہ راستی لڈ ء بارکنگ بیت۔

”تو پک ناکو ء گس ء پشت کپت“

کمیں پگر ء پد سبز پری گوں وت ء گشت بلے ہمے دمان ء آرا گیر
 آہت اگاں تو پک اد ء بوتین اول آ، آئی ء وڑ ء رانہ زانت تنکہ میرو ء جند
 پادمیاتیں۔ پہ آئی یک یک کتروک سک گران گوزان ات پرچیکہ آئی تز ء
 دڑاے پاس نا آ پاس ء کنیت بلے دڑ ء گواہ نہ ات۔ یک بیمناکیں بے
 توار ی یے ء پد آئی وتر اوت پہ اے پسلمہ ء تسلمہ دات کہ دڑ ء دیت اے
 گس ء مردم آ گاہ انت وت تجیت روت۔ بلے ہمے پاس ء اول گشتاں آرا
 ہنچیں گپے دل ء آہت کہ پہ یک پاسے ء آئی ہنچو پگر کرت آتھت ء سر ء
 کہ آشتہ آئی چاریں پاگ ڈگار ء ایر نہ انت آ آ زمان ء گوات ء بال ء
 انت۔

”چونہ انت باندا گرے مئے ہبیلی ء نزیک ء او پدا ہبیلی ء تہاد گہ
 مردے جب کنگ ء گوں منی نام ء...“ آ خانوادہیں زالبولے ات بلے
 آئی زانت تناوہدی کہ راست درست بہ بیت دروگ وتی دیما زوریت
 روت۔ شہ اے ہیال ء آگیک ء پد آئی جان ء واک ء پہکایلمہ دات آ وتی

زھگ ۽ پھناد ۽ راست ۽ راست تچک بوت۔ ۽ دمان ۽ کہ آرا گہر ۽
درھگ ۽ پرمان کرتت نون شہ یک یک مود ۽ بن ۽ ھیداں چوچمگ ۽
زگب کرت۔

آئی نز ۽ ھامردم کہ اے وھدی آوانی ھبیلی ۽ تہا آھتہ بیت نہ
بیت دڙے بلے آ دڙے نہ ات آوانی جند ۽ میتگ ۽ ورنانا درات پہ مبرو ۽
کشگ ۽ آھتت۔

بیدشہ دڙ ۽ ھیال ۽ دگہ ھچ ھیالے سبز پری ۽ دل ۽ ہمیشی ۽ نیات
پرچیکہ نئے مبرو نئے سبز پری ۽ پس ۽ براسانی گوں کسے ۽ دڙ منی ات۔
آبے وسیں مردم اتنت آوان ۽ گوں کسی کار ۽ کار نیست ات۔ مبرو ۽ پس
ہے میتگ ۽ شہ ھامسر ۽ پرائمری اسکول ۽ ماسٹرات ۽ نون امبراں پنشن بنگی
ات آرا در ایناں ماسٹر صاحب ۽ نام ۽ توار کرت درستاں آئی شرپ
کرت۔ آئی دوئیں کستریں بچک نون کالج ۽ ایف۔ ایس۔ سی کنگا اتنت۔
آوانی گوں ھچ کس ۽ دڙ منی ۽ پسات نیست ات۔

سبز پری چونیم مردگ ۽ تچک ات آئی سر ھچ بر بنگ ۽ نہ ات چون
کنیں کہ شہ ھبیلی ۽ روبرکتی نیمگادگہ دو مردم ۽ پدمہ پد ۽ تہا جب کنگ ۽ توار
۽ گراں گراں گوپگ بوت۔ یکے شہ پیش ۽ ھبیلی ۽ تہا ات ایدگہ دو ۽ پادانی
توار ۽ سبز پری ۽ ھستیں ہاٹی پچ گپت پہ یک دمانے آئی ھنچو پگر کرت۔ کہ

آمرتہ بلے دومی دمان ء ہمانو کیس آ یو کیس مردمانی شہ کوئی ء دیدیما راست ء
 راست گوزگ ء پاد در شپانی (پاد برمش) توار ء آرا باور کنا ینت آنہ مرثہ
 زندگ انت ء پہ وتی مرد ء زہگ ء زند ء انگت کوشستے کرت کنت۔ شہ
 اے پگر ء پدا پدا آہت پہ اشاپ دروازگ ء کڑی ءے دوارگ چارت ء
 وتر ء دلجم ءے کرت درگہ شپ بندانت وت آہت تھت ء یک گرے ء
 نشت۔ اد ء ننگ ء گوں آئی چم دیمے دوئیں کھڑکی آں کپنت۔ آ دوئیں
 کیس چچ اتنت آوانی دیما تنکیس اسپتیں پردگاں لہم لہمیں گوات سرینگ ء
 ات ڈن ء دوازده ء ماہ دیم پہ ایریڈگ ء ات بلے پد ء اول ڈن ء اینکس
 روژنات کہ کھڑکی ء دیما اگاں چیزے بیاتیں ساپ ودی بوت۔ اول گوں
 گندگ ء آئی دل ء گشت پاد بیائیں دوئیں کھڑکیاں اول بندکنیں بلے
 آ ہنچو تہہ گٹ ء بے واک ات کہ پہ آئی نز ء آرا یک نادیتیں واکے ء
 گوں تھت ء ہنچو بستہ ہچ سرت نہ کنت۔ آ بیم ء ترس ء یک ہنچیں
 جاوڑے مارگ ء ات کہ آپاس ء سکی ء آئی جند ء دل ء را سمات بس۔ آئی
 دوئیں چم وارے یک کھڑکی ء دپ ء سک بوتنت۔ آ آوانی آگ ء ودار ء
 ات۔ آئی نہ زانت آچون کابنت؟ آچے لوٹنت؟ چے کنت؟ بلے یک
 ہبرے ء وتی دل ء پک ات شہ اے میتگ ء چارسدگساں اگاں اے
 مرداں مے گس گچین کرتہ ہور کیس دست ء پدی نہ روئت۔

آدوئیں پہ نادر ء کمک ء آھت انت بلے تنے وھدی آوانی شہ
کوئی ء دیمے گوزگ ء ھبیلی ء روٹک ء دیوال ء دیمے اوشنگ ء رانیم منے نہ
گوستت نادر شہ مچانی پشت ء در آیاں آوانی ھد ء آھت آوان ء دلمی ء
دات آپدی بروخت آوت پہ ھما کار ء آھتہ وتی کار ء وت سرجم کنت۔ آ
دوئیں نادر ء ناکوزاک اتنت۔ شہ دلجم بیگ ء پد نادر پہ وتی پگرانی یکجا کنگ
ء اوشتات۔ دو مردم ء شہ ھبیلی ء پدی در آگ ء شہ گس ء پشت ء آوانی
پادانی تو ارانی اشلنگ ء گوں سبز پری ء جان ء ساہ کپت۔

نادر شہ زھر ء پرات آئی نوگلیں براس شہر ء پہ زھگانی گوازی ء
جنگ ء سر ء گشگ بوتت۔ ھما مرد ء کہ آئی براس کشتت پولیس ء ھما شب ء
شب گپت بلے آئی مردماں ھما روج ء کشتت ماوتی مردم ء ھون کرتت
میرو ء ھنچیں دوریں سیالے ات کہ آوانی پستاں وتر اپہ دور سیالی زانت بلے
میرو ء آئی یکے دگر ء رانہ دیستت۔ بلے نادر ء سیال ء آ زیزاں وتی دیوان ء
تھاہے پسلہ کرتت شہ آٹک ء زندگ ترین مردمے بوکش ات مئے مردم
پولیس ء ایس۔ ایچ۔ او یے بوتہ ما باید آوانی ھے وڑیں ورناء کمالی ایس
مردمے بگوازی ناں آتوگیں دارکش ء بے نانیں ٹک ء تھاہیکیں میرو ات
کہ چار سال انت دہی ء شت کات نان ء واجبات ء نون نام ء توارے گوں
زندگین مردماں پرشتت۔ مروچی ایس۔ ایچ۔ او ء مرک ء را دو ماہ گوستت

بلے یک روچے شہ آوانی مردمانی نیمگاپشیں گے در نیاھت کہ آوتی مردم
 ءمٹ میرورازانت۔ آواں اے دوہ ماہ ہنچو پہ بے تواری گوازینت گیشتر
 مردمان ءہے باور بوت آوانی آپشی ہون گرگ ءہبر ہنچا نہیں گے بوت
 بلے اے نیام ءتہا آشوک ءہرچی پیشی ءپاشی بوت۔ نادرگوں مردماں
 ہچ عدالت ءنہ شت۔ یک ہسابے ء آواں وتی ہما اولی دیوان ءپسلہ
 کرت مے براس ءبدل کئے انت بلے ہبراش ہنچو چیردات کسے گمان مہ
 کنت۔

لہتیں روچ پیش کہ میرو ء آگ ءہبر پک بوت آواں وتی بند ء
 بست کرت ءشہی نادر ءھواری ءدگہ دہ مردم میرو ءگس ءبررتکت آدگہ
 درتیں ہبیلی ءایدیم آدیما نشت انت۔ روچ ء آواں ہے پسلہ کرت
 درتیں یک بر ءروئت ہما کوئی ءچپ ءچا گرد کنت۔ پدادو مردم پہ میرو ء
 کشگ ءتہاروت ایدگہ چیزے شہ ڈن ءناگما نیں ارش ءدیما دارگ ءسگر
 گیرت ءدو مردم ہما تہارو کیس دوینانی پشت بیت۔ بلے اد ءسہریگ ءگوں
 نادر درستان ءڈن ءاوشنگ ءگشت۔ گوں آئی کس ءپہیشی ءہبر نہ کرت
 جی ء کہ آہون ءولجات ہروڑگیگ زانت ہماوڑوتی ہون ءبگیرت۔

شہ آ مردمانی پدی دیم دہیگ ءپد نادر شہ کوئی ءنر یک بیان ءگران
 گران ءپادان ءایر کناں کرت۔ تنکہ آہت شہ کھڑکی ءیک گامے دور

اوشتا۔ ادء آرا دوھیال دل ء آہت اول میروء راہ نام توار کنیں
 آدر کنیت جنین ءے دومی بل ءے منامہ گندیت شہ ہمے کھڑکی ء گوازینین
 ءے۔ کوئی ء روئی نیمگ ء کھڑکی ء دپ ء اوشتان ء آئی گڈی پسلمہ ہمے
 کرت آرا بے ہکل ء گوازینین۔ گوں کھڑکی ء دپ ء اوشنگ ء آئی
 سیاہگ تہا ساپ ساپ ودی بوت بلے یک کتروک ء آدی گوسنت پرچیکہ
 شہ اے کھڑکی ء آگیگ نہ ات۔ آوانی تھت روبرکتی کھڑکی ء دیم پہ دیکی ء
 جنوک ات۔ آئی مدان مدان گام جنان کرت۔

”ایشراہہ منٹ بیت شتہ اینکس دیر بوتہ....؟ دوارگ ہلک ء
 مردم سامہ کنت“ گس ء پشت ءے یکے ء توار لہم لہم ء سبز پری ء گوش ء کپت۔
 ”جولانزئی ء سیاہ پادینانت ما آوان ء مروچی سئی کرتہ“

دگہ یک مردے ء ہا مرد ء راگشت۔ گوں اے گپ ء اشکنگا
 سبز پری ء گوشاں ہنچیں ہیڑگے زرت پہ یک دمانے ء آئی پگر کرت منی
 سرتر کیت۔ آرا شہ پاد ء لنک ء تن سر ء موداں مورینک شانے ء زرت
 آئی پریات کنگ لوٹ بلے گٹ ءے ہنچو ہشک ات ہچ توارے شہ دپ ء
 دریناہت۔ دوئیں چم ءے پچ ء پچ ہیران ء ہبکہ ہماوڑ دوئیں کھڑکیاں وار
 وار ء سنیل ء اتنت کہ شہ یک کھڑکی یے ء آئی چماں سیاہگ یے رگسگ ء
 دیستت۔

نادر آہت رو برکتی رو برکتی نیمگ ء کھڑکی ء دپ ء اوشتا پدا
 ہمو داپہ زرونکاں نشت وتی کلاشنکوف یے شہ کھڑکی ء درگ ء دیم پہ میرو ء
 پراہیں گور ء راست کرت۔ سبز پری ساپ ساپ گندگات بلے آراواک
 ء ست ء سرجمی ء یلہ داتت آہر چیز ء گندگات بلے سُر ات ء نہ کرت
 آئی پگر کنگ ء چیز ء شر ء گندگ زانگ ء سنج پہک ء کور بوت۔ سر برا آئی
 ساہستات بلے آاے دمان ء یک بے جانیں بے ات۔

نادر تو پک ءئل ء دپ گوں میرو ء دات بلے آئی چم وت ء وت
 شہ آئی سینگ ء دیم ء رگساں گونڈ ء سر ء ٹک اوشتا نت۔ آ گونڈ و پشت سر ء
 وپتت۔ آئی دیم ہے نیم مردگیں رُژنائی ء تہا پہ نادر ء چماں چوتنکلیں جمرانی
 پشت ء ماہ ء ترپ ات۔ آئی جند ء زہگ شہ اے گونڈ ء دو ماہ مزن ات
 آراوتی زہگ ہنچو دوست ات آئی پگر کرت من بے زہگ ء زندگ بوت
 نہ کنیں۔ یک دمانے ء پد آئی سما کرت آ گوں وتی جند ء بچکندان
 انت۔ آئی زانت ہر وهد یکہ آوتی گونڈ ء ہیاں ء کپیت۔ آئی گوازی
 آں دل ء کاریت وت ء وت گوں وت ء ہندیت۔ دومی دمان ء آئی
 دوارگ تو پک ءئل گوں میرو ء سینگ ء راست کرت۔ آ راستیں دست ء
 وپتت دیم ء گورے پہ نادر نیچک اتنت۔ بلے ہمے دمان ء آئی چم دوارگ
 گونڈ ء سر ء آہت اوشتا نت۔ ہے وهد ء آئی پہ گدارے سبز پری ء

رااوں دیست آوتی زھگ ء مرد ء نزیک ء بے تواریشتت شہ اے نیم
 مردگیں رُژنائی ء آئی ہیناریں چم شری ء گندگ نہ بوتنت بلے نادر ء ہنچ
 گمان بوت گشے آہے ناشہیں رُژنائی ء تہا انگت آئی یک ایک ارس ء ترن
 ء گندیت آئی گنگلیں جہاں جسکیں الہان ء اشکنت ۔ بلے اے رندی آئی
 دیرنہ کرت گوں زوتی ء تو پک ء کنداک گوں وتی گور ء جاہ دیان ء راستیں
 دست ء لنگ ء پے آچبر ء جاہ دیگ ء تیار کرت بلے اے رندی دوارگ
 میرو ء گور ء دیما گونڈو میں زھگ پد ء درابوت ۔

نادر کمیں پگر ء پد پدی شت ۔ اے رندی آشہ دیوال ء چپ جنان
 ء درنیاہت بلکیں شہ ہبیلی ء کسانیں درگہہ ء پے دلجمی در آہت ۔ آرا در
 آگ ء گندان ء آئی مردم گوں زوتی ء نزا آہنت ۔
 ”الہ توہورک ء آہتے ؟“

یکے ء تواریساپ ء ساپ سبز پری ء اشکت گوں ہے تواریشاپ گشے ،
 دوارگ آئی بدن ء ساہ مان بوت ۔
 ”گوں من نہ بیت“

نادر ء تواریشاپ آہت کہ آرا سبز پری درست کرت ۔
 ”گرا من رمن !!!“

دگہ یکے ء تواریشاپ آہت گوں ہے تواریشاپ آئی راہدگ بیگ ء پادانی

توار آہت بے آسے چارگام نہ شنت نادر گوں ہمیں توارے ء آرا پدی
 آہگ ء توارکت آپدی شت۔ گوں آئی پادانی توار ء او شنگ ء نادر ء توار
 آہت۔

”من زانیں شامناوتی دل ء لگور گش ات بلے پمئی نز ء مستریں
 لگور ہمانت کہ آشہ یک بے وس ء بے توانیں زہگے ء آئی پس ء
 پلیت.....“

شہ آئی اے گپ ء پدیک کہریں بے تواری بے بوت پدا درستانی
 یکجار وگ ء پادانی توار بوت۔ کچکانی وگگ ء توار کم بوہاں بوتنت۔ سبز
 پری وتی گونڈ و جونٹ ء تہا ایر کرت ء وت سر ء ایر کنان ء میر و ء نزیک ء
 تچک بوت.....“

ٹپی سیں گور بام

”ہر کدیں پہ مردم ء ڈن ء جہاں سھر بیت آتچان ء گس ء
کنیت بلے ہر کدیں گس ء آج شہ نیمگا زوریت گڑاشہ آئی آئی ء اولی
حق زندگ بیگ یا مرگ ء گچین چکلگرگ بیت بلے شہ آئی ء پہ زند ء جھد
کنگ ء حق ء تہ گڈی نس ء کس پل ات نہ کنت۔“

یسین وتی ماس ملائی ء چمانی یکیں چراگ ات۔ آئی ہپت
مستریں براس اوگانتان ء سرچکشیں جنگ ء شہید بوتنت۔ شہ مچاں
مزنیں براس اسماعیل ریغل حفیظ اللہ امین ء گشگ ء رد ء گول دگہ سداں
پرچمی آں یکجا پاھو دیگ بوتنت۔ شہ آئی پد دو کستریں براس ببرک کارمل ء

وہدء شہ اوگانستان ء فوج ء نیمگا کشگ بوتنت آوان ء گوں مزنیں فوجی
 وژنامی ء دادء دشناں تپہ ء شہداء ء قبر کنگ بوت۔ ہما وہدء دو براس
 پاکستان ء شپتت گوں گلبدین ء ٹولی ء گوں کپنتت گوں اوگانستان ء سرکاری
 فوج ء جنگ اش دات۔ جلال آباد ء کابل ء نیام ء یک کہریں جنگ ء جنگ
 بوتنت۔ آدگہ دوئیں براس ڈاکٹر نجیب اللہ ء وہدء شہر سرکار ء فوج ء نیمگا
 جنگ بوتنت۔ پہ ماس ء تزء آئی درستیں زہگ شہید اتنت۔ آئی اے چیز ء
 رانہ زانت آواں کئی سروکی ء جنگ کرتہ۔ البت پرے گپ ء دلجم ات منی
 بچاں پہ راستی چوغریتی این اوگان ء پہ وتی ہاک ء ساہ داتہ ء آ زہگان وتی
 مزاریں پس خان جلال خان ء نام وژنام کرتہ۔

خان جلال خان وت داؤد خان ء زمانگ ء اوگان فوج ء تہا
 ڈگروال (برگیڈر) بوتنت۔ شہ ہما لہتیں اوگانان یکے ہمات کہ تس آسرء
 گوں نوکیں آشوبی آں جنگ دیاں شہ داؤد ء جنگ ء پیش ڈڈر ء تیرے
 وارت شہید بوت۔ خان جلال خان ء اسماعیل ریغل شہر ء یک بے نامین
 قبرستانے ء پدمامی تاہیر اتنت۔ آدگہ چارور نامیں بچ تپہ ء شہداء ء وش
 واب اتنت۔ آدوئیں بچک کہ جلال آباد ء کابل ء نیام ء جنگ ء جنگ
 بوتنت آوانی قبرانی نشان نہ ات باز ء گشت آوان ء پاکستان ء برتہ گوراش
 کرتہ باز ء گشت آوان ء آوانی سلکمان ہما جنگ جاہ ء نزیک ء قبر ء کونڈ

کرتے۔ پہ ماس ء آوانی قبرانی زیانی ہنچیں ٹوہیں دردے ات کہ پہ آئی
درستیں بچانی مرگ ء قیامتیں غم ء ہم سنگ ات۔

لیسین درد ء ساہگ ء رُستت آئی وتی پس الابجے پہ چہماں
دیستت۔ آپس ء شہیدی ء وهد ء ہپت سالگ ات آئی چم پچ کنگ ء
سر پدیگ ء وهد ء جنگ ات کابل ء مرگ ء کاروان ء اوشنگ نہ زانت
آئی ہزاراں زہگ ء زالبولانی مرگ پہ وتی چہماں دیستت۔ ماس ء دل
ہول جنگ ء شپ سوچیں آہ سرد دیستت انت۔ شہ ہماروچ ء کہ آئی پہ
راستی چم پچ کرتت وشی ء دروشم یے نہ دیستت۔ آئی گوں کسانیں سن ء
نازرکیں دل ء وتی نوکلین براسانی ء مہروانیں پس ء لاش دیستت۔
براسانی زہگ ء جنوزانانی گریوگ ء پریات دیستت ہمساہگ ء درستی آنی
تلوسگ دیستت۔ آئی رودوکیں بالادوت یک زندگیں دردے ء دروشم
یے ات۔ ملوری، بزگی، بے وی، بے چارگی، آئی رگ رگ ء تہا گوں
ہوناں ہوارچگ ء ات۔ اے جنگ ء آوان ء ایوک کرتت آوانی درستین
زندگ پشت کپوکیں سیال ء وارث یک یک بوتنت۔ کسے ء سرایران ء
کپت، کسے ہندوستان، کسے پاکستان، کسے عرب مکاں کسے یورپ ء
امریکہ ء کسے آسٹریلیا ء کینیڈا ء ویل ات۔ جنگ ء ہول ء مرگ ء ہل ہل
ء آدوکیں کابل ء پشت کپتت انت۔ نوں کابل طالباناں دست ء کرت ء

یک ہسابے ء شہر ء تہا جنگ نہ ات بلے کئی اربا اور بوت اے اینی دائی
 انت پرچیکہ آواں پُشین ایمنی ء پدالاشانی کوت آروکیں ساعت پیش ء
 باز دیستت۔ پے ایمنی ء تہا زندہ مرگ ء گیشتر سک ات آماس ء زہگ
 چودگہ لکھان اوگانانی وڑ ء پہ نان ء اہتاج اتنت۔ دری ملکانی تنظیمیں آواں
 ء ہپتگ ہپتگ یا پانزدہ، بیست روج ء سر ء کمین زکان ء آعرت، روگن شکر
 ء دگہ ہے وڑیں وردنی چیز دات آواں ہماہانی سر ء گزران کرت۔ ملائی
 وھدے دری ملکانی دیوکیں خیر اتانی گرگ ء قطار ء اوشتات آئی دل ترگ
 ء کات۔ ہما ملائی کہ آئی شہکاڑی ء شیر زالی کابل ء نامی ء جوانیں خانانی
 کسانانی تہا زانگ بوت۔ شریں ہا تو نیں شیر زالاں ء ملوکیں منگہیں خانان
 مدام وتی دیواناں ہے گپ گشت ”خان جلال خان ء کس ء مہمان ہر وھد
 ء بروت آرا پہ شرپ آپ ء تمام کنگ بیت“۔ ہر کس ء زانت آئی مہمانانی
 شرپ، پہ وھد آپ ء تمام ء سبب ملائی ء شیر زلی انت ء اگاں اوگان مہمان
 دارانت گرا آئی پاگ ء طرہ ء برزی ء پشت ء ملائی ء وڑیں سنگینیں
 جینے۔ مروچی آئی وتی عمر ء ہپتاد ء دو سالانی تہا زند ء ہمنکس دروشم دیستت
 کسے ہپتاد گشتاں ودی ہپت ء ہر زند ء دو ہمنکسیں زندے بگوازینیت انگت
 ایٹکس دیست نہ کنت۔ آنوں ہا جز ء زورات۔

آرا کس ء نہ زانت آئی سرین کونپ ات راہ ء چھنڈان ء لرزان

ءگشت بلے مردم تنکہ زندگی انت ورگ لوٹیت آئی ہزار گشتاں شہوتی خدا
 ءمرگ لوٹت ات بلے مرگ ءہر رند ء آرا گور موش دیان ء آئی چمانی
 روک شہ آئی دیما برتت ء آرا پہ باندا اشتت ءے ہما باندا کہتس مروچی نیا
 پنت۔ رنگ ء دروشم پہ آئی پشت نہ کپنت آچوڈ لوکیں کلات ء جرت ات
 یک وھدے براھد اریں ہنجریں پونزے ہشکلیں دیم ء برزی سند ء ہنچو
 چست بوت گشتے شہ پیشانی ء نیام ء بن زوریت سرچست کنت ، دوئیں جم
 ءے پین گشتت انت۔ شہ یک زمانگ یے ء ماہیں لکا ء کہ پہ آئی ء خان
 جلال خان گونک بوت یک ہڈے ء سر ء پیٹرز رد چکیں پوتے پشت کپنت
 کہ آرا کر نچاں تگر دپد کرتت۔ مردے کہ اے بدیں جاو ء سر بیت ء شہ
 ایتکس سکی ء بگوزیت ہج نہ لوٹیت شہ آئی کہنیں لہمیں یا لہم کیوکیں درداں
 کجام یکے دوارگ آگاز پہ کنت بلے پہ ملائی ء دگہ راہ نہ ات۔ ملک ء تہا
 ابید شہ جنگ ء دگہ کار نہ ات آئی نہ لوٹت وتی آسری بچ ء جنگ ء دیم بدنت
 ء و تراوت یک رندے پدا در ء ہش ء دپ ء بہ دنت بلے آسر ء یک روچے
 ناچار بوت یسین ء طالبانی یک نامی ایں ملا یے ء ہد ء دیم دات۔

☆.....☆.....☆.....☆

یسین شہ کار ء نہ ترست۔ ملک ء تہا بے روزگاری ء بے نانی ء ہنچیں
 ویل یے کپنت کہ لکھاں آئی وڑیں ورنادر پدرا تنت۔ ہر کس ء کہ نان دات

پہ ہمائی ساہ اش دات۔ ماس ء دل ء سر ء سنگ یے ایر کرت ء یسین ء ملا
 عبدالغنی ء ہد ء دیم دات آہماز یک ء پل نشتی مسیت ء ملا ات ء اشنکنا
 گوں شہر ء امیر ء آئی جوانیں دوستی یے ات۔ ملائی یسین ء آئی ہد ء دیم
 دات چی ء کہ آئی یسین ء زانت آئی وتی پنج وهد ء نماز ہمائی پشت ء
 ونت۔

شہ پیشیم ء نماز ء پد درتیں نمازی یک یک بوتنت یسین نشت تنکہ
 گوں ملا ء ہبر پہ کنت بلے ملا ء آئی نیمگا دلگوش نہ دات وتی مدرسہ ء
 زہگان ءے دو دراجیں ردان نندارینت۔۔ آواں سی پارگ ء قرآن
 ریلانی سر ء ایر کرت ء گون زور ء وانگ ء لکت انت۔ پرچیکہ ملا ء گشگ
 ہمیش ات زہگ گوں زور ء بوائنت تنکہ آیک یک زہگ ء وانگ ء
 گوشداشت پہ کنت اگاں کسے رد بہ وانیت گڑا آ آرا شتر کرت پہ کنت
 زہگانی یک چھے وتی سی پارگ ء قرآن ء سک ات دومی ملا ء چرپیں
 شپیلکیں لٹ ء آئی لٹ ء نام ”زردمار“ ات۔ ہرزہگے ء رد کرتیں زردمار
 گوں آئی مسک ء دراجی ء برابر بوت اگان یک زہگے ء دو گشان یکیں رد
 کرتیں بزاں ملا ء پہ وتی زردمار ء آئی نازر کیں دستانی پنجگان ء تس ہما وهد
 ء جت تنکہ جند ء دل ءے نہ گشت بس کن۔ دمانے نہ گوست ات کہ ملا ء
 لٹ ء شیکگ ء گونڈ گونڈیں زہگانی ہر یسلگ، اُف ء آہ سردانی توار چست

بیان بوتنت یسین آوانی گلو تکیں چم ء بے تواریں گریوگاں گندان ء تہا کپ
 کپ بوت بلے چھی کرت ءے نہ کرت۔ ہنچو کہ زھگاں گریوگ لوٹ
 گریت اش نہ کرت پرچیکہ آیشراشری ء زانگ ء اتنت اگان گریوگ ء
 توادر آہت بزاں مرگ انت۔ ملا عبدالغنی آوان ء پیش ء گشتت ”من
 گریوگ ء توار ء ماہ اُشکنیں“ پیش ء باز زھگ کہ سر پد نہ بوتت یا شہ درد ء سکی
 آن پہ ناد لگوشی گریوگ ء توار اش در آہتت گڑا ملا ء آوان ء ہنچو جت کہ
 لٹ وروک وتی جاگہ ء گند و قکاں دست گوش ء کرتت ء شہ ہمالٹاں آ زھگ
 کم ء کم ماہے گس ء کپتت انت ہ ملا ء جگ ء و ہد ء کدی سنیل نہ کرتت
 آپہ کجام چیز ء کجام جاہ ء جنت لٹ، لگت، مُشت، چانپٹ، چپلک ہروڑ ء
 آئی و تراگیگ زانت ہماوڑ جت ءے زاناں پہ ہمیشی ء ملا عبدالغنی ء نام
 ملا ہانی ہد ء ”جلالی“ ات بزاں آسک جلالی ایس ملا یے ات ء گوں آئی
 یک ہبر دو نہ بیت۔ پیسرا گونڈ و نیں زھگ سر پد نہ بوتت انت آوانی
 سر گوں جلالی ء کپتہ۔ نوں کہ آوانی دیما نچ سالگ، شش سالگ، ہپت
 سالگ ء ہشت سالکین زھگانی دست ملا ء گوں لٹان ہماوانی دیما دو
 ، دو سے سے جاگہان پر وشتت۔ یکے کنگلی کرتت دوشش سالگیں زھگان ء
 گوں ہنچیں تا بے ء شہ گوش بُناں شہ مات جت شہ آوانی گوشاں ہما جاگہ ء
 ہون پُرت انت۔ آوانی ماس ء پساں وتی بے و سی ء دار و ء و س کرتت بلے

شہ آوانی گوشاں سے ماہ گوزگ ء پدانگت وار وار ء تنکیس زردیں آپ
 چرات۔ آوانی گوشاں ہنچو درد کرت کہ درد ء پیچ ورگ ء وهد ء آواں ڈگار ء
 دپ سک کرت بلے شہ ملا ء ترس ء نہ گریت اش۔ یسین گوں آوانی
 گندگ ء وتی گپ شہ دل ء برت آرا ترس ء نیمے ء زرت آہماندگی جاگہ
 ء ہید ء میچڈ بوت آئی زھگانی بے وی دیست وتی بے نانی ء در پدیری ء
 شہ دل ء برت آرا سک ارمان بوت اے درستیں زھگ پہ چھنڈے نان
 یگی اد ء وانت۔ ہمانکھہ یے نان ڈن ء نہ ریت اد ء پہ پنڈگ انت بلے
 ریت آپہ گوشن نہ مرنت۔

ملا ء آئی نیمگا کمار نہ کرت آئی اوں وتی ہر چو جور ء ایر بران ء
 پدی گس ء شت۔ گس نام ء گس یے ات چونامی ء آچار پرشگیں
 دیوالانی چیدگے ات۔ شہ گس ء ہشت کوئی ء یک نیامی کوئی یے پہ
 بدیں حال یے پشت کپتت آدگہ ہپت کوئی گوں ہبیلی ء ہوار دمب ات۔
 تس ڈاکٹر نجیب اللہ ء حکومت ء ہلاسی ء آوانی گس سلامت ات نوکین
 رنگ ء روگنے نہ دیستت بلے دیوال ء سلامت اتنت پدا کہ ملا ہانی
 حکومت آہت ء جنگ شہ کوہان کابل ء شہر ء تہا سر بوت آوانی گس توپانی
 گلوگانی بہر بوت۔ یسین سدرندان وتی ماس ء راگشت بروان شہ اد ء
 درکایاں بلے آپہ در آگ راضی نہ ات۔ آئی پنچ پنچ ء جو دھمد ء کابل ء

انت آئی آوان ءیلہ دات نہ کرت آ پیش ءہمک جمعہ ءشت آوانی قبرانی
 سر ءشت پہ وتی دل ء آوانی دیدن ءے کرت پداکات نون شہ ہما کہ
 طالبان آہت انت آرا قبرستان ءرؤگ ءنہ اشت اش آواں ہر روج
 میت ءتہا پہ لاؤ ڈا سپیکران جارجت زالبولانی قبرستان ءرؤگ اسلام ء
 تہا شر نہ انت۔ بلے آئی انگت کابل ءیلہ نہ دات بلکیں دگہ نوکین وھدے
 بیت ء آرا آئی زھگ ءگس ءواجہ ءقبر ءرؤگ ءموکل بہ رسیت۔

کابل ءندگ ارزان نہ ات آئی زانت ہما توپانی گلوگاں ہپت
 کوئی گوں پسیل ء ڈیرینتہ اے ہشتمی اوں روچے نہ روچے آوانی سر ء
 کپیت نوں کابل ءتہا جنگ نیست بلے کئے زانت اے گس سوچیں جنگ
 دوارگ کدین کابل ءھبیل دنت اے رندی پہ پرشگ ءہمے یکیں کوئی ء
 جندسر آہتہ کہ شہ بازیں توپانی جمبگ ءرا کٹانی ڈگار جسکینگاں ترک اتہ تل
 تل انت کہ آوانی تہا شپ ءچچی ءکلیرانی چم چراگ ءنیم مردگیں روژنی ء
 زینگروت۔

گوں لیسین ءرسگ ءماس دیمے در آہت

”چون پنج ماس ندرانت ملا صاحب چے گشیت؟“

ملائی پہ اشتاپ سوج کرت آپہ وشیں حال ءمستاگ ءارمانی ات

آئی دیرانت ہج وشیں نہ اشکت۔

”لمہ جان اخدا ۽ کتاب ۽ تہا مئے نام نیست ..... آزانے گوں
 مئے وش ۽ کارانت نئے گوں مئے غم ۽ ..... نئے گوں مئے نان ۽ .....“
 آئی گوں آئیگ ۽ و ترا کہنگیں بالشت ۽ تیکہ دیان ۽ گشت۔
 ”توبہ توبہ بچ ماس ندر پر تو ..... تو چونیں گپ کئے ..... مہ گش
 چوش خدا ناراض بیت۔“

ملائی آئی نزیک ۽ نشت آئی راستیں دست ۽ سر ۽ پہ دلا سہ وتی
 لاگریں دست ایر کنان ۽ پہ مہر آئی دست یے ٹپان ۽ گشت۔

”نوں کہ وش انت کجام زحم ۽ جتہ“
 آئی گوں مزین گین سارتے ۽ گشت ۽ چمان ۽ بوز اچھت ۽
 سک کرت پہ گلوگی برزا چارگ ۽ لگ ات آئی چم شہ ارس ۽ پُر بوتنت بلے
 آئی نہ لوٹت آئی ماس آئی چمانی ارساں بہ گندیت۔

”بچ ترا چے بوتہ پخشیں کافرئیں ایس گپ کئے خدا جہان ۽ ودی
 کنوک انت جہان ۽ روزی دنت ..... من ۽ تو کہ زندگاں ہمائی مہرانی
 برکت انت ..... چھنڈے نان رسیت ہمائی قول انت کہ منی ہیچ بندگے پہ
 گوشن نہ مریت۔“

”لمہ جان! اگاں خدا ۽ قول ۽ نان ایش انت کہ پہ پنڈگ
 رسیت۔ انوں بکش ۽ بندے کن .....“ گوں ہے گپ ۽ آئی وتی دل

۽ پاہار داشت نہ کرت ارس ۽ شیوگ بوتنت۔ آمدال مدال راست
 بوت نشت۔ دوئیں دستاں سر ۽ کنان ۽ چوگونڈو ۽ بور بور گریوگ ۽ لگ
 ات۔ ماس دل ۽ شہ آئی ۽ زور ترات زہگ ۽ را گریوگ ۽ دیست آوتی
 جاگہ ۽ نز آیاں ہڑیسگ ۽ لگ ات۔ دوئینان شر دمانے گریت پدالیسین
 ہبر ۽ لگ ات۔

”لمہ جان! من ترکیں..... ہج نہ زانیں چون کنیں..... تئی
 لرزویں دستاں گندین کہ پہ لپے آرت ۽ خیرات ۽ تاس ۽ زورنت شہ
 زوری ۽ لرزنت منی جگر آپ بیت..... دل ترکیت۔ وتی جند ۽ گندین
 سہب ۽ تس شام پہ انگریزانی دیم دیوکیں یک تندوری نان، یک لڑتگیں
 صابون، ڈبی یے روگن ۽ اُشتیں منامنی چم پٹ کھت..... ترا گیر کھیت تو
 کدی ترین نانے سیر ۽ وارته..... تو چے گشے منی دل نہ سچیت کہ توشش
 سال انت شپ کورے..... من پہ دارو ۽ چکلے گوشت پر تو آورت نہ
 کنیں..... منی ہیال ۽ گوشت ۽ تام شہ تئی دل ۽ شہ۔“

”ابا جوان زانیں..... بلے من تئی پس ۽ براساں یلہ دات نہ
 کنیں..... من انگت چماں بند کنیں دل گشیت تئی مزاریں پس خان
 جلال خان گول برزیں بالاد ۽ جہاں جسکیں ہندگاں پسیل ۽ پتریت تو ۽ تئی
 براس دیمے تچان ۽ روت۔ آ شمارا یک یک ۽ چکان کنت پداترا ۽ تئی براس

طاہر جان ء کہ شہ تو دو سال مزنا کو پگانی سرء نندارینیت ء شتا و ترا آئی
کلاہ ء مہر مہر داریت۔ آہر کہ نزیک بیان بیت منی دل شہ گل ء شہ ڈڈر ء
سنگ ء کیت۔ من آئی و شہو ء گس ء گنڈ گنڈ ء مارین..... چماں چچ کنیں
ڈلوکیں دیوالانی نیام ء ایوک ء نندوک اُن..... یا تو منی نزیک ء نندوک
ئے..... ترا گندی منی دل گیشتر ترکیت..... چونیں ارمانے دل ء باہند
کنت کہ ترا تئی پس ء براساں گوں اے رسکین بالاد ء بہ دیتیں.....“

ملائی ء نہک بند بوت یسین آرا شہ وت ء نزیک کناں ء آئی
سرے وتی بگل ء گپت پہ وتی کنوکیں گپاں پشومان بیان ء آرا دلا سہ دیگ
ء لگ انت آترست ماس ء دل نزورانت اگاں باز بگریت بے ہوش بیت۔
”مہ گرے لمہ جان! من نوں دوارگ رمین..... اے گشان الم ء
ہبر کنیں..... توشہ کابل درنیائے من نان ء تو جیل یے کنیں.....“

☆.....☆.....☆.....☆

دمانے نہ گوست آ دوارگ مسیت ء آہت اے رندی آئی پسہ
کرتت ہروڑ بہ بیت آ گوں ملا عبدالغنی صاحب ء ہبر کنت۔ آئی ایشر اجوان
انت گوں ملا ہان بیدے جنگ ء دیم دیگ ء دگہ کار نیست بلے نوں آپہ
ایشی اول راضی ات کہ شہ اے زند ء مرگ شر ترانت۔ پس ء براساں پہ
اوگانستان ء ساہ دات من پہ لکھ یے تریں نان ء کہ من ء منی ماس بوران

وتی ساہء دین۔

دیگر نمازء کمیں وهد هست ات آمیتء سر بوت ملا اودء نہ
 ات لہتیں طالب ہمدء گردگاتنت آمیتء پسیلء یک گنڈےء شت
 نشت وتی پلاشکی اس تسبیح ءے کش ات عبادتء لگ ات کتروکے نہ
 گوستت ملا عبد الغنی پسیلء پترت راستء راست آہت لیسینء دیما
 نشت آئی مروچی روجء مارتت اے مردء راگول من ہبرے هست بلے
 کمار کرت ءے نہ کرتت۔

”ورنا ترا کارے هست؟“

ملاء تواری باز برز نہ ات ءے نئے آوڑ بیمناک ات چوشکہ زھگانء
 وانینگء وهدء دیوال ءے جسکینت۔ ملاء تواری لہم ات بلے گول آئی
 اُشکنگ لیسینء جانء زندشت۔ آرا آئی پشیمء تر سینوکیں دروشم دلء
 آہت۔ ہما گونڈ وہانی گلو تکیں ءے گٹ گیریں ہڑ یسلگ آوانی دل ترا
 کینوکیں گریوگء کوکار کہ آوانی محصو میں لنگانی چیرء لرزان ایرمران ڈنء
 در نیاتت۔

”ملا صاحب منی پس ء نام خان جلال خان انت... منی نام

لیسین انت“

آئی وتی جانء گڈی واک جم کنانء کئے زانت پہ چونی وتی پچار

کرت۔

”تئی پس ادعہ مسیت ء کثیت؟ من دیستہ؟“

ملاء آئی دیم هورت چاران ء جُست کرت۔

”نا..... ملا صاحب منی پس دیرانت شہید بوتہ۔“

”شُرشر.....“

ملاء گشت ء کمیں پگرے ء کپت پداوتی گھڑی ء نیمگا سئیل ء
کرت همے وهد ء یک ورنائیں طالے کہ نوں ملا آرا دگیر ء آزان کنگ ء
بہ گشیت۔ ملاء شہ کمیں پگر ء وتی گھڑی ء دارگ ء پدا آراسرگ ء سرینگ ء
اشارگ ء آرا آزان ء موکل یے دات۔ دگیر ء آزان ء ”اللہ اکبر“ ء توار
کابل ء ویرانگیں بازار ء پرشگیں دیوالانی تہا پرشت۔ شہ ہر نیمگا نمازی جم
بیان بوتنت۔ یسین ء ہبر نیم کٹوپشت کپت بلے آپہ یک چیزے ء وش بوت
آئی گوں ملاء اولی ہبر ء بندات کرت بزال آوتی ہبر ء دیما برت کنت۔
دگیر ء چاریں رکعات گوں زوتی ء گوستنت پدا ملاء ء پہ مسلمانانی سوب ء دعا
لوٹت ء گشت:

”یارب دنیا ء درتیں ملکانی سر ء اسلام ء حکومت ء بیارشہ رونک

ء بگرتس رو پخیر ء طالبانی حکومت بہ بیت.... روچ شہ طالبانی حکومت ء

در بیت ء پخیر بہ بیت تنکہ دنیا ء راعدل ء انساپ بہ ریست۔“ آئی وتی دعا

ہلا س کرت دوئین دستانی پنجگے شہ دعاء پدو میاں گاشتنت۔ ہمے دمان
 ءڈن ء کوکارے پاد آہت شہ مسیت ء تہا بازینے تچان ءڈن ء در آہت
 شہ دوئی نیمگا یک دزے طالبان گپت آ ورت۔ مسیت ء پسیل ء دپ ء
 آئی دست ء پاداں پہ وتی پاگاں بست ء آراچو عیدی ء گرانڈ ء ڈگار ء دور
 دات وت آہت نماز ء لگت انت مسیت ء تہے مردم پدانشنتت آوان ء
 یک نیمے ء زرت پرچیکہ آوان پہ وتی چماں چل ء پنج پنجاہ سالگیں مردے
 راچومال ء بندوک دیست۔

اے نمازی آنی تہا قاضی عبدالسعید اول نندوک ات آ مرد ء
 راڈن ء چومال ء کپوک گندان ء قاضی ء شہکارت آرا طالبانی اے کار باز
 دوست بوت چئی ء کہ آنوں درستانی دیمازوتیں انساپ کنگ ء شان ء
 آوان ء پیش داریت آ اے گپ ء دلجم ات طالب سئی بوتہ انت من ہمد ء
 ان پمیشی ء دُزاش اد ء آ ورتہ۔ اے دچر ء تہا یسین وتی ہبردوارگ شہ دل
 ء برت۔ طالبان گوں نماز ء ہلا س کنگ ء آ مرد ء را آ ورت مسیت ء پسیل
 ء تہا قاضی ء دیم پہ دیما دور دات۔

”ہاں چے گپے شامرد داد ء آ ورتہ؟“

قاضی ء وتی تسبیح آن ء تر آران دوئیں پنجگانی نیام ء مشان ء

گشت۔

”قاضی صاحب اے مردء دزی کرتے مادی گپتہ“۔

یک طالبے ء و تہی پاگ شہ آئی دستاں پچ کنان ء گشت چہی ء کہ
آنوں زانگ ء اتنت اے مرداگاں یلہ بہ بیت اول شہ گوشن ٹکاگری ء
جست نہ کنت۔

”مردء چہ دزی کرتے؟“

قاضی ء و تہی تسبیح آن ء دم کنان ء کیتو ء مان کنان ء سوج کرت
ایوہد ء قاضی ء دیم ء ر کب گردان ات۔ آرا گوں مردء بد آیان ات آئی
اے بد آیک ء ہل سر بر ء زانگ بوت۔

”قاضی صاحب اے مردء شہ پیسر لئی ء تندور ء سردیں نانے دز
ات ماہانز یک ء اوشتوک اتاں تچان تچان پد ء کپتن ء گپتان ء۔
”رب شمارا شہ کنوکیں نیکی ء خیر ء برکت ء دنت“

قاضی ء دوئیں طالبانی نیمگا گوں ایمینیں ڈو لے ء چاران ء گشت
پداوتی دیم یے گوں ملا عبدالغنی ء کرت آئی گوش ء تہا چیزے گشت یے
آدوئیں شہ آہر ء پدمیت ء تہا شنت ڈن ء پسیل ء تہا سے سد مردم ء
گیش نندوک ات ہر کس ء راجتا ہنچیں بیم ء تر سے ء زرت کہ آوتی پوس ء
پہ مشکل یے کشگا اتنت۔ یک مہشریں بے تواری یے ات آ مردپ ہدزی
گرگ بوت آ شہ لاگری ء چھنڈگا ات کلا جورانی ہڈے ہشک ء سیاہ

گردگیں پوست ۽ تہا دراج ۽ دراج تنکیں سیاہ ۽ اسپتیں ریش ۽ چیرۂ
 بد ڈول گندگ بوتنت۔ چم ۽ بروانائی چیرۂ سیاہ چکیں کڈ ۽ تہا پہ الہجے
 سیاہ سیاہ و دی بیاں بلبلت انت۔ شہ آئی دروشم ۽ زانگ بوت آسھرگیں
 مردے بوتہ بلے نون شہ واری ۽ زہمتاں سیاہ ترا ت۔ ترس شہ آئی ہینارۂ
 لنگڑیں چماں پد رات۔ ہنجوزانگ بوت گوں اے نندو کاں ہوار آ شہ پیش ۽
 زانت آراچے سزا دیگ بیت۔

قاضی ۽ ملا عبدالغنی دو سے منٹ ۽ شور ۽ صلاح ۽ پد شہ مسیت ۽ در
 آہنت۔ قاضی ۽ ہما طالبانی نیمگا سنیل کنان ۽ سوج کرت۔
 ”ہما مردن گج انت کہ آئی ۽ نان اے مرد ۽ دڑتہ؟“

یک طالبے ۽ وتی نزیک ۽ اُشتو کیس یک زنڈ ۽ پکیں مردے ۽ را
 کوپگ ۽ گران ۽ دیما آران ۽ قاضی صاحب ۽ را پیش کرت۔ اے دمانے
 ۽ اوشنگ ۽ ندرگ ۽ پسر لئی ۽ رانندو کیس مردمانی دیما ہنجو کرت گشے آئی
 نان دڑگ نہ بوتہ بلکیں آوت دزے کہ یہ یک نانے ۽ مردے ۽ راتس
 قاضی ۽ سر کرتہ۔ وھد ۽ آرا اوں جو ریثت بلے چوش اوں ناکہ یہ نانے ۽
 پداشہ کابل ۽ آسر ۽ اد ۽ بیٹ ۽ مردے راہمانی نان ۽ برگ ۽ سزا دیگ بہ
 بیت۔

”اے مرد ۽ شہ تھی تندور ۽ نان دڑتہ“

قاضی ء آئی نیمگا سٹیل کنان ء گشت۔

”جی ہاں قاضی صاحب ..... بلے.....“

”وتی بلے ء گوں وت ء بدار من ترا سوج کرت ہاں یانان تو
جست ء پودات دیماشہ وت ء ہما ہبر ء مہ گش کہ ترا من سوج نہ کرتہ۔“

قاضی ء گوں زھرنا کی آئی ہبر پرشان ء گشت پرچیکہ آرا گمان
ات مردنوں اے دز ء بدیں ہال ء گندیت آئی سر ء بزرگ کنت ء وتی نان
ء بکشیت اے وڑ ء دز بدتر شیرک بنت۔ بلے پسر لئی دوارگ دل ء مزن
کنان ء گشت۔

”بلے قاضی صاحب من وتی.....“

”چپ کن!!!!!!“

قاضی ء ہنچو کوکار کنان ء گشت کہ پسر لئی ء ہواری ء درستیں مندوکانی
جان ء گوشت سیم سیم بوتنت آدرستیں زانگ ء اتنت اگاں قاضی ہمد ء
بکشیت کجام یکے ء بہ کش ات اے طالب یک کتر و کے چک ء پد نہ بنت
ہے جاگہ ء تیر ء باران ءے کنت۔ آئی چپ ء توار ء نزیک ء دیوال
جسکینت انت پدا کمیں بے توار ی بوت پرچیکہ قاضی سک گرم گپنت۔ آرا
سچ دوست نہ بوت کسے بے آئی سوج ء ہبر پہ کنت۔

”ہاں تئی نام کئے انت تو چون ڈزی کرت؟“

قاضی ء گوں همالا گریں مرد ء دیم کرت آئی جان ء شہ پیش درھگے
زرتت نوں بدتر چو گو ن تا ک ء لرزان ء گٹ ء ہشک بوت۔

”ق..... قا..... ض..... ضی..... ا..... صا..... حب“

”من سوج کرت ہاں یا ناں؟“

قاضی ء را گوں آئی لئی ء بد آہت ہمیشی ء آئی ہبر پر وشال ہنچو
زور ء کو کار کنان ء دوارگ سوج ء کرت کہ کو کار ء وھد ء جن د ء گٹ ء
رگ ء پاد آہنتت۔ ہمے دمان ء قاضی ء را وتی تواری ء برزی ء مہلوک ء
بے تواری دوست بوت۔ پُخشیں رعب ء دبدبہ کہ اگاں آ بکشیت ساہ مہ
کش ات درتیں اوشنتوک ء نند وکیں شہ ترس ء ساہ ء بند کنت تنکہ بہ
مرنت۔ وز ء اے رندی وتی درتیں واک جم کنان ء گشت۔

”قاضی صاحب منی گونڈیں زھگ ذی نیمروچ بیگ انت گونگ

ات.....“

”من سوج کرت ہاں یا ناں تو کتہہ جھنئے۔“

قاضی ء دوارگ گوں زھر ء زور ء گشت آرا اے وڑ ء دیست یلیں
ء سر ء نیام ء دوتے چست بوت، جان ءے چو برپ ء سارت بیان ء رگ
رگ ء مور بیک شان یے تالاں بوت گشنئے آئی ہدن ء تہا ہون ء تر مپانی
جاگہ ء پر شوکیں کننگ چک لگان تچان انت۔ آرا وتی جن د ء دور ند ء ناں ء

دزی دل ء آہت آئی اوں یک سرشامے شہ پسر لئی ء تندور ء دونان دُز
 ات آتس دیر پد ء گون کپنت بلے آتہاری ء زوت گار بوتت۔ ہما شپ ء
 آئی گوں یک بن یے پیماز ء شرنان وارنت۔ آئی ماس ء اوں شہ سے نیل
 ء گوٹگی ء پدنان ء کپے وارنت ء وتی سرے ء دار ء درا کرت پہ آئی دعا لوٹ
 ات۔ دومی گشتاں آئی یک تندوری نانے دُزات ء ہما وڑ تیز تگاں بست
 ءے آ بازی آ شہ مرگ ء دپ ء بر کے رکت آئی مچی ء تہانان دُزات ہما
 نزیک ء دو طالب اُشتوک اتنت کہ آوان ء آئی نان ء دزگ ء وهد ء شر نہ
 دیستت آوانی کلا شنکوف ء نل شہ چادر ء چیر ء سیاہ سرک کنگات۔ بلے وهد
 یکہ آئی نان دُزات ء چوپیر انپ ء سنگ ء دیم پہ گس ء یلہ بوت بچک پد ء
 کپنت طالب اون پد ء گوں کپنت ہر کدیں آواں دیست آرسینگ نہ
 بیت پہ کلا شنکوف ء تیر کاری اش کرت آئی بھت جوان ات آرا تیرے نہ
 لگات البت یک تیرے ء توار ء آ کدی شہ دل ء برت نہ کنت ہما کہ شہ
 گوش بن ء شلمنگ ء گوست آئی آ تیر ء گرمی ء توش گوش ء دلک ء مارت
 ہما دمان ء آرا گٹ ہشکی یے ء سٹات آ ہنچو ہینار بوتت گشے تیوگیں
 زند ء آپ ءے نہ دیستہ۔ پدا آ شہ طالبان گسر کپت پہ حال مرگے گس ء
 سربوت آ شپ ء ملائی شہ چار نیل ء گوشنگ ات ء شہ شد ء بے واک کپنت
 ہمانان ء کپ ء وران ء آئی بدن ء ساہ کپنت۔ شہ آ شپ ء پد یسین دزی

نہ کرت بلے ہر کہیں حیا ل ۽ کپت جان ۽ پمگ بوت۔ نول کہ آمرد ۽
گندگات آراوتی جاور گیر آہت آئی نز ۽ اے وهد ۽ بیم شہ آ گوش بن ۽
تیر ۽ شلنگ ۽ گیشترات۔

”قاضی صاحب..... منی زہگ پہ گون مرنت.... خدا ۽ نام ۽
..... منا ملا عبدالغنی صاحب جوان زانت منی زہگ ہمائی ہدا ۽
وانت“۔

وتی زہگانی ملا ۽ ہد ۽ وانگ ۽ ہبر کنان ۽ آئی پگر کرت بلکیں منا
ملا ۽ بالا بندی ریت۔ ملا ۽ بالا بندی اے وهد ۽ مزنیں گپ یے ات راستی
اگاں ملا ۽ بہ لوٹیں آراشہ قاضی ۽ کبر ۽ رکھینت کرت بلے ملا عبدالغنی و ترا
ہنچو بے توار کرت گشے آراہج نہ زانت وهد یکہ ملا ۽ آئی جندوتی جاگہ ۽
آئی پس ۽ پیر وکان ۽ اوں زانت۔ ہما طالبی ۽ وهد ۽ ملا عبدالغنی ہمک جمعہ ۽
گول دگہ یک طابے ۽ آوانی دکاناں پہ ٹگ ۽ (ونڈ مسیت) گرگ ۽ شت۔
آوانی چار دکان سپز رھوئل ۽ دیم پہ دیمار دانت آوانی کروڑانی کار ۽
بارت بلے آیک شب ۽ نیست بوتنت۔ نجیب اللہ ۽ حکومت ۽ ہلاسی ۽
گول نوکیں آ یوکیں ملا ہان آئی پس ۽ را خلقی ۽ سز ۽ گول زہگاں آوانی شہر
نو ۽ گس ۽ تہا تیر ۽ باران کرت گس ۽ تہا ہرچی ہست ات ہول ۽ چوراش
کرت۔ آشب ۽ اے مرد گول زہگاں وتی جنین ۽ پس ۽ گس ۽ مہمانی ۽

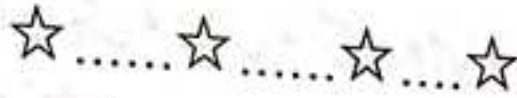
شہت زندگ منت۔ آوتی گس ء مردمانی حال ء گندان ء آئی و ترا گوں
 زھگاں چیردات۔ آئی پس ء براس ء گس ء مردمان ء همساھگان گور ء
 کپن کرت۔ همے پل خشتی ء مسیت کہ مروچی ملا عبدالغنی ملا انت دورند ء
 ہمائی پس ء یہ وتی جند ء زراں پہ خدا ء نام ء رضا ء رنگ ء روگن کرتت
 پسیلانی دیوال بالا آ ورتت مسیت ء جند ء راتگرد ء عالی کرتت ء ملا شہ اے
 حالان جوان سہی ات۔

”خداوتی بندگاں امتحان گیرت ہما کہ چکاس ء در نیانت خدا شہ
 آواں ناراض بیت..... من ترا زانیں بلے اے زانگ تئی کنوکیں گناہ ء
 سزا ء کم کرت نہ کنت۔“

ملا عبدالغنی باز گوں دلجی ء وتی ہبر گشت۔ شہ ملا ء ہبر ء پد قاضی ء
 وتی پسلہ دات۔

”باندا شیر گرم ء ایشی چپیں دست ء بہ گڈ ات تنکہ ایشی منڈیں
 دست ء دنیا بکندیت عبرت بہ زوریت“ اے سزا ء اُشکلناینگ ء پد قاضی ء
 زھر جہل کپنتت آئی چیزے دل ء تہاوتت پداوتی کوپگ ء گور ء پُھف کنان
 ء ڈن ء در آھت ملا عبدالغنی گوں آئی یکجا در ء شہ آواں پد در میں
 مردم پہ بے تواری شہ مسیت ء در آھنتت ہر کس وتی جاگہ ء ہنچو بے ساہ
 گندگ بوت گُشنے باندا آ درستانی یکجا گڈنت دُڑ ء را طالبان

دیما گیت شُنتت۔

لیسین ءِ جان ءِ گوشت سیم سیم بوتنت آئی سرءِ ہما کسانیں وھد ہنچو
 گراں گوشت کہ ہپت زند کے سرجمی ءِ سا کندنی ءِ پنجگ ءِ تہا گر نچ وراں
 بہ گوازینیت۔ آئی وتی ماس ءِ راروچ ءِ درستیں حال دانتت پداگپ گپ ءِ
 تہا وتی جند ءِ کنوکیں دُزی آئی اوں حالے دات آئی ماس ءِ رالے حال ءِ
 گوں بالاد ءِ چھنڈینت آئی دراہیں شپ گریت بلے ارس ءِ ہما پیش ءِ وڑ
 ءِ ہشک اتنت ہما کہ مستریں بچ اسماعیل ءِ مرگ ءِ وھد ءِ گریوان گریواں
 ہشک بوتت انت۔ لیسین آرا دل اسہ دات نہ کرت چی ءِ کہ گناہ ہمائی ات۔
 ملاہی گریوگ گریوگ ءِ تہا بازگشتاں پگر کرت آ کجام گپ ءِ سرءِ گریت؟ پہ
 لیسین ءِ نان ءِ دزی کنگ ءِ کہ نامی ایس خان جلال خان ءِ بچ انت نان یے
 دزاتہ یا پہ ایسی کہ آئی وتی زند ءِ تہا پدازند ءِ آسری روچاں دُزی ءِ نان
 وارت۔ یا شہوشی ءِ گریت کہ شکر انت منی زھگ گرگ نہ بوت اگاں نا
 مروچی دستے مُنڈ بوت ءِ تنکہ زندگ ات سیاہ رو بوت؟“

لیسین ءِ اُمیت ات ماس شہ اے حال ءِ اُشکنگ ءِ پد شہ کابل ءِ

در آئیگ ءِ موکل دنت، بلے ملائی ساپ ءِ ساپ گشت:

”دست گڈنت پاد گڈنت پاھودینت ہروڑ کشت پہ کشت من

کابل ءیلہ نہ دین“ شہ ماس ءاے پسو ء پد یسین د لجم بوت ماس شہ کابل ء
دل نہ زوریت مرگ انت زندانت دوارگ ملا ء ہد ء روگ کپیت۔

دومی سہب ء ہزاراں اوگان کابل ء مزنیں چار راہ ء میدان ء
شقتت پرچیکہ شہ دیگر ء پد درستیں مسیتاں اے جار جنگ بوت ”باندا یک
دڑے ء دست ء گڈنت درستیں مسلمان جم بہ بنت“ شہ اے جار ء پد تیوگیں
شہر جمب ات کسان ء مزن مچ بوتنت بلے یسین نہ شت آترست آپسین
جگر کپ کنوکیں جاور ء پہ وتی چماں دیست نہ کنت ہمیشی ء تس پیشیم ء گس
ء نشت پدا پہ نماز ء پل خشتی ء مسیت ء شت۔ مروچی شہ ذی ء گیشتر بیم ء
ترس ات، ہر کس وتی جاگہ ء نزگراں پتینک ات نشت۔ ملا عبدالغنی
ہما پیش ء وڑ ء نماز دات شہ نماز ء دعا ء ہلا س کنگ ء رند مہلوک یک یک ء
در آہقتت یسین پہ ترس ء لرزشت ملا ء دیم پہ دیمانشت آئی سر جہل ات
دوئیں دستانی لنگو کاں گوں زوتی ء یکے دومی ء تہا اڑیناں وتی بے جار اتی ء
کم کنگ ء کوشت ء ات ملا ء زانت اگاں آگوں یسین ہبر پہ کنت آرا
دیر بیت وتی طالبے ء را توار کرت ء آرا زہگان ء وانینگ ء گشت ء
ءوت گوں یسین ء گوشدارگ ء دلگوش بوت۔

”ہاں ورناتو گشت من شہید..... کئی..... زہگ ان؟“ ملا ء
گوں دلجمی ء پہ لہمیں توارے ء پول کرت۔

”ملا صاحب خان جلال خان ء..... ملا صاحب منی ہپت براس
 اوں شہید بوتہ۔ پیریں ماس یے من بے روزگار اُن..... پمں وسیلہ یے
 پہ کن“۔

آئی زوت زوت پہ کپ ء چھنڈ وتی درستیں ہال ء دیان ء وتی
 لوٹ ءے اول کرت۔

”خدا اش بہ بکشات..... تو منا پیش ء پرچے نہ گشتہ؟“

ملا ء دیم پچیل ات کمین بچکند ان ء پدا سبحان اللہ گشاں دوارگ
 ہبر ءے کرت۔

”تئی پس ء براس کدی شہید بوتنت..... اگاں پر تو گران نہ انت
 مناد رستیں ہالاں بدئے“۔

ملا ء پخشیں واہگ ء درشان کنگ ء یسین ء دل دات آئی آپیش
 ء ترس ء لرزگار بوت یک مزنیں گین سار تے کشان ء آئی وتی درد ء حال
 بنا کرت۔ ملا ء تس ہما وهد ء آئی سرجمیں حال پہ دلجمی اشکت تنکہ آئی وتی
 گڈی براس ء شہیدی ء حال دات۔ شہ اے حال ء اشکنزگا پد ملا ء دیم ء
 ركب گشت آ دوارگ ہما پیش ء وڑ ء شہ زھر ء سیاہ ء سھر گردان ات۔ آرا
 اے وڑ گندان ء یسین ء ہنجیں نیمے ء زرت کہ یک کتر وکے ء شہ گوشانی
 پشت ء ہیدے یلہ بوتنت۔

”تئی پس پہ داؤد و وڑیں ظالمیں شاہے ء مرتہ تو گشے شہید بوتہ؟

تئی مستریں براس حفیظ اللہ امین ء پاھوداتہ گشے شہیدے۔ حفیظ و ت کٹیں
 کافرین خلقی یے بوتہ آئی وتی وڑیں درستیں پرچمی کافران ء زانہ۔ تئی آدگہ
 چار براس شہ کارل ء نجیب کمیونستانی فوج ء نیمگا کٹشگ بوتہ انت کسے شہ
 کمیونستانی نیمگا جنگ کنت کٹشگ بیت تو شہیدے گشے۔ تئی آدگہ دوئیں
 براس شہ گلبدین ء نیمگا جنگ کنان ء کٹشگ بوتہ انت ہماناروائین گلبدین
 کہ تیں مروچی گوں اسلام ء کاروان ء جنگ ء انت تو چون آواں شہید
 گشے.....“

ملاء وتی ہبر نیم توام کنان ء تسبیح شہ جاگ ء پہناد ء کیتو ء کش ات
 ء آوانی یک یک مورگ ء پہ تیزی شہ یکے دومی ء پدا گوازینان ء بدبد
 یسین ء نیمگا چارگ ء لگ ات۔

”واجہ آواں.....“

یسین وتی ہشکلیں گٹ ء تر کنگ ء تہلیں ہوزینک ء ایربران
 ء ہبر کنگ لوٹ بلے آئی ہبر گٹ ء گٹ گیر بوت۔ ملاء آئی بنا بوو کین
 ہبر ء نیمگا ہج کمار نہ کرت ء وتی آسرنہ بوو کیں ہبر ء بندے ء پدے گپت۔

”من تئی پس ء براسانی کسہ پیشی ء تیں آسرنہ گوشداشت بلکیں
 شہ اے ہشت ء یکے شہ اسلام ء کاروان طالبانی نیمگا شہید بوتہ..... من

پہ ھمے اُمیت ء اے ھوکانی کہہ گوشداشت نہ تہ تو باید بزائے ھما مردم کہ پہ
 اسلام ء پاکیں نام ء نہ مریت آئی مرگ ء کچک ء مرگ یکے ..... “
 ملا ء پدا بازہر کرت بلے یسین آئی یک گپے راہ دگوش
 گوشداشت نہ کرت پرچیکہ گوں ”ھوک“ ء لبز ء اُشکنگا آئی مارشت ء سنج
 کور بوت۔ آئی زرد ء تہا یک ھنچیں مھشتریں سر ء چیرے آھت آئی سچ نہ
 زانت من کجا تشنگ اُن۔ اے دمان ء آئی بے وسی ء بے دست رسی ء ھما
 کونجیں تاب مارت کہ آ کونج ء دیما زند ء پیش گوز و کیس درستیں سکی سچ نہ
 اتنت۔ آ چون شہ ملا ء دیوان ء پادا آھت گس ء سر بوت آرا سمانہ کپت۔
 اد ء گس ء آئی نہ لوٹت ملا ء گشوکیں گپان وتی ماس ء بہ گشیت
 بلے گوں آئی نہ بوت۔ ملا ء گشوکیں یک یک گپے ملائی ء راسی کرت۔
 اے ھبرانی اُشکنگ ء وھد ء ھزار گشتان ملائی ء دیم ء رکب گشت۔ آرا
 ارمان ء یک ھنچیں درد ء تہا بے ء پیچ دات کہ آئی ارسانی سالانی ھشکین
 چمگ ء زُگگ کرت شہ آئی راستیں چم ء پدمہ پداسے ء چار ڈلگیں ارس
 شیوگ بوت شہ چپیں چم ء یک ڈلگیں ارسے ء ترپے در آیان ء متا چانی
 سر ء چوگور بام ء پیڑاپ ء بلبنت پدا ھمو د ء ھشک بوت۔
 ”اے ھال انت لُمہ جان! بکش نوں چون کناں؟“

یسین گوں آہ سردے ء وتی ھبر پیلو کنان ء پیسلہ پہ ماس ء اشت

آشر دمانے گریوگ ء پد پاد آہت ہمساهگانی گسانی نیمگاشت۔ یسین
 کیں پد ء شت بلے آوت تہا ہنچو گٹ ات کہ گوں آئی نئے پسلمہ کنگ ء
 واک ہست ات، نئے چارگام زورگ ء ہمیشی ء پہ ناکا میں دلے پدی کوئی
 ء آہت ملائی شہ دیگر ء نماز ء پیش شت نماز شام ء نماز ء پد آہت یسین ء
 سوچ ء توکل نہ بوت آئی اول ہبر نہ کرت۔ البت شہ واب ء پیش وتی یکیں
 کہنیں جوڑہ ء یسین ء یکیں جوڑہ ء وتی بدل شودیں کہنیں گشان ء تہا
 پتینک کنان ء سر جاہ ء نزیک ء ایر کرت پرچیکہ آئی شہ خان جلال خان ء
 وتی بچاں باندا سہب ء مہلہ رھست کنگ ء پسلمہ کرت.....“

ستگلیں ڈوبر

کمالان پہ شپک ء نام ء زانگ بوت۔ آئی تیوگیں سرپدی نیں
 زندھے کار ء گوستت۔ پیش ء آ ایران ء ات۔ آئی کار ہمیش ات۔ پدء
 کہ مزنیں آشوب آہت شاہ شت ء نوکیں واک آہت پہ آئی ء پہ دگہ
 بازیں آئی وڑیں بلوچاں ایران ء نندگ گران بوت۔ آئی پہ نادکشی زاہدان
 یلہ دات ء آہت مند ء جاہ مند بوت۔ ادا آئی سیال ء آزیز اتنت، آواں
 گوں آئی ہروڑ ء کمک کرت۔ کمالان شہ زاہدان ء گوں وتی جن ہاتون،
 چاریں جنگ براس جیند ء دست ہالی ء در آہت ات ایشی پیش آئی وتی
 زند ء تہا بازیں جہل ء برزدیستت۔ ہمیشی ء گوں مزن ہمت ء دگدری ء

کارگراں نو کیس جاگہ ء نو کیس زندے بندات کرت۔ میزان میزان ء آ
دوارگ وتی پادانی سرء اشتات۔ آئی کار ء بندات شہ لہتیں ”ڈز سیٹ“ ء
بس ء تہا برگ ء بنا کرت۔ مند تربت ء مند گوادر ء راہ ء آئی چٹکس واری ء
جنجال دیستت ء ایف سی ء ہر رود چیں گر ء چکاں آرا شہ حکومت ء
ساتو کیس ادارہاں ہنچو بر کرتت کہ آرا کمالان گوں مزن واری یے ء
وانینتت ء مزن کرتت۔

آوہد ء کہ آشہ ایران ء آہنتت جیند ء عمر ہشت سال ات ء نون
آپست ء شش سالگیں ورناسے ات۔ شہ تربت ء کالج ء در برگ ء پد آرا
کمالان کوئٹہ یونیورسٹی ء دیم دات۔ اودا آئی پہ جوانی ونت ء گوں باز
جوانیں نمبراں یونیورسٹی ءے در برت۔ گوں آئی نوکری گرگ انت۔ چئی ء
کہ آئی گوں ہج سیاسی پارٹی ء سروکے ء نزیکی نہ ات۔ یک بے وسیں
مردمے بوتت، وتی گریبی ءے کرتت ء وتی زہگ ءے نان داتت ء اے
واہد ال کہ جیند وانگ ہلاس کرت ء گس ء آہت براس ء مالی جاور باز
شرانتت۔ آئی دو ڈاٹن اتنت کہ آوانی سرء آئی شکی کرت۔ آئی شکی
ایرانی تیل ات۔ پلاسٹک ء تگرد، پلاسٹکی نیں بالٹین ء کولر ء دگہ ہمے وڑیں
ایرانی چیز اتنت کہ آئی سیم سرء گپت کاورت، کدی مند، کدی تربت ء کدی
گوادر ء برت بہاے کرت۔ پہ جیند ء نوکری گرگ ء آئی جزم کرتت کہ

ہمے دوئیں ڈاٹسن ء آئی جنء ء گس بہا کنگی بہ کپنت آتیار انت بلے وتی براس
ء کم مارشتی ء آماج بیگ ء نیلیت۔

بلے جینء ء وتی وانگ ء زانت ء سرء ء بھیسہ ات ہمیشی ء آئی براس
ء راہ اے گپ ء تنگ نہ کرت کہ آ الما بروت پہ آئی نوکری یگی وزیر ء
گزیرانی منت ء بہ زوریت یا پہ آئی زرہرچ کنت۔ البت یک دگہ مزین
لوٹے کرت ء۔ آ ایش کہ کمالان شکمی ء یلہ بہ دنت۔ پرچیکہ آئی توء ء شہ
کمالان ء وڑیں مردمانی شکمی آں تیوگیس ملک ء مالی جاور روج پہ روج
نزور بیان انت۔ ملک ء را سنگ (ٹیکس) نہ رسیت ء اے وڑء مردم سیر ء
حکومت وار بیت۔

آئی اے وڑیں گپ چوتیر ء کمالان ء لگت انت۔ آ شہ کمالان ء
ہمالوٹ ء کنگات کہ پہ آئی ہج بیگی کارے نہ ات، تا جا گہ کہ جینء ء اے
ہراب کہ ملک ء را ٹیکس نہ رسیت ء زراں شپک ء زنت ورنٹ۔ پہ کمالان
ہنچیں بھتام اتنت کہ پہ آئی آوانی سلگ سک گران ات۔ آئی ہج پگر نہ
کرتت کہ جینء ہمے شکمی ء زرانی کٹ ء وانیت ء پدا چشیں بلے منتی یے
کنان ء آرا آئی جنء ء چمانی دیما سبک کنت۔ جینء کشگ ء وس کرت
بلے آئی دل ء تہانے پہ سیم سرانی پازت کنوکاں یک شرپے ودی بوت ء نئے
آئی پہ شکمی ء یلہ دیگا چاڑ کھی درشان کرت۔

جیندے آئی تب باز جتا انت۔ کمالاں تیوگیں زندے دیم قبلہ ء نہ
کرت۔ سچ نہ زانت ءے کجام نماز ء چٹکس رکھات انت۔ آئی لہتیں
رنداں پہ دیوان ء لیا زء بازی ء ہواری ء نماز کرت بلے وت ءے نہ زانت
چے گشگی انت۔ البت وتی نزیک ء مردم ءے نیم چمی چاراں ہماوڑ کرت
ءے۔ جیندات کہ یک نمازے کزانہ کرت۔ مدام اسپتیں ملانی کلائیے سرا
ات۔ تھجد ءے کزانہ بوتنت۔ شہ آئی ہمے نماز ء روچگاں ء مسیت ء را
گیش وھد دیگ ء سبب ء مس یونیورٹی ء آرا سچ بلوچیں دوست ء سنگت
نہ ات۔ البت لہتیں پنجاپی ء پٹھان آئی سنگت کرت آ اوں ہمانی وڑ ء سکیں
نمازی انت۔ آئی اے وڑیں نمازی گری ء پرہیز گاری ء گنداں ء کمالاں
مدام ترست کہ چوش مہ بیت آ چودگہ لہتیں مردمانی وڑ ء تبلیغی بہ بیت پہ آئی
تڑ ء آگاں تبلیغی بوت بزاں کہ آوانی بے نانی دیر نہ کنت۔ جیندے گوآں
کمالان ء اے وڑیں بے دینیں پگراں بدکات آ اے ہبر ء جزم ات ہدا
ودی کرتہ نان دنت ء سچ کسی دیما اتاج نہ کنت ء ہر کس لونگ ء وڑ ء بزانت
آدیگ ء دیر نہ کنت۔

آسر ہا بوت کہ آئی ترس ء کمالان ء مدام ہمراہداری کرت یک
ہتگے ء پد جیند کسانیں بیکے ء تہا وتی دو جوڑی گد مان کرت پہ یک چلگے ء
راہدگ بوت ء روگ ء وھد ء کمالان ء گشت ءے کہ آتن آئی آیک ء

پہوت ۽ دگہ ھلا لیس روزی یے در بگیجیت۔ دوئیں براسانی اے کھلیں
پگری جیڑ ہانی تہا کمالان ۽ جن ھاتون ھچ گپ نہ جت البت آرا جیند ۽
بازیں نماز ۽ روچک دوست بوتنت۔ بلے آرا اے گپ ۽ سر ۽ اول ھچ
شک نہ ات کہ کمالاں دنیا ۽ سرد ۽ گرم دیتگ انت ۽ آھر چچی کہ گشیت شہ
وتی آزمودگ ۽ گشیت، آرا اے گپ ۽ سر ۽ اول باورات کہ کمالان ۽
وڑیں براھد اریں بلوچ کم ودی بیت، آراست گش، مہماندار، پہوتی ۽ پہ
دگراں مہرواں، ھچ کسی حق ۽ یک روپی یے نہ وروک، وتی زبان ۽ سر ۽
اوشتوک، پہوتی نام ۽ شرب ۽ شہ ھرتاوان ۽ ھچ نج نہ وروک آئی دل ۽ دپ
۽ گپ یکے ات ۽ ھما مچیں زند کہ آئی گوں کمالاں گوازینت شہ شیر کن ۽
تہلیں یا تاں سرکیل ات، بلے یک چیزے آئی کردار ۽ تہا شہ اول سر ۽
ھست ات کہ آوشی ۽ تہلی ۽ روچاں یک وڑ دجم گندگ بوت ۽ آئی تہے
ھلانی زانگ شہ آئی دیم ۽ چارگ ۽ زانگ نہ بوت۔

شہ جیند ۽ روگ ۽ پد کمالاں دل گتہ بوت آئی چھکس و اب
دیت، بلے جیند گوں وانگ ۽ ھلاس کنگا آئی جگر ھون کرت ۽ آئی کردے
شہ ۽ بدل کرت ھما مردم کہ سگ ۽ چوکوہ ۽ ات نون ھر گپ ۽ زھراون
شری ۽ سر پد ات کہ آئی دوئیں ڈائسن اوشتانت، بزاں کہ آ ۽
زھگ ۽ پہ گون برنت۔

ہنچا چل روج اینکس باز نہ ات بلے اے رندی جیندے چلگ
 کمالان ۽ سرے چو چل کرن ۽ گوست۔ تنکھ جیند نیات آھر روج گوں وت
 سدوار جیڑت ۽ وتی دل ۽ تہا گوں جیند ہبرے کرت ۽ اے رندی آرا نیے ۽
 زرت پر چیکہ آوتی دل ۽ تہا ہبر کننا گنگ ۽ ات کہ جیند آئی گپ ۽ نہ
 زوریت ۽ آولی وار و ترانا اومیت ۽ نزور گنگ ۽ ات۔ گوں جہان ۽ آئی
 جنگ دات کرت بلے گوں وتی جند ۽ یکیں براس ۽ جنگ دیگ شہ آئی وس ۽
 ڈن ات۔ آیشی ۽ شری ۽ زانگ ۽ ات کہ اے جنگ ہروڑ ۽ کہ مرگ بہ
 بیت دوئیں نیمگاں بے سوب کنت۔

جیند چل ۽ دو می شپ ۽ مند ۽ سر بوت۔ آئی راونڈ ۽ مزنیں مچی ۽
 بہر زرت آئی شہ مزنیں امیر ۽ گشتناں باز رنگ زرت آئی دل ۽ تہا شہ اے
 دنیا ۽ مہر ۽ گیش آ دنیا ۽ مہر ۽ گپنت۔

گوں آئی ۽ آئی گس ۽ دیما دوئیں ڈائن دیستت کہ انوں شہ
 سیم سرے آہت اتنت۔ شپ ۽ یک ۽ نیم ات کہ درتیں واب اتنت، جیند
 راست ۽ راست مسیت ۽ شت ہمو داو پت۔ پیش ۽ ہر و ہد بہ بوتیں گس ۽
 کات۔ شہ آئی کسان دیما ڈائن ۽ دیست شہ ناوشی ۽ گس ۽ نیات
 پہلہ ۽ کرت کہ سہب ۽ گوں براس ۽ آسری گپ کنیں۔ آگاں آئی
 گپ ۽ زوریت ۽ شکی ۽ یلہ دنت شرانت، اگاں ناں گڑا آپہ مدامی روٹ۔

آپرے گپ ۽ سک باڑھات بلے کمالان گوں آئی دیم پہ دیگی گپ ۽
 ٹرست۔

کسانیں میٹگ ۽ شہرانی تہادرستیں مردم یکے دومی ۽ زانت ۽ اے
 زانگ کدی کدی باز جوان ۽ کدی کدی باز سکیں آسر دیم کارنت۔ ادا
 مسیت ۽ تہے واب ۽ کمالان ۽ ہماروچ ۽ روچ مند ۽ سرجمیں بازار ۽ نام ۽
 دپ کرت۔ باز ۽ گشت آئی وتی براس شہ گس ۽ کش اتہ، باز ۽ گشت
 آواں جنگ کرتہ۔ گپ جنوکانی اے وڑیں گپانی سر ۽ مہلوک ۽ ہمیشی ۽
 زوت باور کرت۔ چپ ۽ کہ کمالان ۽ جیند ۽ پیشی سکیں گپ ۽ ہال تیوگیں
 ہلک ۽ شنت۔

سہب ۽ جیند پہ گپ ۽ کمالان ۽ گس ۽ شنت، بلے گوں آئی درج
 ۽ نہ وارت چپ ۽ کہ کمالان گور بام ۽ وتی مالاں زوران ۽ دیم پہ کچ شنت
 جیند آروچ ۽ وتی دوستیں نثار ہاتون ۽ دل اوں گراں کرت۔ آئی گس ۽
 نان نہ وارت شنت روڈ ۽ سر ۽ کسانکیں ہوٹل ۽ سبارگ ۽ چاشتہ کرت۔
 ہاتون پہ آئی چومہروانیں ماس ۽ بوتہ۔ جیند ۽ آئی دست ۽ نانانی نہ ورگ
 پہ آئی قیامتے ات، بلے آئی وتی دگرانی ۽ ہال کمالان ۽ اوں نہ دات ۽ نوں
 کہ شپ ۽ ساعت دہات ۽ کمالان دمبرتگ ۽ ژند شہ کچ ۽ آہت گوں آئی
 دیم پہ دیم نشتت ہماگپ ۽ بنا بنگ ۽ ودار ۽ ات کہ آرا آئی سچ نہ لوٹت۔ سچ

سہمی نہ ات کہ جیند دوشی مسیت ء و پتہ ء مروچی گس ء نان ء نہ وار تہ۔
 اگاں آئی بزانتیں بوت کنت ہج پہ ہبر ء تیار مہ بوتیں۔ بلے و ہد ء آرا ہج
 موہ نہ دات کہ آجست بہ کنت جیند کدی آہتہ۔

”کمالان تو منی مستریں براس ء من نہ لوئیں کہ منی ء تئی براسی
 خراب بہ بیت ء یک گپے تو شرزانے شہ براس ء پیش ہدائی رضانت ء
 مردم کہ اے دنیا ء زندگ انت آ باید ہد ء پرمان ء زند بہ گوازینیت“۔

جیند ء وتی ہبر سرجم نہ کرت بلے کمالان آئی یک یک ہبر ء شری ء
 سر پد بوت۔ آتہا لہز کنگات ء اے بازی شہ گپ ء بنا بیگ ء پیش اے چیز
 ء شری ء زانگ ء ات کہ آوتی ہلانی سر رچی ء داشت نہ کنت۔ پمیشی ء
 تن دیر ہج ہبرے نہ کرت ء ہورت ہورت وتی براس ء نیمگا چارت ء،
 شہ آئی چمماں ساپ گندگ بوت کہ آشہ جیند ء پریات کنت ء گشیت
 ہدائی نام ء اے گپ ء بل ء منا گپ ء پرمان مہ کن ء پیراں سری ء ارمانی
 مکن۔ بلے جیند پہ ہد ء رضا ء شہ ہج کس ء وشی ء ناوشی ء نہ ترست۔ آئی
 جزم کرت کہ اے تیوگیں ملک ء تہے ہرا بکاری ء گندگی آنی ہلا س کنگ ء
 جہد ء کنت ء اے نیکیں کار ء بندعات باید کہ شہ وتی گس ء بہ بیت۔

”من پتو لوئیں!!!“

جیند گوں سردیں دلے ء لہز پتو ء سر ء زور دیان ء گشت۔

”براس تو چے گُشئے من اے کارء شہ مستی ء کنیں۔۔۔ منی اے

دوئیں دیم ء تلاء ء دنتاناں گندے؟؟“

آئی وتی دپ پچ کرت ء پھ زھروتی درستیں دنتان ءے براس ء

راپیش داشتنت ، پدادوارگ ہبرے برجاہ داشت۔

”من ایشان ء شہ سیری ء زرع بازی ء تلاء ہی کرتہ انت۔۔۔؟“

ہبر ء وھد ء آراشہ زھر ء ھیدے ء زرت ، آئی دیم سھر تران

ات ء توارے گوں تیزی ء برز بیان ات۔ آئی متاثر کنوکیں وڑے ء شہ

جیند جُستے کرت ، بل جیند گوں بے توار ی ء دجھی ء گوشدارگ ء ات۔

”اے دوئیں دنتاں ماشکیل ء کونڈی ء نیام ء جھندی این ملیشیاء

میجر ء یک مُشتے ء ار جان بوتنت آز مانگ ء تو کسان اتے من پہ چیزے

وھد پیتان ء کارکت۔ ماشکیل ج ء کونڈی شت کاتوں ، پداپہ مدامی ادا

آھتوں۔۔۔ تو زائے کہ منی ڈائسن ء کہ من آئی ڈرا سیور اتوں یکے ء کرائی

شش ہزار روپی ء پلاشکی این تگردمان اتنت۔۔۔ پماشش ہزار ء سر ء من

تتکوں آواں مناتیر کاری کرت۔ ڈائسن ء دوٹائر درتنت۔۔۔ میجر ء جند ء

منارینت ء دو مُشتے شہ دپ ء بوزان جت۔ منی دوئیں دنتاں ہما جاگہ ء

پرشتنت ء بوت کنت تنے وھدی ماشکیل ء بگ ء کڈ انت۔ دگہ چٹکس

لگت اش جت آوانی تن مروچی یات ء کہیں منی آپخانہ ء گپت

سُچت۔۔۔ تو چے گُشنے اے لچک مرکیں کار من شہ وشی ء کرتہ۔ اگاں منا
 دگہ چارگے بوتیں منا چے بلاھے ء جتگ کہ من و تراوت چا پٹی کرت۔۔۔
 اے درتیں لٹ ء کٹ من پہ شماسگ اتگاں ہر چچی کٹ اتہ آورتہ شمار اداتہ
 ۔ شمانوشی جان کرتہ منی جگر ء بند سارت بوتہ۔۔۔ من گل کرتہ من یک یک
 روپی پہ چون بے وسی ء واری کٹ اتہ ایشرا منی دل زانت ء تو آہتہ ءے منا
 گُشنے کہ تی نان ہرام انت۔۔۔ بکش تو وتی حکومت ء را منا شریپیں
 روزگارے بہ دنت من باند اے دُزی ء یدہ دئیں۔۔۔“

آئی پہ شگان لبز دُزی کار مرز کرت ء ایشی سر ء ہاس زورے
 دات۔ آرا او میت ات کہ آئی اے کسانیں درد ء کہہ جیند ء دل ء نرم
 کنت، بلے جیند ہما یک وڑ سارت ات۔
 ”دُز ء گرت پیشانی ء نہ چکنت۔“

جیند ء اے ہبر ء کمالان ء سگ ء کیل چپی کرت
 ”براس من گندیں منی ہما ارمان پیلونہ بیت کہ من پرتی رودینگ ء
 مزن کنگ، پہ وایننگ ء پد ء پہ آروس دیگ ء تن نانے ء سر سر کنگ ء دل ء
 داشتت۔۔۔ البت دوارمان پیلو بوت ء من و ترا ماس ء پس ء قبرانی دیما
 میاری نہ کرت۔۔۔ تراشہ وتی ہرا میں ناناں دوارینت مزن کرت ء شہ
 ہمے دُزی ء زراں ترا وائینت۔ نوں تو مزن ءے ء وتی نیک ء بد ء وت

زانے۔۔۔ برومنی ہر میں زرنانی ہوناں شہ وتی رگاں پہ کش و تراپہ زُم زُم
 ءِ آپ ءِ پشود ءِ پہک ءِ پلگار کن۔۔۔ مزنیں نام ءِ زرے ءِ واجہ بوتے منا
 شہ وتی ہلا لیس روزی ءِ ہچی من دیے من لوٹت منا پٹ انت، تودات ترا
 سد شاباش انت۔۔۔ ابا اے دنیا چورا ست نہ انت تو چوکہ شہ مسیت ءِ
 پشت ءِ گندگ ءِے۔ چور حمل نہ انت کہ تو پگر کنے۔۔۔ برو ترا اللہ گون
 بیت۔۔۔ من وتی بے وی ایں روزگار ءِ یلہ دات نہ کنیں۔“

گوں ہمے ہبر ءِ کمالان پادا آہت ءِ دومی کوئی ءِ تہا شت و ترا نپادانی
 سر ءِ تچک ءِے کرت۔ انشی آئی چو گونڈ وئیں زہگ ءِ وڑ ءِ گریت یک
 شپ ءِ قیامت ءِ آرا وتی بدیں رو پیش داشتت آئی عمر ءِ مڈی و ہد ءِ گوات
 ءِ ناگمان ءِ یک دمان ءِ گوں وت ءِ بران ءِ آرا دست ہالی ءِ اشتت۔

شہ آئی روگ ءِ پد جیند در آہت آرا ہاتون دست بست کہ شہ
 گس ءِ مہ رو ت، مزنیں براس ءِ گپاں دل ءِ مہ کنت ءِ و ترا وتی براس ءِ دنیا
 ءِ دیما ہندگی مہ کنت۔ ہاتون گریت، زند ءِ تہا اول رنداں آئی ہنچو پہ
 نا دلگوشکائی ءِ بے سمائی گریت کہ آئی گریوگ ءِ ہیسک گانی تو ار ہمساہگاں
 اشکت۔ آئی ارساں دوئیں براسانی نیام ءِ روک بوکیں آج ءِ را کشت نہ
 کرت۔

جیند آ شپ ءِ رامسیت ءِ گوازینت ءِ دومی روچ ءِ پہ دگہ یک چلگے

ءدیم پہ کچھ ۽ راہادگ بوت۔ کہ شہ اودء آدی شنتت۔ آئی روگ ۽ پدھنچو
کہ کمالان پکر کھرتت ہمے وژ مزن ۽ کسان ۽ آرا ملامت کرت۔ آرا اے
گپ چوتیر ۽ لگت انت کہ ہر کس ۽ گشت کمالان شہ براس ۽ آروس دیگ ۽
ٹرس ۽ آرا گینتہ ۽ دوینانی نیام ۽ بوکیں درستیں گپ اش وت گڑھز انتت ۽
آوانی سر ۽ ہج کس ۽ باور کنگ نہ لوٹت۔

کچھ ۽ دومی روج ۽ یک مزین دوروچی تبلیغی مچی یے ات شہ
درستیں بلوچستان ۽ بازیں تبلیغی جماعت ہمد آہت انتت ۽ اے آوانی
چشیں مزین مچی یے ات کہ آپرے دیوان ۽ ہاران ۽ مولوی غلام اللہ
صاحب ۽ منت واراننت۔ مولوی غلام اللہ ہاران ۽ پانزدہ سال پیش یلہ
دانت ۽ کچھ ۽ آیاں مزن نامے ودی کرتت۔ دینی ہلکہاں آئی نام ۽ توار
ات پرچیکہ آئی گوں آیک ۽ شہ ہاران کسان ۽ مزین مٹا ہانی لشکرے کچھ
۽ ہواری ۽ تیوگیں مکران ۽ تالان کرتت ۽ نوں کہ جیند ۽ آئی وڑیں سداں
دگہ پیر ۽ ورنہ کہ دیندار بوتہ انتت ایشی تھا آئی مزین دستے ات۔

کمالان باز پگر ۽ چار ۽ بیچار ۽ رندر راست ۽ راست پہ جیند ۽ پدی
آرگ ۽ مولوی غلام اللہ صاحب ۽ جند ۽ گور ۽ آہت۔ اے وھد ۽ کہ
آرست مولوی ۽ دیگر ۽ نماز داتگ ات ۽ مزین مسیت ۽ مزین ہبیلی ۽ تھا
نشنت آئی دیوان ۽ شہ مچیں بلوچستان ۽ آو کیں مزن مزین مردم مندوک

اتنت۔ جیند اوں یک گنڈے ء۔ کمالان شہ آواں لہتین ء را شہ زانت
 ولبہ داد محمد کہ کہ دو ماہ پیش شہ وانگ ء زانگ ء ڈائر یکٹری ء ”پنشن“ کرتہ
 ات۔ ولبہ سفر خان یک ء نیم سال پیش شہ کشم ء کلیکٹری ء پنشن کرتہ ات،
 ولبہ سکندر جان شہ زراعت ء ڈائر یکٹر جزلی ء یازدہ ماہ پیش پنشن کرتہ۔ ولبہ
 برجلی ء ولبہ پنڈوک جان شہ سیکرٹری گری ء پنشن کرتہ اتنت۔ شہ آواں چھ
 کس ء کمالان ء نہ زانت بلے کمالان آوانی نام ء تواری باز اُشکتہ ات۔ بنکی آ
 درتیں مکران ء مردم اتنت بلے ہما کہ مزینں اگدہاں سر بوتنت نہ مکران
 اش دہ سال ء رندیک وارے ء دیست۔ بلے نوں کہ پنشن بوتہ اتنت۔
 مکران ء رو ء آ اش بنا کرتہ۔ کونہیں سیال ء آ زیاں در گیجاں اتنت۔
 پرس ء پاتیا ء سر ء آ روساں گون اتنت۔ ہمیشی ء آ وان کمالان شہی ء
 زانت۔ پیش ء آوانی نام ء اُشکتہ جندے نہ دیست اتنت۔

مولوی ء دیوان ء را اے درتیں گرانیں مردمانی گندگ ء دگہ
 گران ء سنگین کرتہ۔ کچھ ء مردم کہ پیش ء پہ اے واجکارانی گندگ ء ہیران
 بوتنت پہ آوانی دپ ء گپے ء اتاج اتنت گول آواں ہدا ء شانان یکجا یک
 ایرانی تگرد ء سر ء نشت اتنت۔ ہدا ء گیاں آوانی دل نرم کرتہ۔ آواں
 گول ہر کس ء پہ چکنڈ ء پچیں پیشانی ہبر کرت۔ ہما مردم کہ نوکری ء وهداں
 لس مہلوک ء تہاشداد، پرعون ء مسیت ء دار ء نام ء زانگ بوتنت نوں آھنچو

مہروان اتنت کہ ہر کس ء آوان ء آوہد ء با پشت ء پرے وڑیں ناماں توار
کرتت وتی جنند ء چمانی دیما میاری اتنت۔

تنکہ کمالان مسیت ء تہا پترت آئی ہج نہ زانت گوں مولوی ء چون
گپ پہ کنت ء چون جیند ء پدی گس ء بارت۔ بلے یک گے زانگ ء ات
کہ شہ جیند ء روگ ء پدا آوتی ہلاننی سر ء آ پیش ء وڑ ء واجہی کرت نہ کنت
ء اگاں منی برا اس شہ ملاہانی سبب ء شہ منی دست ء شت گڑا من ہما درستیں
ناوشیں ء تہلیں گپاں گشیں کہدیر انت منی دل ء چوسیاہ مار ء پیچ ورنٹ۔
ہر کس زہر بیت وش بیت پمن جہندی اس!

مولوی غلام اللہ ء رادوشی جیند وتی درستیں حال داتہ اتنت ء مولوی
ء کمالان ء اول شر زانت ء شہ آئی دپ ء سک ترست ء نوں کہ آئی کمالان
ء دیست آئی جہلی جہل ء بالی بال شنتت۔ پرچیکہ کمالان مسیت ء تہا ہنچو
گوں زہر ناکی ء پترت چو کہ سیاہ مار پہ وتی آر ء کشوک ء بیٹر کاریت۔
”بیارند صاحب تر اللہ بیاریت“

مولوی ء پہ آئی دل ء وش کنگا آرارند صاحب ء نام ء توار کرت۔
بلے آرا مہلوک ء گشتن ء جیند ء روگ ء ہنچو تورتت کہ آئی وتی ہل شہ
ہماسر ء شہ درنگازی ء داشت نہ کرتنت کہ یک وهدے آئی پجار بوتت
آئی ء ابید ذراہ ء درہبات ء مولوی ء دیما دو مردم ء نیام ء و ترا جاہ دیان ء

نشت گپ ء لگت:

”گوشدار مولہی! مکران ء دو چیز تباہ کنت یکے اوگانستان ء

ہیروئن ء دومی ہاران ء ملا۔۔۔ تو برویک گشتاں وتی ہاران ء شہ گناہاں

ساپ کن پدا بیامے مکرانیانی مسلمان کنگ ء۔“

کمالان ء لرزگ ء زرتت مولوی ء جان وتی جاگہ ء چوگون تاک

ء درہگ ء ات۔ آے گپ ء شری ء زانگ ء ات کہ مکران ء ننگ پہ

ایمنی وش انت اگاں ہبر پہ جنگ ء جیرہ ء آہت پہ آئی زوت ڈگار تین

بیت۔

”نامراد! ہارانی ملاہاں شمنے مرک ء زند پہ شرپ کرتہ ء شما آوانی

منت ء گرگ ء جاگہ ء چشیں جہودی بھتام اش جن ات۔“

مولوی ء آئی دیم چاران ء وتی دل ء تہا گشت پد ء دور زانتی کناں

ء وتی ناوشی ء چیر دیاں پہ لہمی گشت ء:

”ولجہ کمالان شمارا کئے ناوش کرتہ مادرستیں تی ہر حکم ء گوشدارگ ء

تیاراں۔۔۔۔“

تنے وهدی مولوی غلام اللہ صاحب ء ہبر آسرنہ بوتت کمالان

دوارگ گرم گپت:

”اڑے مولہی من تی براس لکڑک ء زانیں کہ آتے وهدی

پر پٹونک دُڑیت۔ آ کہنیں دُڑی آن ے بل کہ شہ خضدار چون رمگے
 دُڑت شہ مشکے ے چوں پست گوک ے یکجا دُڑات۔ مردم ہاراں بروت
 روج ے استار ے گندیت تئی براس لکڑک ے نہ گندیت اگاں مز نہیں واجھے ے
 یک بندے برو آ راراه ے بیار مہلوک ے درستیں مال کہ آئی دُڑاتگ انت
 اے دیوان ے دیمنا بلوچی زبان انت کہ من درستانی تاواناں وت دئیں،
 بلے تو آئی دست ے شہ دُڑی ے بدار۔۔۔ ہو۔۔۔ وتی چند ے گس ات گوں
 پُر ان انت دگر نیگ ے روپگ ے آہتگ ے۔۔۔“

گوں مولوی ے آئی یک یک گپ ے پسوہست ات بلے آئی اے
 وهد ے بے تواری ے شر تر زانت پرچیکہ آہمے سر پدات کہ نوں کمالان ہنچو گرم
 گپتہ کہ یک گپ ے دومی ے جنگ ے پاد کنیت ے گپ باز دراج کش بیت۔ واجہ
 برجلی کہنیں بیورو کرینے ات ے شہ دیم پہ دیم ے؟ تر ندیں ہبر ے مدام و ترا دُور
 ے داشت۔ بلے نوں مولوی ے کمک کنگ ے ہٹل ے آ رانا چار کرت کہ پہ
 نادکشی گوں اے پیٹ ہبر ے ہبر کنت۔ آئی وتی دیم گوں کمالان کرت کہ آ
 اے وهد ے شہ سے مردم ے آ دیم آئی راستیں کش نشیت۔

”واجہ اگاں ہاران ے لکڑک یے ہست تئی ے منی مکران شہ وتی
 لکڑکاں پُر نہ انت؟ پیش ے مکران ہنچو ایمن بوتہ کہ مے پیریناں کبل ے چند نہ
 زانتہ۔ وتی لوگ ے دروازگ ے دپ ے دو دار تکہ دات یا پلک ے کڑی پہ چٹ

یے بستہ ماہانی ماہ پہ باہر گئی ء ہا میں شتہ انت۔ وھد بیکہ پدی آھتہ انت
 دارھما وڑچک بو تہ انت ء کس ء دست نہ جتہ انت ء نولں بچار کچچ چوٹیکاس ء
 جوڑ انت روچ ء رامی ء مردماں بازار ء نیام ء تیرکاری کھت، گاڑی آل
 دُزنت۔ گساں لٹ انت کس سوچ ء نہ کنت۔ واجہ! ہا میں ء وھد ء
 باز مردم دومی آنی مچانی کوکراں دُزنت مچ کہ پشیت کلونٹ ء ناھاں دُزنت
 گڑ آ توچے گشتے درستیں مکران کوکر دُزانت۔۔۔ ہر جا گہ ء ہڈا ء نیکیں
 مردم بنت اود ء بدیں مردم اول بنت۔۔۔ اللہوت یکے را نیکیں راہ ء
 نشان بدنت۔۔۔۔۔“

واجہ برجلی پہ وتی نز ء شہ سک دور ء گپت بلے کمالان ء بکش
 وھدے رست کہ وتی درستیں زھراں پہ کشیت۔

”واجہ! آئی براس دُزے دست ء نہ رسیت۔ کچچ ء بازار ء دُز

دیمادیم گاڑی ء پر پٹونک دُزنت۔ مردماں تیرکاری کھت شہ میٹگاں پس ء

گوک دُزنت یا پنجگور ء شہ رکشان ء کور ء تہادونیں بازارانی نیام ء مردماں

دُزجھت۔ مالاں پلنت برنت آواں مانہ زاناں یا مے دست نہ رسیت یا

حکومت ء کارندہ گون اش پت انت۔ بلے تو وتی جند ء کرتگیں کروڑانی دُزی

آں چے نام دیے۔۔۔ اداچ ء کوکر ء گوش ء دُزی نہ انت کروڑانی گپ

انت۔۔۔۔۔“

آئی اے گپے نہ بوت کہ درستیں کہنیں بیورو کریٹ کہ نوں دمانے

پیشن گوں دراجیں ء مبارکیں ریشاں ایمن ء وش نشت اتنت گون زوتی ء

تکاسر بیان بوتنت۔ پہ آواں ڈگار سھر ترگ ء ات۔ آوانی اے بے چاڑی

ء جیند سر پد بوت۔ ہمیشی ء وت گوں وتی زھریں براس ء ہبر ء لگت:

”کمالان ترا ہیرانت تووت سر پد بیگائے کہ چے گشے؟“

”جیند جان من نوں گوں تو گپ نہ کنیں اول اے مستریں مرداں

بل کہ مایکے دومی ء در براں پد ء تئی وارانٹ۔۔۔ تو وتی دو منین دانان ء

لوگ ء ڈل ات ء آھتے۔۔۔۔“

آئی یکدم دیمارا گوں واجہ بر جلی کرت ء بر جلی ء جان ء رالرز گے ء

زرت۔ آئی وتی کہنیں بیورو کریٹانی نیمگ ء سنیل کرت آ درستانی چماں

ہمے گشت کہ اے وھد ء بے تواری شر ترانت۔ اے گرنڈے کہ آھتے ابید

گوارگ ء نہ روت۔

”واجہ کونہ ء تہا تئی سے گس انت، کراچی ء دوٹوھیس گس انت

حب ء تئی گے ء اشکنگ ء ایشانی بہا کساس ء شہ ہپت کروڑ ء برز انت تو

مہربانی کن ہمے مسیت ء تہا منی گنویں براس ء رابکش کہ تو چون بیل ء

کلنگ جتہ ایشان ء ناھینتہ تووت دُزی نہ کرتہ شہ کجازر آھتت۔ وتی سے

بچک ات وانینتہ ہر یکے جتا چو بادشاہ ء زھگ ء زند گوازینگ ء انت۔ تئی

جند و شراب و ورگ و جوا و جنگ و بارو و درستی بلوچستان و تی جاگہ، بوت
 کنت پاکستان و درستی تی وڑیں راج و مڈی آنی دز سرکار و اپسر زانت۔
 من تی منت و اربین منی براس و بکش و اجہ ہدا و اے درستی زرشہ آ زمان
 و کجام تنگ و دور داتہ انت کہ ما برواں ہمود و بوشتاں و تی چادر و بہ داراں
 --- تیوگیں زند و ہرام ات وارتہ، و تی زہگان و ہرام ات داتہ و ہرام ہور
 کرتہ انت نوں کہ زان ات شہ شہ دست و دُزی نہ بیت نوں پلگار و
 پریشنگ بوتہ ات --- منی براس اینکس نہ زانت کہ نوں اول کہ تو ادا
 گردے اللہ و کلوہاں مہلوک و سر کن و تی گس و تی زہگ تی ہماہرا میں
 کٹوکیں زراں و رنت، شہ ہرا میں زراں بند و کیں کوٹی آنی تہا نشہ
 انت --- تی زہگ شہ تی ہرا میں زرانی رشوت و ملا ماں نوکری و لکتہ
 انت۔ و تی کجام سر و پہک کئے“

کمالان و تی زند و تہا اول رنداں چوش گرم گپتت و اولی رنداں
 چوشیں گپ کنگات کہ آنی گپ شہ لس دیوان و تران و زیات یک
 سیا ستکارے و گوشتانک و وڑ و پھرد و بند و جورناک در آیان اتنت۔
 مسیت و تہا شہ کمالان ابید دگہ کس ہبر و نہ ات۔ آنی کہ و تی ہبر
 ہلا س کرت ہر نیمگ و ہنچو بے تواری بوت کشئے ادا یک زندگیں مردے
 نیست۔ کمیں بے تواری و پد و اجہ پنڈوک کمالان و جہل گیجگ لوٹت۔

”واجہ کمالان ما مہلوک بے تو اراں ایشی بزانت ایش نہ انت کہ ما
شہ شامترسیں یا شمئے گپانی پسوء نہ زاناں۔۔۔ اے یک بلوچی دیوانے شہا بید
بلوچی دودو ر بید گانی ہیال ء بکن ات“۔

”ھو ترابات واجہ پنڈوک جان یک دمانے ء پیش اے ھدائی
دیوانے ات نوں کہ شامزور وراں ات ھدائی دیوان بلوچی دیوانے
بوت۔۔۔ واجہ من ترا جوان زانین منی براس ترا نہ زانت۔۔۔ واجہ تو کہ
سیکرٹی اتئے دگراں بل تئی جنده براس دگرانی مچانی شریک ات۔ عمرئے پہ
نگرد ء گوپگ ء پیر بوت۔ تو گوں وتی پیشی درستی ایں مردماں اردو ء ھبر
کرتنک تئی دست ء چیزے بوت تو پہ ھچ کس ء ھچ نہ کرت شہ تو ھچ کس ء ھیر
نہ دیست۔ ترا ھر کس ء وش آھت کرتیں تو وتی دست ء دو لنکوک ء سرک
دات، آ کجام بلوچی دودات کہ وتی جنده پس ء را وتی اپسرے یں سنکتانی
دیما وتی نو کرگشت۔۔۔ تو مہربانی کن وتی چا ریں ماڑی کہ کراچی ء کوئٹہ ء
انت ء کوئٹہ ء دہ ایکٹر ڈگار ء ھال ء اے مسیت ء تہارا ستین ء بکش مے
چماں پچ کن بکش تو چون گپتہ انت۔ آوانی تہا تئی چنکس ھلا لیں روپی مان
انت۔ چنکس دُزی ء کہ شہا آوان کمیشن ء نام دت۔ اڑے من پنچ پلا سکی
نیں تگرد ء چار ایرانی ر بڑی ایں بالٹین کارین منی براس کشیت من ملک ء را
وار کرتہ۔ شہا اے دنیا ء را دُزات نوں آ دنیا ء پد ء کچنگو۔۔۔ مولہی شہ

درستیں کرداں سہی انت۔ بلے ہچی نہ گشیت۔۔۔ آنہ گشیت منب شمارا
گشیں شما کہ پہ راستی توبہ کرتہ وتی ہما درستیں ہرام ء کٹو مکیں ماڑی آل بہا
کن ات ء زراں گریب ء بزگانی سرء بہر کن ات اے ہماوانی زرانت کہ شما
وڑے نہ وڑے ء دُزتہ انت۔۔۔ مولہی شمارا گشیت نہ گشیت من شمارا
گشیں کہ شما ہرام خورات، شے زہگ ہرام ورنت، شے پدمہ پد ء ہج
دروگ انت، شما تبلیغ شہ وتی منا پکی ء کن ات۔ شمارا وجہ ہداء ترس ء
نہ گپتہ۔۔۔

آرا انگت باز گشگی انت۔ بلے گشت ء نہ کرت چچی ء کہ شہ
میسیت ء لاؤڈ اسپیکراں نما شام ء بانگ بوت کمالان آوانی ہج گپ ء پسو ء
ودار نہ کرت ء زوت شہ میسیت ء در آہت۔ پدا آرا سما کپت کہ آپہ ہما کار ء
کہ شنت آکار نہ بوت۔ بلے یک چیزے ء دل ءے وش بوت کہ من اے
راج ء حقانی جنوکان ء وتی چاریں گپ گشتنت۔ آئی در اہیں گپ راست
انت بلے آئی ہنچو پہ ترندی گشتنت کہ دگہ وتی جاگہ جیند ء سرء
اول اثر ایش نہ کرت۔

جیند یک دگہ چلگے جنگ ء پدا کوسٹہ ء نشت تنکہ پہ وت ء
نو کری یے در بہ گیجیت۔ آرا پہ مولوی غلام اللہ ء گشگ ء کوسٹہ ء مزین
مولوی عبدالرب صاحب ء وتی مدرسہ ء جاگہ دات۔ آئی نان ء ورگ مپت

ات۔ روج ء آپہ نوکری ء پولگ ء دپتر ء گشت ء شپ ء نماز ء ذکرئی کرت
 کہ ہدا آئی سکیاں آسان کنت۔ بلے وهد گول تیزی ء گوزگ ء ات
 نوکری ء رسگ ء ہچ کوریں استارے گندگ نہ بوت۔

آئی آسری اُمیت گول ہمے انٹرویو ء نندوک اتنت کہ پنج روج پد
 بیگی اتنت۔ شہ ایشی پیش آئی ہرچی کہ انٹرویو دات آرا ایدشہ ناویتی ء
 دگہ ہچی نہ رستت۔ اولی انٹرویو یک سال ء داہ ماہ پیش بوت اتنت۔ آ
 انٹرویو ء وهد ء آئی واجہ برجلی ء راگشت کہ آ کمیشن ء مردماں بکشیت تنکہ آ
 گول آئی بے انساپی مہ کنت۔ واجہ برجلی جیند ء سک شرپ کرت۔ چئی ء
 کہ آئی درستانی دیماپہ ہدا ء راہ ء وتی براس ء گس یلہ دات ات۔ آئی پہر
 یزگاری ء کہہ تبلیغی ہلکا ہاں بازتا کیا (مشہور) اتنت۔ واجہ برجلی زبان
 دات کہ گول آئی بے انساپی نہ بیت۔ آرا واجہ برجلی ء سر ء بھیہ ات بلے
 پد اہم شہ اولی انٹرویو پیش ”اللہ اکبر“ سبحان اللہ ء یارحمٰن ء لکھ یے گڈگانی
 سر ء کش ات تنکہ آئی کارارزان بہ بیت۔ نوشنگی چکاس ء آ پاس بوت۔
 بلے زبانی چکاس ء پشت کپت۔ اے کپگ ء آرا سک تورت چئی ء کہ آئی
 کمیشن ء نندوکیں ہپت باسک ء پانزدہ جست ء پسو ہنچو شردات کہ شہ
 ”کمیشن ء چیئر مین“ ء دپ ء پے بے ہیالی ”ویری گڈ“ آہنت۔
 واجہ برجلی ء دل ء بازگشت پے جیند ہبر کنت بلے آئی چوش کت نہ

کرت چئی ء کہ آئی جندء کستریں براس اول ہمے انٹرو یو ء گون ات ء اے
 آئی زندء باز مزنیں مانترے ات۔ آرا سا لے پیش واجہ ء آروس دات۔
 نوں آ باید وتی پادانی سر ء وت بوشتا تین۔ ہمیشی ء واجہ ء وتی درتیں
 زور ہما جی سر ء جت۔ آ پاس بوت ء جیند پشت کپت۔ اے کار ء جیند ء باز
 دلپد رد کرت پرچیکہ واجہ ء براس تیوگیں یونیورٹی ء تہا پہ ”ہور کیں سرگ ء
 پریں کیسگ“ ء نام ء زانگ بوت۔ شہ بے انسا پی نیں کار ء پد آئی دل شہ
 واجہ بر جلی ء پرسٹ بلے واجہ ء آرا دلجی دات کہ یک ء نیم ماہ ء پد نو کیں لہتیں
 ”پوشانی“ انٹرو یو بنت ء اے رندی ہروڑ کہ بہ بیت آرا پاس کنا ینیت۔
 یک ء نیم ماہ چو یک ء نیم روچ ء گوست جیند ہما پیش ء وڑنو شنگی چکاس ء
 گوں جوانیں نمبراں پاس بوت، زبانی چکاس ء اول الم ء پاس بوت اگاں
 واجہ بر جلی ء برازاک ”سپلیمنٹری“ چکاس ء ہمے زوتاں پاس مہ بوتیں ء
 اے چکاس ء انٹرو یو ء ہوار مہ بوتیں۔

واجہ بر جلی ء مزنیں کول یے ات ء درستانی چم پہ ہمانی جنوک
 اتنت۔ آجی زبان دات بلے شہ گس ء تہے جنگ ء جیرہ ء ترس ء ناچار
 بوت کہ جیند ء جاگہ ء وتی برازاک ء پاس کنا ینت۔ برازاک ء نوکری
 پہ آئی پہ ایسی اولی ات کہ آئی آرا دو ماہ ء پیش پہ وتی کستریں ء دو ستیں
 جنگ ء زاماس کرتگ ات۔

شہ ایشی پد جیند ء دل شہ ولجہ ء پہ مدامی پرشت۔ آواں ہر وہد یکجا
 نماز کرت ”سے روزہ“ ”ہپت روزہ“ ء چلگ اش جت بلے جیند وتی
 زانت ء زانگ ء ابید وتی بے سوبی آن ء شہ دل ء برت ءے نہ کرت۔ پدا
 گوں آئی ولجہ داد محمد، ولجہ پنڈوک، ولجہ سپر خان ء ولجہ سکندر جان کمک کنگ
 ء قول کرت بلے ہما ولجہ بر جلی ء کسہ پدا زندگ بوت، بلے ءے کہ آوانی
 دل ء گشت جیند ء نو کری یے بہ رسیت ء کمالان پہ وتی جنو کیس شگان ء توناں
 پشومان بہ بیت۔ بلے آوانی وتی جند ء زہگ براس، برازاک ء
 گوہارزاکان ء نو کری گرگ ء دنیگ شہ درستیں تون ء شگاناں دیماات۔
 ہر رندے کہ جیند انٹرویودات شہ اے واجہاں یک نہ یکے وتی مردے ء
 انٹرویودات ء آپہ وتی آل ناچار بیان پہ جیند ہچی کرت اش نہ کرت۔
 پنجمی روچ پیلو بوت آ انٹرویو ء شت۔ اے رندی آئی ہج کس ء را
 نہ گشت کہ آئی مدت ء کمک ء پہ کنت۔ شہ نا اویتی ء آئی پسلہ کرت کہ
 اگاں آہج کس ء مہ کشیت ء اللہ ء جند ء سر ء بھیسہ پہ کنت شر ترانت۔ آئی
 شہ مولوی عبدالرب صاحب ء جند ء یک تانیے گپت۔ آراہمانی گشگ ء رد
 ء ہپت پوش ء تہا کرت ء باہر بست ءے، ”یارازق“ ء دولکھ ءے کش
 ات ء اے بازی پہک ء لحم ات کہ نون منی ایمان مہکم انت ء ایوک ء ہد
 اء جند ء بھیسہ انت۔ پیش ء منی ایمان نزور بوتہ ء من پہ وت ء سفارش

کنناہینتہ۔ انٹرویو بوت گوشت بلے نوکری رسگی نہ ات نہ رست۔

جیند ء مسیت ء ھچ کس ء ھچ نہ گوشت۔ دو طالب کہ مولوی ء پھ

آئی ہذمت ء گشتت ہر وھد آئی ہذمت ء ساڑی اتنت۔ بلے دو سال

پیلونہ بوت کہ آئی سگ ء کیل چپی بیگی بوت۔ نول آھے وڑات کہ ہر کدیں

میسیت ء تہا پترت تہ آئی وتر ء مدرسہ ء ہیرات ورو کے پگر کرت۔ آوتی

چمانی دیما سبک بیان ات۔

اود ء جیند ء روگ ء پد کمالان گول مزن ہمت ء کارگران اے

گرانیں اندوہ سینگ ء جل ات۔ ڈن ء ہما چکین پیشانی ہمارندی ٹہلگ

بلے تہا ٹکر ٹکرات۔ گوز و کہیں بازیں سالانی شپ ء روچیں کاراں آرادائی

ژند ء بند کرت۔ سر بر ء شہ جیند ناوش ات بلے ہر کس ء کہ بازوار آئی نام بہ

گپتیں آئی چم گلوتگ بوتنت۔

جیند شہ گس ء یک یک ہال ء سہی ات شہ ہاتون ء سر شپانی

گریوگ ء گد دو چگ ء وھد ء زھیروک ء بال آرگ ء گول چمانی کلونٹیں

ارسانی رتچگ ء بگرتن آئی کہنیں گداں چاران ارمانی ایں گریوگاں۔

دو سال ء ہر روچیں وھد ء تیلانکان آرا بازیں چیزانی سر ء کہ

دگہ وڑے ء پگر کنگانا چار کرت۔ شہ ہمیشی ء تہجد ء نمازے کم کم ء یلہ دیان

کرت ء ہال تن اے جاگہ ء سر بوت کہ آسہب ء نماز ء پھ ٹوہینگ ء واری

پادکات۔ زندہ سردراج انتہا آئوں اے چیز کم کم آسہر پد بیان ات کہ آ
 اے وڑے گوازینگ نہ بیت۔ آتان کد مولوی عبدالرب صاحب آہپتگ آ
 پنجاہ روپی آسہر زندگ بوت کنت آ آہ ہمیشی اوں مولوی عبدالرب آ
 مولوی غلام اللہ صاحب آمنت وارات کہ آوان گوں آئی اے سکیں وھد آ
 اینکس کمک کرت۔ شدہ دیما گوں آوانی جندہ واک آوزور نہ ات۔ مولوی
 عبدالرب آئی تکا نبری آسہر پد ات ہمیشی آ آراہ زور نہ ات۔ مولوی
 عبدالرب آئی تکا نبری آسہر پد ات ہمیشی آ آراہ ”سے روزہ“ آ ”ہپت
 روزہاں“ تگ آئے نہ کرت۔ آ گندگ آ ات کہ جیند
 نوں گیشتر وتی کوئی آ تہا بند انت آھج سے روزہ آ ہپت
 روزہاں نہ روت بلے ہچی نہ گشت آئے۔

☆.....☆.....☆.....☆

شہ جیند آروگ آ پد کمالان مارت کہ آشہ پیش آ گیش دمبارت آ
 ژند بیت۔ امشی کہ شپ آدوازده آ آہ گر آ چک آتگ آ تاج شہ کوسٹ
 گارڈ آ دست آ در آیان آ گس آسہر بوت ہاتون ہما پیش آ وڑ آہ آئی
 نشنت۔ آرا روج آتگ آ تاجان ٹکر ٹکر کرت۔ ہمیشی آ گوں آگ آ وتر آ
 نپادانی سر آ دور آے دات۔ ہاتون آ ایوک آ ہمکسے آ گشت کہ آسہب آ
 مہلہ آرا ملا آ بانگ آ پادکنت تنکہ آ روج ٹک آ شیر گرم آ وتر آ کچج آ

سر کرت پہ کنت۔ گوں ہمے گپ ء آئی وتی سر ء ایر کرت ء ہنچو کہ چم ء
بند کرتنت چو گوٹڈ وئی زھگ ء و اب کپت۔

سہب ء کہ آئی سما کرت روچ شیر گرم ات ء روچ ء ٹک کوئی ء ہتا
آئی پاداں گران ات، گوں پادا آگ ء آئی سرگ ء ہوش شت۔ آئی اے
وہد ء کچج ء زبان داتت بلے جند ء تنگہ ادا تچک ات۔ گوں ہوش ء
برجا کنگ ء آئی وتی پادانی سر ء کمبل شانت، تچان ء ڈن ء در آہت۔ ڈن
پہ آئی بدتر قیامت بوت، چئی ء کہ آئی دوئیں ڈائسن گس ء دیما اوشتوک
نہ اتنت۔ شہ ایشی پیش کہ گوکار پہ کنت ء در اھیں میتگ ء پہ سر بہ زوریت
ہاتون آرا سہی کرت کہ جیند دوشی آہتہ ء گوشتہ آرا پادا کنگ ء نیلمان
آئی ڈائسن آں گوں باراں زرتہ ء ڈرا سیور ء بچی ء کچج ء شتہ ء بوت کنت
اے وہدی کچج ء بازار ء گوں دگہ سداں ڈائسان آئی دوئیں ڈائسن یک
رد ء اُشتوک انت۔

سیاہ گوات

زندہ چونیں راہبند انت ہر چیزے دنت آئی بدل ء شہ مردم ء
 لوٹیت ء اے نول ہما مردم ء تب انت کہ کہنیں ء پہ وت گلپت یا نوکیں ء
 زوریت۔ گوں عیدو ڈگر ء وهد ء مدام ہنچو کرتت۔ پپسلہ چونامی ء آئی جند ء
 دوست ء بوتت بلے ہر رندے کہ آئی پپسلہ یے کرتت پد ء آئی تن دیر گریٹہ ء
 زماگ ء مدام وتی ہیل ء رد ء آئی ٹپ کدینتہ انت آرا گر یوگ ء ہیسگ
 ء پرمان ءے کرتت پداوش بوتت۔

اول رنداں وهد ء آرا اور نائی ء پپسلہ ء پرمان کرتت۔ آکراچی ء
 شتر ترین فٹ بالرے ات ہر نیمگا آئی نام ء توارات۔ لیاری ء بازیں گسانی

تہا آئی عکس جنوک ات، ہر وھد یکہ آ گوازی ء درکات آئی پراہیں ڈوہر،
 دراج ء ڈ ڈیس لنگ، دراجیں دست گوں پتہیں پلکی ء دراج ء زبریں لنگوکانی
 گندگ ء فٹ بال ء دوست داروکان و ترا سر ء دور دات۔ ہر کس ء گوں
 آئی ہبر کنگ ء را پہ وت ء شرب زانت۔ عید و ابید شہ گوازی ء دگہ ہج چیز نہ
 زانت آچو گونڈ و مین زھگ ء سادگ ات شہ ہمے سادگی ء نام ء شہ عید و
 ء عید و ڈگر بر کنگ بوت۔ ہما وھد ء کہ آئی لیاری ء کلب ء گوازی کرت
 یک روپے ہنجو دومی سنکٹاں آئی سر ء تو ازھے کرت کہ آبلوچی ء شری ء نہ
 زانت ہر گپ ء تہا اُردو ہوار کنت گڈا آئی زھر گران ء گشتت ”جست
 کرت ”ڈگی ء زین ء چے گشتت“ عید و ہمے سادگ زوت شہ پ ء در
 آھتت ”ڈگر“ بس ہمار وچ ات کہ عید و، عید و ڈگر بوت۔ اول آئی بد برت
 بلے کم کم ء ہیلوار بوت ء نوں وتی نام ء پشت ء ”ڈگر“ نوشتہ ء
 کرت تنکہ شہ عید و چوٹ بروت عید و چوٹ بروت عید و گبر سنگھ ء
 عید و داڈیل ء جتا زانگ بہ بیت۔

ایشیاء کپ کوریا ء بیگ ء ات عید و شہ وتی زھمت ء گوازی گری ء
 پاکستان ء راجی ٹیم ء تہا ہوار کنگ بوت۔ پہ آئی ٹیم ء ہوار بیگ ء تیوگیں
 لیاری ء گل کرت ہر دیوان ء ہائی گپ ات۔ آئی عکس پاکستان ء درستیں
 مزینیں تاکای تہا چاپ بوت۔ نوں آئی نام ء توار شہ لیاری ء دمکاں در

آہت تیوگیس ملک ء پرشتت۔ ہر کس ء آراہجا کاؤرت وش ات بلے
 عیدو ء جنڈھنچو گمیگ ات بکش گرانڈ ء راگیر کان برتہ۔ آشہ ٹیم ء وش نہ
 ات آئی نز ء ٹیم ء مستری نیم ء گوازی گر پہ سفارش ء ملام ہوار کنگ بوتہ انت
 شہ ہمے سبب ء آشریں گوازی یے پیش داشت نہ کنت۔ اولی روج ء
 پریکٹس ء رند آئی مزنیں کوچ ء راگشت کہ ”پلاں پلاں گوازی گرانی بدل ء
 پلان پلان گوازی گراں بیاریت ٹیم ء تہا ہوار پکنت۔ آئی گپ کس ء نہ
 زرت البت آرا کوچ ء گشت ” کہ اگاں آڈن ء روگ ء گوازی لوٹیت
 گپ مہ کنت اگاں ناٹیم بے آئی ء کوریا ء روٹ۔ عیدو باز کوشت کرت
 بے توار بہ بیت بلے آسر ء پیسلہ ء کرت کوریا ء روگ بیت نہ بیت
 آوتی راست ء گشیت۔ دومی روج ء ملک ء درستیں مزنیں ہالتا کان عید
 وڈگر ء بیان شنگ بوت کہ ”اے ٹیم ء گیشتر گوازیگر سفارشی انت اگان
 پاکستان لوٹیت ایشیا ء کپ ء جوانیں گوازی یے پیش بداریت گڈا آشہ
 نوک سر ء وتی ٹیم ء گچین پکنت ء آئی لیاری ء لہتیں ورناء نام دات ء کوٹہ ء
 یک فٹ بالرے ء نام ء دات کہ آوان ء ہاسیں وڑے ء نوکیں چکاس
 ء ہوار کنگ بہ بیت تنکہ گچین کنوکیں مردم یک شریں ٹیمے ناہینت بہ کنت۔
 عیدو وڈگر ء بیانے نہ بوت کہ تیوگیس ملک ء تہا بے آسر یں بحث ء ترانے بنا
 بوت۔ کئے کئے شہ آئی اے بیان ء چے چے کٹات آپد ء سہی نہ بوت

پرچیکہ آراہماروچ و روچ شہ ٹیم و گش ات اش۔

عیدوڈگر و فٹ بال و مزین و میاں استمانی کیرر ہما و ہد و
 ہلاس بوت کہ نوک بنا بیگی ات۔ آرا کس و تنگ نہ کرتت کہ بروت
 راست بکشیت۔ بلکیں کس و آرا پہ دپ و پچ کنگ و نہ گشتت پاکستان و
 فٹ بال و ٹیم و سداں و ارباہ داتہ کسی سر و ہج اثر نہ کپتہ نوں کہ عیدو بہ شتیں و
 ٹیم و مہ کٹ اتیں کس و عیدو و جنڈ ملامت نہ کرت پرچیکہ ٹیم و تہا ابید شہ
 عیدو دگہ داه مردم و اول گوازی کرت۔ اگاں آئی لہتیں سال راجی ٹیم و تہا
 لیب کرتیں بلکیں پہ آئی جنڈ بانداروزگار و درے پچ بوتیں بلے ڈگر انسپ
 لوٹت جنڈ واک و کم ات۔ مزین بارگون و زورگ نہ بوت و تی
 سرین و بورینت۔ دومی رندا آرا و ہد و دوارگ پیسلہ و ناچار کناینت
 کہ آرا کراچی و یک سیرتیں مردے و جنک و وت پہ اروس و گشت۔ شہ
 پاکستان و مزین ٹیم و در آگ و رندا آئی مزین فٹبال گوازی کنگ و یک
 درے بند بوت بلے مہلوک و دلانی تہا آئی یک ہندے جوڑ بوتت۔ آھر
 حساب و اولی رد و آشتو کیں گوازی گرے ات۔ و ہد یکہ آرا بال گوں
 بوت چوگروک و تیز بوتنت و ہر کدیں کہ آئی بال و رازرت ہنجوزوت دیما
 شت گندوک و راہے باور بوت کہ آتیوگیں میدان و ایوک انت ہج کس
 آئی دیما نیست آ اول ہما و ہد و کہ آرا کم و کم چار و پنج گوازی گر و شہ ہر

نیمگا چاگردنگ ء گوشت کرت۔ شہ دور ء چارگ ء مردم ء ہمے پگر کرت کہ
 بال ڈگر ء پاد ء لچیت تنکہ آوت مہ لوٹیت شہ آئی پاد ء ہج دور نہ بیت۔ آئی
 گوازی ء گنداں ء پراسی مردم ء ہمے پگر کرت کہ آوتی پڑ ء مزین
 از مکارے۔ آدگرانی وڑ ء گوازی نہ کنت بلکیں وتی ازم ء پیش داریت
 چاروکاں وتی ازم ء بندی کنت پہاے وڑیں گوازی گرے ء گرگ ء آجنک
 ء راکس ء ملامت نہ کرت۔

اول ء کہ آجنک گوں عیدونز یک بوت آئی وتی وشی درشان
 کرت۔ بلے وهد یکہ ہماجنک ء آراٹلی ء روگ ء گشت۔ اود ء آئی پس ء
 کارجاہ ات ء آئی لوٹ عیدو ء راہمو د ء بہارت ء شہ وتی پس ء درستی آنی
 کمک ء کجام یک کبے ء گوازی ءے بدارنیت۔ آاے ہبر ء جزم ات کہ
 عیدواگاں یک رندے مزین فٹ بال ء جہان ء آہت تہ آ باز دیماروت
 ۔ آجنک ء آراہما وهد ء دیستت کہ آل سندھ ٹورنامنٹ ء ڈگر ء ٹیم ء
 فائنل کپ کٹ ات۔ آا وهد ان پہ دو ماہ رہستی آنی گوازیگ ء پاکستان ء
 گوں وتی ماس ء گہاراں آہتت۔ چونامی ء آٹلی ء جاہ منند اتنت۔

عیدو ء دومی مزین پیسلہ ہماروچ ء کرت کہ آراجنک ء شیرٹن
 ہوٹل ء ریسٹورنٹ ء لوٹ آئی یورپ ء سرزرتت ء دوارگ شہ ہماکسانی ء
 گیشتر وتی پس ء کار ء بار ء گوں کمک ء کرتت ہمیشی ء سک شیوارات۔ آئی

ڈگر ۽ لیب ۽ تویب کرت ۽ وتی درستیں پروگرام ۽ گشت انت۔ یک
 نیمگاروژنا ۽ براہد اریں باندات ات دومی نیمگالیاری ۽ تنگ ۽ تہار ۽ شہ گند
 ۽ گرساں پریں دمکانی زند۔ آگندگ ۽ ات آراپہ کجام یک پسلمہ یے ۽ ۽ ۽
 کس تنگ کنگانہ انت۔ آئی بلوشتیں ہاں کت ۽ کرت بلے ہان ۽ نہ کرت
 پرچیکہ آوتی ہمساہگ باران ۽ جنک ۽ دوست دارت ۽ ات ۽ آشہ ہما
 کسانہ ۽ ہمانی نام ۽ ات۔ دود ۽ ربیدگانی وڑ ۽ آوانی سانگ نہ بوت بلے
 آدوینا مردم پہ اے سانگبندی ۽ وش اتنت۔ آجنگ ۽ روگ ۽ وھد ۽ پہ
 نا ایتی عیدو ڈگر ۽ گشت ”آرا آئی دوری ۽ ارمان بیت بلے مشکل انت
 دوارگ اے وڑ بھت وت بیت ۽ عیدو ۽ در ۽ بوشتیت“۔

نوں آروچان ۽ سی سال ۽ زیات گوستت کہ آشہ فٹ بال ۽ دور
 بوت ۽ اے وھد ۽ لیاری ۽ ہرتاچی ۽ چمپین ۽ واھد ارات۔ آئی ہر ۽
 ریٹری مدام پل ۽ شوٹنگ ات۔ ہر ۽ جندسک پڑور ۽ ساپ ات۔ عیدو شہ ہما
 کسانہ ۽ گوازی گرے ات ہمیشی ۽ آرا ابیدگوازی ۽ نہ بوت فٹ بال ۽
 ہما سال ۽ یلہ دات کہ جنک پداٹلی ۽ شت ۽ آئی واری ۽ روچ بنا بوتنت چھی ۽
 کہ آئی پس ۽ آرا آروس دات۔ پیریں پس ۽ ماس ۽ جند ۽ گس ۽ ہرچ
 ہمانی سر ۽ آھت گوں آئی آپیش ۽ وڑ ۽ وھد نیست ات۔ فٹ بال کم کم ۽
 شہ آئی شت۔ پس ۽ پشکپو کیس ہر ۽ ریٹری ۽ آرا کمیں کمک دات پرچیکہ ادا

اوں آئی گوازی گری ھل تہہ یک ھدے ۽ پیلو بوتنت۔ روچ ۽ آئی کار
 کرت شپ ۽ شہ نوجہ پد آدرستیں یکجا بیان ۽ ایر پورٹ روڈ ۽ راھدگ
 بوتنت اود ۽ آواں پہ دل ۽ تب ۽ ھرتاچنت انت۔ ڈگر ۽ عمر شہ پنجاہ ۽ پنج ۽
 برزات بلے گوں دومی ورنائیں بچکان ھنجو گوازی کناں ۽ کوکار کرت مردم
 ۽ ھمے پگر کرت کہ آشہ اے درستاں کترانت۔ وھد یکہ آئی ھر ۽ دومی آن
 ۽ گوازینت گڈا آوھد ۽ آئی ھنجو پہ پُریں گٹ ۽ کوکار کرت کہ پد ۽ تن
 سہب ۽ گٹ ۽ درد کرت۔ ھر کدیں عیدو ۽ آئی سنکتانی دل ۽ گشت شہ
 کراچی ۽ کوکاراں در بیایاں ۽ ھرتاچی ۽ مزگ ۽ بہ زوراں گڈا آدرستیں حب
 ۽ نیمگا کانتت ادا تہہ شپ ۽ دوسے بچہ شر ھرتاچی اش کرت۔

امبراں لہتیں مردم ۽ ابید آدگہ درستیں پک اتنت کہ اے رندی
 عیدو ڈگر ۽ لاگ ”سیاہ گوات“ تاج ۽ کلثیت۔ آئی لاگ ۽ جوڑہ ۽ مٹ
 نیست آ پیدائشی تیز روے ات دوارگ عیدو وتی درستیں واک ۽ زانت سیاہ
 گوات ۽ سر ۽ ھرج کرتت۔ آرا اُمیت ات دو ماہ ۽ پد حب ۽ ھرتاچی ۽ دیم
 پہ دیکھی بیت گڑا پہ آئی سوب ۽ ڈھل تو ار کنت ۽ ھمل ۽ لاگ ”توپاں مئیل“
 ۽ دو سال ۽ چیمپین گری ھلا س بیت ۽ ھر ۽ گٹی سیاہ گوت ۽ گٹ ۽ بیت۔

آشہ وتی بیزار اتنت چی ۽ کہ تیوگیں گس ۽ ھرج یک نیمگا سیاہ
 گوات ۽ جند ۽ کاہ ۽ کدیم یک نیمگا ۽ پدا بازیں ھمساھگان با پشت ۽

عید و ڈگر عسرء ہندت۔ اصل ء آوان ء سیاہ گوات ء آھر ء بند جاہ ء گندگی
 ء بد بوہاں تنگ کرتت ہمیشی ء آواں شہ دل ء سوک ء مدام شگان جت ء
 آوانی توار عیدو ء جن شانو ء جنک آسکلک اشکت انت۔ آوان ء
 ہمساهگانی گیاں تورت بلے آوانی دست گوں ڈگر ء نہ رست۔
 آہمساهگاں پہ زانت گوں وت ء ہنچو ترنگپ جت کہ دیوال ء اے دیما
 شانو ء آسکلک آوانی تواران ء اشکت۔ آوان ء گشت ”ڈگر شہ لاگ ء
 دارگ ء انگت اُشرے بداشتیں جوان ات۔ یکے اُشرے ہر ء وڑ ء گندہ
 کرت دومی سہب ء سرء مارا گوں سرگاں بے واب ء نہ کرت۔ شوم ء ہر
 ء گٹ چون ساپ انت بکش ء کولوائی دست ء روگن ء وارے۔
 آواں ہزار رند ء عید ء راگشتت کہ ہمساہگ شہ تی ہر ء و ش نہ
 انت۔ بلے آئی کجا گوشد اشہ کہ گپ چٹ دور نہ شت ء آئی دوستیں جنک
 آسکلک ء سانگبندی شہ سیاہ گوات ء سبب ء پشت نہ کپت۔

آئی وتی ہمے گرتبی ء بے وسی ء آسکلک ء پہ ناز رو دینت نوں
 آکانج ء بی۔ اے کنگات ء آرا آوانی چاہ بہار ء سیال مندوست ء بچکن
 سبز دوست داشت، سبز ء ماس ء آئی ماس گوں وت ء دز گہار اتنت۔
 آوانی کس شہ وت ء باز دور نہ اتنت بلے ایٹکس نزیک نہ اتنت
 مردم ہمسایگ اش بکشیت۔ سبز باز بے تواریں ورنایے ات آئی امبراں

یونیورسٹی در برتت۔ پرانی بالادئے لمہیں ہندگاں ہمساهگانی بازیں جنک
 وازمندگ اتنت بلے آئی دل آسکلک ء برتت۔ سبز ل ء ماس شہ اے
 سانگبندی ء وش ات ء آئی وتی دزگہارشانو اشہ وتی واہگ ء سہی کرتت ء
 شانوپرے گپ ء وتی گل ء وش چیرنہ داتت۔ یک ہسابے ء بچک ء جنک ء
 ماسان ہبر سستت نوں ہبر پہ مردیناں منتت۔ شانوکہ سبز ل ء دلمانگی ء عیدو
 ء را سہی کرت آوش بوت۔ بلے اے ہبر ء سہی بیگ ء مندوست ہنچو بد
 برت کہ پہ سبز ل ء آئی ماس ہرمت ء ڈگار سھر بوت۔ آرا عیدو ڈگر ء ہون
 ء ہڈ ء سر ء ہچ گپے نہ ات پرچیکہ آدوئیں بنیات ء چاہ بہار ء مردم اتنت ء
 گوں وت ء سیالی یے اوں داشت اش۔ اود ء ڈگار اش یکجا اتنت ء گوں
 وت ء سیالی یے اوں داشت اش۔ اود ء ڈگار اش یکجا اتنت۔ عیدو ء پس ہما
 ورنائی ء گوں دگہ بازین دشتیار ء مردماں گوں کپان ء کراچی ء آہنت۔
 ہمد ء آروس ء کرتت۔ نوں آئی زہگ ء نواسگ کراچی ء اتنت۔
 مندوست انگت چاہ بہار ء جاہ مند ات اود ء آرا آئی جند ء تروزہگ ء
 گس ء ات ء آئی اولی لوگی ات۔ دوارگ پہ وتی کار ء بار ء آسرائی ء
 یک جنیز اہدان یکے ایران شہر ء یکے ادا کراچی ء گپتت ء۔ آرا شہ
 درتیں لوگی آں زہگ ہست ات ء آئی درستان ء آسرات داشتت۔
 مندوست بلوچی کہنیں دود ء ر بیدگانی سکیں منو کے ات۔ ہر کدیں کراچی ء

کات وئی ورنائی ءِ درستین سنکٹان ءِ وئی گس ءِ لوٹت دعوت ءِ دات ءِ گول
 آواں ہما کہنیں سنگتی ءِ تہا مروچی براہد اریں ورے ءِ برجات۔ دور ءِ
 نزیک، درستی ءِ نام اُشکو کاں آئی باز شرپ کرت۔ ماہ ءِ تہا چار ءِ پنج روچ کہ
 ادا بوقت سنگولین ءِ دربارات کہ ہمد ءِ آئی گس ات۔ تنکہ آ ادا ات
 وارے یک سنگتے ءِ گس ءِ ورگ ءِ دیوان ات۔

”شمالوٹ من شہ کراچی ءِ بگرتس چاہ بہار ءِ ایران شہر ءِ مہلوک ءِ
 دیماہندگی بہ بین۔ زاہدان ءِ مردم سہی بوتنت مناگنت کنت ک منی نثار ءِ
 پس پیر ءِ پیر ہرتا چینیت۔ من اود ءِ پریات کنیں شوین عید و منی سیال انت
 کس نہ نیت ہر کس گشیت آمرد کہ کراچی ءِ گنجیں کارانی تہا ہر ءِ ریڑی یے
 گول ءِ شہ دنیا ءِ گوازی آن ہرتاچی کنت بزاں لوڑی یے یا مکران ءِ ٹی یے
 ..... من وت کہ چارجن گرگ ءِ لائک بوتوں وتی زہگ ءِ وتی زہگ ءِ
 اوں یک جنے دات کنیں..... دگہ ہر جاہ گش ات من سبز ل ءِ سانگ ءِ
 کنیں نیکہ عید و ڈگر ءِ ہد ءِ“

اے ہبراں پہ زہر ءِ برانز گشاں ءِ آئی وتی مشہدی چادر کوپگاں
 شانت شہ گس ءِ در آہت۔ اے وھد ءِ جہل دیگر ات کہ مندوست ڈن ءِ
 شت۔ سبز ل ءِ ماس ءِ پد ءِ تن شام ءِ باز پگر کرت مندوست ءِ چون جہل بہ
 گچیت ءِ آراہ ءِ بیاریت ءِ بوگشیت ءِ سبز ل ءِ آسکلک یکے دومی ءِ را

دوست دارنت۔ آئی ہرچی کوشت کرت کہ اجھیرہ ءوت بگیشینت بلے
 آئی زانت ءزانگ اوشتات ءآپہ ناچاری شہ نما شام ءکمیں پیش عیدو ء
 گس ءسربوت درستیں حال ءشانو ءرادانت ءوت اشتاپ ءپدی
 شت۔

☆.....☆.....☆.....☆

شانو، گریب ءجنک ات پدا سر ءے گوں عیدو ڈگر ءکپنت،
 بازیں سکی ءروچ ءدیت ات بلے مندوست ءاے گیاں آرا ڈور ء
 آسے مانداشت۔ آراوتی جنک شہ وتی جند ءساہ ءگیشتر دوست ات۔
 آئی ءشری ءزانت مندوست ءاے گپ اگاں در ءتالان بہ بنت چون
 آئی جنک ءباندات ءسیاہ ءتہار کنت ءھچ کس پہ سانگ ءلوٹگ ءنیت۔
 آئی پہ آسکلک ءوشی آں چونیں واب دیتت ءنوں مندوست ءیک گپ
 ءآرا دلپروش ءنرور کرتت۔

ہماوہد ءکہ سبز ل ءماس پدی شنت شانوتی گد آئی دیما پہ منت
 داشتت کہ ”آاے گپ ءگون ہچ کس ءمہ کنت ءآ مندوست ءبکشیت
 اگان جوانی یہ شہ تی دست ءنہ بیت ما بے وس ءگریہیں مردمان مارا نام ء
 وپ مہ کنا نین“۔

شام ءعیدو آہت آئی ہما پیش ءوڑ ءاول وتی سیاہ گوات ءجل

جہل کرت آرا پگ ء ہیت ء موڑہ کرت دات پداوتی کسانیں کوئی ء
 دیما تھت ء سر ء نشت ءوتی سبزیں چاہ ء ودار ء لگ ات۔ بلے سبزیں
 چاہوتی جاگہا شانو آرا تا سے آپ نہ دات کہ پیش ء گوں عیدو ء آگ ء
 آئی آرادات آسکلک دومی کوئی ء تہا پنھکا ء چیر ء نشتت وانگ ء ات۔
 شرمانے گوست عیدو مارت کس آئی نیمگائیت سگ ء کیل ء چچی بوت ء پہ
 زور کوکار ء کرت۔

”شانو..... شانو..... گجا گارے؟“

آئی ہنچو زور ء کوکار کرت کہ نزدیک ء ہمساهگاں آئی چلگ
 اُشکت۔ بلے شانو آئی کوکاران ء کمار نہ کرت آئی دیم پہ دیم ء کوئی ء تہا
 نشتت گریوگ ء ات۔ شہ آئی گریوگ ء نوکیں ہال ء آسکلک اوں سہی نہ
 ات پرچیکہ سبزل ء ماس ہنچو زوت آہتت ء پدی شنتت کہ آہج سہی نہ
 بوت۔

کس ء تہا بے تواری ات عیدو ڈگر پد ء دو ارگ کوکار کرت بلے شہ
 شانو ء نیمگا چٹ بے تواری ات البت ہمے وھد ء کہ آئی کوکار ء تواریزیک ء
 ہمساهگانی دیوالان پرشاں ء پدی آہت دو سے رندان شانو ء لہمیں
 ہڑیسگلک ء تواریون چست بوت۔ عیدو پادا آہت ہمانی کوئی ء نیمگائیت
 شہ دومی نیمگا آسکلک زوت زوت ڈن ء در آیان ء ہمنگو آہگات تنکہ

پس ء بے تاہیری ء ماس ء بے تواری ء حال ء سہی بہ بیت۔ آتنے وھدی
 نزدیک نہ بوت کہ عید و کوئی ء تہا پترت اول آسک براز گپت بلے شانوء۔
 گریوگ ءے دیست ہما دمان ء زھر ء کپت انت تنے وھدی آئی سچی نہ
 گشتت کہ آسکلک در گہہ ء دپ ء اوشتات آئی وتی ماس ء را گریوگ ء
 دیست شہ پیش ء گیشتر ہبکہ بوت۔ شانوء آ دوینانی جُست کنوکیں چماں
 چارت چمانی رساں پہک کناں وتی دل ء مزن کناں ء آسکلک
 ء در آگ ء گشت ءے۔ تنکہ آگون آئی پس ء پہ دجھی ہبر کرت پکنت۔
 آھج سر پد نہ بوت چے گتے، بلے ماس ء ہبر ء گوشداران ء ابید شہ دگہ گپے ء
 در آھت ء آ ایشرازا نگ ء ات کہ ماس سچ گپے شہ من چیردات نہ کنت۔
 نوں بوت کنگ گوں من ہبر نہ کنت بلے سچو کہ پس بروت آ منا درستیں
 ہالان دنت۔

شانوء عیدو ء را درستیں ہبر یک یک ء گشت انت۔ آ پیش ء ہر ء
 تاچینگ ء را پہ دگہ چے چارگ ء ات ء نوں جہان آرا ناچار کنگات کہ
 آوتی کار ء وتی ہب ء پہ دگہ چے پچاریت۔ آپرے گپ ء سچ رازی نہ
 ات کہ وتی کار ء ہب ء بدل کنت۔ وتی جنین ء را ساپ ء ساپ گشت ء
 ”آوتی جنک ء باز جنینی ء زھگ ء سچ نہ دنت آئی پس ء ہر میتگ ء یک
 جنینے، سچ ہمے پس ء زھگ انت۔ منی جنک ء سر ء آرو سے کنت ء تو ایشرا

زانے آئی منی جنک ۽ سرء آروس کرت من چو کنگ ۽ تل ۽ دین شرز
ہمیش انت ہج زاماس ۽ مہ کن۔

آسکلک آوانی آدگہ ہبر نہ اشکت انت ابیدشہ ہمے یکیں گپ ۽
کہ ”شرتر ہمیش انت ہج زاماس ۽ مہ کن“ اے ہبر ۽ وهد ۽ عیدو ۽ تو آئی
نہ لوٹگ ۽ ابیدوت ۽ وت برز بوت اے ہبر ۽ آسکلک ۽ مجگ ۽ تہا ٹنگ
کرت۔ آ اے ہبر ۽ سہی ات کہ ماس اگان پمن سانگبندی ۽ ہبر پکت ۽
آسزل ۽ نام ۽ گیت آئی اینکس اون زانت اگاں سزل ۽ ہبر بہ بیت پس
وش بیت ۽ سزل آرا اوں دوست انت۔ ماس پرچے گریوگ ۽ ات؟ پس
پہ کئی سانگبندی ۽ وش نہ انت؟ کئے پہ ہبر بندی ۽ آہتہ کہ من نہ دیستہ
”؟؟؟“ گوں آئی شہ اے درستیں جستان یکے ۽ پونیست ات۔ اگاں آئی
آسری ہبر مہ اشکتیں الماوتی ماس ۽ راجست کرت ۽ بلے زانت ۽ کہ ہبر منی
سانگ ۽ بیگا انت ہمیش ۽ ہج ہبر ۽ نہ کرت تنکہ ماس وت مہربان بہ بیت ۽
آراوتی وڑ ۽ حال بدنت۔ آئی سرء یک یک کتروک چوسد سال ۽ گوزگ ۽
ات آئی شہ درستیاں پیش اے زانگ لوٹ کہ آئی زند ۽ پیسلہ چون پیگا
انت۔ آئی درستیں گندوکیں وابانی چے بیت۔ اے وش ۽ ہبر ۽ بندات پہ
گریوگ انت دیما باریں چے بیت۔

سہب ۽ عیدو ڈگر پہ کار ۽ سرگپت بلے شانوا آرا گشت آشہ

آسکلک ء کالج ء روگ ء پد دوارگ گوں آئی ہبر کنگ لوٹیت ہمیشی ء
 کمیں صبر کنت۔ آپہ جنک ء باندات ء ناچار ات نہ تہ اے بارو ء آئی
 دوارگ ہج ہبر کنگ نہ لوٹت پرچیکہ آزانگ ء ات کہ آشہ وتی ہبر ء ہج نہ
 بجیت ء بوت اول ہمے وڑشہ آسکلک ء روگ ء پد شانوپہ گریوگ وتی جگر
 آپ کرت بلے عیدو ہج گوش نہ داشت ء وتی سیاہ گوات ء زرت راہدگ
 بوت آدل ء تہاسک پدردات، آئی اولی رنداں اُشکت کہ آئی کار ہممنکس
 گندگ انت کہ مردم گوں آئی سیالی ء میار کشت۔

”من وتی گریبی ء کنیں، منی بے وسیں لاگ ء کئی پادگ لگت داتہ
 کہ گوں آئی مہلوک ء رابد کیت۔ دگرے ء بکشتن دردے پہ دو بلے نئے کہ
 مندوست! من ء آدوئیں یک پیرک ء رنداں آ مروچی منالوڑی گُشیت
 اے جہاں چون نارو ء نا جاہ انت۔ من ء بے وس ء ایتنکسیں کسانیں وشی
 یے گوں آوان گندگ نہ بیت۔“

گوں ہمے وڑیں پگراں آئی تیوگیں روچ گوازینت شب ء گس
 ء آہت شہ پیش ء روچاں گیش ژند ء بندات۔ دوشی شب ء اوپدا سہمی کہ
 شانوگوں آئی ہبر کرت آرا ایتنکس باور نہ بوت کہ اے ہبر ہر چتکہ کہن
 بیت ہممنکس گیشتر سک ء تورناک بیت۔ نون آوت وتی دوشی ء سہمی ایں
 زہریں ء ترندیں ہبر کنگ ء سر ء ہبکہ ات پرچیکہ نون شام ء تیوگیں روچ ء

پگراں آراھنجو آزر دگ کرتت ء آرا آئی جند ء چمانی دیما سک بے وس ء
 ناچار ایش کرتت آترس۔ ت اگاں ہبر کنگ بلوٹیں مشکل انت، شہ گٹ ء
 توارد ربیت۔ آئی نک ہشک ات گشے آئی تیوگیں زند ء ترنے نہ وار تہ۔
 آئی دوپریں تاس پدمہ پد ء ورگ ء رنداوں ہنجو مارت گشے گت ء نہرگ ء
 کنگ پرشتہ انت ء آگوں ہر ہوزینک ء ایر برگ ء آوانی چک لگ ء
 سوچک ء درد ء ماریت۔ آپیش ء سبزارنگیں مردے ات، روتج ء دراہیں
 رودتج ء سر ء گردگاں سیا ترینت بلے نوں اے اندری ویل ء آئی دیم ء
 قیامتی شپ ء ساہگ دوردات۔ گرتی ء بزرگی گوں وتی سرجمیں بے براہی
 ء بیمنایاں آئی دروشم ء گندگ بوت۔ چد ء پیش آئی وترادگہ درستیں
 مردمانی وڑ ء مردے زانت بلے نوں سر پد بوت پہ مردم گری ء ہڈ ء ہون ء
 اے بالاد ء تہا ساہ ء مان بیگ المی نہ انت بلکیں اے دروشم ء رامردی نام
 دیگ ء زر ء گوناپ المی انت۔

شپ پہ بے تواری گوست ہر کس وتی جاگہا بے توارات ء شپی شہ
 آسکلک ء ملوریں دیم ء اوں ساپ پدربوت کہ آنوں مچیں ہالاں سہی
 انت۔ چونامھی ء آسک دلوش ء ہندوکیں جنکے ات بلے شہ اے حال ء پد
 گشے ہندگ ءے زیان بوت، پرچیکہ آزانگ ء ات اے یک ہنجیں جاور
 ءے کہ آپہ آئی گیشنگ ء ہج وڑ دیما آہت ء جنگ کرت نہ کنت۔ آشہری

جنگے ات شہ وتی درستیں حقاں سر پدات بلے آیشرا اول زانگ ءات کتابانی
 تہا حقانی دیگ ء سند ء سیم گیشنگ شہ راستی اس حق ء گیش ء گیوار ء باز
 جتانے۔ دوارگ آئی دود ء ر بیدگاں آرا موکل نہ دات کہ آے گپ ء
 نیام ء پہ کپیت۔

پیش ء ہر گپے بوت کہ آئی ماس ء گیشنگ لوٹت آرا مدام
 آسکلک ء راست ء راستیں کمک گوں بوتہ ء اے رندی آ اول و ترا یوک ء
 نزور پگر کنگات۔

عید و ڈگر شہ وتی نزورین دل ء ہبر ء نہ ات شانوہمے پگر ء ات کہ
 گوں ماہبر کنگ نہ لوٹیت ء آ پہ راستی نوں پہ سبزل ء زاماسی ء وش نہ انت۔
 آ دوینانی بے تواری پہ آسکلک ء تلوسگ ء دوزھے ات کہ نئے
 آرا پہ نندگ ء نئے آرا پہ وانگ ء نئے پہ گردگ ء نئے پہ دمانے ء تاہر سر ء
 سر جاہ ء ایر کنگ ء اشت ءے چوشیں قیامت گونگیں مارشت کہ آنیم آ زمان
 ء درنگ ات۔ آ شہ وتی پس ء سوب ء بے سوبی آنی کہ آں سہی ات ء
 اے سر پدات کہ پس ء ہما درستیں پسلمہ یک دمان ء کرتہ اتن آوانی اثر تنے
 وھدی بر جانے۔ نوں اگان سبزل ء ناکینگ بوت یا سبزل ء پس وت پہ
 سانگ ء لوٹگ ء نیاھت گڈا آئی چے بیت۔ مزنیں بد بہتی ایش انت کہ
 آگوں چاگرد ء جنگ ء واک نہ داریت۔ ہر چچی کرت کنت نہ کنت سبزل

۽ جنڊانت۔ آئی پڌ ۽ تیوگیس زند ۽ ڀہ یک ارمانے ۽ گوازینگ نہ لوٹت۔
 عیدو ۽ دلپردی ۽ دومی مستریں سبب ایش ات کہ آئی گوں
 مندوست ۽ اول ہبرکت نہ کرت۔ چئی ۽ کہ آئی اے ہبرشہ مندوست ۽
 دپ ۽ نہ اُشکت دومی ایش کہ آئی تنے وھدی ھج سانگ نہ لوٹت ۽ اگاں
 عیدو اے ہبر ۽ گوں آئی بختیں ڀہ آئی جنڊ ۽ سکی یے ات بلے یک ہبرے آئی
 دل ۽ داشتت کہ وتی نک ۽ ڀہ دلگرانی ۽ نیلیت۔ آسکلک آوانی یکیں جنک
 ات شہ آئی پڌ شانوء ۽ رازھگ نہ بوت آئی اولی زھگ ڀہ آپریشن بوت ۽ پڌ
 ۽ ڈاکٹراں آرا ڀہ دگہ زھگ ۽ آرگ ۽ سلاھ نہ دات۔ اے وڙ ۽ آسکلک
 آدوینانی یکیں وشی ات۔

☆ ..... ☆ ..... ☆ ..... ☆

ھنجو اے گس ۽ سردیں جنگے پاد آھت ات اود ۽ اول سبز ۽
 آئی ماس گوں مندوست وات ۽ بیرانتت کہ آوتی اے گنوکی گپ ۽ یلہ بہ
 دنت کہ کسے باندا آرا ڀہ عیدو ۽ ھر ۽ تاچینگ ۽ کٺ کنت بلے مندوست ھج
 وڙ ۽ راضی نہ ات۔ آواں کہ بازنگ کرت آسانگ لوٹگ ۽ بدل ۽ سہب
 ۽ مہلہ دیم ڀہ ایران ۽ راھدگ بوت۔

چونامھی ۽ اے ھج باوری ہبرے نہ ات کہ دو گسانی تہا سے ۽ چار
 روچ یک گپے ۽ سر ۽ بحث ۽ تکرار بہ بیت گریوگ ۽ ارس ریچگ بہ بیت

انگت همساگے سہی مہ بیت۔ اے رندی دوئیں کہولانگون ہبرہ چیردینگ ء
 ناھے جت۔ نہ تہ پہ گپ ء تالان کنگ ء شہ زالبول ء زبان ء تیز تریں چیز
 ہج سائنسدانے ء جوڑ نہ کرتہ پرچیکہ دگہ ہر مسینے بہ بیت حال ء دنت کہ مردم
 آئی تو جیل ء دینگ بولوٹیت، بلے زالبول ء کمال ایش انت کہ آ حال ء تنکہ
 دیما براں سرجم کنان ء کنت ء یکجا گہے ء ریناں آراہنجو مزن کنت کہ
 اسلیں ء راستیں گپ آ کتہ ء تہاشہ اشر ء دپ ء زیرگ ء کسان تر بیت۔
 ایشی ء ابید کہ ہج کس سہی نہ ات بلے آ گس ء ہر مردم گوں ہر کس ء
 دیم پہ دیم بیان ء ہمے پگر کرت کہ آ شہ آ وانی ہبراں سہی انت ء آ واں وت ء
 وت گوں مہلوک ء ہنچائیں ہبر کنگ ء لپرزگی مارت۔ وھد یکہ اے سکیں
 اندوہ ء جاوراں عیدو ء راشہ کس ء ڈن مھکم کرت۔ آئی پیش ء وڑ ء وشی ء
 درشانی ء کوکار نہ کرت ء پیش ء وڑ ء باز ہبر ء نہ کرت بلے پہ سیاہ گوات ء
 تیار کنگا ہج کمی یے نیاھت بلکیں آئی زھرنا کی ء ہبرنا کی ء سیاہ گوات ء گیشتر
 تیز کنائنت ء کدی کدی ہنجو گندگ بوت کہ آ شہ وتی وازدار ء اندری
 مارشت ء پوہ انت ء لوٹیت کہ آ ہر وڑ ء بوت کنت وش کنگ بہ بیت۔

آسری سے روج ء ایر پورٹ روڈ ء تگ ء تاج ء بازین ء دل ء
 گمان پہ مدامی راست ء بدل کرت کہ ہج کس ء لاگ ء مادیان سیاہ گوات ء
 دیما اوشتات نہ کنت۔ پیشی ء ہرچی شرط جنوک اتنت آ وانی دلگوش

سیا ہوات ۽ نیمگا اتھاس نا کو ساربان شہ نون ۽ وتی تگ ۽ تاج بنا کرتا
 ہر مردم کہ شرط ۽ ہب اس داشت نا کو ۽ در گجاں کرتنت۔ اے بارو ۽ آئی
 مٹ نیست ات آئی تیوگیں ہوش ۽ زندہ ہے گوازی ۽ تہا گوستت۔ پیش ۽
 آئی اسپ تاچی شرطوں بہر زرت اود ۽ آئی شریں ٹولی یے جوڑات۔
 زرداریں مردمان ۽ گنوگ کنگ ۽ آوان ۽ پہ مزنیں زرانی بندگ ۽ راضی
 کنگ آئی چپیں دست ۽ کارات۔ آئی شہ تاج ۽ پیش وتی دو جتا جتائیں ٹولی
 ناہینت ۽ ہج کس ۽ نہ زانت کہ آگوں کئے چیر و کائی پت انت۔ گون
 بوسواراں آئی پیش ۽ گپ ات۔ اے وڑ ۽ آئی شہ دو میں نیمگاں جت ۽
 جوانیں زرکٹ ات بلے لہتمیں سال پیش مہاجراں سر زرت نا کو ساربان
 ۽ گوں ٹولی ۽ لٹ اش دات ۽ آ آہت لیاری ۽ ٹگ بوتنت۔ پد ۽ کم کم ۽
 در آیان ۽ سر جنگ اش بنا کرت۔

ادا لیاری ۽ ابید شہ ہر ۽ تاجینگ ۽ دگہ چوشیں گوازی یے نا کو ۽
 ندیست کہ آئی سر ۽ شرط بہ جنائیت۔ فٹ بال ٹور نامنفاں اوں آئی کسان
 کسانیں شرط جنائیت ۽ اے وڑ ۽ نا کو ۽ ترا بے روزگار نہ کرت ادا آئی کار
 ہماوہد ۽ سبک بوت کہ دی ۽ روک ۽ آ یوکیں لہتمیں ورنہ آئی دست ۽
 آہنت گوں آوان زرہست ات شہ آواں بازینے ۽ اود ۽ چات جت باز
 ۽ شیخانی بگ چارینت ۽ بازینے ۽ در چک ۽ پلان ۽ آپ دات دو، دو سے

سے سال گس اش نہ دیت ات بلے نوں کیتواش پُراتنت۔ گون ہرے
 تاچینگ آوانی پیشی ہب ہنچا ہستت چیا کہ آوانی تھا گیشترے
 را پیش آد آہرے ریڑی گون بوت۔

ناکوے دوشپ آروچ وتی ہاسیں وڑے کار کرتت آ شرط جنوکانی
 اندازھے جتت ہمیشی آ پیسلہ آے کرت کہ گون عیدو ہر گیشنگی انت۔
 پرچیکہ درہیں ٹولی ہمانی سیاہ گوات آ سرے شرط جنگ آ تیار اتنت آ عیدو آے
 باروے ہاسیں زانت آ زانتکاری یے نہ دساشت۔ اُشکنگا و آئی جنڈے کدی
 اے کار نہ کرتت۔ البت ہماورنائی آ فٹ گال آ وھدے آراپہ وتی ٹیم آیک
 رندے ہراب گوازی کنگ آ سرے بیچ سدروپی دیگ آ کشگ بوتت آئی ہما
 دمان آ ہما مردے را مُشتے شہ گوش بُن آ جتت۔ شہ آئی پدھج کس آ گون آئی
 ہبر نہ کرتت۔ آ وھدے نا کو ساربان مزنیں شرط جنوکانی دلالی کرت بلے شہ
 عیدو آے مُشت آ حال آ سہی ات آوانی نیام آ مدام ہمے ہبر بوتت بلے
 مروچی آوت مسترات آ آرا عیدو ہروڑ آ راہ آ آرگی ات۔

آئی آ عیدو ڈگر آ جوانیں سلام علیک ات دوینانی گس یک
 دیکے آ تھا اتنت آ ناکوے آئی یکے دومی آ گس روگ آ آیک ات۔
 عیدو آئی کارے باز آ باروے شری آ زانت آ سہی ات، بلے کدی گون آئی اے
 باروے ہبرے نہ کرت۔

شہ مندوست ۽ ایران ۽ روگ ۽ پد لہتیں روج ۽ تہا ہبر کمیں جہل
 کپت دوئیں نیمگاں پگر ۽ چار ۽ بچار ۽ وہد رست۔ بلے نفسیاتی گر ۽ چک
 مجگ ۽ تہا برجات۔ سبز لہرچی کوشست کرت اے مجگی بے تاہیری ہلا س
 کنگ ۽ توجیلے پکنت بلے آئی سراوں پر نہ بوت کہ چون؟ ابید چریشی کہ
 گوں وتی جند ۽ ماس ۽ جنگ لگ ات ۽ آرا ہبرے دات ”آئی پرچے
 اے ہبر آسکلک ۽ ماس ۽ راگشتہ، آئی بایدانت اے ہبر ہج مہ گشتیں اے
 مے گس ۽ گپے ات بایدانت ماوت بگیشینتیں۔ ایشی جاگہا کہ عید ووتی کار ۽
 بدل پکنت بایدانت پس وتی کہنیں حیاں ۽ شہ مجگ ۽ پہ کشیت“۔

ماس ۽ بے وس ۽ چے زانت چون کنین آوہد ۽ آئی پگر ۽ ہمے
 آہنت ۽ آئی ہمے پسلہ شرتر زنت آئی سر ۽ گامے زرت۔ نوں آیکے دومی
 ۽ گوں دیم پہ دیم بنگ ۽ میاری اتنت۔ شانو ۽ پگر ۽ اولی یک ۽ دور وچاں
 ایوک ۽ مندوست ملامت ات، بلے گوں وہد ۽ گوزگ ۽ آئی چہاں سبز
 ۽ ماس ۽ سبز ۽ جنداووں بیگانگ بیان اتنت ۽ اے ہبر ۽ سبز شری ۽ مارگ
 ۽ ات کہ یک رویں ہبرے دیگ چکس دلاں سرد کنت۔ پرچیکہ شہ پس ۽
 روگ ۽ پد آہاروج ۽ آسکلک ۽ کالج ۽ شت ۽ پیش ۽ وڑ ۽ پہ آئی رھتی ۽
 وہد ۽ دارے کرت بلے آسکلک آئی نیمگاں سہیل نہ کرت ۽ پہ بے

تواری گریوان ء کالج ء بس ء سوار بیگ ء شت۔ سبز دل دومی سیسی ء چاری
 روج ء پدمہ پد ء آہت بلے آسکلک گوں آئی ہبر نہ کرت۔ پہ آسکلک
 آئی ہناوش کنگ باز گراں گوزگ ء ات بلے وھد یکہ آوتی پس ء ملوری ء
 گلو تگیں چمانی ہیال ء کپت آرا گوں تیوگیں دنیا ء جہل ء برزی ء دودان
 بدکات۔

پنجمی روج ء سبز دل ء گشت دوارگ بروت بلے آرا پاداں نہ
 برت جی ء کہ آئی پگر کرت شہ ایشی آسکلک ء سکی مہ بیت آئی دز گہار آئی
 سر ء مہ ہندنت دگہ گپے جوڑ مہ کشت بلے آسکلک پہ آئی آگ ء ودار یگ
 ات۔ آراوتی دیمآ آگ ء نہ دیست آشہ پیش ء کیشتر پردربوت۔ آئی
 وس کرت بلے وتی ہلانی ہور ء ہواری ء کیشینیت نہ کرت۔ سبز دل دیم پہ
 دیم بیت آزھر گیرت گوں آئی ہبر کنگ نہ لوٹیت آئی شہرگ ء پشت ء
 مندوست ء گندیت کہ آرا ء آئی پس ء شگان جنت۔ آ کہ دور بیت آئی
 دل ڈوبر ء تہا ہنچو پر نچک بیت کہ آرا وتی ساہ بند بیگ ء مار شت بیت۔
 آ روج ء کہ سبز دل نیات پہ آسکلک ء وھد چوساہ کندنی عمر ء
 گوست۔ آئی ہر جی کوشت کرت واپ پہ کپیت بلے واپ شہ آئی چماں
 دور شتت۔ شہ اے دست ء بزادست ء لیٹان ء آئی پالونک پردربیان
 اتنت ہمے وھد ء آئی گھڑی ء نیمگا چارت تہ شپ ء سے ء نیم بچ انت وھد

ء گنگ ء آچکر زت۔ آئی ہبکتی برجأت کہ آچون تن اے وهد ء واب
 نہ کپتہ کہ ناگمان ء ہبیلی ء ٹین ء پلک ء رائے ء مداں مداں ٹکینیت۔ پلک ء
 ٹلگ ء آئی اولی گمان ہمیش بوت کہ شہ ہمساهگان کسے نادراہ بوتہ ء آئی
 ماس ء پس ء پادکنگ لوٹنت۔ ہمیشی ء درآہت وتی پس ء کوٹی ء نیمگاروگ
 ء لگ ات کہ آواں پادکنت۔ دوارگ پلک ء ٹلگ ء توار بوت۔ چونامی ء
 ٹکینوک ء ات۔ شہ شپ ء بے توارى ء یک توارے ہپت توار بوت۔
 نزیک ء کچکاں وگے زرت۔ آسکلک تن دومى کوٹی ء سر نہ بوت کہ آئی
 پس سر ء سردرازوت زوت درآہت شہ ایشی پیش کہ آسکلک ء ڈن ء بہ
 گندیت ء چیزے بکشیت۔ آسکلک شہ پیش ء آرا گشت:

”ابا من پرتی پاد کنگ ء آہتوں“

عیدو ڈگر ء آئی اے وهد ء پاد آگ دوست نہ بوت بلے اے ہبر
 ء وهدے نہ ات۔ آرا پہ دست ء اشارت ء کرت کہ آبروقت وتی
 کوٹی ء تہا ء وت شت درگہ ء نیمگا۔
 ”من ساربان ان درگہ ء پچ کن“۔

شہ دومى نیمگا مداں مداں توار آہت۔ عیدو پلک پچ کرت۔
 ساربان ہبیلی ء تہہ ء پترگ ء گوں حال دات کہ آپہ ہیر آہتہ۔ عیدو نیمم
 واب ء نیمم آگاہ ات گوں گیلگیں چماں آرانیم ء کوٹی ء تہا برت ء۔

اے آئی مہمانانی جاگہ ات۔ ساربان ءنند وارینت ءے وت شت دست
ءدیم ءے ششت ءآہت ساربان ءاھوال کنگ ء۔

آسکلک ھج وھد ءوتی پس ءہبرانی تہا بہرنہ زرتت ءنئے آئی
کاراں کارئے شت بلے نون کہ آئی ساہ پہ سبز لڈکت۔ آئی نزء ہر کس
گوں وت ءہبر کنت ءآہما ہبراں نہ اشنکت بزاں آسبز ل ءہبر ءانت۔
دو سئے رنداں آئی کوشت کرت کہ نا کو سارباں ءوتی پس ءہبران
گوشداریت باریں چے گشت بلے آراپادان نہ برت۔ چومہ بیت ماس
کمین پیش آگاہ بوت ءپد ءسر ءے ایر کرت دوارگ پادبیت ءآراہبر ء
گوشدارگ ءبکندیت جوانیں ہبرے نہ انت۔ اے وڑ ءآ، ھج سہی نہ
نوت کہ نا کو ساربان گوں پس ءچے گپ جتہ۔

نا کو ساربان یک گھنٹہ ءتہا وتی کار کرت عید وگوں آئی وتی دل ء
درتیں ہال درشان کرت اتنت ءنا کو ساربان اے وڑیں سادگین مردمانی
رگ رگ ءے زانت پد ءعید و ءوڑیں ناچار ءبے وسیں مردم ءجنگ ء
جوڑینگ آئی چپیں دست ءکارات آئی عید و ءراپہ آسکلک ءوشی آئی نام ء
سرجمی ءدست ءکرت۔ ہما عید و کہ یک روچے دلالے پہ شہمات بستت
انوں شپ ءنیم ءگوں مزنیں استاد ءپہ چکند در آہت۔

آوان ءدر آگ ء وھد ءآسکلک ءدیت۔ پس ءچکند ء

وشى ءے دیت آدجم بوت کہ ناکوساربان پہ آئی درے کش اتہ۔ عیدوگل
 ات کہ آئی وتی زندء اولی مستریں پسلمہ پہ ہوش ء زانت کرتہ۔ آئی سیاہ
 گوات ء شہ تاج ء پیش بہا کنگ ء ہبر پکا کرتت۔ انے پرانی سک گرانیں
 دردے ء ہبر ات۔ بلے پہ جنک ء روژنیں باندات ء شہ ایشی مستریں
 ندریگ آئی اے وهد ء دات نہ کرت۔ آئی اے حال ہمے شپ ء آسر ء
 شانوء را دات۔ آوانی توار آسکلک اُشکت۔ آدرستیں شہ اے متاگ ء
 پد چوگونڈو ء پیما گل بوتنت ء سراس ایر کرت بلے تنکہ واب کپنت اے ہبر،
 حج آوانی پگر ء نیاہت آپد ء بے سیاہ گوات ء چون زندء روچاں تیلانک
 دینت۔ ہما سیاہ گوات کہ عیدو پہ دہ ہزار روپی ء داتہ روچ ء نک ء پد
 ناکوساربان ء یک دلالے گس ء دیما اوشتیت آرا پدا پہ یک ء نیم لکھ ء
 پدی نہ ریت ء اگاں ناکوسارباں شہ وتی گپان بہ بجیت گڈا آچون کھت؟
 پرچیکہ پہ مندوست ء شگان ء گوستگیں سی سال ء ہرتاچی بس
 انت.....

سیاہ ڈکال

سخر وتی نوکیں گساں بندگ ء ات ء تیوگیں کوئہ شہ آئی مزنی،
 شابتی ء براہداری ء گپان پرات۔ ہردیوان ء ہمے گپ ات کہ سخر چونیں
 ڈولداریں گسے بندگ ء انت۔ آ ایوک ء دو سال پیش بی اینڈ آر ء تھا ایس
 ڈی اولگ اتگ ات، اے کسانیں وھد ء تھا آ شہ خضدار ء کوچکے ء شہر ء
 آھتگ ات ء خضدار ء شہر ء گس ء جاگے ء جوڑ کر تگ ات ء نوں کہ کوئہ
 ء پوت ء جاہ اڈ دیگ ء ات نام ء توارے باز پرشتگ ات ء آ تیوگیں
 ذمگ ء سیر تریں ء نامدار تریں مردمانی تھا حساب بوت۔ آئی اے درستیں

سو بانی پشت ء آئی ناکوزاک پیرداد ء دست ات۔ آشه سخر عمر ء پست سال
 مزن ات ء آتی کر ء گور ء مھلوک ء دیماپہ مردمداری، دورزانتی، سگ ء
 برداشت ء بے تواری ء باز نامدار ات۔ آئی نہ ونگ ات بلے وانگ ء
 قدرے زانت ء اگس آئی کمک مہ بوتیں ات تہ سخر مروچی اے جا گھاہج
 سر نہ بوتگ ات۔ آ دوینانی پس گوں وت ء براس اتنت بلے پیرداد ء پس
 سک مالدار ات ء پیرداد اے درستیں مال یک یک ء بہا کنان ء سخر ء تن
 یک جا گہے ء سر کرت۔ پیرداد ء پس تنکہ زندگ ات آئی نہ من ات کہ
 پیرداد و تراپہ سخر چوش بہ لیزینیت بلے پیرداد مستریں پنج ات ہمیشی ء پہ
 زوراں سری سخر ء کمک ء بر جاداشت چار سال پیش کہ پیرداد ء پس بیراں
 بوت ء شہ آئی زوت پد سخر ء پس ہم نہ منت تہ پیرداد ء دست گیشتر یلہ بوت
 ء آئی وتی پس ء وھد ء دوئیں لٹی ئیں رمگ ء آ سری پشت کپتگیں چلیں
 پس یک یک ء خضدار ء بازار ء بہا کنان ء زر سخر ء دانت۔

سخر ء جوانیں بھتے ات ہما وھد ء کہ آ وانگ ء ات آئی سنگتی گون
 واجہ جمال ہان ء پنج ء جوڑ بوت ء واجہ جمال ہان ہمک گور نمٹ ء وڑے
 نہ وڑے ء گون ات۔ سخر ء اے سنگتی پہ یک ہا سیں مکسدے ء کرت، آئی
 دیما روگ لوٹت ء پہ دیما روگ ء پہ ہمک سودا یے ء جنگ ء پہ راستی تیار
 ات۔ آ ہما کالج ء وانگ ء وھد ء یک چیزے ء سر پد بوتگ ات کہ دنیا ء تہا

دو وڑے مردم شہ درستاں گیش سو بین بنت اولی ہما کہ و ترا پہ پرمان دیگ ء
 پرمان دیگ ء وڑے جوڑ کنت ، دومی ہما کہ پرمان ء اشکنگ ء آئی پیلو کنگا
 زانت ۔ بزاں واک ات ہست پرمان بدے نیست ات سرے جہل کن
 پرمان ء گوشدار ء لبز ”نا، اناں، نہ بیت ء پرے“ ۔ ء چٹ شہ دل ء بہ بر۔
 آئی ہمے پگرے آرا کار دات ء آ گوں در آگ ء شہ درتیں لائق ء
 قابلیں ورنابانی نیام ء نوکری ء لگ ات ۔ کہ باز آئی شیواریں کلاس فیلو تنے
 وھدی سر پد بیگانہ اتنت کہ آرا چون اے نوکری رست ، نوکری وتی جا گھا
 چوشیں جا گھے ء چون آرڈرے بوتنت کہ اودے پنجاہ ء ہشت کروڑے کار
 بست روچ پیش بنا بوت ۔ آئی سیری ہشت ماہ ء رند گندگ ء آھت آئی پہ
 وت ء خضدار ء نوکین جا گہ بست ۔ واجہ جمال ہان ء زاماس بوت کہ آئی
 سخرے اے پوسٹ گپت ات ء دات ۔ شہ اے سانگبندی ء سخرے پیرداد ء
 سنگتی پرشتت پرچیکہ سخر وتی کہنیں دشتار کہ آئی تروزاک ات اشت ء ادا
 آروس ء کرت ۔ آئی آروس ء کونہ ء مستریں ہوٹل ء مردمان ء نان ء
 ورگ دیگ بوت ۔ اے دعوت ہم وتی وڑے باز ڈولدار ات چیا کہ اے
 دعوت ء کونہ ء کساس ء درتیں نامداریں مردماں بہر زرت ۔ یک بیل ء
 نان ء شپ ء ساز ء زبیل ء دیوان ء سرے پانزدہ لکھ روپی ہرچ ء درچ
 بوت ۔ اے آروس پہ راستی باز مردمی مچی ء نمیرانیں یا تانی یک بے بہائیں

دیوانے ات، بلے ایشی تھا یک کمی پے ات۔ آ پیرداد ء ساڑی نہ بیگ
 ات۔ چونامھی ء اے باثریں دیوان کہ آئی تھا شہ ہبده گریڈ ء بگرتن
 پست ء دو گریڈ ء اپسر، ہستیں ء کہنیں سینئر، ایم این اے، ایم پی اے،
 سیکرٹری، کمشنر، آئی جی، ڈی آئی جی ء ڈپٹی کمشنرانی نیام ء پیرداد ء گمان کس
 ء رانہ ات ایوک ء سجر ء دل ء تھا اے ہبر کدی دکی لہمیں بے تاہیری پے
 دیگات۔ بلے اے بے تاہیری ء تن دیر ہداری کرت نہ کرت۔ چیا کہ
 آئی نزیکیں سنگت کہ آوانی تھا زند ء دراہیں تکانی نامداریں مردم ہوار
 اتنت ہما ہوٹل ء یک جوانیں ”سوٹ نمبرے“ ء تھا جم بوتنت۔ و سکی ء ملار ء
 کیل پدمہ پد گوزان بوتنت ء پیرداد گول سرجمیں یاتاں آئی ء آئی سنگتانی
 سگریٹانی دوتانی ہواری ء گوات ء بہر بوت۔

پیرداد پہ راستی سجر ء دوست داشت پرانی نژ ء سجر ہرچی کنت براہ
 دنت بلے وتی جند ء تروزاک ء الگ میار ء گپے۔ وھد یکہ پہ سجر اے
 گپ ء را اتنکسیں سنگے نہ انت پلے کہ آ اے ہبر ء شری ء زانگ ء ات
 کہ من اے لوگی گپتہ شہ تروزاک ء ہج وشرنگ نہ انت بلکیں راستین ء بکش
 ء ہج رنگے نہ داریت۔ دومی اگاں تروزاک ناوانند گے ایشی ہم اسکول ء
 دیم نہ دیتہ۔ دوینانی نیام ء اگاں پر کے ہست انت آ ایش کہ ایشی پس
 دانگی ولجہ کار ء آ خضدار ء یک کوچک ء سیاہ مویشیں ڈگارانی بزگر۔

وهد درستیں ٹپاں درمان کنت، سخرء آروس ء را دو ماہ نہ گوستگ
 ات کہ آئی کہنیں دشتارء آروس بوت آرا مہر کنو کنیں ء سیریں گسے ء راہ
 دیگ بوت، شہ اے سانگبندی ء پد پیرداد ء زہر جہل کپت چیا کہ آئی
 تروزاک پہ راستی جوانیں گسے ء شت۔ شہ اے وڑیں وشی ء پد پیرداد ء
 زہر گرگ بے بزانت ات ء آئی فیصلہ کرت گوں سخروش بیت ء اے باروء
 آئی پہ راستی مزنیں کارے کرت ء ہج ودارے نہ کرت کہ سخر آئی گورء بیٹ
 یا مردے دیم بدنء آرا پہ وشی ء منت پکنت۔ بلکیں شہ ہمد ء وت سٹ
 ات کوئہ ء سخرء ہد ء شت۔

اے وهد ء آئی مالی جاورسک بد اتنت گس ء دیمادومیش بست
 ات، یک لیزہے کہ اے وهدی آئی نان دیوک ہمیش ات۔ آئی ہمے لیزہ
 ء سرء دارکشی کرت ء شہرء بُرت بہا کرت۔ اے سکیں مالی جاوراں ابید آئی
 شہ روگ ء پیش گوں وت ء فیصلہ کرت کہ آپہ وتی ناکوزاک ء المائیکی یے
 بارت۔ دگہ گراں بہائیں چیزے شہ بازارء گرگ و شہ آئی وس ء ڈن
 ات۔ بازیں پگرء پدوتی لوگی ء نوکیں بلوچی دوچیں جوڑہ یے زرت۔ اے
 ہماگد اتنت کہ آوان ء آئی جن ء پہ وتی جندء پہ وتی دل ء تب ء دو تگ
 اتنت۔ آئی دو ہم شیر کیں زہگاں آرا پہ دو چگ ء گس ء کاراں جوانی ء
 نہ اشت۔ ہمیشی ء اے جوڑہ ء سرء آرا پڑیں نوہ ماہ لگ اتگ ات۔ بلے

پہ سخریہ گس گودی آ برا پہ گداں حج ارمان نہ بوت۔ آئی پہ اے گدانی
 پوشگ آ چٹکس پگر جنگ آ و اب دیستگ ات آ ایشرا ہم شری آ زانم
 آت کہ دوارگ یا کسمت چوشیں گد پیرداد پہ آئی گیت پکت آ
 آواں چوشیشگ کار کرت پہ کنت۔

آ روج آ دیگر آ کہ پیرداد کوئہ آ سر بوت آ ولجہ جمال حان آ
 گس آشت کہ اے وهد آ سخریہ ادار کی ہمد آ وتی نا کو آ ہد آت تک
 جند آ جاگہ آ جوڑ بہ بنت۔ آرا ہبیلی آ تھا پترگ آ نہ اشت اش گس آ
 زمانزورے آ آرا درگہ آ دپ آ داشت آ گشت آ ”ولجہ سخر شپ آ
 ساعت ہشت آ پد کثیت آ دوارگ ہما وهد آ بنیت“۔ شہ اے پسو آ پیرداد
 دل آ تھا کمیں پدرد بوت بلے پد آ و ترا تسلای آت بلکیس گس آ مرد مال
 شری آ نہ زانم کہ من کئے ان۔

شام آ ہشت آ دہ منٹ کم ات کہ پیرداد آہت ولجہ جمال حان آ
 مزنیں ماڑی آ دروازگ آ دپ آ اوشتات۔ شہ دروازگ آ گھنٹی آ جنگ آ
 پیش آئی وتی دل آ گشت ”آ دومی رند آ ہما وهد آ پہ سخریہ گندگ آ کثیت
 وهدے آ وتی جند آ نوکیں گساں بہ لذت۔ آئی نوکیں گس شہ کوئہ دم
 خضدار روگ آ سریاب آ مزنیں شہدگ آ راستیں دست آت آ شہ دور آ
 درست ات۔ آئی دیمانوں مزنیں بورڈے آ سر آ ”ماشاء اللہ“ نوشیشگ ات

تنگہ ہر کس چماں آنگوشانک دنت نزرے مہ کنت۔ پیرداد چٹکس وش ات
کہنوں آئی جتگیں نہال مزینں در چکے بوتہ۔

آئی دروازگ ء گھنٹی جت ہما دمان ء ہما پیشی بچک ء در گہہ بوتک۔
آئی وتی سرجمیں ہال دانتت کہ ”شہ کجا آہتہ ء نام ءے کئے انت؟ ء ولجہ
سنجر ءے چے انت؟“ پداہم بچک ء آرا اولی وار ء تہانہ برت شت جت
کنگا۔ نول پیرداد چون وش ات۔ اے ساہت پر آئی چون گراں بہا اتنت
وترا سنجر ءے نا کوزاک گشگ ء آئی زرد ء جھلانکیاں پہر بست۔ آئی کہن ء
یک ء دو جا گہہ کمیں در تگیں بیگ ء بند آئی کو پگاں پر نچاں اتنت بلے آرا
ایشی پرواہ نہ ات اگاں آ تلو سگات تہ پریشی کہ چون زوت سنجر ءے پہ وتی
چماں بہ گندیت۔ آئی لوٹ سنجر ءے در ستیں دمگ ء یک یک ہال ء بدنت،
ملک ء ڈکال ء ہال ء بدنت کہ دو سال بیت یک تر پے ہور نہ بوتہ۔ چٹکس
مردم شپ کور انت ء آئی دو میں میش چون لاگر ء ڈنگر انت ء مروچی باندا
مرنت مہلوک ء لیرہ شپ ء جک انت سہب ء پہ دار ء پاد اش کنت ءنوں
آئی جندشہ دار ء کشگ ء کپتہ در ستیں ڈیھ سگ ء ویران انت۔ بلے اے
سیاہیں ڈکال، بے وسی ء بے نانی ء تہا انگت اود ء مردم گشتت سالانی ڈکال
ء بے ہوری تن ہما وھد ء ہچی نہ کنت تنگہ مردم ء ڈکال
نیاہتہ.....

آئی پگر سرجم نہ بوتگ اتنت کہ دروازگ پنج بوت نو کرء پیر دادء صا
 مزنیں هبیلی ء تہا یک گنڈے ء یکے کسانیں کوئی ء تہا برت آئی تہا سجرء
 ناکو ء بازیں مہمان نشتگ اتنت آ درستیں پہ وتی کاراں ولجہ ء ہدء آ آہنگ
 اتنت۔ ہما بچک ء آ راہال دات ”ولجہ سجر تنے وھدی نیاہتہ اگاں بہیت
 ہم شپی آئی گندگ گران انت چیا کہ شپی آئی پہ وتی ”ڈپارٹمنٹ“ ء وزیرء
 نان کرتہ ء اے نان ء صوبہ ء درستیں وزیر بہر زورنت ء اے دیوان بوت
 کنت تن دیر بداریت ہمیشی ء آ شپی پہ تاہیر بہ وسپیت وتی دم ء راست
 کنت، سہب ء ولجہ سجر آ را گندیت۔“

ہما اول سرء کہ نو کرء پیر دادء گوئدیں کوئی ء تہا آ ورت شہ آئی پیش
 اودء شش مردم نشتگ ات آ درستیں مکران ء اتنت ء راستیں ء بکندے آ
 کوئی پہ شش مردم ء کم ات بلے آ لاچار اتنت دگہ ہوٹل ء ہر جء درج اش نہ
 ات۔ پدء ولجہ جمال ہان آوانی ایم پی اے ء وزیر ات۔ نوں خضدار ء
 مردے وتی نیام ء گندان ء پہ آوانی چماں پیر دادء پنج سرگ بوتنت۔

رندء پیر داد ہال دات کہ ”آ ولجہ سجر ء ناکوزاک انت“۔ مکران ء
 بزگاں آ را پہ سرء گور زرت ہر کس ء جتا گشت ”آ ولجہ سجر ء بکشیت کہ ہما
 ولجہ جمال ہان ء ہدء سفارش پکنت“۔ پیر داد درستانی ہبر گوشداشت
 انت ء پہ آئی نزء اے درستیں کار حقین اتنت ء باید گوں ولجہ سجر ء آئی ناکو ء

یک کُشگ ء بہ بنت۔ ہمیشی ء آوان ء دجی ء دات کہ ”باندا آوت گوں
 سخر ء درستانی ہبراں کنت ء اُمیت انت درستانی کار بیت۔“

شہ ناناں پد درست و پت انت بلے پیر داد نہ و پت آ ر ا با ورات
 سخر ہنچوش دست ہال بہ بیت آ ر ا لوٹیت ء اے ہج بوت نہ کنت۔ آ ادا
 بہ بیت ء سخر آ ر ا شہ و اب ء پیش مہ گندیت۔ آ تن ہما و ہد ء وتی نپادانی
 تل ء آ گاہ ات ء وارے یک دستے ء لیت تنکہ ہر نیم گا چٹ بے تواری نہ
 بوت ء نو کر ء مز نیں گیٹ بند نہ کرت۔ آ ر ا سخر ء شپ ء نیم ء ٹھہک گانی تواری
 چون دوست بوتنت۔ و ہدے آ ڈن ء وتی مز نیں مہماناں رخصت کنگا
 ات۔ ہمودا گوں آواں ہبرے کرت ء وار وار ء گوں دگراں ہوار آئی
 ٹھہک گانی تواری جسکت۔ آئی ہندگان ء پیر داد شہ سد ء ہند گانی نیام ء درست ء
 جتا کرت۔ آئی اے ٹھہک کہ شپ ء بے تواری اش لرزینت پیر داد ء دل
 اش سرد کرت۔ آ شہ و شی ء وتی لپ ء تل ء گوں وتی جند ء بچکند ان ات۔
 آئی دل ء آ وتی منزل ء سر بوتگ ات۔ مروچی سخر مزن بوتہ آئی ہند گانی تہا
 آئی شان ء برزی و دی انت، اے ہما سخر انت کہ اسکول ء دو وار نام ء
 پہ پنچ روپی ء فیس ء نہ دیگ ء در کنگ بوتگ ات ء پیر داد ہما فیس داتگ
 انت۔ آ گیر آرگات کہ آ روج ء سخر چون بے وس ء لاچار ات کہ آئی
 جند ء پس ء دو رنداں پہ خضدار ء کالج ء وانگ ء سر ء شہمات جنگ ات ء

کشتگ ات ”شہ تی دستاں من بکالانی واداران“ ءہماروچ ء پیرداد ہست
کنان ءوتی ناکو ءرا کشتگ ات ”پہ سخر دوارگ یک روپی یے شہ بکالاں
وام مکن ءئے آراوانگ ءیلہ دیگ ءبکش۔ تنکہ من زندگ ان ءمنی کس
ءدیما یک مالے اوشتا تہ من سخر ءھج کس ءدیما دست تچک کنگا نیلین“۔ جا
روچ ء پیرداد گوں وتی جند ءپس ءپہ سخر ءکمک دیگ ءسر ءڑتگ ات۔

شپ ءتن دیر سخر ءزی کشتگ اتنت ہمیشی ءتن دیر ءو پنت
سہب ءیا زده ءپد پا آہنت آرا آئی کس ءمردم ءہال دات ”کہ تی
ناکوزاک پیرداد آہتہ“۔ آئی شہ جان شودگ، ریش ءتر اشگ ءتچ ءبدل
کنگ ءپد ہمداتہا یک کوئی یے ءتہا پیرداد ءلوٹ۔ پیرداد پہ وتی نثار ء
زر تگیں بلوچی گد زرتنت تہا شت۔ تنکہ آہما کوئی ءسر بوت آئی دل شہ گل
ءدرک درک ءات آئی پہ سخر زہیر کرت ات۔

ادا ولجہ جمال ہان ءمہمان گل ءچست بوتنت کہ پیرداد ءتہا
لوٹ ایش ءآپہ آواں مروچی چیزے کنت۔ آشہ کوئہ ءزندگ ءمنگ
اتنت۔ شہ آواں چار ءرا شش ماہ گیش ات پہ وت نوکری ءگرگ ءوزیر
پاداں کچنگ اتنت۔ آنون وتی جند ءچمانی دیما سبگ بوتگ اتنت، بلے
آوانی وزیر ءآوان ءپہ تسلہ داشتگ ات کہ مروچی باندا شمنے نوکری بہت
آدگہ دو ما ستر اتنت آوانی بدلی ءجنجال ات۔

سنجر پیرداد ءوش آہت کرت بلے گوں آئی باز نشت نہ کرت آرا
 زوت زوت دپتر ء سر بنگی ات ء ہما درستیں کا گدانی سر ء شہ جتا جمائیں
 وزیراں دستخط کنائینگی ات کہ پہ ہما کاران آئی دوشی درستیں وزیران ء نان
 دانتب۔ پیرداد ء واہگ ات کہ نثار آئی ءوش آہت ء کئیت گرا آ شہ وتی
 زال ء نیمگ ء ٹیکسی یے دنت ء بلے نثار نیات۔ آ لاچار بوت شہ
 پادا آگ ء پیش ٹیکسی ء سنجر ء دست ء دانتب۔ سنجر ٹیکسی زرت ہما نزدیک ء
 میز ء سر ء ایر کرت ء گوں پیرداد یکجا شہ کس ء در آہت روگ ء وهد ء
 پیرداد ء گشت ء ”آتن آئی آگ ء پدی خضدار مہ روٹ“۔

پیرداد ہنچو کہ پدی آہت آرا مز نہیں واجہ ء مہماناں چپ ء چا گرد
 کرت۔ آ پہ ہمانی نشتگ اتنت کہ آ روٹ پما چیزے کنت کئیت۔ پیرداد
 نا اُمیت نہ ات پرچیکہ آرا سنجر پد ء گندگ ء گشتگ ات ء نوں گوں آئی
 وهد نہ ات پہ سر جمیں ہبر کنگا۔ پہ مکران ء بے وساں اے ہم مز نہیں اُمیت ء
 استالے ات نوک و دی بوتگ ات کہ آوانی تھا یک ہنچیں مردے ہست
 آرا گس ء تہار روگ ء کلنت ء آ بوت کنت پہ آواں ہبزے پکنت۔

آ دراہیں شہ پیرداد ء ہال ء گرگ ء پد دیم پہ سیکریٹریٹ ء
 رھاگ بوتنت ء پیرداد گوں دل ء جیرگاں ہمودا پشت کپت۔ بازار ء
 روگ ء دل ء لوٹ، بلے گوں آئی زرنہ ات۔ آئی کیتو ء دوست روپی

۽ جنڊا تنٽ ڪه آئي ٻه سڪين پاسه ۽ داشتگ اتنت۔ آئي زند ۽ تها شه هج ڪس ۽
 زرنه لوتگ ات ۽ نئي ڪسي تمار دار بوتگ ات ۽ نون هم ڪه آرا گس ۽ ڪيڪ
 روپي پي نه ات مال ۽ ڏڪال ۽ وڏالي اتنت۔ مزنيں عئيد نزيڪ ات آئي
 هج ڪيڪ زهگه ۽ را نوڪين گد ۽ هج نه ات پاد ۽ پاز وارش دير ات ڊرنگ
 اتنت ۽ آ در ا شپا د اتنت۔ آيگ ۽ وهده ۽ آئي وتي چاريں بچڪ ۽ دو هيں
 مزنيں جنڪاني پاداني پده نشان ڪا گداني سر ۽ ڪش اتگ ات ۽ نون گون آئي
 گون اتنت ڪه اگاں زرنه دست ڪپت ٻه آواں اول پاز وار گيرت ۽ اے
 وهده ڪه آ گون وت ۽ دل ۽ جبرگ ۽ ات همي آ سر ۽ سربوت ڪه اے
 پاس ۽ مني زند ۽ مستريں مراد هميش انت ڪه من ٻه وتي زهگاں پاز وار گد
 گپت پڪنيں ۽ شه ايشي مستريں لوٹ منانيسٽ۔ انگو آهگ ۽ وهده ۽ آئي شه
 خضدار ۽ بڪال ۽ پنچ سدروپي وام زرنگ ات بله انگت اے هبر ۽ سر ۽
 پڪ ات ڪه زند هر چمڪس سڪ به بيت گوزيت هج ڪس ۽ ڪار ٻه هج ڪس ۽
 پشت نه ڪپيت۔ اگاں زهگ ٻه گون مرنت بزاں آواني بهت ۽ هنجو
 نوشنگ انت۔ مني جنڊ، جنين ۽ زهگ شه سئ ماہ ۽ شپ ڪور انت، روچ شه
 همي ڪوري ۽ چات ۽ ڪپنت، هر وڙ بياں بزاں مئ تاله ۽ چات ۽ ڪپگ
 انت۔ پشميم ۽ سجر آهت شه ناناں پد پير داد ۽ همي واھگ ات ڪه آرا لوتيت
 بله روج ديگر بوت آرا ڪس ۽ نه لوتيت البت هما بچڪ آهت پير داد ۽

ہال دات کہ واجہ سخر گشتہ من پیرداد ء شپ ء گندیں نوں پہ لمیں کارے ء
کچلاک ء روگا ان۔

شپ ء ساعت یازده ء پد سخر آہت، پیرداد ودار ء نشنت، بلے
آرادیست ء نہ کرت چیا کہ آئی سک دمبرتگ ات ء آوانی دیوان سک
پر کیف بوتگ ات۔ سہب ء سخر پہ پیرداد ء پد ء بچک ء را دیم دات آئی ہا
دمان ء پیرداد ء آورت۔ اے رندی پیرداد ء واہگ ات وتی درتیں
ہالان دنت ء شری ء گول آئی دیوان کنت۔ بلے تنے وھدی سخر وتی زی
ایں دزگٹی آنی بارو ء ہچی نہ گشتگ ات کہ ٹیلیفون ء گھنٹی ء ٹلنگ بوت۔
ڈیپارٹمنٹ ء سیکرٹری شہ دومی نیمگا گپ ء ات ء گشتگ ء ات ”کہ وزیر ء
ناگمان ء آوانی کار ء چارگ ء پروگرام جوڑ کرتے۔ آ بایدانت کہ اود ء کار ء
جاگہانان ء آپ ء تام ء بند ء بست ء بہ کنائینیت ء جند ءے بایدانت کہ
انوں دربنیت نہ تہ پد ء دیر بیت“۔ سخر ہم شری ء زانگ ء ات اگاں آوت
نہ نشت بزاں کہ دراہیں کارہراب بنت۔ ہمیشی ء آئی گول ٹیلیفون ء ایرکنگا
پیرداد ء رخصت کرت ء گشت ءے آ باندا سہب ء کنیت گول آئی سرجمی ء
ہال ء ہبر کنت“۔

باندا ء جاگہا سے روج نیام ء گوست۔ شہ آئی کار ء سنیل ء پد
وزیر ء شکار ء واہگ درشان کرت دو روج پہ شکار ء گوازینان ء سیسی

شپ ۽ نیم ۽ کوسہ ۽ سر بوتنت۔ گاڑی ۽ آہگ ۽ توار ۽ تگ ۽ تاج ۽ تیزی ۽
توار ۽ اُشکنان ۽ پیرداد سر پد بوت سخر پدی آہت۔ بلے سخر شہ ۽
روح ۽ یکوہیں تگ ۽ تاجاں دمبرتگ ۽ ژند ات راست ۽ راست وتی
نپاداں شت۔ پیردادتن دیرودار کرت ۽ ھمے ودار ۽ تہاواب کپت۔

سہب ۽ آئی ھماوھد ۽ سما کرت ڈن ۽ سے ۽ چار گاڑی ۽ پدمہ پد ۽
اشارٹ بیگ ۽ توار بوت۔ پد ۽ زھگ ۽ زالبول ۽ مردینانی ھور ۽ ھواریں
توار آئی گوشاں کپت انت۔ ھمے بازیں توارانی تہا سخر ۽ توار ھم گون ات۔
پیردادھرچی کوشت کرت آوانی گیاں ساپ بشکنت ۽ سر پد بہ بیت بلے آ
توارسک لہم اتنت۔ اول آ گرتی یے ۽ کپت کہ بے بلا بدیں ھال یے مہ
بیت کہ اینکس مہلہ درستیں پادا آھتگ انت چیا کہ اے وھدی ملا ۽ اولی
بانگ ات ھمے نیام ۽ سخر ۽ دومی بازیں ۽ ھندگانی توار آہت۔ آ دلوش
بوت کہ آپہ ھیر پادا آھتگ انت۔ بوت کنت کسے ۽ رھا دگ کنت یا آوانی
مردم شہ مکران ۽ آھتگ انت گوں ھمے جیردگاں آواب کپت۔ سہب ۽
روح ۽ ٹک ۽ آوان ۽ ھما بچک ۽ پاد کرت شپ ۽ سردیں نان ۽ سیاہ چاپے
دانت ۽ پیرداد ۽ ھال ۽ دات کہ ”واجہ سخر گشتہ پیرداد ۽ بکش پمن ۽ پمنی
زھگاں نان کن ما آ یوکیں یک شنبہ ۽ نیم روح ۽ تئی مہمان باں ۽ نون آواجہ
جمال ھان ۽ سیالے ۽ آروس ۽ بالیشہ ۽ شنگ انت“۔ مروچی یک شنبہ ات

دگہ ہتنگے پہ تیار ۽ پیر دا ۽ ہست ات۔

آ ہماروچ ۽ روچ خضدار سربوت اولی ہال کہ آرارست آئی
دوستیں اُشتر ۽ مرگ ات کہ آیک روچے پیش شہ لاگری ۽ مرتت ۽ آرا
ہمساهگاں پہ بازی گرکنان شہ میتگ ۽ دُور دُور دا تک ات۔ آاے گپ ۽
زانگ ۽ ات کہ اُشتر ۽ مرگ آئی جند ۽ او آئی زھگانی مرگ ۽ دومی نام
انت۔ بلے آپرے ہبر ۽ وش ات کہ سخر لہتیں روچاں پد کیت ۽ آدوئیں ہما
پیش ۽ وڑ ۽ وش بنت ۽ آئی چم دنیا ۽ دیما برز بنت۔ آئی لوٹت پہ سخر ہنچیں
نانے پکنت کہ آئی تہانز یک ۽ میتگانی درتیں مزنیں مردم بہر بہ زورنت ۽
درست آرا بکندنت کہ آچون شاندار انت، وزیر ۽ زاماس انت، جہل ۽
بال ۽ چم پہ آئی جنوک انت، کر ۽ گور ۽ درتیں مردم آئی وش ۽ ہوار بہ بنت ۽
بہ زانت کہ سخر مروچی اینکس مزن بوتہ۔ شہ ہمے بے وسیں چاریں گساں
در آہتہ۔ بلے اے وھذ ۽ آئی مالی جاور ہنچوش ات کہ آئی ایوک ۽ شریں
واب دیست کرت۔ پنجاہ ۽ سد مردم ۽ نان دیگ وتی جاگہا گوں آئی وتی
جند ۽ زھگان ۽ یک بیل ۽ نان دیگ چوشا شان ۽ کوہ ۽ کوپگان بڈکنگا گران
ات۔ آئی مرچی پگر جت ہج درے گندگ ۽ نیات ابید چریشی کہ وتی ڈگار
۽ آسری نکر ۽ بہا پکنت ۽ چار روپی دست ۽ بیاریت، آئی ڈگار سرگوزات
جوانیں روچاں بوت کنت دو لکھ ۽ برز ۽ بہا بوتیں، بلے مروچی ڈکال ۽ آئی

نیر از دور دات، بلے نئے کہ اے وڑ بے نیر چو کہ حاجی خدا بخش گشت
 ات۔ حاجی ء سود ء کار ء بار کرت ء اے وڑیں تنگ ء ناچاریں مردمانی
 ورے زانت۔ پہ ہمے سرگوز ء ڈگار ء پنج ہزار سو پی دیزگا تیار بوت۔ پیرداد
 دہ ہزار لوٹت وھد یکہ شری ء زانت ءے کہ دہ ہزار پرے ڈگار ء ہج نہ
 انت۔ حاجی سہی ات کہ پیرداد ء یک ء دور وچ ء تہا زڑ پکار انت ء زڑ
 ایوک ء گول آئی جند ء ہست۔ سہی روج ء پیرداد تنگ کپت پرچیکہ آرا
 دگہ کس ء و ام نہ دات ء آ لاچار بوت حاجی ء دیمہا پریات ءے کرت کہ ”آ
 شہ خدا کیس بہ ٹرسیت“ گڑا حاجی ء نیر وڈینت ء ہشت ہزار ء ہر
 بست۔ آئی ہمار وچ ء خضدار رواں درستیں کبڑ ء کا گدوتی نام ء کرتنت ء
 پیرداد ء ہشت ہزار روپی ءے دات۔

پیرداد پہ وتی گریبی واک ء گول سر رتچیں ہلاں براھد اریں
 تیاری یے کرت۔ کر ء گور ء درستیں مزن ء نامداریں مردم ءے لوٹت
 انت۔ شہ سخر ء آھگ ء یک ہتنگے پد مزنیں عید ات بلے پیرداد ہج عید ء
 دلگوش ء نہات آئی نز ء سخر ء آئی لوگی ءوشی شہ عید ء و شیاں گیش انت۔

مروچی کہ آئی آئی آگ ء روج ات شہ ساعت دہ ء میر ء معتبر جم
 بیان بوتنت۔ بازیں گریب ء وتی دل ء سر ء سنگ ایرکناں ہاس پہ پھلے
 گوشت ء ورگ ء آھتگ اتنت آ وتی جند ء چمانی دیمہا سبک اتنت بلے

شپ کوری ۽ لا چاری ۽ آوان ۽ بے وس کرتت۔ اے وڙ ۽ مہمان شہ
 پیرداد ۽ جنگیں حساب ۽ باز زیات بوتنت ۽ آرا ترس ۽ زرت کہ اینکس
 مردم ۽ را نان بہرنہ بیت ۽ آگنتر سبک بیت پد ۽ اے کوچگاں چوشیں دود
 نیست کہ شہ وتی سر ۽ آوک ۽ بکش و لجه ترا کس ۽ نہ لوٹتہ برو پدی۔ آ
 وڙیں وهداں حاجی خدا بخش مدام کار دات آئی پیرداد ۽ دگہ سے ہزار روپی
 یکے پہ دو ۽ حساب ۽ پہ شش ماہ ۽ دات۔ پیرداد اول دیست سے ہزار ۽
 جاگہ شش ہزار دیگ پہ آئی باز گران انت بلے دوارگ چارت ۽ گوں
 آئی دگہ ہج چارگ نیست۔ آئی پہ بے سو بین دلے حاجی ۽ زرتنت۔

تن نیم روج ۽ ساعت ۽ دوازده سر ۽ پد ۽ بر کنو کین گوش ۽ ناروشت
 تیار بوتنت۔ درستیں ودار ۽ اتنت کہ اے ساہت نا آ ساہت سخر گوں لوگی ۽
 کنیت۔ ودار ۽ کتر وک چو قیامت ۽ سال ۽ مھلوک ۽ سر ۽ گوزگ ۽ اتنت
 کہ ناگمان ۽ ٹھیکیدار بھرام شہ دورودی کیں جیپ ۽ را دیست۔ آئی توار
 کرت ”پیرداد گس ۽ بکش ناناں گرم کنت رشید صاحب ۽ جیپ ودی
 انت“ رشید بی اینڈ آر خضدار ۽ ایس ڈی او یے ات ۽ آرا ٹھیکیدار بھرام
 شری ۽ زانت آوت ہم ہم ۽ ڈپارٹمنٹ ۽ کسانیں ٹھیکیدار ۽ ات۔ گسانی
 تہانندو کیں درستیں تچان ۽ ڈن ۽ در آہت انت کہ آوکیں گاڑی آن بہ
 گندنت کہ چون دزاش پادکیت۔ رشید ۽ جیپ ہرچی نزدیک بیان ات

پیردادِ دل ایرروان بوت پرچیکہ آئی گاڑی ایوک ات پشتِ دگہ گچ
گاڑی و گواہ نہ ات و پد و رشید و چند ہم وتی جیب و تہا ایوک ات۔

آئی آہت درستان و ہال دات کہ ”آپہ دجی نان بورانت و لہ
سنجر آہت نہ کنت۔ پہ آئی زہگاں خضدار و ایکسین صاحب و نان کرتہ،
و لہ سنجر ملامت نہ انت پرچیکہ آئی ایکسین صاحب و را نان و نہ گشتہ آوت
سہی بوت و نان و تیاری و کرتہ، و لہ سنجر آرا د لگراں کنگ نہ لوٹت۔
البت منا گشت و کہ پیرداد و گول و ت و ہمد ا بیار۔“ سنجر و واہگ ات
کہ آشہ پیرداد دیم پہ دیمی و پہلی لوٹیت و آرا سہی کنت کہ آہست روج و
پد دوارا کیت۔ ہمساہگاں دمان و مہمانان و نان دمیگ بنا کرت و
مہمانان پہوشی پیرداد و موکل دات۔

آوانی جاگہ شہ خضدار و شہر و باز دور نہ ات پہ گاڑی و چل، چل و
پنچ منٹ و راہ ات۔ تنے و ہدی پیرداد وتی پگر یکجا نہ کرتگ اتنت کہ
خضدار و مزنیں ”ریٹ ہاؤس“ و سر بوت۔ ہمد و پہ سنجر ایکسین و نان
کرتت و شہر و درستیں مزنیں اپسران و لوٹ اتنت۔ اے و ہد و کہ پیرداد
سر بوت ”ویسکی“ و سے و چار ملار ہالی بوت اتنت۔ دیوان وتی سر جمیں
رنگانی تہا ات۔ پیرداد پہ بے تواری سر بوت آرا رشید یک جتا میں کوٹی یے
و تہا برت نندارینت و وت شت سنجر و ہال دمیگ و۔ پیرداد وتی زند و تہا

اولی وار ریٹ ہاؤس ءتہا آہت ات۔ آئی نر میں صوفہ ءساپ ءنکش ء
نگاری عالی آں گندان ءگون ہبکی ءہوار گل ءبال ات ءدل ءتہا پہ سخر پہر
بندگ ءات کہ مروچی ڈن ءہست، سی جوان جوانیں گاڑی اوشتا اتہا
پنجاہ ءسد مردم نشتہ، اے درست پہ سخر آہتہ انت۔ آتنے وھدی شہ سئل
ء سیر نہ ات کہ سخر آہت آئی ہج پگر نہ کرت کہ آوتی زند ءتہا پہ یک
کترو کے گوں سخر ءگندگ ءچوشیں ٹوھیں وشی یے ماریت۔ آئی وشی ءتہا
مہروانی ہلانی ہواری ءیک سر برزی ءشان ء مارشتے گون ات۔ اے
وھد ء کہ سخر پترت پہ آئی دگرے ءدروازگ پچ کرت۔ پیردادا گاں اے
وڑیں دبد بہ نہ دیست ات، بلے یک چیزے ءسر پدات کہ اے درتیں
مردم کہ پہ سخر پادانی سر ء اوشتا اتہا اے دراہ ولبہ جمال ہان ءوزیری ء
سٹ انت ءاے ہم سخر ء لانگی انت کہ آئی چوشیں جاگے ءسا نگبندی
کرتہ۔

آئی گوں ہمے وڑیں ہور ءہواریں ہل ءہیالاں سخر ءوش آہت
کرت۔ سخر ءگپانی تہا بدلی آہت ات یکے آراویسکی ءزرت ءآئی پاد
پہ آئی نز ءڈگار ءنیم بال اتنت، چم گیگ ءمتاچ نمبیگ ءگراں گشت
انت۔ آئی دل ءیک واھگے ات کہ آئی کیف ءخمار ءجاور ءپیرداد سر پدمہ
بیت ہمیش ءکوشت کنگات کہ آئی یک یک گپ پہ جوانیں ءجتا جتا

در بیانت۔ آسر پد بینیگانہ ات کہ آئی اے وڑیں گپ کنگ عِداب پہ پیرداد
 نوک انت ءِ آشہ ہمے نامرادیں کوشت ءِ گیشتر سر پد بینیگانہ ات کہ آئی ءِ
 الم ءِ چیزے وارته۔ دگہ ہر کس بوتیں گوں پیرداد اے وڑیں جاوے ءِ بہ
 تیشیں ءِ ہبرے کرتیں آئی آرا الم ءِ وتی بد بری ءِ گشت بلے سخر پہ آئی چماں
 ہروڑ ءِ براہد ات ہروڑ کرت ءِ کرزت۔

سخر ءِ یک یک ہبر پہ شان ءِ درکات بلے پد ءِ ہم اینکس گشت
 ءِ کہ ”پست روچ ءِ پد پیرداد ءِ جگہا کیت ءِ نوں ہم آ آرا اود ءِ
 نیا یک ءِ بہ بکشیت چیا کہ یک ہتگے ءِ پد مزنیں عنید انت ءِ آرا عنید ءِ تیاری
 کنگی انت“۔

پیرداد آئی یک یک ہبر ءِ پہ دلگوش گوشدارگ ءِ ات ءِ زرد ءِ
 جھلانکیاں آ کہنیں سخر ءِ مروچی آئی دیمانندوکیں سخر ءِ چارگ ءِ ات۔
 وھد ءِ شہ یک مردم ءِ دو جتامیں مردم ثانت ات۔ یکے آئی جنده ات
 ہر چٹکس دُور بوتیں مدام آئی نزکی ءِ مارشت ہست ات۔ دومی دیم پہ دیما
 نشہ ہنچو دُورانہ کہ شہ آئی دسترس ءِ ڈن انت بکش آ، آرا ہچ نہ زانت۔
 سخر ءِ ہبر سرجمی ءِ ہلاس نہ بوت اتنت ءِ پیرداد ءِ پگرنی آسرے
 درنیات رشید پہ سخر ءِ پد ءِ آہت کہ دومی جاگہا آرا لوٹت۔ پیرداد
 مروچی دوارگ ہبرکت نہ کرت سخر آرا رخصت کرت دومی کوئی ءِ شت

بلے رشیدء گشت ءے کہ ”آ پیرداد ء آپ ء تام پکنت ء پدی سرے کنت“
 گوں آئی در آ یگ ء پیرداد ہم سرگیت۔ رشید آ را نان ورگ ء گشت بلے
 آئی نان نہ وارت وهد یکہ اے وهد ء آئی چم شہ گون ء تیری میری کنگا
 اتنت۔ آ شہ کوئی ء در آ یاں ڈن ء برانڈہ ء تہا اوشتات رشید آ را پہ دمانے
 اوشنگ ء سبر کنگا گشت ء وت دگہ کوئی یے ء تہاشت۔ پیرداد ڈن ء پہ آئی
 ودار ء اوشتات۔ پہ آئی یک یک کتروک چو مرگ ء پر نچنگیں کرن ء
 گوزگ ء ات۔ ہر نیمگا مردمانی روگ ء آ یگ ات آ نیام ء ایوک ء بے
 تو اوشتاتت مردم شہ آئی نزیک ء گو سنت بلے ہج کس ء آئی نیمگا سنیل
 نہ کرت۔ اے وهدی آئی ہنچو پگر کرت زاناں اے گوز وکیں مردم مناہج نہ
 گندنت۔ شر کتروکے گو ست بلے رشید نیاہت۔ آ شت ہما دروازگ ء
 دپ ء اوشتات کہ اود ء رشید شتہ ء پسلہ ءے کرت ہر کس تہاشت گشین
 ءے ”رشید ء بکش بیا پر تو پیرداد اوشتاتہ“ آئی تنے وهدی وتی ہر گوں وتی
 جنء یک رندے گشت ات کہ نو کرے آہت تہاشت ء پیرداد ہما وڈ گشت
 کہ پگر ءے کرت۔ پیرداد آ نو کرے تو ار نہ اشکت البت رشید ء تو ار ءے برز
 ء ساپ اشکت :

”ہل پیردوک ء گم کن من بزانتیں مردایش انت من ہج رند ء نہ

شتوں..... نوں بلے تن جہل دگھ ء اوشتاتہ“۔

پیردادزندء تہا باز اندوہء گرتی دیست ات بلے چوشیں اندوہ کہ
 آئی ارواہء تہترء چواسترگء بُر ان ات کدی نہ دیست ات۔ آئی وتی زندء
 اولی مستریں آہ سردکش ات، پہ بے ہیالی دست ءے جاگ ء کیسگ ء
 شت۔ آئی کیتو ء بازیں کاگد اتنت کہ آشہ کہنی ء شہ پتا یگ ء جاگہاں بُرگ
 ء اتنت آئی دست کش اتنت کاگدانی سربرء پست ء نیچ روپی اتنت کہ شہ
 حاجی ء واماں پشت کپت اتنت ء آرا پہ گس ء روگ ء کرایہ ء بس
 اتنت۔ آئی زر شہ کاگداں جتا کناں دومی کیتو ء کرتنت پدء شہ ہما بازیں
 کاگداں سربری کاگدے ء پچ کرت آئی سرء آئی دو نیم سا لگیں بچک ء پادء
 نشان ات کمیں چارت پدء پتا ء کیتو ء کرت ..... کترو کے انگو آنگو
 سئیل ءے کرت ہما پیش ء وڑ ء ہچ کس آئی دلگوش نہ ات وتی کہنیں چادر
 کوپگاں شانان، مداں مدان دیم پہ ڈاٹسانی اڈہ ء رھاگ
 بوت .....

شیر کنیں اندوہ

شہ اکبر ۽ چند ۽ ابیدر گہ یکے ۽ را باور نہ ات کہ آ کدی ماہ نور ۽
 وتی کرت کنت۔ آوانی مہر ۽ بے مہری ۽ کتہ یونیورسٹی ۽ داخلہ ۽ سبھی روج ۽
 بنا بوت، پرچیکہ اولی دوئیں روچاں ماہ نور کلاس ۽ نیات، سبھی روج ۽
 وھدے ماہ نور آھت درستیں ورنہا ہانی چم پہ آئی جنوک اتنت۔ آ کد ۽
 بالاد ۽ شہ درستیاں یک ۽ جنات۔ آئی کسا میں برزین جنک تیوگیں فیکٹی ۽
 تہانہ ات، آئی کدی گران بہائیں پچ نہ پوش ات ۽ شہ آئی سادگیں گد ۽
 پچاں زانگ بوت کہ آ کراچی ۽ یک لسین دفتری کلر کے ۽ جنک انت ۽

راست اوں ہنچوش ات۔ آئی پس پہ ایمانداری ء تیوگیں ڈیہ پارٹمنٹ ء
 کلرکانی تہانامہ ورات۔ گس ء تہاشہ ہشت زہگ ء شش جنک ء دو
 کترین بچکان یکے اوں شہ آئی وش نہ ات۔ شہ آئی ایمانداری ء سبب ء
 آوانی گس ء تہامدام کمدستی ء گوکار ات۔ درستیں زہگ شہ یک سرء
 جذباتی “ اتنت۔ گوں آوان ہج یک گپ دونہ بوت، گس ء پریشانیوں
 آوان ء ہنچوش برکرت کہ آوان ء گوں ہرکس ء بدکات یا آوان ہرکس ء را
 پہ شک ء چمان چارت۔ آئی درستیں زہگ شہ وتی عمرء پہ پگر ء رپ ء باز
 مزن و دی بوتنت۔

ماہ نور مسترین جنک ات۔ آئی عمر یونیورسٹی ء پترگ ء وهد ء
 پست ء یک سال ات، بلے ہر کدیں ہبرے کرت مردم ہمے سرپد بوت کہ
 گوں من دنیا ء درستیں سکی ء سری آن گندوکیں یک مزنیں زالے ہبرء
 انت۔ آئی ہج کس ء راچم ء نیا ورت، وهدے کلاس ء پترت ہج کس ء
 نیمگ ء سنیلے نہ کرت۔ کدی کدی شہ آئی بے پروائی آن ہنچوزانگ بوت
 کہ آاے چیز ء شری ء زانت ء سرپد انت کہ کلاس ء تہا درستیں بچکانی چم
 آرا جنوک انت ء ہر کس لوٹیت کہ آ منی نیمگ ء سنیل بہ کنت ء منی دلگوش ء
 سرپد بہ بیت۔ جنکانی تہا آرا باز دز گہار نہ ات، یکیں ناد یہ ات کہ آدوکیں
 شہ ہما کسانی ء یکجا رست اتنت۔ آوانی گس نزیک اتنت۔ شہ ہمساهگی ء

سبب ءدوینانی تیوگیس کہول ءمردماں یکے دومی ءرازانت ءوانی گوں وتا
جوانین ہمساهگ گری ات۔ آ کراچی ءمزن بوت اتنت ءدومی سک
شیوار ءچالاک اتنت۔

اکبرشہ آوران ہست میل دُور جہندی نیمگ ءکسانیں میتگے ء
بندری نندو کے ات، بلے آشہ میٹرک ءپد کراچی ءپہ وانگ ءآہت نوں
کراچی ءجوانی ءبلدات ءپہ وتی نز ءباز شیوار ات، بلے کدی کدی آئی
جند ءرا ایشی شری ءمارشت بوت کہ کوچک ءمردم ہروڑ کہ بہ بیت شہری
آنی وڑا شیوار نہ بیت۔ اے شیوری ءسادگی وتی جاگہ ءآدگہ یک چیزے ء
راہج سر پدنہ بوت کہ ما کوچک ءمردم گپے جناں آئی سراوشتان ءہبر ہبر کہ
گشان پہ دل پہکی گشان ءے، وش باں تہ پہ راستی وش باں، ناوش بان تہ پہ
راستی ناوش بان۔ دو تل ءدو پستی گشے ہج شہ نزیک ءنہ گوستہ، زبان ءسرا
اوشنگ پہ مامرک ءزند ءگپے، بلے پہ شہری مردمان چوش نہ اتن۔ زاناں
ہمے سادگی ات آئی گوں اولی گندگ ءچمان ءبہ ماہ نور جنت کہ ہج دورئی نہ
کرتنت۔ ماہ نور ءبدل ءنادیہ دورنداں آئی نیمگ ءچارت، پدا ماہ نور ء
گوش ءچیزے گشت ءے آئی اول ءہندت پدا وتی مورک ءے مجینت۔
اولی روج ءہج پیریڈ اتنت، اے چون گوستنت ایشانی نیام ءموکل
چون گوست انت اکبر ءسمانہ کپت۔ آئی ءوتی زند ءتہا چشیں واہگ ء

سر زوری نہ دیست ات۔ آئی ھج پگر نہ کرت کہ کلاس ۽ درستیں بچک ۽ جنک
 آرا چارگ ۽ انت۔ ماہ نور ۽ سک بد آ یگ ۽ ات کہ آرا اکبر درستانی دیما
 ندرگ جوڑ کرت، بلے آئی وتی بد آ یگ ۽ درستیں ھل کہ آوانی تہا ہیرانی ۽
 ھبکنی اون ھوارات چیر دیگ ۽ سو بین بوت۔ آد لجم گندگ بوت۔ ھما کلاس
 ۽ ھلاس بیگ ۽ وھد ۽ نادیہ ۽ گوش ۽ سک سکے کرت پدانا دیہ آئی پسو کا گد ۽
 سر ۽ نوشتگ کرت۔ آئی وتی ھبر ۽ پتوونت ۽ پھوتی قلم ۽ کورئی کرت۔

گون پنجمی ۽ گڈ سری پیریڈ ۽ ھلاسی ۽ ماہ نور ۽ نادیہ شہ درستاں
 پدشہ کلاس ۽ در آھنتت ھنچو کہ آواں پگر کرت اکبر پھ آواں دروازگ ۽
 نزدیک ۽ ودریگ ات۔ شہ ایشی پیش کہ اکبر آوانی نیمگ ۽ بروت نادیہ شہ
 ماہ نور پیش شت آئی دیما اوشتات ۽ ھورت ھورت آئی چمانی تہا چارگ ۽
 لگت، شہ آئی پد ماہ نور اوں آھت نزدیک ۽ اوشتات۔ اکبر آوانی چوشیں
 گام گج ۽ ھج ودار نہ کرت کہ آرا شہ ھرنیمگ ۽ درستیں نزدیک ۽ اوشتو کین
 جنک ۽ بچک بکندت ۽ آھج مہ زانت چے بکشیں؟ چے پکنیں؟

”واجہ وتی پھجار ۽ کنت کہ ماہزاناں گوں کسے ھبر کنگایاں؟“

نادیہ ۽ وت بھسی ۽ اکبر لرزینت، پھ کتروکے آئی ھج نہ زانت کہ
 چے بہ کشیت آئی دو سے رنداں انگو آنگو چارت، بلے باز بے توار بوت
 ۽ نہ کرت چی ۽ کہ ھر رندے کہ آئی چم گوں نادیہ ۽ چماں ھوار بوتنت۔

آئی بے تاہیری گنترگیش بوت۔

”منی نام اکبرانت من شہ آواران بلوچستان آہنگوں“۔

اولی رند آئی نادیہ آچمانی تہا پہ راستی ہورت چاران آ پسودات
آ پدا ماہ نور آ نیمگ آ سئلے کرت۔

”گوشدار بلوچستان آ ورننا! اگاں ہمے وڑ کہ تو مروچی ادا کرت تو
وتی ہند آ بلوچستان آ بو کرتیں گوں تو چون اش کرت؟“

اے ہمارا ست آ راستیں جست ات کہ گوں اکبر ہج پسونہ ات آئی
نادیہ آ جست آ بدل آ بے تواری آ را شرزانت کتر و کے شہ دست آ نہ
گوازیان آ نادیہ دوارگ آئی سرا گوں تہلیں دانکاں اُرش کرت۔

”تئی بے تواری وت اے گشیت کہ ترا اودا پہ اے کار آ گشت
اش ..... ما اینکس ونہ آ زانیں کہ اودا گوں زالبول آ پہ ہور کیں گپ آ
مردم آ گشت ..... زانیں پرچے شما کہ شہ وتی ہونڈانی تہہ آ زند آ درکا
ات آ ادا شہراں سربنت وتی دلوتانی وڑیں زند آ دل آ برات .....“

شہ آئی اے شگان آ اکبر آ سک بد آہت آئی دیم سہرات آئی
لوٹ نادیہ آ یک یک ہبر آ پسو آ بہ دنت، بلے آئی ہج گیگ نہ دات آ وتی
ہبری شہ ہماہد آ بنا کرت کہ آ شہ اکبر آ ”ہو“ کنگ آ پرشتت۔

”مائی گوشدارگ آ نیاتگاں ..... حق ہمیش ات کہ مانوں ترا

درستانی دیما دوشہمات شہ گوش بُن ء ککرینتیں ، بلے من ء ماہ نورھے پگر
کرت کہ تو ادا تن یونیورسٹی ء سر بوتگ ءے بنی آدمی زبان ء سر پد بے ء
دوارگ مروچی ایس وڑا ماہ نور ء منڈی مندی ایس چارگاں یل دیے۔
گوں ہمے گپ ء آدوئیں شنتت۔ اکبر باز گشگ لوٹ گشت ءے
نہ کرت۔ آئی سر ء اے لہتیں منٹ چون زوت ء چون گران گو سنتت ایشرا
آئی دل ء زانت ء بس۔ آئی پہ چے واہگ چارتت ء آرا چون سر پد بوت
انتت۔

آ روچ ء آ شہ وتی ہاسٹل ء کوٹی ء ہج در نیات آئی وترادرستیں
ہمسر یں سنکتانی دیما میاری چگر کرت۔ آرا جنکان درستیں کلاس ء دیما
ہندگی کرتت۔ اے آئی جنء پگرات پرچیکہ شہ کلاس ء سنکتاں ہج کس سہی
نہ ات کہ ناد یہ گوں آئی چے گوشتت۔

شہ اے درستیں ناوشیں گیاں اکبر ء پہ راستی دو چیز ء ارمان بوت۔
یکے ایش کہ آئی چون چوہورت ہورت چارت ء نوں آوتی چوشیں بچگی
چارگان پہ راستی پشومان ات۔

رشید گوں آئی یجا زندگی کرت آیکے دومی ء راشری ء زانت
انت ء سر پد بوتنت۔ آہما روچ ء سر پد بوتت اکبر ء مروچی ناد یہ ء ماہ نورالم
ء چیزے گشتے۔ آئی ہما وھد ء کہ اکبر ماہ نور ء ہنجو چارگ ء انت کہ چمی دور

نہ بوتنت اے چارگ بے آسرنہ بنت ء پدا آوان ء یکجا اُشتوک دیتئے
 - شہ پیشیم ء پدا آونیں جتا بوت اتنت شپ ء یکجا اتنت، بلے رشید اے
 بارو ء ھج ہبر نہ کرت۔ ایدگہ سہب ء کہ رشید یونیورسٹی ء روگ ء تیاری ء
 لگت اکبروتی تھت ء سر ء چم پیچ ء دراج ات۔ آیوک ء پزر ء چارگ ء
 ات ء شہ آئی دیم ء ر کب ء زانگ بوت آ اے وھد ء شہ پگر ء آزات انت
 یا آئی پگر کنگ ء درتیں سنج پہ دمانے کور بوت انت۔

چون مروچی یونیورسٹی ء نیائے؟
 رشید گون لہمین توارے ء جُست کرت۔

”نا..... اناں.....“

آئی ھج انگو نہ چارت ء اے کسانیں پسوی دات۔ رشید ء دل ء
 گشت کہ گونی ہبر کنیں بلے ہبرے نہ کرت، چی ء کہ شری ء زانگ ء ات
 کہ اے وھدی اکبرنا بزانتی ء ھنجیں زرے ء چولانی آماج انت کہ ھج نہ
 زانت چون کنیں ء آئی زند ء تہاراستی اولی رندان چوشین مزینں مانترے
 گوں چشمیں زوتی ء آھت ات ء آ ھنجو سر پد بوھگانہ ات چو کہ یک سد ء
 پنجاہ ء رواج ء روکیں گاڑی ء مردم شہ گاڑی ء چی بیگ ء پد ھج نہ
 زانت کہ آ چون کپت ء چون چی بوتنت۔

رشید یونیورسٹی ء شت کلاس گپت ء پدی آھت تہ کوٹھی ھورک

انت، اکبرشت ات، آئی کسانیں کا گدے چنڈے سرے نوشتہ کرتت کہ آپہ
 لہتیں روج یگی آواران شتہ۔ آواران آئی بندری ہندات، بلے نوں پہ
 آئی بیگانگ ات۔ آئی درستی سنگت بلوچستان ۽ جتاتائیں کالج ۽
 یونیورسٹی آن وانگ شتہ اتنت۔ ابید چریشی نوں کہ آئی کراچی ۽ لہتیں سال
 گوازینت آراود ۽ تب نیاہت۔

پہ آئی آگ ۽ ماس ۽ گہار گل ۽ بال بوتنت۔ اولی روج ۽ کہ آ
 آہت آئی ماس ۽ سہب ۽ مہلہ پسان ۽ دشت گوں رمگ ۽ راہدگ
 کرت، گہاری تاگ ۽ بان پچ ات روج ۽ نوک ٹک دات گرمیں نان
 گوں نیمگ ۽ شیلانچاں اکبر ۽ دیما ایرات۔ آے ہبر ۽ زانگ ۽ ات کہ گوں
 گرمین نان، سارتیں نیمگ ۽ بزیں شیراں ماس ۽ گہار ۽ مہر ۽ سر رتچیں
 ہل ہوار انت ۽ آئی جند ۽ را سہب ۽ سر ۽ گرمین نان گوں نیمگ ۽ ہنچو
 دوست ات کہ آئی کدی کدی کراچی ۽ ہمے وردان ۽ واب ۽ دیست۔ بلے
 مروچی آئی دپ ۽ جو راتنت۔ اے گپ ۽ شہ آئی گیش دگہ کس سر پد نہ
 بوت کہ آئی گہار گیدی چون وش بیت کہ آئی برا آئی دست ۽ ناناں بوارت
 ۽ آگیدی ۽ وڑ ۽ ایشرا شری ۽ زانگ ۽ ات کہ گیدی نون وتی پس ۽ گس ۽
 یک ۽ دو ماہ ۽ مہمان انت۔ آئی سانگ پاری بہار ۽ موسم ۽ گوں آئی
 ناکوزاک ۽ بوت ۽ نوں بچک ۽ مردماں آروس ۽ درستی تیاری کرت

انتنت -

وتی سرء زور کناں آئی پہ بے سوہیں دلے ء لہتمیں لنگھ وارت۔
 ماس ء گہا ہما دوشی شپ ء سر پد بوت انتنت کہ اکبر آ پیش ء مردم نہ انت،
 بلے گوں آئی جست ء پرس کرت اش نہ کرت۔ گہار کسترات ء شہ آئی
 جست کرت ء نہ کرت۔ ماس ء ہمیشی ء سوج نہ کرت کہ شہ اکبر ء تب ء
 سہی ات کہ آراے وڑیں وھدان کہ آ گوں و تابہ جیریت سچ ہر دوست
 نہ بیت، جست ء پرس و وتی جاگہ۔

شہ نیرن ء پدا ملکانی نیمگاشت۔ آوانی ملک شہ میتگ ء روکی نیمگا
 انتنت۔ آ امبراں آبات انتنت ہتیراں گوستت ء دان دیم پہ گب ء ات
 اے وڑیں وھدان واھند کہ ڈگاراں گندیت دل ء شہ گل ء بال بیت ء
 اکبر پہ ہمے اُمیت ء انگو آھت۔ دوارگ شہ مردان ء گز ء چیر ء نندگ ء پکر
 کنگ پر آئی پکرانی یکجا کنگ ء تس یک پیسلہ یے ء سر بیگ ء مدام بے
 بدل بوتہ۔ آمدان مدان آھت شہ مردان ء کہنیں گز ء پن ء نشت۔ گوں
 نندگ ء آراوتی کسانی گیر آھت، پرچیکہ ہر وھد یکہ آرا گس ء پس ء
 یاماس ء پہ بے شکاری کنگ ء سراجت گڑا آھمے گز ء بن ء کات نشت۔
 ہمد اگریت ی، ہمد اگون وت ء گپی جت، ہمد اوش بوت ء پدی
 گس ء نشت۔ مروچی آمزناں بلے پدا اول ادء آیاں گوں نندگ ء

آئی اول رندء شہ ناد یہ ء گپاں پد گوں وت ء ایوک ء چکلندت۔
 ”کئے گشیت من مزن بوتہ ان..... مروچی اوں من وتی ناوشی ء

اولی بو ان شہ مردان ء گز ء ساہگ ء زانیں۔“ گوں وت چکلند ان ء ہبر
 ء کرت پدا و ترا ہشکلیں گد روشکانی سر ء تچک ء کرت۔ دوئیں
 دست ء سر ء چیر ء بست انت۔ دوشپ ء سے روج ء پدمہ پدیں بے
 وابی ء بازیں دل ء جیرگان ژند ء بندات۔ گوں چمانی بند کنگ ء آ
 چو گوئد وئیں زہگ ء وڑا و اب کپت۔ آوانی ملکانی شریک ء آرا و اب ء
 دستت بے پاد ء نہ کرت تنکہ آرا روج ء برا زانی گرمی ء وت پاد
 کرت۔ ساہگ شہ آئی سرا پرت آئی پاد روج ء اتنت ء آوان ء روج
 گوں وتی تاب ء توش دیاں ء سوچک ء ات۔

شہ مردان ء گز ء پہ راستی وتی کار کرت گوں سما کنگ ء اکبر وتی
 سر سبک پگر کرت۔ پگرانی شنگ ء شانگی شنگ ات ء آ و ترا تن یک پسلہ
 یے ء سر بنگ ء وڑا گیک زانگ ء ات۔

”شہ کراچی ء تچک منی سکی آل آسان نہ کنت، نئے بے تواری ء
 کم ہمتی مناس یک آپرے ء سر کنت۔ مروچی شام ء بس ء پدی کراچی ء
 رمین۔“

اے آئی گڈی پسلہ ات، بے کہ آئی جند ء را اے پسلہ سرجم

گندگ ء نیاہت، بلے آئی نزع اولی گام شرترات چی ء کہ آئی بندات شہ
دلگدری ء ہمت ء بوہگات۔

☆.....☆.....☆.....☆

ماس ء گہارھج سرپد نہ بوتنت اکبر پرچے آہت ء پرچے شت۔
دومی روج ء آ کراچی یونیورسٹی ء شہ درستاں پیش کلاس ء ساری ات۔ آئی
تب شر اتل۔ آہما پیش ء وڑا چکنگ ء ات۔ آئی شہرگ ء براہداری پدا
ہت۔ مروچی آئی ماہ نور ء نیمگ ء ہج سنیل نہ کرت البت دورنداں نادیہ ء
نیمگ ء چارت ء کہ آیکو آئی نیمگ ء سنیل ء ات۔ کلاسانی نیام ء
موکلانی وهداں آئی درستیں ہال رشید ء دانت۔ آئی اکبر ء سراسک
ہندت کہ آئی پہ اینکسیں کسانیں گے گی شدا پہ آواران تگاں بستت۔ بلے
پداگوں اکبر ء اے گپ ء تپاک ء کرت کہ دنیا ء تہاھرچی منزیں بدلی
آہت جنگ بوتہ انت کہ آوانی آسر ء نوکیں ملک جوڑ بوتہ کہنیں گارانت یا
سرڈگارانی سرڈگار ء نکشہ بدل بوتہ آدرستیں پپسلہ اول شہ یک مردے ء
”ہاں“ یا ”ناں“ ء پدکنگ بوتہ انت۔ اول پپسلہ یکے کنت ء آ پپسلہ
سیکنڈانی تہاودی بیت آئی آسر ء یک مردم یک کنول یا یک ملک یا توگیں
دنیا سالانی سال وش ء شات بیت یا وار ء بزرگ بیت۔

نوں آدجم ات ء جزم ء مہکم ات بلے دل ء تہتر ء ایشراشری

ء سر پدات کہ آرا ماہ نور پہ راستی پٹی کرتہ ء آ اے مہر ء اولی گروک ء چیلک
ء نشان ء تیوگیں زند ء شہ دل ء کورک ء دور کرت نہ کنت۔

دو ہپتگ نیام ء گوست دوئیں نیمگاں بے تواری ات۔ ماہ نور
اکبر ء بے تواری ء چونگورتیں جہر ء وڑا چارگ ء ات ء تنکہ اد ء ات یکوہمے
پگر ء ات آ کدی کیت منی نزیک ء وتی دل ء گپ ء جنت، بلے اکبر دیمانہ
کش ات۔ آ تنگہ اے آ سر ء سر نہ بوت کہ چون پہ کنت؟ اے نیام ء تھا
پُریں سے ہپتگ گوست دوئیں نیمگاں بے تاہیری وتی آ سری سند ء
سر بوت کہ یک روچے اکبر کنٹین ء دیم ء چمن ء ماہ نور ء ایوک ء دیست
شت، نزیک ء نشت۔ آئی ہج نہ چارت بلے دل ء زانگ ء ات، جی ء کہ
آئی آرا ہما آگ ء وهد ء شہ دور دیستت۔

”آروچی منی ء منی ڈیھ ء دود ء ربیدگانی بارو ء تئی دز گہار ء
جوانیں ہبر نہ کرت بلے پدا اول من پرتی مہر ء گی درستیں ہبر سکت
انت.....“

اکبر یکیں نپس ء وتی درستیں ہبر ہلاس کرت ء شہ اے ہبر ء پدا آئی
وترا ہنجو سبک پگر کرت بکش بلاہیں بارے شہ کپگان دور ءے دات۔
”گوں تو کئے دز بندی کرتہ کہ تو سکی بہ سگ.... ء تو چونیں مہر ء
ہبر کئے..... بروہر جی تئی دست ء بیت پکن۔“

ماہ نورِ اے وڑیں پتو پہ اکبر چونکھیں کارچِ اے ات کہ آئی یک
یک بندِ برگِ اے ات آئی ہما ندوہ کہ نوں کمیں جہل کپتت دوارگ
چست بوت۔ اے ہنچیں دردِ آرمود گے ات کہ آرا اول رندان بیرگا
ات۔ آئی سرگ ہنچو گراں بوت بکش تیوگیں ڈگار اے وھدی آئی سرِ سرِ
ایرانت آئی سریک کترو کے اے تہا تر کیت کجل کجل بیت۔ آئی چمانی
پشتِ اے او پیشانی اے نیامِ آس اے تو شے مارت۔ ہما دمان اے ہیدے کرت
اے پیشانی اے ہنچو زوت تر بوت بکش کسے اے پہ دستِ آئی سرا آپ در زینتہ
آنئے ننگی ات نئے پادا یگی۔ تنے وھدی آئی چمانی دیما سیاہی اے اسپتی
اے قیامتیں اندوہ اے مارشت سرین اے ہڈِ دراجی اے مورینک شاں کنان ات
کہ ماہ نور پادا اھت شت۔

مروچی آئی جا ورشہ آ اول روجِ اے بے تبی اے گنترات، بلے مروچی
آ پیشی روجِ وڑا بے تو ارنہ بوت۔ گوں آ یگ اے درتیں ہال اے رشیدِ
دانت۔ اے بارو اے رشید باز آرمودگ کارنہ ات بلکیں آدوئیں یک وڑ
انت۔ اے وڑین کار اے گیاں علی سک تیزات، بلے گوں آئی اکبر اے سنگتی شہ
رشید اے سبب اے جوڑنہ بوت چچی اے کہ رشید اے شہ علی اے بدکات، بد آ یگ اے سبب
علی اے وھد اے بے وھدیں تو ازہ ات اگاں نا علی اے رادگہ چوشیں عیب نہ ات
کہ گوں آئی کسے اے رابدیت۔ علی کراچی یونیورسٹی اے کہن تریں طالبے ات۔

شہ پنجگورء آرادہ سال بوت در آھت بلے آئی وانگ ات کہ ہلاسی ء نام
 ء نہ زانت ء ہر وھد یکہ آ پنجگورشت تہ آرا آئی کہنیں سنکناں پہ توازہ
 ”تیکہ زندگ اسٹوڈنٹ“ تو ار کرت۔ دگہ کسے بوتیں شہ اے گپ ء بد ء
 برت بلے علی ہاٹھک دات کہ چتکان ء بازار ء نر یک ء درستیں مردم سہی
 بوتنت کہ علی آھتہ۔

آئی دل ء لوٹت بلے شہ رشید ء مکن ء پد گوں علی ء شور ء نہ کرت
 ء رشید ء جند ء ہمے سلاہ دات کہ آ کمیں سبر پکنت، بل ء کہ لہیتیں وھد بہ
 گوزیت پدا آ گوں آئی دوارگ ہبر پکنت پرچیکہ اکبر ء پیش ء اگاں مہر ء
 وتی نیمگاں چک ات تہ نوں گوں مہر ء ہوار ضد گوں کپت اے درستیں
 جاوراں سہی بیگ ء پد رشید آرا چوشیں سلاہے دات سے پتگ اکبر ء سر ء
 چوسے قرن ء گوست آنوں شپ ء روج انکل جنگ ء ات چون پہ کنت؟
 کجام وھد پہ گپ ء شر تر انت؟ ء ہمے وڑیں سداں بھت روج ء تہا
 ہزار رنداں آئی مجگ ء چو زوم ء تچ ء نجتش۔

پست ء یکمی روج ء گوں دومی پیریڈ ء ہلاسی ء اکبر شہ درستاں
 پیش در آھت شت کنٹین ء نشت۔ آ ایوک ات ء پہ وت ء یک بزیں سیاہ
 چاھے گشتت ء۔ آئی سرتنے وھدی پگرانی دز ء مجان گارات ء ہورت
 ہورت کنٹین ء دیماندو کیں ورنہاں یک یک ء چارگ ء ات کہ ناگمان ء

”من زانیں تو انوں گشے من تی مہرء گار ان۔۔۔ بلے منا گوں تو
 بدکیت، تو گریے ءے ء منا گوں گریب ء بدکیت پر چیکہ من وت گریے
 ان۔۔۔ من زر لوٹیں۔۔۔ جو انیں ماڑی لوٹیں۔۔۔ جو انیں موٹل لوٹیں
 تو ایشاں دات نہ کنے ہر کس اے درستیں چیزاں دات پکنت من ہمارا گرین
 ۔۔۔ منی نزیک ء مردم، مردمداری، دوستی، ہٹل، سیالی، مہروانی ء اے وڑیں
 درستیں بے پاندگیں لہز۔۔۔ بے سوہیں مردمانی گشگ ء چیز انت۔۔۔“
 ”کئے گشیت کہ من گریب ان“

اکبر ء شہ آئی گیاں سک بد آہت ء آئی گوں باز بدبری ء وتی
 گریبی ء نہ منی کرت۔

”من سہی ان کہ تی پس ء رادوٹرک ہست ء ہردوکانی کشت دگہ
 چار سالانی تہا شمار ادینگی انت۔ آواران ء چار ڈڈگیں ڈگار انت کہ کس اش
 پہ کراچی ء ویرانگیں بازار ء یک پر شنگیں فلیٹ یے ء بدل ء نہ زوریت۔“
 اکبر ء ہبکھی وتی آسری سند ء سربوت، آہج زانگ ء نہ ات کہ ماہ
 نور آئی ء بارو ء اینکس شہ کجا سہی بوتہ۔۔۔ آئی وتی ہبر بنا نہ کرتت
 نور دوارگی ہبر ء لگت۔

”گوں تو اے منی آسری ہبر انت اگاں منا پہ راستی دوست دارے
 ہممنکس زر بیار کہ آواں وش نیتک شپاں دراہیں بے واب بہ بنت حساب

پہ کنت۔ منا پرتی ہل ۽ دوستی ۽ مہر ۽ یک سیاہیں ٹیڑی یے کار نیست۔
مردے ۽ ہنچو پکن، اگاں ناچو بازاری چوری ۽ مناءوت ۽ بنا مکن۔

گوں ہمے ہبر ۽ آ پاد آھت، اکبر و ہج گپ کرت نہ کرت ۽
راستین ۽ بکش ۽ آئی ہج نہ زانت چے بہ گشیت، پہ آئی مستریں قیامت
ہمیش ات کہ آئی انوں وتی زرد ۽ تہتر ۽ مارت، پہ وتی گوشاں اشلکت ۽ پہ
چماں دیستت۔

آئی رند ۽ تہا چشیں بدلی یے آھت کہ آئی گمان نہ کرت آئی وتی
زند ۽ بارو ۽ چے پگر کرت؟ نوں آئی پیسری درتیں پسلہ ریک ۽ سر ۽
کشک بوتہ اتنت کہ آوان ۽ ماہ نور ۽ جوریں شگانانی گوات ۽ بال دیاں ۽
بیگواہ کرت۔ آنوں کجا نگو بروت چے پہ کنت؟ باندا ۽ آسر چے بیت؟
شہ آئی پگر ۽ دزگیر ۽ ڈن ات۔ بلے یک پسلہ یے آئی کرت کہ شہ مروچی
۽ پد یونیورٹی ۽ نیت۔

شپ ۽ وھدے آوتی پچاں نز آراں بریف کیس ۽ جم کنان ات
رشید ۽ درتین ہال ۽ اتنت۔ رشید ۽ نز ۽ آئی چوشیں پسلہ کہ آ یونیورٹی
۽ پہ یک جنکے ۽ یک گپے ۽ یلہ بدنت ہج وڑ ۽ سر پدی ایں کارے نہ ات۔
آئی اکبر ۽ ہرچی سر پد کنگ ۽ کوشت ۽ کوشت کرت، آبے آسر در آھتت
۔ چئی ۽ کہ ماہ نور ۽ گون وتی چاریں دانکاں آئی مجگ ۽ سر ۽ نمیرانیں

پد نشان ایر کرتنت۔

آ آئی ء زند ء تہا لہمیں سر گوات ء گوش ء وڑ ء آھتت۔ بلے آئی
بند بندئی گوں یک یک گپ ء ناز ء ٹھلاں سہتت اتنکسیں آشوب ء آرگ
کسانیں ہبرے نہ ات۔ رشید آئی سر ء زیات زور نہ دات، آراہمے اُمیت
ات اکبر گس ء روت آرا آئی مستریں سر پد کثت ء سر ء پہ راہ
گیجنت۔ بلے چوش نہ بوت چئی ء کہ آئی پس شہ آئی ہال ء سے ہپتگ ء
پد ہما وھد ء سہی بوت کہ اکبر شہ جاپان ء ٹیلفون کرت۔

اے وھد ء آئی پس کراچی ء نہ ات آوانی ٹرک دالبندین ء اتنت
اودا آئی پس ء سنگتے ء مزینں روڈ ء ٹھیکہ یے زرتت آوانی ٹرک ہمودا کار
جنوک اتنت ء آئی نوں گیشتر وھد ہمودا دالبندین ء گوست۔ چونامھی ء
آئی گیشتر کراچی ء کار کرت بلے اے رندی آپہ وتی دوستیں سنگت ٹھیکیدار
مراد بخش ء دز بندی ء اتنت۔

سُہب ء آئی وتی بریف کیس زرتت ء راھدگ بوت۔ شہ
یونیورسٹی ء ہاسٹل ء مزینں در ء در آیاں ء آئی وتی گرانیں بریف کیس
ڈگار ء ایر کرت ء رکشہ ء ودار ء اوشتات۔ آئی دست ء دمبرتت وتی لنکوکان
ء سُرینان آئی دستانی دم راست کنگ لوٹت۔ پدا سگریٹے روک کرت۔
سُہب ء سر ء مہلہ ات، ہرنیمگا بے تواری ات دور دور ء یک یک گاڑی ء

رکشہ گندگ بوتنت۔ آئی زانت مناتن دیر ء سواری ء ودارکنگ
 کپیت۔ ہمیشی ء سگریٹ ء نرم نرم میں کشکران ء کرت ء وتی پسلمہ ء سراسر
 آسری وار پگر ء کرت۔ گون آئی زند ء مز میں تو ازھے کرت۔ آئی
 پسلمہ باز تیزی ء تہا کرتت بلے پداون اینکس مار شتمی ہست ات کہ آوتی
 سر زوریں ہلانی ہار مل ء دیما بے دست ء پادانت۔ انچو ہلا ہوش ء تکا نسر
 ات کہ ہج ہیال ء نیاہت کہ شہ آئی روگ ء پدا آئی ماس ء پس ء
 مہروانیں گہار گیدی ء سراسر چے گوزیت۔ اودا آوان ء چے گپ گشگ بیت۔
 پدا ء یونیورسٹی ء اے بارو ء گشیت چے دراج کشیں کسہ ء ہجر جوڑ بنت۔
 آاے ہبر ء زانگ ء ات کہ یک اُمیت ء درے بند بیت۔ دومی الم ء پیچ
 بیت۔ نول آئے پدی اُمیت ء برانزے گندگ ء ات کہ شہ آئی سستت ء
 نئے دیکی اُمیت ء روج ٹک ء متاگ۔ آشہ وتی کنوکیں پسلمہ ء چوہما
 یکدار ء ات کہ آرا گورماں مانتر کرتہ شب تہارانت ء ہج اُستارے ودی نہ
 بیت کہ راہ شونی ء پکنٹ۔

☆.....☆.....☆.....☆

آئی دست پہ رکشہ ء دارگ ء وت ء وت تچک بوت تنکہ رکشہ
 اوشتات آئی زانت کجاروت، نول کہ نشت رکشہ ء ڈرا نیور ء جست ء پسو ء
 ”کجاروئے؟“ شہ دپ ء در آہت۔ ”ناظم آباد“۔

نوں آئی پسلہ کرت روت تورخان ءِ گس ءِ تورخان آئی ہماوہد
 ءِ سنگت بوت کہ آئی کالج ءِ ونت ءِ گوں ہاسٹل ءِ تورخان ءِ برازاک
 میرولیس یکجا زندگی یے کرت میرولیس ءِ پس اوں ٹرانسپوٹرے ات کراچی
 کوسہ آوانی کوچشت کانتت۔ اکبر ءِ پس میرحمل ءِ آ گوں وت ءِ سنگت
 اتنت۔ دوینانی دفتر لیاری ءِ دیم پہ دیم اتنت۔

تورخان پیش ءِ گوں وتی براس ءِ بساں گوں ات بلے پدا جاپان ءِ
 روگ ءِ آگ ءِ بنا کرت۔ مستریں براس ناوش بوت بلے آئی پرواہ نہ
 کرت ءِ وتی کار ءِ سرءِ سرجمیں دلگوش ءِ دات۔ اے وهدال
 لیاری ءِ نہشت ہمودا برازاک ءِ ہد ءِ کات۔

اکبرشہ رکشہ ءِ ایریکت چئی ءِ کہ رکشہ تورکان ءِ ٹوہیں کوئی ءِ دیما
 اوشتات۔ اکبر آئی دروازگ ءِ دپ ءِ آہت کمیں دلجم بوت۔ تورخان
 یک سوب کنوکیں مردے ات۔ سے سال پیش آئی مالی جاورسک بداتنت
 ءِ آئی وتی جند ءِ کار بنا کنگ ءِ سرا بازینے ءِ ہندت بلے مروچی آ لکھانی واجہ
 ات۔

اکبر دروازگ ءِ گھنٹی جت، دمانے نہ گوست کہ شہ تہا تورخان ءِ جند
 ءِ جگک ءِ توار بوت گوں آئی جگک ءِ توار ءِ اشکنگ ءِ آئی دل وش بوت ءِ
 آرا تورخان ءِ یک گے گیر آہت کہ آئی پیش ءِ ہر وهد پہ اکبر ءِ تنگ کنگا

توازه کنان ء گشت:

”سیر بنیگ لوٹے پٹھان ء سنگت بے، زرات بازانٹ گوز اینگ
اش لوٹے بلوچ ء ہمراہ پکن کہ وتی آل گوازی نیت ء ترا اول پٹ ء سرا
نندارینیت“۔

تورخان آرادیت سک گل بوت چئی ء کہ آنوں باز دست گٹ
ات ء وتی کہنیں سنگت ء دیست نہ کرتنت۔ آدوئیں ہمسر اتنت یکے
دومی ء شری ء سر پد بوتنت۔ البت تورخان ء زند ء آزمشت باز من
ات۔ آئی شہہا کسانی ء کاروبار کرتت دوارگ شہہ ملک ء در آئیگ، گام گام
ء سراتیلانک ورگ ء پداراہ گرگ ء تورخان ء شہہ وتی ہستیں پیست ء سے
ایں سالان باز من کرتت۔

آئی اکبر ء دو سے رنداں گشت کہ آوتی وانگ ء یلہ مہ دنت۔ آئی ء
ہبراں اکبر شری ء سہ پد بیگات بلے شہہ وتی پیسلہ ء ہچ وڑ ء دور بنیگ نہ
لوٹت۔ تورخان آراء باز تنگ نہ کرت چئی ء کہ آ پداہمے سر پد بوت۔
زانان تورخان آئی سنگتی ء نہ لوٹیت ء آرا شہہ وتی گس ء درکنگ
لوٹیت۔

شہہ آئی روگ ء پد تیوگیں آواران لرزت گشتت کور ء دپ دارگ
بیت بلے ہلک دارگ نہ بیت۔ اکبر ء با پشت ء ہممنکس ہبر بوت ہچ نوشنگے ء

نیاہنت۔ درستان یک زبان ء یکھیال ء آرا دنیا ء بد بھت تریں مردم
گشت، مردے کہ آئی گس ء دیما دوٹرک بوشتیت۔ آواران آوان ء گس
بہ بیت ء ہمے وڑ کراچی ء لیاری ء یک دو کمرہ فلیٹے بہ بیت ء آوتی دمگ ء
تہا سیر تریں مردمانی تہا حساب بہ بیت چوپہ بے پروائی دُرّیں وانگ ء یلہ
بدنت ء پہ وتی دیم بہ تچیت۔

آرا اول تورخان کمک دات پدا آکم کم ء جوڑ بیان ء وتی پادانی
سرء اوشتات۔ اول آئی شہ جاپان ء گاڑی ء ازباب دئی ء کاورت۔
تورخان اول وتی کارہائی گشگ ء پدا دئی ء ٹاھینت۔ آدوئیں سک
دزگٹ اتنت ء مردم کہ کارء گلانش بہ بیت وھد ء روگ ء ہج سماء
نہ کپیت کہ چون سال گبل بنت۔

یونیورسٹی ء فیکلٹی ء ورنہاں مدام رشید ء جست کرت کہ تئی سنگت
ء ہال ہست نیست؟ پرچیکہ شہ آئی روگ ء پدا آئی نام ء توار تیوگیں
یونیورسٹی ء تہا پرتت ء ہما درستین بچک ء جنکاں کہ وانگ اش نوک
بنابینگ ء سبب ء آرا نہ دیستت پہ آئی گندگ ء باڑھا اتنت۔

زندوتی راہ ء روٹ وت ٹپ دنت پداوت آوان درمان کنت۔
ورنا اول باز گرم گپتت پدا گرمی اش کم کم ء جہل کپت چئی ء کہ ماہ نور ہما سال ء
ششمی ماہ ء آسرء یونیورسٹی یلہ دات۔ ناد یہ لاہور ء شت ء اے وڑ ء اکبر ء

مہرے نشان گوں زوتی ءگار بوتنت۔

وہد گوں تیزی ءروان ات ءاکبروتی سوبانی یک یک گام پہ سکی
چست کناں دیما روان ات۔ نئے آئی شپ زانت نئے روج۔ ادا گس ء
مردم ہمنکس سہی اتنت کہ آئی یک پادے جاپان ءدومی دبئی ءانت۔ آئی
ماس ءپس ءگونڈیس گہار گیدی آئی زہیراں کور اتنت پہ آئی یک دیدے ء
تلوست انت ءآئی درستیں گناہ اش آرا بکشاہ اتنت بلے اکبروترا آوانی
دیما مبارگ زانت۔ آئی پس ءہال شہ کونجیں زہیراں ہنچوات کہ آئی ہج
پہوتی دپ ءاکبر ءنام نہ گپت اگاں پہ ردی آئی نام ءے بہ گپتیں ارس ءے
چومر وار دء رچان ءآئی ماش ءکنکین ریشانی سرا ترپت انت۔ آرا یک
چیزے ءبازار مانی کرتت کہ آاکبر ءمہر ءکتہ ءباز دیر ءپد سہی بوتت.....
ہنچو دیر کہ اے وهد ء دو ماہ پیش ماہ نور یونیورٹی یلہ دات ء
اکبر جاپان ء دبئی ء نیام ء ویل ات۔

☆.....☆.....☆.....☆

پنجمی سال ءسیمی ماہ نہ گوستت کہ اکبر ءپدمہ پد ءچار ٹوہیں کار
رست گوں اے لوٹانی پیلوکنگا آنوہ ماہ ءتہا ہمنکس دیماشت کہ آرا آئی گنہ
وکیں واب راست گندگ بوتنت۔ گوں ملک ءآئی سیالی یک حسابے ء
چٹ بستہ اتنت بلے نوں آئی وتی ہیال یکجا کنان ءوترا سرجم ءدجم

پگرے کرت۔ پہ وتی پس ءِ ٹیلیفون ءِ کرت۔ اے آئی دو می ٹیلیفون
 ات کہ روگ ءِ پدا کنگات۔ اولی وار ءِ آئی ہما وهد ءِ ٹیلیفون کرت۔ کہ
 نوک جاپان ءِ سر بوت ءِ آ وهد ءِ آرا آئی پس ءِ ٹیلیفون ءِ سراسک ہر
 دات ءِ گشتت ءِ کہ ہرچی زوت بوت کنت آ و ترا گس ءِ سر کنت نہ
 تہ آ شہ آئی چٹ مرک ءِ زند کنت۔ اکبر نیہت ءِ شہ ہمیشی و ترا گناہگار
 زانت ءِ ءِ ہمے ناوشی ءِ ہر دنیگ پہ آئی پس ءِ اون دائی کونج ءِ وڑ ءِ ات ءِ
 آرا اے گپ ءِ پشومانی ءِ اومانی کرت کہ آپرے زہگ ءِ سرا زہر
 گپت۔ شہ اکبر ءِ روگ ءِ ہلک ءِ مردماں وڑ وڑیں گپ جوڑ کرت۔
 ناپرمان، ناسر پد، بے پاسیدگ، بد بھت، گنوک ءِ دگہ ہمے وڑیں درستین نام
 آرا پر کنگ بوتنت ءِ آئی ماس ءِ پس شہ ہمساهگ، سیال ءِ آریز، درستی ءِ
 لس مہلوک ءِ اے وڑیں گیاں سک دلپدر دانتت بلے گوں آوان ہچ پسونہ
 ات۔

گوں ٹیلیفون ءِ اولی ہبر ءِ آئی پس ہمنکس وش بوت کہ تن دیر ہبر
 کرت ءِ نہ کرت۔ پدا وتی گس ءِ آواران ءِ نمبر ءِ دات کہ آنوں
 بدل بوتت کراچی ءِ نمبر ہما پیش ءِ ات۔ نوں کہ آئی ٹیلیفون کرت آئی پس ءِ
 واری ءِ روج اتنت۔ آئی پہ مزینیں واری یے دوئیں ٹرکانی وام ہلاس
 کرتنت بلے نوں ٹرک شہ ہال ءِ شہ اتنت۔ دوروج کار ءِ اتنت۔ بیچ

روحِ مستری عہدِ سالی کے سرشہ وامِ آئی جان چٹتہ ات بلے نون
دوارگ گول زوتی ء وادار بیان ات۔

ہماروچ ء اکبر گون وتی ماس ء ہبر کرت آنوں آواران ء بازار ء
آہتہ اتنت، شہ گیدی ء آروس ء پدا آئی پس ء وتی کہنیں کوچک پہ وتی
کتریں براس ء یلہ دات ء نون آپہ مدامی شہر ء آہتت۔ گون ماس ء
گپ ء پدا کبر ء گوشان تن دیر ماس ء ندر ء ہیر اتوں، قربان ء بندگ ان ء
توارٹلنگ ء پرشگات۔ آئی ماس ء ٹیلیفون ء تہاچ ہبر کرت نہ کرت ابید
شہ ہمے لبراز کہ آئی گریوگ ء ہیسکگانی نیام ء گشت کرت۔

آواران ء ہبراں رند آئی دوارگ پہ وتی پس ء ٹیلیفون کرت کہ
آئی ہد ء اے وھدی نزیک ء درستین دکانانی مردم نشہ اتنت ء آئی زھگ
ء ٹیلیفون ء وشی ء وشی ء مٹھائی ورگ ء اتنت۔ اے رندی آئی وتی پس ء را
گشت کہ آباندا پہ آئی گاڑی یے شہ دبئی ء دیم دنت ء یک گاڑی یے پہ وتی
جند ء سواری ء دیم دنت۔ پس باید دویناں بگیرت ء شہ پس ء آئی ء کراچی ء
اکاؤنٹ نمبر ءے گپت ء گشت ءے آباندا بروت بنک ء وتی زرانی ہال ء
بگیرت۔ آئیگ ء ہال ءے ہمیش ات کہ یک ماہ ء تہا کنیت سر بیت۔

آکبر ء پس ء ٹیلیفون ایر کرت بلے آراوتی گوشانی سرا باورنہ
بوت آہبکہ بوت۔ آئی نزیک ء نندوکیں درستین مردم شہ یک نیمگا آئی

وشی آن ورگ ء اتنت دومی نیمگا آئی سرء ہندگ ء اتنت کہ آپہ چونیس
 نالائقیں زھگے یے ء آگ ء وش انت۔ آوانی نزء اکبر ہما مٹھائی آئی
 ارزشت ء نہ داشت کہ آواں ورگ ء اتنت۔ بلے پدا اول پہ ذنیاء دور
 ء شہ آئی یکے ء جست کرت۔

”چے گشگ ء ات کدی کنیت؟“

”یک ماھے تہا کنیت بلے گپ....“

آشہ گل ء درستیں گپان یک پفس ء کنگ ء باڑھات بلے زوت
 زوت وتی ہلانی سرازوراک بیان بے تواربوت نندوکان بازنگ کرت کہ
 وتی ہبرء سرجم پکنت بلے آراہج بارنہ ات کہ اکبر زردیم دنت، اگان دیم
 دنت چٹکس دیم دنت۔ چوش مہ بیت کہ من بانداوارگ اے مھلوک ء دیم
 ہندگی بہ بین۔ پمیشی ء پہ جیرگ ء تلو سگ ء بے تواری آدماں ء
 گوازینت۔ نندوکیں درستین پادا آہنت۔

دومی روچ ء گون بنک ء تچ بنیگ ء بنک ء اکاؤنٹ واصغر علی ء را
 ٹیلیفون ء کرت کہ مروچی بلکیں منی اکاؤنٹ ء شہ دی چیزے زربنیت،
 اگاں آہنت من ء سہی کئے۔ اصغر علی آراشہ گوشگیں پانزدہ سالان
 زانت۔ آئی ہما کہ کراچی ء کار ء بار بنا کرتت ہمے بنک ء اکاؤنٹ یے
 ایر کرتت۔ شہ ساعت دو ء دہ منٹ پشت کپتت اکبر ء ٹیلیفون آہت آئی

ھاں دات کہ آئی ء زردیم داتہ انت ء اے وھدی کراچی ء سر بوتہ انت۔
 گاڑی آں مروچی گیرت ء یک ء دو روچ ء تہا درستیں کا گدان اش
 ہاھنیت دیم اش دنت۔ شہ آئی ٹیلیفون ء ایر کنگ ء رندا صغر علی ء ٹیلیفون
 آھت ء آئی سھمی ایں گپ ء وڑ ء انونین گپ ء وڑ ء تہا باز پرک کپت۔
 سھمی آئی ہر گپ ء سر ء شرگشت نون ..... جی واجہ ..... جی ... بلوچ
 صاحب ء گشگ ء دمبرگ ء نہ ات۔ آئی چار کروڑ روپی ء سر بنیگ ء ھاں
 دات۔

آئی پس ء تنے وھدی گوں ہج کس ء ہبر نہ کرتت بلے نیم گھنٹہ ء
 پد پہ آئی درستیں کہنیں سنکتانی کہ دیر انت گوں آئی سلام علیک اش بند کرتت
 بلکیں آشہ آواں وام بہ لوٹیت یک یک ء ٹیلیفون آیان بوتنت۔ درستیاں
 آرا آئی زھگ ء شہ گاری ء ودی بنیگ ء مبار کبادی دات ء ہر کس ء آرادو
 دو سے رندان جست کرت اگان آرا زرے چیزے پکار انت آھج زبان ء
 دوست مہ داریت۔ آئی ویت زند ء تہا بازیں جہل ء پر زدیتہ اتنت ہمیش
 ء زانت ء کہ اکبر ء زر ء دیم دیمگ ء ھاں سک زوت شیدی ولج ء
 تالان بوتہ ء نون بوت کنت بلوچستان ء درستیں ھا جا گھان کہ منی زانوک
 انت شہ اے ھاں ء سہی بوتہ انت۔ آئی پگر راست ات چی ء کہ ھا وھد ء
 اصغر علی آرا ٹیلیفون کرتت آئی نزیک ء ٹکری شاہ بیک نندوک ات۔ آاون

ٹرانسپوٹرے ات ء اکبر ء پس ء راشری ء زانت ءے۔ ٹکری ء ہما دمان ء وئی
 بنک ء کار نیم توام ء میل کرت وئی دپتر ء آہت ء وئی درستیں درستی آن ء
 ٹیلیفون ءے کرت۔ اے ہال ہنچو زوت ء زوت مردماں شہ یکے دگر ء
 چگل دات بکش اے ہالے نہ انت ببے کہ ہر کس ء سینگ ء دمانے پشت
 کیت تزکیت۔

اینکس سالاں پدا اکبر اول رندان و تراوش بھت ء ایمن پگر کرت
 چی ء کہ آئی دیم دیوکیں زرا آئی پس ء را سر بوتہ انتت۔ آئی ماس گل ء بال
 ات ء آئی آئیگ ء ہنچو وش ات چو کہ تنگین پٹ پہ ہو ء ترنپ ء۔ اکبرنوں
 کہ پدی سنیل کرت تہ آرا اول وار وئی زور وکین گام ء سرا ہندگ ء
 زرت۔ پدا آرا ایک نادرستیں نیمے ء اندیم کرت کہ چوشین گامے آئی پہ
 چون ارزانی زرت آرا ہج باور نہ بوت۔ آ مروچی و ترا چارگ ء ات آشہ
 آپیشی میں اکبر ء باز جئات کہ آئی پہ یک کسانیں گپے چوشیں مزینیں گامے
 زرتت۔

اے گوزوکیں سالانی تہا آئی زند ہنچو گوں تیزی ء گوستت بریں
 جنگ ء ہلا ہوشیں کتروک۔ نوں کہ آئی کار ء بار و دتت۔ جاپان ء ٹوہ
 ٹوہیں کمپنی آل آئی سرا بھیسہ کرت ء آئی یک نامے جوڑ بوتت۔ ادادنی ء
 آئی نام ء تو ار زہمت کش ء زبان ء سرا اوشتو کیں ورنائیں واپار ء جہت ء

پرت۔ آئی یک منٹ پہ حساب اتنت۔ آئی کارے بارھنچو مزن بوت کہ اے
 وھدی دئی امارات آئی دست و چیرے پنج سدے گیش مردم آ کار کرت۔
 تنے جاگہ آ سر بیگ آ؟ آئی بازسکی کش ات آئی چم ایوک آ ہمے منزل آ
 سک بوت اتنت۔ شہ ایشی پد ماہ نور ات۔ آئی آ وھد آے وڑ نہ لوٹت بلے
 ماہ نور آ پیسلہ ہنچوش بوت آ کبر من ات۔

بلے نوں آئی چارت آ ماہ نور آ گوں آ گنوی اھل آ نہ لوٹت کہ
 آ وھد آ لوت ات۔ آ روج آ پہ آئی ضد مزنیں چیزے ات بلے مروچی اے
 وڑیں چیز آ سر اوشتگ آ ضد کنگ شہ یک گونڈ و آ گڑے آ زیات نہ ات بلے
 پداوں آئی ماہ نور آ گندگ لوٹت تنکہ ہما درد آ وشی آ ہڈ آ جھلانکیاں ایر
 گراں بہ ماریت آئی چارگ لوٹت کہ اے مزنیں اندوہ آ وشی چکس دلبر
 وک بیت۔

شہ اکبر آ کراچی آ آگ آ پیش دو آ سری ماڈل آ ٹیوٹالینڈ کروزر
 کراچی آ سر بوتنت کہ آ وان آ آئی پس آ ہماروج آ روج شہ کٹم آ ہلاس
 کنان آ آورت وتی دپتر آ دیما اوشتارینت۔ اکبر آ آگ آ دوروج پیش
 آئی پس آ درتیں شیدی وچ آ وشی بہر کرت آ درتیں لیاری آ گریب آ
 بزگان آ نان دات۔ دوسد پس آ پنجاہ گوک آے کشت۔ ایشانی گوشتان
 آے درتیں لیاری آ گساں بہر کرت۔ نوں آئی وشی درتیں لیاری آ وشی جوڑ

بوتت۔ ہماروچ ء کہ اکبرشہ دہئی ء آہت کراچی ء بالی پٹ ء ایرکت
 آرا لیری ء مردماں چوراجی سروک ء وڑ ء وش آہت کناں ء پہ دھل ء
 دماگ شہ بالی پٹ ء آئی ڈیفینس ء نوکیں ماڑی ء آورت کہ آہر حساب ء
 مزن، براہدار ء ہشت کروڑ ء یکے ہتگے پیش گپنت۔

اکبرایوک نہ ات گوں آئی تورخان گون ات۔ تورخان ماڑی شہ
 آئی ء یک کلومیٹر ء کساس ء دور بوت بلے آئی گوں ء مردمانی بازی ء
 دبدبہ ء گنداں ء تورخان وتی جاگہ ء نہ شت۔ ہمودا گوں وتی سنگت ء نشت
 ء چونامھی ء آئی جاگہ ہالی ات ابیدشہ پانگاں دگہ کس اود ء نہ ات۔

پہ اکبر ء گندگ ء آئی ماس ء گہار ء درتیں دور ء نزیکیں سیال شہ
 آواران ء آہتہ اتنت۔ اے آو کانی تہا ہما مردم اوں گوں زہگاں پہ اکبر ء
 گندگ ء آہتہ اتنت کہ آواں سدوار آئی ماس ء پس ء را آئی روگ ء
 گاری ء شگان جنت۔ بلے مروچی ہر کس ہمے کشگ ء ات کہ من زانت اکبر
 جان انشاء اللہ روچے نہ روچے چو بادشاہ ء کیمت۔ باز کشگ ء ات من
 مدام نماز ء سراپہ آئی سوباں دعا لوٹتہ، باز کشگات کہ مدام آراو اب ء
 دیستہ کہ ہدا آئی کاراں شرکت ..... آرا درستانی مستر کنت۔ گوں
 اکبر ء اینکس وھد نہ ات کہ آوانی اے وڑیں ہبرانی جہلانکیاں بروت ہمیشی
 ء آوان ہرچی گشت آئی وتی سرچنڈیناں ء اے پیش داشت کہ آرا

درستانی یک یک ہبر ۽ سرا باور انت۔

گوں آئی ماس ۽ پس ۽ گہار ۽ اول درستیں سیال ۽ آزی زانی گپ
کنگ ۽ وڑ بدل بوتت۔ آواں شہ یکے ۽ آپ لوٹت پنج یکجا پادکات۔
آواں اگان گون یکے ۽ ہبر کرت نزدیک ۽ نندو کیں درستاں وتی
سرچنڈینان پچکندت ۽ وتی وش ۽ درشانی کرت۔

☆.....☆.....☆.....☆

دومی روج ۽ اکبر ماہ نور ۽ کہول ۽ نوکیں جاگہ ۽ ڈس ۽ گپت دیم
پہ کلشن ۽ راہدگ بوت چی ۽ کہ ماہ نور ۽ کہول نوں ہمودا ات۔ راہ ۽ رواں
۽ اکبر ۽ یک چیزے ۽ ارمان بوت کہ آمروچی دوارگ پہ یک ٹوہیں
گامے زورگ ۽ روگ ۽ ات بلے گوں وتی ماس ۽ پس ۽ سلاہ ۽ نہ
کرت۔ بلے اے پشومانی ۽ ہواری ۽ آئی دگہ چیزے مارت کہ آگوں
آوڑیں وش یے ۽ ماہ نور ۽ گس ۽ نیمگا روگ ۽ نہ انت کہ کدی پگر ۽
کرت ۽ آوتی دل ۽ تہتر ۽ وتی جند ۽ نا کو ۽ جنک ڈر بھت ۽ گندگ ۽ ات۔
آئی در بھت ۽ دوٹی دیستت آ نوں رُستت ۽ مزن بوتت۔ آوہد ۽ اکبر
شنتت آگوئیں سینزدہ سالگیں جنکے ات۔ در بھت سادگ ۽ براہدار ات
آئی ماس ۽ پس دوئیں پہ راستی مہروان اتنت ۽ آواں شہ اکبر ۽ دپوری ۽
ہممنکس شپانی بے وابی دیستت کہ اکبر ۽ ماس ۽ پس ۽۔ در بھت ۽ پس اکبر ۽

پس ۽ ڪتريں براس ات ۽ آواران ۽ ملڪ ۽ ڪيلگاني ديمات۔ آئي دل ۽
 بازگشتت که وتي جنگ ۽ به وانبیت بلیاود ۽ کوچک ۽ اسکول ۽ نیستی ۽ سبب ۽
 آئی تاں پنج ۽ در بھت ۽ وانبیت بلے دیما وانبیت ۽ نہ کرتت۔

اکبر دیم پہ ماہ نور ۽ گس ۽ روگ ۽ ات بلے آئی چمانی دیما در
 بھت ۽ دوشی ایس آئی نیمگا ۽ سئیل نہ کنگ ۽ ندرگ کات ۽ شت۔ آئی
 گندیم گونگیں رنگ ۽ دروشم برزیں بالاد بے گناہ ۽ سلہیں ہندگ آئی
 دنٹانانی براھداری، آئی جہل ۽ لٹ ۽ شہ برز ۽ لٹ ۽ کیں مزنی ۽ آوانی
 دائی چرپ گونگیں لہمیں گروشک آئی دست ۽ پادانی چگین کنوکیں تنگ ۽
 زرچکیں ہنی آرا چون دوست بوت اتنت۔

اکبر ہر چنکس کہ شہ ماہ نور ۽ گس ۽ نریک بیان ات ہمنکس زیات
 در بھت ۽ دروشم ۽ بندی گیری ۽ تاب ۽ مارگ ۽ ات۔

آ راست ۽ راست ماہ نور ۽ لوگ ۽ دروازگ ۽ دپ ۽ اوشتات۔
 ہما گاریں ہل ۽ پدی آرگ لوٹت کہ آئی شہ وتی جنگ گونگیں زند ۽ دزگی
 آن ۽ نہ مارتت۔ آئی شہ وتی کیتو ۽ کیوبائی سیدگارے کش ات روک
 کرت۔ دو سے ٹوہ ٹوہیں کش ۽ پدمہ پد ۽ کش ات۔ سیدگار ۽ وشبوگوں
 دوتان ہوار کلفٹن ۽ نمی ایس وساج ۽ تالان بوت۔ آئی مداں مداں گام
 زوران تس آوانی مزنیں ماڑی ۽ دروازگ ۽ دپ ۽ آہت اوشتات۔ اے

ہما ماڑی ات کہ ماہ نور ء کہول شہ آئی یونیورسٹی ء یلہ دیگ ء پدا آہت
 اتنت۔ پدامان نور چون بوتہ؟ چون شہ اودا ادا آ؟ اکبر سہی نہ ات
 ء نئے آئی جست کرتت۔

نوں آ دروازگ ء دپ ء شرکترو کے اوشتات پگرے جت، اے
 گوزو کیس سالانی تہا چٹکس باہر، چٹکس تاک ریچ ء چٹکس چلگ نیام ء
 گوٹگ ء آواں چونی مج دلان ء مانپوشتہ کہ وتی جند ء زیکیں ہل بیگانگ
 انت۔ آوانی دروازگ ء ہورت چاراں ء سیدگار ء گڈسری کش ء گران
 چکل ءے دات ء گوں وتی جند ء بچکندت ءے پدا دوارگ وتی گاڑی ء
 سوار بیان مداں مداں پدی برترت .....“

دوزہ ءِ سرگوش

وہدے اجمل ایف اے پاس کرت آئی پس جلاب آرا آئی
ماس شرپی ءِ دیما ساپ ءِ ساپ گشت:

”سئیل کن بیچ توھر چمکس بوائے ترانو کری نہ ریت مروچی باندا
جوان جوانیں نامداریں پسآنی زھگ سالانی سال بیروزگار گردنت“۔

اجمل وتی پس ءِ گیاں شری ءِ سر پدا ات بلے پدا اوں آرا دلجم
کنگ ءِ جھدے کرت۔ آ الماسوین بیت ”تناوہد ءِ کہ من وانگ ءِ
ھلاس کنیں بوت کنت ملک ءِ تہا ھنجیں وا کے بیت کہ پہ راستی میں وانگ ءِ
قدر بہ بیت“۔

شرپی ءِ واھگ اوں ہمیش ات اجمل وتی پس ءِ مزین دھل ءِ

بزوریت سورء آروساں ڈھل بخت۔ پیری ء جلاب ء دست نزور کرت
انت۔ ڈھل ء لٹ گوں آتاب ء نہ لگ ات کہ جلاب ء دل ء گشت۔

بلے اجمل آوانی ہبر نہ من ات ء پہ وانگ ء در آہت۔ شہ روگ ء
پیش آوتی نا کو ء جنک گلبدن ء گندگ ء شت۔ آء گلبدن ہمسر نہ انت بلے
یکجا الما گوازی اش کرت۔ گلبدن شہ ہما کسانی ء آئی نام ء ات بلے دود ء
ربیدگانی وڑ ء آوانی سا نگ نہ بوت ہمیشی ء آئی شہ اجمل ء دیم چیر نہ
دات۔

گلبدن تیوگیں میتگ ء تہا گوں وتی بے گناہ ء پلین ہندگاں تا کیا
ات۔ ہر گپ ء سر ء آئی ہنچو ہندت کہ دیمانند و کیں وت ء وت ناچار بوت
گوں آئی بہ ہندیت۔ باز و ہد ء ہنچو زا نگ بوت مردم پہ ہمائی جند ء لیا ز ء پہ
ہما گپ ء ہندیت کہ آوڑیں گپانی سر ء ہنچائیں و ہد ء ہج کس نہ
ہندیت۔ و ہدے اجمل آراوتی روگ ء ہال دات۔ آئی سبزیں رنگ
سیاہ گردان بوت۔ آئی چمانی تہا ہزار سالی ہوشامی یے ودی بوت۔ آئی
تس دیر ہبر نہ کرت ایوک ء اجمل ء چارت ء۔ آئی بے تواری ء دل ء
ہزار گپاں اجمل شری ء سر پد بیگ ء ات۔ ہمیشی ء پہ بے تواری آئی دیم
پہ دیمانشت ہج شہ جاہ ء نہ سرت۔ باز مزنیں و ہدے گوست پدا گلبدن
یک ہبرے کرت۔

”تو روئے مارا دل ء نہ برے؟“

بوت کنت آئی دگہ باز ہبر کنگ لوٹت بلے ہبرئے ہما جا گہا
 اوشتات۔ شہ مہشتریں دردئے گوزان ء دوارس ء ترنپ سرء پدء شہ آئی
 گلاں ڈیل گران ء پر پکیں لٹفانی سرء ترپت انت۔ اجمل ء آئی دوین
 ارسانی ترنپاں تہا کپ کپ کرت۔
 ”مہ گرے گلبدن من پہ شہا دنیا ء ہما و شیاں کاریں کہ شہاچ پگر نہ
 کرتہ۔“

اجمل ایوک ء ہنکس گشت کرت گوں ہمے ہبر ء در آہت۔ دوی
 روج ء کراچی ء شت۔ ادا جلاب سہب ء تس شام ء کدی سر شپ ء تن
 گور بام ء یک پاد ء اوشتوک دھلئے جت ہر چنکس کہ آئی تیوگیں ماہ ء
 زرکا ورت آوانی سے بہرئے پہ اجمل راہ دات بلے اے زرپہ اجمل سک
 کم اتنت۔ ہمیشی ء آئی وانگ ء وهداں یک و اجہ کارے ء زہگان ء ٹیوشن
 وانینت ء وتی ہرچ ء درچئے پیلو کرت۔ وهد گوں تیزی ء گوزاں بوت۔
 اجمل وتی ایم۔ اے اولی پوزیشن ء پاس کرت۔ آوتی یونیورٹی ء شرتر ء
 لائق ترین وانوک ات۔ آرا یونیورٹی ء بچک ء جنکاں درستاں زانت۔
 بیروزگاری ء وهد ء آ شش ماہ سال ء سرء یک رندے گس ء
 شت۔ اود ء گس ء جاورئے دیست گڑا شہ سے چار روج ء گیش نشتئے

نہ کرت۔

پس ءے نون ناجوڑات۔ شہ دھل ءے بڈ کنگ ءے یک دست ءے
چٹ ہشک بوت۔ دومی نیمگا گلبدن وہی ءے رستت۔ آئی ماس ءے پس ءے
واہگ ہمیش ات اجمل زوت آروس پکنت بلے اے جاورانی تہا اجمل
کجا آروس کت کرت۔ گڈسری رند ءے کہ اجمل میتگ ءے آہت آرا آئی
پس ءے گشت:

”بچ نون تی وانگ ءے ہلاس کنگ ءے را دو سال گوستہ نوکری ترانہ
ریت شرت ہمیش انت وتی پس ءے پیروکی کسب ءے بہ زور چنڈے نان وت
ورے چنڈے مارادیے“ بلے چوش کجا بوت کرت۔ اجمل شہ اولی پوزیشن
ءے ماسٹر ڈگری ءے پدشکار پور ءے کسانیں میتگ ءے بہ نشتیں دھل بہ جتیں۔ آئی پہ
جوانیں روچاں جوانیں واب دیستت۔ چوش زوت پہ پروش ورگ ءے تیار
نات۔

آئی پگر آرا ہماروچ ءے سرجم بنیگ ءے گندگ ءے آہت کہ آئی
کلفٹن ءے یک مزنیں مارکیٹے ءے تہا شبانہ ءے رادیت۔ شبانہ ءے وڑ ءے ڈول ہنچوش
انت کہ اجمل گون گندگ ءے سر پد بوت۔ نون آسک سیر انت آوہد ءے کہ
شبانہ یونیورٹی ءے وانگ ءے ات سک گریب ات یونیورٹی ءے بس ءے سر ءے
وانگ ءے کات شت۔

بلے مروچی شبانہ ءِ گراں بہائیں گدے پُچان گندان ءِ آراوتی
 بزگی ءِ سرءِ گیشتر بد آہت۔ اجمل شہوتی کہنیں گدے پُچانی مہیازءِ شبانہ ءِ
 نزیک ءِ نہ شت، بلے شبانہ آرا دیست وت آئی نزیک ءِ آہت نول پہ
 اجمل ابید شہ ایشی دگہ ہج چارگ نہ ات کہ دوگام آئی نیمگا بروت۔
 ”مردم شہوتی سینئر ءِ ہنجو تچیت“۔

اے شبانہ ءِ اولی ہبرات۔

”ہاں راستے کہ شماشہ من سالے سینترات ..... پرے ناد لگوشی ءِ
 پہلی لوٹین۔ من اُمیت کشاں کہ شامنا پہل کن ات“۔
 اجمل گوں ہاگیں چکندے ءِ آئی پتو دیان ءِ وتی تہے ٹکر ٹکریں
 مردے چیردیگ لوٹ۔

”من ترا ہروج ادا گندیں تو ادا چے کنئے؟“

شبانہ راست ءِ راستیں جستے کرت۔

”بے کاری ءِ ہمد ءِ گردیں ..... اگاں تو منادیستہ گڑا پرچے پیش
 ءِ توارات بر نہ جتہ“۔

اجمل آئی سیاہیں چمانی تہا ہورت چاران ءِ گشت۔ پہ آئی
 چماں شبانہ نول سک ڈولدار بوت کجلاں آئی متا چانی یک یک ٹال ءِ جتا
 چوزوم ءِ ڈنگ ءِ چنگ کرت، گلانی سرءِ تنکیں سہریں رنگ ہنجو بلبلت

چوہو رء شو دو کیس گلاب ء نازر کین پن۔ آئی گردن ء سک گراں بہائیں
 ہارے گوں لال ء یاقوت ء کسان کسانیں نکلینگاں ترپگ ء ات۔
 ”پہل کئے نوں تراہج وھدات نہ کنیں چی ء کہ گس ء کارسک
 بازانت۔“

شبانہ ہمے ہبر ء کشگ ء آئی پیسری جسست ء پسو ء نہ دات ء پے بے
 کماری شہ مارکیٹ ء در آھت۔ اجمل اوں گون ءے در آھت ڈن ء شبانہ
 ء نو کین ہنڈا سیوک کارگاڑی اوشتوک ات۔ آوت اسٹرنگ ء نشت ء دیم ء
 دوئی دروازگ ء شیشگ ءے جہل کنان ء اجمل ء جسست کرت۔
 ”کجا روئے ترا سرکنیں۔“

”ہج“ آئی گج ء ہوزینک ء پے زورگٹ ء ایر بران ء گشت۔
 پرچیکہ آتراوت باورنات اے گپ چون شہ آئی دپ ء در آھت۔
 ”پد ء گنداں..... ء من ترا الما گندین پرچیکہ من سرپد ان تو
 تنے وھدی بیروزگارئے۔“

آگوں ہمے گپ ء دروازگ ء شیشگ ء را جہل کنان ء راھدگ
 بوت، شہ آئی روگ ء رندا جمل ء دل ء باریں چکس جستاں سرچست
 کرت۔ ایسی زند ء تھا اتنکس بدلی چون اے یک ء دو سال ء تھا آھت؟
 آپیش ء سک سادگ ء بزگین چکے ات نوں چون اتنکس دیما شہ؟ آئی منا

پیش آء اوں دیتہ گڈا پرچے سلام علیکے نہ کرتہ؟ ہمے وڑیں بازیں گپ آرا
دل آء آہت بلے وھد آء موکل نہ دات آ شہ آئی جست پکنت۔

آئی شپی میں شپ کئے زانت پہ چونی گوازینت آدگہ سہب آء
گوں روچ آء ٹک آء ہما مارکیٹ آء مزنیں دروازگ آء دپ آء اوشتات۔
مھلوک آء روگ آء آگ ات بلے اجمل شہ وتی جاگہا پہ کتروکے اوں نہ
سرات۔ روچ نیم روچ بوت کس نیاہت۔ آہمے وڑگوں بلے تاہیری آء
ودار آء ات۔ نیم روچ آء پہ یک لکھ لے آء ورگ آء انگوانگونہ شت تنکہ پشم
آہت، دیگر آہت، نیا شام آہت، سر شپ آہت تہاری آء ہر نیمگان
شانت بلے شبانہ نیاہت۔ شپ آء ساعت دہ آء آد لیکیم بوت پہ چکی میں
دلے دیم پہ وتی جاگہا راہدگ بوت۔ جناں پروشاں شپ آء یا زردہ آء
لیاری آء رست۔ اودا آئی کوئی لے پہ بیچ سدروپی ماہ آء حساب آء زرتت۔
پدی گس آء سر بیگ آء گوں آئی آء مارت کہ آئی مروچی ہما دو میں زھگان آء
ٹیوشن نہ وانیتہ کہ شہ آوانی وانینگ آء آرا دھزار کلدار ماہ آء رست۔ بلے
اے وھداں شہ پد آء لنگڑی آء بے روزگاری آء پگر آء شبانہ آء دست آء آرگ آء
گل گیش ات۔ روچ آء وڑ آئی شپ اوں گوں شبانہ آء ترازاں گوست۔
دومی سہب آء مہلہ آء دوارگ دیم پہ کلشن آء راہدگ بوت۔ بلے مروچی میں
روچ شہ ذی میں روچ آء گیشتر گراں گوست شبانہ پد انیاہت۔ نوں پہ آئی

ڈگار تین بوت، آراوتی زانت ء زانگ ء سرء زهر آگ ء ات چى ء کہ
 آئی شہ شبانہ ء آئی ٹیلیفون نمبر اول نہ گپنت۔ دومی، سیمی چارمی روج ہنچو
 گوست انت۔ پنچمی روج ء سہب ء مہلہ ہما مرد ء نوکر اجمل ء کوئی ء آہت
 کہ آئی زھگان ء اجمل ٹیوشن وانینت گون نوکر ء اجمل ء پانزدہ روج ء پگار
 گون ات۔ اے زرانی ہواری ء یک کاگدے اول گون ات۔ آئی تہا
 نوشتہ ات۔ ”شہ مروچی ء پدا جمل آئی زھگانی وانینگ ء ممیت“ انکتہ وھد
 ہست ات اجمل پہلی بہ لوٹتیں بلے آئی پہلی نہ لوٹت چى ء کہ آئی شری ء
 زانت اگاں من نول پہلی بہ لوٹیں باندا دارگ شت نہ کنیں گڈی پسلہ ء
 ہمیش کرت نول ایوک ء شبانہ ء رادر گجین اگاں شبانہ وڑے نہ وڑے ء
 دست ء آہت بزاول آئی درتیں وابان ء بزانت رسیت۔

ششمی روج ء سہب ء ہنچو کہ آ کلفشن ء سر بیان ء شہ لوکل بس ء
 ایرکت تہ چم ء شہ وشى ء روزنا بوتنت۔ شبانہ ء گاڑی اشتوک ات آئی
 گول گاڑی ء گندگ ء تگاں بست۔ تچک ء مارکیٹ ء تہاشت۔ گول
 مارکیٹ ء تہہ ء پترگ ء دیست ء آ گول پیر مردے ء یک دکانے ء دپ
 ء اوشتاتہ۔ اول آسک تیز روگ ء ات۔ بلے پیر مردے گندگ ء گول آئی
 رواج ست بوت۔ آہانز یک ء دگہ دکانے ء دیما اوشتات۔ بلے چم ء
 شبانہ ء یک یک سر ء پر ء سک اتنت۔ باز دیر ء رند شبانہ ء پیر مرد شہ دکان ء

دراہنت۔ اجمال زوت زوت شہ آوانی دیما گوست آئی واک ات شہ
 وت منابہ گندیت توار بر جنت۔ شبانہ آرا یک چے چارت بلے و تراخچ
 دل نا گوشکائی کرت بزاں آ، اجمال ءھچ نہ زانت۔ چار ءنچ گام دیما رڈگ
 ء پد پیر مرد ء چس دست ءے پر نچ ات آ آئی نیمگا دلگوش بوت۔ شبانہ آئی
 گوش ء بن ء چیزے گشت۔ پیر مرد ء چک ترینت اجمال ء چارت شہ آئی پد
 شبانہ آرا چارت ء پیر مرد ء دست ء گران ء آئی نزیک ء آہت اے وحد
 ء اجمال ء دیم دومی نیمگات۔ آھچ آوانی نیمگا چارگ ء نہ ات آ اے جاو ء
 ھچ سر پد بیگانہ ات۔ ناگمان ء آرا شبانہ ء لہمیں توار ء وتی نیمگا دلگوش
 کرت۔

”پہل کن ات! شما اجمال صاحب ات؟“

شبانہ ء پیر مرد دو میں آئی پہناد ء اوشتوک اتنت۔ پیر مرد ء گوں
 یک بچکندے ء اجمال ء درہبات کرت۔ اجمال گوں ھبکی ء شبانہ ء پیر مرد ء
 نیمگا سر ء جہل کنان ء گشت:

”جی ہاں من اجمال ان“۔

”اجمال منی فرسٹ کزن انت بلے مے مسترینانی جھیردھانی سبب
 ء آ گوں کستریناں اوں سلام علیکی نہ کنت“۔ شبانہ پیر مرد ء نیمگا گوں دلجی
 ء چارت پدا گشت۔ گوں اے پچار ء پیر مرد ء دوارگ وتی دیم ء دو میں

دنتاں پیش داشت انت۔ اجمل اوں آئی پسوء تا مداریں بچکندے جت بلے دل ءتہا یک ہیرو پے گوں سرجمین بیمنہ کی ءمارت ءے ”آ کجام لا چاری انت شبانہ ءراپہ اے وریں ٹوہیں دروگے ءبندگ ءلا چار ءے کرت“۔ آئی گوں وت ءگشت۔

”گڑاوتی نمبر ء بہ دیگ ءے ادا چے گپ بوت کنت .... شہ اے دلچسپیں پچار ء پد من شمارا دوینان ء دیم پہ دیم گندگ لوٹیں پرچے کہ من پیش ء اجمل صاحب ء ”فیملی“ ء آئی جھیر ہانی بارو ء ہچی نہ اُشکتہ“۔ پیر مرد ء اے ہبرگشت ء دو ارگ اجمل ء نیمگ ء سہیل کنان ء بچکندت ءے۔ اجمل اوں پہ آئی لیا ء پہ نادکشی بچکندت ”من وت ترا درستیں ہالاں دین“

شبانہ گوں ہما دلچھی ء پیر مرد ء راگشت رند ء شہ وتی پرس ء یک وزینگ کارڈے کش ات اجمل ء دست ء دات۔ شہ ایشی پد آ دوئیں وتی کار گاڑی ء سوار بوت شنت۔ اجمل آئی کارڈ چارت یک رندے دل ءے جہل کپت کہ آئی گوں شبانہ ء ہج گپ کرت نہ کرت۔ بلے دومی دمان ء آئی وتی دل ءتہاوشی ء یک چاڑے مارت چھی ء کہ آئی شہ شبانہ ء ہندگاں ہے پگر کرتت نوں آ شبانہ ء رادست ء کاریت۔ گوں گڑتی ءوشی ء ہوریں ہلاں آشت یک پان ء کیبن یے ءدپ ء اوشتات دو سونف خوشبو ڈبل

الابھی، زرت پدی وتی جا گہا آہت۔

دومی روچ آء آرا وتی واہگ پیلو گندگ بوتنت، ہوٹل ۽ ریسٹورنٹ
۽ یک بے تواریں کنڈے ۽ شبانہ گوں آئی نشیتت ہاس پہ اجمل ۽ گندگ ۽
ایوک ۽ آہت۔ شبانہ ۽ اولی جست ساپ ۽ ساپ ات۔

”اجمل تو دنیا ۽ تہا چے لوٹے؟“

گوں ہمے جست ۽ اشنکنا آوش بوت گشنے آئی سالانی سال پہ
ہمے جست ۽ ودار کرتہ ۽ اے جست پہ آئی نز ۽ آرا گپ جنگ ۽ سرجمیں
آجوتی دینگ ۽ یک شریں موھے ات۔

”زرت دولت، مال مڈی، مزین نام..... سک مزین نام.....“

گوں آئی اے ہبر ۽ اشنکنا شبانہ وتی راستیں دست ۽ سروشک
شیشگی نیں میز ۽ سر ۽ جاہ دیان ۽ دیے چوگلاب ۽ پل ۽ دست ۽ دل ۽ کرت
۽ روک روک اجمل ۽ سر ۽ دیماں چارگا لگ ات..... باز دیر ۽ پد وتی
چمان ۽ پر پٹینان ۽ ہبر ۽ لگ ات:

”زاناں اے ہبر ۽ کنگ المی ات! وھد یکہ تو اے گپ ۽ جنے

ہر کس ہمے سر پد بیت تو وتی جنڈ ۽ دوست دارے ایوک ۽ پہ وتی جنڈ ۽ پگر
کنے..... کس گوں تو ہمراہ نہ بیت۔“

اجمل شری ۽ زانت آئی جوانیں ہبرے نہ کرت پر چیکہ شہ آئی

گپ ء شبانہ ہمے سر پد بوت اے پہ زر ء دولت ء گوں من نر یک بیان
انت۔ کمیں دل ء جھیر گ ء پگر ء ..... رندا جمل ء لنٹ پہ لرزگ
سرت انت۔

”منابیر وزگاری ء تنگدستی ء سک جذباتی کرتہ ..... برے برے
منی دل گشیت اگاں من برباداں پمنی ء دراہیں دنیا برباد بہ بیت“ اجمل
باز پگر ء رند گوں مز نہیں سکی یے ء وتی دل ء پاہار ء کشگ ء ہواری ء یک
ہسابے ء وتی دودگی ء پشومانی ء اول درنگازی کرت۔ شبانہ گڈی رند ء
آئی چمانی تہا ہورت چارت پداگپ ء سر حال ء بدل دات۔

شبانہ آرا باندا دوارگ گندگ ء دراہی دات آشہ گل ء آشپ ء ہج
داب نہ کپت دومی روج ء سہب ء مہلہ آئی و ترا پہ گند ء نند ء تیار کرت آشہ
شبانہ ء دوارگ گندگ ء گل ء بال ات آرا ہج سما نہ کپت من چون دراہی ء
جا گہا سر بوتوں۔ مروچی آرا دوارگ وهد ء کرار کراریں روگ چوزوم ء
ڈنگ جناں ات بلے بید ء بے تواری ودار ء گوں آئی دگہ چارگ نہ ات۔
روج آہت برکت ء نر یک ء، بلے شبانہ نیاہت آئی پہ ناکما میں دلے شہ
یک دکانے ء پہ شبانہ ٹیلیفون کرت بلے آرا ہما وهد ء سک نا ایتی بوت
وهد یکہ شہ دومی نیمگا پیر مرد ء ٹیلیفون زرت ء گوں اجمل ء تواری اشنکگا آرا
پہ نام تواری کنان ء پہ مہروانیں گالوارے حال دات ”شبانہ دوشی پہ المی میں

کارے ءِ اسلام آباد ءِ شتہ دہ روچ ہمود ءِ بیت پدا کراچی ءِ کثیت۔
 شبانہ وتی دل ءِ تب ءِ پروگرام جوڑ کرتت آ راج اے گپ ءِ پرواہ
 نہ ات شہ آئی روگ ءِ اجمل ءِ سر ءِ قیامتے گوں ساہگریں بیمنہ کی آل
 گوزیت۔ اجمل ءِ ٹیوشن ءِ وایننگ اوں شتت پہ آئی ودار ءِ یک یک
 کتروک چوہزار سال ءِ تیلانک گران ات۔

یازدھی روچ ءِ شبانہ گوں آ یک ءِ آ ر شیرٹن ہوٹل ءِ گندگ ءِ
 گشت۔ اجمل پہ تگ و ترا سر کرت بلے اینکس روچ ءِ گندگ ءِ پدانگت آئی
 سر ءِ گرمی جہل نہ کپتت شبانہ ءِ جست ءِ بدل ءِ ”بکش اجمل گوں توچے
 گپ ءِ چے حال ہست؟“ بے آئی واہگ ءِ شہ آئی دپ ءِ در آہت۔
 ”گوں من ہج گپ نیست..... منی ہر گپ دروگ..... منی ہندگ بے
 جاہ، منی گریوگ بے ارزش۔“

آوتی تہی لڑہیں ہلانی چیر دیرگا بے سوب بوت ءِ راست ءِ راست
 ہما درتیں ہبرے گشت کہ آ راج گشگی نہ اتنت۔ نوں کہ آئی وتی ہبر
 گشت انت پد ءِ جندے مارت من گوں شبانہ ہنچو ہبر کنیں گشے منی واری ءِ
 بے روزگاری ءِ ذمہ وار ہما انت بلے تیرشہ کمان ءِ در آہتت۔ ہے وھد ءِ
 ویٹر ءِ پہ آواں کافی ءِ دوگر میں کوپ آ ورت ٹیبل ءِ سر ءِ دیما ایر کرت پدی
 شت۔

”اجمل! تو ہمارا دم اتے تئی سرء یونیورسٹی ء پھر بست یونیورسٹی
ء دوستیں وانو کیس جنکانی و ابانی بزانت تو اتے ..... تو چون اے وڑیں
ہر کئے ..... دگر ء نہ زانیں منی جندی ہراں سچ سر پد نہ بیت“۔

اجمل آئی چمانی تہا ہورت ہورت چارت تنکہ آوانی تہا پہ وت ء
جاگے در بہ گیجیت بلے آئی چم ہنچو شیوار اتنت کہ سچ تہی گے آواں
زانگ نبوت۔ کمیں بے تواری ء پد گوں یک آہ سردے ء اجمل کافی ء گلم
یے زوران ء ہر ء لگ ات ”من ہر چیز ء زانیں بلے من چون کنیں .....
زاناں ہنچو نہ انت ہر کس ء راز نہ بوت نئے آرا پس ہست نئے براس
نئے سیال نئے آریز ..... شبانہ تو وت وانند گے ہر چیز ء شری ء زانے
بلے من ترا مروچی یک گے کشیں دل ء مہ کئے .....“۔

آئی وتی گپ سر جم نہ کرت شبانہ ء نیمگا چارت ءے بلکیں آ آرا
جستے پکنت یا مکن یے پہ کنت بلے شبانہ بے ترک ء تو ار گوں دلگوش ء آرا
گوشدارگ ء باڑھات۔ آئی وتی ہر شہ ہما جا کہا بنا کرت کہ اشنت ءے
”مناشہ یک گے ء ترس زورگ ء انت ء من یک سک بے مرادیں
آسرے ء سر بیگ ء ان .....“۔

آئی دوارگ وتی ہر داشت ہنچو زانگ بوت آسک مزین گے
جنکا انت پہ آگپ ء نہ ایوک ء آرا جوانیں لہز پکار انت بلکین یک مزین

تہی وا کے لوٹیت۔ آئی تکا نسی ءِ را اے رندی شبانہ کم کنان ءِ شہ آئی
جست کرت۔

”چے آسرے ءِ؟“

”دنیا ءِ تہا حج مہر نیست!!!“

اجمل ہنچو تیزی ءِ گوں اے ہبر گشت کہ کسے ءِ گٹ ءِ مارے لوپ
بہ بیت آ آرا گوں تیزی ءِ شہ وتی گٹ ءِ دور پکنت۔ چونامھی ءِ اے یک
ہبرے ات بلے اجمل حج زانگ ءِ نہ ات گوں ہمے یکیں ہبرے گشگ ءِ آئی
جان ءِ ہیدے زوریت۔ آئی پرائیں پیشانی ءِ ہید ہما دمان ءِ تر پگ ءِ
گت انت پہ دمانے آئی مارت نوں شہ اے ہبرے پد آپہ مدامی گنگ بیت۔
تس دیردوئیں نیمگا بے تواری بوت پدا شبانہ بے تواری پروشت:
”چون؟“

”ہے وژانت ..... شبانہ ترا باور نہ بیت بلے من پہ وتی چماں
دیتہ دنیا ءِ تہا حج مہر نیست ..... آدگہ مہراں بل شہ درستاں پہک تریں
مہر ماس ءِ انت بلے ہورت چارگ ءِ .....“

اجمل ءِ نک ہشک بوت۔ پرائی گپ کنگ سک گران ات۔

ہاں ہاں ..... بکش پرچے اوشتا تے؟“

شبانہ اجمل ءِ چمانی تہا چارت کہ شہ آواں آج گوارگ ءِ ات۔

”من ہنچیں دو براس زانیں مستریں کم دست ء کتریں ہستو مند
 انت ترا بور نہ بیت وهدے کتریں کیت ماس ءے گل ء بال بیت
 تیوگیں گس ء تہا ماس، پس براس، گہار درستیں پہ آئی یک یک ہبر ء احتاج
 انت مسترینا کس پیماز ء نہر ء سوج نہ کنت، وت کیت وت روت نئے کس
 پہ آہگ ء وش بیت نئے پہ روگ ء دلگران کجا شت مہر.....“۔
 ”گڑا ما پرچے زندگاں؟“

شبانہ راست ء راستیں جستے کرت۔

”ہج نہ زانیں۔“

اجمل پہ نا ایتی گشت ہے وهد ء دوارگ آرا مارشت بوت آئی
 سک ٹوہیں ردی یے کرت چی ء کہ آئی نز ء شبانہ گوں آئی مہر ء باڑھات
 ء آئی وتی ہلانی پاہار داشت نہ کرت ہوش ء پد ء جوش ء ہبرے کرت۔ نوں
 شہ اے وڑیں گیاں پد چوں شبانہ ء راگشت کنت تو منادوست ءے آہے
 پگہرات کہ شبانہ پاد آہت پہ روگ ء تیچے ءے کرت اجمل وتی گڈسری
 واک جم کنان ء گشت:

”کجا روئے ماتنے وهدی ہج ہبر نہ کرت۔“

”منی نز ء تو وتی درستیں ہبر کرتنت مناہر چی اُشکنگی ات اُشکتاں

..... تو پریشان مہ بو، من پرے ہبراں شہ تو ناوش نہ بین بلکیں ہما درد ء او

رنجانی مارگ ءِ کوشت کنیں کہ آواں شہ یک مہروانیس مردے ءِ چنی یے
 ناہینتہ“ آ گوں ہے ہبر ءِ راہدگ بوت اجمل آئی پد ءِ رواں بوت۔
 وھد یکہ دوئیں ڈن ءِ در آھنتت ءِ شبانہ وتی گاڑی ءِ نندان ءِ گوں تھلیں
 بچکندے ءِ شت اجمل ہنچو پگر کرت گشے پہ آئی درستیں جھاں لذت آئی
 گوشاں یک ہیڑگے زرت، چھاں تیری میری کرت آئی نز ءِ آئنج داہ
 منٹ پیش گوں مراداں نز یک ات ءِ نون ہا مسا پر ءِ وڑ ءِ ات کہ آئی بوجیگ
 ءِ زرگوات ہنچیں جزیرہ یے ءِ ببارت اود ءِ ہج مردم مہ بیت آئی بوجیگ اول
 بدن ءِ بہ پر شیت آئے دیکی شت پکنت نئے پدی۔ آئی تنے وھدی ہج
 پسلمہ یے نہ کرت۔ دیما چون کنت کہ شبانہ ءِ گاڑی کمین دیکی رواں ءِ
 دوارگ پدی آھت۔ گاڑی ءِ دروازگ ءِ شیشگ جھل بوت اجمل تیز تیز ءِ
 رواں ءِ آئی نز یک ءِ سر بوت۔

”شپ ءِ ساعت دہ ءِ منا تیلیفون کن من ترا حال یے دئیں۔“
 ”شرشر“ اجمل زوت زوت پسودات گوں ہمے ہبر ءِ اُشکنگا شبانہ
 مزنیں پگرے ءِ کپت شہ آئی دیم ءِ چارگ ءِ اجمل ہمے مارت شبانہ سک
 ٹوہیں پسلمہ یے کنگانت ءِ دل ءِ تہا باز ترکا نسرانت بلے پہ زانت وتی تہی
 ہلاں چیر دیکانت۔ راست ہنچوش ات مروچی شبانہ پہ وتی ہبر ءِ کنگا
 آھت بلے شہ اجمل ءِ ہبرانی سبب ءِ آئی وتی ہبر گشت نہ کرت بوت کنت

اے اولی وارات آئی شیواریں چماں آئی تہی ھل چیردات نہ کرتنت۔
اجمل آئی واھگ ۽ رد ۽ شپ ۽ فنون کرت ۽ آواں آدگہ روج ۽ مروچی نیں
جاگہادوارگ گند ۽ مند ۽ دراہی دات۔

گوں اجمل ۽ گندگ ۽ آگر یوگا لگ ات شہ آئی چماں بے وسی ۽
درا نگازی بیان ۽ ہنچو پد ر بوت آشہ اجمل کمک لوٹنت آئی اے وڑیں
چارگاں آئی مردیں زھگی زورا کی ۽ راتوار برجت۔ آرا باز دیر ۽ پدوتی سر ۽
پہر بوت کہ جہان ۽ تہا چوشیں مردم انگت ہست آوانی کارشہ منی دست ۽
شریت۔

”شہ ایشی پیش کہ ہبر ۽ بنا کنیں شہ تو دز بندی کنیں مناہج جسست مکن
اگاں تو جسست ۽ پرس ۽ سونج ۽ رونج کنئے من پدرد بھین..... گپ ایش
انت شہ یونیورٹی ۽ وانگ ۽ ہلاس کنگ ۽ رند من شہ تو گیشتر بے وس ۽ بے
زراتوں..... شہ منی نا چاری ۽ پاندگ زوران ۽ ہمے پیر مرد ۽ مناہپہ آروس ۽
ناچار کرت۔ تو زانئے بے وسی مردم ۽ پہ سل تریں کار ۽ پرمان کنت آروس و
جو انیں چیزے..... نوں منا شہ ایشی بد کیت..... اگاں اے دگہ لہتیں روج
زندگ بوت من زندگ نہ ہاں.....“ اجمل ۽ وتی گوشانی سر ۽ باور بیریگانہ
ات چے اشکنگان انت..... گپ چی یے؟ آرا چے کنگی انت..... آئی
تنے وھدی پیسلہ نہ کرتت شبانہ پنجاہ ہزار روپی ۽ پنج صدی کلدارانی یک

بنڈ لے آئی دست ء دیان ء وت دوارگ گریوگ ء لگ ات۔ اجمل ہج
سر پد بیگانہ ات اے زر چونین انت ء آ پرچے گریت؟؟
”بس بس مہ گرے ہرچی گشے من ہماوڑ کنیں“

آئی اے ہبراں اُشکنان ء شبانہ آئی نیمگا گوں ارمانی ایں چہاں
چار ت شہ بازیں ارساں آئی چہانی کجل درستیں نیمگاں تالان بوت اتنت
ء آ آواں پہ دزمال ء ساپ کنان ات۔

”اے زڑاں بہ زوردگہ ہرچہکس پکار بیت من کارین ترادیں
بلے اے مردک ء شہ نیام دور کنائین... نہ تہ من ء تو.....“

شبانہ وتی گپ سرجم نہ کرت بلے اجمل ء سرگ ء را انچیں گواتے
ء زرت گشے پر آئی نز ء آریسٹورنٹ ء نہ نشہ بلکیں بال ء انت شبانہ شری ء
سر پدات آراچے کنگی انت۔ ہمیشی ء ہج موہے نہ دات آوتی پگراں
سرجم پکنت دوارگ ہبر ء لگ ات۔

”توزر لوٹت شہ جہان ء وتی واری ء بزرگی ء بدل لوٹت نوں لگوری
مکن۔“

شبانہ ء گپانی تہا یک نوکیں وت نیہسہی یے ودی بیان ات۔

”شہ پیر مرد ء مرگ ء رند تو چون کنے؟“

اجمل وتی مہر ء درشانی ہنچیں گنگیں وڑے ء ہنچیں وھدے ء

کرت کہ پداوت پشومان بوت اے وڑیں وهدء اے وڑیں جست ء
کنگ شر نہ انت۔

”پیر مردء را اے ملک ء نئے سیال ء وارث ہست نئے دگہ۔ جند
ئے بوت بنگالی یے درتیں مردم ء بنگلہ دیش ء انت۔ دوارگ آئی ہما
آروس ء وهدء وتی درتیں ہستی منی نام ء کرتہ۔ من لوٹیں آئی درتیں ہستی
تراہریت کہ تو آئی راستیں حقدار ء۔“

شبانہ ء گپ ء ہلاسی ء رند آئی زانت آیک سک مز نہیں ”بولی“ ء
جوا یے جنکا انت چی ء کہ آ اے ہبر ء شری ء زانگ ء ات المی نہ انت آشہ
پیر مرد ء کشگ ء پد پولیس ء دست ء گرگ مہ بیت بلے آرا پیر وزگاری ء
ہنچونگ کرت کہ پہ آئی یک یک روچ چوسا کندن ء ساعت ء گران ات
تنے وهدی اجمل پسلمہ نہ کرتت شبانہ دگہ یک سنگے چگل دات۔

”اجمل من اے زرا آ ورتنت تو دگہ یک ”پروفیشنل“ کشو کے راہ
دش تنکہ آ اے کار ء پکنت ء تئی سر ء ہج ہبر مہ بیت۔“

شبانہ دلجم ات اجمل زراں نہ زوریت بلے آئی زرتنت۔ آراد لجمی
ئے دات۔ آپ اے کار ء سر جمیں تیاری کنت۔ شہ اے کار ء آسر کنگ ء
ہتنگے پیش آ آرا حال دنت۔ تنکہ آوتی جا گہا سر نہ بوت آرا وتی کنوکیں
پسلمہ ء ارزشت ء شری ء سما نہ کپت ہنچو کہ ٹپ نوک بیت اینکس نہ توریت

چوشکہ پداشہ دردء لاپ لیٹء پرمان کنت۔ گسء سر بنیگ ء دے
 ساسارگ ء پدنوں کم ء کم ء اے گپ آئی دل ء ایر کیاں بوت کہ آئی چونین
 بیمنائیں پسلمہ یے کرتہ پہ دمانے آرا باور بوت آئی سرنوں پہ تاک نہ
 انت۔ شہ اے پگر ء پدا آرا آئی پیشی درستیں ہبریک یک ء گیر آہنت کہ
 آئی گوں شبانہ ء کرت اتنت۔ آرا باور بوت اے درستیں ہبرنا جوڑیں
 سرگے ء درنگازی ء کنت۔ اگاں شہ اے بے سر ء پادیں گیاں پداوں
 شبانہ گوں آئی ہبر کرتہ یا آئی سر ء کجام یک وڑیں بیھسہ یے کرتہ یا آرا
 روژنائین باندات ء اُمیت ء برانزے پیش داشتہ بز ان شبانہ شہ من گیشتر
 گنوک انت یاسک شیوران۔ اے شپ آئی سر ء گران گوست آرا اول
 رنداں شہ گمان ء رند باور بوت آنفیسائی وڑ ء نا جوڑ انت ء آباید انت ہمد ا
 و ترا بداریت نہ تہ آروچ دُور نہ انت .... آرا شہ وتی باندات ء بیم ء
 زرت۔

دومی روج ء آئی شبانہ ء زرتنت شہ وتی کوئی ء در آہت آئی
 گڈسری پسلمہ اے وھدی ہمیش ات شبانہ ء زراں پدی دئیں آئی بیھسہ ء
 منت ء زوریں پدا مئے راہ جئات۔ اے پسلمہ آئی باز مزنیں تہتری
 جھیڑھے ء پد کرت پرچیکہ پہ ہر کس ء اے ہبر ء منگ سک گران انت۔ کہ
 آپہ وتی دپ ء وت بگوشت ”من گنوک اُن .... یا من ہرچی گشتہ پہ وتی

یک یک گپ ۽ میاری اُن .....“

شہ کوئی ۽ در آیان ۽ آپہ نزیک ۽ دکان ۽ تیز گام جناں ات کہ آئی
 مدام شہ ہمد اٹیلیفون کرت۔ مروچی آتس دکان ۽ سر نہ بوت ناگمان ۽ آئی
 پہناد ۽ جیب یے ۽ ترندیں بریک ۽ تواری بوت۔ آ آئی سنگت طارق ۽ جیب
 ات آدوئیں یونیورٹی ۽ وانگ ۽ وهد ۽ گوں وت ۽ باز نزیک اتنت۔ آئی
 اجمل ۽ روگ ۽ درست کرتت۔ آدوئیناں و تراہمانت نہ دیست ات کہ
 یونیورٹی اش ہلاس کرتت۔ طارق یونیورٹی ۽ ہلاس کنگ ۽ گوں راست ۽
 راست پولیس ۽ تہاڈی۔ ایس۔ پی لگ ات۔ پہ آئی نوکری ۽ آئی ایم۔ پی
 ۔ اے میں نا کو ۽ وتی سینٹ ۽ ووٹ داہت۔ اُشکنگ ۽ ہمارند ۽ سینٹ ۽
 ووٹ چل لکھ کلدار ۽ بہا بوت انت۔ آئی نا کو ۽ زر ۽ جا گہا وتی برازاک
 طارق ۽ ڈی۔ ایس۔ پی گری ۽ زہگ ۽ اسٹنٹ کمشنری ۽ نوکری شہ
 واکداریں پارٹی ۽ گپنت۔ آدوئینانی نوکری ہنچو بنام بوتنت کہ سندھ ۽
 درستیں حالتا کاں آوانی سر ۽ نوشته کرت۔ صوبائی اسمبلی ۽ تہا آوانی سر ۽
 اپوزیشن ۽ جست کرت ۽ پتو لوٹ بلے ہچی پہ ہچی گوں وهد ۽ گوزگ ۽ ہما
 گپ سرد بوتنت آدوئیں نوبں جواں جوائیں ”پوشانی“ سر ۽ اتنت۔ طارق
 ۽ وڑ ۽ آوانی درستیں ”کلاس فیلو“ آں اجمل ۽ شرپ کرت تنے وهدی
 اجمل شری ۽ چک نہ جت ۽ گوں طارق ۽ گندگ ۽ وتی پگرے ۽ سرجم نہ

کرت۔ آشه جیپ ۽ ایریکت دولا گرین سیاہیں سپاہی گول آئی ایریکپگ ۽
 آئی اے نیمگ آئیمگ ۽ چو وفاداریں کچک ۽ سرش جہل کرت
 اوشانتت۔ طارق اجمل ۽ بگل کرت۔ شہ ہما لہتیں ورنہاں کہ سفارش یازر
 ۽ زور ۽ نوکری ۽ لگت انت۔ بلے دل ۽ تہا شرمندگ اتنت ۽ زانت اش
 مادگہ لائق ۽ شیواریں بے وس ۽ بزگے ۽ نان جتہ شہ ہماہاں یکے طارق ات
 آئی زانت ما اجمل ۽ آئی وڑیں دگہ بازیں بے چارگانی راہ بند کرت بلے
 گول آواں پہ شرپ بگلگیر ہباں تنکہ آوتی بے تواریں تہی اندوہ ۽ پرچگ ۽
 وهد ۽ کوکارمہ کنت یادرد ۽ سگگ ۽ آسانی اش بہ بیت۔ اجمل نہ لوٹ
 بلے آئی پہ زور آراہمازیک ۽ ریٹورنٹ ۽ سبارگ کنائنت۔ سبارگ ۽
 وهد ۽ آراہال ۽ دات پولیس ۽ ڈی۔ ایس۔ پی ۽ اے۔ ایس۔ پی ۽
 چارپوسٹ ۽ جارحالتا کاں چھاپ بوتہ۔ اے حال ۽ اجمل پیش ۽ سہی ات
 بلے آئی دل تس اے دمان ۽ ایکیم ات ہمیشی ۽ باندا کا گدانی جم کنگ ۽
 گڈسری روج ات آئی تنے وهدی وتی فارم پر نہ کرت انت۔ بلے اے
 وهد ۽ کہ طارق آراہال دات آئی وتر اپہ زانت ناسہی کنان ۽ آئی حال
 دیگ ۽ منت ۽ زرت۔ آوتی دل ۽ زانگ ۽ ات پہ ہورکین کیتو ۽
 ڈی۔ ایس۔ پی ۽ اے۔ ایس۔ پی وتی جاگہا آراواریں ”کانسٹیبلی“ یے
 نہ ریت۔ طارق سہی نہ ات ہے نیام ۽ تہا دوگشتاں پولیس ۽ کانسٹیبلی ۽

انٹرویو ۽ اجمل شنت آراہما انٹرویو ۽ وهد ۽ کمیشن ۽ سروک ۽ گشتت ۔
 تو زاناں ڈرامہ کنئے یا ملک ۽ وانگ ۽ ڈگری ۽ سر ۽ توازہ کنئے ..... اگاں تو
 اے مستریں ڈگری ۽ بے شرپی ۽ کنان ۽ آراپہ کانٹیلی ۽ پیروزو کنئے ما
 آئی کدر ۽ کنان ..... "اے وڑ ۽ آراہشک ۽ پدی روگ کپتت ۔
 "زر چکس لوٹیت؟"

"مزنیں تہی جھیر گے ۽ پدا جمل ۽ پول کرت ۔
 "کساس ۽ پیست لکھ!"

طارق آئی جست ۽ پسو ۽ یک ٹپ ۽ دات ۔ پدادو نیں نیمگاں تن
 ہما وهد ۽ بے تواری بوت تنکہ طارق شہ آئی رھست گپت راہدگ بوت ۔
 اجمل پدی وتی ویرانگیں کوئی ۽ آہت ۔ اد ۽ پہ آئی قیامت ات ۔ بلے پدا
 اول آرا آہگی ات ۔ آئی زانت منا ہمداد وارگ گوں وت ۽ نندگ ۽
 جھیرگی انت ۔ طارق ۽ گندگ ۽ آئی سرپوشیں ٹپان ۽ چوٹینت ات آنوں
 آزگ بیان ۽ کہریں درد کنان ۽ تیروک جنگ ۽ انت سہی کہ آئی وترا
 بنی آدمے پگر کرتت ۔ اے پاس ۽ ذوارگ رستر بیان ات ۔ آئی نرمی ،
 مہروانی ۽ جاگہاز ہرنا کی ۽ شہ جہان ۽ بد آگ گرگ ۽ ات ۔

پدا آئی پہ وتی دلگوش ۽ رد دیگ ۽ پہ ڈی ۔ ایس ۔ پی ۽ اے
 ۔ ایس ۔ پی ۽ پوشاں درخواستے نوشتہ کرت ۔ درخواست ۽ ہلاں کنگ ۽ پد

ڈنء در آہت۔

دومی روجء سہبء مہلہ آئی شت شہ جہلء روتا ک گت
 آؤرت۔ اولی تا کدیمء شبانہء آئی کما شیں مردء عکس ابنت۔ دوشی آوانی
 گس ہول کنگ بوت۔ دوینانء شہ پیشانیء مہرء تیر لکت۔ شبانہء ماس
 ء پلسء گشگء ردء شہ گسء کمء شہ کم یک کروڑ روپیء پرائز بانڈ، یک
 لکھ ء ہشتاد، ہزار امریکی ڈالر ہے وڑء ہشت دہ لکھ روپی نگدیں برگ بوتہ
 اے کار ہنچو پہ سپائی ء شیواری کنگ بوتہ کہ پہ پولیس ء ہج نشان یے پشت نہ
 کپتہ۔۔۔ دیماسر جمیں حال ات آئی ماس ء پلس چون سئی انت اے زرگسء
 ایر بوتگ انت ء دگہ دگہ.....

آئی روتا ک بند کرت شہ ٹیبل ء سرء وتی نوشتہ کنوکیں ذی کیں
 درخواست ء کش ات باکس یے جت ء سہت ء۔ کا گدماں مداں
 بن گپت تنکہ پُر ء سیاہیں تنکیں چادرے بیان ء برہنگیں سیمٹی میں فرش ء
 سرء نواہت۔ اجمل گوں زھریں بچکندے ء پادا آیان بوت ء بریف کیس
 ء تہا وتی مڈی یے جم کنان ء دیم پہ شکار پور راہدگ بوت۔ آئی نوکری ء
 جا گہا وا جہی کنگ ء پیسلہ کرتت۔ پرچیکہ نول آاے آسرء سر بوت کہ اے
 لگوریں دنیا سوب کنوک ء کدی ملامت نہ کنت.....“

کننگ ءِ وشبوه

کچکول وتی درستیں واک ءِ زور ءِ روج شہ ملک ءِ بے روزگاری ءِ
 درپدري ءِ کراچی ءِ گوازینت انت۔ وھد یکہ آئی پیری ءِ نزدی ءِ روج
 آھنت آرا آئی سیت ءِ زھگاں شہ وتی پس ءِ مرک ءِ پدساپ ءِ ساپ
 گشت آپدی وتی ڈیھ ءِ بہ روت۔ آسری وھدان آراننگ ءِ واب کپگ
 ءِ ناجوڑی یے ءِ گپت۔ مزنیں امبار ءِ ساگ گوں اے وڑین ناجور ءِ
 نبوڈ کیس کارے ات ءِ آئی سیٹاں پہ ہے یکیں کار ءِ دو مردم ءِ راپگار دیگ نہ
 لوٹ۔ شہ اے کار ءِ درکنگ ءِ کچکول وتی وڑ ءِ نزدی چہا لے دل ءِ تہا
 جت بلے ڈن ءِ گوں نوکیں سیٹاں ہمنکس ءِ گشت:

”من وتی درستیں ورنائی ءِ بھنیں زندہ شہ کار جاہ ءِ ندر کرت منی
 ہست ءِ نیست شمات“ بلے آئی اے وڑیں بھر شہ تیز رو کیں ٹرک ءِ چیر ءِ

یوکیں گونڈکیں ساھدارے ۽ آسری پریات ۽ گیش نہ اتنت اے پریات
 آئی شہوتی سادگ ۽ ساپ دلی ۽ کرتت۔ اگاں نہ آئی بزانتیں یک مزدور
 پوریا گرے ۽ بستار ۽ جاگہ سیٹ ۽ وازدار ۽ ہد ۽ چے انت یا آئی بزانتیں پہ
 لوٹگ ۽ ہج کس ہچی نہ دنت تہ اے ہبر ۽ کنگ ۽ آئی وتر اسبک نہ کرت۔ شہ
 سینانی نیمگانا ایتی ۽ پد آئی پگر کرت آتیوگیں جہان ۽ تہا بد بھت تریں مردم
 انت۔

گر ماگ ۽ یک کہریں نیم روچے ۽ آرا آئی نیم ماہ ۽ آسری پگار
 دیگ بوت۔ کراچی ۽ آرا ہج کس نہ ات آئی ہمسریں دوست ۽ سنگت
 وت پیر ۽ بے واک اتنت ۽ ہج وڑ ۽ آرا کمک دات اش نہ کرت۔ آئی جند
 ۽ راتنکس زر ۽ مال نہ ات وتی زند ۽ آسری روچاں کراچی ۽ بے کار ۽
 گوازینت پکنت۔ ناکوزا کاں باز کم مردم ۽ رازانت ۽ ہاس ہما کہ ہما
 کسانی ۽ گون آئی سنگت بوت اتنت ۽ یکجالیب اش کرتت۔ آئی ناکو دیر
 ات بیران بوت ناکوزا کان ۽ پانزدہ پیست سال بوت آئی نہ دیستت۔ آئی
 زندیک بے وس ۽ بے زبانی ۽ وڑ ۽ گوستت آئی وتی تیوگیں زند ۽ ہج کس ۽
 راتاوان نہ دات ۽ بنے کے ۽ باپشت ۽ چیزے گشتت۔ پیست سال ۽ سن
 ۽ آشہ کچ ۽ شہ ڈکال ۽ دست ۽ سندھ ۽ شت ہمود ۽ یک کار جاھے ۽ امبار ۽
 پانگ بوت ۽ تس وتی نوکری ۽ آسری روچاں ہما یکیں کار جاہ ۽ وفادار

ات۔ آئی پگار سک کم ات ہمنکس کہ پہ کلبے روچ ءے گو سمت بلے تنکہ
 آئی پس ءے ماس زندگ اتنت آئی پہ آواں شہ وتی ہے پگار ءے انگت ءے چیز کے
 کش ات ءے دیم دات۔ آرا آئی ماس ءے پس شہ ہد ءے گیش دوست داشت آ
 آوانی شہ دہ زھگان پشت کیو کیس یکیں بیچ ات۔ آئی ماس ءے پس ءے زھگ
 گوں ودی بیگ ءے نہ منتت۔ کچکول آسری زھگ ات ءے پہ زندگ بیگ ءے
 آئی ماس ءے ہج پیر ءے پکیر نہ اشت شہ گوادر ءے پیر ءے پکیراں بگرتس مستیں شہ
 بلانوش ءے ہاراں ءے ڈالبندین ءے پیر ءے پکیراں آئی درستانی درگہہ روپتت۔
 کچکول ءے زندگ بیگی ات زندگ منت آئی ماس ءے پس ءے پہ وتی نز ءے
 شہ درتیں ناماں بے براہ ترین نام زرت تنکہ ہج کے آئی جند وتی جاگہ ءے
 آئی نام ءے اول نذر مہ کنت دورارگ آئی آرا پہ کچکول شہ پیر ءے پکیراں
 پنڈتت پہ اے وڑیں پنڈتگیس زھگ ءے شہ کچکول ءے ابیدرگہ جوانیں نام نہ
 ات۔ شہ ہمے نذر کنگ ءے ترس ءے آتنکہ کسان ءے ٹییرات آئی ماس ءے آئی کلمہ
 ءے دیدگ ءے پس لیس ءے کلیر ءے چچی جوڑ کرتت۔ تنکہ مردم ہنچو کہ پہ آئی سنیل
 کنگا چمان چست کنت آئی کلمہ ءے کلیر ءے چچی آں گندان ءے دل ءے ہراب
 بہ بیت ءے آئی جند ءے پہ جوانی سنیل کنان ءے نذر ءے مہ کنت۔ ابیدر شہ ایشی آ
 آراہمک روچ سہب ءے سور ءے شہ دست ءے دیم ءے شودگ ءے پد دیم ءے تیل چرپ
 کنان ءے چمان سُرگ کنان ءے آئی دوئین بروانانی نیام ءے پہ شپگ ءے دراجیں

کشلے کش ات ہے وڑ آئی گل غزنوک ءے اوں پہ سرگ ء جلمک نشان ءے
 کرت ء پہ وتی دل ء آ رَاشہ درستیں بدیں چم ء بلا ہاں رکھ ءے کرت۔
 شہ ماس ء پس ء بیرانی ء پد آئی پہ وتی آروس ء کم کم ء زرز
 آ ورت ءے کرت۔ آ جنین ء پہ آئی سال پہ سال ء ہشت زہگ آ ورت
 بلے آ درستیں زہگ گوں ودی بیگ ء بیران بوتنت۔ آئی ء آئی جنین ءے
 شہباز قلندر اشت نئے دگہ زندگ پپ مردگیں پیر ء پکیرانی دربار بلے ہچی
 پہ ہچی تنکہ ہشتمی زہگ ء سر ء آئی نین ء گون وهد ء بھت ء جنگ دنیگ ء
 دمبرت ء کچول ء پہ مدامی ایوک ء اشت ءے۔ پدا آ رَابازینے ء آروس
 کنگ ء کشت بلے آئی آروس نہ کرت ء پہ ایوکی زند ء گوازیگ ءے شر تر
 زانت۔

گوں کچ ء سر بیگ ء آہبکہ بوت آ وهد ء آ شد شنتت سک کسان
 ات ہر نیمگا سیاہ مویشیں ڈل ء سنگ سریں پٹ ات۔ بازار ء دکان پہ
 حساب اتنتت دور دور ء مچکدگ ات نوں تربت یک شہرے ء دروشم
 دیگا ات۔ ہر نیمگا نوک نوکیں کوئی انت مزن مزنیں ہبیلی ء کپان انت۔
 آزمانگ ء باز کم گس ء چپ ء چاگرد ء دیوال ات ء ہمساہگ شہ ہمساہگ
 ء چیرات نوں ہر کس وتی مزن مزنیں دیوالانی تھا گوں وتی درد ء رنج ء وش ء
 مراداں بندانت۔ گندگ ء دراہیں یکے دومی ء زانت درستیں پہ یکے دومی ء

گندگ ء پھان ء دود ء چکنندنت ۔ بلے تہا ہر کس شہ وتی جند ء بد ء گیش
 نہ انت ۔ آوہد ء ہر کس بے ترس ء لرز ء وتی درستی یے ء گس ء شت و ہد ء
 بے و ہد ہج کس ء نہ زانت نوں براس براس ء گس ء بے در ء ٹلگ ء تہا
 شت نہ کنت ۔ کچول بان ء باد گرانی گندگ ء گون اول ہمے پگر کرت
 آچٹ دگہ جا گے ء آہتہ ۔

آ باز سال ء پد ڈیھ ء آہتت بلے وتی مردمانی در گیجگ ء آ راباز
 و ہد نہ لگ ات آئی ہنچو کہ وتی پس ء پیرک ناکو ء ناکوزا کانی نام گپت اود ء
 مردماں درست کرت ء آ ر او شیں حال اش دات آئی دو مستریں ناکوزاک
 زمیں اپس رانت مسترین ولجہ محمود پی ایچ ای ء تہا ایکسین انت آئی کستریں
 ولجہ سہراب ناظم انت اے و ہد ء سبے ء انت سبے ء درستاں کستریں ولجہ
 شریف کوئٹہ ء ٹھیکیدار انت ء کار ء بارے سک شرانت ۔ ایکسین ولجہ محمود
 و ت ہمد ء کیچ ء ات آئی در گیجگ گراں نہ ات شہ شہر ء ڈولدار ترین بنگلہ آں
 یکے ہمانی ات ۔ آئی شہ وتی نوکری ء ابید کشت ء اے و ہد ء شہ جہیں کچی ء
 مستریں زمینداراں یکے ات ۔ آمالی حساب ء باز مہکم ات آئی زمینداری
 ء در تیل لوٹ ء گذر شہ و ت سرجم اتنت اے ڈگار انوں کہ آبات اتنت آئی
 ناکوزاک کچول ء بہر اتنت پرچیکہ آوانی مچکدگ ء ڈگار آوانی پس ء پھ
 آوانی وانگ ء ہما و ہد ء بہا کرت اتنت ۔ شہ اے راست ء کہ اے ڈگار

کچول ء انت شه اکیسین ء آئی براساں ابید لگ ء دگہ لہتیں پیر مردان
 زانت۔ آئی جندھج سہی نہ ات پہ آئی نزء اگاں ڈگار ء ٹگرے بوتے آراپس
 ء ہاوتی زندء بہا کرتہ دوارگ آزمانگ ء کہ آشتت آ ڈگارانی اتیکسین
 ارزشتے نہ ات۔ کہ آ آوان کراچی ء وڑیں جاگہے ء دل ء بداریت کہ اودء
 ہرنیمگا کار جاہ ء کمپنی آنی ہرات۔ زمینداری ء باروء آئی سال ء سرء یک
 رندے پہ ردی گپ ء رپ نہ اُشکت دوارگ اے باروء پگر نہ کنگ ء دگہ
 یک مستریں سبے ایش ات کہ آئی آ وھد ء ملکانی سند ء سیم ء چیدگ نہ
 دیست اتنت ء نیکہ کدی آوان ء گندگ ء واھگے درشان کرتت بلے
 مروچی ہا ڈڈگ کہ آ وھد ء شاہی یے ارزشت اش نہ داشت مروچی
 کروڑانی کیلگ اتنت۔

پہ یک پیر مردے ء گشگ ء پدء آرا یک گونڈیں زھگے ء ہا
 دمان ء اکیسین و اجہ محمود ء گس ء برت و اجہ محمود اول آرا درست نہ کرت
 وھد یکہ آئی پجار کرت ہا دمان ء اکیسین آراوت دست ء گپت ہبیلی ء
 یک گنڈے ء جتائیں کوئی ء تہا برت۔ شہ آ کوئی ء تہئے کہنیں ء بے
 پلگاریں چیر گجاں زانگ بوت آپہ نوکر ء ملازمان انت۔ اودء یک گنڈے دو
 سے بوپ ء لپ یک ردء پیڑاؤک ایر اتنت، دومی گنڈے کہنیں اسٹوپے
 گوں زنگی ایں لولہاں ایرات یک کہیں سندو کے ہا ہانی نزیک ء ایرات۔

آئی کڑی پرشتت شہ آئی دپگرء شہ دورء زانگ بوت آھنچو آئی سرء پہ کہلے
 ایرانت۔ درواز گے ء چپس نیمگا دو کہنیں اسٹیل ء جگ گوں دو گلاس ء یک
 کہنیں تا سے ء ایرات۔ ہماہانی نزیک ء یک کوردیمیں آدینگ ء ٹکرے
 ایرات آ ٹکر ہمنکس کسان ات کہ مردم ء آئی تہاوتی چہرگ تیوگ ء دیست
 نہ کرت۔ شہ اے ساچ ء گندگا ء کمیں وھد پیش ولجہ محمود ء سیری ء ہستو مندی
 ء بارو ء مردمانی ہبراں گیر آران ء کچکول مارت ناکوزاک پہ منی آگ ء
 شادان نہ انت۔ شہ وش آھت ء رند ولجہ محمود ء اولی جست ہمیش ات کہ
 ”شما پہ باز روج یگی آھتہ ات؟“ آئی وتی سرجمیں حال دانتت شہ آئی
 حال ء ولجہ ء دیم دگہ گوات بلے آئی آ شپ ء ہبر نہ کرت دومی روج ء آرا
 وتی جند ء براھد اریں کوٹی ء لوٹا نینت ء سر پد کنگ ء کوشستے کرت کہ منی
 لوگی شہ وتی کچی آں نہ انت بیگانگے ہمیشی ء آ آرا اداسگ ات نہ کنت
 شرتر ہمیش انت آدومی براس ولجہ سھراب ء گور ء بروت آئی لوگی وتی ترو ء
 جنک انت اے پیراں سری ء ہما تراکش ات کنت کچکول آرا سر پد بیگ ء
 کوشست کرت آئی نز ء آراست گشگات سکی ء وتی مردم ء رابدل نیست
 ولجہ سھراب ء جنین ہروڑ بہ بیت پہ آئی ناچار بیت۔ آاے وھد ء سبی ء
 ات۔ کچکول دومی سھب ء دیم پہ کوئہ ء راھدگ بوت کراچی ء آگ ء
 ژندی تنے وھدی ہالس نہ بوتت کہ تربت کوئہ ء بس ء آرا چوھیزک ء

مہنت گورے گوچک کرتس کونہے سر بیگے آئی چم تچ اتنتے تیلانک
 گراں وتر اتس سیبی بے سرے کرت دوارگ آرا ہمنکس سماہست ات
 بس بے منشی آرا گوں بس بے سوار بیگے آوتی کرایہ آدیان آگشتے ”من
 سیبی بے ناظم واجہ سہراب بے ناکوزاک ان مناہمانی ہدے سر کن ات“ پدے آچون
 سیبی بے سر بوت ہج آئی دل آنیات پرچیکہ شہ اڈہ آدر آگے آرنڈ آتنتے
 تس سیبی بے سر بیگے آیک زندگیں لاشہے بوت آرا بس بے منشی آدگے بس بے
 مرد ماں تھت بے سر ناظم بے جا گہا برت۔ آہج سما نہ ات اگاں آرا سما بوتیں
 آوتی ناکوزاک بے ہدے آے وڑیں جاوے بے کدی نہ شت بلے وھدیکہ آئی
 ہوش کرت یک تیوگیں شپ بے روچے بے سیبی بہر گوستت۔ گوں چم تچ کنگ
 بے سما کنگ بے آئی اولی پگہ ہمیش ات من مرتگوں منادوزہ بے دور اش داتہ ہے
 وھد بے بجلی شت اتنت بے آرا آئی جنڈ بے جان بے ہید سوچک بے اتنت پختیں
 ہید آئی پیش بے نہ دیستت کہ گوشانی تہہ شہ آپ بے پیر بیت۔ بوت کنت بجلی
 مہ شتین اتنت آئی انگت سماہ کرتیں بلے دومی دمان بے آرا باور بوت من نہ
 مرتگوں پرچیکہ آئی کش بے کوئی بے تہالیویز بے سپاہی بے ریڈیو بے کونہے اسٹیشن بے
 گڑ گڑات بے ہے گڑ گڑ بے نیام بے وار وار بے جاڑوک بے توار چست بوت۔ پہ
 کچکول بے نز بے زند بے اولی نشانی ات۔ شہ دلجمی بے پد آئی پہ زور جگ بے
 کوشت کرت بلے آئی نک چوئل بے ہشک بے ڈڈرتیں ات ہمیشا جگ بے

گٹ ۽ نبرگ ۽ پيسلگے بوت هج کس ۽ نه اشکت باز ديريء پد ليويز ۽ سپاهي
 وتي موهاڙ ۽ آهت آئي کچکول ۽ چمان ۽ تچ ديست وش بوت ۽ زوت
 زوت پدي شت تها حال ۽ دات۔ آمردم کچکول کدي نه ديستت ۽ اے
 جاگها که وپتت اون اولي وارگندگ ۽ ات پميشي ۽ تنه وهدي هج زانگ ۽
 نه ات من کجا ان۔ بله دمانه نه گوستت وابه وهراب آهت کچکول آرا
 گندان ۽ دل ۽ تهاوش بوت من هج جاه گار نه بوت ان۔ وابه سهراب آرادار
 ودرمان کرت چار پنچ رويچ ۽ پد آ جوڙ بوت نون وابه ۽ آرا حال ۽ حوال
 کرت بله کچکول ۽ دل هما وهد ۽ جهل کپت که وابه ۽ گشت :

”من په تي آيگ ۽ اد ۽ بيگ ۽ سک وش ان بله تو گون اے
 نا جوڙيس جان گون من نشت نه کننه مني هنجيس نو کري يے مروچي ادا ان باندا
 اود ۽ نوشي هدا زانت کجا بهين۔ تگ ۽ تاج گون تو نه بيت جنادات پے رهاں
 مریت شريں هبرے نه انت دوارگ مني گس ۽ مردم ۽ تب اون شش هپت
 ماه بيت شر نه انت..... شه اد ۽ آيگ ۽ پيش تو بايد گون من هبر کرتيس يا محمود
 ۽ بکشتيس آئي مناسهي کرت، اے چه گنو کي ۽ کارے تو کرته يک نيمگا مرگي
 ۽ دومي نيمگا په سپر ۽ در آهته ۽..... تراشه من پيش مني کستريں
 براک شريف ۽ وهد ۽ کوئنه ۽ روگي ات۔ شريف په دلجي کوئنه نشته۔ آئي کار ۽
 بار باز جوان انت۔ دوارگ کوئنه ۽ ڈاکتر ۽ تبیب باز انت اود ۽ تي دارو ۽

درمان جوانی ء بوت کنت۔“

کچول ء آئی ہبر دل ء لگت انت ء اید گہ روتج ء پہ کوئٹہ ء راہدگ
 بوت۔ آرا یک عمرے بوت کوئٹہ ء نہ دیستت شہ کیچ ء پد ء بیبی ء
 دوزہیں گرمی ء پد کوئٹہ پہ آئی چو جنت ء سارت ات۔ لہتیں روتج پیش کہ آ
 راہگوزی آہت آراچھ ہا سیں ہوش ء سارے نہ ات نول شہ بس ء ایر
 کپگا آرا کوئٹہ دوست بوت آئی دل ء گشت کوئٹہ ء موسم الم ء آرا کپیت ء آ
 زوت ڈڈ ء زرتگ بیت۔ آ روتج ء کہ آواجہ شریف ء جا گہا سر بوت اود ء
 دربارت کیچ ء بازین ٹھیکدار آئی مچمان اتنت بلے شہ آواں ایوک ء یک
 مردے ء کچول ء شری ء زانت آمیر موسیٰ ات آہمانی ہمسر ات بلے آئی
 مالی جاور شہ ہما اول سر ء شر بوتنت ء آئی جوان ء آسراتیں زندے گوازینت
 ہمیشی ء شہ کچول باز کسان ء ڈڈ گندگ بوت۔

میر موسیٰ ء واجہ شریف ء سنگتی ء راباز دیرات آئی آرا شہ تربت ء
 زانت بلے آئی شریں دیوانے کوئٹہ ء وتی ڈیپارٹمنٹ ء سیکریٹری ء جا گہا
 گپنت۔ ہمات کہ میر موسیٰ ہر رندے کوئٹہ ء بیاتیں واجہ شریف روچے کپے
 پہ زور آرا پہ زور آرا گون وت ء داشت۔ آ کہنیں بلوچے ات آئی دنیا ء
 دستیں گرم ء سردینت اتنت ء پہ باز پچیں پیشانی یے وتی آزمو دگانی کہ
 ء کرت۔ آہر و ہدیکہ کوئٹہ ء کات کچی آئی سر ء بہر نہ بوت پرچیکہ موسیٰ

آئیگ ۽ دومی نام دیوانانی تہا گرمی ۽ تاملاری ات۔ اے کچکول ۽ بھت ۽ جوانی ات کہ میر موسیٰ مروچی ولجہ شریف ۽ مہمان ات ۽ آئی دیما آئی کچکول ۽ پیشیں سوچ کرت نہ کرت ”تو یہ پھر آہتگ ۽ پد ۽ کدی روئے؟“ نہ تہ گوں آئی آئیگ ۽ ولجہ شریف ۽ دیم ۽ رکب گشت بلے پدا و تراپہ زور شات پیش دارگ ۽ سو بین بوت۔ آئی پہ گرم ندیقان ۽ مزن تیاری کرت بلے نون کہ کچکول ۽ نیام ۽ نندگ ۽ دیست دل ۽ گٹہ بوت۔ شہ کچکول ۽ نیام ۽ نندگ ۽ گیشتریں سک یا لیش ات کہ آئی آراشہ میر موسیٰ ۽ دپ ۽ ترس ۽ دوم یکوٹی ۽ نو کرانی ہد ۽ دیم ذات نہ کرت چچی ۽ کہ میر موسیٰ گوں آئی گندگ ۽ وش بوت ۽ آدویناں تس دیر وتی کسانی ۽ گوازی ۽ لیبانی ہبر کرت۔

شپ ۽ کہ میر ۽ دیوان گرم بوت کچکول وتی نندگ ۽ واب کپگ ۽ شہ دل ۽ برت ۽ زند ۽ تہا شہ باز مزنیں مدتے ۽ پہ ہمنکس ہندت ۽ کہ آرا اولی بہر ۽ وتی پہ راستی مردم بیگ ۽ سر ۽ باور بوت آئی یک کرنے بے زبانیں ساہدارے ۽ وڑ ۽ زند گوازینت روتج ۽ سیٹ ۽ جند ۽ زہگاں آپ ۽ تمام کن شپ ۽ امبار ۽ دیدار اجیں ہوڈائی ایس لٹ ۽ دست ۽ کن تن سہب ۽ بوشت۔ آرا ہج گیر نیاہت آئی وتی زند ۽ تہا چوش ہندت۔ ہندگ وتی جاگہا کس ۽ گوں آئی پہ جوانی ہبر نہ کرت۔ شچی کہ دیوان گرم بوت ۽

ہمے در نیام ء وارے وارے میر موسیٰ آئی نیمگ ء دیم ءے گردینت سونج
 ءے کرت ”تو چے گُش ءے کچکول؟ اول سر ءوت آئی دست ء پادیک
 کتروک ء ھنچو سرد بوتنت گشے آئی بدن ء گر میں ھون ء جا گہا برپ ء
 آپ تچیت۔ آئی ھج نہ زانت میر ء راچے پسو بدنت باز دیر ء پدگول در
 گر و کیس چماں ”جی جی“ کناں ءوت جان ءے آ ذات کرت۔ بازیں
 سالانی گلام گونگیں زند ء آئی وت پبہ ء پتکینک بال دات اتنت۔ آ دیوان
 ء نشتت شہ میر ء دلگوش ء سبب ء درست گون آئی شری ء ھبر کنگ ء اتنت
 بلے آئی جندوت کم مارشتی ء نا جوڑی ء بندگی ات آسر بر ء ھندگ ء ات
 بلے دل ء ھج باور کنگانہ ات من دیوان نچ نندوک اُن، دیوان ء تہا ھبر کرت
 کن ناگان من چیزے بکشیں درستیں گوشدارنت۔ مناد ء نو کرے ء وڑ ء
 کس سنیل نہ کنت ء مناد نو کرے ء وڑ ء اد ء نندوکانی دست شودگی نہ انت پہ
 ندوکاں وت چاہ جوڑ کنگ ء آرگی نہ انت، مناد نو کرے جہت ء جگ گول
 آ پاں دست ء کنگ ء دروازگ ء نزیک ء اوشتگ ء کس نہ گشیت۔ یک
 نیمگا آگل ات دومی نیمگا شہ وتی جند ء نابزانتیں تہی ترس ء چوزدگیں سنید ء
 لرزگ ء ات۔ ھلانی پشیں ھور ء ھواری آئی شد ء پیش ھج نہ دیستت۔
 ہمے پگرانی گر ء دار ء تہا آ یک چیزے یکومارگ ء ات آ آئی زوم تجیں
 ارمان ات آ راوتی گوزو کیس یک یک پاس ء ارمان ات آئی عمرے پہ

سر جہلی گوازینتت ء شہ ہما سر جہلی ء آئی زند ء ہستیں دروشم بہہ نہ دیستت۔
 نوں کہ مارگ ء ات تہ سر پد بوہان ات ائی زند پپ یک بے زبانیں
 ساہدار ء زند یک وڑ بوتہ انت۔ ”ساہدار مریت میتگ ء بچک ٹانگ ء
 چیلکے بندنت گر کنان ء شہ میتگ ء دور برنت دورے دینت ء آئی کہہ
 ہمد ء ہلا س بیت۔ یک ساہدارے ہست ات نوں نیست بس من اوں
 ہمے وڑاں یک کچولے ہست باندا نیست۔

شپ ء نیم ء دیوان ہلا س بوت ہر کس پہ وتی راہ ء شت میر موسیٰ
 پشت کپت شپ ء آئی ء کچول دوارگ تن دیر ایوک ء دیوان کرت۔ آرا
 کچول ء بے وی ء دگران ء آزار نہ دیگ ء ہیل دوست بوتنت۔ آئی دل ء
 لوٹ اوتی آسری عمر ء پہ تاہیر بگوازینتت بلے وھد یکہ آئی وتی کیچ ء پد ء
 یہی ء روگ ء حال دات کہنہ دیگانیں میر موسیٰ سر پد بوت کچول ء اے
 ناکوازک پہ لوٹگ ہچی نہ دینت بلکیں آرا سکیں روج دیا انت آئی وجہ
 شریف ء اوں آئی آدگہ براسانی وڑ ء جوانی ء زانت ء زانگ ء ات اگاں
 کچول گوں آئی نندگ بہ لوٹیت آ آرا دیم پہ دیما ہچ نہ گشیت بروشہ منی
 جاگہا بلے آ آرا ہر روج آئی جند ء چمانی دیما ہچو سبک کنت تنکہ آپہ ہشکے
 سیاہ تچیت بے ء اے ہبر ء اوں ہچ شک نیست آ آرا بکشیت مستریں براس
 محمود انت ہما بایدتی ہلو پہ ء بہ زوریت دوارگ آ ڈیہہ ء نشہ تو نا جوڑے

اگاں ترا چیزے بوت آ ترا وتی پس ء پیرک ء نر یک ء کل کنت۔

ھے سبب ء شریف میر موسیٰ ء دیمما کچکول ء حال گپت ہنچو کہ میر
موسیٰ پگر کرتت و اجہ ہما وڑشہ اے حال ء دلگران بوت آئی کچکول ء پدی کیچ
ء روگ ء گشت بلے آ رادہگ شورے دات ءے کہ آ اود ء پہوت ء کرائی
ایں جاگہ بہ زوریت ما براس آئی ہرچ ء درچ ء ہموداد میں ء اے دلحی
ءے اول دات کہ آ راپہ و ہدنان ء تام ء زرر سیت۔

اے ہبر ء کچکول ء چھنڈینت یلہ دات ہما مردم کہ تیوگیں زندے
پہ سر جہلی گوستت ء شہوتی کم مارشتی ء برزی توار ء ہبری نہ کرتت کسے ء دل
نہوش مہ بیت نول ہمنکس نہ بوت یک کوکارے پہ کنت درستیں جہاں بہ
لرزیت۔ بلے سالانی گلای زند ء آئی ست برتت پہ آئی نز ء آئی ہبر کنگ ء
واک نر یک ات بلے پہ راستی ہبر کنگ ء آ راکسانیں ہوکار گے درکار
انت۔

”دگہ کرائی ایں جاگہا چون کنتے وتی جنده ڈگارانی سر ء برو اود ء تی
پانزدہ بزگرکار ء انت آوت تی ہذمت ء کفت منی سلاہ ہمیش انت
باریں و اجہ شریف چے کشیت!؟“

میر موسیٰ پہ زانت ہنچیں وڑے ء ہبر کرتت بزاں پہ آئی نز ء کچکول
شہ اے ہبر ء وت شہ پیش ء سہی انت اے ڈگار کہ مروچی آ بات انت ء ہبر

سال لکھاں روپی ہر سے براساں دینت ہمانی انت۔ شہ اے گپ ء
 اٹکنگا پدن دیر کچول ء لنٹ انت پدء ناگمان ء ہبر ء لگ ات۔
 ”میر موسیٰ راست گش ء من وتی ڈگارانی سرء ننڈیں تئی ہبر منا
 دوست بوت۔“

ہے یکیں ہبرے نہ بوت کچول ء جان ء رالز گے ء زرت کہ آ
 شہ ترس نج لرزگ ء جنات پخشیں جانئی درہگ آئی شد ء سر نہ دیستت
 ۔ ہے لگوریں کچول کہ کسے ء وتی سیال نہ کیرت گوں آئی یک ہبر ء آئی بارو
 ء ولجہ شریف ء پگر ہما جا گہا بدل بوت دمانے پیش آئی کچول ء چونڈوک ء
 وڑ ء چارت نوں آراشہ آئی ترس ء زرت۔ گوں آئی ہج ہبر نہ ات آرا
 بکشیت پرچیکہ آزانگ ء ات آ نوں ہرچی ہبر پکنت وتی ء وتی براسانی
 جاوڑ ء قانونی حساب ء نزور کنت آ ایشرا اوں زانگ ء ات اگاں کچول پہ
 راستی ڈگارانی سرء اوشتات کس آراداشت نہ کنت۔

ولجہ شریف ء بے تواری دراج کش بوت کچول آئی گیشتر ودارانہ
 کرت ء وتی چاردرماں کوپگان شانان ء راہدگ بوت گوں پادا آگ ء
 آئی مارت آنیم ساہیں کماشین مردے نہ انت بلکیں تمرود ء زرنگیں
 ورنایے۔ آئی اے وڑین تیز روگ ء گندان ء ولجہ شریف ء ترس گنتر گیش
 بوت ء آئی ہج نہ زانت میر موسیٰ ء راپہ آئی گشوکیں گپ ء چے گشیت کہ

نامگان ءِ پہ نادلگوشکائی شہ دپ ءِ در آہت۔

”ایشی دوشی نہ گشت من ناجوڑاُن مرگی اُن نوں گندے چو درنا ءِ

گپ زوریت“

”جنگ ءِ توش ءِ دیم اورنائی چے یے“

میر موسیٰ لبز جنگ ءِ سر ءِ زور دیان ءِ گشت

”تو چے گشتے اے روّت داوا کنت؟“

واجہ شریف دوارگ پہ ہبکھی ءِ اشتاب سوج کرت

”واجہ شریف جان مدام شہ دو مردم ءِ بہ ترس یکے ہما کہ آراوتی

راستی ءِ سر ءِ سر جمین بھیسہ بہ بیت دومی ہما کہ شہ وتی مرگ ءِ مہ ترسیت ءِ

کچکول گوں مرگ ءِ تیو گین زندگوا زینتہ نوں کہ آئی ءِ زند ءِ تہا اول رند ءِ سر

برز کرتہ پد ءِ کجا جہل ءِ کنت ءِ اے گپ ءِ توشہ من شر ترزانے آمردم کہ

یک رندے پہ راستی پہ کسانیں کترو کے سر برزی ءِ تام ءِ پہ چشیت آسد سر

گڈ اینیت بلے پد ءِ سر ءِ جہل نہ کنت۔“

شہ اے ہبر ءِ آسر کنگ ءِ پد میر موسیٰ ہنچو زوت کچکول ءِ رند ءِ

راہدگ بوت گشتے نوں آراوتی سنگتی ءِ سر ءِ پیرانت وھد یکہ واجہ شریف

جان وتی جاگہا چو بے جانین بُت ءِ نشتت ..... گشتے آواں روگ ءِ نہ

بلکیں مرگ ءِ آگ ءِ گندگ ءِ انت .....“

گڈی واس

امبراں بہار گاہ گوں سرجمیس و شرنگی ء ذؤلداری آں پیدا ک ات۔
 اے موسم ء لینن گراد ء براہداری پہ نوشتگ ء بیان نہ بیت، ایو کہ چارگ
 لویت۔ در چکانی تاک روچانی جاگہا گھنٹہانی تہا سبز بیان اتنت۔
 یونیورٹی ء وانگ وتی زوراں ات، بلے نگہباں پہ دوستیں جنکاں الم و ہد کش
 ات۔ آنہ ایو کہ وتی فیکٹی بلکیں یونیورٹی ء تہا شہ ہما لہتیں وانوکاں یکے ات
 کہ دوئیں پڑاں یک وڑ سو بین ات۔ یونیورٹی ء درتیں امتحان ءے پہ و ہد
 دانت ڈن ء شش جملیں دوست ءے ہنچو داشتنت۔ ہر یکے ہے سر پد
 بوت آ گوں منی جند ء انت۔ پہ رنگ ء دروشم ء ذیل ء بالاد ء آ اتنکس
 ذؤلدار نہ ات مردم بکشیت جنک پہ براہداری ء چک پروش بنت۔ آ یک

لس ورنایے ات۔ بالادء وش کد ات، شریں پوشاک ء پوشگ شہ آئی
 پچار ء نشاناں یکے ات۔ آہمک شر رنگیں جنک ء نزیک ء بوشتیں پہ آئی سنگتی
 ء ناں ء نہ کرت۔ اے دو سال انت کہ آ لینن گرادء آہنت آئی ہج شہ
 یک جنکے ء دپ ء پہ راستی ”ناں ء مکن“ ء لبز نہ اشکگ ات۔ آہر کدیں کجام
 یک جنکے ء نزیک ء پہ درستی بیگاشت تہ گوں ہنچیں جزم ء وت بھیسی ء
 شت آئی نزیک ء اوشتو کیس مردم پہ چارگ ء ہبکہ بوت۔ بلے آئی
 آزمودگ ء زانتکاری اولگا ء نزیک ء ہج بوت انت۔ آئی وتی سوویت
 یونین ء زند ء تہا اول رنداں چوشیں جنکے دیتگ ات کہ ہج پہ ردی اول
 انگو آنگو سنیل مہ کنت۔ دوارگ آنگہبان ء گوں اولی گندگ ء ہنچو دوست
 بوت کہ شد ء پیش ہج یک جنکے ء آرا چوتی بندی نہ کرتگ ات۔ اولگا سر
 تن پاداں براہداری ء روکیں کندیلے ات۔ نگہبان ء نزیک ء آ قدرت ء
 جوڑ کر تگیں ہاسیں بالادے ات آرا جوڑ کنوک ء وتی جند ء ٹہل کنوکیں ارواہ
 بکشاتہ گوں آئی ہنچیں وڑے ء ہبر کنگ بہ بیت آئی دل ء پل نہ
 گیمریت۔

آئی اولگا ء را اولی بازی وتی ہاسل ء ڈسکو ہال ء تہا دیت۔ آ
 شپ ء ڈسکو ہال ء تہا دنیا ء براہداری جم بوتگ ات، جنک شہ جنک ء
 ڈولدار ء زیبات ہر جنک ء جتا چو گروک ء چیلک ء تاب وراں رقص

کرت۔ شہ شپ ۽ یازدہ ۽ پدھر کس ۽ ہون ہمنکہ گیشتر گرم بیان بوت ہے
 وھد ۽ آ شہ سہی منزل ۽ وتی کوئی ۽ جہل ۽ آھت۔ ہر کس کہ رقص ۽
 ہد وناک ات آ شہ ہمانو بچہ آھتگ ات۔ کسے کہ پہ شکار ۽ باڑھات گڑا
 آئی وھد ہمیش ات۔ پرچیکہ تنے وھدی بازیں جنک شہ سے ۽ چار یا
 گیشتر پیک ۽ ورگ ۽ شہ ڈگار ۽ نیم بال اتنت۔ بلے شہی آئی شکار نہ بوت
 چہ ۽ کہ اے وھد ۽ آئی سے جنکیں دوست ہمد ۽ رقص ۽ اتنت۔ شہ آواں
 ہر یکے پہ ہے امیت ۽ ادا آھتگ ات بلکیں نگہبان بیت، آ یکجا رقص ۽
 اتنت۔ بلے یکے دومی اش نہ زانت۔

گوں ہال ۽ پترگ ۽ آوانی یکجا رقص ۽ گندان ۽ آئی جہلی جہل ۽
 بالی بال شنتت۔ آئی و تراگوں ہال ۽ نیم روژنیں دیولا ۽ گپت تانکہ آبرا
 آئی مہرواں مہ گندنت۔ آرا آواں نہ دیست، بلے جند ۽ دل ۽ شہ دست
 ۽ شت۔ آئی چم نوکیں جنکے ۽ کپت انت آرا زرد چکیں تنکیں شیفون ۽
 پلداریں اسکرٹے پاد ۽ ات ۽ ہے رنگ ۽ شرٹے گور ۽ ات، برز ۽ جہل ۽
 زرد چکیں رنگ ۽ یکجا گہی ۽ آئی بالاد چوشمال زرتکیں آچ ۽ بنجلوک ۽ گندگ
 بوت۔ گوں نگہبان ۽ اوشتگ ۽ تیزیں ساز ہلاس بوت ۽ لہمیں رقص ۽ ساز
 بندات بوت۔ اگاں آئی ہر سنیں جنکیں دوست اود ۽ مہوتین اتنت آئی
 ہر حال ۽ گوں آئی لہمیں رقص ۽ دز بندی کرت بلے شہ ایشی پیش کہ ہر کس

پہوت ۽ جوڑی یے در بہ گچیت نگہبان وتی جنذ زوت زوت کش ات۔ آوتی
زند ۽ تہا باز رنداں گٹ بوتگ ات، بلے چوشیں چار راہ ۽ گٹ آئی کدی نہ
دیتگ ات۔

شب چوقیامت ۽ گوست، سہب ۽ آئی تہاوت ۽ وت یک اُمت
۽ گروشکے ودی بوت آ، آوشرنگ ۽ الم ۽ گندیت ہمیشی ۽ آئی وترامدی وڑ ۽
پہ راستی دلجم کنگ ۽ کوشت کرت ۽ تراوت اے باور ۽ کنائنت
”درستیں کارشر بنت۔ درستیں ٹپاں وهد وت درمان کنت بس کمیں
سبر لوٹیت..... سبر..... سبر..... من ہرچی لوٹاں ہما وڑ بیت.....“ کئے
زانت آئی اے ہر چکس رنداں پدمہ پد ۽ گشت ۽ پدا پادا آہت مروچی
وانگ ۽ پیرڈ آئی رد ۽ بندے چارت۔

گوں وتی اے جاو ۽ آئی شری ۽ زانت مروچی پیرڈ ۽ گرگ پہ
آئی گران انت بلے پیشیم ۽ چار بجہ ۽ یونیورٹی ۽ مزنیں ہال ۽ تہا سیمینار ۽
بہر زورگ المی ات۔ پہ لینن گراد ۽ یونیورٹی ۽ دعوت ۽ دو امریکی ۽ دو
برطانیہ ۽ پروفیسر کہ آمزنیں سوویت یونین ۽ زانتکار زانگ بوتنت آہنگ
انت۔ بازیں ہالتا کاں آوانی نامداری ۽ دوزانتی ۽ سر ۽ نوشنگ کرتگ
ات ۽ اُمت ہمیش ات اے سیمینار ۽ شہ حساب ۽ گیش مردم کنیت۔ اے
وهد ۽ پری استرویکا وتی زوران ات گر باچوف شہ سوویت یونین ۽ ڈن

مزنیں ہیروئے جوڑ بوتگ ات ء سوویت یونین ء تھاوت روسی ہج سرپد نہ
 بوتنت آئی چوشیں سیاست ء توسیپ ء بہ کنت یا وتی بدبری ء درشان
 کنت۔ بلے اد ء زانتکاریں مردمانی مزنیں بہرے اے گپ ء سرء باور
 داشت گرباچوف اگاں وتی اے پری استرویکا ء اے وڑیک نیمگی بزاں
 کمیونسٹ پارٹی ء ہلاپ ء درستیں سرکاری مشینری ء کارمرز کناں کرت ء
 ایشر اپری استرویکا ء گلاسناسٹ ء نام دات بزاں کہ سوویت یونین پرشیت۔
 نگہبان ء پگر اول ہمیش ات۔ آ اے وھدی انٹرنیشنل جرنالزم ء سیسی
 کورس ء وانگ ء ات بلے آ بازیں چیزاں سرپدات ء آرا بازیں چیزانی
 شری ء گندگ ء سرء پکائیں باورات۔ اے ردء آئی مدام گوں وتی
 پروفیسراں وات ء بیر کرت ء آئی اے چیز آئی استادان ء سک دوست ات
 ہمیشی ء آراشہ یونیورسٹی ء درملکی ورنابانی نیمگا ہبرکنگ ء موکل دیگ بوتگ
 ات ء آئی درستیں سنکٹان ء باورات آ، آوانی پگر ء درزگازی ء شری ء
 کنت۔

”جنگ ء درگیج ء سیمینار المی انت“

آئی آدینک ء دیما وتی مود پہ سررند ء شک کنان ء گشت۔ مدامی وڑء
 وتی گور ء بگل ء بن ء پرفیوم جنان ء آ اول پہ شررنگ ء پد جنگ ء
 درآھت۔

شہ داہ بچہ ء پانزدہ منٹ کم ات آ گور کی لائبریری ء دیما سر بوت آ
 زانگ ء ات اے وھد ء اولی پیریڈ ھلاس بیت ء اد ء سے مزنیں فیکٹی
 نزیک نزیک انت نفسیات، تاریخ ء لہز انک آئی پگر ہمیش ات آ جنک شہ
 اے فیکٹی آں الم ء یکے ء وانیت اگاں اد ء بیت مروچی ھروڈ ء گندیت
 ءے بلے چوش نہ بوت آئی وتی نز ء پیریڈانی نیام ء موکلانی وھد ء بازیں
 کلاس ء بازیں جنک چارت، بلے آئی آرانہ دیست وھد ھلاس بوت۔

نیم روچ ء پد آنہ وپت ء پہ وتی دل ء سیمینار ء تیچہ ء لگ ات، بلے
 آئی درستیں کوشت بے پاندگ اتنت چی ء کہ مروچی گشے آئی جم شہ تاک ء
 سر ء نوشتگاں لگوشت گپنت، یک یک لہز پہ آئی چماں سگ ء ات ء آئی
 چم یک ستر، یک لہز ء سر ء سچ نہ ٹکت انت۔

”اے چے بد بھتی یے..... گوں من سچ وھد ء چوش نہ بوتہ من پہ
 دل وانگ بلوٹیں ونت مہ کنیں..... آئی نوشتانک نز آران ء فائل کور ء تھا
 بند کنان ء گوں وت ء گشت۔ آشہ اے مزنیں سیمینار ء اہمیت ء شری ء
 سر پدات۔ آئی سر ء درستیں درملکی اسٹوڈنٹانی کمیٹی ء باور کنان ء اے ھلو پہ
 داتگ ات۔ چونامی ء اے سیمینار ء ایوک ء ملکی ء درملکی پروفیسراں وتی
 نوشتانک ونت بلے درملکی اسٹوڈنٹانی بازیں کشگ ء پد ء آوان ء یک
 نوشتانکے جوڑ کنگ ء وانگ ء رضا دینگ بوتگ ات۔

پہ دمانے آئی وتراصوفہ ءسرع دراج کبرت ہرچی کوشست کرت وتی
ھیالاں یکجا پہ کنت بلے مروچی آئی دست ہچ ءرسگ ءنہ ات، شہ بے
تاہیری ءآئی دست ءپادمورینک شان بوگا اتنت۔ آوتی صوفہ ءسرع چو
مارء تاب واران ات، بلے یک دستے ءجارات ءنہ بوت۔

پنچ بجه ءسیمینار بنا بوت، نگہبان ءآدگہ نوشتانک وانوکانی ردء برز
ءنندارینک بوت، مزنیس ہال شہ مردم ءپرات شہ پنچ ہزار ءگیشتر مردم
ہال ءتہا نشتگ ءپہ کراں اوشتانگ اتنت۔ اینکس مردم ادء ہست ات
بلے یک ہنچیں بے توارے یے ہال ءتہا ات گشے ہرکس وتی جا گہا ہشک
بوت۔ نگہبان وتی وانگ ءوہدء برز ترے جا گہا نشتگ ات ءآئی ادء نندگ
وت اے ہبرء پدرکنگ ءات آئی باندا ت روژنانا ت۔ اے وڑے وہدء
آئی بایدانت درستیں دلگوش گوں نوشتانک وانوکاں بیوتیں ءوتی نوشتانک
ءشری ءدل ءبیاورتیں، بلے آدء نندگ ءابیدسک دُورہما ڈسکو ءرنگ
رنگیں روژنائی آئی تہا ہمانی بالادء گندگ ءات۔ پروگرام بنا بوت یونیورسٹی
ءریکٹر ءدرستیں آ یوکان ءوش آہت کرت۔ ہے وہدء نگہبان ءچم ہما
دش رنگ ءکپت انت پہ آئی آئی ءدز گہارے ءیک کرسی یے بندداشتگ
ات ءآراست ءراست آہت دومی ردء آسری کرسی ءسرع نشت۔ نگہبان
ءچم روژنا بوتنت آئی بدن ءساہے مان آہت ہما بے تاہیری کہ شہ آئی نہ

گندگ ء برجات ء نگہبان ء سارے ء برتت نون دومی دروشے زرت آئی
دل ء گشت ہے دمان ء بال کنان ء بروت آرا بہ کشیت تو مناسک دوست
ئے۔ اے بازی ء مچی ء تھا آئی چوش کت نہ کرت۔ البت نون اینکس دلجم
بوت آہمد ء انت ء آ، آرا نوشتانک ء وانگ ء بکندیت گوں آئی درستی بیگا
دیر نہ کنت۔ لہتیں منٹ نہ گوستگ ات آئی پگرانی تھا ودی بوتگیں ہار ء
ھیروپ جہل کپت آئی وتی نوشتانک شہ فائل کور ء کش ات ء آرا چارگ ء
لگ ات۔ گوں یک چمے چارگ ء آ شری ء سر پد بوت آرا چے گشگی
انت۔ آئی ہما پیشی زیر کی ء دلگوش پدی آہت کہ آئی تیوگیں تاکدیم گوں
یک چم ء چارگ ء شہ اول ء تس آسر ء ونت ء سر پد بوت۔
اولی نوشتانک ہمائی ات آئی وتی نوشتانک پہ باز جوانی ونت ء شہ
وت ء بازیں چیزے نوشتانک ء نیام ء ہوار کرت ء ہما ہبراں آ نوشتانک ء
رادگہ جاندار ء وزندار کرت۔ شہ یونیورسٹی ء ریکٹر ء بگرتس درستیں نندو کاں
آئی ہبر دوست کرت ء پہ آئی شہ درستیاں گیشتر چاپ اش جت۔ آئی
ہبراں اینکس اثر کرت کہ شہ آئی پد آ یوکیں امریکی ء برطانیہ ء پروفیسراں
یک ء دو جاگہ ء آئی گپانی دروردیان ء آوانی پتو دنیگ ء کوشست کرت۔
آئی ہما درستیں گپ بحث ء سرہال بوتنت کہ آئی شہ نوشتانک ء ڈن شہ
وت ء گشنگ اتنت۔ آئی پری استرویکا ء گر باچوف ء گلاسناست ء را

سوشلزم ۽ سوویت یونین ۽ هلاپ ۽ پندلے گشت۔ آئی گول مزن دلجمی ۽
گشت کہ سوشلزم ۽ هال اے روچاں همانا جوڑ ۽ وڑ ۽ انت کہ آپریشن تھیڑ ۽
بے هوش انت وپتہ ۽ ماڈن ۽ نندو کیس آئی سیال ۽ آریز انت گر باچوف
ڈاکٹر انت روت تها پد ۽ ڈن ۽ کیت ماتان ۽ رواں جست ۽ کنناں ”ولجہ
مے ناجوڑ ۽ چے هال انت“؟ آپکندان ۽ مارا گشیت ”هچ پگر کنگ نہ
لویت شمے ناجوڑ جوڑ بیت“ ۽ شہ دومی نیمگا آوت زانت آئی ردیس سوچن
جنان ۽ آراتس ساکندن ۽ رسینتہ۔

آئی چوشیں درور پھال ۽ تھے نندو کاں نوک اتنت بلے آئی کلاس
فیوشہ آئی ۽ دیر انت سر پد اتنت پرچیکہ یک روچے گول وتی سیاسات ۽
پروفیسر پاچوف ۽ بحث کنگ ۽ وهد ۽ نگهبان ۽ همے درور داتگ ات گڑا
پروفیسر پاچوف آرا گشتگ ات۔ اگاں گر باچوف ۽ گلاسناست ۽ سیاست
مبوتیں مروچی تو اے گپ هچ وڑ ۽ جت کت نہ کرت گول اے وڑیں گپ ۽
تو یک رندے بندی جاہ ۽ بہ شتین ۽ پدا کدی درنیا هت ۽ ”نگهبان
گول مزن شرپ ۽ آرا پھچکند پسوداتگ ات ”ولجہ من آ وهد ۽ پھمیشی
چوش نہ گشت پرچیکہ آواں چوشیں کار بیر انیس کار نہ کرت“۔

وهد یکہ آئی وتی نوشتانک ۽ وانگ هلاس کرت پدی اسٹیج ۽ سر ۽
وتی جا گها آهت آئی نزیک ۽ نندو کیس امریکہ ۽ پروفیسر ۽ آئی تو سیپ

کرت آئی جہان ء دود ء رد ء سرچھنڈینت ء وتی منت واری درشان
 کرت۔ بلے چم ءے یک وڑ ء ہما وشرنگ ء سک اتنت۔ آسک نلگیس
 جاورے ء تہات۔ آئی ہرچی لوٹت پروگرام زوت ہلاس بہ بیت ء آ
 بروت گوں آئی درستی بہ بیت، بلے پروگرام ء ہلاسی ء نام نہ زانت۔ آ
 وشرنگ ہج سہی نہ ات کے ء دل مس ڈڈر ء چوٹی ایس مرگ ء پلپٹیت۔
 اگاں نگہبان گوں آئی شہ پیش ء درستی بوتیں تہ آچی ء دیوان ء تہا
 اول و ترا تن آئی سرکنگ ء دراہی گرگ ء وڑے نہ وڑے کرت ءے بلے سکی
 ایش ات آدویناں ہج یکے دومی ء رانہ زانت۔ چار گھنٹہ ء رند سیمینار ہلاس
 بوت۔ مردم پاد آیاں بوتنت۔ نگہبان ء چم پہ ہمائی سک اتنت کہ آ بازی ء
 تہا زیان مہ بیت آ شہ اسٹیج ء ایرکپاں بوت ء تنے وھدی چار پادکل ایرنہ
 کچنگ ات امریکہ ء پروفیسر تاسن آرا توار کرت۔ آئی پدی چک
 ترینت، پروفیسر آرا گوں مہروانیں چماں چارگ ء ات۔ آئی چوشیں
 چارگ، دلگوش ء توار ء نگہبان بایدانت گل ء بال بوتیں بلے آئی آ وھد ء
 توار ء آئی سر ء نیام ء چو بمب ء تراک ء توار کرت۔ آ گندگ ء ات آ
 وشرنگ یک کتر و کے ء پد بازی ء تہا گار بیت ء دوار آئی درگیجک پہ آئی دومی
 مرگ ء چکا سے بیت۔ بلے گوں آئی ابید چریشی کہ سگ پہ کنت ء ہما وڑیں
 بچکنڈے ء گوں پروفیسر تاسن ء مہروانیں توار ء منت ء بزوریت دگ

چارگ نہ ات۔ تناھودی کہ آئی وتی چک دوارگ چرینت آ وشرنگ گوں
 وتی دزگہارء مچی ء بہر بوتگ ات ء مردم چپ ء راست ء درستیں ہشتیں
 دروازگانی دپ ء ہنچو ہور ء یکجا اوشتاگ اتنت شہ آوانی نیام ء پہ زوتی
 درآ یگ نہ بوتگیں کارے ات۔ وتی دیم پہ دیم ء بے سوبی ء گندان ء آئی
 دل ء چود پتان ء کوه ء دوت کرت بلے ہچی شہ آئی دست ء نہ بوت۔
 پروفیسر ء آرا دلہڈی دات بلے یک چیزے سہگہ ءے کرت۔ ”آچوشیں
 ٹوہیں راستاں چو پہ ارزانی مہ گشیت اگاں گوں اے وڑیں دور زانتی ء
 ”ڈپلومیسی“ ہوار نہ بوت تہ آ یوکیں زند ء گوں وتی درستیں زانت ء زانگ ء
 ابید آ باز وار ء بڑگ بیت۔ ہاس چوشیں مکاں کہ اود ء جمہوریت ء نام
 ہست جند ءے نیست۔ آ وڑیں مردم ء دژمن و دژمن انت دوست نہ
 سگنت۔“

آ پروفیسر ء یک یک ہبر ء سر پد بیگات، بلے نوں آوانی سر ء پہ
 جوانی پگر کنگ ء وڑ ء نہ ات۔

آ روج چو قیامت ء گوست شپ آئی زانت شپ شہ روج ء
 گرانتر بیت ہمیشی ء آئی وتی براہد ارتریں جنکلیں دوست ویکا ء ٹیلیفون
 کرت۔ ویکا پہ راستی ہر حساب ء براہد ار ء گرانیں جنکے ات۔ ویکا ہمانی
 فیکٹسی ء یک سالے پد ء ات۔ آ لینن گراد ء مردمے ات ہمیشی ء وتی

گس ء گوں وتی ماس ء پلس ء ات۔ آوانی جا گہہ شہ نگہبان ء ہاسٹل ء دور
 نہ ات۔ اگاں گاڑی ء سرء مردم بہ شتیں شہ داه دوازده منٹ ء دیر نہ لگ
 ات ویکاتس ہماوہد ء آئی گور ء نیاہت تنکہ آئی وت ٹیلفون مہ کرتیں چئی ء
 کہ نگہبان وت مدام آوانی فلیٹ ء شت۔ آوانی فلیٹ شہر ء ڈولدار ترین
 جا گہہ نیوسکی پراسپیکٹ ء ات ء پہ نگہبان ء اود ء روگ مدام یک آسودگی
 یے ات۔ ویک ء ماس ء پلس ء آرا باز دوست داشت آرا۔ گس ء مردم ء وڑ
 ء چار تاش۔ ویک ء گور ء آئی گیشتریں تاہیر ء سبب دوینانی بازیں ہب ء
 مارستانی کیوئی ات، ویک شاعری دوست داشت روس ء لہزانک ء شری ء
 سر پدات۔ وانگ ء ہب ء واہگے داشت گوں آئی ہر سرہال ء سرء
 ہبر کنگ سک وش ات۔

ویک ء آہگ ء را تنے وھدی داه منٹ نہ گوستگ ات کہ در گہہ ء
 گھنٹی ء توار کرت۔ نگہبان وت پہ دروازگ ء پیچ کنگاشت۔ ویک آئی پدء
 گوں ات ء کمیں شہ آئی پدی نیمگا ہنچو اوشتات آرا ڈن ء مردم ء دیست
 نہ کرت۔ نگہبان شہ گونڈیں شیشگ ء ڈن ء چار ت۔ ڈن ء اوشتوک ء
 گندگ ء آئی دیم یکدم ء چچیل ات چمانی روژنائی آہت انارک ء
 تر پگ ء لگت انت۔ آئی اے وڑیں وش ء گندگا ویک جتاہبکہ بوت ء آرا
 گوں ہیرانی ء چارگ ء لگ ات۔ ڈن ء ہماو شرنگ ء جنداوشتا تگ ات۔

”منی نام اولگا انت۔ من لینن گراد یونیورسٹی ء کسمومول ء ڈپٹی
سیکرٹری اُن۔ مناریکٹر ء سیکرٹری ء پرتو اے کا گدات۔“

آئی گوں دلجی ء وتی پچار کنان ء وتی آئیگ ء ھال دات۔ اے
وہدی ایں جاور شہ پیش ء جاوراں گنتر ات پشت ء ویکا اوشتا تگ ات۔
چو شیں بدیں جاور ء ہزار ہر کنگ بہ لوٹے کرت مہ کئے منزل وت تی
دروازگ ء دپ ء بو شتیت تو وتی کرت ء مہ کئے۔

”شمئے لکھ لکھ منت.....“

نگہبان ہممنکس گشت کرت آرا آپ ء تام ء سلاہ ء نہ جت
پرچیکہ آئی نہ لوٹ اولگا آرا گوں دگہ جنکے ء بکندیت۔ اولگا گوں جہاں
جسکیں بچکندے ء پدی شت۔ آرا گوں وتی بے چارگی ء بد آہت
چو شیں بے دست ء پادی کہ شہ وتی بے وی ء ساہ تنگی پکنت آئی پیش ء کدی
نہ دی تگ ات۔ شہ اے درستیں درد ء رنجاں ابید آ شہ یک چیزے ء وش
بوت کہ نوں زانت ءے آ جنک ء نام کئے انت ء آئی درگیجک چو پیش ء
وڑ ء گران نہ ات۔ آئی وتی تہی ھلانی چیر دیگ ء بے سوہیں کوشت کنان ء
زوت زوت لفافہ ء راشہ یک پہنادے ء درت ء کا گد کش ات آ کا گد باندا
استوریاریسٹورنٹ ء شپ ء نان ء دعوت ء ات۔ یونیورسٹی ء انتظام کاراں
پہ ڈنی پروفیسراں شامے رد ء بند داتگ ات۔ آ دعوت ء پہ حساب مردم

لوئگ بوتگ ات شه ڈنی ملکانی اسٹوڈنٹاں نگہبان ء جندهء را لوئگ بوئگ
 ات۔ مردے را زالبول دوست بداریت آئی باروہء زالبول ء ششمی
 مارشت وتی جاگہا یکدم ہپتھی ء ہشتمی مارشت ءے کارء لگ انت۔ یک
 ہسابے ء ویکا آئی سرء بدگمان مہوتیں پرچیکہ آ جنک ء وتی اولی بیچارہائی
 جندهء دیما کرت۔ بلے آرا نگہبان ء دیم ء پچیلگ ء چمانی روزنائی ء
 ناچار کرت آپہ وتی باندا ء شه مروچی ء پگر پکنت۔ نگہبان گوں آئی
 نیمگ ء یک چارگ ء زانت ویکا چے پگر کنگا انت۔ یک دمان ء آئی
 تیزیں مجگ ء پیسلہ کرت چون شه ہبر کنگا پیش ویکا ء دپ بند کنگ بہ بیت۔
 ویکا تنے وھدی لنٹ نہ سرینتگ اتنت نگہبان ء گر میں لنٹ گوں آواں حوار
 بیان ء آواں ء چوگون تاک ء لرزگ ء پرمان کرت۔

☆.....☆.....☆.....☆

اے شپ آئی زندء گراں بہائیں شپ ات۔ اولگا آئی نزیک ء
 راستیں دست ء نشتگ ات۔ پہ نگہبان ء نزء آ شپی ہنجو زیبا ات آئی چوسیں
 جنک وتی نزیک ء نندگ وتی جاگہا واب ء اوں نہ دیستہ۔ پہ آئی نزء آ
 دنیا ء پلگار ء ڈولداریں جنک ات۔ آرا گراں سبزیں پینٹ کولے گورء
 ات ء ہے رنگ ء ثائی یے گوں کسان کسانیں بادام ء اسپیت ء زرد چکلیں
 نکاں بستگ ات۔ شه آئی یک یک سرء پرء زانگ بوت کہ آ وتی جاگہ ء

ہندء شریء زانت ء آراوتی ڈؤلداری ء جاگہاوتی زانت ء شیواری ء
 براہداریں اُست ء نند ء سرء پھرانٹ۔ آاے وھدء مزن مزین مردمانی
 نیام ء ننگ ات۔ بلے آئی دل ء تہاوتی کم لیکھی ء گمان اول نہ ات۔ آرا
 وتی سرء بھیہ ات۔ گوں نگہبان ء ہوار آدگہ بازینے اے وھدی ہے
 واھگدات کہ آشہ کمسومول ء چادر ء دربنیت ء یک لس تلس میں جنکے جوڑ
 بہ بیت ہنچو کہ آئی سن ء ڈؤلداری کشیت۔ آوانی واھگ ات اولگا ء ہندگانی
 ٹہک برز بہ بنت ء آھر کس ء نیمگا پہ مہر سنیل پہ کنت ء پرائی چھے پریشان ء
 آرا پہ ٹہل کپ کپ پہ کنت۔ بلے آئی ہچ کس ء نیمگا چوش سنیل نہ کرت۔
 پہ نگہبان ہے گنج ات کہ آئی نزیک ء نشیت ء پہ آئی اولی وائٹ
 وائین ء پیکے جوڑ کرت، نگہبان ء واھگ ہمیش ات اولگاشی درتیں جہان
 ء وائیناں نوشیاں پکنت ء آ پہ آئی پیک ء سرء پیک جوڑ کنت۔ بلے اولگا ء
 پیک یکے ات ء آئی ہے یکیں پیک اول سرجمی ء نہ وارت۔

دیوان وتی سرجمیں رنگاں ات ڈین ء ریکٹر ء سیکرٹری ء آدگہ لہتیں
 مسترین پروفیسرانی جن ء جنک ہنچو وائین ء شنپائین ء لیکچور ہوار کناں
 اتنت گشے اے جتا جتائیں شراب نہ انت آپ انت شہ جتا جتائیں ڈنگاں
 ہوار کنگ بوھگا انت۔ امریکن ء برٹش پروفیسراں اول شچی ہمنکس وارت
 بوت کنت آوان وتی زندء ایتلکس نہ وارت۔ اگاں دیوان ء تہا پہ راستی

کسے ہوش آتے آ اولگاؤ نگہبان اتنت۔ اولگا چونامھی آ کم وارت، بلے
 نگہبان شہ ہمانی دوستی آ کم وارت۔ آ راترس آ زرت چوش مہ بیت من باز
 بوریں روریں کارے یا گے پہ کنیں آ اولگا را دوست مہ بیت آ شہ من
 دل ایکیم بہ بیت۔ آئی اے وڑین سنجیدگی آ گراں سنگی آ گندان آ نگہبان آ پہ
 راستی ترسے آ زرت آ اول رنداں نا ایتی آ ہیالاں سر گیر کرت۔

”اگاں اولگا اے وڑ کم گپ آ بے تو اربوت بز اں ایشی آ دست آ

کنگ سک گران بیت۔“

نگہبان آئی نیمگا کشوکی چاران آ گوں وت آ گشت پرچیکہ آ
 بازی آ تہانندگا ابید ایوک گندگ بوت۔ بلکیں پہ دگرانی چماں چوش نہ ات،
 بلے پہ نگہبان آ نز آ ہمے وڑات۔

نان آ تام آ رند زندگیں ساز آ سر آ رقص بوت اولگا اول آ دگہ
 ریسٹورنٹ آ بازیں جنکانی ہواری آ رقص کرت۔ آئی بارگیں بالاد چوگوات
 زرتگیں نہال آ تاب واران آ چھنڈت۔ نگہبان آئی نزیک آ رقص آت،
 بلے برے برے پہ بے ہیالی وتی جاگہا ہبکی اوشنات آئی جنده را
 چارت۔ آئی چوشیں بت وڑیں اوشنگ آ چارگ آ گوں دگراں ہوار اولگا
 اول دورندہ دیست آ مارت۔

آ شپ آ نگہبان ہرچی کوشت کرت گوں آئی نزیک بھین آ و ترا

جوانی ءِ درستی کنیں۔ بلے شہ اولگاءِ گراں سنگی ءِ آئی چوش کت نہ کرت۔ البت
ایٹکس ءِ کرت شہ آئی آئی ءِ ڈس ءِ نشان ءِ گیت۔

شہ اے گند ءِ نند ءِ رند آہے سر پد بوت اگاں اولگا منا بہ رسیت منی
زند ءِ ہما کمی پیلو بیت کہ پہ ہما کی سرجم کنگ ءِ من شپ ءِ روج سر جنیں، وت
نہ زانیں آ کمی چے انت۔ بلے ایٹکس سر پد اُن آ کمی ءِ ہوشام نئے منا پہ
راستی وانگ ءِ کلیت ءِ نئے یک جنکے را تس گنو کی ءِ ہداں دوست دارگ ءِ
موکل دنت دومی لہزاں آئی اولگاءِ تہاوتی دومی نیم ءِ را دیست ہنچو کہ دوئیں
یک بہ بنت یک سرجم ءِ بر جمیں زندے ٹہیت یک پکائیں مردے جوڑ
بیت۔

دومی روج ءِ جہل دیگر ءِ آ اولگاءِ جا گہ ءِ سر بوت۔ آئی گلاب ءِ
نچ ڈلگ ءِ براہد اریں پل پہ آئی آ ورتگ ات۔ اولگات آئی دوشی ایں
چارگاں مار تگ ات اے منا چوش نیلیت بلے چوزوت ءِ چوش یکدم آپہ مہر ءِ
اُرش کنت آئی گمان ءِ نہ ات۔ جنکانی بارو ءِ نگہبان باز شیوار ءِ گیگ زانت
ات آئی چوپلنگ ءِ یکبر ءِ اُرش کرت وتی شکار ءِ را پہ سر ءِ سرینگ، سرین ءِ
راست کنگ، پدی چک جنگ ءِ گیگ بنیگ ءِ وار ءِ نہ دات، بلے اولگاءِ
گپ چٹ جتا ات آئی حساب دگرے ات آ شہ آئی ناوشی ءِ سک ترست
پہیشی ءِ آئی گور ءِ وتی گیگ ءِ بدل کرتنت ءِ پہ آئی گیشتر زانگ ءِ ودار ءِ

را شترے زانت۔

اولگا ء درگہ بوتک دراه ء جوڑی ء رند آئی دست ء پلے
 زرتنت ء زوت دروازگ ء ہنچو بند کرت کہ پلک ہنچکا دگہ نگہبان ء
 نہ لگ ات۔ دگہ ہر چونیں جنکے بوتیں گوں آئی چوش ء کرتیں آئی
 دوارگ آئی نیمگا پہ ردی اوں سٹیل نہ کرت، بلے اولگا ء ہر ٹہیل ء ناز آئی سر
 چمان ات۔

شہ دروازگ ء بند بیگ ء رند نگہبان کمیں اوشتات گوں وت ء پگہ
 ء کرت ء زانگ ء لوٹ اے گو سگیں کسانیں کتروک ء تہا ہے
 بوت، اولگا آراہج واریں چایے ء انگت سلاہ نہ جت۔ پدے آ، آرا دولی،
 سیمی، چاری رند ء پد پدمہ پدے ہنچو پکنت گڑا آئی چے ہال بیت۔
 ”نال اے وژ نہ بیت“

آئی گوں وت ء گشت ء پدی شت دوارگ دروازگ ء دپہ
 اوشتات۔ دروازگ ء بہ جنیں مہ جنیں“ ہے دودگی ء آرا شریں کتروک
 گوست۔ آئی تنے وھدی ہج پسلہ نہ کرتگ ات دروازگ تچ بوت اولگا
 در ء روگ ء تہچہ کرتت۔

”الہ تو ادے اوشتاتگ ءے؟“

اولگا گوں ہبکی ء آرا سراں تس پاداں چارت آ اے وھد ء پو

بیگنائیں گونڈوئیں زہگ ء اوشتا تگ ات آراوتی ردی ء مارشت ء تہہ کش
 کرت بلے آئی ہچی نہ گشت زاناں پہ ہمے وڑیں وھداں گشت ”عشق ء
 سر ء ساری یکجانہ بنت“ آئی پہ سکیں بے چارگی یے اولگا ء چمانی تہا چارزت
 ء پہ بے تواری شہ آئی پہلی ءے لوٹت۔

”اولگا منا پہل کن منا پاداں پدی نہ برت دل ء گشت ترا یک
 رندے پد ء بکندیں گڑا رمن“ آئی وتی دل ء سر جمیں ہال ہنچو پہ زوتی
 دات کہ اولگا ء ہبکھی انگت گیشتر بوت ء شہ اے ہبر ء پد نگہبان و ترا کمیں
 گیگ مارت ء پہ آئی ہے یکیں ہبر ء شہ آئی دل ء سر ء کوھے لگشت۔

”نوں دیست ءے بکش چون کنیں تی پلاں پدی بدمن یا تو منا
 روگ ء کل ءے“۔

آئی اے ہبر گوں ہنچیں وڑے ء گشت بزاں آرا پہ نگہبان ء دوستی
 ء یک سیاہیں پیسہ یے ء کار نیست۔ ”من لوٹیں گوں تو شری ء بہ نندیں
 جوانی ء یکے دومی ء را بزا نہیں..... اگاں گوں تو وھد ہست من باندا پری
 باتیسکا یار یسٹورنٹ ء پر تو ودار کنیں“۔

نگہبان وتی آسری واک یکجا کنان ء ہبر سر جم کرت۔
 ”چٹکس ء ؟“

اولگا ء جست کسان ء ٹک ات۔

”ھر چکس ء تو گشنے ..... چونامی ء شام ء ہپت چونم

وہدے؟“

نگہبان یک ہسابے ء پیسلہ آئی دست ء دات بلے ہمے دمان ء
وتی واہگ درشان کنان ء آئی آجونی پیسلہ یے نیم کٹو کرت۔

”شرانت ہپت ء من کائین“

اولگا دروازگ ء بند کنان ء راہدگ بوت، نگہبان آئی پد ء روان
بوت لفٹ ء دوئیں سر ء پد ء سوار بوتنت بلے اولگا گوں آئی لفٹ ء تہاچ ہر
نہ کرت ء نئے آئی نیمگا چارت ء آئی اے وڑیں برزداشتی نگہبان ء
کوہیں وت پیسی ء ٹکر ٹکر کنان ات آراچ جنکے ء چو آپ ء سر ء پلال ء وڈ ء
نہ چارتت۔ جہل ء سر بیگ ء جتا بیگ ء وہد ء اوں اولگا آراہاسیں
امیت ء برانزے پیش نہ داشت ء گوں یک رسمی بچکندے ء رہست ء
کرت۔

ایدگہ روج ء زیسٹورنٹ ء پ ء سر بیگ ء آئی پادھنچو گراں گراں
ڈگار ء ایر بیان ء چست بیان اتنت گشنے آئی پادپہ زمزیلاں بستگ انت
آراپہ کوشجاہ ء برنت ء دمانے ء پد آپا ہو ء سادے بے ساہ بیان ء لونجان
بیت۔

شہ ہپت ہجہ ء دو منٹ ہست ات اولگا آہت، ہنچو کہ نگہبان ء

ترسات ہے وڑائی دیم ء تہاچ پچلگ ء نشان گندگ نہ بوت آہما پیش ء
 وڑء بے تو ار ء کم ہبر ات۔ کافی ء پیٹیز ء ورگ ء یک ساعتے گوست بلے شہ
 دوئیں نیمگا بے تواری ات۔ نگہبان شہ ترس ء بے تواریات چوش مہ بیت
 ہنچیں ہبرے پکنیں آرا دوست مہ بیت۔ اولگا ہمیشی ء بے تواریات کہ آپہ
 گپ ء نیاہت آرا لوئگ بوتگ ات ء حق ہمیش ات ہبر ء بندات ء ہما
 پکت کہ لوئگ اتے۔

”اگاں شمارا ہبرے ہست بکن ات ء نہ تہ من رین“۔

اولگا ”شمے“ ء سر ء زور پردیان ء گشت۔ نگہبان شہ ہمے کتروک ء
 چون ترست بلے نون ہما کتروک آہتگ ات ء آرا ہروڑء ہبر کنگی ات۔
 وتی زانت ہوش ء ساریکجا کنان ء آئی پہ دلجی ہبر کنگ ء کوشت کرت۔
 ”اولگاتی موکل بہ بیت بیایکے دومی ء پہ ”تو“ تواریکنان.....
 دوارگ گون تو یک دستبندی یے منا چو چگل مہ دیئے..... ء اے مہ کش تو
 منی واہگاں نہ زانئے“۔

آئی پہ وتی نزء سک شر ہبر کرت بلے دومی نیمگ ء اولگا ء تونی
 پچلند ء گندان ء آئی پگر دوارگ شنگ ء شانگ بوتنت زوت سگریٹ ء ڈبی
 ء کش ات پہ ہو لگی گری یک سگریٹے کشان ء روک ء کرت ء آئی
 دوتاں دیم پہ برزائی آپ کنان انکو آنگو چارگ ء لگ ات۔

”نگہبان شامشری ء زان ات پہ ”تو“ ء ”شے“ گشگ ء دل پہ
 زورزیک نہ بنت۔ اگاں تئی دل گشیت من ترا ”تو“ توار کنیں..... من
 ہنجوش کنیں بلے.....“

آئی وتی ہبر سرجم نہ کرت ء پہ دمانے ہنجو بے توار بوت زاناں پہ
 وتی دیم ء گرانیں ہبر ء شریں لبز شوہاز کنت رند ء وتی ہبر نئے دوارگ برجا
 داشت۔

..... من ء تو دوئیں گوئد و نیاں جذباتی بہاں ء یک پسلمہ بے پہ
 کناں..... شہ تئی آروچ ء سیمینار ء ہبراں من وتی جا گہادر تیں مزن مزنیں
 پروفیسر ء سیاست زانناں تئی باندا ت ء را روژنا گشت۔ تو یک زانتکار ء
 شیواریں ورنایے ء وژ ء ہبر کرت..... من اول نادانیں جنکے نہ ان پیشی ء
 شرتر ہمیش انت اے گپاں پہ آدگہ ورنناہاں بلاں کہ آابیدشہ ہمے یکیں
 کار ء دگہ روزگار نہ زانتت۔“ اولگا گوں دلجی ء وت بھیسنی ء وتی ہبر سرجم
 کرت بلے آئی اے ہبر یک یک ء چوپیر انپ (اشکرانیک) ء سنگ ء
 ہیوگ ء تاب وراں نگہبان ء نیام سر ء لگت انت ء آھج سر پد بنگ ء نہ
 ات اے وھد ء چے بکشیت؟ چے پکنت؟

”من آھج سر پد نہ بوتوں“

اے ہبر وت ء وت شہ نگہبان ء دپ ء در آھت۔ زاناں اے آئی

ہبکی ۽ ھیرانی ۽ آسری سندات۔

”ترا سر پد کنیں..... منی ۽ تئی دوستی نہ بیت..... تو الم ۽ زانگ
لوئے پرچے؟ ترا ساپ ساپ بکشیں..... ھر سنگتی ۽ دوستی ۽ آسری بیت
من گول تو وتی دوستی ۽ ھج آسری نہ گندین.....“

اولگا ھما یک وڑلہم لہم ھبر کنگات ۽ پہ آئی نز ۽ اے ھنجیں ھبر اتنت
شہ آواں باید نگہبان ھج پدردمہ بیت بلے نگہبان ۽ گنوکی واھگانی چوشیں
بیمنا کیس آسری پہ آئی تہتر ۽ چونپت ۽ ات۔

”پرچے؟“

اے بخت اول پہ بے سدی شہ آئی دپ ۽ در آھت وھد یکہ آئی
دل ۽ تہا ھج ھبر کنگ نہ لوئت۔

”پمیشی ۽ کہ من گول تو آروس کرت نہ کنیں..... تئی پرچے ۽؟
بدل ۽ بکشیں اگاں تو پہ منگی وتی ڈیھ ۽ یلہ دیے اے وڑیں لگوریں مرد ۽ منا
کے پہ نیکی بدنت من پر کوتے ۽ دور ۽ دین۔ آ مردم وتی ڈیھ ۽ پہ یک
جنگ ۽..... آ جنگ من بہ بین ھر کس بہ بیت یلہ ۽ دنت آ باوری نہ انت
مردے کہ وتی ڈیھ ۽ پہ جنگ ۽ یلہ دنت آ ھما جنگ ۽ پہ دگہ جنگ ۽ بدل کنگ ۽
اول ھج دیر نہ کنت۔ دومی راہ ھمیش انت من گول تو آروس کنیں ۽ تئی ملک ۽
برمین..... اے اول بوت نہ کنت من وتی ملک ۽ دوست دارین من پہ وتی

ملک ء باز چیز کنگ لوئیں سی ہمیش انت من ء تو یاری کنیں تنکہ تو ہمد ء
 من ء تو یکجا بیاں ء دوئیں گوں یک دگر ء ہیلو ار بیاں ء پد ء پہ گر تکیں چے
 یکے دگر ء رھست کنیں۔ ..... ناں ..... ناں ..... من نہ لوئیں من ء تو
 پشتکچگیں تیوگیں زند ء پہ یکے دگر ء یات کنگ ء بگوازیںاں۔ اولگاوتی ہر
 ہلاں کرت پاداھت سچ و دار ء نہ کرت نگہبان چیزے بوکشیت۔

☆ ..... ☆ ..... ☆ ..... ☆

شہ اے گند ء تند ء پد نگہبان باید دل ا یکیم بوتیں، بلے چوزوت وتی
 زند ء اولی مستریں پروش آئی ء نہ من ات۔ پد ء آئی داہ گشاں پہ اولگا
 گلاب ء پیل بُرت۔ آئی ہر رند ء وتی ہما شام ء ہر گشت انت۔ نوں نگہبان
 ء دپ اوں پہ ہر کنگ ء پیش ء وڑ ء بند نہ ات بلے چھی پہ چھی ہے نیام ء تہا
 شش ماہ نہ گوستگ ات نگہبان کم ء دل ا یکیم بیان بوت۔ آراوتی چوشیں
 بے سوبی ء سک تورت، بلے دست ء چھی نہ بوت اگاں ہے نیام ء ویکا
 بوتیں تہ بوت کرت آ پہ راستی گنوک بوتیں ویکا آرا پہ راستی کوپگ دات
 آئی نہ زانت گوں نگہبان ء چے بیگانت بلے اینکس زانت ء آ
 اندریں اندوھے ء وڈالی انت۔

پری استرویکا گوں تیزی ء دیماروان ات نگہبان ء یک یک ہر
 ٹک ء نشاں بیان اتنت۔ آسر ء سوویت یونین پرشت درستیں ریپبلک جن

بونت اے وڑیں وھدے آئی دل ۽ یک رندے پد پہ اولگاء گندگ ۽ او مان
 کرت۔ گوں آئی بندیت ۽ دل ۽ ہبر ۽ در شان پہ کنت آرا گوشداریت
 پرچیکہ گوں سوویت یونین ۽ پرشگ ۽ ویکا ۽ پس شہ بست سال ۽ کیونشی ۽
 مزین ڈیمو کریٹے جوڑ بوت ۽ وت ویکا شہ کمونسٹ پارٹی ۽ وانندگانی تنظیم
 کسومول ۽ در آھت ۽ مزین کیونسٹ دژمنے جوڑ بوت کہ شہ ایشی آ
 دوینانی سنگتی پرشت۔

شہ ۱۹۹۲ اگست ۽ ماہ ۽ ہمک روج آئی وتی کارگاڑی ۽ را دو
 رنداں شہ اولگاء ہاسل ۽ دیما گوازینت آئی دل ۽ گشت ناگمان ۽ اولگاء
 بکندیت کمیں چم ۽ دل ۽ وش کنت۔ آئی لوٹت ہما کہنیں مہر ۽ ٹپ پد ۽
 آزگ بہ بنت آوانی ترانگلک ۽ تیر وکاں ہڈ ۽ مجگ ۽ تہا بہ ماریت۔ بلے
 آئی اولگاء راندہ دیست آ آئی جا گہا ہمیشی ۽ نہ شت چومہ بیت آ، آرا دو
 سال پیش ۽ وڑ ۽ سبک پہ کنت۔

اکتوبر ۽ اولی ہپنگ ۽ آسری روج ۽ آئی وتی سنگت بزرگ ۽ کہ آ
 شہ کراسنادار ۽ آئی گندگ ۽ آھتگ ات پہ سبارگ کنگ ۽ زرت دیم پہ
 نزدیک تریں ریسٹورنٹ ۽ راھدگ بوت۔ ہاسل ۽ کمیں دور آئی وتی دومی
 سنگت زہمیر ۽ دیست آرا اول گوں وت ۽ زرت ۽ ۽ وتی ہما پیشی ہیل ۽
 رد ۽ دیم پہ فین ۽ تیاہ ۽ راھدگ بوت۔ اولگاء ہاسل فین ۽ تیاہ ۽ لمب ۽

ات آئی کار گاڑی کرار کرار روگ ء ات آئی دل شہ اولگا ء گندگ ء لوٹ
 ترگگ ء ات کہ ناگمان ء شہ دیم پہ دیم ء اولگا ودی بوت۔ آفٹ پاتھ ء ہر
 ملان ء آگ ء ات۔ آرا گندان نگہبان ء چم روژنا بوتنت ہما جا گیا
 کار گاڑی ءے داشت۔ آئی دل ء اے وھد ء ایوک بئیگ لوٹت پرچیکہ پہ
 آئی نز ء اگاں اولگا گاڑی ء تہادگہ کسے را بکندیت گوں آئی ہج ہراوں نہ
 کنت۔

”بھت کہ نہ کنت یاری شہ کئے گلگ داری..... من ہزار گشتاں
 شہ اد ء ایوک ء گوستگوں آ در نیاھتہ نوں کہ گوں من مردم گوں انت.....
 بہار گہ ء جند ہشکلیں چلگ ء پیدا ک انت۔“

گوں وت ء دل ء تہا گشتان ء گوں بچکندے ء اولگا ء نیمگ ء
 سنیل کنگ ء لگ ات آ دل ء تہا سک ترسگ ء ات چوش مہ بیت آ شہ منی
 نزیک ء بگوزیت ء پہ زانت اے نیمگا، ہج سنیل مہ کنت ء مناسکتانی دیما
 سبک پہ کنت۔ اولگا ء پیشی ہبر ء یات کنان ء آ پہ وتی ناگمانیں اوشتگ ء
 پشومان بوت، بلے نوں گوں آئی ء ابیدسگ کنگ ء دگہ ہج راہ نہ ات۔

اولگا آئی کار ء را درست کرت ء شہ ہما دور ء کمیں سرے جہل
 کرت ء تہا نندو کیں مردم ءے پجارگ لوٹت گوں نگہبان ء گندگ ء آئی
 بچکندت۔ آئی بچکند ء دیم روژنی ء نگہبان ء دل شہ وشی ء شہ بن بنداں

سنگ ء آہت۔ اولگا راست ء راست آہت ڈرائیور ء دروازگ ء
 دپ ء اوشتا نگہبات زوت زوت در آہت آراشہ گراں دو واس ء
 گپ گوں وشى ء درشانی ء بچکندت ء ء سر بر ء ہنچو پدر کنگا لگ ات گشنے
 آوانی نیام ء ہج تہلی نبوتہ یا نگہبان آئی داتگمیں دردان ء گوں آئی بچکند ء
 بکشت انت۔

”ماپہ سبارگ کنگ ء ریسٹورنٹ ء روگا نگیں اگاں تو بیائے من وش

باں۔“

نگہبان یک کتر وکے شہ دست ء گوزگ ء نہ اشت ء گوں پچیں
 پیشانی یے گشتے۔

”برواں“

اولگا وتی ہبر کسان کرت۔ بزرگ اولگا ء آئی کتہ ء سرجمی ء سہی
 ات ء نوں آوانی سیالی آنی تہا چوشیں مانترے گندان ء شہ دیم ء سیٹ ء
 پاد آیان ء پدی شت گوں زہیر ء یکجانشت۔

اولگا گوں آئی یکجا دیم ء سیٹ ء نشت آراہج باور بنیگانہ ات آئی

داب چوشیں براہد اریں آسرے بکندنت۔

ریسٹورنٹ ء اُور کوٹ ء کشگ ء وھد ء نگہبان اولگا ء گراں

بہائیں پلنگ ء پوست ء ”شوہاز“ ء شہ آئی کوپگاں لکشیناں ء اے ہبر ء

سر پد بوت اے نوں آپیش ء اولگانہ انت۔

”بوت کنت آئی پس اوں ویکا ء پس ء وڑ ء ڈیمو کریٹ بیان ء
 شہ پیش ء مزدوری ء پوریاگری ء مزن بوتہ جاگے ء دستے اڑتہ“ پرچیکہ شہ
 سوشلزم ء پرشگ ء پد لکھاں مردم بے نان بوتنت ء سداں مردم شپانی شپ
 کروڑ پتی بوتنت۔ نوکیں ڈیمو کریٹاں یک سال ء تہا کہنیں زر بدل کرت ء
 نوکیں روبل ڈالر ء دیما چوگک ء بوت اے وڑیں زر ء کم نہری روس ء کدی
 نہ دیستگ ات۔ ”بوت کنت اولگا ء پس شہ ہما سداں یکے کہ کروڑ پتی بوتگ
 انت۔“

اولگا ء نوکیں دروشم ء گندگ ء پداے نگہبان ء اولی مارشت ء پگر
 ات۔ آرا مروچی کسانیں اسکرٹے پاد ء ات ء آئی براہد اریں پادگاں
 ہج چیردیگانہ ات۔ پہ چوشیں براہد ار ء ڈولداریں پاداں ہرجنک ء پہر
 بست۔ گراں بہائیں پیروزی رنگ ء شرٹ ء گردن ء برتس گور ء نیام
 چیدگاں ات ء آئی گورگوں بارگیں گور بنداں سہرا اتنت۔ آئی تلاء زنڈیاں
 لاکٹ آرادگہ دلبروک کنگات۔ آئی دوئیں دستانی زری لنکوکاں دو دو
 تلاء ہی مندریک گوں یاقوت ء نگیزگاں ترپت۔ راستین گور دیما شرٹ ء
 سر ء تلاء زومے گوں چنگیں ڈنگ ء جنوک ات ء آ زوم شہ گراں بہائیں
 یاقوت ء نگیزگاں ہنجو جلیشکت کہ چماں ہورت ہورت چارت نہ کرت۔

نگہبان شہ آئی سئیل ء سیر کنگانہ ات ء دل ء تہا گوں وت ء
 جھیرگ ء ات نوں گوں اولگا ء سوشلزم ء سوویت یونین ء سر ء شتریں بختے
 بیت۔ آہمے پگر ء ات ریسٹورنٹ ء بیرہ ء آہت شہ آئی پد یک جنکے گوں
 گلاب ء پلاں آہت۔ آ جنک ء شہ ریسٹورنٹ ء نیم گاپل بہا کرت ء ہاس
 ہماہانی ہد ء شت گوں آواں جنک گوں بوتیں۔ نگہبان پہ اولگا ء شہ درستاں
 براہد ارتریں پل ء دستی یے زرت اولگا شہ آئی دست ء پلاں زوران ء وتی
 انارک شہ آئی ء نزیک کرتنت تنکہ آپل دیک ء وھد ء آرا واس گپت پہ
 کنت۔ آئی اے وڑیں مہروانی ء گندان ء نگہبان ہنچو کہ دگہ گنوک نہ بوت۔
 آئی وت و تراشہ ران ء بز گوشت ء چنڈ کے گپت۔ چنڈک ء آئی پادگ
 سہت آرا باور بوت آئے واب گندگ ء انت نئے بے سد انت بلکیں
 حوش ء سار انت ء اے راستے کہ اولگا آئی دست ء پل زرتنت ء اے اوں
 راستے آئی رک گوں اولگا ء جند ء دوزہ ء پادکنوکیں انارکاں ہوار بوتنت آئی
 لنگانی لرزگ دروگے نہ ات۔

”چے لوٹ“

بازیں ودار ء پد بیرہ ء جت کرت۔

”اولچکا توچے گشے؟“

آئی ہمت کنان ء اولگا ء نام پہ مہر ”اولچکا“ گشت آئی پہ اے نام ء

تو ار کنگاچ بد نہ بُرت۔

”پمن دوسد گرام فرنج برانڈی“

آئی دوارگ وتی ہبر گونڈ کرت۔ نان ء نارشت ء لوٹ ء پ
نگہبان ء اشت۔ آئی ریستورنٹ ء درستیں شرتریں وراکانی گشت تنکہ ہر کس
ہرچی لوٹیت ہمارا بوارت، دوسد گرام ء جاگہادو بوتل فرنج برانڈی ء
لوٹا ینت۔ آمروچی و تراشہ دنیا ء درستیں مردماں وش بھت تریں مردم پگر
کنگات اولگا گوں آئی نشتت شہ آئی وڑ ء گیگاں ہے پدر بوت آنوں
سر پد بوتہ شہ من گیشتر آراچ کس مہ دات نہ کنت۔ اے نگہبان ء آئی
باروء آسری ہیال ات۔

شہ سبارگ ء پد نگہبان ء بڑگ ء زہیرے ہمد ء اشت ء وت گوں
اولگا ء وتی ہاٹل ء آہت گوں کوئی ء تہا پترگ ء نگہبان گوں آئی ء لچ ات
آئی سر ء دیم ء گردن ء باہڑاں چوگنوک ء چلگ ء لگ ات۔ آراوتی سر ء
ہج کا بونہ ات۔ آئی ہل شہ آئی زانت ء زانگ ء زوراک اتنت، بلے دومی
نیمگا اولگا ء جون سردات آئی لٹانی گرمی ء توش بیگواہ ات۔ شہ نگہبان ء
گنوکی مہر ء واسانی شلینگ ء پداوں آسارت ء بے ساہیں جونے ات۔

”تئی جون پرچے سارت انت؟“

یک ء نیم ساعت ء پد نگہبان وتی دل ء داشتگیں جست مداں

مدان ۽ ڇنڇو گشت آناوش مه بيت -

”تو لوئے منی جان ۽ مہر ۽ گوئوش بنت گزرا سد ڈالر پیرا

بدئے!“

اے ھبر ۽ نگہبان ۽ بدن ھنچو سارت کرت گشے آئی سر ۽ بالینے
 برپ ۽ آپ رتک - آراوتی گوشانی سر ۽ بھیسہ نہ بوت بلے اولگاوتی ھبر
 دوارگ گشت - دومی رند ۽ آئی ھبر ۽ اُشکنان ۽ نگہبان ۽ وتی سرین ۽ بند بند
 ۽ ڇنڇیں سڄکے مارت گشے آئی ونگ ۽ سر ۽ سنگ ۽ باریں ٺرکے گوست - تن
 یک کتر وکے آئی وتی ھوش ۽ سار برجا کنگ ۽ گوشت کرت تنکے آرا باور
 بوت من گنوگ نہ بوتگوں ۽ نئے منی سر ٺرکتہ، نئے ٺرکے ۽ منا شیر تینتہ بلکیں
 من سلامت ان - شہ اے باور ۽ پد آئی شہ وتی پینٹ ۽ کیتو ۽ دو سد ڈالر کش
 ات اولگا ۽ ”شوبا“ ۽ کیتو ۽ دات - زر ان ۽ یکے پہ دو گندان ۽ اولگا چو
 گوئلیم پنگ ۽ پہ آئی امباز ۽ سٹ کرت بلے آئی آرا شہ وت ۽ دور
 داشت ۽ زوت آرا وگ ۽ گشت ۽ کتر وکے نہ گوستگ ات اولگاوتی
 گد گور ۽ کنان ۽ راھدگ بوت ۽ نگہبان شہ آئی پد وتی کوئی ۽ آھنی پلک
 بست ۽ گوں دروازگ ۽ گوش نزیک کنان ۽ آئی پادانی تواراں اُشکنگ ۽
 لگ ات - آئی بوٹانی ٹک ٺکائی توار کم کم ۽ سُست بیاں تنکہ گار
 بوئنت.....“

آسکلک

اے زندہ درستاں مستریں استادانت۔ اے زندہ مردم چے
 چے نہ گندیت چوشیں وشیانی کسانیں کتروک چونین گڑتیانی دراجیں
 کہا ریں روج و شپ۔ ادے ہرگام و سرے مردم و اے باور بیت کہ اے زند
 چکس بے پادارانت۔ اگاں کسے گندگ و زانگ بلوشت۔ ہرگام و سرے
 زند و رنگ رنگیں ندارگ مارا چیزے نہ چیزے ہیل دیگ لوشت۔ بلے ماہا
 سہداراں کہ و تراجگ داروک و زانوگ کشیں بلے شہ اے درتیں چیزاں
 سک کم ہیل کناں۔ مازاناں باز بلے آوانی سرے نہ رواں۔ اے زند و تہا
 کدی کدی ہنچیں پاس کایننت کہ مردم آواں کدی شہ دل و دور کرت نہ
 کنت نئے آوانی چہرگ و وهد و گوات تامور کرت کنت و نئے سُد بروکیں
 ترند آپانی سرکیلیں تاس۔ یک یک ہنچیں مردم مردم و زند و تہا کایننت کہ پدا

آوانی جند روت بلے وتی یا تاں جو سنگ ء سر ء کشک ء سینگ ء نکش کنت
رؤنت۔

ہے ڈولیں یک وش رنگیں ء شیر درو شمس جتکے پہ لہتیں روج گوں
من نیک بوت بلے ہمے لہتیں روچاں زرد ء تہترین ء ننداں ء منی تیوگیں
زند ء تھا آشوبے آورت ء۔

آیک روسی لسیں جتکے ات۔ کمگو، بے توار، دور چاروک شہ وھد ء
پیش سنگین بوھوک۔ آشہ ولجہ اکبر بار کزئی ء ”گل روک“ ء ہروڑ ء جتا
ات۔ آ آشوبی ء دیم چیر کنو کے نہ ات۔ کہ شہ وتی کو کار ء جگا ہاں کدی
دل ء مہ روت ء دو میانی زند ء تھا پہ مارشت ء آشوبے بیاریت۔ آ بے
توارے ات بلے تس مروچی ء آئی یک یک زمیں ہبر ہنچو دل ء کاینت کہ
کشنے من ء آ سہی جتا بوتگاں ء ہمے توار کدی کدی ہنچو تاہیر ء بارت کہ من
زنا میں گجا شتہ ان جھیٹرگ ء لگیں ء گوں وت کشیں :

”اے گیرانی تھا چے زورے مان اے شہ کجا چوزوراک بنت۔ ہما
مارشت کہ مئے جند ء وجود ء تھا ودی بنت۔ ماش داشت نہ کناں مئے دگ
باوست ء زوراک کی چے بوت کنت۔ زانان ہمیشی ء مردم وت ء رابے
پازت ء زور پگر کنت۔ آ مدام وتی تہی ہلانی بندی انت۔

ہے ہل آرا پہ گریوگ ء پرمان کنت۔ گریوگ ہما وھد ء کہ آنہ

لوٹیت۔ ہمارس کہ آواں ریچک نہ لوٹیت کہ اے زندے چاریں روتج پہ پیش
 بگوزنت۔ بلے ارساں داشت نہ کنت ء کدی کدی وت لوٹیت کہ پہ دل
 پڑ بہ گریت کوکار پہ کنت۔ درھیں مہلوک آرا پچاریت۔ کہ چون گریوگ
 یے وھد ء دپ بیوسی پچ بیت، گٹ ء رگ ء پاد آیاں سبز بگردنت۔ کدی
 پہ ہندگی کپیت۔ پرچیکہ شہ آئی وھد لوٹ کنت۔ وھد ء ہمالوٹ کہ آرا تہی
 ہل مردم ء راسر پد کنت۔ تہی ہما ہل کہ آوانی ردوم چا گرد ء کرتہ اشہی
 بزانت ایش انت کہ ماچا گرد ء بندی آں، بلے ما اے بندی گری ء بندی
 گری زاناں کہ مے چاریں پہناداں بندی جاہانی دیوال نیست انت۔
 مے دست ء پاد پچ انت۔ بلے ما آتہی بندی جاہ ء کدی جاہ نیاراں کہ آئی
 دیوال ڈن ء نہ بلکیں مے وجود ء تہا انت۔“

اے ہما ہر انت کہ آوانی بارو ء مدام پگر کنیں ء پداوت ء رار
 ناتوا میں ء بے دست ء پادیں مردے جاہ کاریں۔

گول آئی من 1988 ء ء جنوری ء ماہ ء درج وارت۔ پشیم ء چار
 ء نیم ات کہ من شہ کلاساں دست ہالی بوہان ء ژند پند لوگ ء آگ
 اتوں۔ بس ء تہہ شہ مردداں پرات ء من گول بس ء نیام ء آسن ء داراں
 اوستاتوں۔ ہر لہتیں منھاں پدیک مردے ء ٹکٹ یے منی نیمگ ء تچک کرت
 کہ من آرا ہاوتی نزیک ء کڑک۔ (ٹنگ) کنوکیں کسانکیں ”صندوق“

دڑیں شے ءدپ ءدملیں ءپہ دست ءجائے دملیں کہ آڑا پدء نشان دات
پکت۔

آمنی نزیک ءاوشتات ات ءکدی ءمنی بربر ءات۔ مود
ءسک دراج اتنت ءکو پگ ءبڈاں تالان اتنت ہنچو کہ کوہ ءآپ درے
(آبشار) ءآپ جہل ءشیوگ بنت۔ آئی وار وار ءوتی سرچنڈینت ءوتی
مود ءے راست کرت۔ گوں مودانی گندگ ءآمن ءشہ آدگہ درستیں
مردماں دوست تربوت کہ اداسوار اتنت۔

دل ءراہرچی ڈڈکرت کہ گون ءے ہبر پکنیں بلے آئی
سکنیں اوشنگ ءچہرگ ءبے پروئی گندان ءہج مجال نہ بوت۔ آئی نیمگ ء
مردم اشتوک اتنت ءچومنی ءدگہ بازینے آڑا چارگ ءات۔ بلے آئی ہج
کس ءنیمگ ءوتی تک ءرا جہل نکرت۔ چاراسٹاپ نہ شت اتیں کہ آئی پہ
در آہگ ءشہ مہلوک ءنیام ءوترا کشاں دیم پہ دروازگ ءنزیک بیان
بوت۔ من اوں آئی پدء راگپت۔

جہل ءشرٹکرے شتیں بلے گشگ ءدل ءہمراہد اری نہ کرت۔
من گوں آئی نزیک بربر ءروگ ءاتوں۔ بلے دپ ءمروچی ہنچیں گبلے
لگ ات کہ ہج پچی ءے نزانت۔ نک ہشکی کنگ ءات ءبرے برے
من وت ءراہنچو مارت کہ تیوگیں سالے بیت آپوں ندیستہ۔ وتی گس ء

دروازگ ءدپ ءمنی نیمگ ءچاران ءمیں چکندت پدا گشت ء۔

”تن گس ءرسینگ ءمنت!“

”تی گس ہمیش انت؟“

”ترا چے کار انت!“

آئی وتی مودان ءشانت کہ شپگ ءیک گشتاں آئی بڈ ءچست
 بوہاں تاب اش وارت پداوتی جاگہ ءکپنتت من دروارگ لوٹت کہ توارے
 کنیں کنیں بدار..... بلے وائے بے سوبی۔ پد ءمن ہر روج ہما وھد ء
 داراھتوں۔ کہ آ روج ءشہ کلاساں در آھت اتوں ءھما بس ءسوار بوتوں۔
 بلے آگون نہ ات ہے وڑپڑیں سے ھپتگ گوست ءنوں آئی چارگ منی
 اول کار جوڑ بوتت۔ بلے تنے وھدی من گس ءنزیک ء اوشتگ ء را
 شر نہ زانت۔

آ گندگ ءروج ءراہست ءدوروج گوستت کہ من آراہما بس
 ءتہاد وارگ دیست۔ من ءگنداں آئی وتی دیم دومی نیمگ ءگردینت۔ ہنچو
 کہ زاناں آراشری ءحال رستہ کہ من اے بس ءایوک ءپہ ہماہنگی
 سوار بنیں۔ آئی اے ڈالپاری ءھما تہی روکیں آس ءرارودینت۔ کہ آرا
 بازو وھد نہ گوستت بلے من ءھنچو لگ ات کہ من گوں اے آس ءیکجا ودی
 بوتگون۔ آشہ من کنیں دوراوشتاتت ءمن آرا ایک وڑ ءچارگ ءاتوں کہ

پشت ئے پہ من برات۔ آئی اے بے کماری ء آرائی چمانی دیما براہ دار
 کرت۔ ہرچی کوشت ء پداوں من وت ء راداشت نہ کرت ء آئی نزیک
 ء سر بوتوں ء گوں نزیک بوہگ ء من ء آئی جنوکیس ”پو ازن“ عطر ء وشبو ء
 بارشت بوت ء من ء ہنچو گمان بوت کہ اے ”پو ازن“ وشبو پیشی ء چو
 وشبو دار ء وش انت کہ آئی جتہ یا اے آئی ء جنء وتی بدن ء استیں بوانت ء
 آگوں ہے وشبو ء یکجا جوڑ بوتہ۔ آگوں ہما دلجمی ء اوشتات ء من ایسی ء
 شری ء سر پدا توں کہ آنوں زانت اے مردمنی نزیک ء کنیت ء ہبر لوئیت
 بلے پداوں وت ء رانا دلگوشکائے کرت۔ آئی نزیک بوہگ ء گوں من
 دوارگ دپ بند بوتوں۔ دپ بندی ء سبب ایوک ء ہمیش ات کہ چوش مہ
 بیت من ہبر ء ہنچو بنا پکنیں کہ آراوش مہ لکیت ء آ پدا گوں من ہجر ہبر
 مکت۔ اے یک ہنچیں گر ء چکے (کشکش) ات کہ دپ بند کنگی اوں نہ ات
 ء آراوش اوں دارگی ات۔ من وتی درستیں کہتینی کرتنت۔ بلے یک رندے
 پدا زبان ء ہما راداری نہ کرت ء آ ہما جاگہ ء ایریکت کہ پیش ء ایریکت۔
 آدیم پہ وتی گس ء راہدگ بوت ء من پد ء شتوں ہے ڈک ء
 کہ آئی گس ات ہمد ء کسانیں ”کہنے“ جک ات کہ آئی تہا پل اش بہا
 کرت ہمد ء رسان ء من شہ وت ء بے سدا آئی دیما اوشتاتوں۔ آئی منی
 چمانی تہا ہنچو پہ زھرنا کی چارت کہ منی بند بند ء واک یلہ بوت ہما ہبر کہ من ء

کتنی ات ہزاں بوشت کہ من ترا گلاب و پلے دکنیں“ شہد پ و در نیاہت
 و آپد و شہ منی پیناد و گوزان و تیز تیز و تی لوگ و پترت۔

باز ہنچیں کتر وک زند و تہا کیت۔ کہ مردم و را گول و تی چند و
 بد کیت و اے جبر و ماریت کہ آ بے مجال انت۔ اے و حد و من اول و تی
 اے ہبکی و بے زبانی و سراہبکہ اتوں۔ پاکستان بوتیں یاد گہ ہنچیں ملکہ
 بوتیں کہ گول جکے و جبر شمر زا نگ نہ بیت۔ دگہ جبرے ات بلے اد و ترس و
 کچا آہت۔ و حد یکہ اد و ماس و پس و بر اس و ت پہ جنک و دوست شوہاز
 کشت، و شہ آروس و پیش جنک گول بچک و گردیت۔ چاریت و اگان
 دوست و نہ کرت یا آ بچک و را دوست نہ بوت شہ و ت جتاہنت، و پہ
 و ت دگرے شوہاز کشت۔ اے جبر اول نہ ات کہ من نوک اتوں۔ یا شد و
 پیش چہ شمن کتر وک منی زند و تہا نیاہت اتنت۔

من حما مردم ان کہ گول آ یگ و کہ حج زبان نزاہتوں پہ گنگا کانی
 گول جکے و درستی بوتوں و ت دراجیں و حد و آ منی سنگت ات۔
 ”اے جکے نہ انت گور کے، منے گور و کشت کہ ہر و حد و پس
 گورک و گندرت پ و بند بیت..... اے پے بلا یے.....“

من گول و ت کشان و پدی و اتر بوتوں۔ منے زند مانی آ و حد و باز
 رنگداز نہ ات، جیا کہ شہ گور نمشت و نیمگ و 98 روبل مارا رست۔ نو د و

ہشت روپل ء تہا پنجاہ شستے پہ نان ء وردن ء شت آدگران ء ما پہ سکی ء
سوری ء روچے ء اشنتت۔ ہاس منی جند ء گردگ تن فیکٹی ء نزیک ء دکان
ء ات۔

آدگہ درھیں روچ گس ء نشتوں۔ ہے زمانگ ء بلوچی، روسی،
روسی بلوچی ء ڈکشتری ء سرء کار ء اتوں ء ہزاراں لہزانی بزانت دونیں
زبانان نوشتہ کرت ء وتی نام ء استاد ء رادات اتوں۔ ابید چیریشی منی جند
وانگ ء ہد وناک انت ء کسانیں و ہدے رست من کتاب ء دپ پچ کرت
ونت۔ ء پداگوں وانگ ء من ء دگہ عجیبیں ہیلے است کہ من وانگ ء و ہد ء
مدام کلم ء دست ء کنیں ء کتاب ء تہا ہر چیز کہ من ء دوست نہ بیت آئی چیرء
کشک کشیں۔ نشان ء کنیں ء اگاں چیزے دوست نہ بیت اول ہنچو
کنیں ء آئی دیما ”سوالیہ“ نشان کشیں۔ اگاں سماجیات، فلسفہ ء نفسیات ء
دگہ انچیں سرہالے ء بارو ء ہبرانت ء من ء دوست نہ بیت یا من گوں آئی
تپاک نہ ان تہ آئی نزیک ء یادگہ اسپتیس کاگدے ء سرء آئی بارو ء نوشتہ
کنیں ء وتی من ء دلیل دئیں۔ اگاں تاریخ ء ہبرے کہ آئی سرء من ء باور
نہ بیت تہ من ہما تاریخی راست ء دگہ تاریخ ء کتابے ء تہا چارین ء اے وڑء
من ء ہچ سما نہ کپیت کہ سک بازو ہد گوستہ ء من ء وتی اے کار دوست ات۔
چوناھی ء ہورت چارگ ء ہمے سبب ء من باز کم ونت کرت۔

پرچیکہ گیشتری وهد دومی کتابانی تاک تاک کنگ ء گوست۔ ڈسکو ء باور ء
 من ء منگ کپیت کہ من یورپ ء مزگ پہ شری ء زرت نہ کرت۔ کدی کدی
 سر ء جت بلے آ اوں دمانے اود ء بوتوں پد ء دراتکوں۔ من ء آمردم
 سک دوست بوتنت کہ آ اوں وتی گرٹی شہ دل ء برت کرتنت ء اے زند ء
 مزگ اش زرت کرت۔ اد ء گیشتر ورنابانی زر ڈسکو ء کیفیٹر یا آں شنتت ء
 من تن یک هدے ء شہ اے گرٹی ء آ جواتوں ہمیشی ء منی بازیں نزمیں
 سنکماں ماہ ء سرا شہ من پنج ء داہ روہل زرت ء من پہ وشى دات پرچیکہ من
 زانت کہ آوانی ہرچ گیشتر انت۔

شریں وهد اتنت چى ء کہ یک تنظیمی ء باسک بوہان ء ماشہ یک
 دومی ء ہج چیز چیر نہ کرت ہر وهد کیے دومی ء کمک ء اُشتوک اتین۔ آدگہ
 ہبرے کہ مئے دوستانی آستونک باز گونڈ اتنت ء پہ وشى ملگاں موکل اش نہ
 دات۔

☆ ..... ☆ ..... ☆ ..... ☆

اے اولی جنک ات کہ من ء ہنجو لگ ات کہ اے باز گردگ لوٹیت
 ء من لوٹین نہ لوٹیں من ء ہونل ء ڈسکو آں روگ کپیت ء بوت کنت زراوں
 ہرچ کنگ بہ کپیت۔ دومی روج ء من ہمے پسملہ کرت کہ مرد چى ابید
 چارگ ء پگر ء کہ چے بیت چے نہ بیت پنج دانگ گلاب ء پیل گرین رئیس

لوگ ۽ دپ ۽ اوشتیں، هر کدیں بنیت وئین یے۔ بس ۽ اد ۽ آگ ۽ نیم
 ساعت پیش من گوں پُلاں آئی لوگ ۽ دپ ۽ اوشتات اتوں۔
 نوں ودار راستی ۽ کہ سک گران ات هر نیمگ ۽ کہ جنکی سینڈلانی
 توار بوت من چک گردینت۔ چونامی ۽ منی هیل انت کہ جاھے بوشتیں یا
 بندیں پکر کنیں ۽ هما چیز ۽ دل ۽ بریں کہ پہ آئیگی آهنگوں ۽ چیز ۽ هما وهد ۽
 گیرکاریں کہ گوں آئی سیالی داروکیں چیز یا مردم ۽ بکندیں۔ بلے اد ۽
 تیوگیں دلگوش گوں راه ۽ دوئیں نیمگاں ات۔ وهد ماں ماں روگ ۽ ات
 کہ من یک هنجیں ندار گے۔ دیست، منی چمانی دیما تباری ۽ مانسانت۔
 پرچیکه شه اد ۽ کساس ۽ پنجاه میٹر دور یک جنکے رادیت کہ شه پشت ۽ آئی
 مود ۽ بالا و من ۽ درستی گندگ ۽ آهت انت۔ آ جنک، یک روسی بچکے ۽ بگل
 ۽ اوشتوک ات ۽ آیکے دوئی ۽ راهما سرک ۽ سر ۽ پر نچک ۽ اتنت ۽ پدا بچک
 ۽ آراشه لنفاں بکے گپت ۽ آ دوئیں جتا بوتنت۔ جنک ۽ دست ۽ پل اتنت
 ۽ شه ایٹی ساپ پدرات کہ آرا اے پل هما ورناء دات اتنت۔ زاناں اے
 ورناء گس ۽ شته ۽ نوں پدی روگ ۽ انت۔ پرچیکه ورناء پدا هما لوگانی تها
 شت۔

گوں منی نیمگ ۽ دیما گردینگ ۽ من آرا شری ۽ زانت کہ اے
 میر انت۔ آشه منی هما چاریں نزیکیں جنکاں یکے ۽ آئی مدام وتی وپاداری ۽

سرء پھر بست ءمن ءاے ہبرء منگ ءنا چارئے کرت کہ آیوک ءگول
من ندیت ءپادکیت۔ شہ بنی آدم ءبازیں دگہ نزوریاں یکے ایش انت کہ
آوت وھدے ردی کنت تہ شہ دومیاں اُمیت داریت کہ آ آرا پہل پہ
کنت بلے اگاں دومی یے ردی پکنت تہ آرا گر ءنہراں بندیت۔ ءسک
راست گشتہ ہما مردماں کہ۔

”چم وتی عیباں نہ گندیت“۔

من وت اوں آرا پہ دگراں بدل کرت ءوت ء راملاتوں نہ
کرت، بلے وھدیکہ آرا پہ وتی چماں گول دگرے ءلنغانی چوشگ ء
گنداں منی جان ءآ سے روک بوت۔ بلے من ہچی نہ گشت پرچیکہ اے
وھدی منی جاورشہ آئی ءشرتر نہ ات۔ آرا پیل دست ءات کہ کسے ءدات
اتنت ءمن ءپیل دست ءات کہ کسے ءرابدئیں اش۔ من ءباورانہ کہ آئی
من ءدیت بلے منی نیمگ ء نہ چاراں ہنچو پہ نادلگوشکائی شت۔ گشتے چم
ئے من ء نہ کپنت۔ من وتی جاگہ ء ہنچو سر جہل اوشتات اتوں کہ آشہ
سزک ءدومی نیمگ ءگوست۔ شہ آئی روگ ءشہ چماں اندر بوھگ ءدل
کمین ڈڈبوت کہ من ءگول کسے ءیکجاہ ندیت ءے۔

اے وھدی شہ ہما جنک ء آگ ء وھد ءدیما گوزان ات بلے آ
ودی نہ بوت ہر بے کہ آتک اوشتات۔ منی چم دروازگ ءسک اتنت کہ

ہمارے کھیت، بے پھیلا پھیلا ہٹے و دراء را یک سامتے گوست ات کہ آ
 نامان و شہ مزینیں سڑک و در آیاں مٹنگو و دی ات۔ آبرا کسانین پلاسٹک
 دست و ات کہ آئی تہا یک و دو کتاب مان ات۔

جنوری و ادع سک سرد بیت، بے آبرا اینکس مزینیں مگر میں
 کوٹ بے شور و نہ ات۔ جاگ (پشک) و سر و پڑمی این سوٹے کہ آبرا
 زرد اسپتیں و سیاہیں کشک گشت ات و مٹج زانگ نہ بوت کہ اے سوئیٹر و
 ڈگار کجام رنگ و انت۔ شہ سوٹر و آئی جاگ و کسانیں کالر و دی اتنت۔
 سربر و یک پھیلا جیکے گور و ات۔ آجیکٹ اوں گوں آئی پچاں شرٹنگ و ات
 و مٹج زانگ بوت کہ آرنگانی زانگ و چٹکس شیوار انت جیکٹ شہ دورنگ و
 گدانی ٹکراں جوڑ ات۔ زرد و اسپتیں جیکٹ و ڈگار زرد ات و آستونکانی
 برز و کوپکانی سر و او جہل و کیتوانی ہڈ و اسپتیں اگری وڑیں چار کنڈی گد
 دوت ات۔ پینٹ وے (پتلون) ہا کی رنگ و ات و اسپتیں سردی و بوٹ
 بے پاد و ات۔

مردم گشت نہ کنت کہ آ جہان و براہ دار تریں جنک انت، بے پ
 اے ہبر و کشک و مردم مٹج ردنہ و ارت بگو شیت کہ آسک و ش رنگ ات۔
 بالاد وے گوں منی بالاد وے یک کچ ات بوریں چم مدام خمار و کیگ
 گندگ بوتنت و اے شہ آئی بے پروائی و بے نیازی و اتنت۔ بروان وے

بارگ ء دراج، گردیں دیم ءے ہنچو ناز رک ات کہ روج ء تر پو کیس پتر وند
 ہاس ہور ء رند۔ کندگ ء وهد ء گلانی نیام ء گو رنک جوڑ بوت۔ روس ء تہا
 گیشتر مردمانی دنٹاں زیات اسپیت نہ بنت ایٹی وڑ وڑین سبب گشنت باز
 گشنت اد ء روج کم انت ء پہ جوانی بدن ء وٹامن نہ ریت۔ باز گشنت
 میوگ ء کمی ء سبب ء چوش انت ء باز گشنت ناروسی مردم وشی ء باز دوست
 دارنت شہ بازیں وشی ء ورگ ء سردیں ”آس کریم“ ء ورگ ء دنٹان اش
 اسپیت نہ بنت۔ بلے ایٹی سک اسپیت ء چوکچک ء تر پت انت۔

گون منی گندگ ء آئی زانت کہ من پرچے اوشتا تگول ء مرچی
 آشہ آ روج ء کمین نرم ترات۔ آتنے وهدی دگہ گام دورات ء ہے نیمگ ء
 آگ ء ات کہ من دیم ء شتوں۔ من ء وتی نیمگ ء آگ ء گندان ء سر
 ء جہل کرت ء وت ء را بے پرواھے کرت۔ بلے شہ آئی دیمازا نگ
 بوت کہ آپہ زانت وت ء را بے پرواہ کنگ ء انت ء آئی وتی دل اوں ہبر ء
 لوٹیت۔

بید ہبر ء من آرا پلان ء دات۔ آپہ منی اے کار ء ہج ہبکہ نہ
 بوت۔ زاناں آرا باورات کہ من ایوک ء پہ ہمایگی آہنگوں۔
 آئی پلان ء زرت، بلے پدا اوں پمن ہبر کنگ سک ات پہ بے
 ھیالی من گشت۔

”تو سک براہ دارئے تنی گندگ ء گوں دل ء راہما تاہیرے

رہیت کہ پیش ء کدی نہ بوتہ۔ من گوں تو دوستی کنگ لوئیں۔“

”اونہہ!“ آئی بچکندت پداہبر ء لگ ات۔ ”توسپ ء منت

واروں، بلے منگوں کجام کجام ء دوستی پکنیں۔ اے دنیا ء المی نہ انت کہ ترا

ہما چیز برہیت کہ تو بلوٹ بیگ ء من ء پہل کن!“

”ترا سنگت است، نیست؟“

”اگاں من بکشیں ہاں گڑ اتی ارادہ بدل بہت۔“

آئی پتو ء اشکنگ ء گوں من دو چیز سر پد بوتوں۔ یکے ایش کہ منی

گذ سری جست گنوک ء لہجگے ات، دومی ایش کہ اے سک شیواریں جنکے ء

شہ کوہ ء ہما آہو ء انت کہ شہ شکاری ء بو ء کار گرگ کپیت۔ اے پگر ء پد من

ہبر ء لگ اتوں۔

”بچار! من تئی نام ء نزا میں تو من ء نزا ئے، بلے مروچی سے

چارہنگ بیت کہ ہر و ہد تئی بارو ء پگر کنیں۔ تو اگاں منی مہنے من ء ارمان

بیت..... سک ارمان۔ اگاں منی دست ء بہ بیت تہ من پر تو تیوگیں زند ء

ودار کنیں..... بلے ایشی ء و ہد پیش داریت۔ من اُمیت کشاں کہ تو منی

دست ء یک دوستے ء جہت ء دور نہ کنئے ء منا اے موقع دیئے کہ من کدی

کدی ترا بکندیں!!!“

شد ء پدا گیشتر نرم بوت۔ ہر کس ء گشتہ راست ءے گشتہ کہ
 زالبول ء نزوری آئی دیما آئی براہ داری ء سکھ ء تو سیپ انت بلے منی
 ہرچی کہ ہبر ء تو سیپ اتنت دراہیں گوں پاکیس دلے ء اتنت۔ پدا
 وہدیکہ من ء آشری ء درستی بوتوں ء ہپتگ ء تہا کساس سے روج گوں آئی
 گند ء نند کرتوں۔ آرا باور بوت کہ من پہ دل آرا لوٹنت ء شہ ہمانی سبب ء
 من شہ ہما کہنیں چاریں جنکاں دو ء را یلہ دات ء گوں آدگہ دو ء کدی کدی
 گند ء نند بوت۔

آئی گس شہ مے ہاسٹل ء باز دُور نہ ات۔ آ باز وہد ء تس دیر
 منی گور ء بوت ء من آرا شپ ء یازدہ دو ازدہ ء گس ء رھا دگ کرت۔
 کدی کدی دل ءے نہ لوٹت تہ منی گورہ ء داشت ءے۔

☆ ..... ☆ ..... ☆ ..... ☆

گوں آئی زند پہ راستی براہدار ات، آ ہنجو ڈولدار ات دو
 ہمنکس گران سنگ ء سر پدا۔ اے وہداں آئی عمر ہرودہ سال ء چیزے ماہ
 گیش ات ء من شہ آئی شش سال مزن اتوں۔ بلے گوں آئی ہبر کنگ ء
 من ء ہج باور نہ بوت کہ منی ء آئی عمر یا آزمودگ (تجر بہ) ء تہا پرک
 است۔ یا من شہ آئی دہ سال مزن ودی بوتوں۔

من اے نہ گشیں کہ لینن گراد یا سوویت یونیں ء چوشیں جنک

نیت ہستی ء است بلے باز کم۔ آرا کلاسیکل ساز سک دوست اتنت۔
 دوہیں موسیقار ءے تجوون، باخ، چانگوفسکی اتنت۔ شاعری آئی نزدی
 ات ء آراشہ یورپی شاعران کیشتر رودراتکی (ایشیا) شاعر باز دوست
 اتنت۔ ایران ء ہندوستان ء شاعرانی بارہ ء ہممنکس ءے زانت کہ برے
 برے منی جند ہبکہ بوت۔ حافظ شیرازی آئی نز ء شاعری ء بارو ء ہماثل
 ات کہ ت اود ء سر بنگ ء شاعران ء دگہ باز پند جنگی اتنت۔ آئی دومی پسند ء
 شاعر بیدل، خسرو، خیام، فردوسی ء پدافروخ فرخزاد، احمد شاملو اتنت۔
 غالب شہ آئی دل ء شاعران یکے ات۔ تس مروچی ء من ء باور نہ بیت کہ
 اے کسانین عمر ء مردم اینکس زانتکار بوت کنت۔ بلے آستت ء گوں
 آئی زند ء ہرتک ء بارو ء ہبر کنگ ء ہنچوشیں مزگے دات کہ ساہتانی
 ساہت تندگ ء پد ہم مردم ہنچو پگر کرت کہ یک کسانیں کتروکے نیشگون۔
 آئی اے زانگ شہ بازیں وانگاں آہتت نئے کہ چوبازیں
 مردمانی وڑ ء کہ دگر ء اشنوکیں ہبراں گشان ء وتی زانت کاری ء شون ء
 دینت۔ گندگ ء اے تلارنگیں ءوش تہیں جنک وتی تڑ ء بد بھتے ات۔ ہما
 کسانی ء کہ وھدے آئی عمر شش سال بوت۔ ماس ءے شہ اے دنیا ء
 شمت آرا آئی ماس ء ماس ء رو دینت۔ آئی بلک وتی وھد ء فارسی ء
 استادے بوت ء یونیورٹی ء وانینت ءے۔

گوں فارسی و شاعری و لہز انک و مزین ہب یے داشتے۔ آئی
نواسگ کسان و سک لاگر و زیبا بوت آئی بلک و آئی نام شہ دوستی
”غزال“ ایر کرتت۔

وہد یکہ آئی اصلی نام آ نیات گوں درستی بوہگ و وتی نام و
غزال گشت و من آرا ہما دمان و بدل کنان و گشت کہ من ترا دووارگ
”آسکلک“ گشین تہ آئی پہ ناز و تی سرچنڈینان و منی بالابندی کرت۔
آشہ کسانی و گوں و تی بلک و ات، چیا کہ پس و سفارتکارے
ات و مدام درمکان ات۔ آئی گیشتر و ہد گوں و تی بلک و گوازینت و بلک
و کتاب جاہ آئی وانگ جاہ ات۔ آئی تہا ہزارانی کتاب مان ات و دنیا
چھ چو شیں علمے نہ ات کہ آئی بارو و آئی بلک و کتاب جاہ و کتاب مدرتیں
شہ عہدی استالانی عملاں بگرتس مروچی میں فلمی اس استالانی کہہاں۔

آسکلک من و روج پہ روج دوست بوہان ات و مئے دوستی و را
سے ماہ گوستت کہ منی درہیں نزیکیں و دوریں جنکیں سنگت شہ من جتا
بوتنت و من و ہج ارمان نہ بوت۔ پرچیکہ یکیں آسکلک ہزار و مٹ ات۔
آ گوں من ہیلوار بوتت۔ آسری و ہداں گیشتری و ہدے گوں من
گوازینت۔ شہ ہمد و سہب و و تی فیکٹی و پہ وانگ و شت۔ آوانی وانگ
جاہ شہ مئے وانگ و جاہ و بس و دو اشاپ و ورات و من و مدام کیجا یکیں

بس ءشتیں۔ آئی ءمنی گورء اڈ کنگ ءدگہ نیونے اول است ات چیا کہ
 آئی گوں من فارسی ونت۔ تس یک کسا سے ءشرھیل ءے کرتت شہ من
 پیش آئی بلک ءآرا فارسی وانینت۔ آئی وتی درتیں دوستیں شاعرانی شیر
 روسی ءتہا ونت اتنت ءنوں آئی واہگ ات کہ حافظ ءبیدل ءہماوانی جند ء
 زبان ءبوانیت۔

منی بازیں کشگاں پد آرضابوت۔ کہ من ءگوں وتی بلک ء
 درستی پکنت آئی وتی بلک ءباروء سک بازگشتت ءمدام آئی توسپ ءے
 کرتت۔ بلے آئی مدام وتی لوگ ءمنی برگ ءراشر نزانت۔ یا شہ یک
 چیزے ءترست ءآئی اے کار ءمن ءگیشتر تنیک کرتت۔

آسر ءہما روج آہت کہ آئی من ءوتی گس ءلوٹت۔ دیگر ءشش
 ءنیم ءمن گوں گلاب ءپلاں آوانی گس ءشتوں۔ پہ آئی ءپہ آئی بلک ء
 جتا جتا ہیں دستی گوں ات۔

آئی بلک سک پیر ات، شربیت کہ بکشیں سک پیر گندگ بوت آئی
 دو وار آپریشن بوتت۔ یکے ہما ”دومی جنگ عظیم“ ءوہد ءپاد ءبمب ء
 چندے لگ اتت۔ دومی و بازیں سالوں شہ گٹگ ءنا جوڑی ءریزاں
 آپریشنے کناہینت۔ آئی دیم سک ہشک ءچل ات۔ پیشانی ءے ہنچو
 کر نچ کر نچ ات کہ نمبگیں ڈگار ءہورت گواپیں تگرد ءپد، گردن ءے بارگ

ءبارگ ات ءدرھیں رگ ءے سبز سبز ہنچو ودی بوتنت کہ یک نقشہ ءمرا باز
 شیلگی میں کورانی نشان ء کشک۔ زنڈیں چشمکے چمان ات ء چشمک
 شیشگانی پشت ء ڈلگیں جم چٹ ہورت ء کسان ودی بوتنت بلے آئی گر
 کنگ ءوڑ ءوڑ ءول ہنچو ڈولدار ات کہ مردم ءشہ وتی نزیک ءپادا یگ ءند
 اشت ءے۔ گوں آئی بلک ءگندگ ءمن ءپہ راستی باور بوت کہ آسکلک ء
 اینکس گران ءسنگیں بوہگ وت ءوتیں ہبرے نہ انت۔

آئی پس ءہروڑ ء آئی بلک ءھیال کرت۔ بلے گیشتر اد ء آہت
 ءے نہ کرت۔ آئی کاردر ملکان ات ءپدا آئی دگہ آروسے کرت کہ شہ آجن
 ء آرایک بچک ءیک جنکے است ات۔ آسکلک ءوتی ماتوہج دوست نہ
 بوت۔ آئی گشگ ات کہ آمنی پس ءمہر ء نہ کرزیت۔ پہ ایشی آئی وڑیں
 دلیل دات۔ اول ایش کہ شہ آروس ءپیش منی ماتو منی پس ءسنگتے ءسنگت
 بوت۔ پہ ایشی پد ءدووار آراپولیس ءشراب ءنشہ ءبے سُدھ تھانہ ءبرتہ
 دوارگ آراگوں وڑ وڑیں مردیں زہگاں وهد گوازینگ ءہب انت۔
 دومی ایش کہ آرامنی بلک دوست نہ بیت۔ ہے سبب ات کہ آئی پس ء
 آوان ءہمد اھرچ ءدرچ دات ءگوں وت ءہج نہ برت۔

اے سالانی ایوکی ءبلک ءراشہ مہلوک ءتس ہسابے ءدور کرت
 ءاول سرء کہ من نشتوں۔ من شری ءمارت کہ گوں آئی ہبر کنگ سک گران

انت بلے وہدیکہ من آئی تب ءوڑ ء بحث کرت ء آئی ہبران ء گیشتر ارزش
 دات (ء ارزش کرزت انت) ء آئی ہر ہبر ء را گوشداشت ء پداپہ ہما
 مسلہ ء جہلانکی ء روگ ء جست کرت تہ آراے چیز سک دوست بوت ء
 مارا سک شریں دیوانے دات ء۔

اے دیوان ء تہا آئی مے روس ء آگ ء پدا لوگ ء بارو ء جست
 کرت۔ آسک سکیں وھدے ات۔ ملک ء کاگد ء راہ دینگ ء گرگ سک
 گران ات ء آوھد ء دو سے مردماں پما اد ء وانوکاں ہما کار کرت کہ ما
 تیوگیں زند ء شہ آوانی حقاں در آھت نکناں یکے ابو ظہبی ء واجہ محمد عیسیٰ ء
 یونان ء پدا اٹلی ء ہمبلیں بلد خان، منی نز ء گیشتر کاگد محمد ء سر ء آھت
 انت۔ ء اے ہما وھدات کہ باز مردم سیاسی کاراں باز ترست انت ء آوھد ء
 مردمان ء روس ء آیو کین کاگدانی سبب ء کش ات اش اوں۔ آئی یکیں منی
 نابلیکن بازیں دگہ سنکتانی کاگد ملک ء راہ دانتت ء پدا ملک ء کاگد آیوکی ء
 وھد ء شہ ہر گنج ء گران قیمت ترانتت۔ ء پہ آگراں بہائیں کتر وکانی
 بکشگ ء محمد ء بدل ء منت گوں ہج لبرازاں گپت نہ بیت۔

وھدیکہ من بلک ء راے درستیں حال دانتت آسک پدر بوت
 کہ ماے ورنائی ء وشھالی کنگ ء روچاں چودر پدراں۔ آاے ہبر ء شری ء
 مارگ ء ات کہ مردے سالانی سال وتی مردماں مکندیت، چے حال ء

بیت ہمیشی ء من ء وتی گس ء اڈ کنگ ء گشت ءے کہ آوانی کس ء
 بداراں من بلکیں وتی گس ء یا تاں کمیں دل ء بیریں۔ بلے من منت گرت
 ء زبان دات کہ چاریں باریں وهد چے کنت چیا کہ ہر پسلہ وهد ء دست ء
 انت مے مہر ء محبت، مے دشتی ء بد آ یگ درستیں وهد ء دست ء انت۔
 ”تو گشگ لوٹے کہ مے مہر گوں وهد ء بدل بوہگ ء بدل بنت؟“
 ”ہاں مایکے دومی ء مہر نہ کناں۔ بلکیں ما آئی وهد ء مہر کناں ء بوت
 کنت ما مہر مردم ء بہ کناں بلے وهد مے مہر ء شہ یک دروشم ء دومی ء بدل
 کنت ء ہمے وڑ مے درہیں سیادیاں گوں یک دومی ء۔

”بوت کنت!“

بلک ء منی چہمانی تہا ہورت چاران ہبر گونڈ کنان ء گشت۔ ء ہمد
 مے دیوان ہلاس بوت۔ چیا کہ آسکلک من ء پاد آ یگ ء وتی کوئی ء برگ
 لوٹ۔ آئی واہگ ات کہ اودا من آئی پسند ء چائیکو فسکی ء گوشداریں۔
 شد ء پیش ما مبدہ (باورچی) ء تہا نندوک شام کنگ ء اتیں ء مبدہ اود ء
 روس ء تہا نہ ایوک ء وردنانی جوڑ کنگ ء جا گہہ انت، بلکیں ورگ ء اول
 جا گہہ انت۔

شہ مبدہ ء در آیان ء منی چم گوں آئی دپ مد دپ ء کوئی ء تہا کپت
 انت کہ آئی تہا کتابانی الماری کتار ء ایر اتنت۔ کتاباں گندان ء من وتی دیم

ہانگو کرت۔ آسکلک من ء مکن کرت بلے من نہ من ات کہ برواں کتاباں
چاراں پرچیکہ شد ء پیش آئی من ء وتی بلک ء کتاب جاہ ء بارو ء سک باز
گشتت۔ ہنجو کہ پیش ء گشت ان۔ آئی کتاب جاہ سک مزن ات۔ آسکلک
ء من ء اودانیلگ شہ منی زانت ء ڈن ات۔ ہمیشی ء من آئی دست چک
ات ء کتاب جاہ ء تہا پرتاں ہنجو کہ من گشت آ ہنجوش ات کہ شہ آئی تہادل ء
کدی نہ گشت دریا۔ شرکترو کے من کتابان ء چارت، آسرء آتنگ بوت ء
آہت دیما اوشتا ہبر ء لگ ات۔

”اومسٹر! تو ادا پہ وانگ ء نیاہتگ ءے، من لوٹیس کہ من گوں تو
یکجا وتی پسند ء ساز ء سرء ”سلو ڈانس“ پکنیں!“۔

گوں منی ہمے ہبر ء آئی تچان ء شت شہ دومی کوئی ء تہا چانکو فسکی ء
ڈسک کیسے آورت ٹیپ ء دپ ء دات ء وت آہت منی امباز ء وت ء را
یلہ ءے دات ء من آئی بارگیس سرین ء را پہ وتی دوئیں دستاں کمک ء
داشت۔ من شرزانت کہ ڈانس ء وهد ء آرا یک ہیلے است ساز کمیں دیما
رؤت تہ آوتی گردن ء منی کوپگاں یلہ دنت ء تنکہ کیسٹ ہلاس نہ بوتہ۔
دور ء چست ءے نہ کنت ء اے تیوگیس وهد ء ہج شہ وتی جاگہ ء نہ
سُریت۔

مروچی اول ہنجو شہ کرت ء وتی تیوگیس جون ءے یلہ کرت کہ

آرا من آپ ء سر ء سبکیں پل ء وڑ ء وتی دستاں داسیت۔ اے زانر ء
 وھد ء آرا من شہ سر ء تس پاداں گول وت ء نزیک ء کجا پگر کرت۔ س
 جا گہ ء کہ من ء آئی دل ء در ہلگ ء روانج ء مارشت بوت۔ آئی اے وز
 کنگ ء چونیں نشے ء سر ء سوار کنائینت۔ چ گشگ نہ بیت۔ البت
 وھد یکہ ڈسک ہلاں بوت تہ چمانی چچ کنگ گران ات ء دل ء گشت
 تیوگیں زند ء ہنچو نیم داب ء نیم آگاہ بوشت ء ہمے وز اے خمار چونشہ ء
 بند بند ء تہا پتراں بہ بیت۔

گول ساز ء ہلاسی ء آژند بوت۔ چم ءے گیگ اتنت ء ہنچو
 گندگ بوت کہ آئی بند بندیلہ بوت ء نول نر میں نپاد ء سر ء وت ء را
 ایوک ء ودانج کنگ لوٹیت کہ ہمے وھد ء منی چم ”فونو“ ء فریے ء سر ء کپت
 انت کہ آئی بلک ء میز ء سر ء چپی ء ایرات۔

گول فریم ء چست کنگ ء منی ہوش پزات من پوشیں زیبائیں
 جنک پیش ء ندست آئی زیبائی ء گندان ء من ہمے پگر کرت گہارے
 پمیشی ء آئی فونو یے شہ منی ترس ء چپی کرتہ۔ تنکہ من مکندین ءے آسک
 سک زیبات اول گشتوں بخت ءے کنیں کہ آئی پرچے شہ من چیر داتہ۔
 پدا گشتوں اگاں آنہ لوٹیت گڑا پرچے ناچار ءے پکنین ایشی ء من زانت
 کہ ماس ء فونو یے و بوت نہ کنت چیا کہ آئی ماس ء فونو آئی کوئی ء تہا جنوک

ات ءمن دیستت۔ بلکہ ءرا و من انول دیست۔

”اے تئی دز گہارانت؟“

”پرچے ترا دوست بوت؟“

آئی وتی سر پہ دوئیں دستاں گران ء منی جست ء بدل ء جستے

کرت۔

”سک براہ دارانت!“

”ہاں سک براہ دارانت.....! تئی دز گہارانت تو من ء بایدیں

درستی کن!“

”بزاں ترا منی دز گہا دوست بوت!!“

آئی وتی دوئیں دستان ء منی دوئیں کالرانی سرکان سک کناں ء

آوان ء مداں مداں چندینان ء گشت ء من ابید سر ء پر ء آئی نازر کیس دیم ء

نیمگ ء چارت کہ آئی رنگ منی چمانی دیم مداں مداں بدل بیاں ات۔ من

نہ لوئت کہ اے ہبر ء دیم ببریں پرچیکہ من شری ء مارت کہ آرا اے ہبر

بدلگ ات بلے پدا اول پہ بے ہیالی دپ ء در آہت۔

”اے وڑیں ء ہر کس دوست مداریت خدا آرا حج نہ بکشیت!“

گوں منی ہمے ہبر ء آئی سگ ء کیل سر رتج بوت ء آ کو کار ء لگ

ات۔

”شمارتیں مردیں زہگ ہالنگٹریں سہدارے وڑے ات کہ چرات
 یک جڑے چم شمنے دومی ء سک انت ..... من نزانت کہ تو اینکس بے
 ایمان بے کہ منی بگل ء دگر ء بارو ء پگر کنئے بلے تو پگروتی جاگہ دگرے را
 وتی کنگ لوٹے ....“

آئی ہبر پیلونہ بوتت کہ من آرا بگل ء کنان ء وتی نیمگائے سرپد
 کنگ ء کوشت کرت۔

”اے تو چے گشگ ء ءے تو پر چے منی نیت ء سر ء شک کنئے۔
 نلوٹے من ء ہج درستی مکن بلے اے چے .....“

آئی منی ہبراو پیلوئی ء نہ اشت ء وت ء را گوں یک چلگ ء شہ
 من دور کنان ء لرزان ء گشگ ء لگ ات۔

”من ہج وهد ء دو تل ء دو پوسی نہ کرتہ ء نئے من ء چوشیں مردم
 دوست بیت۔ اے شو میں فوٹو ء شہ من چنکس سنگت جتا کرتہ۔ اے شو میں
 بد بھتیں فوٹو یے! بل ءے کہ من ء دوست انت من ایشراشہ وتی کوئی ء
 کش ات اد ء آ ورت ء من ترا اد ء پہ ہمیشی آرگ ء نہ اتوں بلے تو زور
 بوتے۔ من اے فوٹو ء گندگ نہ لوٹیں۔“

آئی گوں زہر ء کوکار کرت ء میز ء سر ء فوٹو یے گوں زوراں ڈگار ء
 دوردات۔ آئی شیشگ پُرشٹ ٹکر ٹکر بوت۔

گوں آئی کوکارے پداشیشگ ء پرشگ ء تواری پیریں بلک ء

تچان ء آہت۔ اول مئے نیمگا چارت ء۔

من ہبکہ ء آشہ زھر ء پر لرزان ء اوشتات۔ پداہلک ء فوٹو ء فریم

ء نیمگا چارت کہ آئی شیشگ ٹکر ٹکر بوت ء درہیں فرش ء سر ء تالان ات۔

وتی ہبر ء ہاسیں ڈو لے ء جوڑ کنان ء گشت ء

”زہگاں شمارا چے بوت، شمانوں کندان ء دراحت.....

دوارگ پہ شمانی فوٹو ء چے گندگینے کرتے کہ شمارے حال کرت۔“

آئی اے ہبرے نہ بوت کہ چوتیر ء من ء لگ ات، شہ یک

کسانیں ردے ء مردم چون چوشیں گندگیں جاورے ء تہا اوشتیت کہ سچ

زانت چون شہ وتی جاگہا پہ سریں۔

آسکلک یک وڑ لرزگ ء ات ء گوں زھرنا کیں چمان من ء

چارگ ء ات۔ من کہ وتی دل ء سچ اہنکس ڈوہدار نہ اتوں کہ آمن ء گر

کنگ ء ات۔ بلے آئی جاور ء گنداں ء من چیزے گشت نہ کرت۔ ابیدشہ

ایسی کہ دیموں گوں آئی بلک ء کرت ء گشت:

”من پہل لوٹین غزل جان ء جست کن وت تراہر چیز ء

گشیت۔ من لہتیں روچاں رند ٹیلیفون کنیں۔“

آئی دپ سچ ات ء مارادونیناں پہ ہبکنی چارگ ء ات کہ من شہ

آوانی گس ء در آہتوں۔

اے وھد ء کہ من شہ آوانی گس ء در آہتوں۔ منی ہنچیں
 جاوے ات کہ بوت کنت من گشت ء مکنیں منی سرھج پر بوہگ ء نہ
 ات اے کسانیں دمانے ء چون ایتنکسیں ٹوہیں سرگوستے بوت۔ سرء ہوش
 پہک ء پرت۔ نہ جہل ء سمات ء نہ بال ء، او اے روگ ء و ہد ء منا ہنچو شیں
 مار شتے بوت کہ اے زمین ء راج کڈ ء بنیٹے نیست ء پادگشتے زمین ء جاگہ ء
 گوات ء سر ء ایر بوہگا ء اتنت۔ پہ بے سمائی ٹیکسی یے داشت ء راست ء
 راست وتی ہاسل ء سر بوتوں۔ گوں کوئی ء تہ ء پترگ ء من ٹیلو یژن ء را
 ساز کرت کہ آئی تہا انگلش ء از مکار ”مادونا“ ء کنسرٹ سازات۔ ہے
 ”مادونا“ کہ عمر ء منا آئی داب پہ گندگ ء دوست بوتنت۔ مروچی پہ ورگ ء
 کاحتت ء آئی شیرانی ساز ء تواری منی سر ء نیام ء چو بڈول تواریں ٹیلنگوک ء
 جگ ء ات ء ہنچشیں مار شتے بوہگ ء ات گشتے ہے ساز سرگ ء دمانے ء پد
 ترا کینیت۔ آوتی شیر جنگ ء وھد ء وڑوڑیں ورنہاں پہ مہر بگل کنگ ء ات
 ء برے برے وتی نیم برہنگیں شتگیں بالاد ء گوں ہما ورنہا ہانی ڈیلاں
 ہنچو لچیت ء پیڑیاں بر زبواں بوت بلے مروچی آئی اے داب منا ہنچو بد
 لگ ء اتنت کہ زندگیں مارے گوں زھرنا کی شہ مردے ء سر ء شیب گران
 بہ بیت۔ ء آئی جان ء بند بند شہ نیم ء یلہ بہ بیت۔ من پاداھت ٹیلو یژن ء

را بند کرتے و ترا صوفہ سے سرے تک چلوں کرت ایک سگریٹے روک کرت مزین
 مزین کش گرانوں کرت دمانے نہ گوستت کہ من سے چار سگریٹ پدمہ پد
 کش ات سے جہیں کوئی شہ دوت سے پر بوت۔ کہ برز چارگ سے ہنچو گندگ سے
 کات کہ بشامی سیاہیں جڑاں ہمد سے بستہ سے وتی نگورتی سے شون سے دینت۔
 دوت ہمیشا سیاہ اتنت کہ کوئی سے بجلی روک نکرت اتنت۔ کسانیں روڑنی سے
 کہ کوئی سے تہانت آسہ ڈن سے "اسٹریٹ لائیٹ" بلبانی روڑنی سے ات۔ کہ آ
 شہ پردگانی پر اہیں شم سے آگ سے ات سے پردگ شہ شش فٹ سے کھڑکیاں نیم
 تچ اتنت۔

اے وڑیں وھداں شہ شراب سے شر تریں سنگت بوت نکنت۔ بلے
 من آ پگر سے راوت پہ زانت شہ دل سے برگ لوٹ۔

پرچیکہ من اے پگر سے مزگ زورگ لوٹ۔ اے بے تاہیری سے کیل
 سے کساں مارگ لوٹ۔ اے بے تاہیری سے چو زور سے زوم سے ات کہ واروار سے
 دل سے ہول کرت۔ سے من نندگ سے جاہ سے پادکات اوشتاتوں سے پداوت بے پگر
 سے ہیاں سے نشتوں سے من باز بر سے ہم سے کوشت کرت کہ بزانیں من پر سے
 پادکائیں سے ہما کسانیں کتروک سے مارشت سے رازانگ لوٹ بلے ہر رندے کہ
 من پادکاتوں سے ہر شہ منی دل سے شت۔

ہے وھد سے باز براں منادو سے پگر اں انگیر کرت یکے ایش کہ غم سے

جندچی یے؟ پدا وفاچی یے؟ مہر پرچے جوڑ انت؟ ءہر کیے ء باروا من
گڈی ءہمے آسراء سر بوتوں کہ اے درستیں دائمی نہ انت۔

پرچیکہ مردم ء جند دائمی نہ انت ء یک راستے ہر جست ء دیمابن
پدربوت کہ اگاں مردم زندگی ء راستے گندیت تہ آ ایوک ء مرک انت۔
آدگہ درستیں ہل ء واہگ گوں و ہد ء بدل بنت۔ گوں غم ء گوزگ ء درستیں
چیز جتا جتا ہیں دروشماں بدل بنت۔ یک چیزے کہ کسانے ء دوست بیت
الم نہ انت ورنائی ء دوست بہ بیت چیزے ورنائی ء دوست بیت بوت
کنت پیری ء جان ء جگر مہ بیت۔

اے تیوگیں زند ء ہچ چیز وتی جاگہ ء نہ اوشتیت اود ء مادر ہیں یک
ء دگر ء ہوار وتی جند ء رہیناں ء وتی رہینگ ء درد یگ ء وش باں من
واروار ء وتر اے ہر باور کنائنت کہ روچے ہنچیں کیت کہ اے مروچی نیں
دلتر اکینو کیں گڑتی کہن بیت ء آ منا اے وڑ نہ توریت ء و ہد ء دور روگ ء
ایشی زہرانی اثر کم بیان بیت ء یک روچے ہنچیں اول کیت کہ من اے باروا
پگر کنیں تہ منی لہناں لہمیں بچکند گے گوازی کنت۔

بلے و ہد یکہ من شہ اے پگر ء کمیں نکلتوں تہ من و ترا ہما وڑ بے
جارات، بے وس ء جان ء را بے واک پگر کرت ء منا ہنچو گمان بوت کہ من
تیوگیں زند ء بے واک بوتوں کیے ء دروازگ ء راجت۔ اے و ہد ء منا

ہنچو بد آہت کہ ہچ پہ گشگ ء گوں من لبر نیست۔ من ہنچو ژند ء ژول اتوں
 کہ شہ جاہ ء سرگ پمن سک ات۔ پادا ہگ ء در گہہ ء چنگ وتی جاگہ ء
 پمن شہ جاہ ء سرگ گران ات، گوں آئی دومی بر ء جنگ ء منی جان ء تہا
 یک نادراہیں زندے ودی بوت چیا کہ آدر گہہ ء منی دوستیں جنک ہینا ء وڑ ء
 مداں مداں جنگ ء ات۔

شہی آروچ ء را کساس ء دو ماہ بیت کہ من ہینا را پہ آسکلک ء سر ء
 ناوش کرت ء شہ کوئی ء کش ات۔ ہماروچ ء آسکلک گوں من یکجا صوفہ ء
 سر ء تچک ات ء سر ء منی تچکیں دست ء سرا ایرات۔ ہینا پترت اے
 اول وارات کہ ہینا من گوں جنکے ء یکجا دیست شہ ایشی پیش من آرا اوں
 گشتت کہ بیدے تی ء گوں من دگہ کس نیست۔ منا گوں آئی ء گندگ ء
 آئی جم سھر تر ت انت بلے ہما دمان ء آئی چمانی سھری بیچارگی ء بزگی ء
 چادر ء مانپوش ات ء من ء بزگ بزگ چارگ ء لگ ات من آئی سرگ شہ
 وتی دست ء دور کرت ء پادا ہتوں بلے آہما یک وڑ صوفہ ء سر ء تچک ات
 شہ منی پادا یک ء جاگہہ پہ آئی گیشتر ہورک بوت ء آئی و ترا گیشتر راست
 کرت پہ آسراتی تچک بوت ء ہنچیں مار شتے دات ء کہ آگس ء گودی
 انت ء آرا دنیا ء ہچ وا کے شہ اد ء دور کرت نہ کنت۔ آئی ہے دلجمی گنداں ء
 ہینا ء ایمان یلہ بوت۔ چونا ہی ء اوں ہینا آئی نسبت ء باز زور ء گرہیں

جنکے ات۔ گوں آئی 17 نومبر 1987ء ہما شام ء درستی بوت کہ من
 ”اکتوبر کنسرٹ ہال“ ء پہ آشا بھوسلے ء پروگرام ء چارگ ء شنتوں۔ انڈیا
 از مکاراں روس ء تہاسک باز دوست دارنت۔ پہ آئی فلمی ہیرو آں ہزاراں
 مردم شیدا انت۔ آشا بھوسلے ء پروگرام اوں شر کامیاب بوت۔ گوں آئی
 شیلندر سنگھ ء آئی جنڈ ء بچک ء جنک اوں گوں اتنت۔ پدا آڑدی برمن
 وڑیں سازگرے گوں ات۔ گوں ہینا ء من ہما وھد ء درستی بوتوں کہ من
 دو وار پشت ء چک جت ء ہر دوئیں واراں منی چم آئی چہرگ ء گندا ء
 ہمودا ء اشتا تہنت۔ آوھد ء آ پانزدہ سالگیں گونڈیں جنکے ات۔ آ کنسرٹ
 ء تہا چتاد درسد جنک ء زالبول اتنت بلے آنزیک ء منی چم گراں سنگے
 راکیت آہمات آدگہ گیشتر سرگ ء چاپ ء وڑ وڑ ء وتی ہلانی درنگازی ء
 کنگ ء اتنت بلے آ بے تو ارندوک شہ ساز ء مزگ زورگ ء ات۔
 پروگرام ء نیام ء نیم ساھت رھست بوت ہمے وھد ء من گوں آئی درستی
 بوتوں۔ شہ ہماروچ ء تس مروچی ء آئی گوں من سچ بے دفائی بے نکرت۔
 بلے من آرادو سے وار پہ وڑ وڑیں نیونان ناوش کرتت ء آ سر ء من پہ وتی
 کنوکیناں پشومان بوہان ء آرا پدا آ ورت اتوں ء آ اے درستیں پیسری
 ناوشی آئی وہداں باز رنداں منی گور ء آھت کہ بلکیں آرا منی پکار بہ بیت
 بلے تنکے گوں من دگہ سنگت (گرل فرینڈ) بوتہ۔ من آئی پروانہ کرت آرا

پہ نادکشی ناوش کرت۔ آئی وفاداری ءوتی بے وفائی ء ماران ء منا پہ راستی
 شہوتی جند ء بدکات ء من سر پدا توں کہ اے شریں کردے نہ انت ء من وار
 وارھے ہبر ء راشہ وت جست کرت۔ کہ آئی تھا چے نیست کہ من دگرانی تھا
 پین ہے۔ من ہر وہد بے پسو بوتوں البت یک چیزے سر پدا توں کہ راستی
 زالبول مردین ء نزوری انت۔ دومی مستریں سبب ایش ات کہ من لوٹت
 آ منائیکس دوست مداریت کہ باندا یلہ کنگ پہ آئی ء گران بہ بیت ء من
 آرا ساپ ساپ گشتت کہ من ترا آروس نکنیں چیا کہ تو اود ء مئے ملک ء
 یک روچے زندگی کرت نہ کنئے۔ بلے آ ات کہ ہچ دوری ء نام ء
 نزانت۔ منی ہزار وار ء گشگ ء پداوں آ ایوک ء ہمیشی جتانہ بوت کہ تو منی
 سرگ ہراب کرتے۔ ءنوں منا بیدے تئی ء گوں دگہ ہچ مردینے ء ہبر ء تران
 مزگ ندنت۔ ہچ کسی ہچ گپ منا متاثر کرت نہ کنت آئی برے برے
 ہنچیں گپ گشت کہ کدی شہ دل ء برت اش نکنیں۔ یک روچے ہے زہری
 ء ناچا کی ء ہبر بوہگ ء ات ء من آرا گشگ ء اتوں کہ پدا منی گور ء میامن
 تئی زندگی ء برباد کنگ نلوٹیں نوں تئی آروس ء وہد انت نوں تو شرنگ ء
 یکے ترا گریت باندا مستر بے کسے ترا نگریت تہ آئی گشت:

”شور دنیگ سک ارزان انت شہ دل ء برگ منی دست ء بوتیں
 کن دیر نہ کرت۔ بلے نہ بیت ء تو اے گپ ء کہ کنئے آ تئی بے وفائی ء شون

ء دنت ایشی بزانت ایش انت کہ تو ایوک ء بے وفائی دات کنئے ء منی من
 مال ایوک ء بے وفا گوں تو نیست من آ راشہ تو تلوٹیں ایشرا منی بد بختی یا
 نیک بختی بکش کہ منی بن مال ایوک ء وفانت، بے وفائی گوں من نیست ء
 من تراھرچی کہ دات کنیں آ انت وفا۔

اے ہبر منگی کپیت کہ روسی جنکانی تہا باز وفاداریں جنک است ء
 اشکنگ ء آ شہ دنیا ء شر تریں جنینان بوت کشت۔ مروچی پنا پدا آھت کہ
 بلیکس منا آئی مہر ء آس ء گرمی پکار بہ بیت گوں شک ء آ یگ ء من شہ ہمد
 ء روسی ء تہا توار کرت۔

”کئے کئے“

”ھینا“

گوں آئی نام ء اشکنگ ء منی بدن ء ساھے مان آھت۔ پ
 دمانے آسکلک شہ دل ء شت ء من پادا آھت دروازگ چچ کرت۔ گوں
 دروازگ ء چچ کنگ ء منی چم آرا کپت انت۔ آھا پچارگ ء بزرگ گوں
 ملوریں دیم ء درگہ ء دپ ء اوشتوک ات۔ منا گندان ء ارس ء یلہ
 بوتنت۔ مروچی من اول چوتیر وروکیں آ ہو ء ڈا بیرگ ء ھبکہ اتوں آ نیمگ ء
 پتراں وتی پرس ء شہ پنا دء پشتی نیمگ ء شانت ء مداں مداں منی امباز ء
 و ترا دورے دات آھا بارگ بند و ہدیکہ منی دست آئی سرین ء بنداں انگیر

بوتنت۔ تہ منا آئی تیوگیس جان ۽ لرزگ ۽ مارشت بوت۔ آچو گنوک ۽ منی
 سر ۽ دیماں چلگ ۽ لگ ات ۽ من اول شہ گردن ۽ تاں پیشانی ۽ چکاں
 کرت۔ شہ منی دپ ۽ تاں دیر ہیج ہبر در نیات ما یوک ۽ یکے دومی ۽
 راوار وار ۽ چارت ۽ پد ۽ بگل کرت ۽ دروت گپت۔ باز دیر ۽ پد من آئی
 دوئیں باہران ۽ وتی پنجگانی گیر ۽ مہر داران ۽ گشت:

منا پہل کن ہینا من تی دیما میار یگوں..... بلے تو منامد ام گیر
 آتکے من نئے تی داب شد دل ۽ برت۔ نئے گپ ۽ آ در اجیس کہہ کہ من ۽ تو
 سر شپاں بنا کرت ۽ تس سہب ۽ بر جاہ داشت، نئے تی پل گوگیس ڈیل ۽ وشبو
 تو ہما عکس بوتگئے کہ من ترا ہر ڈولدار یں جنک ۽ تہا دیستہ یکے ۽ مودانی
 تہا تی مود دیستہ انت۔ یکے ۽ لنکو کانی تہا تی لنکوک یکے ۽ بالاد ۽ تہا تی بالاد
 یکے ۽ رواج ۽ تہا تی رواج۔ من ترا ہر جنک ۽ تہا وڑے نہ وڑے ۽ دیستہ۔
 منی گپ ہلاس بوت آئی تس دیر منی چمانی تہا چارت۔ من آئی
 چمانی تہا چارت کہ آ انگت شہ ارس ۽ کیل اتنت باز دیر ۽ پد آئی وتی دوئیں
 دستانی نیام ۽ منی دیم داران ۽ گوں لرز و کیس لنفاں پہ بے وی گشگ ۽ لگ
 ات۔

”تئی ہمے گیاں..... من نزا نیس تو چون مناں دوست نئے؟“
 آئی وھدے اے ہبر گشتہ مناسد درسد باور بوت کہ اے دروگ

بندگ ء انت پرچیکہ ہما گیاں کہ من جنگ ء اتوں آوانی تہا سد ء تہا ہتھتار
 دروگ اتنت ہمیشی ء منا باور بوت کہ آ اول منی وڑ ء پہ ساج (ماحول، فضا)
 ء شرنگ ء لہتیں دروگیں ہبر گشیت ء مے نزوری ہمیش انت کہ ماہ وئی
 تو سیپ ء وش باں۔ باز وهداں زاناں کہ اے تو سیپ دلی نہ انت دپی انت
 بلے پدا اول مارا دوست بنت۔ اے چیزاں گنداں ء منا وئی ہما پیسری ہبر ء
 سر ء شری ء باور بوت کہ اے جہان ء مادرستیں دروگ بندیں چیزے
 کسانیں دروگ بندیت ء چیزے مز نہیں چیزے یک مردے رایا لہتیں ء
 رد دنت، چیزے ہنچیں انت کہ آوتی ملک و قوم، وئی جاگہ ء پورئیں جہان ء،
 رد دنت ء انگت وژ نام انت ء منی سر ء ہر مردم کہ شرتریں ڈولے جہان ء وئی
 دروگانی بندی پہ کنت شرتریں پیشوک ء راہ شون ہما انت ء ہاس دروگ ء
 ہنچو بہ بندیت کہ دروگ شہ راست ء شرتر ء براہ دارتر گندگ ء بیت۔ اے
 راست ء سر بوہان ء مناشہ وئی جند ء بیم ء زرت ء من اے سر پد بوتوں کہ
 ہمنکس کہ من وت دل ء ساپ اُن اے جہان ء ہر کس وئی درردانی درمان
 ء پدا کپتہ ء باز وهداں شہ آئی یک کارے ء دومی ء دہ کار ہراب بہ بیت
 انگت پرواہ نہ کنت ء وئی یکیں کار ء کشیت۔ ہر کس کہ سر بُر ء و ترا ساپ ء
 پلگار کشیت وئی دل ء تہا وئی ایوکی ء گوں وت ء گپ کنان ء اے فہر ء
 منیت کہ من چکس نزور اُن ء من چکہ تماہ ء ہیر و پانی آماج اُن۔ کدی کدی

چوش اوں باور بوت کہ اے دنیا ءِ دوئی نام دوئی ءِ نان ءِ پلگ ءِ وتی سیر کنگ
ءِ گشت۔

من ہمے وڑین پگرا نی جھلانکیاں بڈگران ءِ وتی مردم گری ءِ پرس
ءِ ہیالانی تہا دارگ ءِ اتوں کہ آئی مناپہ دست سرنیت۔

”دشی جنیں شپ ءِ منا انچو بگل ءِ دارے یا گس ءِ پترگ ءِ موکل
دیے۔“

گوں آئی ہمے گپ ءِ ما کوئی ءِ تہا پترتاں ءِ گوں روگ ءِ منا پدا
آسکلک ءِ گیراں زوراں کرت ءِ من پدا ملور بوتوں۔

”تو پرچے چوش ءِ شمنی آگ ءِ وش نبوتے۔“
آئی وتی پرس صوفہ ءِ سر ءِ چگل دیان ءِ گشت۔

”نامنی سر بیچ پر نہ بیت کہ چون کنیں..... بوت کنت مناواب ءِ
گپتہ صوفہ ءِ پیچ کنیں بیا و سپیں۔ من وت وت ءِ وت دمبرتہ۔“

”من پے شپ ءِ مراد یگ اتوں۔“
آئی وتر ءِ منی بگل ءِ دور دیان ءِ گشت ہمے وھد ءِ من اول کھڑکی ءِ

اوپدا کوٹھی ءِ نیام ءِ پردگ ءِ رابند کرت کہ آ منی ءِ منی رومیٹ ءِ تھتانی نیام ءِ
ات۔

دومی روچ ء آشت ء دو روچ ء پدمنی گورا آگ ء زبان ء
 دات۔ دوشی ایس شپ ہروڑ گوست گوزگی ات شت ء آرا پمن ہینا گوں
 مہر درتری آں باز آسان کرت نہ تہ آسر ء کئے زانت آسکلک ء ترانگاں
 گوں من چون کرتیں۔

شہ ہینا ء روگ ء پدمنی رومیٹ ء مناگشت:

”بہ رواں وانگ ء“

بلے من آرا جنیں سر گوست گشت ء پداپہ آئی پسلاہ اشت کہ نوں
 چون کنیں منی اے جاور پہ آئی نوکیں چیزے نہ ات آئی اے بے تاہیری ء
 منا لہتیں روچ ودار کنگ ء پدا آرا ٹیلیفون کنگ ء سلاہ دات۔ ء اے ہما
 پگرات کہ من وت اول آرا پیسرا گوں وت ء گڈی دروشم دات۔ اے ہبر
 ء گیشینگ ء پدمن ء آ وانگ ء شتاں بلے گوں من وانگ کجا بوت۔

استاد وانینگ ء ات ء من ہیالانی تہا گوں آسکلک اتوں۔ کدی
 ہما کہنیں وٹیں ساہت گیر کانت کہ من ء آ روچ برکت ء وهد ء برے
 برے وترابہ من تکہ دات ء گشت ء:

”تیوگیں زند چوہے روچ ء انت اگاں کسے زند ء بزانت ء
 زانت ء سر پد نہ انت آہمے سھر کشمگیں روچ ء پچاریت کہ نوک در آگ ء
 وهد ء چوں تازگ انت دیم پہ برکتی ء چون دمبروک انت۔“

کدی ہما شپ گیرکات کہ اسپتیں شپانی وهدات ء لینن گراد ء
 گیشتر مہر کنوکیں بچک ء جنک درہیس شپ ء گشت انت ء اود ء اے شپاں
 مہرانی شپ کشت شپاں درہیس ماں ”پارکاں“ دراجیس چار ء پنج مردی
 نیں کرسی آنی سر ء نشت ء گوں وت ء مہراش کرت ء باریں اے دراجیس
 شپاں چے چے گپ بوتنت کدی مہر ء زبان بوتنت، کدی دگہ مہر کنوکانی
 کہہ بوتنت ء کدی ورنائی ء براہداری ء ڈولداری ء سر ء گپ بوت۔

یک شے من ء آ اوں ”گورکی پارک“ ء یک ہنچیں کرسی یے ء سر ء
 نشت اتاں اے نیما شام گونگین شیر دروشمیں شپ ء شہ مادور دور دگہ جوڑی
 یے گوں وت ہنچو نشتت گپ ء اتنت۔ شپ ء ساعت دو ء یو ء شہکور ء
 پول پنج بیان بوتنت کہ شہ آ وانی چیر ء مزن مزنیں کشتی گوست انت۔ ہمے
 وهد ء آ منی گور ء تکہ ات ء چم ءے دور پولاں جت اتنت ہبر ء لگ ات:
 ”اے پولاں منازندگی ء یک راستی یے دراکنت۔ آ ایش کہ اے
 پول ایوک ء گیشنیوکیں وهد ء پنج بنت۔ ء پہ ایشانی پنج بیگ ء تیوگیں روج
 کشتی ودار یگ انت ء اے پول ایوک ء وتی وهد ء پنج بنت ء ہمے وڑ مردم ء
 راہر وهد مردم ء راچوشیں پاس بہر بیت کہ دل ء پُر ء مہر پکنت۔ ء نوں من
 تنی دست ء اُن ہر چہی مہر کرت کننے بکن ء تو منی دستائے بیا کہ یکے دومی ء
 ہنچو مہر کنناں کہ مہر ء جند ء را مئے مہر ء سر ء مہر بہ بیت۔ باندا کئے زانت وهد

گوں ما بیت کہ نہ بیت۔“

من آئی مودانی تہا لنکوکان ءمدال مدال سُرینان ءگشت:

”بلے آسکلک و ہد ء پول ء پلک مے وتی دست ء انت۔ ما ایشاں

کدی بندی ء نیلاں۔“

”کے زانت آیوکیں و ہد ء ہبر ء مکن گوزو کین ء ہبر ء ہمیشی مکن

کہ نوں بدل نہ بیت ء آیوکیں ء ہمیشی ء مکش کہ منی ء تئی دست ء نہ انت

منی ء تئی دست ء ہمے لہتیں کتر وک انت۔ بزور منا وتی امبازاں پر نچ کہ

تیوگیں جہاں منی ء تئی امباز ء تہا گوں جنہیں مہراں آرت بہ بیت۔“

گوں ہمے ہبر ء مایک ء گر ہنچو مہر کرت ء ہنچو یکے دو می ء مہر ء تہا ہنڈ

گپتاں کہ روج ء روژنی شہ روٹک ء چونور ء چادر ء ماں آ زمان دیم پہ برز

آئی تالاں بیان بوتنت۔

کدی آ روج ء پاس گیر آہنت کہ من ء آئی کسان کسانیں

چیزانی سر ء جنگ کرت کدی دیگ ء مسالہانی کمی ء گیشی ء سر ء کدی مہلہ ء

دیریں واپ ء برے نی وی ء چینلانی سر ء۔

من ہمے وژگوں وت جھیراں اتوں کہ مے درہیں کلاس ہلاں

بوتنت ء ما پدی ہاسل ء اہتاں۔ ہمے نیام ء تہا ہج زانگ نہ بوت کہ یک

ہتنگے چون گو ست اے ہبر ء من شری ء زانگ ء اتوں۔ کہ من وتی دل ء سر ء

پونین مزین سنگے ایر کرت ء آرا ٹیلیفون کنگ ء نہ اتوں۔ اے چپتک ء تھا
 ہینا ہر دور وچ ء پد منی گور ء کات بلے منی دلگوش یک وڑ ء ہما نگر ات۔ بل
 ء ہینا ات بلے پکرانی تھا آسکلک ات۔

چپتھی روج ء من پسلا کرت کہ مروچی ٹیلیفون نے جنین وش ء
 کنیں۔ ہینا اون ہمے روج ء منی گور ء آھنت شام ء ہپت ات ء منی کش
 ء نذوک ات شنپائین ء پیک دیما ایر ات ء مداں مداں وراں ات۔ منی
 دست آئی گردن ء مودانی چیر ء ایر ات ء من پہ لنگو کاں آئی نازر کیں گردن ء
 لگاشان اتوں کہ ناگمان ء دروازگ چچ بوت۔ دروازگ ماشہ تھا کڑی نہ
 کرت۔ گوں گندگ ء منی دست وتی جا گہا ہشک بوت۔ ء ہینا ء دپ چچ ء
 چچ پشت کپت چیا کہ دروازگ ء دپ ء آسکلک ء آئی بلک یکجا اوشتات
 اتنت۔

دومی روج شہ گوزو کیں مچیں روچاں گرانتر ات۔ چچی ء کہ نوں
 آسکلک ء پدی آرگ سک گرانیں کارے ات۔ آئی ناوشی وتی جا گہ ء
 سک گران ات۔ بلے شہ آئی ناوشی ء مستر منا آئی بلک ء دیما ہجالتی ء پشلی
 تورگ ء ات۔ آروچی کہ من گوں آئی بلک ء دیوان کرت، گوں آئی دنیا ء
 وڑ وڑیں گپ جت۔ آرا منی مجلس سک دوست بوت ء دو سے رنداں منی
 دیما آسکلک ء گشت ء کہ تئی دوست منا باز دوست بیت۔ نوں آئی

جوانیس گپ منا چوتیر ء تا نگ ء دروشم ء لگ ء اتنت۔

شہ آوانی اد ء منی گور ء آگ ء ہمے چیز پدرات کہ اے درتیس کار
ہمائی بلک ء انت۔ کہ آسکلک ء پہ اے ہبر ء ناچار ء کرتب ء گول
وت ء منی گور ء آورت ء نہ تہ آوت کدی منی گور ء منیت۔

بوت کنت شہ وتی کار ء پشومان بہ بیت بلے وتی سربری برزشانی

ء بر جاہ داریت۔

آء بلک ء پہ راستی شہ من ناوش بوتنت بلے اے نیم گاہینا اول
ناوش بوت۔ آشپ ء جنیں گریت ء دھدیکہ من سما کرت۔ آرا
چارت۔ آئی چم سچ اتنت ء نیم مردگیں روژنائی ء ساپ ودی بوت کہ چم
ء سچ انت من مداں مداں آئی چمان ء دست جت تہ منی لنگوک تر
بوتنت۔ ء ہر رندے کہ من آئی چمانی ارسان ء وتی دست مینیت۔ آئی
ہر سلگے جت۔ منا بگل ء کرت۔ ء من شہ ہجالتی ء پشلی ء سچ گپی نہ
اتوں۔

چوناہمی ء شہ آسکلک ء آئی بلک ء روگ ء پدمن آراسک بازوار

گشت کہ:

”من چون کنین آوت اھنتت ء تنی دیما ناوش بوتنت شہ دروازگ

ء دپ ء پدی برترات انت ء تو دیست کہ آناوش بوتنت۔ آدھد ء من

زاناوش نکر تے تو ہا یک وڑ منی بگل ء اتے۔ اگاں گر یوگی انت
آ بگریت کہ دوران تو پر چے کر یوے۔“

منی اینکس گپ ء پد آئی ایوک ء ممکنس گشت:

”شامردیں زہگ پر چے چوش کن ات۔ من پر تو جہان ء کجام وش

مدر نکر تہ کہ تور وئے دگر ء پد ء کیے..... پر چے؟.....“

آدل ء تہا ایٹی ء شری ء سر پدات کہ من دوارگ آسکلک ء

کاریں ء آسکلک ء آگ آرا پدا ایوکی ء تاموری آل دوردنت۔

اگاں من راستین ء بوکشیں تہ مناھینا ء درور نئے یورپ ء رستہ ء

نئے پدارسیت۔ آئی وفاء بے گزریں دوستی پمن ہنچو گران ات کہ کدی کدی

من وت آئی مہروانی ء دیما میارگ اتوں۔ ء من آرا اے ہبر ء راباز

وار گشت کہ:

”من بے وفایے اُن منا اگاں شہ تو وشرنگ ترے رست بزاں کہ

من ترا بے ہیال کنان کنیں..... من زانی اے جوانیں کارے نہ انت

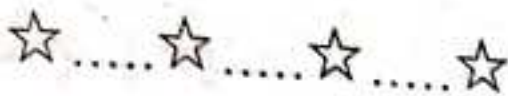
بلے گوں من ہما سگ ء برداشت نیست کہ من و ترا داشت کنیں۔“

قسمت ء بدی ء پچار کہ آرا منی ہمے راستی دوست ات ء آرا شہ

اے ہبر ء زاناں ایمنی رست کہ اگاں اے مردم بے وفانت بلے پء دل

ء کیے ء آرا کیو ہمے باورات کہ من روچے نہ روچے راستیں راہ ء سر ء

کائین۔

آجیں شپ پہ واری گوست۔ سہب ء وھدے ھیناشت من ھے
 پگر کرت کہ مدامی وڑ ء مناسوج کنت کہ پداکدی بیائیں۔ بلے مروچی ھج
 سوج ء نکرت۔ روگ ء وھد ء پد چک ء جت چم ء ارس ء پڑ
 بوتنت پدارھدگ گپت۔ آئی ارساں منی دل کپ کرت ء اے وڑیں
 وھداں من آراگپت بگل کرت ء لباس دیان ء وش کرت۔ بلے مروچی
 من ھنچو اوں کرت نکرت۔ کہ شہ ایشی پد من سک پشومان بوتوں بلے پداھی
 نبوت۔

شپ ء بے وابی سر ء ڈمبرگ ء دروشم ء گوں من گون ات۔ بلے
 پداوں شہ جان ء شودگ ء ریش ء تراشگ ء پد من فیکلٹی ء شنتوں۔ دوکلاس
 گپت ء پہ جوانی لیکچر گوشداشت۔ سیمی ء نندگ ء استاد ء آگ ء پد دگ ھچی
 گیر نہ نیت۔ چیا کہ ھادمان ء واب کپتوں۔ بلے ھما اول سر ء اے شیواری
 اوں کرت چٹ پد انشت اُن ء منی واب ء ھال ء استاد اوں سہی نبوتت۔
 سیمی پیریڈ ء من ء دگ سے سنگت پہ شریں کافی ء ورگ ء یونیورسٹی ء تاریخ ء
 فیکلٹی ء شتیں۔ کافی ورگ ء رند مادرستیں شہ رودراتکی زبانانی فیکلٹی ء
 درہنتین۔ اد ء مستریں کتابجاھے ات ء اے کتابجاہ ء جوانی ایش ات، اد

۽ پاڪستان ، ايران ، هندوستان ۽ دومي درسيں ملڪاني ڪتاب هما زبانان است۔ گول روڱ ۽ مادرسيں گول هما ڪارڙاں سرمه سر بوتیں ڪه آواني تهبا ڪتاباني تهبا ڪتاباني نام ۽ آواني سيريل نمبرنوشتہ اتنت۔

مے ننگ ۽ رادو سے منٹ نہ گوستت ڪه مني گوشاں درستی میں توارے ڪپت۔ گول سر ۽ چست ڪنگ ۽ مني هوش پرات۔ شه من دوگام پشت ۽ ڪيڪ ميزے ۽ ديما آسڪلڪ گول وتي دزگهارے ۽ اوشتاتت۔ گول مني پدي چڪ جنگ ۽ آني منا درست ڪرت ۽ وتي ديم ۽ دومي نيمگا گردينت گول وتي دزگهارے هما ڪيڪ وڙگپ ۽ برجاداشت۔

اے وهد ۽ ناصر مني نزيڪ ۽ نشنت آني هنجو ڪه آسڪلڪ ۽ ديست ڊپ ۽ گول مني گوشاں نزيڪ ڪرت ۽ گشگ ۽ لگ ات:

”بروڙے وش ۽ کن ..... آنت اوشتاتت“۔

من زانت ڪه نول چوپه زوتي ۽ اے مچي ۽ تهبا هينگ نه بيت۔
پهيشي ۽ من هبر آني جند ۽ سر ۽ دورديان ۽ گشت:

”اگاں دو مردم ناوش بيت گڙا سيهي مردم گول پهڪ دلي ۽ نيام ڪپيت ۽ مني مردم توے .....“

مني هبرے تنے وهدي سرجم نبوتت ڪه آپاداھت ۽ راست ۽ راست شت آسڪلڪ ۽ ديما اوشتاتت۔ سلام عليڪے ڪرت۔ بلے آسڪلڪ هج

کمار نکرت۔ آئی دوسے گپ جت بلے شہ آئی ہچ پتو یے نہ رست۔

بیدے شہ یک ہبرے ء کہ ساپ ساپ منی گوشاں کپنتت۔

”تراچے کارانت من بزانیس آبزانت تو مہربانی کن وتی چالاکي

ء بلن“۔

اگاں ناصر ء جاگہ ء من بوتینوں تہ من زوت زوت پدی وتی

جاگہ ء کات نشتوں۔ بلے آئی یہ اے وڑیس گیاں ہچ بدنبرت ء دوری ء

بدل ء دگہ نزیک بیان ء گپ ء لگ ات۔ نزیک ء درھیس جنگ ء بچک کہ

بازوانگ ء ات ء باز پہ کتاب ء شوہاز ء دزگٹ ات۔ آوانی نیمگا چارگ

اش بنا کرت ء شہ آوانی چارگ ء ساپ پدربوت کہ ایشانی گپ آوان ء پہ

وانگ ء نیلنت۔ ٹیبلانی آدیما کتاب دیوکیں سی ء پنج ء شش سالگیں زالبول

شہ آوانی اوشنگ ء نیام ء گپ جنگ ء ناوش بوت۔ رنگ ء دروشم ء

آزالبول وش رنگے ات ء آئی وش تہی ء مردم ء ہچ پگر نکرت کہ کدی اے

ناوش بیت۔

بلے نوں ما آزا ناوش ء دیست۔ مردم ء راہمے باور بوت کہ ایشی

چہرگ ء کدی بچکند ندیستہ۔ آئی وتی دست ء کتاب ایر کرت ء راست ء

راست ہماوانی نزیک ء آہت ء ہبرے لگ ات:

”اگاں شمارا کارہست ء گوں وت ء گپ جنگی انت ڈن ء درا

ات۔ اگس ناگڑا پہ بے تواری بہ نندت وت بوان ات ءء دومى آل پہ
وانگ ءء بل ات۔“

گول آئی ہمے گپ ءء دوئیناں وتى سر جہل کرت۔ ناصر وتى جاگہا
پہ پشلى نشت۔ من جست کرت:

”چون؟“

”دجلم بے ٹہیت کمین ناز کنت۔“

من ءء ناصر ہمے ہبر ءء اتیں کہ مے آدوئیں سنگت
در آہنت۔ پرچیکہ شہ مے سُر ءء پراں آواں ہمے مارت کہ نون ماگون
آواں ہمر اهد اری کرت نلناں ءء روگ ءء وهد ءء شہ ہماواں یکے ءء منى گوش
ءء بن ءء گشت:

”شپی منى گور ءء پروگرامے شام ءء شش ءء بیائے!“

من گپ ءء ہبر نکرت۔ ایوک ءء آرا چاراں بچکند گے جت وتى
رضا ان در شان کرت۔ شہ آئی پروگرام ءء من شری ءء سر پد اتوں۔ پرچیکہ
چوشیں پروگرام مادام یکجا ناہینتہ۔ ءء اے پروگرام پہ ناچاری ٹہینگ
بوئنت۔ چى ءء کہ بازیں ہنچیں جنک است ات کہ آیوک ءء مہمانى ءء نیاتنت
ءء شہ وتى نوکیس دوست ءء ہمے لوٹ اش کرت کہ ماگون وتى دز گہار ءء کایاں
یکے ایش دومى ایش کہ باز جنک کہ وتى دز گہاراں دوست دارنت ءء نہ لوئنت

کہ آ ایوک ء یکجاشت ء آہت پکن انت۔

گوں آوانی در آ یگ ء ناصر ء تب دگہ وڑ بوت بلے گپ جت
 ء کرت۔ ہمیشی کسانیں کا گدے ء سر ء وتی ہبر ءے نوشتہ کرتنت۔
 ”من ایشرا نیلیں شی ہروڑ بہ بیت کارین ءے گوں تووش ءے
 کنیں۔“

”مپت ء و ترا وار مکن۔ شی منا پرے کار نیست..... چئی ء کہ من
 زانی تنکہ ایشرا من وت لہم مکنیں گوں دگہ کس ء نہ بیت۔“
 اے ہبر ہما کا گدے ء پشت ء نوشتہ کرت ء آئی دیادات بلے آئی
 کا گد شری ء نہ وشت کہ پہ در آ یگ ء دو مردم ء پادر شپانی (پاد برمش)
 تو ارماں مداں مے گوشاں کپنت۔ شہ من پیش ناصر چک جت۔ گوں
 تو ارانی گندگ ء منی دست ءے چک ات کہ پادا برواں۔ تناو ہدی کہ من
 پادا آہت کتابانی سیریل نمبرانی کارڈ ء کتاب پدی جاگہ ء رینت انت
 آدرتیں چٹ در آہتنت۔

گوں آئی بے تواری ء بے کماری ء ہما پیسر ء درواں پدا باہند
 کرت ء مناوتی یک یک کسانیں ردی بے دل ء آہت ء بوت کنت اے
 مے فطرت ء بہرے کہ تنکہ کسے شہ ماچٹ ناوش نبوتہ، ماراوتی ردی ء
 مارشت نہ بیت بلے بوت کنت اے درتیں ناوشی ء ناچا کی ء و ہد ء مناوتی

کسانیں ءمز میں ردی گیر کات۔ اے ناچا کی نون ہنچیں جا گہے ءسر بوتت
 کہ برے برے منی جند ءراج باور نبوت آسکلک پدا گوں من یکجا بہ نندیت
 ءیک سرگیں شامے ءبراہد ار بکنت۔ من و ترا ہنچو میاری پگر کرت کہ پمنی
 نزء نون آئی گپ جنگ ءجند سک مزین کارے جوڑ بوت ات ءہنچا اوں
 اگاں مردم کسے را نزان ت گوں آئی ہبر کنگ سک ارزان انت ہاس گوں
 جنکاں بلے ہنچو کہ بزانت ءے کہ اے کسی واہندی کرتکینے نہ انت یا اے
 کسے را شہ پسر ءدوست نہ داریت گوں آئی ہبر کنگ ءمردم کمیں سکی یے
 ماریت۔

شہ آوانی روگ ءکمیں پدو ہدے من شہ کتابجاہ ءدر آہتوں ء
 چیں نیمگ ءدیم گردینان ءدیم پہ ہما جاگہ ءشتوں کہ آود ءگوں دیوال ء
 مزین آدینکے جتہ۔ درستیں فیکلٹی ءجنگ روج ءتہاد و وار ءہر حال ءکانت
 یکے ڈکلاسانی چچ بیگ ءدومی بند بیگ ءوہد ء۔ بلے چونامھی ءاوں
 مہریریلے پد پانزدہ، پست یا شد ءگیشتر جنگ ہما آدینک ءنزیک ءگندگ
 بوتنت۔

پہ جنگ ءشکار ءاے سک شریں جا گہے ات ءاد ءدو سے سبباں
 جنگ اوشتانت ءمچ بوتنت۔ ابید آدینک ءہمد اکتابانی کسانین کپنے ات
 کہ اود ءشہ ہمروچی میں ہالتا کاں بگرتاں وڑ وڑیں ہپتگ تاک ء

ماہتا کاں ابید کتاب اوں رست انت۔ پداہمے پہ مزنیں حال ءتہا پہ مزنیں
کوٹ ءچادر ءکلاہانی ایر کنگ ءدو کسانیں کوٹی اتنت۔
من گوں آ یگ ءانگو آنگو پہ آسکلک ءآئی دز گہار ءچارت بلے
اود ءنہ اتنت البت ناصر ہمد ءگوں دگہ جنکے ءاوشتات ہبر ءات۔ منا
دیت ءے چمے جت ءے کہ کمیں صبر کن ءمن ابید ہبر ءآدینک ءدیما
اوشتات اُن۔ وتی مودان ءپہ دست ءراست کرت ءزوت پدی اُن کش
ات۔ چئی ءکہ پشت ءدگہ دو جنک ودی اتنت کہ آواں شہ ہموداں شہ وتی
پرساں وتی وتی شک (سررند) کشاں ءدستاں چندان ءدرا ایش کرت۔ پہ
آواں جاگہ ءیلہ دات من شت ہماز یک ءاوشتا توں۔ اول کتابے اُن تچ
کرت بلے دل ءجارات ندات۔ پداہماوانی نزیک ءاہتوں شہ آواں
یکے وشرنگی ءہوار کمیں درستی وڑات کہ منادوست بوت۔ شہ پشتی نیمگا چٹ
نزیک آ یگ ءمن مداں مداں گشت:

”باز زیبائے ہر کس ترا بکندیت وتی راہ ءرد کنت۔ اینکس

سنگار ءچے پکار انت۔“

آئی وتی گپ نہ جت۔ بلے آئی ہمراہ ءپہ ناوشی اول منا آدینک
ءتہا بدبچار ت پدا چک ءے گردینت ءپہ تاروز گشت ءے

”مہربانی..... بلے ترا کئے سوج کرت..... وتی گراں بہائیں

ھیال ءِ گوں وت ءِ بدار چومپت ءِ ہر جاہ مہ گشنے کہ بے بہا بیت۔
 آئی ہبر ءِ منا تور ت بلے تنے وھدی من ہبر نکرت کہ ہما دگر ءِ آرا
 پہ دست ءِ ڈوند کے جنان ءِ فرانسى ءِ تہا چیزے گشت ءِ کہ من
 سر پد نبوتوں۔ البت ایتکس زانتوں کرت کہ آرا جنک ءِ اے پتو دوست
 نبوت۔ بلے گوں من ہج ہبر ءِ نکرت۔ من لوٹت کہ دگر ہبرے پکنیں۔
 بلے ناصر منا تور کرت۔ چى ءِ کہ ہما جنک کہ گوں آئی ناصر ہبر ءِ ات انوں
 راھدگ بوت۔

”ہاں گجا شنتت؟“

”بُرز ءِ شنتت منی ہیال ءِ پیر یڈے اسبت اش تو تنا وھدی پیل بگر
 ءِ بیاھر کدیں در کیت بدے اش۔ کور ءِ لٹ انت بلکیں بہ لکیت۔“
 ”اڑے ناصر کدی کدی وشیں ہبر کنئے۔“

گوں ہمے ہبر ءِ من در آھت شنتوں پہ پیل ءِ گرگ ءِ۔ آنز یک ءِ
 پیل ءِ دکان ءِ کیبن نہ ات۔ ہمیشی ءِ من بس ءِ سوار بوت ءِ چار اسٹاپ
 شنتوں۔ پنچ دانگ گلاب ءِ پیل گپت من پہ گل شہ دکان ءِ در آھتوں بلے
 پانزدہ منٹ ءِ ودار ءِ پداوں بس نیات نوں یک یک منٹ چوقیامت ءِ منی
 سر ءِ گوزگ ءِ ات۔ چى ءِ کہ اے پانزدھیں منفاں اگاں پند ءِ بوشتنیوں اوں
 کر بوت اتوں۔ بلے چمداری گندگیں چیزے۔ ٹیکسی ءِ کچ ءِ زرنداشتوں۔

پرچیکہ شہ پلانی گرگ ء پد منی کیتو ء پنجاہ کو پک پشت کپتت۔ آسر ء سیاہ دل
 بیان ء پند ء رادگ بوتوں بلے تنے وھدی پنجاہ گام دیکی نہ شت اتوں :-
 بس اشاپ ء آھت من پدی تچان کرت کہ بس ء سوار بنیں۔ بلے من کہ
 نزدیک بوتوں بس ء دروازگ بند بوتنت ء آراھدگ بوت۔ اد ء ایہ
 اشاپ ء بس ہم ندرنت ء نئے چومے لوکلانی وڑ ء ھر جاہ کہ بلوئے مردم
 سوار کشت۔

گوں یک آہ سردے ء دوارگ پیادگ ء راہ گپتوں ء نوں پہلہ
 اُن کرت کہ ہج پہ بس ء سیل نکنیں۔ پند ء رواں شہ دومی اشاپ ء شر نکرے
 پشت کپتت کہ دگہ بے ودی بوت۔ من دوارگ تچان کرت کہ تہا اشاپ
 ء بر سینین۔ رسینگ ء و من رسینت بلے آئی تہہ ہنچو پرات۔ گشے پہ لٹ ء
 جاہ داتہ، وتی ھرچی کمتی اُن کرت بلے نائی گیگ اش ندات۔ دوگشاں منی
 یک پادے اڑت بلے گوں یک گور گندے ء من چارت کہ بازی ء نیام ء
 اوشتا نگوں۔ گوں من ھوار دگہ چنکس ھمے گر ء چیللاں ات کہ بس ء دروازگ
 بند بوتنت ء آرواں بوت۔

شہ بازیں گر ء روساں چٹاں من پلانی نیمگا دلگوش کرت تہ شہ
 آواں یکے ء نال پرشتہ۔ اینکس اوشتگ ء سر ء پدی تچگ ء پد ء دیکی تچگ ء
 جاگہ نہ رسگاں اینکس دل ء نہ تورت کہ اے پل ء یکیں نال ء پرشگ ء

تورت۔ گوں آپر شوکیں یکیں ٹال ء ہوار من دگہ یک سلا متیں پلے اوں ہنچو
 دور دات۔ چئی ء کہ ادء چپتیں پل ء دیگ شرنہ ات۔ ہمے ہر سے پلانی ٹال
 منا پہ یک ارمانے دست ء اتنت ء من پدء ہنچو تیز روان بوتوں کہ شہ من
 سر آوانی پیڑیڈ ہلا س مہ بیت در منیت ء مہ روؤت۔

بلے پہ وهد بوتوں۔ گوں دروازگ ء پترگ ء منی چم آرا کپت
 انت کہ آشہ آدینک ء دیماوتی موداں شک کنان ء دور بوت۔ بلے دومی
 دمان ء منی جان ء آ سے روک بوت ء من ہماندارگ دیست کہ پہ آئی نئے
 منی دل پہ منگ ء تیارا ت ء نئے منی چم پہ آئی گندگ ء چاڑ کہ اتنت ہما
 آدینک ء نزیک یک بارہ بندیں برزیں روسی بچکے اوشتات کہ آسکلک
 وتی سرشک کنان ء گوں چک جنگ ء مناد یست ء پدادست ء ہما
 بچک ء دست ء مان کنان ء پہ راہ گرگ ء آرا پہ سروشک ء ڈونڈک جت
 نئے آہر دوکیں راہدگ بوتنت ء ہما جنگ کہ گوں آسکلک ء گوں ات پہ
 کپے ہماوانی پہناد ء گوں بوت منی نیمگا پہ اجبیں وڑے ء چارت بچکند ات
 اے وهدی من ہما کتابانی کیبن ء نزیک ء اوشتان ء وتی جاگہ ء ہشک
 بوتوں۔ داہ گام ء پد آسکلک ہما ورناء ہمراہی ء شہ منی راستین نیمگا گوزگی
 ات۔ اے وهد ء سر ء دوت ء من صچ نزانہ کہ چے پہ کنیں۔ ناصر اوں منی
 وڑ ء ہما دیما اوشتوک منا چارگ ء ات شہ دل ء سوک ء من ہمے پل ہما

ساری ۽ جنڪ ۽ رادانتنت كه آتنه وهدي همداء اوشتتوك هالتا كه وانگ
 ۽ ات - شه مني دست ۽ پلاا زوران ۽ آئي پر مهريں كندگه جت - زاناا
 آراچ باورنات كه من آراچو زوت گلاب ۽ پل دئيں -

”تئي باز باز مهرباني“

دل ۽ لوٽ كه گپه بنئيں - بله دل ۽ تها هنيچيں لهڙه چست
 بوهان ات كه من هبر كرت نه كرت - آهمه وشي ۽ تها ات كه ناگمان ۽ يڪه ۽
 دست مني كو پگاں په سكي اير بوت منا پدي تيلانك اش دات - تنا وهدي كه دو
 سه گام پدي روان ۽ من وترار است كرت - هما هر سه پل يڪ برء مني
 گورء لگت انت - آسكلڪ وتي دست شه هما بچڪ ۽ دست ۽ هلاس كناا ۽
 جنڪ ۽ دست ۽ پل شان ت اتنت - گون آئي اے كارء گون من هوار هما
 نادر تئيں جنڪ اول هبكه اتنت - كه اودء اوشتات اتنت -

من هبكه بوتون كه شه ايشي پهلي بلوئيں يا گون آئي گپ به جنئيں كه
 آسكلڪ ديم په دروازگ ۽ په تيزي راهدگ بوت - آچڪ ۽ جنڪ اول مني
 وڙء پدء كپنت بله آئي تجكه زرت كه گون ما رسينگ نبوت - شه فيكلئي ۽
 در آياں ۽ په روڙء تيز روان بوت - هه وهء دست ۽ په فيكسي ۽ دارگ ۽
 يڪ وڙچچك ات كه يڪ فيكسي يه اوشتات - من همه وهء گامان ۽ تيز تر
 كرت - بله شه من سر فيكسي ۽ سوار بوت ۽ فيكسي ڏرا نيورء را تيز روگ ۽

گشت ءے ٹیکسی راہدگ بوت ءے آئی ہمے و ہدء تر ند تو ار کرت۔

”مناشہ تو نون بد کیت تو دنیا ء زوراں بجن ءے من پدا ترانہ
رین..... ہر چچی تچ ءے پہ تچ“

”گجارو ءے زمین ء من ترا نیلیں“

من مداں مداں گشت کہ آئی نہ اشکت چچی ء کہ اے و ہدی
آ ٹیکسی گون تیزی ء شہ پشت ء دوت دیاں تچان ات۔

شہ آئی ء پد من ہما جاگہ ء اوشتا توں کہ اوشتا اتوں۔ ناصر
آہت منی نزیک ء اوشتا۔ کمیں بے تواری ء رند پہ زور کندگ ء لگ
ات۔ آرا چاران ء من اول پہ زور ٹہکے دات۔ تس دیر مایکے دومی ء چاراں
ء ٹہک دیاں کت۔ شہ مے نزیک ء ہر کس گوست یک رندے مارا ہورت
چارت ءے ہمے کندگ کندگ ء تہا آئی وتی دست کیتو ء برت ء یک
سگریٹ ء ڈبی یے کش ات ءے۔ بلے آئی دپے پچ کرت زانگ بوت کہ
ہورک انت۔ من وتی پتلون ء کیتو ء چارت کو مس سگریٹ ء ڈبی یے کش
ات۔ مادونیناں یک یک دانگے بن دات ء کشگ ء لگ اتیں۔ تنکہ اے
سگریٹ ہلاں بوتنت۔ ما ہمد ا اوشتوک واروار ءیکے دومی ء چارت
ء پہ زور ہندت۔

شہ ماہتیں گام لوکل بسانی اشاپ ات۔ پہ مہلوک ء آسرائی ءے

دراچیں کرسی ردء ایرات کہ ہر یکے ء سرء کم ء کم پنچ مردم نشت کرت۔ اودء
 نندو کیس ء اوشتو کیس گیشتر مردماں وار وارء مارا چارت ء ہبکہ اتنت۔
 آیکے ء کہ دیست ات شہ ہمودء پدمہ پدء مارا چم جنان ء چکندت ء۔
 بلے مادوئیں شہ آدرستاں آجووتی وڑء ہندگ ء اتیں۔
 ناصروتی سگریت ء آسری کش ء گران ء دوتان ء برزائی اف

کنان ء گڈسری پہ زوریں ٹہکے دات ء پدا ہبرء لگ ات:
 ”ڈاکٹر (آئی من ء من آرا گیشتر پہ ہمے نام ء توار کرت) اے
 جنک ء وتی دیم سیاہ کرت گوتی تیلانک دینگ ء۔ اگاں گون تو دگہ کسے ء
 گردگ آئی دل ء سگ اتیں گڑاچشیں نکرت۔ شہ ایشی ہمے پد ر بیت کہ
 گون تووش بیگ لوئیت ..... بلے من ء پہل کن وتی نازر کین ء پلگاریں
 مارشانی درشانی ء اے وڑمن ء دوست نہ بوت۔“

”اگاں ہبر دوستی ء انت تہ من ء اول دوست نہ بوت۔ بلے
 گشنت بازو ہدء کہ مردم یک ردی یے کنت۔ پدا ہماردی ء جوان کنگ ء
 ٹپ مہ ٹپ ء ردی کنان ء روت ء من ہنچو ماریں کہ آسکلک اول اے کا
 رھمے وڑء کرت۔“

اے ہبرء کنان ء من شری ء مارت کہ اے کار آسکلک ء ہچ پہ
 ساری نکرتے۔ چئی ء کہ آسک سر پدیں جنکے ات۔ ء اے باوری ہبرے نہ

ات آیک ہنچیں کارے پکنت کہ شہ آئی کے عدل آزاری بہ بیت۔ بلے آ
 اے کارے ہمانو کیس جنک کہ من نوک گلاب دات پمن چٹ نرم کرت
 ہمے وھدے کہ من غ ناصر ٹھک دیگ غ ہبرے اتیں آدوئیں مئے نزیک غ
 آھت غ ہما کہ آئی شہ منی دست غ پل زرت اتنت۔ آھت منی راستیں
 پہنادے اوشتات۔ گوں نرمیں تو ارے غ ہبرے لگ ات:
 ”تئی داتگیں پلانی باز باز منت..... پلانی مراد نئے من دیست
 انت غ نئے آئی وت۔“

”منا پہل کن پمنی گی کے عتئی دل اینکس آزار کرت۔“
 اے وھدے کہ من پتو دات پکر ان کرت کہ آ جنک غ بارو غ بوگشین
 ئے یاناں؟ بلے آ سرے نہ گشت ان ئے چی غ کہ آئی سوج نکرت۔
 مئے ادے اوشتگ غ رادے مے نگوستت کہ ماجوانی غ درستی بوتیں ہما کہ
 کن دوست کرت۔ اردو غ اولی سال غ ”طالبے“ ات۔ دومی منگولی زبان غ
 دومی سال غ ات۔ چونامھی غ و ماوش گپ اتیں غ آ جنکاں غ مادوئیناں پہ
 زانت آ پیرے سرگوست غ راھنچو بے ترانگ کرت کہ کدی مئے دلگوش
 آنیمگامہ روت۔ وھدیکہ دل غ تہا مئے دلگوش یکو ہمانیمگات۔ ناصر گوں
 آدوئیناں ہنچو مجلس ات کہ بکشنے پنچ سال انت گوں آوان درستی انت۔ من
 آوانی باز کم گپ غ ہوار بوتوں۔ تنے جاگہ غ کہ منی بدل غ ناصر آوان غ

نزیك ۽ ڪينٿين ۽ چاه ۽ ”دعوت“ دات ۽ آواں په وڻي من ات۔ همے راه ۽
 ديم په ڪينٿين ۽ من وتي نوڪ جوڙ بوؤ کيس جنکيس دوست (گرل فرينڊ) که
 نام ۽ نتاشات۔ په باندا شام ۽ دراهي دات ته آئي من ۽ گوش ۽ بن ۽
 گشت:

”آيگ ۽ من ۽ هوليا (هاما دومي جنک که اے وهدی گوں ناصر هر
 ۽ ات) دوئيں کايان بلے تو ناوش مه بے هوليا ۽ راسياہ پوست دوست نہ
 بيت اگاں بوت کنت شه وتي ملکی آں دگرے په هوليا درگج۔ گوں اے
 وڙينے ۽ گرداں آ شرمندگ بيت“۔

اگاں من آئي پسو ديگ بلوٽيس دات کرت بلے راستين ۽ په گپ ۽
 هج مني واک ۽ نڪرت۔ پميشي ۽ همے روگ ۽ تها آئي ديما کيس هورت
 چارت پداديمارا گوں راه ۽ کرت۔ شه مني اے چارگاں آئي همے پگر کرت
 که من وتي سنگت ۽ بدلي ۽ تلوٽيس۔ ۽ آئي اے هبر من ۽ دوست نہ بوت۔
 بلے هورت سيل کنگ ۽ آ آينکس ملامت نہ ات چي ۽ که اے دودتس يک
 کساے ۽ ادا هست ات۔ ۽ گيشتر سياه پوست اش دوست نداشت انت۔
 کيونشاں وتي دور ۽ زمانگ ۽ په نسل پرستي ۽ هلاس کنگ ۽ سک باز جهد
 کرت ۽ تس يک هدے ۽ آ وتي اے جهد ۽ سوبين اول بوت اتنت۔ ۽
 اے هاسوباني سٹات که بازيس سياه پوست ۽ راروسي اسپيت پوٽيس جنک

گون اتنت۔ ناصر سک سر پدیں مردے ات ء آ شہ اے چیزاں شری ء
بلدات ء اگاں جاگے بزانتین ءے کہ من ء سیاہ پوست گشنت تہ شہ دومی
ء کشگ ء پیش وت ءے گشت:

”ہاں ما ایشی ء زاناں کہ مہلوک مارا بولو آنی سیال گشنت ء بوت
کنت ما بولو ء سیالاں کہ گوں ہوکاں دوستی کناں۔“

ہوک روسی آنی بارو ء ڈنی مردماں گشت۔ بے اے ہبر دراہ تو ازہ
ء اتنت۔ اسل ء باز کم روسی ء دل ء سیاہ پوستان ء زرت انت۔ ء آ شہ مے
نسبت ء پہ جنکاں سک مہربان اتنت۔ جنکانی ہروڑیں نازاش سکت
انت۔ ء گوں آوانی آئیگ ء ہروڑیں جوانیں بند ء بستے کہ بوت کرتنت پہ
آواں کرش۔ دگہ ناہمے ناصر ء ہذمت شہ ماہر کس ء پہ ہروڑیں جنکے ء
بکرتیں انت۔ منی ہیال ء جہل کپگ وتی جاگہ ء آندر بوت۔ آدگہ سیاہ
پوستانی نسبت ء ناصر سک بے پرواہ ات۔ پد پہ افریقی آاں شہ ہذمت ء ما
ء عرب اتاں۔ وتی روسی آن ء سیمی ناہج ہا سیں نمبرے نہ ات۔ چی ء آ
وتی جنکانی سر ء سک ناز کرتنت۔ جنک ء یک تلسی دومی ء آواں گلنیت۔
گوں آواں لچک ء دگہ سیے اوں ہست ات آایش کہ ہر جنکے کہ گوں روسی
یے ء دوستی کرت۔ آئی واہگ ہمیش ات کہ من ء گریت ء آروس کنت۔
نون اے نتا شاء ہولیا کہ گوں ما گوں اتنت ء آدگہ ہنچیں اے درستاں شری ء

زانت کہ اے مارانہ گرنٹ۔

☆.....☆.....☆.....☆

ہمے نیام ۽ تہا شربہتیں روچ گوست من نئے آسکلک ۽ وش کنگ ۽
 شتوں ۽ نئے ہینا ۽ نیمگا شتوں۔ نٹاشا ۽ ہولیا پشت کپنت۔ چوناھی ۽
 آدوینیاں وتی ٹیلیفون نمبر دات بلے من نہ لوٹ انت چچی ۽ کہ آوان ۽ ہما
 پیر ۽ من گوشت باند ۽ شپ ۽ بیات۔ پداہبر پکا نکرت ۽ آ اول نیا
 حقت۔ اے در نیام ۽ ہینا ۽ آسکلک یک وڑ ۽ گیر آگ ۽ اتنت۔ پمنی دل
 ۽ وش کنگ ۽ ناصر ہر شپ ”وڈکا ۽ بند ۽ بست کرت بلے آ گنتر گیر
 کانت۔ آچوش کہ من تنکہ شراب وارت ہمے پگر ۽ اتوں کہ کدی ایشاں شہ
 دل ۽ بریں ۽ اے ہبر ۽ شری ۽ مارشت اتت کہ من شراب ۽ پہ آسکلک ۽ ہینا
 ۽ دل ۽ برگ ۽ وریں۔ شپ ۽ دو از دہ یک ۽ بے سہ بیان ۽ واب کپتوں بلے
 گوں سہب ۽ بست کنگ ۽ ہمے پگر دل ۽ کات کہ من پہ آدوینیاں بے ہیال
 کنگ ۽ چوتہلی آنی باھوٹ اول۔ وانگ اول جوانی ۽ بیگ ۽ نہ ات۔ ہمے
 چیز ۽ تنگ کنان ۽ من ۽ پداہما بس ۽ وھد ۽ ودار کنگ ۽ ناچار کرت کہ من ۽
 آسکلک اول سر ۽ درج وارت۔ بس ایشاپ ۽ اوشتاں من ۽ وڑ وڑیں
 ہیال آگ ۽ اتنت کدی آ روچ کہ اد ۽ من پہ یک مزین ارمانے پہ
 آسکلک ودار یک اتوں۔ دل ۽ دریلگے مان ات۔ آ وھد ۽ منی ارمان ات

کہ آمتا بریت نون آ رست ات ء مئے دوستی ء نازرک ء تنکیں پردگ ء
 راءے دلائی تہا ودی بوؤ کیس ناوشی ء یکے دومی ء سر پد نہ بنیک ء آج ء
 سوچاں کرت ء نون مارا مئے واہگ پٹی گندگ بوتنت ء مادوہیس ہنچیں
 جاگے ء سر بوت اتاں کہ یکے دومی ء راسک سک باز لوئگ ء ابید نزیک
 آرگ ء ترست آں۔ ماگوں و تاگپ جت نکرت۔ آئی اون منی وڑ ء ہج
 نزانت کہ آ کجام چیز انت مارا دوارگ وشی ء نیلیت۔ بوت کنت ایسی بنکی
 سب ہمیش ات کہ مادوئیں شہ وتی مزن داشتی ء وت منی ء برزی آں
 ایرکپک کونٹاں۔

ھر کس ء حمے پگر کرت کہ من ملا امت نہ ان دومی انت۔ دوارگ
 ھر کس شہ دومی ء گیشتر ہوشتو (حساس) اتاں۔ گوں ہمے پگراں ہوار ساحر
 لہ صیانوی ء یک شیسرے ء بندے من ء واروار ء گیر آگ ء ات کہ آئی
 بلوچی بدل چوش بوت کنت :

”اگاں یک کہے یے کہ آسر مداریت آرا یک براہد اریں
 جاگے ء سر کناں بلے“

حمے وڑیں پگراں جھیڑگ ء اتوں کہ بس آہت ء من اے پگر
 نکرت کہ آگوں انت یا نہ انت بس ء سوار بوتوں۔ شہ دیمادر وازگ ء سوار
 نیان ء گوں راست بیگ ء من تیوگیں بس ء تہا دیدگان ء شانک دات۔

چٹ پشت ء اوشتگ ء آرادیت هلااں دگہ نوکیں باھندے زُرت۔ دل
 ء راھرچی پہ دناناں دارگ لوٹت بلے جارات ء نکر ت ء مداں مداں
 دیم پہ ہمائی رواں کرت۔ آ اوں من ء چارگ ء ات کہ چون پیداک اُن
 یکبرے کہ منی چم گوں آئی چماں هوار بوتنت ء من آئی دیم پہ شری دیت
 آئی دوئیں نازر کیں لٹت پہ چکلندے ء سُر ت انت ء آ من ء هماوڑ دوست
 بوتنت کہ اول وار ء گندگ ء وهد ء دوست بوت اتنت۔ بلے مروچی یک
 هاسیں بدلی یے اے کہ پیش ء من وهدے هینا یادگہ جنکے بدستیں گوں
 آئی یکجا بوتینوں۔ من ء آسکلک دل ء کات بلے مروچی آئی جند ء
 راگنداں ء من ء هینا گوں وتی سگ ء بے تواری ء دل ء آگ ء ات ء من
 ء زرد ء پہ هینا هنجو ناچار کرت کہ شہمے بس ء ایر کپین راست ء راست همائی
 گور ء بریں ء شہ آئی اے درتیں بے دادی آئی پہلی بلوٹیں۔

همے وهد ء کہ من گوں ایشاں گوں اتوں دو سے رندا همے پگر اُن
 کرت کہ آسکلک ء پہ مدامی یل دئیں شر تر انت۔ نئے اینکس شپانی بے
 وابی ء نئے اینکس سرگردانی۔ آسکلک ء من هردو همے بوتن کہ هستاں۔ کدی
 وشین روج نہ گنداں روچے پہ کسانیں هبرے ء آناوش بیت۔ ء روچے پہ
 هنجیں کسانیں چیزے ء من پہ تاروز بییں۔ مادوئیں ’منان ء زندتس هما
 وهد ء پہ یکجا گہی ء وش دیماشت نکلت تنکہ یکے نیم من مہ بیت۔

نتا شاتو تھو کینے گوں ہمیشی پرچے سیالی پہ مدامی ءِ یہ مھکمی جوڑ
 مکنیں ابید چریشی کہ نوک انت ءِ من ایشی بارو ءِ شری ءِ نہ زانیں بلے آھینا
 ءِ وت شری ءِ زانیں۔ ہمے پگر ءِ وھد ءِ اے راست چمانی دیما کات کہ
 ہر وہدے ماگوں یکے ءِ وتی سیالی آں بنگیج کناں آپہ ہمے چماں سک شرت
 بیت بلے گوں وھد ءِ سرد ءِ گرمانی گوزگ آں ہما مردم ءِ بازیں جوانی ءِ
 نزوری چمانی دیما کایت ءِ باز وھد ءِ ہما مردم کہ پے چماں سک شریں
 مردے بلے آزمو دگ سر ءِ کیت تہ زانگ بیت کہ آاے وڑینے نہ انت۔
 ہمیشی ءِ شہ ایدگہ مچاں ھینا وت گہتر انت ہما کہ من ءِ پہ راستی مہر دنت منی
 ہر ناز ءِ زوریت۔ آسکلک راستے کہ من ءِ دوست انت ءِ شہ اے ناوشی ءِ
 دگہ ہانکس دوست بوتہ بلے من ایشی ءِ شری ءِ سر پداتوں۔ اے ہبراں کہ
 نوں گوں وتا کنیں ءِ آسکلک ءِ شہ دل ءِ کشیں بلے ہنچو کہ بگندیں ءِ
 دوارگ من ءِ دوست بیت ءِ اگاں یک کندگے بخت من آئی درستیں ردی ءِ
 درداں دل ءِ برین۔ ھینا شہ من ناوش بوتہ بلے من ءِ اے باورات کہ
 وھدے من آئی گور ءِ بہر میں آ منی درستیں ردی آں پہل کنت وتی گپ ءِ
 سر ءِ اوشتات کنیں یا نہ کنیں بلے گپ اُن پکا کرت کہ نوں دوارگ ھینا ءِ
 نیمگار میں ءِ آسکلک ءِ پہ مدامی شہ دل ءِ برین۔

دل ءِ تہا اے ہبر پکا بوتہ کہ ماکنٹین ءِ سر بوتیں یک یک کوپ کافی

وارتیں آوانی سرء یک یک سگریٹ کش ات۔ نتاشا ہمے وھدء وتی دا نگیں
شورء باروءء جست کرت۔ ہما کہ پہ ہولیا ء دگہ سنگتے درگیج۔ آئی پتو ء ابید
چریشی من دگہ ہج نہ گشت:

”وھد بنیت سیل کناں۔“

چد ء پد وڑوڑیں بوتنت آدوئیں دیم پچیں جنک اتنت پداھر
سرھال ء سراگپ اش جت۔ ابیدشہ روسی ء انگریزی ء فرانسى ء کم کم ء بلد
اتنت پگر جنک ء زانگ بوت آواں گس ء وت ونتہ دونینانی پس
انگریزی ء فرانسى ء شری ء بلد اتنت ہمے سبب ء گوں آواں زند ء ہر تک ء
ہبراستت۔ بلے زانین پرچے آدگہ درستیں ہبراں یک کناں ء ہولیا ء
آسکلک ء ہبر بنا کرت۔

شہ ایشی پیش من سر پدا توں کہ آسکلک ء شہ منی سبب ء پلان ء
چگل دات۔ بلے شہ آوانی ہبر ء ہمے ودی بوت کہ آسکلک ء شہ نتاشا ء
بدکیت۔ پرچیکہ یکے آء نتاشا ہمساهگ انت کہ باز وھد ء ہمساهگ ء را
گوں ہمساهگ ء بدکیت۔ دومی نتاشا ء ماس ہماورنائی ء آسکلک ء پس ء
سنگت بوت ء ایشی پس ء آئی ء ماس ء را باز وھداں بے رُو کرتہ۔ سبھی
ایش کہ شہ من پیش گوں آسکلک ء یک براھد اریں ورنایے ء نوک دوستی
بوتہ کہ نتاشا آرا شہ دست ء پلتہ۔ آواں من ء جست کرت:

”تو اے جنک ء زائے؟“

”ناہنچو ہمدالہتیں واردیستہ یک ء دو وارناصر ء کمیں تنگ کرتیہ۔“

نتاشا اے ہبرانی وهد ء وار وار ء بچکندیت کدی کدی دیم ء
مگزینت ء ہولیا ء پاد ء لگت دات کہ بس کنت بلے آئی بس نہ کرت ء
شہ آئی ہبراں من اے راست ء شری ء سر پد بوتوں کہ پمن نتاشا ء آسکلک
ء بزانت، یکے بلے یک سرجمیں ہمے پگر ء تہا کم کم ء سراں شہ آسکلک
نزیک بوت اتوں ء آئی چم من ء سک اتنت۔ کہ کدیں اے ہبر کنت
پرچیکہ آرا اے لہتیں وهد ء جتائی ء ہنچو کرتت کہ سنگی ء آپ تر ات ات۔
آئی اے وڑی گنداں من ہمے اولی اشاپ ء شہ بس ء در آگ ء را
شرترزانت۔

بس ء دروازگ پچ بوت ء من گوں تیزی ء ایریکپان کرت کہ
آسکلک پہ راستیں دست ء منی کوپگ ء دست ایریکنان ء فارسی ء تہا گشت:
”چوں بے گپ ء ایریکپ ء گوں وتی آسکلک ء ہچی گشگ نہ لوٹے؟“
من ہچی نہ گشت چم شہ ارس ء پُر بوتنت، بلے من وتی کوپگ شہ آئی
دست ء ہلا س کرت ء گوں تیزی ء ایریکپوں گوں منی ایریکپگ ء بس ء
دروازگ بند بوتنت ء آرا ہدگ گپت۔ من پدی بس ء نیمگاچ چک نہ
جت۔ پرچیکہ مے جتائی شد ء براہد ارہج بوت ء نہ بوت۔

یہودی ء جنک

گر ماگ ء ماہاں ماں ماسکو ء روج باز مہلہ در کیت ء ہمے وڑ
 شپ ء یازدہ ء دوازده ء برکت بیت۔ پیشی ء کساس ء چار روج ماسکو ء
 گوازینان ء سک مزگ زرت ء لینن گراد ء ایات اے وڑ آگ ء نہات۔
 بلے مروچی سہب ء نوہ ء نیم ء کہ منی ماسکو ء سنگت وتی کلاسانی گرگ ء
 شت ء من پہ وتی ریل ء موہاڑ ء ریلوے اسٹیشن ء آہتوں ریلوے اسٹیشن ء
 ہنچو چچی ات کہ مردم ء ہمے پگر کرت درتیں ماسکو ہمد آہتہ۔ جمبتہ۔ باز ء
 بکندے بڈے بڈا انت در آگ ء انت باز پترگ ء انت۔ باز ہنچو بے کار
 انت کیت ت ریلوے اسٹیشن ء اے سر ء روت ت آہر ء۔ اے ریلوے

اسٹیشن لینن گراڈ نامہ و نامہ و رانت۔ یک مزین بال وڑیں و دار جاہ و
 در نیام و ولادیمیر لیچ لینن و سنگی بے ہفت فٹ و برزی و مکات۔ اے
 بت و چیراگر دگدوڈگار پہ سرمٹ و برزکنگ بوت و اے جاگہ حاس پہ
 پلاں ات۔ پرچیکہ لینن و بت و دیما آئی لوٹوک و منوکاں ہر روج پل
 ایر کرت۔ اے تیوگیس و دار جاہ و تہا کسان کسانیں دکان و کیفیر یا اتنت و
 ہنچو کہ پہ سفر و ہمیں درستیں چیز اودار سنت۔ برز و اولی منزل و یک شریں
 ہوٹلے ات۔ ہما ہوٹل و چپیں و راستیں نیمگاں کرسی جنوک اتنت کہ اودا ہما
 درستاں و دار کرت کہ آوانی ریل دیر اتنت یا ٹکٹ اش نہ رستت۔ شپ و ادا
 ہنچیں وڑ بوتنت کہ اول و ت مرد مارا مزگ داتنت، بلے پدا سیاہ دل بوت۔
 چپ و کہ و دار شہ درستیں سکی آں سک ترانت و ہما مردم کہ گیش و وار یگ
 اتنت آواں شت شہ جہل و شہ ہما دکاناں پہ و ت و شراب زرت کات و
 کاگدی ایس ”ڈسپوزیبل“ گلاسانی تہا مان ریحان و ورگ بنا کرت۔ شہ
 شپ و دہ یا یازدہ و پد گیشتر مردم آنی چم سھر ترات انت۔ بازگوں ڈک
 ورگ و مردم و دست و پادانی چلگ و لگ ات و تی جوانی و پد ری اش
 کرت، بلے و کہ کس و را آئی جوانی و اے در و شم دوست نہ ات۔ باز و
 ابید ہر و مردم و زچک و را گپت و دژماں دیگ و بنا کرت باز راہ و
 نیام و پت و ہر کس بہ گوتیں رتچے گپتے۔ اے شرابی آنی تہا گیشتر پیریں

مردم اتنت یاورنا کہ ہر وڑاوتر ء شہ جہان ء کم زانتنت ۔ اے وڑینانی زانگ
 ہج سکی یے نہ ات ۔ شہ دور ء گندگ ء آوانی نشانی مودانی پاشانی ات ء باز
 سہریں مودھنچو چل اتنت کہ مردم ء پگر کرت پہ گریس ء چیرپ کرتہ پدایلہ
 داتہ انت ۔ ریش اش اول مدام شہ ہد ء زیات رست اتنت ء اگاں ریش
 اش بساتیں اول مردم ء زانت کہ باز دیر ء پد دیم اش ساپ کرتہ ۔ اے
 وڑینانی دومی مستریں نشانی ایش ات کہ گوں آوانی ہندگ ء گندگ ء زانگ
 بوت کہ یک ء دو دنتاں پرتہ انت ء کوٹ ء پچ ہنچو چل ء لیگار اتنت کہ شہ
 یکیں جامگے ء کچکے پہ چنگ ء سیر کنت ۔

من جہل ء لینن ء سنگی بت ء چیر ء تس دیر ننداں برزاشتوں روج ء
 اینکس مچکائی نہ ات ۔ البت لہتیں کوچگی وڑیں زالبول گوش مہ گوش نشت
 ات ۔ ہماز یک ء یک جان پڑیں سیاہ مودیں جنکے نشتت ۔ گوں آئی
 گندگ ء مردم ء ہمے پگر کرت کہ اے روسی یے نہ انت ۔ آئی مودکسان
 اتنت ء گیوارے ء چولیدی ڈیاناء وڑا ات ۔ براہداری ء آ وڑ نہ ات چئی ء
 کہ بالاد ء زانگ بوت کہ آ اینکس برز نہ انت ۔

بالاد ء مردم گشت نہ کنت کہ بارہ بندے ، بلے آئی نک سک وش
 ات ء دل ء پترات ۔ آئی منا چارت بلے ہج ہا سیں دلگوشے نہ دات ء
 ۔ شہ منی بوٹانی ٹک ٹک ء تواری سر ء چست کرت ۔ بلے گوں منی

گندگ ء ہنچوزوت سرے ء جہل کرت ء دیم ء دگہ وڑ کرت بکش ساپ
ء ساپ گشگ لوٹیت۔

”تو تر ء مزنیں براہد ارے پگر کئے، بلے چوش نہ انت“۔

مناوں ہنچیں مارِ شتانی درنگازی کناں شہ آئی نزیک ء گوستوں۔

شہ منی گوزگ ء پد آئی پگر کرت کہ من الم ء زوت پدی کائیں ء گوں آئی ء
گپ ء ہبر کنیں ء آ منا پدی پہ سکی دیم دنت ء اگاں من آ رادل ء مہ برتیں تو
بوت کنت برے ایوکی ء پدی ہمائی گور ء بہ شتینوں۔ بلے گوں ہوٹل ء تہ ء
پترگ ء آ چٹ شہ دل ء شت۔ ہوٹل ء تہا شہ آئی ہر حساب ء براہد ار ء
شر رنگ ترے منی دیم پہ دیمانشت ات ہوٹل ء چا گرداوں سک شرات۔

ہر نیمگا سپائی ء پلگاری ارواہ ء تازگ کنان ات۔ منی چپ ء چا گرد ء
کساس ء پانزدہ ٹیبل جنوک ات ء ہر ٹیبل ء سر ء درتیں پہ ورگ ء کارمرز
بوو کیس دزان ایراتنت ء سر ٹیبل ء اے دیم آ دیم ء چار، شش یا ہشت کرسی
ایرات ء کرسی ء حساب ء یک گلاسے اوں ایرات کہ آئی تہا اسپتیں پچکے
پنیر آت مک ات کہ پہ دستانی پاک کنگ ء پہ دامن ء سر ء ایر کنگ ء ات۔

ہر ٹیبل ء سر ء اسپتیں پوشے تالان ات۔ یک یک گلدان ء باز ء سر ء دو
گلدان ایرات۔ جوانی مزنیں ایش ات اے درتیں گلدانانی تہا زندگیں
پل اتنت ء پل منا ہنچو دوست انت کہ پمنی خیال ء پہ آوانی چارگ ء مردم

وتی سجھیں عمرے بے گپ ء گوازینت کنت۔

ہما دیم پہ دیما نندو کیس جنک شری ء سر پدات کہ آ منادوست
 بوہگ ء انت۔ ہمیشی ء گوں ہما دز گہار ء پشت ءے بہ من برات۔ گھنیں
 داب یے ء گپ ءے جت کہ آئی اوں واروار ء پہ دگہ نیمون ء پدی چک
 جت۔ آئی دشرنگی ء برھداری وتی جا گہا آئی یک یک چیز ہنچو دلبر دکات
 کہ تنے وھدی آئی یات منا ہنچو کیت کہ سیاہ ء تھاریں جمبری شپے ء گرو کے
 چیلک کنت ء وتی ہر نیمگا روژن پکنت۔ آئی گوں ہر چارگ ء وتی دیما
 شنگ بوو کیس مود ء کا لک ء را پہ یک اُنے ء برزی چگل دیاں بال دات۔
 آ مود ء کا لک اوں بکش پہ آئی شیر گونگیں کلکاں گنوک ات کہ تن پیشانی ء
 سریاں ء پدا ہنچو آئی گلانی سر ء پہ مدان مدانی ء پہ نرمی ایر بوت کہ مردم ءھے
 پگر کرت کہ آ اوں نہ لوئیت پہ زور آئی نازر کیس گلاں دروت بگیرت یا آ مود
 کا لک ہنچو کپت ء گوں آئی گندگ ء شہ یک نادرستیں هل یے ء دل ہنچو
 بڈگ ء لگ ات کہ مردم شپ ء واب ء بکندیت کہ من شہ برزی آں یکدم
 جہل ء کپتوں۔

دمانے چارگ ء پد من وتی دیم ء دلگوش دومی نیمگا کرت پر چیکہ
 دل ء گشت چومہ بیت آ رامنی اے وڑیں چارگ دوست مہ بیت۔ شہ ایشی
 کہ ناوش بہ بیت شر تر انت۔ دیر دیر ایل ءے کنیں۔ وتی ڈاری ء کلم

زوراں من چیزے نوشتہ کنگ لوٹ ات، بلے گوں ساپیں کا گدے سرے کلمے
 ایر کنگے درستیںھیال پر اتنت۔ کمیں دمانے پگرے رند دو پیریں مردمانی
 تو ارسا پ منی گوشاں کپت انت۔ آدوئیں کمیں نشہ اتنت۔ بلے دوئینانی
 ہر وتی جاگہ راست اتنت۔ آدوئیں اے جہانے بے واجہی بنی آدمے
 ناسر پدی غے سر زوری غے گپے اتنت۔ اولی گوں زورے کو کار کنان ات۔
 ما اینکس سلاہ جوڑ کرتہ امریکہ کہ اینکس سلاہ جوڑ کنان انت غے
 آدگہ ملاں اینکس جوڑ کرتہ۔ تی غے منی کارے کاینت؟ اے نندو کیں کارے
 کاینت؟

آپا آہت غے وتی ہرے درستان غے اُشکنانینگ لوٹ ات، بلے
 سنگتے داشت غے نندارینتے غے گوں مہلوک غے دیم پہ دیم کنان شہ آئی
 برزتریں توارے غے گشتے:

”منی سنگتے گیاں دل غے مکن ات پرچیکہ آئی نیم بوتل کنیاک
 (برانڈی) وارته غے آنوں پیرانت شراب غے دکان سگ ات نہ کنت۔ بلے
 من شمارا گشیں ہنچو کہ منی کسانی غے دوست اندرے الکساندر وچ گشت۔
 اگاں ما غے شمارا درستیں ماسکو غے مردماں سوج کناں کہ اے سلاہ کہ مئے سوویت
 یونین غے آدروگ بندیں امریکہ غے جوڑ کرتگ انت شمئے کارے کاینت۔ مناہمے
 شراب غے تہلی غے سوگندان درستیں مہلوک گشیت مئے کارے نہ انت۔ ہر کس

جند ء زھگے اے سلاھانی بدل ء پے وت ء پے وتی زھگاں گردو یے جان ء
لوٹیت لنگھے نان لوٹیت۔“

آئی وتی گشتانک پیلونہ کرتت کہ اندرے الکساندر وچ پاداھت ء
ہبر ء لگ ات۔ بلے آئی تنے وھدی وتی ہبر دپ ء تہانج جوڑ نہ کرتت۔ کہ
ہوٹل ء دو تکر ائیں ورنہا میں کارکنو کاں آوان ء در کرت بلے آھے روگ ء
تہا کو کار ء اتنت۔

”پٹ انت شمارا کے جی بی ء کا۔ یساں شامے تو اء بند کرت نہ
کن ات۔ مابنی آدماں ما اے براھد اریں دنیا ء تہا براھد اریں زندے
لوٹاں۔ مارا بل ات کہ ما پیراں ء ہرچی گندگی بوتہ دیستہ ء ہرچی غم ء گرتی
گوں واری ء در پدیری آں گوزگی بوتہ آھتہ ء گوستہ نوں مانہ لوٹاں کہ اے
منے گونڈیں نو اسگ ء زھگ.....“

آوانی ہبر پیلونہ بوت اتنت کہ آوان ء پے تیلانک در اش کرت۔
بلے گوں آوانی روگ ء منی ہلانی کیل سر رچ بوتنت۔ ہما پگر کہ دمانے پیش
ھج درشانی ء زبانی نزانن نوں وت ء وت سرجم بوتت ء من وتی دوستیں
آزما نک ”دو گنوک“ ہما جاگہ ء ننداں ء آسر کرت۔

ھمے نوشتہ ء وھد ء کہ من نوں ”دو گنوک“ ء آسر کناں دگہ چیزے
نوشتہ کنگا لگ اتوں کہ آئی بارو منایات نہ بیت کہ چے ات۔ ھمے وھداں

من ماریت کہ یک و شبویے گوں تیزی ء مناوتی نزیکی ء مارشت ء دنت۔
 تن شریں کثر کے من همے پگر کرت کہ بوت کنت منی همے نوشتہ ء وهد ء
 سیریں زالبولے آهتہ۔ منی نزیکی ء ٹیبل ء نشتہ۔ نوشتہ ء تہا چک جنگ ء
 انگوا نگوییل کنگ پمن گران انت۔ ء هاس هنجیں وهدے ء کہ کلم پہ نوشتہ
 کنگ هج اوشتن ء نام ء مه زانت۔

آسره هنجیں دمانے اهت کہ منی کلم و تاوت اوشتات ء من پہ وتی
 لنکوکاں وتی پیشانی پرنج ات۔ پداپہ لنکوکاں چمان ء شہ برزی نیمگا کمیں
 پرنج ات۔ راستیں نیمگا چک گردیناں چارت ہما ڈن ء نندوکیں جنک
 نزیکی ء اشتاتہ ء آئی لنفانی سرء یک بزانت دیوکیں بچکندے۔

”تو چون نوشتہ کنئے، چون شہ راست ء دیم پہ چپ ء نوشتہ کنگ
 گران نہ انت؟“

”ناں گران نہ انت هنجو کہ پہ شماشہ چپ ء دیم پہ راست ء نوشتہ
 کنگ۔“

”مے و شرانت، شمئے چٹ دگہ و زانت۔“

من آئی ء بخت ء پسو ء ہبر گونڈ گران ء گشت۔ اے وهد ء آ منی
 نزیکی ء نشنت گوں ہما پیسری هب ء من نوشتگ کنوکیں کا گد ء چارگ ء
 ات۔ پدا ابید سوج ء ڈاری ء تاک تاک کرت ء آ همے و ز شہ نوشتانک ء

آزما زکاں پُرات۔ آئی اے وڑیں ہب ء واہگ گنداں من آنرا پہ رات
 گپ ء پرمان کنگ لوٹ ات پرچیکہ من نوں شری ء سرپد اتوں نوں کہ
 براہد ارنزیک آرگ سک انت۔ بلے اے کہ چو نزیک آہت ات
 اوں شہمائی کست ء۔ آڈ وڈار ء اول وار وار ء من نیمگا سیل کرت ء آئی
 شہ ڈن ء جوانی ء چارت ات ء نہ اشت ء کہ مئے ہبردیما برؤت۔
 ”تولینن گراد ء روئے؟“

من آئی تنکیں دیم ہورت ہورت چاران ء گشت ء اے وھد ء من
 کمیں جوان پگر کرت کہ ایشی تھا کجام جوانی ہست کہ اے چودل ء پتریت
 بلے آئی تھا بیدے شہ ورنائی ء مستی ء خمار ء تنکیں دیما دگہ چھی نہ نت۔ جوانی
 ایش ات کہ آئی چھی براہد ارنات، بلے آ بے براہ نہ ات۔
 ”ہاں! من لینن گراد ء رئیس لینن گراد کہ منی و ابانی جنت

انت..... نہ کہ تو اوں ہمانگور وئے؟“

ہاں! من ہمانگور نہیں۔“

”ترامئے شہر دوست انت؟“

آئی منی ڈاری ء تاکے لیئیناں جست کرت۔ آئی اے زوتیں

ہوری مناد دوست بوہگ ء ات ء شہ آئی وڑاں ساپ پدر بوہگ ء ات کہ آ

گوں من سنگتی کنگ لوٹیت۔

دمانے ۽ پد منی ۽ آئی دیما منی پسند ۽ وڑ کا سمرنوف ۽ آئی دیما
 براندی۔ شہ ورگ ۽ پد مادو میں یکجا شتاں پہ ٹکٹ ۽ گرگ ۽ من پہ وت ۽ پہ
 آئی V.I.P ڈبہ ۽ ٹکٹ زرت آوانی تہا ایو کہ دو مردم ۽ جاگہ انت کہ اودا آ
 پہ تاہیر ۽ دلجھی وپت کشت ۽ درواز گے اول شہ تہا بند بیت۔ اول سر ۽ من
 ترس اتوں آ تیوگیس شپ ۽ گوں من یکجا یک ڈبہ ۽ تہا نہ وسپیت پدا کمیں
 کشگ ۽ پد راضی بوت۔ ٹکٹ گرگ ۽ وهد ۽ من وس کرت کہ پہ آئی جاگہ ۽
 ٹکٹ بگریں بلے آئی نہ من ات ۽ ماھر کس ۽ وتی ٹکٹ ۽ زروت دانت۔
 درتی بوھگ ۽ پد زانگ بوت کہ آھمو دالینن گراد ۽ میوزیکل انسٹی ٹیوٹ ۽
 سکی سال ۽ وانگ ۽ انت ۽ آئی پس یونیورسٹی ۽ لیکچرار انت۔ ماس ۽ باز
 مزنیں پینٹرے ۽ لینن گراد ۽ مزنیں مارکٹ کستیسی دور ۽ دیما وتی جوڑ
 کنوکیس ”پورٹریٹ“ ۽ دومی پیننگاں بہا کنائینیت۔ یک ہاسیں دلچسپیں
 چیزے اے بوت کہ آ اے درستیں وهداں کہ من ۽ آنزیک اتیں۔ آ منا
 فلسطینی یہودی یے پگر کنگات۔ من وت گشت ات پاکستان ۽ مردے اول
 بلے آئی پاکستان ۽ فلسطین اشکت ات۔ مارا روج ۽ ٹکٹ نہ رست ۽ شپ
 ۽ دواز دہنج ۽ سی ۽ پنج منٹ ۽ منے ٹرین شہ ماسکور ہادگ بوت ۽ مارا سہب ۽
 شش ۽ نیم ھپت ۽ لینن گراد ریننت ۽ من ۽ آ در اھیں روج ماسکو ۽ پہ
 گردگ گوازینت۔ پیش ۽ پدی روگی نہ ات۔ ماسکو ۽ گردگ ۽ مزگ دات

بلے مروچی بکش روچ یکے پہ داہ دراج بوتت۔ آروسی یے ات بلے تنے
 وھدی لینن ۽ جون ۽ نہ دیستت۔ ہمیشی ۽ شہ ٹکٹ گرگ ۽ رندر راست ۽
 راست پہ ہمائی واھگ ۽ رد ۽ لینن ۽ جون ۽ چارگ ۽ شتاں اودا سک
 بازیں مردے رد ۽ اشتات ات ۽ گرماگ ۽ لینن ۽ دیدار کنوکانی کساس
 سک گیش بوت۔ پرچیکہ یکے وت ماسکو ۽ مردم کات انت۔ دوارگ شہ
 دگہ شہراں سک باز سواد کنوک کات ۽ ماسکو ۽ آیاں ہر کس ۽ اولی واھگ
 ہمیش بوت کہ آ لینن ۽ دیدار ۽ الم ۽ پکنت۔

ماکہ رد ۽ اشتاتاں آئی ہمے پگر کرت کہ ماتس شام وتی لوٹگ ۽
 جاگہ ۽ سر نہ باں۔ پہ رد ۽ گندگ ۽ راستی کہ مردم ۽ راہیم نہ زرت۔ آ رد ۽
 چار ۽ پنج پنج وارت ۽ اگاں راست بوشتا تیں یک کلومیٹرے ۽ کساس ۽ اے
 رد ۽ دراجی بوت بلے اے رد گوں زوتی ۽ دیما روان ات۔ پرچیکہ ہر کس شہ
 یک دروازگ ۽ پتراں شہ دومی دروازگ ۽ درکات۔ اے اوشتگ ۽ وھد ۽
 مردم ۽ سک مزنیں ۽ اجبیں مارا شتے ۽ انگیر کرت ۽ ہرچکہ مردم نزدیک
 بوت ہمے پگر ۽ کرت۔ کہ نوں من گوں زندگیں لینن ۽ دیم پہ دیم نہیں۔
 ہما کہ گوں آئی یک تواری تیوگیں جہاں لرزت۔ آئی تیوگیں جہان ۽ تہا
 ہنچیں راجد پتری بدلی یے آورت کہ پہ بدلی ۽ آشوب ۽ شہ قرناں بنی
 آدماں واب دیست ات ۽ آئی یک دا بے را راست کرت ات ۽ نشان

رات ات۔

آسرامے واری آہت ء ماشہ ہما کوئی ء نر یک بوتان کہ آئی تھا
 لینن پہ تاہیر و اب انت ء مہلوک شہ آئی نر یک ء گوزاں آرا چاریت ء آ
 شہر کس ء شہ مچی ء بے سدھ ہنچو تاہیر کنگ ء انت۔ بکش انوں پہ جہان ء
 بزگاں نوکیں جاورانی سر ء یک جانداریں نوشتانکے نوشتہ کنگ ء پد دگ
 پگرے ء تھا بڈاتہ۔

شہ ایشی پد ماسکو ء را یک پادا گول ات ء شپ ء وتی روگ ء
 وهد ء آہت ء راہدگ گیتاں، گوں ڈبہ ء تہہ ء پترگ ء کیرا وتی نپادانی
 سر ء تچک بوت کہ آ شہ پیسرا! تالان اتنت۔ آرا زاناں شپ ء گیشیں
 درگاں شرکت۔ نان ورگ ء وهد ء من آرا بازگشت کہ کمیں کم شراب بور
 بلے آئی نہ من ات کہ بل من بازوریں۔ گڑا شپ ء جوان و اب کپیں ء منی
 ہمے مکن ء وهد ء آئی یکومناچم جنان وش کنگ لوٹ ات ء گشت ء:

”من ہرچی گیشتر بوریں تئی پائیدانت“

بلے من سک ترسگ ء اتوں کہ چوش مہ بیت راہ گیش نشہ بوہان ء
 دکہ ہرابی یے پکنت یا وتی جند ء شہ ٹرین ء دور بدنت یا شپ ء نیم ء کوکار ء
 گریوگ ء بلکیت ء نشہ ء سر ء ہج بھیہہ نیست ء من ہرندا آرا دلبدی
 دیان ء گشت:

”ناں چوش نہ انت کیر امناتئی سار غتئی زانت در کار انت مردگ ء

گنوگ ء یکے وتی گٹ ء بندیت“۔

بلے آئی نہ من ات ء نوں آئی جاو رسک ہراب ات دمہ ء گوں

تیزی ء کشگات ء ہنچو اوں واک ء نہ کرت کہ وتی پچاں بدل کناں شپ ء

پچاں گورا پکنت یا وتی باز واراں پکشیت۔ منا اوں ہچ آڑ ء کار دارگ نہ

لوٹ ات شہ آئی اے وڑامن ہمے سر پد بوتوں کہ آئی دو مول ء مراد بوت

کنت۔ یکے ایش کہ گوں من ہرچی کہ بیت بہ بیت ء منا آئی ہچ سامہ

بیت۔ دومی ایش کہ منا اے وڑ مردگ وڑ گنداں آ (من) منا ہچی مہ کنت۔

شہ روج ء بازیں گردگ ء پدا شراب ء ورگ ء منا اون واپ ء نلیگ

کرت، بلے ہم نکلس کرت کہ وتی ہچ بدل کناں شپ ء ہچ گورا

کرتنت۔ بلے شراب ء جوانی بکش کہ ہرابی زوت مردم ء واپ ء پیلو

کنت۔ اے وهد ء کہ من سر ایر کرت ہمے پگراں کرت کہ باندا یا زدہ یا دہ

بجہ ء سمانین بازانت بلے وهد یکہ من بست کرت۔ چاریں شپ ء چار ء

نیم انت۔ پداپ واپ ء وتی کمتئی کرتنت، بلے واپ شہ چماں سک دور

شتت۔ ہمے وهد ء کیر اوں سرگ ء لگ ات۔ آڑا سرگ ء گندان ء من

وتر ء گوں دیوال ء گراں واپ کرت ء ہم نکلسیں جاگہ یے منی پہناد ء ہالی

بوت کہ مردے بہ وسپیت۔ ڈبہ ء تہا نیم تہاری ات ء اگاں من آئی نیمگا

پچارتیں تہ دیست اُن کرت، بلے وترء پہ زانت واپ کناں ھچ نہ
 نراتوں۔ منی گوش یک وڑا آئی سرگ ء توار ء اشکنگ ء اتنت ھمے نیام ء
 شپر..... شپر..... زیات بوت ء ھنچو زانگ بوت کہ آوتی پچاں مٹ کنگ
 لوئیت۔ گوں اے مدام مدانیں توار ء ھلاسی آئی پادانی توار بوت۔ کہ اے
 وھدی آشہ وتی نپاداں ایر آیاں دوگام جناں منی نپادانی تل ء پترگ بت۔
 کسانیں اسپتیں چادرے منا بردات ات۔ آئی چادر چست کرت ء مدام
 مدام گوں منی دراجی ء تر یک تچک بوت۔ من اول ھچ دیر نہ کرت ء آئی
 نیمگا دست شہارات۔ آئی نرمیں جون ء لگوشتی ء منی دست ء را آئی پمگیں
 جون ء برھنگی ء مستاگ دات.....

آئی ورنائی چونہ گورتیں جمبر ء ات کہ سیاہ پچاں شلان ء بسی ء
 زانت ء آرا زاناں وتی ورنائی ء سُدھ بروکیں توش ء سرء باورات کہ
 سہب ء گوں پادا آگ ء منا چاران بچکند اتے ء آئی چماں۔ ساپ گشگ
 لوٹ ات کہ من بکشیں کہ ھر کس ء تراودی کرتے آئی تی تہا مہرانی ھنچیں
 جہانے جاہ داتہ کہ کدی ھلاسی ء نام ء نہ زانت ء باید کہ ھر کس بہ بنیت کہ
 زالبول ھر وڑا براھد ارانت۔ آئی سبھیں اندام وتی جوڑ کنوک ء جوانیں
 دستانی زندگیں زبان انت ء من کدی نہ من ات ہمیشی ء من اول ھاوڑیں
 بچکندے جناں آئی ڈولداریں پگر ء بالا بندی کرت۔

گوں لینن گرادے آئیگ آسک دزگٹ بوت۔ پرچیکہ آئی یکیں
 وهدے دو سے جاگہ آکار کرت غشہ اے بازیں جاگہ آکارانی گندگ آ باز
 رنداں منا باور بوت کہ اے یہودی یے کہ یکیں روج آ سے جاگہ آ کلاس
 گیرت سہب آ ساز غزیمیل آ اسکول آ ونت آ پیشیم آ پہ دوساھت
 شت، پینٹگے ہیل کرت غ شام آ شہ شش آ رندتس یازدہ بج آ ٹیکنیکل انسٹی
 ٹیوٹ آ شت ونت آ آئی اسلی وانگ ہمے شپ آت۔ بلے آئی ایٹرا
 وتی وانگ نہ گشت۔ آئی مزینں واھگ ہمیش ات کہ آ یک روچے مزینں
 ساز گرے بہ بیت۔ آئی دوستریں ساز پیانوات۔ وهدیکہ آ پیانو آ جنگ آ
 لگ ات غ نرم غ نازر کین لنگوک پیانو آ بٹنانی سر آ گشت انت۔ مردم آ راشہ
 ساز آ تو آر آ گیش آئی بارگیں دستانی روگ آ یک آ مزگ دات۔ ساز
 جنگ آ وهد آ مدام سر آ یک نیمگا چوٹ کرت آ واروار آ وتی نزیک آ
 اوشتو کیں مردم آ نیمگا چارٹ آ آ گوں وتی چماں شہ اشکنوک آ چماں
 زانگے لوٹ ات کہ باریں چے گشت آ گاں اشکنوک آ آئی ازم آ تو سیپ
 پکرتیں آئی چماں پہ منت واری وتی نیمرا نیں مہر آ درشانی کرت۔

یک یک شنبہ آ روچے آ منی گوارنداں آسک وش ات آ واروار آ
 پہ اے جبر آ وش درشان کنگ آت کہ من آ آئی درج وارت آ منا اول آئی
 نزیکی روج پہ روج دوست بیان ات۔ مروچی من آ آئی پہ یک فلمے چارگ

ہینما، ٹکٹ زرت ات اے آئی دوستیں قلم ات۔ منے ٹکٹ ہشت بج چل
 ہنچ منٹ ہ شوئے ات۔ ہمیشی ہ من گشت بہ مند کہ ہشت بج ہئی وی ہ
 ہالاں اشکناں پدارواں۔ آ بے ہبر ہ نشت ہالانی تہا فلسطین ہ آ جونی
 لوان ہ پیشے داشت کہ آوان ہ سنگ دست ہ اتنت ہ اسرائیل ہ پولیس ہ
 سر ہ ارش کنگانت ہ شہ دومی نیمگا اسرائیلی آں آوانی سر ہ تیر کاری کرت ہ
 لہتیں مردم ہما جا گہ ہ کپت انت۔ من ابید پگر ہ چار ہ بچار ہ کشت :

”اے چے زور اکی یے کہ گوں ایشاں انت؟“

”منا پہل کن من ہمے پگر کرتہ کہ تو فلسطینی سر ڈگار ہ مردے ہ

بلے تو اسرائیلی یے ہمیشی ہ من ترا دوست داشتہ من بزانتیں کہ تو یہودی یے
 نہ تہ من گوں تو دوستی کناں اتنکس دور نیات اُن۔ منی جوانیں دوست من
 یک ہنچیں مردے را دوست داشت نہ کنیں کہ آ منی سر ڈگار ہ دوست
 ہدایت۔“

”تنی چونیں سر ڈگارے تو وت روس ہ ہشگ ہئے تنی ماس ہ پلس

ہمد انت۔“

”اونہہ..... اے تنی ردی انت من یہودی یے اُن منی ماس ہ

پس یہودی انت۔ یہودی ہر جاہ کہ بہ بیت آئی وطن اسرائیل انت۔ اگان
 اسرائیل ہ مروچی منی پکار بہ بیت ہ آ یک توارے ہر بہ جنت مادرستیں گوں

جان و مال پہ آئی غمدر بان گڑا من چوں اہلک کنیں کہ منی
 ”بے.....“

آئی منی ہبر پیلوی غم نہ اشت کہ ذن و در آہت غم شہ اودہ پد کدی
 نیات، دو، سے رنداں من آراوش کنگ لوٹ ات غم کوشت کرت، بے
 آرا اسرائیل و بد کشک، چنچہ تو رتت غم آئی اے وطن دوستی و غل جہا جا کہ
 سر بوتت کہ حج پدی آہتے نہ کرت غم آرا گوں من پہ راستی بدکات غمنا آئی
 اے دشتی (نفرت) دوست ات۔ پر چیکہ من آئی دوستیں مڈی غمرا بدگشت
 ات غم منی نزیک، ہر ہما مردم مہر کرنیت کہ ہر چیزے را دوست داریت۔
 ہماوڑ لومیت ئے کہ لونگ و حق انت ئے.....“

گلو تگئیں شیر گرم

وزیرِ آئی پس ء ہما کسانی ء گوں وتی برازاک ء آروس دات۔
 آروچاں کہ وزیرِ آروس بوت آئی برت نوک شنز اتنت، نوں آئی گس
 کنگ ء را ہشت سال گوستت آہپت زہگ ء پس ات آئی عمرشہ بیست
 ء ہشت بیست ء نو سال ء مزن نہ ات بلے آراز ہگانی رودینگ ء غم ماس ء
 پس ء پیری ء کمک دینگ ء باز سرپدی کرتت۔ ہے سبب ات آشہ
 گوزو کیس شش ماہاں کیوئی ہمے تگ ء تاج ء ات کسے پہ آئی دہئی ء ویزایے
 پہ ناہمینیت تنکہ آہما نگوبہ رووت پہ وت ء شریں روزگارے در بہ گیجیت نہ
 تے ملکہ ء شوم روچیں لچ ء ہشت ء کار روچے روچے اُشتیت۔

آئی قسمت زاناں شرارت پھرتی ماہ بنا بنیگی ات پرانی آئی ء کساناں ء
 گچک ء سنگت شاہ دوست شہ دہی ء ویزا یے دیم دات۔ آروچ ء ویزا
 سربوت وزیر ہج نہ زانت شہ وشی ء چون کنیں۔ یک ء دو ہپتگ ء تہا آئی ء
 زر و ام ء شام کنان ء دیم پہ دہی راہدگ بوت۔ شہ آئی روگ ء آئی
 ماس، پس ء جنین ہج وش نہ اتنت پرچیکہ پہ آوانی دل ء ہمے گنج ات وزیر گون
 آواں یکجا انت روچ ء روت پتکان ء بازار ء کار ء روزگارے کنت شپ
 ء گس ء کیت۔ اد ء انت وتی زہگاں دلگوش کنت دو کسانیں براس انت
 آوانی ہیال ء کنت یکے سرکاری اسکول ء وانیت دومی گوں بازار ء ہگ ء
 گون انت۔ بلے یک چیزے آواں سر پد اتنت اے کار ء روزگار آسرے
 نہ داریت۔ شہ تیوگیں ماہ ء کار ء پدا آہمنکس کنت گس ء مردم پہ گزن مہ
 مرنت آواں ء ہج ہوش نہ بوت گوزو کیں پنج شش سالانی تہا کدی آواں پہ
 وت نوکیں گد ء پیچ مہ بوتین اتنت کئے زانت آوانی چے ہال بوت۔ شہ
 ہمے لا چاری ء آواں پہ چکی ایں دلے وزیر ء موکل دات۔ آشد ء پیش ہج
 شہ وتی گس ء مردماں اتینکس دُور نہ بوت۔ آئی تز ء دراں ڈیہی اتینکس
 گران نہ ات بلے وھد یکہ آئی شہ کراچی ء بالی پٹ ء دیم پہ دہی ء بال
 کرت نوں آرا سا کپت کہ آئی ہوش ء ارواہ ڈیہہ ء پشت کپتہ۔ جہاز ء آئی
 بے ساہیس جون بال ء انت۔ پہ آئی نز ء جہاز ہرچی کہ شہ ڈگار ء برز بیان

بیت آئی دل ^{ممنکس} زورء گوں شہ ڈڈرء پہ سنگ ء در آگ ء ہر جیت ء
 آپاس دُور نہ انت کہ آئی بن گرو کیس ڈڈر دوتل بہ بیت ء دل شہ روتگاں
 سندان ء در بھیت۔ آ راج سما نہ بوت جہاز ء تہئے ننگ ء و ہد چون
 گوست آئی چمان ء پچ کرت شہ شیشگ ء جہل ء چارت ء ساہ تنگی
 کرت چمان ء بند کرت یکدم ڈیھ ء سر بوت۔ برے برے آ راجھنجو گمان
 بوت آدہنی ء روگ ء نہ انت بلکیں آدوت یے آ راپہ کشگ ء آنگو برگ ء
 انت۔ وتی اے وڑیں ہال ء گندگ ء آ ہیران بوت ”من چون ادء ایدگہ
 بلوچانی وڑ ء نشت کنیں، آ کہ دو، دو سے، سے سال ء بازینے شش ء ہپت
 سال گس ء آہت نہ کنت۔ اگاں من ہپت سال گس ء شت نہ کرت
 ..... من ساپ ء ساپ مرین“ آئی، اے ہبر ہما و ہد ء گون وت ء کرت
 کہ جہاز دہنی ء بالی پٹ ء نشت۔

یک ہتگے نہ گوستت آ ر اشاہ دوست نوشکی ء یک ٹولی یے ء دست
 ء ذات آدانی کار پہ شیخاں چاہ ء جنگ ات۔ وزیر پوریا گریں مردے ات
 آئی زرنگی ء جان ء نہ وزگ ٹولی ء کماش حاجی ء بارو ء دوست بوت۔ آئی
 آ ر ادھی دات تنکہ وزیروت گنوکی مہ کنت آواں یلہ مہ دنت آ آ ر اشہ وت
 ء جمانہ کنت۔ لہتیں روچ نہ گوستت وزیر ء ڈیھ ء یاتاں ہنجو پر نجات کہ
 آئی چشمیں درد ء گڑتی ء تاب کدی نہ دیستت۔ آسہب ء روٹک ء تن

روبرکت گیشتر وهد چاہ ء تہا ات بیل ء کنگ ءے جت چو نہار ء گیشتر
 بوت بلے شہ وتی زہگاں دوری ء زہیر ء گٹ ءے کرک ات سچ لکھے
 شہ گٹ ء نہ گوست ۔

شپ ء وهدے آوتی ہند ء کانت آئی ہنچو دم برت گشنے درستیں
 ہڈ ءے شہ بند ء بوگاں جتا ہنچو پوست ء پیلک ء تہا انت گوں سرینگ ء یلہ
 پنت ژلگ کنت کہ دوارگ کد گوں وت ء ہوارمہ بنت بلے ہمے ژند ء
 ژولی ء تہا انگت آراو اب نیاہت پہ آئی نز ء آئی درستیں بدن
 زہمت ۔ و اب ء وهد ء یک پادے دومی پادے سر ء ایر بوتیں چیر تر و کین
 پادیک کتروک ء مورینگ شان بوت دور کنان ء پادان تچک کرت شہ
 مسک ء زیل ء یک سارتی ء تو شے جہل ء آیان تن آئی پدانی لنگو کاں مچیں
 بدن یے مورینگ شان کرت، دست ءے سینگ ء سر ء کرت سینگ ہنچو
 بے جارات ء بے تاہیر بوت گشنے اے آئی جند ء دست نہ انت راسکوہ ء کوہ
 انت آئی پالونکانی نیام ء ایر کنگ بوتہ ۔ چماں سچ کنت شہ بے والی ء چنت
 بنداش کنت نہک ءے بند بیت ۔ ہمے وڑ ء آئی پانزدہ روج گوازینت
 اے پانزدہ روج ء تہا آئی جان ء نیم گوشت ء شانت ہمے لاک ء زرنکیں
 وزیر کہ نوک آگ ء وهد ء آرا گوں نوشکے ئی آں گندان ء ہارانی چاہ
 جنوکاں پہ توازھے آوان ء گشتت :

”اڑے شمانوشکے کی آنی نوں عیش انت یک کوہ پروشے شمارا
دست کپتہ ہج دمبرگ ء نہ زانت شماہج کارمہ کن ات ہمیشی جند ء شہ نان ء
سیر دت سہب ء چاہ ء جنگ ء جاگہ ء نشان کن ات شام ء بہ رت آنی
ایوک ء چاہ جتہ بہ آپ ء سر کرتہ“۔

کلاتی آنی چاہ جنوکیں ٹولی یے ء گون گندگ ء آرا ”لندھور“ ء
نام بر کرت۔ آ باز برز ء جان ء پریں مردے ات بلے نوں چو سہتگیں ڈنگر ء
دراج، بد ڈول گندگاکات۔ شپانی بے وابی روچانی سنگ پروشیں زہمت،
جوانیں ورد ء وراک ء نیستی ء آرا سک زوت زور کرت۔ حاجی بارو ء بچی
ء گوں آنی یکجا کارکنو کاں آنی اے بدیں جاور مارت۔

پمیشی ء حاجی باروشہ بازیں پگر ء پدا آرا لوٹاھینیت آنی پانزدہ
روح ء پگار ء دیان ء ہے سلاہ ءے دات آبروت وتی زھگاں ٹیلیفون
پکنت۔

اے سلاہ وزیر ء سک دوست بوت بلے کجام سیال ء گس ء
ٹیلیفون پہ کنت ء وتی زھگاں بہ لوٹاھینیت گوں آواں ہبر پکنت؟ آوانی
جند ء گس ء ٹیلیفون وتی جاگہا آئی گوش ء کنگ ء راکس ء نہ زانت۔
آنیات ء گچک ء مردم اتنت شش ہپت سال پیش پنجگور ء آہت اتنت ء
ہمود ء پہ مدامی جاہ منند بوت اتنت۔ آنی پس میرین گریب ء بزگیں

مردمے ات تنکہ ورنات جان جوڑ واک ء زورے داشت ئے مالداری
 ء شوانگی یے کرت بلے ہا سال ء کہ بشام ء تیوگیں یک ماٹے ہور بوت ہر
 ء پدے کور ان ہار کرت۔ ہار شہ ہار ء نہ سہت ہلک ء نگ ء را کور ء ہار
 بُرت۔ شہ وتی ء ہلک ء پسانی ذیانی ء پد آئی دوارگ کچک ء بود نہ کرت ء پ
 لا چاری ہنجور ء آہت۔ بلے گوں اد ء آگ ء آرا ہڈانی درد ء نا جوڑی
 ء نلیک کرت۔ آ شہ کار ء روز گار ء کپت۔ ہماوزیر ء جند ء اُمیت ہت شپ ء
 روج یے کرت آوان ء والینت ئے۔

گرہی گندگیں ”بچے“ اگاں اے عیب مہ بوتیں میرین ہنجور ء ہتا
 بے مردم نہ ات۔ بلے آ کدی آوانی جا گہا نہ شت آہما اول سر ء کہ نوک
 آہت ات یک ء دو گشاں یک ء دونا کوزاک تر وزا کانی حد ء شت بلے
 آئی وتی دل ء تہا زانت آپہ منی آگ ء آ وڑوش نہ انت چو کہ من پہ آوانی
 کچک ء آگ ء گل ء بال بوتوں۔ شہ آواں ہر کے اود ء کات شیر ء روگن
 دوگ ء شیانج، پنیر ء سُرشگ دیمادگ ء ابید پہ آواں کچین ء گرانڈ کشت
 ہشکر اد، بچی، نارشت ء تندور شہ ء کرت بلے اد ء آرا ابید شہ سیاہیں چاہ ء نم
 روج ء سکھر ء دال ء کونڈے ء بھینڈی ء مٹراں پہ آئی کس ء واریں مُر گے نہ
 کشت آ کوہی وت سر ء آ جوئیں مردمے ات وتی ء دومی ء شرپ ئے
 زانت۔ آ آوانی دلسردیں وش آہتاں سر پد بوت بلے شہ ہج کس ء گلکے نہ

کرت ایوک ء گوں وتی جنین ء ہبر کنان ء گریت ءے گوں وزیر ء اول
 ہر ءے نہ کرت بلے آوت سر پدات چئی ء کہ آرا اے شہری سیالانی گچک
 ء آئیگ ء اود ء سیاہ پٹ ء آوانی پر پٹونک ء تاچینگ جوانی ء گیرات۔
 پشیں بہار گاہے نہ ات آئی پس ء گدانانی دیما شہ شہر ء آئیوکیں سیالانی
 دیوان مہ بوتیں۔ نوں کہ آاد ء آہنتت ہج کس ء پہ ردی آوانی سوج نہ
 کرت۔ سیالانی اے بے دیکی ہنچیں دردے ات کہ آپس زہگ ء ماس ء
 یک وژدل ء تہترین ء چوکونج ء پیچوران ء مارت بلے گوں ہج کس ء اے
 درد ء ہراش نہ کرت۔ ہے وژ ء آواں شہ وتی جند ء مردماں دور ء گستاوتی
 وهد گوازینت۔ وهدے وزیر ء دی ء روگ ء ہال بوت ہما کہنیں سیالاں
 دوارگ گوں میرین ء سلام علیک بنا کرت وزیر ء روگ ء وهد ء بازیں
 یالے ء وتی ٹیلیفون نمبر دات۔ نوں کہ آرا ٹیلیفون کنگی ات آدو دلگ ات
 کجام سیال ء گس ء ٹیلیفون پہ کنت ء وتی زہگاں بہ لوٹا ہمدیت گوں آوان
 ہر پکنت پر چیکہ آدل ء تہا شہ درستاں دل کتہ ات ہج یک وتی یے ء آرا
 گرہی ء بے وی ء وهد ء ہشکس سلا مے نہ دات۔ دوارگ آئی بازیں
 نزیکیں مردمانی گوں لیڈر ء وزیراں سنگتی ء درستی گری ہست ات آواں وتی
 دکہ بازیں مردے نوکری ء جنائنت ات خاس ہما کہ شہ گس ء سیر ء آبات
 اتنت۔ اول سر ء وزیر آواں ء باز منت کرت کہ آپہ آئی ء نوکری یے در بہ

کیسے جنت بلے ہیج کس آئی ہبر گوش نہ داشتت۔ آسرء آچٹ نامیت
 بوتت نون کہ شاہ دوست ء ہدا ء گمارتت آرادہی ء کارء لوناہینت ات
 نئے سیالانی کہنیں سند و کیں سیالی پدا بر جا بوتت بازیں پگرء پدا آئی وتی پس
 ء نا کوزاک و اجہ غفور ء گس ء ٹیلیفون کرت تنکہ آ آئی زہگاں وتی گس ء بہ
 لوناہینت ء آ گوں آواں ہبر پکنت۔ تنکہ و اجہ ء ٹیلیفون ء ریسور نہ زرت
 وزیر ء ہیج باور بیگانہ ات و اجہ گوں آئی ء پہ جوانی ہبر کنت بلے و اجہ غفور نہ
 ایوک ء گوں آئی پہ جوانی ہبر کرت بلکیں گوں آئی توار ء اشلنگ ء درست
 کزگا ہندان ء ہبر ء لگ ات۔ وزیر آئی چشمیں دیم روژنی نمیں ہبر عمر ء نہ
 دستت آئی یک گین ء پنجگور ء درستیں ہال دانتت۔ بلوچستان ء صوبائی
 حکومت ء ہال ء دات آراشہ ایشی سہی ء کرت آوانی پنجگور ء
 بازیں ٹھیکیداران ء شش ماہ بیت ہیج یک ڈیپارٹمنٹ ء پہ کنوکیں کاران زرنہ
 دات۔ بیدشہ پنجگور، آوران، خضدار، تربت، پیلہ، ہاران ء کلات ء
 ٹھیکیداران ء اول ہیج زر رسگانہ انت۔ بز ان کہ بلوچستان ء ٹھیکیدار سک
 نلکیں جاورے ء تہا انت ء وت و اجہ غفور ء ہال سک بدانت۔ آئی آرا
 حنیجہ سرجمی ء دلجمی ء ہال دات گشے آشہ دہی ء نہ شہ گرمکان ء گپ ء انت
 وزیر ء ہیج سامناہ ات آئی اے وڑیں دراج کشیں گپ آئی ٹیلیفون ء کارڈ ء
 چومدگ ء پاٹو کنت۔ باز دیر ء پدا آئی تو کل کرت گشت:

”منی زھگاں بلوناھین ات من گون اش گپ کنیں۔“

گول ”شر“ ء گشگ ء ولجہ غفور ء ہدا گمارت ٹیلیفون یے بند کرت
 دمانے ء پد پہ وزیر ء آئی ہمرا میں سنگت اسلم کہ آشہ دو سے سالاں ہمودا
 ات ء اے وھد ء آئی راھشونی ء کنگات پہ آئی ولجہ امداد علی ء ٹیلیفون
 زرت۔ ولجہ امداد علی شہ کلر کی ء تن ڈی۔ سی ء پوسٹ ء چیواں چیوان ء سر
 بوت۔ وزیر ء آرا شری ء زانت کہ آئی شہ ہما اول سراں گول آئی ہج وھد ء
 پہ دیم روڑنی ہبر نہ کرت۔ آئی وزیر ء وڑیں مردمان ء ہنچو نادلگوش کرت
 گشے آواں ہج نہ گندیت۔ اگاں گندیت تہ آوانی جہت آئی دیمالوک ء
 مورینک ء وڑ ء انت۔ آگول بزیں لونس ء پرائیں گرانزاں سک بد ڈول
 گندگ بوت بلے آئی سربری بد ڈولی آئی تہی بدرنگی ء دیمالوک نہ ات۔ آرا
 گول دگر ء وشی ء سوباں ہمنکس بدکات کہ دل ءے ترگ ء لگ ات۔
 گول وتی ڈیھ ء مردماں آئی دیرات سلام علیک بند کرت پرچیکہ آئی نزء
 اگاں وتی ملک ء مردم ء سلام بدیے پد ء گٹ ء لوپ بیت پہ کار ء پرمان
 کنت ہے سبب ات آئی ء مدام کوشت ہمیش ات نوکری وتی جند ء ڈسٹرک
 ء مہ بیت جند ء ضلع ء درستیں مردم درستی انت۔ بزاں مپت کلزین ء کارکن
 ء پتہیں کار آئی کتاب ء نہ ات۔

آئی وتی پجار کنائینت وزیر شہ گل ء بال بوت گول ڈی۔ سی

صاحب ۽ جنڊ ۽ گپ کڙگات۔ وڃه امداد علي شه گوزو کيس شش ماهاں
 او۔ ايس۔ ڏي ات پميشي ۽ آئي اول هال وتي در پدري ۽ بزرگي ۽ دات که
 مرچاں حکومت مے وڙيس ايما نديريں بلوچ دوستيں اپسراں ۽ دوست نہ
 داريت مے بازيں سنگت گساں نشنگ انت۔ آئي در دشه آڊراني ۽ جتا ۽
 بيماک ات چي ۽ کہ شه آئي پنشن ۽ یک ۽ نیم سال ۽ جنڊ پشت کيت ۽
 چوشکه وڙانت آڙا پرے زوتاں جوانيں ”پوسٽ“ رسگ ۽ اُميت نہ ات
 دواڱ آئي پرے گپ ۽ سربري وڙ ۽ وتي مزن دلوشي درشاں کرت کہ وزير
 دئي ۽ شه آئي آڙا گپ گپ ۽ تها شه داہ رنداں گيش هے يکيں هبرگشت:
 ”لالا تئي کسمت جوان ات شه اے ملک ۽ دراهتنے اد ۽ هاک ۽ پُر نيست شر
 بوت تئي سر آرتي ايس تله ۽ کيت ..... واري پها انت نون اد ۽ کپتہ
 رڙ چنيں .....“ آئي گپاں هج آسر نہ زانت آئي دل پُرات شه زهبر ۽ لہڙ
 کڙگات پہ آئي دل ۽ مرو چي شه آئي در د ۽ گيش هج کس ۽ در د ۽ غم نہ
 ات ..... هے وهد ۽ وزير ۽ زهگ آهنت آئي وتي هبر نیم کڙو کرت ،
 ٿيليفون ۽ را آئي لوگي ۽ رادات بلے شه وزير ۽ موکل ۽ نہ کرت آڙا گشت
 ۽ آ اول گون وتي جن ۽ هبر کنت پد ۽ دواڱ گون آئي هبر پہ کنت چي ۽
 کہ آ آڙا گہ بازيں هال دنت گون هالاں هوار آئي واهگ ات آ وزير ۽ پہ
 وت ۽ وتي مستريں بچک ۽ چشمک ۽ دوشريں فرانسى و شيوخ ۽ کشيت۔

آئی جنین ءِ پہ لرزگ ٹیلیفون زرت۔ اے آئی اولی ٹیلیفونی
 حرات پہ لپرزگی درستی زھگانی حال دات آئی ماس ءِ پس ءِ جوڑی ءِ گشت
 ءِ شہ آئی پدوزیرگوں وتی مستریں ہپت ساگیں بچک ہوزمان ءِ ہبرکنگ
 لوٹ بلے آئی لوگی ءِ حال دات آرا دور وچ انت کلگ انت نون کمیں تپی
 بوتہ آہت ءِ نہ کرتہ..... اے آسری حال ات گوں ہمے ہبر ءِ
 آئی کارڈ ءِ یونٹ ہلاس بوتنت۔

اینکس گپ ءِ پدآ باید دلجم بوتیں بلے یکیں حال ءِ آئی دل شہ ڈڈر
 ءِ سٹیت۔ زھگ ءِ کلگ ءِ حال ءِ پہ آئی ءِ ڈگار تین کرت پہ آئی نز ءِ پیسری
 روچانی اندوہ ءِ گرتی اے غم ءِ دیماچ نہ انت شہ ٹیلیفون ءِ پدآئی بلدیں ہمراہ
 اہلم آرا پدی ہماریک ءِ گد ہاراں برت ہمودا کہ آواں چاہ جت۔ آ
 ہرچنکہ شہ شہر ءِ دور بیان ات آئی بے جاراتی گیش بیان ات۔ تنکہ آوتی
 جاگہا سر بوتنت آئی و ترا نیم مردگ ءِ نیم ساہ مارت۔

شہ ہما پاس ءِ کہ آرا نوک دبی ءِ ویزا ءِ رسگ ءِ حال رستت
 بگرتنکہ آداء آہتت کار ءِ لگ ات کئے زانت چنکس ہزار ءِ لکھ گشتاں
 ہمے پرامیتیں واب دیستت کہ گوں زر ءِ جم کنگ ءِ من پہ وت ءِ وشبود ءِ
 بازار ءِ جوانیں ٹوہیں ہبیلی یے گرین اگاں بوت کرت و اجہ غفور ءِ دیم پہ دیما
 یک مزنیں ہبیلی یے ہالی انت۔ آئی تہاچ کس ءِ تنے و ہدی گل نہ

بستہ اُشکنگا آئی ولجہ آرا بہا کنت ہمارا گرین پہ وتی زھگاں جوانیں گے
 بندیں پہ وتی زھگاں آپ سارت کنکویں ایرانی فرتجے گرین ہماوڑیں کہ
 بازارے بازیں دکاناں ایرانت، بازیں مردمانی گسانی تہا اوں ہماوڑیں
 ہست۔ منی زھگ چواید گہ سیریں مردمانی وڑے کہریں گرماگی روچاں
 سارتیں آپ بورنت۔ پہ وتی گسے گد شود وکیں مشینے گرین۔ آئی واشنگ
 مشین پنجگورے بازیں گسانی تہا دیستت۔

وتی گسے مردمے چواید گہ سیریں مردمانی لوگی آنی وڑے شہ سھرے
 ایردول کنیں، وتی کسانیں براسے شہ شوانگیے مکن کنیں پہ آئی اوں دہیے
 ویزا یے جوڑ کنائیں، آدگہ کستریں براسے شہ سرکاری مپتی ایں اسکولے
 کشیں نوکیں انگریزی اسکولے برینے بلے آنگریزی بہ دانیت
 ہمدے کہ مزنیں مردمانی زھگ وانت۔ آہوزمانے گوں وتے ہر روتج
 یکجا اسکولے ببارت ماسے پسے ہجے دیم دین من اے درستیں کاراں پہ
 کنیں پدے سنیل کئے منی نام وزیر جان بیت نوں کہ مناھر کس وزیر و توار
 کنت باز منی نامے گرگے اوں پہ وتے پیرز ونہ کنت ”اڑے مکے“ توار
 کنت و بس او من سر پدین اے بے نامیں اڑے مکے من اُن۔

نوں آگندگات آئی درستیں جوڑ کنوکیں و ابانی ماڑی گون زھگ
 ے یک ہرنہ کنگے گوں چمے چچ کنگے بیگواہ بوتنت۔ آہما در پدے ہاک

پہ سریں مردم ات آ راج اُمیت نہ ات ء نئے چیزے پگر کنگ ء توکل ء
 واک۔ اگاں آئی ء تہا یک ہیا لے ات تہ ہمیش ات چون زوت پدی
 ملک ء سر بن۔ گوں آئی یکجا کار کنو کاں آ رَا سر پد کنگ ء وس کرت، بلے
 آئی نہ من ات۔ آ سری پتو ء ہمیش ات۔ ”اگاں من اد ء دیر نشتوں
 شہ زہیر ء غم ء دل ترک بنین۔“ بلے پہ ڈیھ ء روگ ء آ راج کس ء وام نہ
 دات پرچیکہ ہر کس ترست اگان اے پنجگور ء شت پدی آہت نہ کنت
 اگاں آگ بہ لوٹیت اول آ راپہ آگ ء کس دومی گشتاں دز بدل نہ دنت۔
 البت اے سلاہ اش دات آدگہ ماھے کپے کار کنت ہمنکس کہ وتی
 کرایہ ء وت جوڑ پہ کنت بروت۔ شہ اے پسلمہ ء پد آ یک ہسابے ء پہ
 جارات بہ نشتین کار ء کرتیں بلے جارات کجا روچ ء کہ آئی شہ زر ء
 پراہیں سینگ ء چست بوؤ کیس کو کران ء دیست ہمنکس نہ بوت بال کنان ء
 آہاں امبازاں گراں بیت ء دروت؛ شہ بگیرت کہ آ جلگہیں پنجگور ء کو کرانی
 وڈانت۔ ہر دیں آ زمان ساپ بیاں بوت ء چونیلیں زر ء وتی شاہ گانیں
 چادر ء تالان کرت۔ آئی ساہ بدتر بند بوت آ راجک ء سیاہ پٹانی
 گوازی دل ء کانتت ہے وڈیں ساپیں روچاں آئی وتی عمر ء مستریں بہر
 ہزریں کچراں گوں بزگل ء میشاں گوازینت انت۔ چشیں درستی ایں
 آ زمان ء رنگ ء آئی ڈڈر ء سارتیں آچے روک کرت۔ آئی دست ء پاد

چومردگ ء برپ بوتنت آتن ہماوہد ء شہوت ء ہنچو بے سد بوت تنکہ
 دگرے ء گورمہ جتیں۔ آچم پچ ء نندگی جاہ ء واب ات۔ روزرد ء برکت ء
 آراگار کرت پنجور ء چکد گانی پشت ء روتج ء ایر نندگ ء ہمے پاس ء
 ہوزمان ء گوں میتگ ء آدگہ زہگاں گوازی کنگ، درستیں زہگانی یکجا کہیں
 کوکار آوانی پادانی درپگ ء پلک ء دنزانی چوگوات ء چست بیگ ء ترانگ ء
 آرادل بڈ کرت۔ شپانی سیاہی اُستارانی مچی ء آرا گچک ء پنجور ء نیام ء
 درنگ کرت۔ سرشپ ء گوش ء آرا گیشتر گچک ء پنجور ء شپانی ترانگاں
 گیجان ء دل ہول کرت۔ بلے آمارگات شہ اے درستیں کونجیں یا تاں
 ہوزمان ء ناجوڑی ء ہال ء درد گیشتر انت۔ ہے تلو سگ ء تہا پیسری وار
 آراوتی پس ء کہنیں ہبرے دل ء آہت آئی گشتت ”ابا تو ماس ء پس ء
 مہر ء کچ ء کس اس ء ہماوہد ء زانے تئی جند ء رازہگ بہ بیت“ پہ وتی نز ء آ
 اے گپ ء ہماوہد ء اول سرپد بوتت کہ ماس ء پس زہگ ء دوست
 داریت بلے اٹنکس کہ نوں آوتی جند ء بند بند ء آئی زوراکی ء مارگات آئی
 پگر اول نہ کرتت۔

نیام ء تہا دوہچگ چوسد سال ء گوست آدوارگ پہ ٹیلیفون کنگ ء
 شہر ء راہدگ بوت اے رندی اول آرا آئی بلدیں سنگتے گون ات۔ اے
 بازی ولجہ غفور ء ولجہ امداد علی دوئیں گس ء نہ اتنت ہمیشی ء آئی ہبرا یو کہ گوں

ولجہ غفور ۽ لوگی ۽ بوت۔ آئی لوگی باز گی ایس زالے نہ ات ہمیش ۽ شہ دراہی
 جوڑی ۽ پدا آرادوارگ داہ پانزدہ منٹ ۽ پڈٹیلیفون کنگ ۽ گشت یے تنکہ آ
 آئی زھگاں لوٹاھینت پکنت ہشت منٹ ۽ پڈٹیلیفون کنگ ۽ گشت ۽
 تنکہ آ آئی زھگاں لوٹاھینت پکنت ہشت منٹ ۽ پدا آئی دوارگ ٹیلیفون
 کرت اے رندی آئی جنین ۽ ٹیلیفون زرت۔ آ شہ وتی گس ولجہ ۽ کدی جتا
 نہ بوت پہ آئی چشمیں جتائی ۽ درد آزمشت نوک ات آئی نہ زانت چون
 کنیں چون وتی تہی ہلاں چیر بدین۔ اے رندی آئی وتی ہلانی سر ۽ کا بو
 کرت نہ کرت گوں وزیر ۽ توار ۽ اشکنگ ۽ ہڑسنگ ۽ لگ ات۔

”ہرمتی ہیرانت تو گریوے؟“

وزیر و ترا سربری وڑ ۽ ڈڈکنان ۽ گشت پرچیکہ آزانگ ۽ ات
 اگاں آئی نزوری پیش داشت پہ زھگاں اے جتائی ۽ درد گیشتر گران بیت
 وحد یکہ تہتر ۽ آ شہ وتی جن ہرمت ۽ اوں دل بارگ ات۔ ہرمت ہبر کنگ
 لوٹ ہبر کرت ۽ نہ کرت شہ دومی نیمگا وزیر کو کار ۽ ات ”ہرمت.....
 ہرمتی..... ہرمت..... ہوزمانی ماس.....“ بلے آئی ہڑسنگ ۽
 توار ہرچکہ برز بیان ات تنے جاگہا کہ آسر ۽ وتی دیم ۽ پہ وتی گد ۽
 گران ۽ یک نیمگا بوت ۽ ٹیلیفون وتی نا کو میرین ۽ نیمگا تچک کرت۔

”سلام ابا وزیر تو جوڑے؟“

آئی پس ءوتی دل مزین کنان ءوتی زند ءاولی ٹیلیفونی ہبر کرت۔
 ”والیک ابا جان..... اے ہرمتی ءراچے بوت گریت..... گس ءہیر
 انت..... ہو..... ہوز..... ہوز مان جوڑ انت؟“ آئی ہوز مان ءاے
 وڑیں ہال ءگرگ ءوہد ءپہ یک گونڈیں کترو کے مارت منی سرشہ نیام ء
 ترک ات۔ پرچیکہ ہوز مان ءبارو ءبدیں ہال ءاشکنگ پہ آئی نز ءشہ آئی
 سگ ءڈن ات۔ ہرمت ءگریوگ ءہر سسگانی دومی بزانت آوڑ کہ آوتی
 دل ءسرپد بوت آوڑ پہ زبان ءکدی گشت ءے نہ کرت۔
 ”ابا ہیر انت ہوز مان جان جوڑ انت بلے.....“

آئی پس ءتوار اوشتات۔
 ”بلے بچے؟ ابا منا دلترک مہ کن..... ابا تراشے عمری
 سوگندانت راست بکش.....“
 وزیر ءچم شہ ارس ءکیل بوتنت شہ تیوگیں بالاد ءیک یک مود ء
 بن ءتیرو کے چوزومی تج ءجک لگ ات ”بچ تئی جنین شہ زہیر ء
 گریت.....“

آئی ہبر اوشتات پرچیکہ آکوشت کنگات پہ وزیر ءگرٹی ءکم کنگ
 ءآرا ہنجیں وڑے ءوتی ہبر ءبکشیت تنکہ آدل انین بہ بیت بلے آئی
 تنے وہدی وتی ہبر ءجیردگ ہلاس نہ کرتت۔ وزیر دوارگ پہ ناکا میں دل

یے سوچ کرت۔

”آبا اگاں منی بھت ء منایله داتہ منی گس سہتہ منابکش .....؟“

شہ اے گپ ء پد آ بور بور چو گونڈ وئیں زھگ ء گر یوگ ء لگ ات
آئی سنگت ء آئی ٹیلیفون گپت بند کرت۔ کار ء جاہ ء وا تر بیان ء آ چوسنگ
ء وانگ ء بے تو ار بوت۔ دومی سہب ء گور بام ء آ ہما پیش ء وڑ ء کار ء
شت پر چیکہ آ شہ پیش ء دیوان ء ہبراں ہے آ سر ء سر بوتت کس مناوام نہ
دنت مپت ء پرچے و تر اسبک ء ہلک کنیں۔ شہ پیشی جاو ء آئی پرک اوں
ہمیش ات نون آئی ہے مارت منی پگر کنگ ء سنج ہلا س بوتہ یا منی جان
سنگ بوتہ مناھچی پدردنہ کنت یا تہا ہممنکس ٹکر ٹکر ء بور بور بوتگوں کہ شہ غم ء
مرگ ء توکل اوں نیست۔

آئی گوں سنگتاں ہبر نہ کرت بلے آوت سر پد بوتنت اے چوبے
توار ء گنگ انت الم گوں ایشی بدیں ویلے بوتہ۔ آواں گوں وت ء سلاہ
کرت اگاں وزیر ڈیھ ء روت آ آرا شہ وت ء باڑو کنت ڈیھ ء راہ
دینت۔ تنے وھدی آواں وتی پیسلہ ء ہال وزیر ء ندات اتنت۔ وشبود ء
براہ جان کہ ذی شہ ملک ء آھنت ٹیپ ء کیسٹے پہ وزیر ء آورت سر کرت۔
کیسٹ ء ہواری ء ہاجی بارو وزیر ء سنگتانی پیسلہ ء ہال دات۔ آرا گشت
سے آ ورا تیار کنت مروچی پیشم ء آ آرا پدی ملک ء دیم دنت آ شہ ہھے

تو پن براس ء وڑ ء بوتگ ء پمیشی ء من اے کیسٹ ء پُر کنیں دیم دین
 ..... نون بزور گول وتی پس ء گپ کن ..... بیانا کو میرین ....
 تنے وهدی نا کو میرین نیاھت شہ کمیں دُور ء گلام جان ء توار
 مدان مدان ء آھت -

”پد ء کہریں بے توار ییے بوت نا کو میرین اول جک ات پد ء
 شہ گلام جان جستے کرت۔

”چون آبا من گپ کنیں اے منی گپاں گیرت؟“
 آئی جست ء پو ء شہ دور ء گلام جان ء توار آھت ”ہاں نا کو گپ
 کن!“

”منی بچ! ڈیھ ہما ستگگ ء ویران انت مے ہال تنے
 وهدی ہما وڑ انت تو دیست ء شت ء ..... آبا وتی دراہی ء ہیال ء پکن
 مے ہست ء امیت تی جن دان انت رب تی سر ء بو شتیت .....“

پہ دمانے بے توار ی بوت بلے مداں مداں میرین ء ہڑ سگگ ء
 توار بوت وزیر زانت پس گر یوگ ء انت۔

”نا کو گپ کن“ گلام جان ء توار آھت گول پوشگے ء میرین
 دوارگ ہبر ء لگ ات:

”پس ہیرات انت پر تو وزیر جان ..... پہ وتی زھگاں لیو ء دتک

دیم دیئے۔ پہ وتی کسانیں جنکو شازک دتکے دیم دیئے آنوں وتی ماس ء
 گور ء انت بلے آدگہ ہمساهگانی زھگانی دتک ء لیو آں گندیت
 گر بندیت..... من چے بکشیں پہ درستیں زھگاں یک یک لیو دیم دیئے
 ..... بلے اول.....“

آئی توار دوارگ ایربڈات وزیر ء دل ء اد ء پر نچ ات پہ دمانے
 نہک ءے بند بوت آئی شہ وتی پس ء دپ ء ہوزمان ء نام ء اشلنگ
 لوٹ بلے آئی ہوزمان ء نام نہ گیت ٹیپ ء کیسٹ کم کم ء پہ بے توار ی دیما
 روان ات..... یک ء دومنٹ ء پد آئی پس ء دوارگ وتی سستگیں گپ
 ء بند گیت:

اول چیزے زرگوں اولی آ یوکیں مردے ء دیم بدے..... ما
 ٹوہیں پہ وام ء شام پہ براسی چندے نان ء باجی روچاں گوازینت کناں
 بلے تئی گونڈیں جنک بے شیر ء نہ بیت..... دوشی آ کودک ء تس ملا ء بانگ
 ء گریت.... تئی بے وسیں ہلک ء شیر ء جاگہا زھگ ء را ر دیان ء
 لہڑ یوکیں آپ سارت کرت دات..... (شہ بے وابی ء ہرستی ء چم کوٹنگ
 انت گلام جان براسے گوں ماباز براسی ء کمک کنت بلے آئی مالی جاوراں تو
 وت سہی ءے دوارگ تو زانے آئی جند ء شکر انت چنکے زھگ
 انت.....“

آرا آئی جندء گپاں گلوگی کرت ہمیشی ءء گلام جان گپ کنان ءء
وت وتی دلگوش ءء رد دہیک لوٹت۔

”ابا پمن سنیکل یے دیم دیے“۔

میرین ءء بے تواری ءء وهد ءء وزیر ءء شش سالگیں بچک پیران ءء
توار آہت۔ آہت ہوزبان کسترات آئی تواری ءء اشکنگ ءء وزیر ءء چماں شہ
روژنائی ءء گروشک دات۔

”منی پس پیران تو پدء گپ کن نوں بل تئی پیرک گپ کنت“۔

وزیر ءء ماس ءء تواری شہ دورء آہت۔

”ابا پمن“ ٹیکٹرے“ دیم دیے.....“

شہ پیراں کستریں رحمان وتی گٹ برز کنان ءء کوکاروڑ ءء گشت۔

”وزیر جان! گندے تئی زہگ پرتئی ٹیکی آں چون انت من باز

گپ جت نہ کنیں بل ءء تئی زہگ وت گوں تو گپ کنت“۔

آئی پس ءء یک ہساب ءء وتی ہبر ہلاس کرت پدا آئی لوگی ہرمتی

ہبر ءء لگات۔

”من ترا چے بکشیں تئی زہگ پرتو کورانت شہ زہیراں..... من

گپ ءء نہ زانیں تروہی جان بیا گوں وتی زہگ ءء گپ کن.....“

آئی اولی گپ گوں وزیر ءء کرت دومی گوں آئی ماس ءء کہ آ آئی

نزیک و نشتت۔ کیسٹ منٹے کپے دوارگ پہ بے تواری شت کس و گپ نہ
جت۔

”شنگ بیت ماس پہ وتی نہال و! وزیر جان من پر تو ندر باں .....
منا پیرانی پیر پہ تئی ملکاں بزوریت ..... ہر سکی یے کیت پمن بیت تئی
نو گلیں گلگاں پرواہ مبات ..... آبا ماس و پس و دست و بیدے دعاء و گہ
چھی نیست ..... آبا مادرست پر تو کوراں زہیراں من تئی سر جاہ آ ورتہ وتی و
تئی پس و بان و تہا ایر کرتہ من کس و نیلین تئی سر جاہ و سر و چیر و پہ کنت۔ سچ
تو زانے تئی بالشت تئی گلگانی بوہ و دنت منا ہر کدیں زہیر زورنت من رواں
تئی سر جاہ و چماں دارین بوئے کنیں ..... منی بے مرادیں دل ایمن
بیت۔

روچ بیت کہ شپ من یک یک جہاز و کہ شہ و جگور و سر و گوزیت
شہ ڈگار و دست و دیم کنیں و تراہز اروارندر کنیں۔ آبا منی دل آپ بیت من
زانیں تراہمے وڑیں جہاز یے و دبی و برتہ۔ من پہ درتیں مساپرانی سلامتی و
گڈ و گٹ و لپ کنیں دعا لوٹیں ..... تئی ہلک کسانینے میار کنت وتی
زہیر کنگ و نہ کشیت بے من ترا کشیں آئی تئی درتیں گڈ شہ تئی روگ و پد نہ
ششتگ انت کہ شہ شود و پد تئی بالاد و شہو ذیان مہ بیت ..... تئی پس و ترا
سر بر و ڈڈ کنت بے من زانیں یک روچے من وت دیست و ن و و ہدے

کریم جان ءِ ڈائن ءِ گندگ ءِ تئی پس ءِ چم پُر بوتنت۔ من زانت تئی پس ءِ
 راہاروچ گیر آہنتت کہ تو ءِ مستری گلام جان پہ وتی چتکان ءِ کار ءِ ہے
 ڈائن ءِ سوار بوت ءِ شت ات ..... ماس ندرانت ..... ہاں انچو کہ دگہ شہ منی
 دل ءِ نہ شت۔ مروچی ولجہ امداد علی شہ مئے گس ءِ نر یک ءِ گوست مناڈن ءِ
 توارے کرت گشت ءِ منامنی زہگاں سہی کرتہ کہ ما پرتوریلے پر کنیں دیم
 دینیں ”پر تو کلوھے دات ءِ ..... ولجہ ءِ گشت پہ آئی ءِ پہ آئی مستریں بچک
 ءِ یک یک ”چٹمک“ دو جوانیں ”ہنتر“ آئی گشت ”چٹمک ءِ ہنتر اں وشبود
 ءِ براہ جان ءِ سوچ کن آوت ترا سوچ دنت چونین گرگی انت۔ آئی براہ
 جان ءِ اے بارو ءِ وت جتا سہگہ کرتہ۔“

آئی ماس ءِ گپ پیلونہ بوت آئی پس دوارگ ہبر ءِ لگ ات:
 ”وزیر جان ءِ ماس کمیں منابل من گوں وزیر جان لہتیں گپ کنیں
 من زانیں اے گپ دوارگ شہ منی دل ءِ روئمت .....

گوشدار بچ! اگاں منی گپ ءِ زورے پرے وڑیں مردماں
 چٹمک وتی جا گہا آگ ءِ وہد ءِ شہ واشکی ریکاں پیلکے پر کن بیار بل ءِ
 چٹمک ءِ جا گہا ریک اش چماں بیت ..... آبا ما گپ نہ جئاں شہ ایشی کس
 اے مہ کشیت ماہج نہ زاناں ..... آبا اگاں ولجہ امداد علی ءِ وڑیں واجہاں
 مئے بزگانی نان مہ جتیں تو پہ چنڈے نان ءِ دران ڈیھ نہ بوتے ..... اے

ملک ءراکٹگاں نہ وارتہ ہے وڑیں واجہاں وتی ہر جاں جتہ۔

شہ میرین ءترندیں ہبراں پد دمانے بے تواری بوت پد ءناگمان

ءیک دوریں تو ارے ءبے تواری پروشت۔

”آبا پمن چوٹ بیارے۔“

”بیامنسی ساہ گوں وتی پس ء ہبرکن۔“

وزیر ءماس ء تو ار ساپ ساپ ات۔

”آبا ما پر تو زہیر کرتہ..... تو کدیں کائیے..... ہر کدیں کائیے

پمن چوٹ بیارے من ہمانت شپادان کہ تو دیست ء شت ءے.....

گوں ہوزمان ء ہے ہبر ء کیست یکدیم ہلاس بوت۔ آئی

کیست شہ ٹیپ ءدپ ءدر کرت ءوت دیم پہ وتی کار ء گوں چسپانی ءگام

جنان ءراہدگ بوت۔ آئی چمانی روک آیان ءدل ء بود کرت۔“

از مکار

شہ مروچی لہتے سال پیش مئے گسانی نزیک ءے مزین
 از مکاراں زندگوازینت۔ یکے شاعر، دومی سازگر (موسیقار) ءے سیمی پیٹنر۔
 ایشانی دوستی پہ اے نزیک ءے درستیں مردماں سک مزین مثالے ات تن سی
 سال ہر روج دیگر ءے آ شہ لوگاں در آیان ءے شہ شہر ءے ڈن شت انت۔ مدام
 آوان ءے مہلوک ءے شہر ءے روٹکی نیمگا جو یے ءے سر اندوک دیست انت۔ اود ءے
 سر شیوگیس کوہ کہ اول سر ءے چست کنگ ءے چارگ ءے مردم ءے ہمے پگر کرت کہ
 انوں شہ وتی جاگہ لکشان شہر ءے سراکپیت۔ ردیں انار ءے اسپیت دار ءے سرود
 دراج پہ براہ اتنت ءے سکانی نیام ءے دراج گوزوکیں جو ءے آپ انچو ترپ ات
 گشے شہ جو ءے آپ نہ تچیت روج ءے برانزا اود ءے برزگ ءے ننگ ءے شہر ءے چارگ
 ءے انچو گندگ بوت کہ شہر زھگانی جوڑ کنوکیں لچ ءے کڈک انت کہ دمانے ءے پد

آگوں و ت زھر گرن ت در ستاں ٹکر کنت -

ابد ایوک ء اے کوہ انت - ابد ایوک ء بنی آدم گیری انت ، ابد ایوک

ء اے ساچ انت - ابد ایوک ء مہر انت گوں ہزار در و شماں -

ادء ننداں ء آواں گوں و ت ء کئے زانت اے سی سال ء تہاچے

گشت ات؟ بلے یک چیزے مئے دیما تکہ شاعر ء ہر وچ شر ء شر تر یں شعر

بتگ کہ آوانی یک یک بندشہ آئی ء زرد ء جھلانکیاں در آیان ء دو میانی

زردانی جھلانکیاں جاہ گپت انت - ساز گر ء ساز گر ء ساز ٹاھینت کہ بے

تاھیر یں ارواھان ء تاھیر اش دات - آئی ء ساز ء تہا ہما سوزات کہ سینگ

ء سنگ یں دل آپ بوت - بنی آدم گری ء برزی ء مزنی ء ڈس ء سر تیج آئی ء

ساز ء ہر کس ء را ناچار کرت کہ اے پگر پہ کنت کہ بنی آدم مزن انت شہ

بنی آدم ء مستر یں از مکار نیست - پیٹر ء ہم ہمے پیم مدام نوکیں عکس کش

ات - ہر کس گوں سر جمی ء شہ دو می ء جہات رنگ ء کار مرزی ء بگرتن عکس ء

بزانت ء - آئی ء ہر رنگ عکس ء تہا انچو کار مرز کرت کہ گندگ ء مردم ء ہمے

پگر کرت کہ اے بنی آدم ء ہم رنگ انت - آئی ء جوڑ کنوکیں ہر چیز ء مردم ء

بنی آدم دیست یا آئی ء نشانی آئی ء عکس کشی ء ساز گر ء سازانی جھلیری کرت

یا آئی ء سازانی زندگیں زبان ات کہ راستی بنی آدم شہ در ستاں مستر یں

از مکار انت یک روچے ساز گر ء وتی دو میں سکتان ء وتی نوکیں ٹاھینوکیں

سازے اشکلنا ینت۔ اے اولی سازات کہ شہ آئی ء دو میں سنکتانی ارس یلہ
 بوتت بلے مہلوک ء راہج دوست نہ بوت پرچیکہ اے ساز ء ابید شہ اُیتی ء
 خل ء دگہ ہج چیزے نہ دات۔ شہ ایماں پر یں مہلوک ء دل نا اُیتی ء چے
 کت؟

ساز ء نام آئی ء ”منی وازدار ء توار“ ایر کرتت۔ شہ ایشی ء لہتے
 روچ پیش آئی ء یک سازے ٹاھینتت۔ ”منی توار“ ء نام ء کہ نوکیں زند ء
 شہ اُیت ء پر یں شادیں روچانی ڈس یے دات۔ اے ساز آئی ء زندمانی ء
 تہا اولی سازت کہ تن آسر ء کس ء گوش نہ داشت پاد آھنتت ء سر ء زیاتی
 لٹ اش سراں بد ء سُست کنگ ء اتنت۔

ہمے شپ آئی ء آسری شپ بوت۔ سُب ء ہبر تالاں بوت کہ
 ساز گر مُرتہ، بلے ساز گروتی مرک ء نہ مُرتت بلکیں آرا گلو کنگ ء کُشگ
 بوت۔ پرچے؟ پہ کجام دژ منی ء؟ (ہج کس ء گول دژ منی یے نہ داشت)
 کس ء نہ زانت۔

شہ آئی ء مرک ء رند شاعر ء پینٹر ء زندمانی ء ڈول داری شت
 ہلاں بوت۔ آچوہما شعر ء گندگ بوتنت کہ بے گٹیں مردے بے ساز ء بہ
 جنت ءے آوانی زندگی بے سازات، نئے پینٹر ء پیش ء ڈول ء عکس کش
 ات ء نئے شاعر ء آجگر بر یں پر بند پر بست انت۔ پر یں یک سالے ء

گوزگ ء رند پینٹرنا جوڑ بوت پد ماں پدیں شانگ ء دستاں آئی ء جان ء
 آپ ہلاں کرت۔ ڈاکٹر ء حکیمان چارگ ء رندگشت کہ پے اے نا جوڑی ء
 بوت کنت مہ مریت بلے جوڑ بوہگ ء پد دوئیں دوست ءے کارنہ
 کنت۔ بلے آوت انچو پگر کنگ ء ات کہ مریت ء راسقی آمرگی ات۔
 اے وهد ء کہ شاعر آئی ء سرون ء نشنت ء پادون ء پیرز الیں جنیں کہ
 پادان ءے پر نچگ ء ات۔ آئی جان ء ابیدشہ ہڈان شج چیزے پشت نہ
 کپتت۔ دوئیں پادے ء چوتر کڑ ء دار ء بالشت ء سرائراتنت۔ آئی ء پادان
 ڈگار نہ سگ ات۔ لاپ ءے گوں ونگ ء لچ ات دوئیں پالونک ءے
 چوگدان ء گندار ء سل ء چکاں ودی اتنت۔ چم ءے کونڈ ء شت اتنت۔
 چمانی جہل ء سیاہی یے تالان بوت۔ لنت یے ہشک اتنت۔ آئی ء انچو
 پگر کرت کہ بجیں جہان ء ز رانی آپاں نوشیجاں کنت انگت اے ہوشامی نہ
 پرشیت۔

آئی جاور گندان ء شاعر ء ہمے پگر کرت کہ نوں مریت پیشکا
 آسری واہگ ءے جست کرت۔ (اے مزینں از مکار آئی ء وتی دل ء
 گشت تی چوشیں ارمانے ہست کہ تنے وهدی پیلونہ بوتے)۔

از مکار ء وتی سنگت ء نیمگ ء چارت تیوگیں جان ءے لرزگ ء
 لگ ات، ارس ءے دیدگاں شیوگ ریشانی سرا یک یک ء آیان ءے گار

بیان بوتنت۔ انچو کہ تنگیس جوہ ۽ آپ آیان ۽ ناگمان ۽ سکافی تہا بیگواہ
 بیت۔ شہوتی جاگہ ۽ واروار ۽ انچوسٹات گشنے کہ کسے ۽ بجلی ۽ کرنٹ ۽
 دنگ ۽ انت۔

من ..... منی ..... آ ..... آسری ..... ار .....
 مان ..... کہ من وتی ساز گریں سنگت ۽ ..... ہما ..... وازدار ۽ عکس بہ
 کشتیں کہ آئی ..... توار نہ اُشکت توار ۽ سازے ..... جوڑ کرت
 ..... ۽ من جند نہ دیستت ..... عکس پہ کشتیں .....

ہمے وھد ۽ آئی ۽ جنیں ۽ آرا گلا سے آپ ۽ گوں ہوریں درمان
 تچک کرتنت۔ پینٹر ۽ شہ زورگ ۽ پیش یک رندے پد ۽ شاعر ۽ نیمگا
 چارت ۽ چم پد ۽ سہر تر ت انت ۽ گوں لرزگ ۽ گشت ۽ مر .....
 جی ..... ہم ..... یک گناہ ۽ ..... سزا پیا لہ یے زھر انت۔

شاعر ۽ ابید ہبر ۽ آئی ۽ پیشانی چک ات اے وھد ۽ آئی ۽ جان
 سرد بوتت ارواہ ۽ جون یلہ داتت ۽ شاعر جہان ۽ ایوک ات .....

قبرِ استک

من یک روچے قبرستانِ اشتاں قبرستانِ سر بوہگ ء من یک
 ہنچیں قبرِ گور ء اوشتاتاں کہ اود ء دیر انت کس نیات اے دوسا لگیں قبر
 دگہ سداں نوکیں قبرانی دیما چٹ کہن گندگ بوت۔ اے یک ورنائیں
 فلاسفریے ء قبر ات کہ کشگ بوت۔ قبرِ سر ء اوشتگ ء گوں منی یات ء
 بروکیں فلاسفر ء چمانی جہلانکی ء شنگیں مود کہ کوپگاں مدام پہ وتی دیم کپت
 انت آہت۔ ہمے پگر ء وهد ء منی چم آئی ء قبر ء سر ء شک ء کپت انت
 کہ آئی ء سر ء ہمانی جند ء وصیت ء رد ء اے پیم نوشتات۔

”وهدے کہ من کسان اتاں من ہج نہ زانت کئے من ء دوست
 داریت ء دوستی جی یے؟ البت من اسٹکس زانت کہ ماس من ء شہ درستاں

گیش دوست داریت، ہپت سال ء عمر ء وت من شرزانت کہ ماس من ء
 ہنچو دوست داریت کہ بے منی ء زندگ بوت نہ کنت۔ پد ء من ء درتیں
 لوگ ء مردماں چو دیدگاں داشت، ہرژدہ سال ء عمر ء من یک وش رنگیں
 جنک یے ء مہر ء بندگی بوتماں بلے مہر کنگ ء وهد ء من مدام ہمے پگر کرت
 کہ آ من ء گیشتر دوست داریت۔ پد ء آئی ء کہول ء مردماں من ء دوست
 داشت ء من شہ گل ء بال اتاں کہ منی دوست داروک ء مہر کنوک سک باز
 انت پست ساگی ء من گوں وتی دوست کنوکیں جنک ء آروس
 کرت۔ ہنچوش کہ من ء اومیت ات مئے دوستی گیشتر شرتربوت۔ شہ جن ء
 گیشتریں مہر ء من ہنچوش پگر کرت کہ آ انوں ابید شہ من زندگ بوت نہ
 کنت ء شہ ہمے اوست ء پھک ء دلجم بیان شہ لوگی جنجالاں ہوں پھک ء آ جو
 بوتماں ء گوں دلجمی ء وتی فلسفہ ء دلگوش بوتماں وهد یکہ من بیست ء پنچ ساگی
 بوتماں بازیں مردماں منی فلسفہ زانتی ء توسیپ کرت ء منی دوستانی کساس
 اے وهد ء سک گیش بوت۔ ہمے وهداں منی لوگ ء یک بچکے ودی
 بوت۔ اولی آئی ء من ء ہنچو دوست داشت کہ تنے وهدی من ء ہچ کس ء
 چوتی معصومیں مہر ء نیمگ ء دلگوش نہ کرت۔ بلے دومی نیمگ ء اے روج
 پن سک گران اتنت پرچیکہ شہ منی فلسفہ زانتی ء نوں ہر کس ء را بدکات ء
 کس گوں من دمانے نہ نشت پرچیکہ آواں نئے من ء زانت ء نئے زانگ

ایش لوٹ ات۔ یک یک ء نزیکیں دوست دور بوہان بوتنت تے جاگہ ء
 کہ ماس ء پس منی زھگ گشگ ء پہ وت میار زانت۔ بلے پرچے پہ
 چوشیں مردم ء میار یک مہ بنت کہ ہر جاہ آراء گندنت سر ء ہندنت۔ پد ء
 جن ء مناسگ ات نہ کرت ء آئی دشتی ء ساہگ زھگ ء سر ء ہم کپت۔
 سی سال ء عمر ء منی دو درستی نیں مردمان من ء تیر کاری کرت
 (زاناں پے ہاترا کہ آواں من ء اے دنیا ء تہا زھرنا کیں چیزے پگر
 کرت) اے وھد ء من زانت کہ شہ درستاں گیش من ء مرک ء دوست
 داشتہ۔ آہ! ساکندن ء ہوشامی کہ ہج وھد ء نبوت۔ من چکس تلوس ات پہ
 آئی ء مہری امباز ء کہ من ء تاہیر بدنت بلے انگت من ء آئی ء مہر ء سر ء
 بھیہ نیست۔ اگن ایشی ء زاگ لوٹت تہ پنج سال ء پد منی قبر ء بیات۔
 اگن تو دگہ پنج سال زندگ بوتین ء تہ الم ء تو چوش گشتت دگہ
 پنجاہ سال ء پد منی قبر ء بیات من گوں وت گشان ء رھا دگ بوتال.....“

دو گنوک

رنگانی شہر! اے ہما شہر انت کہ آرا باز کم مردم زانت۔ رنگانی شہر
 راسی کہ گوں وتی رنگ رنگیں بان ء ماڑی آں کرزیت کہ مردم بکشیت۔
 رنگانی شہر!

اے شہر ء یک کوئی شہ دومی ء جتا انت۔ ادء ہزاراں سلا متیں
 مردمانی ہواری ء دو گنوک اول زندمانی کرتنت۔ اے گنوکاں ہر رنگ
 دیست۔ آئی گورء اوشتات انت۔ پہ مثال ء یک گنوکے اسپتیں رنگ ء
 کزء اوشتگ ء چارگ ء رندگر یوگ ء لگ ات ء دل ء سک پدرد بوت۔
 زردیں رنگ ء کزء اوشتگ ء گوں دیسے ء گردینت سبزیں رنگ ء گوراچ نہ
 اوشتات۔ سہریں رنگ ء ہچ نچارات۔ سیاہیں رنگ ء گورء تس دیر
 نشت سک ہندت ء۔ ہنچو کہ گج ء رچاں ز نچکے تربوت۔

دومی گنوک اسپتیں رنگ ء گورء اوشتگ ء گوں ٹہلگ ء لگت۔
 زردیں رنگ ء ابیدسُر ء پرء یک منٹے اوشتات چارت ء، سبزیں رنگ ء

گورء دیرء اوشتا رُوگ ء وهدء پشتکائی شت ء سبز یں رنگ ء پشت ء
 برنکرت۔ ہنچو کہ شاہانی دربار ء دودانت۔ سہریں رنگ ء دیمانشت
 وارے ہند اتے، وارے گوں وتی دوئیں دستاں چم ء ہنچو بند کرتنت
 بکش کہ شہ وشی ء لج ء کیت۔ یا ہنچو کہ جنک وتی دشتار ء گندیت شہ
 وشی ء گل ء بال بیت، بلے پہ ناز ء کہے وتی دیما چیر کنت۔ سیاہیں رنگ ء
 سرء ہاک رتچیت شہ ہاک شانی ء رند وتی گجاں پہ دستاں گراں سیاہیں
 رنگ ء سرء لگاشت ء۔ زاناں اے آئی دشتی (نفرت) ء آسری کیل
 درانگای ات۔

لہتیں سال پیس ہارے اہت کہ شہرے وتی چولانی آماج کرت
 جہیں شہر کور ء ہیروپ ء گور گنداں دمب جوڑ کرت۔ ایوک ء روئکی نیمگ ء
 لہتیں بان ء ماڑی پشت کپت پرچا کہ کور ء ہیروپ ء کمیں گستا انتت۔ شہ
 شہر ء لکھا مردماں پہ حساب ء لہتیں مردم پشت کپنت کہ گوں آواں اے
 دوئیں گنوک ہوں اوار انتت۔ گوں ہار ء جہل کپگ ء روج ء ٹک دینگ ء
 آدوئیں پہ گرد ء دراہت انت۔ آدگہ درتیں رنگانی گورا آواں ہماوڑیں
 سرء پر کرت کہ مدام کرت آت۔ بلے اسپتیں رنگ ء گور ء دوئیں اہت
 اوشتا انتت۔ یکے دومی اش چارت..... بچکند ات اش ء پدء ہر یکے پہ وتی
 دیم روان بوت.....“

پرشتگیں بالاد

مئے ء گسد زبانی گس نزیک اتنت۔ شہ مئے دوئینانی گسانی
 ہبیلیانی نیام ء یک کسانیں سڑ کے گوست۔ بلے شہ اے چار میٹر پراہیں
 سڑک ء نیام کپگ ء مئے ہمساهگی ہلانی تہاچ ڈوری یے نیات۔
 کسانی ء مادرستیں زھگاں یکجا گوازی کرت۔ ما مدام ہماوانی
 کس ء ٹٹاں۔ من گوں وتی کستریں براس ء شپ بوتیں۔ کہ روج
 دست ء گران ء گوں وت ء برت ء ہر کدیں کہ من دست یلہ داتیں آ ہما
 جاگہ ء نشت ء گر یوگ ء لگت۔ من پہ آئی وش کنگ ء دوارگ آئی دست ء
 گپت۔ پس ء ماس ء اوں مناگشت ات کہ وتی براس ء کدی ایوک ء یلہ
 مدئے پرچیکہ گونڈویے نہ زانت۔ جاگہے ء رومہ کپیت۔ مہ رؤت۔ گسد
 اول ہنچوش ات ء آ ہر جاہ بکشتیں وتی دوئیں گونڈیں گہارانی دلگوش ء
 کرت۔ مئے دنیا مئے مہر درستیں ہمے وتی گونڈیں براس ء گہارانی وش کنگ

ات۔ ہر وہد یکہ ماس ء پساں ہاس سہگہ کرت۔ کہ اے زھگاں دلگوش کن
 ات۔ منارا و تاوت وتی مزنی ء باور بوت ء دل شہ گل ء بال بوت کہ مارا
 مردمانی ردء حساب کنت ء جہان ء تہا ہنچیں نزوریں پس کشوک ہست
 کہ آوان ء مئے دست ء گرگ ء پکارانت۔

کڈکی ء آروسی ہر روج بوتنت ء مئے دتکی گوازی آنی جاگہ گسد ء
 زیانی ہبیلی ء تہا رستگیں کہنیں گز ء ساہگ ات۔ اے گز کئے زانت
 چٹکس کہن ات۔ آئی بندشہ ڈگار ء کمیں تل گپت ء گھوازے دور بوت
 اتنت ء ہر جاگہ کہ گھوازے دور آہت اتنت آ جاگہ ساپ اسپت اسپت
 ء چوہشکلیں بند ء ودی بوت، بلے آ زندگ ات۔ ہمے تل گرو کیں جاگہ چچ
 ء چچ ات ء ہمنکس ات کہ مئے وڑیں پنچ سا لگیں زھگے پہ جوانی وتر ء آئی تل
 ء چیردات کرت۔ ایشی تہا پیش ء ہاک مچ بوت۔ بلے نوں دو سال ات
 کہ مادرستاں ہائی چیراوتی گوازی ء ہنکین ء دوار جوڑ کرتت ء آ راماچٹ
 ساپ کرتت۔ ہائی دیمادو کسانیں گد (گشان) تالان کرتت ء دگہ یک
 گدے گوں بندک ء کر ء پہناداں اڑیناں کلہ یے جوڑ کرتت ء اے بانور ء
 جاگہ ات۔ ماپہ وتی دتکانی سانگ بندی ء گوں و تاہبر کرتت ء وت شہ دتکانی
 نیمگ ء گوں و تاہری ہبر کرتت ء کدی جنگ کرتت۔ برے برے یک دتکے
 مردبیاں ء وتی دتکیں جنین ء راجت۔ ہما جتکیں دتک ء مردماں کات گشت

شمئے "مردم" مئے مردم ء جنت۔ یا کدی کدی ماہمے دتکان ء مردی نام
بکشات ء آوان ء شہ یکے دومی ء پہ مدامی جتا کرت۔

یک روچے کمیس سردات۔ پرچیکہ ہشکلیمں چلگ ء بندات ات۔

بلے ما انگت ہما درچک ء بن ء آ سے روک کرتت ء نشت اتاں۔ مرچی
مئے نزیکیمں ہمساهگانی زہگ اوں پہ گوازی ء آہت اتنت ہرکس ء شہ وتی

گس ء شپ ء جوڑ کرتگیں ناروشت۔ بٹ ء ساگ آ ورتت ء مروچی جن ء
روچ ات۔ تنے وھدی شیر گرم نہ بوتت کہ زہگاں منی ء گسد ء آ روس ء ہبر

بست۔ ہما دمان ء دُزکی ہنی بند ء نکاح بوت۔ منا یک جنکے ء وتی اسپتیمں

گدس ء بست کہ آ منی پاگ ات۔ دمانے ء پد یک جنکے ء کہ شہ ما کمیں مستر

ات۔ مئے نکاح ونت ء من کلہ ء شتوں۔ کلہ ء تہا گسد نشتت۔ مادوئیں

دیم پہ دیم نشتاں۔ آئی شہ وتی کسانیں گپتان ء (پندول) پہ وتی نازرکیں

دستاں لہتیمں ہر ماگ کش ات۔ یک دانگے منادات ء۔ آدگران ء وت

وارتے۔ کمیں دیر ما نشتاں پد ا ما توار کرت۔ بیات مئے کلہ ء دُور کن ات۔

شہمے جنکاں یکے منی ماس بوت ء یکے آئی ماس بوت۔ آوان ء نندو کاں

مبار کبادی دات۔ ہمد ا شہ گل ء آواں توار ء گوکار کرت کہ ہمے وھد ء

گسد ء پس تمر داں در آہت ء راست ء مئے نزیک ء آہت۔ مادرستیں

زہگ بے توار بوتتاں۔ آئی بخت کرت:

”ہاں زہگاں بازگو کارکن ات باریں کئی دتک ء آروس انت“۔
تنے وھدی ہج کس ء پسونہ داتت کہ منی چار سا لیگیں براس ء گوں

چچیں زبان ء گشت۔

”لا..... لائی..... آشور..... بوتہ“۔

”گوں کئے“

تمردان ء توار ء تہادگہ وژین ہل ء درازگازی بوھگ ء ات ہاس
ہماہل کہ پہ یک چیزے ء زانگ ء مردم ء سک بے تاہیر کنت۔

”گو..... گشد.....“

”گسد“

آئی توار یک رندے سک برز بوت پدا دیستے اے گوئڈوانت۔
ہج ہبرے نہ کرت البت اینکے گشت:

”سنیل کن ات وتر ء مہ جن ات“۔

گوں ہمے ہیالاں دلگوش مس نپادانی سر ء تچک اتوں کہ پس شہ
سہب ء نماز ء رند پدی گس ء آھت۔ ماس آچخانہ ء سر ء نندوک ات ء
آج ء چوہا بے روک ات۔ منی کستریں براس گوں ماس ء یکجانشت ء آ ماس
ء رامرچاں گیشتر دوست تر ات۔ پرچیکہ آئی نوک یونیورٹی ء داخلہ
زرتت ء گیشتر شہ گس ء ڈن ات۔

پس ءِ گوں آئیگ ءِ ماس ءِ گوش ءِ بن ءِ چیزے مداں مداں گشت
 دگہ ہر منی گوشان نہ کپت۔ بیدے شہ گسد ءِ پس ءِ نام ءِ گوں آئی ہبر ءِ
 ہلاں کنگ ءِ آہر سے آں کمیں بچکند ات ءِ منی نیمگا چارت ءِ من اوں وتی
 لپ شہ سر ءِ شانے ءِ گوں یک ءِ دوست ءِ آوانی نزیک ءِ آہت نشیتوں،
 پس ءِ تسبیجان ءِ ہورت ہورت چارت۔ ماس ءِ اوں پس ءِ نیمگا چارت ءِ
 وتی سر ءِ کمیں لکشگیں گشان ءِ راست کرت ءِ پہ یک کٹینکے ءِ اشکراں سر ءِ
 چیر کنان ءِ ہبر ءِ لگ ات:

”بولانی پس وتی گپ ءِ بکش کہ تئی بچ.....“

آئی وتی ہبر پیلہ نہ کرتت کہ منی نیمگا گوں ہنچیں مہرے ءِ چارت
 ءِ کہ من ہمے پگر کرت کہ تیوگیں جہاں ہمے یکیں مہری گندگ ءِ مٹ
 بوت نہ کنت۔ آ دویناں تنے وھدی ہچ چیز نہ گوشتت، بلے من شری ءِ
 سر پد اتوں کہ آ منی ءِ گسد ءِ سانگ ءِ ہبر ءِ کنگ انت ءِ من اے ہبر ءِ سر ءِ
 باور داشت کہ تمرداں منا الم ءِ زاماس کنت چئی ءِ کہ ماشہ آواں ہچ وڑ ءِ
 سستیں مردے نیاں پدائے ءِ آوانی دور سیالی یے اوں ہست ات بلے
 من شری ءِ سر پد اتوں کہ مروچی باندا پہ سیال داری کس سیالی ءِ سانگ بندی نہ
 کنت ءِ اگاں مے مالی جاور بد بو تین ات تہ آئی کدی منارا زاماس نہ
 کرت۔

”بیچ ترا مبارک بیت۔ من مروچی سہب ء گوں تی نا کو تمر داں
گپ کرت آئی منا گشت۔ دوئیں تی وتی زہگ انت پہ آروس ء ہر کدیں
بکش ءے منا ہبرے نیست ءے سانگ من نہ لوئیں۔“

”ناں من پہ وتی بیچ ءے سانگ ءے مراد یگ اُن منی ادا کجام بیست
بچک انت ہمے دوئیں انت۔ اللہ پردگ ءے اش پکنت۔“

ماس ءے وتی ہبر ہنچیں وڑے ءے گشت کہ ہج ردکنگ ءے وڑے نہ ات
پمیشی ءے پس ءے اول ابیددگہ ہبر ءے اے بحث سرجم کنان ءے گشت:

”ہروڑ کہ تی دل لوٹیت بلے اے دو سے ماہاں بوت نہ کنت۔ من
پہ دو ماہ ءے ٹرینگ ءے کوئہ رین ءے بولان ءے دو ماہ ءے پد وتی ایم اے ءے امتحان
دیگی انت پدا شمازان ات شمے کارزانت۔ منا ہر چیز کہ کش ات من
ہماوڑ کنیں۔“

اے ہبر پس ءے جوانی ءے پدر کنوک اتنت ءے آئی گس ءے تہا مے
درستانی سک ہیال کرت۔ روج ءے ڈی۔ سی ءے دفتر ءے کارے کرت۔ پیشیم ءے
پد گیشتر گس ءے ات ءے ہما درستیں دفتری کارے گس ءے سرجم کرتنت کہ اود ءے
سرجم نہ بوت اتنت۔ شہ ہما کہ آسپر نٹنڈنٹ لگ اتت کارے دگہ گیشتر
بوت اتنت۔ تمر دان لوکل گورنمنٹ ءے تہا ڈی۔ اوات۔ آئی ءے منی پس ءے ہما
ورنائی ءے کسانى ءے سنگتی ات۔

پہ گسد بازیں مردماں پیش ء لوٹت، بلے آئی پس ء نہ دانت۔
 آئی درتیں گس ء مردمانی لوٹ ہمیش ات کہ من آوانی زاماس بباں ء پدا
 پس ء اول گوں آئی ہما پیش ء گپ کرتت، بلے شہ آوانی اے ہبر ء ہج کس
 سہی نہ ات۔

من ہر وھد یکہ شہ کوٹہ ء گس ء کاتوں تمر داں الم ء پہ من نان
 کرت ء ہر وھد ء کہ من آوانی گس ء شتوں تہ منی اولی واھگ ہمیش ات
 کہ گسد ء بکندیں ء گسد منی گورا باز نیات۔ کمیں وش اھت کنگ ء رند
 پدی پادکات ء شہ میار ء دوارگ نیات۔ آنوں وہی ء رستت۔ پہ آئی
 گنگ ء منا باز وھد ء دار کنگ کپت۔ ہر روج من آھت نہ کرت کہ آئی
 کس ء مردم اے ہبر ء دل ء مہ کنت ء وت مناج کات۔ بلے دل ء ہنچیں
 لوٹے کرت کہ پہ لہزاں گشگ مہ بیت۔ آئی اے دوری ء میار ء
 دیستوں دل ء سداں وار ہما کسانی ترانگان ء لوٹ ات۔ آچونیں روج
 اتنت کہ من ء آ یک کلہ ء تہا نندوک اتیں۔ من آئی ء آ منی دست پرنج
 اتنت۔ کدی کدی دیر بوت۔ من ہما وانی گس ء واب کپتوں۔ سہب ء سما
 کرت تہ مادونیں یکیں بالشت ء سر ء ایر کرتہ ء وپتگاں۔ آئی یک دستے
 منی سر ء ایر انت ء چند ہنچو منی بگل ء نز آیان ء واب انت کہ گوں منی
 دور بیگ ء شہ واب ء بست پکنت۔

آ کسانى ء سڪ اسپيت ودى بوت۔ بلے نون کيس شير سبز گندگ
 بوت۔ کدے بالادے باز برز ء شتک بوت۔ هنجو که جندے برزات۔ همے وڑ
 دست ء باہڈے هنجو مزن اتنت۔ من کدى کدى چم مچ کرت چارت ء هما
 کہنيس ترانگانى کتاب پول ات ته آئى تها یک لاگر ء ناسر پدیس گسدے
 گندگ بوت۔ هما کہ مناوتى ء منى آ روس ء اولى نياد ء شه گپتان (پندول) ء
 هر ماگے وارينت، بلے نون آئى ورنائى ء سر جميس براهد اري ء دروشم چو
 پلگ اتنت ء آئى ديم چودشت ء پُر پک ء پُل ء پچيل ات۔

☆.....☆.....☆.....☆

من تنے وهدى گس ء اتوں کہ پس کوئے شت۔ لهتيس روج
 گس ء نشت ء پدا من اوں سرگپتوں ء اودا لهتيس روج نندگ ء سبب
 جاڑوات۔ جاڑو مے يونيورسٹى ء اولى سال ء کلاس فيلوات۔ بلے دوارگ
 آئى دومى سال ء وانگ يله دات ء نون وتى جند ء کار ء بارے بنا کرتت ء
 سڪ سيرات۔ آئى گوں آيگ ء منا لهتيس روج داشت کہ من دايوک اُن۔
 پدا منا موکل ء دات ء من اوں اُرد بست انت۔ ء ديم په کوئے رها دگ
 بوتوں۔ شه منى آيگ ء پيش مے مہروانيس همسا هگ شاه بخت آهت ء
 ماس ء را مستاگى يے گپت کہ تمر دان ء هلك شه گل ء بال انت کہ منى
 زاماس بولان بيت ء وت گسد روج په روج چوپيل ء براهد اري بيان انت

ۛدیماء ۛ گوشے دگہ نورے مانسانتہ۔ من گوں ہمے گل ۛ کوئٹہ ۛ سر بوتوں۔
 ادا وانگ ۛ تیاری آں ، ہچ زانگ نہ بوت کہ وھد چوں
 گوست۔ اے در نیام ۛ سے ماہ ۛ چیزے روچ گیش گوست ات کہ من
 پدی میتگ ۛ شتوں۔

اولی دومی روچ ۛ من دگوش نہ کرت بلے دومی سہی روچ ۛ من دگہ
 وڑیں بدلی یے مارت۔ ماس ۛ پس سک دگہ وڑ ملور ملور اتنت۔ کستریں
 براس اول آ پیش ۛ ٹھکاں نہ دنت ۛ شپ کہ بیت ہرے گوں وت ۛ مداں
 مداں چیزے گشت۔ من کہ نزیک بیں آ بس کنت۔ شہ آوانی اے
 وڑیں ہبراں پدر بوت کہ یک نہ گیگیں ہبرے ہست ۛ آ ہبر ۛ سر بہ مناسک
 بیت ۛ شہ اے پگر ۛ پد مناشک کپت بلکیں تمر داں شہ وتی ہبر ۛ بج اتہ ۛ اے
 راستی ہنچیں ہبرے ات کہ پہ من شہ سگ ۛ ڈن ات ۛ مہر ۛ آس ۛ مداں
 مداں سوچان ۛ مناشہ ہما کسانی ۛ اتس مروچی ۛ بند بند وتی زرابانی آماج
 کرت ۛ نوں من پہ راستی گسد ۛ دوست داشت۔

شپ ۛ مادر ستیں نان ۛ سر ۛ نشت اتیں کہ ماس ۛ ہبریات کرت۔
 ”بچ نوں شما ہر دو مزن ات۔ چے سانگ ۛ دگہ زیاتی ایں ٹم ۛ روم
 تئی پس روت گوں تمر دان ۛ ہبر کنت آ شہ آ روس ۛ پکنت۔“

گوں ماس ۛ ہبر ۛ ہلا س کنگ ۛ من شری ۛ مارگ ۛ اتوں کہ آ اے

درستیں ہبراں پہ دل کنگا نہ انت ء اے بھر ء پشت ء دگہ مزین ہبرے ہست
 کہ آرا شہ منی گیشیں دوستی ء گشت نہ کنت۔ پس ء وڑ ء ڈول اول ہنچوش
 اتنت ء آئی روگ ء تیچہ ء تھا آپیشی ہل ء گرمی نہ ات۔ آوانی اے وڑ منا
 دوست نہ بوتنت۔ بلے من ہچ گے جت نہ کرت کہ پس پا دا آہت
 شت۔ سر شام ء دور دور ء جمبر و دی اتنت کہ شہ وتی جا گہاں پہ تیزی
 تچگا اتنت۔ ماہ ء پانزدہ ات کہ نوں آئی دیم پدی کرتت، بلے پہ من دل ء
 آئی برازا نگت تازگ ء دلبروک اتنت۔ بلے نوں تیوگیں آ زمان جمبرال
 ہنچو مانپوشنگ ات کہ تیوگیں آ زمان جودیم بیاں ات، ترپوکیں ماہ اول اندیم
 ات۔ ہر نیمگا بے تواری ات ء ہنچیں بیمناکیں ساچے جوڑ بوہان ات کہ
 گوں آ زمان ء گندگ ء مردم ء را ہمے گماں بوت کہ انوں جمبر چومشک ء
 دپ ء تچ بیت ء درائیں ہلک ء میتگاں بیگواہ کنت ہنچو کہ مئے کسانئی ء
 دتک ء آوانی کڈک کہ آوانی ترانگ اوں زیانی ء سمسراں بوتنت۔ ہمے
 تہاری ء شہ ڈن ء پس ء آیک ء تواری بوت۔ مادرستیں آئی ودار ء نشت
 اتیں۔ گوں آیک ء آئی وتی گور ء تنکیں کوٹ کش ات۔ کسانیں براس ء
 شہ آئی دست ء گپت برت درات۔

”گپ ان جت آ یوکیں دوشنبے ء آروس انت۔“

آئی اے جبر ہنچیں وڑے ء گشت کہ منا ہنچو باور بوت کہ کسے ء آرا

پہ زور ہبرء پر مان کرتے۔ دگہ مال ء ھال ء ھج چیز ء ھبرے نہ کرت ء ماس ء
 اول ھج چیز نہ گوشت ء بے تو اء ء وتی نپا داں شت تچک بوت۔ آوانی اے
 بے تواری ء بے واھگی ھبراں منا ھنچو بے تا ھیر کرت۔ کہ من ھج گس ء تھا
 نشت نہ کرت۔ آوانی جاور چوش اول نہ ات کہ من اے سر پد بہ بیس کہ
 آوان ء پہ منی آروس ء وشی نہ بیت۔ ماس، پس ء براس ھر سے ھنچوش اتنت
 کہ آوان ء کے لاچار کنگانت۔

آھر سے وپت انت، بلے منا واہب نیاھت ء آوانی اے ملوری ء
 گندان ء منا گماں بیگ ء ات کہ بوت کنت آ اول واہ کپگانہ انت ء
 ھر کس پہ دومی ء رد دیگ ء وتر ء پہ زانت واہ کنگانت۔

من ء کستریں براس یک کوھی ء تھا وپتاں۔ آوتی جاگہ ء تچک
 ات۔ بلے یکوشہ یک دست ء دومی ء لیٹ ات۔ من وتی سگریٹ ء ڈبی
 زرت ء ڈن ء در آھتوں۔ جمبر ء وتر ء سک نز آ ورت ات ء گوں آئی
 گندگ ء مردم ء را بیم ء زرت ء نون شہ دور ء گروک وار وار ء چیلک
 بوتنت۔ من وتی ھبیلی ء نیام ء کنر ء در چک ء چیر ء اوشتاتوں کہ آئی بارو ء
 ماس ء پس ء گشت کہ اے سک گران انت ء ایشرا جنے ھست بیگانگ ء
 شپ ء پرے نزریکاں نیلت ء اگاں وتی یے تر سینیت ء نہ جنت ء۔ شہ
 جمبرانی سبب ء چوناھی ء ھب ات۔ بلے کنر ء چیر ء نواں سک شرات۔

شدءِ گسدِ عزیٰ آنی ہبیلیٰ ءِ کہنیں گز تہاری ءِ پہ الاجے ودی بوت۔ اے
کنز ءِ آگز دوئیں مے یاتانی دوار انت۔ آگز ءِ بن ءِ گیش وهد گوست
ات، بلے اے کنز اوں مے کسانی ءِ مہرانی شاہدات۔ من مدام اے کنز ءِ
سرءِ بالابوتوں۔ ایشرا شرچنڈات۔ پدا شہ جہل ءِ کیوکیں کنزان
کیتوپر کرتنت ءِ راست گسد ءِ ہد ءِ شتوں۔ منی کسانیں براس شہ من
دانگے لوٹات، من پہ نادلکشی دات۔ بلے گسد ہج مہ لوٹاتیں۔ من وتی
دوئیں کیتوانی کنز بے آئی گشگ ءِ آرا دانت۔ اے کنز ءِ آگز ءِ شاخاں
مے جونگلو بست اتنت۔ من جونگلو ءِ سوار بوتوں آئی چٹ ءِ را چندینت۔
من برزشتوں ءِ آئی پہ وتی نازرکیں دستاں منا چندینت۔ پدا من آرا ہنجو
گوازی دارینت۔ چونیں روج اتنت بلے من دل ءِ گل اتوں کہ نوں من ءِ
آپہ راستی یک باں۔ اے وهد ءِ من پہ دست ءِ وتی گھڑی ءِ چپ ءِ چاگرد ءِ
ساہگ کرت ءِ وهد ءِ را چارت۔ کساس شپ ءِ یک ءِ نیم بوتت ءِ من ہما
یک وڑاشتوک اتوں ءِ گوں دل ءِ وڑ وڑیں ہیال آران ءِ کدی وش
بوتوں ءِ کدی ہنجو دل ءِ تہا لہڑ کرت چوہمے جمبرانی وڑا کہ آسر شپ بیگ
انت نز آہتگ انت ءِ مردم ءِ شہ وتی چارگ ءِ بیم دار کعت۔ بلے گوارگ ءِ
نام ءِ نہ زانت۔

اے مے ڈک (گلی) ءِ باز کم مردم روت ءِ کیت ءِ شپ ءِ چٹ

بے تواری بیت، بلے نوں کمیں تواری تواری بے بوت تناوہدی کہ من وتی
 گوشان ء شری ء ٹا پرینت انت تہ دو مردم ء پادانی تواری تیز روان ء شہ
 اشکنگ ء حد ء گوست انت۔

من آسری سگریٹ بن دات ء کشگ ء لگ اتوں کہ ہور ء ترنپ
 ترنپ ء گوارگ بنا کرت ء من جمبران ء شری ء چار ت نہ کرت ء گس ء
 پتر اتوں۔

”اے وہدی ماہ جوان جہل روان انت؟“

گس ء تہا پتران ء من گوں وتاوت گشت۔ پدی چک جنان ء
 تہاری ء را شری ء چارگ لوٹ ات کہ تہاری ء ہر چیز وتی امبازاں
 زوران ء وتی وژہیمناک کرت۔ بلے نودانی شنزگ ء گوات ء را نوک نم
 کشکس ڈگار ء ہا کانی مسکیں بوگوں ات ء اے ترنپاں لگان ء گوات
 سردیباں ات۔ من آہت وتی جاگہ ء گر میں نپادانی تل ء پتر اتوں۔ براس
 ء ہمگا سنیل کرت۔ آ بے تواری ء اب کپتت۔ پرچیکہ آنوں وتی مدا می وڑ ء
 پدل ء وپت ات حج اے دست پراداست ء لیگ ء نہ ات۔

من ہنچو کہ سر ایر کرت۔ منا ہنچو گمان بوت کہ شہ میگ ء باز دُور
 موٹے ء تواری انت۔

”مہلوک انت آرام اش نہ بیت۔ درمیں شپ ترانت۔“

گوں وت ء آسری تہر کنان ء من سرا یر کرت ء نودانی وشیں
 شنز گانی توار پہ الاجے گوشاں کپان ات ء برے برے ہنچو گماں بوہگ ء
 ات کہ اے نودانی لبہمیں توار نہ انت۔ بلکیں منی تہی حلانی توار انت کہ آ
 نودانی نر میں گوارگ ء وتی زرد ء مارگ لوٹ انت۔

☆.....☆.....☆.....☆

سُہب ء من دیر ء سما کرت بلے گوں سما کنگ ء منا وتا وتیں وسو گے
 ء زرت کہ من وت ء بخت کنگا لگ اتوں۔

”اے چے آروسے کہ ماس وش نہ انت۔ پس پریشان انت ء
 دوشی گشت اش جوان بوت بولان ء آروس پہ جوانی بیگ ء انت“۔ من لہز
 پہ جوانی ء سرازور پردات۔ پرچیکہ اولی وار ء منا بیمنہ کیس تر سے ء زرت ء
 شہ آوانی اے ہبراں من سر پد بوتوں کہ آوان ء اے آروس ء سراسر شک
 بوت۔

بلے تنے وھدی گوں وت ء ہجھ ہا سیں پسلمہ یے نہ کرت کہ ماس
 گوں گلو تگیں چماں آھت منی نر یک ء نشت ء ہبر ء لگ ات بلے ہبر ء و ہد ء
 چم ء ارس ء پراتنت۔

”بچ نکال گوں جاڑ و دوشی جتہ“۔

”کئے“

”تئی نامانی دشتار بی بی گسد“۔

گوں ہمے ہبرء آ پاد آہت من ھچ پگر نہ کرتت کہ چوش بوت
کنت، شہ اے حال ء منی سر تر گگ ء آہت۔ بلے پہ گر یوگ ء ھچ چیزے
بوت نہ کرت ء من ایشی ء شری ء سر پد اتوں کہ جاڑ و ایشرا ھچ جاگہ نہ
گیریت ایو کہ بربادے کنت۔

جاڑ و اوں ہمے میتگ ء مردے ات بلے آئی ہما کہ سر زرتہ دگہ
جاگہاں بوتہ پہ آئی اے وڑیں کار مز نہیں ہبر نہ انت۔ بلے پہ گسد مرک
انت یا شہ آئی گیشتر ات۔ آ وھداں کہ مار دئیں کسان اتاں ء جاڑ و گوں ما
یکجا گوازی کرت۔ آ اول منی وڑا گسد ء دوست داشت، بلے پدا شہر ء
شت ء آئی گوں یک وانندگیں جنکے ء اون مہر کرت۔ ء پدا ھمد آروس
کرت۔ پس ء مرک ء پد درتیں مال ء مدی ھمائی دست ء کپت
انت، آئی زندھال ء جادر ھنچوش شر انتت کہ کس ء اے پگر اوں کرت نہ
کرت کہ آوتی سر جمیں براھد اریں زندا چوش پہ وتی جند ء دستاں نلگیں آئی
آماج کنت۔

چونا ھمی ء گسد ء آئی کسانی ء دیست ات، بلے وھد یکہ پاری
من ء آ یکجا آھتاں تہ آئی ء منا گشت کہ ”گسد سک براھد ار بوتہ۔ وت
ئے بگرے دگر ء پیروزے نہ کن ئے“۔

پہ اے میتگ ء آ رادگہ ہج کار نہ ات۔ اگاں آئی پیریں ماس ء
کستریں براس ء یک گہارے ادا مہوتین انت۔ پاری کہ گسد ء دیستت
ئے امبراں پہ باز دیریگی اہت ات۔

ہما سہب ء مہلوک ء تگ ء تاج بنا کرت۔ ہما نزیکیں مردم سہی
انتت کہ گسد جتہ، منا گوں در آ یگ ء ہر کس ء گوں ہنچیں چماں چارت ء
گوں ہنچیں زبان ء تونی گالوارے ء ہبراش کت کہ من وت ہبکہ بوتوں ء
شہ آوانی ہبراں ہنچو زانگ بوت کہ گوشے من وت گسد ء گوں جاڑو
روگ ء گشتہ۔

ہما سہب ء منا ماس ء پس دویناں شری ء سہنگہ کرت کہ سر کس ء ترا
گشت:

”گسد تی دشتار انت ہج مہ من ءے“۔

ء من اول ہر جاگہ پہ ناکا میں ء ناد لکشین وڑے ء گشت کہ آ منی
ہچی نہ بوتہ۔ بلے تہا منی بالاد پرشتت۔ ماس ء پس ہنچو بے چاڑا انتت کہ
تیوگیں گس ء ساچ بدل بوتت۔ آ پیشی کندگ ء ٹہک دیگ ء دلوشی زیاں
بوت انتت۔ تمر دان ء جن ءے شہ شرم ء مرت انتت۔ ہلک ء در ستیں
شرپ داریں مردم ملور انتت۔ پرچیکہ آواں گسد ء اے ہلک ء شرپ
زانت۔

ہبرء تالانی ء دیر نہ کرت۔ در میں کوہ ء کوچگاں اے ہبر ہنچو گوں
زوتی ء پرشت کہ کتے تیزیں گوات ء تہا گلہ آنی ہشکلیں جو اناں بخلو کے
مان بداریت۔

تمر داں گوں وتی دو ورنائیں زہگاں شت پہ گسد ء شوہاز ء مئے
دل ء لوٹ ات کہ منایا پس ء بکش انت کہ برواں گسد ء شوہاز کناں بلے
شہ وتی ہانوادھی ء ہجالتی ء ہج چیز اش نہ گشت ما اول و ترادنیاء دیماشہ اے
درستیں چیزاں دُورداشت۔

ماس ء پس ء کتیریں براس ء و ترا دُورداشت کرت بلے من گسد ء
ہر وڑا زندگ گندگ لوٹ ات۔ پیشی ء دومی روج ء من وتی وڑا
در آہتوں۔

☆ ..... ☆ ..... ☆ ..... ☆

کوئٹہ کراچی ء پاکستان ء درستیں مزینیں شہراں مردم راہ دنیگ
بوئتت۔ شہ روگ ء پیش ہلک ء درستیں کماش نشت۔ گوں وت ء پسلا
اش کرت کہ اگاں دوئیں دست کپت انت گشگ بہ بنت۔

گشگ ء پدا گسد ء من ایشراہج وڑا سگ ات نہ کرت۔ پرچیکہ
آرا کدرت ء پہ مہر ء جوڑ کرت ات آ کجا ء مرک ء سیائیں پنجگ کجا۔ آئی
وہی ء درچک ء پروشگ ء دل نہ لوٹیت۔

منی چمآں آ مستریں گناہگارے ات۔ پرچیکہ شہ درستاں گیشتر
منی بالادے شینگینت ات۔ اے جہان ء مردم ہروڑ بہ بیت زند ء تیلانک
دات کنت کسے ہمراہ بہ بیت کہ مہ بیت بلے آ شہ من گیش وتی جند ء زند
ئے پہ وتی دستاں گوں ناسرپدی آج ء جلاں دؤر دات۔ پہ آئی شہ پشت
کپت۔ جاڑ و تنکد آرا داشت کرت کنت۔ تنکہ مردم شہ جہان ء چمآں
چیر بوت کنت ء بوت کنت۔ مردے وتی دل ء سنگے ایر کنان ء و تراپہ یک
مردے گی شہ جہان ء چیر بدنت، بلے شہ وتی جند ء چون و ترا آزات کرت
کنت کہ آ روچے نہ روچے ماراشت ء بنا کنت ء ہر و ہد یکہ مردم ء جند ء
شہ وت ء جت کنگ بنا کرت۔ آ و ہد ء بنی آدم جہان ء دیدار وگ بست
کنت۔ بلے شہ وتی جند ء چوں چیر بوت کنت گسد ء زیبائی ء بالاد ہنچوش
ات کہ مردم پہ آئی گنوک بہ بیت بلے نئے کہ چوش کہ شہ آئی نازرک ء لہمیں
ہلاں پاندگ چست کنان ء آرا ہنچو پہ کنت کہ آ زندگ ء ایتک بہ بیت۔
جاڑ و اے ہبر ء راچوش مزن نہ زرت۔ پرچیکہ آئی ہر چیز ء راگازی زانت
ء اے کاراوں آئی یک گوازی یے پگر کرت۔ بلے تنے و ہدی ہبر ہج دیما
نہ شتت کہ جاڑ و ء جنین ء گوں وتی نزیکیں مردماں گشتت کہ نوں جاڑ و منی
براس انت ء نوں من پہ آئی جنے بوت نہ کنیں۔ اول من زانیں جاڑ و زندگ
نہ مانیت ء اگاں و ہد ہنچوش پہ کنت کہ آ زندگ ء و ترا بہ بیت اوں منی مہر ء نہ

گندیت ءنئے وتی ہشت ماہی زہگ ء آئی نزیک کلین۔

آئی ء گوں گسد ہما و ہد ء سیالی جوڑ کرت اتنت کہ من کوئد ء
 رھا دگ بوت اتوں۔ شہ من ء پد آئی گوں گسد ء کستریں براس سخر ء سنگتی
 کرت ء ہر روج آوانی دیوانجاہ ء شنت۔ اے درتیں و ہد ء کہ آ اودا بوتہ
 آئی کارہمی بوتہ کہ من چون گسد ء رد بدین۔ اول آرا ہچو گوازی یے
 دات۔ پداپہ آروس ء زانگے کہ بوت نہ کنت ء آرا دشتارے ہست پہ
 جیگ ء چاڑھکہ ء کرت ات۔ آوانی سیال داری آنی بارو ء پیرا
 درتیں ہلک سہی بوتت پد ء منی ماس ء پس اول شری ء سہی بوت اتنت۔
 بلے شہ تمر دان ء دز بندی ء پد ء منی مہر ء دیمالا چار بیان ء اے زھر ء پیالہ ء
 ورگ ء تیار بوت اتنت۔

شہ گسد ء جیگ ء آئی کستریں دوئیں گہارانی سانگ پرشت
 انت آئی دوئیں گہارانی ہبر بندی اول بوت اتنت ء آدم و داری اتنت
 کہ شہ مستریں گہار ء آروس ء پد کستریں آروس ء بد ء بست کنائیناں۔
 ہمے لہتیں روچانی تھا آ گس ویرانگے ء بدلنی بوت۔ آئی تھا ہر کس زندگ
 ات۔ گشت ہبرے کرت بلے وتی وجود ء تھا مرتت ء ہر کس ء بالاد پہ آئی چو
 کوہ ء گراں ات کہ آوان ء ہچ پہ گس ء در آگ ء نہ اشتے۔ ماس اش
 شب ء روج گس ء تھا کپتت۔ گریت ء گہارانی رنگے گشت ات ء

براس ءے ہنچو بڈت اتنت کہ وتی دیم اش آدینک ءتہا اول چارت نہ
کرت۔

آوانی گس ءتہا ہرچی بدل بوتت درستیں واب ءھیالانی
سارتیں منکیر انبوہ بوت اتنت۔ آواں مہلوک ءراجچ جم پیش داشت نہ
کرت بلے مہلوک ات کہ پہزانت کات جست اش کرت۔

”باریں جنک ءہال آہتہ نہ آہتہ“

باز ءراجچ جست نہ کرت بلے آواں ہرکس ءرابدیتیں۔ ہمے پگر
اش کرت کہ شہ ماہمے جست ءپسو ءلوٹت۔

تس دو ماہ ہر نیمگا مہلوک کشت ءشوہاز اش کرت۔ من وتی وڑا
گشت اُن۔ بلے آدوئیں گار اتنت۔ آسر ءیکے ءہال آورت کہ دوئیناں
آروس کرتے۔ چونامھی ءمہلوک ءباز پیش وڑ وڑیں ہبر تالان کرتت کہ شہ
آواں یکے ہمیش ات۔ بلے اے رندی اے ہبر راست ات۔ پرچیکہ شہ
جاڑو ءنیمگا لہتیں معتبریں مردم اہت انت ءمعافی اش لوٹ ات ءہمے
ہبر ءراہمد اہلاس اش کرت۔ تمر دان پیرا ہبر سک سک گپت بلے پدا
ہمساہگ ءدوستانی گشگ ءپدا من اتے کہ شرانت من راضی اُن ءمن
دوئیناں نہ کشیں بلے تنکہ من زندگ اُن منی گورا میانت۔

اے ہبر ہنچو زوت چست بوتت ہمے وڑ جہل کپت بلے جاڑو ءجینن

وتی جاگہ ء راست بوت پرچیکہ آئی گوں جاڑو ء ودی بیگ ء وتی سہین
(سون) گپت ات۔ حال کات کہ نوں جاڑو ء گسد شریں زندیے
گوازیگ ء انت۔ شہ اے حال ء شہ درستاں گیش مناوشی بوت۔ چی ء
کہ من گسد ء وش ء شات گندگ لوٹ ات۔

وہد یکہ اے ہبر چٹ سرد بوت نوں ماس ء گوں من ہبر کرت کہ ہما
وہد ء من کوئہ ء شت اتوں۔ آوانی سیال داری جوڑ بوتنت ء یک روچے
تزدان گسد ء سک جتہ ء آئی سرا براس ء گہار ء ماس درتیں چارو بوت
انت، بلے آ جاڑ وانگت آ رادرکت کرت۔

منی رزلٹ ہمے جنجالانی نیام ء در آہت ء من گوں باز شریں
نہراں پاس بوتوں۔ بلے آوشی کہ بیگی ات نہ بوت گسد ہروشی آن ء ہنچو
زہر کرت کہ ہجوشی یے پہ راستی وتی گندگ نہ بوت ء کدی کدی ہنچوشیں
مارشتے بوت کہ مناشہ وشی آں بیم زوریت ء من کوشت کرت کہ وتر ء گوں
ہجوشی یے ء اینکس نزیک مہ کنیں کہ بانداشہ آئی دُوری ثورناک بہ
بیت۔ یک ہنچیں بے باوری یے ودی بوتت کہ مناوتی جند ء سر ء اول بھیسہ
نہ بوت۔ اے تیوگیں دنیا گوں وتی مردماں پہ من بیگانگ اتنت ء ہر ہبر ء
پشت ء من سداں دگہ ہبر ء چیزیں مکسد دیست۔ ء منا کدی کدی ہنچو گمان
بوت کہ من دنیا ء راستیں چہرگ ء دیست کنیں۔ بلے راستی ہنچو گران ات کہ

پہن روچ ء شپ یک وڑگران بوتنت ء آسراء یک ہنچیں وھدے آھت
 کہ من اگاں یک ماھے گس ء بوتینوں تن نزیک ء ہمساهگانی گساں نہ
 شتوں۔ اے باوری ساچ روچ پہ روچ وڈان ات ء منی وجود ء چپ ء
 چاگرد ء وتی دیوال ءے باز تک کرتت ء من ہچ چیز یک دروشم ء دیست نہ
 کرت۔ شہ گسد ء روگ ء پد من پہ راستی سر پد بوتوں کہ آ یک جنکے نہ بوت
 بلکیں یک تیوگیں دنیا یے بوتہ نوں بے آئی ہر نیمگا ایجکی انت ء من ہچ وڑا
 سرجم بوت نہ کنیں۔

ماس ء پس ء واھگ ات کہ من آراشہ دل ء بہ بریں پرچیکہ روک
 پدی نیانت ء من وت اول زانت کہ زندھروڑ بہ بیت گوازیگی انت۔
 اگاں گسد منی بہر ء نہ کپت ء منا سرجم ءے نہ کرت گڑا پہ یک ہنچنے ء من
 وت ء راوت شہ وت بیگانگ کرت نہ کنیں کہ منی اے سالانی سیالی یے
 شموشکار کرتنت۔ اے درستیں ہبرانی زانگ ء پد من اول ہر کدیں ہبر ء
 پسلہ ء وھدکات۔ من ہچ گامے زرت نہ کرت۔ مھلوک ء اول نوں
 شگان ء جنگ ء زاناں دمبرت کہ منا آ پیش ء وڑ ء ہردومی ہبر ء سراء شگان
 اش نہ جت۔ اے ہبر کہن گردان ات بلے دومی سال ہلاس نہ بوت کہ
 گسد ء کہہ دوارگ نوک بوت۔ پرچیکہ یک روچ جہل دیگر ء یک مردے
 ء پہ تگردان ء کلوھے آ ورت کہ گسد سک ہزاب انت ء جاڑ وگشتہ اگاں

مردم نے ہست بیانت برانت نے نہ تہ من وت یک روچے ء بے ء
سوار کناں رھاد گے کنیں۔ پرچیکہ نوں آئی پہ وت دگرے ودی کرتت۔

اے حال ء درستیں ٹپان ء پدا تازگ کرت ء ہنچوشیں مارشتے
بوھگ ء ات کہ گسد زی شہ گس ء جستہ۔ بنامی آنہ ات ایش ات کہ نوں
گسد گوں کجام چمماں اے میتگ ء زندگی کنت۔ گوں اے بنامی ء داگ ء
کئے آراوتی کنت ء آئی شہ وتی کرتکیناں نہ ایو کہ وتر اسوتت بلکیں آئی
دوئیں گہارانی ہاترا اوں کس لوٹگ ء چاڑھکہ نہ ات ہمے تمردان کہ میتگ ء
دمگ ء جوانیں نامی نیں مردے زانگ بوت پاگ ء جہل بوتت، بلے
پہ من شہ درستاں مستریں گپ ایش ات کہ دنیا گسد ء ہر چنکسیں سزایے
بدنت آاے سزاء مستر بوت نہ کنت کہ تیوگیس زند ء وتی جنء دیما ملامت
بہ بیت۔ آئی ارواہ چہانٹ ء ات۔ دنیا اگاں لٹے جنت ء آئی درد پہ
دمانے تازگ انت۔ اگاں داگ ء بدنت اوں تنکہ تازگ انت سوچیت
پدء شربیت بلے اے ہما داگ ات کہ آئی ارواہ ء بند بنداں ہنچو ساچان ء
نکش ات کہ تنکہ اے نپس آئی جان ء ہست بیت برجا پشت کپیت۔

”منی گسد ء دنیا شد ء مستریں سزادات نہ کنت ء نئے گسد وت

وتر اپہ ایتنکسیں ردی ء شد ء مستریں سزایے دات کرت کنت۔“

اے ہما ہیال ات کہ روتج ء تہا سد وار منی پگر ء کات۔

ماس ءِ پس ہر وڑ بہ بنت ماس ءِ پس انت تمر داں باز کوشت کرت
 کہ مہ رئیس بلے بے وسیں ماس ءِ لا چار کرت ءِ تمر داں پہ لا چار ءِ نا الاجی پہ
 چکی ایں دے ءِ وتی مستریں پنج کہ شہ گسد سالی کسان ات دیم ءِ
 دات کہ بہ روت آرا بیاریت۔ ہلک ءِ تہا گپ بنا بوتنت۔ ذالہواں و ترا
 پہ وڑ وڑیں بختاں جوڑ کرت تنے و ہدی آھج نیاتت ادا وڑ وڑیں ہبر تالان
 بیان بوتنت ءِ شہ آواں یک گپے سک تیز گردگ ءِ ات کہ گسد ادایت آئی
 ماس ءِ پس آرا گشت۔ اول منا اے ہبر باور نہ بوت۔ بلے و ہدی اے
 ہبر ماس ءِ گشت مناشری ءِ سر ءِ باور بوت کہ پہ راستی اے گسد ءِ پدا انت
 پرچیکہ گسد زندگ ءِ یک ہنچیں جستے ات کہ ہج کسے آئی پتو دیگ ءِ
 چاڑھک نہ ات۔ دوارگ مستریں سکی ایش ات کہ نوں گسد یک جنکے ءِ ماس
 ات ءِ شہ آوانی آروس ءِ ہشت ماہ پدا جنک و دی بوتت۔ چونامھی ءِ جہاں
 زانت کہ زہگ شش ماہ ءِ اوں و دی بوت کنت۔ بلے پہ گسد ءِ زہگ ءِ
 ہر کس دومی ءِ گوش ءِ بن ءِ گشت کہ اے زہگ شہ آوانی نکاح ءِ پیش وتی
 ماسی ءِ لاپ ءِ کپتہ۔ دومی ءِ بنام کنگ ءِ دومی ءِ عیبانی پلگ شہ درستاں
 ارزان تریں کارانت۔ باز و ہدی مردم سک شرشریں کار کفت ہج دیوانانی
 تہا آ وڑگوں ہب ءِ واہگ آوانی زانتکاری ءِ ہبراں نہ کفت۔ چوشکہ یکے
 بنام بہ بیت۔ آرا دھلاں کفت۔

اے کلوہ ء راجا روج نہ گوستت ء دور روج پیش تمردان ء مستریں
 پنج پتی گہار ء پدا شنت۔ گوں ہلک ء درستیں مردماں من اول و دار یگ
 اتوں بلے منی ماس ء پس ء گوں سک سکئی ء منا مکن کرتت کہ اگاں گسد بنیت
 ہج سوج ء مہ کنیں۔

نماشام ء وهدات روج برکت بوتت۔ من وتی ہبیلی ء دیما
 اشتوک سگریٹ کشگ ء اتوں۔ دل ء راہجہیں ہلے ء زرت ات کہ نئے
 من ایشرا گل نام دات کرت کت نئے ترس ء۔ ہر کہ آئی آگت ء وهد پمینی
 نز ء نزیک بیان ات۔ منی بے چاڑی ودان ات۔ برے برے من وتر ء پ
 ہمے ہبر ء دلا سہ دات کہ چونامھی ء شہ منی چھٹی آں چار روج پشت کپتہ ء من
 وتی پوسٹ ء کیچ ء رئیس ء کیچ ء من شہ اے یاتاں بلکیں دور بیس ء پدا
 دوارگ من اودانوک ناظم لگ اتوں نوک نوکیں مردم گندیں اے درستیں نہ
 دشی آئی ترازاگاں دل ء بریں۔

درستیں جمبر دور چٹ دور شنگ اتنت۔ ہما کہ دوشی بست آتھ ء ہمے
 پیشیم ء کمیں گوار ات ء ڈگار اش مرگ آپ کرتت۔ نوں شری ء زانگ
 بوت کہ شپی استار سیاہیں شپ ء دل بند ء ہنچو تالان بنت ء تر پنت کہ ہر کجام
 جتا یک دستا نے ہسابے دنت۔

شام ء وهد ء رو برکتی نیمگا یک ہنچیں بیمناکیں سہری یے تالان

ات گوشے ہزاراں واہگاہاں ہون کنناں۔ روج وتی بالاداء کچھگیں سونناں
 شپ ء دامن ء پلو ء چٹ دیاں وتراسا پ کنگ لوٹیت۔ بلے شپ ء راباور
 ات کہ جہاں شری ء زانت کہ مرگ ء سھری ء جگر ء ہونانی رنگ روج ء انت
 ء سہب ء گور بام ء سھری اوں ہمائی انت ء سھر کس شہ اے راست ء پہ جوانی
 پوہ انت کہ منی مڈی ایو کہ تہاری انت ء سھر کس ء رانوان نہ بیت ء وتر ء شہ
 جہان ء چیر دینگ لوٹیت بخت منی دامن ء چیر بیت ء من آرا ہنچو چیر دیاں کہ
 جہاں وتی جا گہا آوت ترادیت مہ کنت۔ من ہمے بیمناکیں پگر ء تہا اتوں
 کہ ناگمان ء شہ مے ء گسد ء زی آنی ڈک ء دو مردمانی پاد برمشانی توار
 توار بوت۔ من وتی لگوش ہانگر کرت۔ تنے وھدی من شری ء گوش نا
 ٹاپرینت اتنت کہ دو مردم ہمے نیم تہاری ء شہ ڈک ء در آیان ء تھردان ء
 گس ء دروازگ ء نیمگانترات انت۔ گوں گندگ ء من شری ء زانت
 کہ بے ہامننی جند ء گسد انت کہ کسانیں زھگے بڈا انت وتی براس ء پدا
 مدال مدال روان انت۔ آئی براس ء سر جہل ات روگ ء ات۔ بلے
 گسد ہمے سر جہلی ء پدی چک جت ء منا چارت ء۔ آئی زھگ ء ہمے
 وھد ء گریو گے جت۔ آ زوت زوت ہبیلی ء تہا پترات انت ء من وتی دومی
 سگریٹ ء منڈاک چکل دیان ء شہ آوان پد دیم پہ ہماوانی گس ء رھا دگ
 کپتوں.....“

یک دگہ بگے

پاری بہار گہ ۽ من ۽ شیبک شہ ہماہانی گس ۽ پہ شکار ۽ یک
اشترے زوراں رادگ بوتان۔ بلے راہ ۽ نیام ۽ کوتل ۽ میتگ گنداں من
شیبک ۽ گشت:

”بیا میر بھرام ۽ لوگ ۽ چاھے وراں پد ۽ دیکھی رواں“۔

آ کدی میر ۽ لوگ ۽ نہ شتت بلے من میر ۽ لوگ ۽ چو وتی لوگ ۽
رنگیں زہگ ۽ اتوں۔ پرچیکہ پیش ۽ مات اوں کوتل ۽ میتگ ۽ نشتاں۔
وہد یکہ من وہ جماعت در برت ۽ کالج ۽ وانگ ۽ کوئٹہ ۽ شتوں تہ پدا پس ۽
پہوت ۽ کوئٹہ ۽ کار ۽ بارے در گیت ۽ ماسر جمی ۽ کوئٹہ لڈ اتاں۔ بلے پدا اوں
کدی کدی انگو کا توں تہ الہم ۽ یک برے میر ۽ لوگ ۽ شتوں مردم وتی جاگہ

ء من ء میر ء درستیں گوئدیں نواسگاں زانت۔

میر بھرام ء بیٹھک ء پترگ ء گس ء درستیں زھگ منی سرء پررتک
 انت۔ ہنچوش کہ آوان ء پسرء کسے ء ہال دات ریحان آگ ء انت۔
 من زھگانی جم بوھگ ء سرپد بوتوں کہ آشکر ء وش لوئنت ء منا پہ زھگاں
 ہر وھد ء شکرگون ات۔ چیزے زھگ من ایوک ء یک یک بک اوں
 گپت۔ بلے منی سنگت ہما وھد ء ہبکہ بوت وھد یکہ میر ء پنچ ساگیں
 سیاہیں نواسگ کہ مودے گراتنت، لنٹے سیاہ ء مزن ء زند گرانزے چچ ء شہ
 ایدگہ زھگان رنگے پہک ء جئات ء اے ٹی دروشمیں زھگ ء راکس ء
 بدیتیں ہچ پگرے نہ کرت کہ میر ء نواسگ انت۔ بلے آ میر ء نواسگ
 ات۔ آ رء دو رنداں بک گرگ ء پداوں من یلہ نہ دات۔ شہک ہبکہی ء
 گوں من ء مداں مداں گوش ء بن ء جھت کرت۔

”تو پرچے اے زھگ ء یلہ نہ دیئے۔ دو بک ات گپت، بس انت

ء۔“

من سرپد بوتوں کہ آ زانگ لوئیت، بلے من ہبر نہ کرت۔
 زھگ ء چمانی تھا چارت ء کمیں پگر ان کرت تنکہ پوے دات پکنیں۔

☆ ..... ☆ ..... ☆ ..... ☆

سہب ء سرء تنے وھدی روج برزنہ بوتت کہ نادر ء ماس مھگل پہ

آئی کار ۽ جاگہ ۽ نان آ ورت۔ بلے مرد چچی گوں آھگ ۽ آھبکہ بوت۔
 پرچیکہ نادر ۽ جیت ۽ گوک شہ بزیں گزراں آدیم اوشتات اتنت ۽ وت نادر
 کیں دور میتگ ۽ آ پدار ۽ ہشت داه گام دور تنکیس ریک ۽ سر ۽ واب ات۔
 گزانی سر ۽ مرگاں گوں مھگل ۽ گندگ ۽ پڑی پڑی بنا کرت کہ ہج بس اش
 نہ کرت۔ سہب ۽ سر ۽ سردیں گوات گوں مرگانی و شیں توار ۽ ہر کہ گیشتر نادر ۽
 پپڑیں واب ۽ لولی دیگ ۽ اتنت۔ اوشتو کیس مزنیں آ پدار ۽ آپ سبز سبز
 بے توار گوں گوات ۽ نرمیں کولاں کناراں لابلیٹ کنگ ۽ ات۔ کہ آئی
 گندگ ۽ گوں مردم ۽ ہنچوش پگر کرت کہ آپ پہ زانت وتی چولانی توار ۽
 داراں انت کہ شپ جتیں نادر شہ واب ۽ آ گاہ مہ بیت آئی نزیک ۽
 آہگ ۽ گوں مھگل وتی پادان ۽ گراں گراں ایر کنان کرت تنکہ نادر
 پادمنیت۔

آئی وتی ڈاکو کہ آئی تہا سھریں شیران ۽ گرمیں تا پگی تیں نان
 تریت اتنت ۽ سھریں کسانیں پروزن گے ۽ بندوک اتنت زمین ۽
 ایر کرت۔

”یا اللہ ہیر کن باریں پرچے اے سہب ۽ وپتہ؟“

آئی گوں وت ۽ گشت ۽ گوکانی نیمگ ۽ راھدگ بوت کہ آجگ ۽
 گوں وت ۽ جیت اوشتات وتی ولبہ ۽ ودار ۽ رومست کنگ ۽ اتنت ۽ کدی

کدی ڈگارء ہشکین پلاراں دپ اش سک کرت۔

”بھتاور نہ گشیت کہ ایشاں یلہ کنیں، سھدار چرات انت“۔

آ اے وھدء شہ پلء در آ یوکیں ڈگارء کپوکیں لنگارء نر یکء
اوشتات کہ آ رء گوکاں دیچی چکاں دور دات۔ آئی ادا اوشتاں کمیں
پگر جت کہ زھگء پادکنت یا نا پرچیکہ کار سک منت۔ گوں سدمن تو مجاہ
ڈگارء کشگء اواردگہ یک سدء پنجاہ تو مجاہ ڈگار شوم کنگیء یہ گلہ ہلگی ات۔
نادرء وازدار میر خان محمدء وش بھتیء امبران درستیں ڈگار آپ کپت اتنت
ء آئی ہیالء یہ کوٹگء زرتء سدمن تو مجاہ ڈگار بس انت کہ آوانی
فصلاں وترء جوان زرت۔ پہ اے کارء کہ نادر مچیں آپ وار تگیں ڈگاراں
شوم کنت سک باز وھد پکاراتء شہ دومی نیمگء روج ہر کہ بی گرم بان
اتنت۔ میر خان محمدء دل لرزگء ات کہ چوش مہ بیت شہ گرمیء ڈگارانی نم
بروت۔ پہ اے ہا ترا آئی یک ہشرے کرت کہ آئی تہا میتگء داہ چپت
گوک اتنت۔ بلے شہ یک روجء ہشرء کارالمء کم بوتنت۔ بلے نئے کہ
چوش کہ وازدار دجلم بہ بیت۔

اے درستیں چیز پگر کناں مھگل پدی نادرء نیمگء وا تر بوت کہ آ
انگت سھر یں زر زروکیں ریکء سرء واب ات۔ کہنء دروکیں چوٹے
سرجاہ اتنت بور یں پگی نہیں چادرے پردات کہ پشگے مہ ورا انت۔

”پہ..... آ.....“

آئی وتی ہبر پر وشت زاناں انگت پاد کنگ ءے نہ لوٹ ات
 پرچیکہ آ زاناں در ء شپ ء یسی پاس ء پاد آ یگ دل ء ات کہ آ گوکاں
 زوراں راہدگ بوتت ء آ وهداں آ سماں تنکہ لوگاں نادر گوں گوکاں
 چٹ دور نہ شتت۔ گوکانی گٹ ء ٹلین گانی تواریک وڑ آئی گوشاں کپنتت۔ آ
 وهد ء آئے چٹ و اب ات ء نئے پہک ء آ گاہ۔

آ تے وهدی ہمے پگر ء ات کہ شہ دور ء میر خان محمد ء سا کو
 (محمد اسحاق) دیم پہ ملک ء آیاں ودی اتنت۔ سا کو آ زرا پمیشی ء گون ات
 کہ آ ڈگار ء کشت ء کشار ء بارو ء سک زانتکار ات ء نوں آ راشہ سی سال ء
 کیش ات کہ بزگری کنگ ء ات۔ نہ ایوک ء میر خان محمد مدام شہ آئی ء
 کشت ء کشار ء بارو ء شور گپت بلکیں در ستیں دمگ ء مردم شہ آئی رهشونی
 گزنت۔

گوں میر خان محمد ء گندگ ء مھگل ء چم تازگیں پل بروکیں ڈگار ء
 کپت ء پد ء تیوگیں بینٹے چارت کہ جاگہ جاگہاں جر ء دار چو جوہان ء سوار
 اتنت کہ شہ آواں بازینے را نادر سوتت ء بازینے انگت سوچگی ات
 چیزے پہ لوگ ء تندور ء ہلک ء برگی ات۔ آپ وروکیں ڈگار گنداں مھگل
 ء اول اے ہیال دل ء آھت کہ باریں کجام روج بیت ناوہ اے مچیں

بینٹ ۽ پل بر کنناں مالگ کنت۔

”لو ماجی! آہتگ ۽؟“

نادر وتی پچیس گرانزان ۽ گوں دپ ۽ اوار دگہ پچ کنان ۽ مز نیں
دما نے کشاں گوں جانکش ۽ گشت۔

”ہاں ماس ندریں پاد ۽ بکند تئی واز دارودی انت نزانناں پرچے

مروچی سہب ۽ انگو آگ ۽ انت۔“

آئی وتی ہبر دراج کنان ۽ گشت کہ ایشی نادر ۽ ہبکہ کرت بلے ہچ
وازدار ۽ نیمگ ۽ نچارت ۽ کہ آاے وهداں شہ میتگ ۽ آ پدار ۽ کمیں آ
دیم اتنت ۽ تو ار اش ساپ ات اشکنگ بوہگ ۽ ات۔ آ وتی ماس ۽ سیاہ
چکیں دیما چارگ ۽ لگ ات کہ آئی سیاہیں سینل شہ روچ ۽ زراباں کہ
درہیں روچ کارے کرت دگہ سیاہ گشت چگیں زلپے ہما پیش ۽ ڈول ۽
گوش ۽ دلک ۽ لچت اتنت کہ آئی اے زلپانی سر ۽ ہلک ۽ زالبولاں مدام
ہندت کہ:

”مولد ۽ زلپاں پچار خدا زلپے نہ داتہ تر ۽ بکپ۔“

ڈنگریں مود کہ ریسگ اش پہ آئی مز نیں جنجالے ات شہ سیاہی ۽
حے زرچک اتنت۔ شہ بدرنگی ۽ ہلک ۽ مردماں پہ وتی توازے ۽ نام مہگل
بر کرت۔ وهدیکہ آئی ماس ۽ پس ۽ نام مدک بر کرت۔ اے چارگ ۽

وهدء نادرء دلء شء مھگل و ش رنگ ترے زالبول جہان ء تہا نیست ات۔
نادر وتی دست ء دیم شوداں نیران کنگ ء لگ ات کہ میرء

ساکواہت انت سلاہ ء جنگ ء گوں ساکوگوں نادر ورگ ء لگ ات ء
ورگ ء وهدء دورنداں مھگل ء شیرانی تو سپے کرت۔ بلے میرخان محمد نہ

وارت۔ پرچیکہ آئی سیاہیں دست ء پکوکیں نان ء نارستان ء نہ وارت ء
دل ء بد کرت۔ بلکیں گوں جوانی ء مھگل ء دیم ء نچارت۔ آئی

ھیال ء آ شہ سیاہیں چہرگ ء ہورت چارگ ء شانیت۔ بلے آئی اے
درتیں پگر ء وهدء ہمے کوشت کرت کہ اے دل ء ہبر ء آئی چہرگ مہ

کشیت ء ہاس چم کہ آئی کہنیں بزگر لنگر ء جن مھگل زہر مہ بیت۔ بلے پہ
مھگل اے ہیال نوکیں چیزے نہ ات ء آئی اے جوان زانت کہ میرخان

محمد وتی پس میر سنجر ء پیم ء شہ سیاہیں نکیب زات ء مولداں سک بد بارت۔
شہ نیرن ء رند ساکو میرخان محمد ء ہمراہی ء شت شوم ء چارگ ء آئی دو سے

جاگہ ء ڈگار کونڈات ء نئے چارت آسر ء شورے دات کہ ڈگار ء نم گوں
زوتی ء جہل روان انت اگاں بوت کنت وتی بزگر ء کمک کناں دگہ یک

ہشرے پکنت ء نادر ء اے شورے دات کہ آ لنگار ء دگہ جہل بہ بندیت۔
شہ ساکو ء ہبراں میر ء را اوں مھگل ء پیم ء اے نیمگ ء ہچ دلگوش

ندات کہ مروچی نادر ء شوم سک کسان انت۔ البت اگاں میرخان محمد ء

بیشتریں نہ نادرے آئی پس ۽ مثالی دات کہ اگاں آئی شہ گوربام ۽
 کاربنا کرت گڑا تہ روٹک ۽ جوانیں چید گے کار کرت بلے آئی کار اینکس
 مزین نہ انت، بلے آئی دلگوش نہ دیگ ۽ سبب ایش نہ ات کہ آ شہ وتی
 کشت ۽ کشاری کاراں ناسر پدات یا ہاسیں دلگوشے گور نہ کرت۔ بلکیں
 ایشی کہ آئی کار ۽ گندگ ۽ گوں ہمے پگر کرت کہ نادرے دیر نہ انت کہ پہ کار ۽
 آہت، بلے آئی تے وھدی اے پس لہ نہ کرت کہ اگاں نادرے دیر نہ انت
 آہتہ گڑا ماس ۽ پرچے پہ آئی ادا نیرن آ ورتہ کہ سا کو آڑا ہبراں گلایش
 کرت۔

☆ ..... ☆ ..... ☆ ..... ☆

شہ وازدار ۽ ماس ۽ روگ ۽ پد آئی کار بنا کرت۔ بلے دمانے نہ
 گوستت کہ چیتے اوشتارینت ۽ شہ پلاں کمیں دور یک کسانیں جبرے ۽
 نزیک ۽ اوشتات، دمانے پگر کرت کہ آ پرچے ادا آہت اوشتات۔ بلے
 ہج زانتے کہ ادا پرچے آہت پدا و اتر بوت کار ۽ نیمگا۔ لنگار ۽ دست ۽
 سک کنگ ۽ گوں آرایات آہت کہ امشی آئی گوں مہرناز دراہی ۽ شپ
 انت آ شہ وشی ۽ کار کنگی نہ ات۔ کار ۽ تہا آڑا و ار وار ۽ ہنچیں ہلے ۽ زرت کہ
 درتیں بدن ۽ پٹے بال کرتنت ۽ دل ۽ درگگ ۽ لگ ات کہ چون زوت
 ہلاں بیت ۽ ماہکانیں شپ بنیت کہ کہنیں گنبدان گوں وتی مہرناز گند ۽ نند

پکنت۔ آزانگ ء نہ ات کہ اول ہبرء چون ء کجام سندء بنا پکنت ء چے
 بکشیت؟ واروارے آئی گوں وتی دل ء اے پسلمہ کرت کہ چون نندیت
 اول چے کشیت۔ مہرناز چے پسودنت دیما آ چے کنت بلے پداوت ہمے
 ہبرانے رد کرت۔ اے آئی اولی مہرات شہ ایشی پیش آئی حمل ء مہناز،
 ہیرگ ء گراں ناز، دوستین ء شیرین ء داستان اُشکت اتنت۔ بلے اے
 اول وارات کہ وترء حمل یا ہیرگ پگر کنگ ء ات۔ دومی آئی ہبکھی ء
 مستریں سبب ائی ہیال ء آئی زوتیں مرک ء مہر ء بے سوبی ات۔ پرچیکہ آ
 تیوگیں دمگ ء نامدار ء ہستو مند ء جنک مہرناز ء گوں مہر کنگ ء ات۔

مہرناز ء بارو ء پگر کنگ ء وهد ء برے برے آرا آئی پس ء
 ہیناکیں چہرگ دل ء کات کہ ”اگاں آ منی اے کار ء ہال ء سہی بیت گڑا
 ابید شہ مرک ء من ء دگہ ہج درمان نیست“۔ آ وترء مہرناز ء مہر ء ہمہنگ
 زانگ ء نہ ات۔ پرچیکہ مہرناز بلوچ ء جنکے ات ء آ ہما گلام ات کہ شہ پس ء
 پیروکاں مہرناز ء پس ء پیرکانی لوگاں کار اش کرتت۔ بلے اے زانگ ء
 پداول وتی مہر ء گٹو کنگ ء نہ لوٹ ات۔ آئی ہیال ء مہرناز یک
 میرے ء جنک ء جہت ء وتی جنکی نام ء پولنگ کنگ ء چاڑ کہ انت گڑا آ
 چون وترء آئی مہر ء دیما ماری پکنت۔

ہمے وڑیں ہیالاں گوں وت ء جیراں جہل دیگر ء آئی وتی کار

ھلاس کرت ۽ لوگ ۽ آھت تنکھ شام بوت آ شہ دوار ۽ ھنجو تلو سگ ۽ ات
 بکش یک یک کتروک آئی سر ۽ چوسال ۽ گوزگ ۽ انت۔ نئے ننگ ۽
 جار اتے بوت ۽ نئے وسپگ ۽ وھد یکہ آ شہ دمبرگ ۽ زندات۔ اگاں پیش
 ۽ ھمے پیم بوت تہ گوں نان ۽ ورگ ۽ سرے ایر کرت و اب کپت، بلے امشی
 دوشی میں وڑ ۽ شہ چماں و اب پر ات ۽ شہ دوشی میں بے والی ۽ سبب ۽ کہ
 باندا آئی درا ہی انت آئی ھج کار نہ کرت ات۔

شپ ۽ اولی پاس ۽ ھلاسی ۽ گوں آ شہ وتی نپاداں پادا آھت شہ
 را دگ گرگ ۽ پیش ھنجو پگرے کرت کہ آئی جان گوں تیزی ۽ لرزگ ۽
 انت، بلے دل ۽ ڈڈ کرت۔ شہ بالشت ۽ چیر ۽ وتی چادرے کش ات
 کوپگ ۽ کرت۔ یک رندے وتی نپادے چارت انت۔ پدا چپیں
 نیمگ ۽ وتی ماس ۽ نیمگ ۽ چارت ۽ کہ وتی یک پٹیں کہنیں گد ۽ تہا
 پیڑتہ و اب ات کہ آرا پاری میر خان محمد ۽ جنین ۽ بدل شود کرت دات۔
 و اب ۽ ایوک ۽ آئی دیم در ات ۽ آئی دیم ۽ گندگ ۽ گوں نادر ۽ دل جم بوت
 کہ آھج سرگ ۽ نہ انت پدا وتی دو میں کسانیں گہارے چارت انت آ
 ھر دو یک گدے ۽ تہا و پت اتنت ۽ ھنجو یکے دومی ۽ را بگل ۽ کناں پہ مھر
 گران و اب اتنت بکش آوان ۽ ترس انت کسے آوان ۽ جتا کنت نادر ۽
 دل ۽ لوٹ ات کہ وتی گوئیں گہاراں یک یک بک بگیر بلے چوشے نہ

کرت کہ چون روگ ءانت وهد یکہ آمشی ہنچیں ڈو لے ءدیم پہ گنبداں
 روگ ءات کہ وتی زندمانی ء کدی چوش ہوکی ء شہ وت ء بے سدھ نہ
 بوت کہ روگ ء وهد ء آئی ہچ کسانیں اسپنڈ ء کڈان ء نہ چارت ء شہ
 آواں اڑاں کپاں دیما روان ات۔ وهد یکہ آرادرتیں اسپنڈ ء کڈ ء بینٹ
 یات اتنت۔ آئی کسانیں ہمد ء ورنا کرت۔ دورنداں جراں اڑات۔ سے
 رنداں کسانیں کڈ ء اسپنڈاں ترگزگیت بلے گوں راست بوہگ ء پد ء
 ہچ پگرے نہ کرت کہ پرچے اڑات ء چہی ء اڑات آرا یوک ء مہرناز ء
 پریری نین دیگر ء ہماہانی لوگانی پشت ء گندگ ء ہما ہبر دل ء اتنت کہ شہ
 ہماوش ء آئی زی کار نہ کرت۔

امشی گنبد ء نزیک ء رسگ ء گوں نادر ء دل لرزگ ء لگ ات۔
 آئی جان پُرت بوت۔ چونامی ء آہچ شپ ء نہ ترس ات۔ پرچیکہ ہما کسانیں ء
 آئی ء شہ وتی پس ء شپ ء گردگ ہیل کرت ء آئی پس مز نہیں شپ گرد ء
 مز زہرگیں مردے بوت۔

آشہ ترس ء ناہی ات کہ بچے چیزے۔ بلے نوں آرا ہنچیں
 لرزگ ء ہیدے ء زرت کہ نئے ہشکی ء لگ ات۔ دورنداں کوشستے
 کرت کہ ہبر پکنت باریں چون توارے در کئیت، بلے ہبرے در نیات۔
 ”منی ہال ایش انت آ جنکے ادا بیت آئی باریں بچے ہال

بیت..... چے است؟..... ہچی نیست ہر جاہ خدا انت..... خدا انت۔“

آ گوں وت ء ہبر کنگ ء ات، بلے خدا ء نام ء گرگ ء گوں
 شر مندگ بوت ء وتر ء خدا ء دیما گنہگارے پگر کرت ء وتی اے کارشہ خدا ء
 پر ماناں دور دیست۔ یک رندے دل ءے آہت کہ بکشیت مایکے دوئی ء
 دوست داراں ایثی تھا چے خدا ء دوستی ء نادوستی۔ آ وت شر مندگ نہ بوت
 گوں مہر ء جوڑ کنگ ء پدا آئی گناہ کنگ ء، بلے زوت ابیدشہ وتی ملامت
 کنگ ء دگہ ہچ چیزے پگر نہ کرت۔ شہ کمیں دل ء جیرگ ء شہ ترس ء
 دلگو شہ رد بوت۔ ناگمان ء چمان ءے میتگ ء نیمگ ء شانک دات۔

میتگ ء نام کوتل ات بلے گندگ ء نزیک ءے کوھے ات ءے
 ڈل بلے اے میتگ ء نام پر چے کوتل پر کنگ بوتہ ایثی بارو ء بازیں پیریں
 مردمانی گشگ چوش ات کہ اے میتگ ء مردم پیش ء شد ء کساس ء سی میل
 دور سے کسانیں کوھی جمپانی نیام ء زندگی کرتنت ہما میتگ ء نام کوہ تل ات
 شہ یک سالے ہار ء تیوگیس میتگ ویران بوت ء پدا ہرچی پشتکپو کیس مردم
 اتنت آہت اے شہراش آبات کرت ء ہما ویران بوو کیس میتگ ء نام
 اش بر کرت۔

کوتل سیر لگیں پٹ ء سر ء آباتیں شہ دوسد گس ء گیش ء میتگے
 ات۔ گور پچان ء روتک ء آباتیں ڈگار اتنت کہ آہانی تھا وت رودیں

گزاں و شیں ندار گے پیش کرت۔ ہاس دیگر و ہدء۔ زربار و رخشان و
 کورات و شہ کور و آدم اوں آباتیں ڈگارتنت کہ آوانی گیشتری بہر مہرناز
 و پس و اتنت۔ روبرکتی نیمگ و دو کہنیں گنبد و دمب اتنت۔

آئی چارگ و گوں دیستے کہ یک ساہگے سُر اوں دیم پہ آئی پیدا ک
 انت۔ ساہگ و گندگ و گوں آرا دوارگ لرزگ زرت، بلے اے لرزگ
 ہب و لرزگے ات۔ نوں دمانے و پدا اول رنداں آ و گوں مہرناز دیم پہ
 دیم بیگی ات۔ اے لرزگ ایوک و شہ ہل و نہ ات۔ بلکیں اے پگراوں آئی
 پگرا و جھلانکیاں آئی تاہیر و برگ و ات کہ من میر و کہنیں نکیب و زہگ
 گوں سیاہیں دیم و سیاہیں دستاں گوں آئی جنک و دیم پہ دیم نندیں آ چو
 نیم روج و ترپوکیں کو کر و ات۔

تے و ہدی آ ساہگ نزیک نہ بوت کہ نادر شہکار ات بلے
 ایوکیں مردم و ہج پسو نہ دات راست ہمانی نیمگ و ایان بوت تنکے ماہکان و
 ساپ زانگ بوت کہ جنین زہگے۔ نادر و دوار شہکار ات۔

”تو کئے؟“

مہرناز پہ لہمیں توارے و گوں ہنچوش گشت کہ پہ الاجے نادر اشکت
 و گوں اشکنگ و بچکند اتے کہ ماہکانی و آئی سیاہیں دیم و اسپتیں دنان
 ترپ اتنت۔

مہرناز ءِ جان پُر بوت شہ چکندگ ءِ آرا بیم ءِ زرت تنکہ نادر گوں
لرزو کیس تو ارے ءِ گشت:

”بیابیا ادء بہ نندا!“

ہبر ءِ وھد ءِ آشہ وتی جاگہ ءِ پاداھت دل ءِ گشت کہ دست ءِ تچک
کنت پہ مہرناز ءِ دست ءِ گرگ ءِ وتی گورا نندار ینگ ءِ بلے آرا شہ وتی
سیاھیں دستاں لج اھت، کہ چون تچک اش پکنت ءِ ھمے پگرے اھت کہ
چوش مہ بیت آئی سیاہی ءِ گنداں مہرناز ناوش بہ بیت۔ یا پہ وتی مہر ءِ پشومان
بہ بیت۔ بلے آشہ اے پگر ءِ سک دُورات ءِ آئی دل ءِ شہ نادر وش رنگیں ورنا
ھج نیست ات ھاس آئی بُرزیں ھندگ کہ آئی شہ سادگی ءِ ھنداں ھج بس نہ
کرت۔ چم ءِ وتی ماس ءِ چمانی وڑ ءِ کمیں زرد اتنت۔ پراھیں
گرا نربزیں ءِ لڑونجیں لنت کہ شہ دُور چارگ ءِ ھنچو زانگ بوتنت کہ تہی
نیمگ ءِ ریش انت یا گلابی ایں رنگ داتہ انت۔

یک کترو کے بے تواری ءِ رندا در ھبرے کنگ لوٹ ات بلے ھج

نزانے کہ کجام ھبر ءِ بنا پکنت۔

”بی بی مہرناز ترایات بیت کہ ماء شاما چون اے گنبد ءِ سر ءِ لک

کپاں۔ لیب کرتاں..... آ اوں روج اتنت۔“

آئی کسانى ءِ یات تازگ کرت بلے گوں ایسی مہرناز ءِ وشى ءِ ھوار

لج اہت، پرچیکہ آ وھدء آ راگوں نادر بدکات ء آ راگوں وت ء گوازی
 ء نیشے۔ نادر آوانی لوگ ء کار کرت، بلے آ آئی دست ء آپ نہ وارت۔
 اگاں آئی چیزے نادر دست بختیں تہ کو کارے کرت ء پدء ہما چیزے ہج نہ
 زرت۔

”ہاں کسانى کسانى انت جوانىں روچ اتنت شہ ہر چیز ء بے غم
 اتیں۔“

دمانے بے تواری ء آئی پسودات۔ شہ اے ہبراں پد دو ارگ بے
 تواری بوت۔ بلے اے بے تواری ء وھدء یک رندے پدء نادر ء دل
 درگ ء لگ ات ء ہنچو دل ءے پُر بوت کہ مہرناز ء امباز بگیرت۔ دو
 رنداں ہنچو دل ءے بوت کہ ہیال ء وھدء تچ لرزات ء آہ سردے کش ات
 ءے کہ آئی نیمگ ء مہرناز ء ہج دلگوش نہ ات۔ پرچیکہ آ اے وھدء گوں
 وت ء جیردگ ء ات کہ روچے بیت دراہیں بندش ہلا س بنت۔ مہر پہ سنگ
 ء تول ء رنگ ء دروشم مہ بیت۔ بنی آدمی پلگاریں مہری واھگاں گوں کس
 لیب مکنت۔ ہر چیز ء بن ہشت مہر بہ بیت۔ مہر کہ نہ جہان ء ہر دروشم ء
 ڈولداری انت۔ گوں آئی پسونہ ات پمشکہ اے ہیال ءے شموشکار کرت ء
 دگہ ہیالے بنا کرت، بلے آ سرے درنیات۔

”توشے مرید ء شیرے زانے؟“

مہرناز ماہکانی ء نادریہ دیمیا چاران ء گشت۔

آئی ابید ہبر ء شے مرید ء ہانی ء شیر دپگال کرت ء کدی ہنچیں
ڈو لے ء الہان ء کرت کہ مہرناز وتر ء سکی آنی آماچیں ہانی ء دروشم ء
دیت ء دل پر بوت کہ شہ اے کتروک ء گنج گراں نادریہ زان ء سر ء سر
ء ایر پکنت بوسپیت۔ بلے شہ لچ ء چوش ء نہ کرت۔

”تئی شیر دل ء بند بنداں سنداں منی ارواہ ء جھلانکیاں سر جنان
انت ء منی ارواہ چوہکل واروکیں آ ہو ء بے سریں دشت ء پہ وت تچاں
منزل بران انت“۔ آئی آہ سردے کش ات پد ء وتی ہبر برجہ
داشت۔

”ہنچوش کہ ماہ ء برانزاں کسے ماہکانی دیگ ء داشت نہ کنت
ہنچوش تئی شیرانی جگر بریں اثر ء“۔

آشہ وتی جاگہ سُر اں اے وھداں شہ نادر نزیک بوت۔ ”من
چے منی شیر چے! اے دود ء بیرانی آماچیں مرید ء ہانی ء زرد ء تو ارانت
کہ آراز وراکیں چا کروتی زور ء گوں گٹ گیر کنگ لوٹ ات“۔
”زاناں ہمیشی ء اے تو ارابدمان بوت“۔

آئی وتی دست مہرناز ء نیمگ ء شہارت کہ آئی ابید دست ء
گرگ ء وتر ء آئی امباز ء دات۔ اے وھد پہ نادر چون بے درورات کہ

آئی کدی پگراون نہ کرتت کہ مہرناز آئی امبازء گوں وتی توئی ء لیب کنناں
 پہ آئی بیہرگ ء گراناز ء نکل کرت ء پدء یکے دومی ء مہر ء جھلانکیاں بذات
 انت۔

☆.....☆.....☆.....☆

مروچی کار ء وهدء ء شہ کار ء رندنا در ء ہال شر نہ ات بلے اے
 وهدی آئی ہنچیں راہے درگیجگ ء پگر کرت کہ چون بہ بیت۔ آہر روج
 مہرناز ء بکندیت ء ہج کے دلگوش اول مہ بیت۔ اے پگر ء وهدء آراڈو
 رنداں اے ہیال اہت کہ ایوک ء گندگ چیزے نہ انت۔ ہبرمدامی
 یکجا گہی ء انت۔ بلے آرا آئی ہمے ہیال ء پکلر زینت ء آرا وتی مہر ء
 مرک گندگ ء اہت۔ پرچیکہ آئی اے اول پگر کرت کہ تس کجام وهدء
 چوش پہ چیر وکائی گند ء نند کشت۔ یا یکے دومی ء رادوست دارنت۔ روچے
 الہ ء کثیت کہ مہرناز ء پس گوں واجکار ء زہگ ء آئی کسی ء آبات کنت
 بلے شہ اے پگراں مہر ء ہب گیش ات کہ پدء زوت آئی پیسری پگر
 شموشکار کرت۔

تیوگیں روج ء پگر ء رند آخر ء آئی ہمے راہ درگیت کہ روت مہرناز ء
 پس ء دیوان ء ء آکارے پرمانے کنت ء آ پہ جی ء جان ء کار کنت۔ یک
 چیزے آد کجھ ات کہ لوگ ء مردم شہ آئی دیم چیر نہ کشت۔

ہمے امیت ء گوں جہل دیگر ء آ شہ وتی لوگ ء تھل چاہ ورگ ء رند
 دیم پہ میر بھرام ء لوگ ء رادگ بوت۔ میر بھرام (مہر ناز ء پس) ء لوگ
 میتگ ء زرباری نیمگ ء ات۔ چار اسپتیں کوئی رد آئی زھگانی اتنت ء
 ایشانی رو برکتی نیمگ ء مز نہیں بان ء تہا میر بھرام گوں وتی جن ء زندگی کرت
 بزاں شہ زھگاں جتا۔

آئی زھگانی تہا ابید شہ مہر ناز آدگہ درتیں آ روسی اتنت۔ دو بچک
 اتنت کہ ہر دو گیشتر ادانہ اتنت، بلے جن ء زھگ اش گوں میر ء اتنت کہ
 ہرچ ء درچ اش اوں ہمائی سر ء ات۔ شہ ہر دو بچکاں کستریں دوئیں جنک
 اوں ہمد ء زندگی کرتنت۔ پرچیکہ آ روس ء وھد ء میر ء شہ وتی زاماساں
 دستخط گپت کہ آ جنکاں ابید پس ء موکل ء دگہ ہج جاہ بُرت نہ کثت۔ بلے
 ایشی ء ابید اوں میر ء گل ناز نامیں جنک دو وار بے پس ء موکل ء گوں وتی
 مرد ء کوئہ ء کراچی ء شنت، اے ہما وھدانی ہبرے کہ آئی مرد ء نو کری ہمانگو
 بوت۔

مرچی میر بھرام گوں جوانیں تب ء وتی دوئیں زھگانی ہمراہی ء
 میتگ ء دیم ء پٹ ء ہلک ء ورنابان ء جم کنگ ء تواری برچت کہ بیانت
 سنگ پشان انت۔ سنگ ء شانگ شہ میر ء دوست تریں گوازیں یکے بوت
 بلے نوں آوڑنات کہ گوں ورناباں برابری پکنت۔

میرے پرمان ءِ اشکنگ ءِ گوں نادر تچان ءِ ورنابانی مچ کنگ ءِ
 شت۔ چیزے لوگ ءِ شت ءِ چیزے راشہ دُور ءِ دیست توارے کرت۔
 تنے وھدی گوں جوانی ءِ سنگ شانگ بنانہ بوتت کہ نادر بچکنڈان ءِ پد
 اھت۔ آ شہ گل ءِ بال ات کہ آئی مہرناز ءِ پس ءِ بھر برجاہ کرت۔ کہ شہ
 ایسی میر بھرام اوں سک وش بوت۔

”اڑے تو سک شریں مردے نے۔“

اے توار میر ءِ ات کہ آئی نادر ءِ دننانان ءِ ھورت چاران ءِ گشت ءِ
 دل ءِ تہا اے پگر کرت کہ ”بچار سیاھیں مردم ءِ دنناں چون اسپیت بنت۔“
 ”واجہ آئی پس ءِ ھد ابکشیت ھنچیں دریں مردے ات۔“

میر ءِ نر یک ءِ اوشتو کیں ملا سیف اللہ گشت۔ آمیتگ ءِ ملا ات ءِ پ
 گرانی ءِ مڑا ھد اری ءِ سک نامہ ورات۔ شہ ھگ ءِ باز کمیں مردماں یکے ھما
 ات کہ گوں کسے ءِ کار ءِ کارے نہ ات۔ ھر کس ءِ نیک ءِ وش ءِ بد ءِ پرد۔
 بلے آئی جوانی آنی بارو ءِ میر بھرام ءِ گشگ ات کہ ”گلام وت مدام بھر
 زوروک بنت۔ آزانے ندرایت کہ گپے بہ جھت ءِ ملا ءِ چیزے ونتہ نوں
 قرآن ءِ برکت ءِ وتر ءِ گوں بلوچاں برابر کنگ لوٹیت ءِ پہ زانت وتر ءِ
 گراں سنگ پیش داریت۔“ ءِ آرا مدام ملا ءِ گندگ ءِ گوں اے بتل دل ءِ
 کات کہ گلام بوانیت کلام ءِ انگت پٹ انت گلام ءِ۔“

آئی یک رندے پدء ملا سیف اللہ ء نیمگ ء چارت کہ آ گوں وتی
 اسپتیں پچاں ء اسپتیں ریشاں چو بزرگ ء گندگ بوت۔ پیشانی یے شہ
 بازیں نمازاں ٹکے جوڑ بوت۔ سیاھیں دیے ترپگ ء ات۔ پدء ابید ہبرء
 چیزے گشگ ء دیے گردینت۔

میر بھرام ء ہبراں اشکنگ ء نادر ہمے پگر کرت کہ نوں مہرناز ء آرا
 دنت، بلے پدادل ء آہت کہ آرا مہرناز ء مٹ نہ کنت۔

ورناہاں سنگ ء شانگ بنا کرت گوں دو میاں اوار نادر اول سنگے
 شانت۔ بلے سنگ ء شانگ ء گوں باسکے چکاں دامنے ت کو پگاں چست
 بوت۔ درستاں ہند ات، بلے آئی ہج دگوش نہ دات۔ پرچیکہ اے وھد ء
 آئی چم مہرناز ء کپت انت، کہ آ گوں گے جنک ء ڈگارانہ سہیل ء لیب
 کناں زرار ء رخشان ء کور ء نیمگ ء شنت۔ آوان ء گنداں نادر ہنجوش پگر
 کرت کہ آئی دل گوں مہرناز ء گام ء یکجاروان انت یا کہ آرا ہانیمگ ء
 چکان انت پمشکہ آ شہ سنگ شانوکاں دور ہاکانی سر ء نشت۔ دو
 رنداں چکلر زبات، بلے آئی نیمگ ء ہج کس ء دگوش نہ دات۔

آئی ادا نندگ ء راباز وھد نہ گوستت کہ آئی کتسریں گہار پاتک
 تچان ء آہت تنکہ آرا سہی پکنت کہ آئی گوک یلہ کناں کور ء نیمگ ء شنت۔
 شہ دو می نیمگ ء سیاہ گوات اول چست بوہان ات۔ آئی ہال دنیگ ء گوں

نادرشہ گل ء بال دیم پہ رخشان ء کور ء تچان بوت۔ آڑا اے اول دل ء
 نیات کہ جست پکنت کجام گوک جستہ کاریگر یا ڈگی۔ پرچیکہ کاریگر ابیدشہ
 نادر ء مھگل اول بست ء بوت کرت۔ بلے مروچی کاریگر ء جھیک ء وھد ء
 زھگ وتی جاگہ مھگل ء ہج وتی نزیک ء نہ اشت ء گوں مھگل ء نزیک
 بوہگ ء آئی پونگ بنا کناں کرس داشت۔

شہ رخشان ء کور ء سر بوہگ ء پیش سیاہ گوات ء سر گوات ء آئی دیم
 ہاک شانی بنا کرت۔ بلے شہ گوات ء سر جمیں آگ ء پیش آئی دل ء
 وشی ء ہلاں جاہ جت۔ پرچیکہ لہتیں گام دور آئی کاریگر سر جہل مداں مداں
 دیماروان ات کہ گوں نادر ء توار ء اوشتات بلے گوات ء آگ ء گوں پہ
 آئی دگہ ہج راہ نہ ات بیدایشی کہ ہمد اگزے ء بن ء بہ نندیت۔

”درد مرد“ اے ہما مزنیں گزے در چک ات کہ آئی بارو ء میتگ ء
 درتیں پیرینانی گشگ ات کہ شہ ہما وہداں کہ آوان ء ہوش کیت درد مرد ء
 در چک است۔ پرچے اے در چک ء نام درد مرد ایر کنگ بوتہ، اے بارو ء
 اے نکل نامہ ورات کہ یک پکیرے شہ دگہ ہندے ء اھتہ۔ شپ ء ہمے گزے
 بن ء داشتگ ء نیم شپ ء دردے ء گپتہ ء پد ء سہب ء مرتہ۔ گوں درد
 مرد ء در چک ء چیر ء نندگ ء نادر ء ہم بیچارگیں پکیر دل ء اھت کہ آئی
 اُشکت، بلے مروچی اول رنداں آڑا اے اول پگراھت کہ پکیر ء پرچے شہ

ہلک ۽ دور در چک ۽ چیر ۽ اڈ کرتے۔ ہاں اے بوت کنت آ وھد ۽ اے ھند ۽
 ہلک ۽ جند نہ بوتہ؟ اگاں ہلک ۽ نہ بوتہ گڑا مہلوک چون سہی بوت کہ
 پکیر ۽ رادر دیے ۽ گپتہ؟“

آئی وتہ جست ۽ پسو وتر ۽ دات نہ کرت کہ دلگو شے دگہ نیمگے ۽ رد
 بوت۔ سیاھیں گوات ہاگاں شانناں آئی چماں ھچ تچ بوھگ ۽ نینگ ۽
 ات۔ آئی سر جہل زانانی سر ۽ ات ۽ دست ۽ کار گیر ۽ مہار ات۔ شہ گوات ۽
 گرانیں توار ۽ بوچاں کہ گوات ۽ شانناں آئی دیما جت انت۔ ھچ
 پادر شپ نہ اشکت کہ مہرناز آھت آئی سرون ۽ اوشتات۔

مہرناز ایوک ات پرچیکہ شہ گوات ۽ آگ ۽ پیش آئی نادر ۽
 آگ ۽ دیستت پمیشکہ گوں گوات ۽ آگ ۽ وتر ۽ شہ دو میاں سنداں وتی
 دوست ۽ گور ۽ آھت۔ نادر ناگمان ۽ پچلر زات وھد یکہ وتی کوپگاں
 دستانی پر نچگ ۽ مارت چک ۽ گردینگ ۽ مہرناز گوں وتی اسپتیں دستاں
 آئی جم بست انت۔

”تو کئے؟“

آئی کوکار کرت، بلے پسو ۽ ھچ توارے نیات۔ پد آئی گوں دستان
 وتی چمانی بندو کیس دستانی چکاس بنا کرت کہ باریں کئی دست انت۔ گوں
 لنککانی دست جنگ ۽ آئی زانت کہ اے دست زالبولے انت۔ اے اوں

پگرے اہت کہ مہرنازہ دست بنت، بلے آئی نام ءے نہ گپت۔ پرچیکہ
 بوت کنت آمہ بیت ءدگرے بہ بیت تہ آسرے چے بیت؟
 ”من ترا زاناں بلے تئی نام ءگرگ نہ لوٹاں۔“

مہرنازہ جت مزنیں ہندگے بلے دیروتی ہندگے داشت نہ کرت
 پرچیکہ دپے شہ ہاک ءپر بوت نادرشہ گوات ءنزیں چمان ءپہ زور پچ
 کناں آرا چارت۔

”گوک ءہمد ءبند برواں آکڈک ءتہا۔“

”نابی بی مہر جان! تو برومن نیایاں نوں روج انت جوان نہ
 انت۔ بوت کنت تئی آدگہ دز گہارے ہمد ءسرجنان ءبنیت ترا گوں من
 بکند انت جوان نہ انت۔“

”اگاں آادا بکند انت چے گشت؟“

آئی نادر ءہبر ءودار نہ کناں وتی ہبر گیشینیت۔

”جوان تو ہمد ءبہ نند من رواں چاراں اگاں ادا کے بوت نہ من
 پداتی نیمگ ءکائیں اگاں ناتہ من ترا توار کنیں!“

دمانے ءرند دوئمن کڈ ءتہا دیوان اتنت جہل دیگر ءسرد یوکیں
 گوات تس شپ ءنوء برجاہ ات۔ ہشت ءنیما یک مردے کوکار ءمہرنازہ
 نادر پکلر زینت اے توار جتا جتا نندو کیں جنکان ءیکجا کنگ ءلوگ ءبرگ ء

ات۔ مہرنازشہ کڈو در آہت کمیں دُور نہ شُنت کہ توارے کرت پدو در تیں
آدگہ جنک جم بوتنت ء میتگ ء شُنت، بلے نادر گوات ء ہلا اس بیک ء پد
گوں وتی کار گیر ء پدی لوگ ء اہت۔

☆.....☆.....☆.....☆

نوں باز وهدات کہ نادر بھرام ء لوگ ء کارکنگ ء ات کہ شہ ایشی
میر سک وش ات ء مدام آئی تو سپے کرت ء شہ وش ء وتی یک جوڑہ بدل
شودے گدے آرادات۔ کہ آنوں آئی گور ء اتنت۔ اے کار پے آئی سک
گران اتنت بلے مہرناز ء ہاترا آئی شہ وتی کاراں ابیدکات میر ء مہمانان
ء آپ دات شہ دکاناں سودا یے گپت کاروت۔ میر ء نوا سگے بڈ کرتنت۔
وهدے وهدے چاہے کش ات، بلے اے روج اتنکس گیش نہ بوتنت
پرچیکہ مہرناز ء ماس ء زانت کہ نادر پرچے مپت ء کارکنت ء اے اول
زانتے کہ مہرناز نہ ایوک ء گوں آئی لوگ ء جاہے نہ جاہے درچ وارت ء
ہبرکنت بلکیں شپ ء کپ ء شہ لوگ ء درکنیت روت۔ جہل دیگر ء نادر شہ
کار ء ہلا اس بیاں دیم پہ میتگ ء آگ ء ات کہ راہ ء نیام ء میر ء دوئیں
بچک گوں آئی دیم پہ دیم بوتنت۔ چریشی پیش کہ نادر ہبر ء بنا بکنت میر ء
کستریں بچک ء وتی پستول کش ات۔

”پستول.....“

نادر و توتی دل و گشت و ہمے پگرے کرت کہ اے آئی آسری پس
انت۔

”کمینگس ٹی شہ وتی کمزاتی کار و دست و پکش نہ تا تو چو کچک و
گشگ بے۔“

آئی حج گپ نہ جت ابید شہ وتی درو کیس پاگ و راست کنگ و
کہ ہمے وهد و میر و مستریں زهگ و دو شہمات شت دات و دو لگتے پدم
پد و آپخانہ و جت کہ شہ ایشی نادر و چماں سیاہی و اسپتی کرت۔ دو ہیں
دست و توتی آپخانہ و داراں نشت، بلے تنے وهدی آئی ساہ نکش اتت کہ
دویناں پہ لگتاں بست تنکہ آتست و توتی جاگہ و کپت۔

دوئیں گوک شہ آئی پیش لوگ و شت اتنت ہنچوش کہ کدی کدی
آئی کرت۔ پرچیکہ آھر کدیں دیر و کات تہ روج و مہلہ وتی ماس و
گشت۔ آئی گوک مہلہ برتنت و آئی جنده داشت کاہے چت یا پوجین و
کرت۔ مردچی اوں گوک مہلہ آئی ماس و برت اتنت۔

شہ آپخانہ و لگتاں آئی دیر و سما کنگ و پداوں آسی میں دردے
مارت و پہ گر و پانچ تس لوگ و وتر و سرے کرت۔

تس شپ و نیما طبیب اکبر وتی وس و واک کرتنت بلے درد جہل نہ
کپت و ہون یک وڑ آگ و ات۔ آئی دو سے رنداں گشت کہ ایش و

کسے ءجتہ، بلے نادر نہ من ات۔ طیب ءھیال ء گوں میتگ ء مردم اوں
 تپاک اتنت، بلے کسے ء سر پر نہ بوت کہ اگاں کسے ء آرا بختیں تہ آئی
 گشت۔ ہرچی پگر کنگ ء پداوں کس ء اے در گیت نہ کرت کہ گوں کسے ء
 نادر ء دژ منی بوتہ۔ گور بام ء ملا ء بانگ ء آ پدا بے سما بوت۔ اے رنداں آئی
 جان چو برپ ء سرد بوت۔ دیم ء رنگ ءے گشت۔ باز دیر ء پد کہ چمے پیچ
 کرتنت ہر کنگ ءے لوٹ ات، بلے زبان ءے کنگ بوت ءوتی جان ء
 گر ء روس ء لگ ات۔ بلے اے گر ء روس ء رادیر نہ بوت کہ آ خر کائی ء
 لگ ات۔ ملا سیف اللہ کہ شہ سر شپ ء آئی سُر ون ء نشنت۔ یاسین ء
 وانگ ءے بنا کرت۔ گوں روج ء ٹک دیگ ء آئی ساہ دات۔ گوں دوئیں
 جنکاں اوار ماس ء کوکار ء پریات پادا آہت۔ تس نیم روج ء آرا ہا کانی
 باھوٹ کناں مھلوک بر تر ات۔

میر بھرام ہمساهگی دود ء ر بید گانیھیال نہ کرت ء چارمی روج ء
 وتی برازاک اعظم ء گوں مہر ناز ء آ روس ء دھولے داشت انت۔ دھول
 پمشکہ آئی لوگ ء دارگ بوت کہ اعظم ء پس ء ماس مُرت اتنت ء آرا شہ ہما
 کسانی ء میر ء رودینت۔ آ روس ء ہشتمی ماہ ء مہر ناز ء لوگ ء بچکے ودی
 بوت ء گوں زھگ ء ودی بوھگ ء آئی زھر وراں مُرت۔ زاناں آپہ ہمے
 یکیں بچک ء ودی کنگ ء ہشت ماہ زندگ بوت۔

من تنے وھدی آئی جُست ۽ پسونہ داتت کہ شیبک من ۽ پہ
دست ۽ گورجت ۽ من پکلر زاتاں۔

”ہاں من اے زھگ ۽ جوان زاناں پمشکہ دو بک گیت اُنے“
گوں منی ہبر ۽ زھگ ۽ اوں وتر ۽ منی امباز ۽ کمیں سرینت ۽ گوں مُرگ ۽
من وتی دست پچ کرتاں بلے آتے وھدی شہ منی امباز ۽ در نیاھت کہ من
یک دگہ بکے گیت ۽ یلہ دات ۽ آ گوں وتی سیاھیں شپادیں پاداں گوں
دومی زھگاں اوارتچان ۽ جست ۽ من آ ر ا چارگ ۽ اتوں، بلے شیبک ۽ چم
مناسک اتنت.....

پیر مرد

”جہان ءتہا ہر چیز گناہ ء ہر چیز ثواب انت“

وہد یکہ من اے ہبر ء کنیں تہ بازیں مردم شہ من زہر بنت ء
مہلوک مناسہی کنت کہ منی بارو ء چے چے ہبر بنت؟ ہمے کوئد ءتہا منی
درستی آنی وڑ وڑیں گشگ انت، یکے گشیت:

”آتوازے کنت“

دومی گشیت:

”ہنچو پہ وتی دیمیں ہبر کنت پو چیری زانت ء انت“

سیکی ہیالے است:

”ناایشی گپانی تہاد کہ جھلانکی یے است“

چارمی گشت:

”ہج گپے نہ انت اے واجہ لوٹیت کہ وترء وڑے نہ وڑے نامہ ور
پکناینت پرچیکہ شاعرء کلمکارانی تہا گیشتر ہما مردم زوت نام کٹ انت کہ
ہنچیں ہبر پکنت کہ وت سر پد بہ بنت ء نئے دگہ۔“

پنچی ٹولی ءھیال انت کہ اے چودگہ بازیں شاعرء کلمکارانی وڑء
شرابی یے ہمیشی ء چوشیں چپی یں گپ جنت..... ء بزان ئے اے گپ
آئی نشہ ء وهد ء انت.....

ششمی ٹولی کہ آئی کس اس گیشتر ات ء آئی منا گنداں وتی دیم
دومی نیمگ ء گردینت آواں وت پہ گٹے پر ہر مجلس ء گشت کہ:
”اے مرد گنوک انت“

بلے ایشانی گپانی اشکنگ ء بکش مناد گہ وا کے دات ء منی جزم دگہ
مہکم بوت کہ راستی اے جہان ء ہر چیز گنا ء ہر چیز ثواب انت، ”ہج چوشیں
مجلسے نہ ات کہ شہ من سداں گناہ ء ثوابانی بارو ء جُست مہ کنت چونیں
چونیں جُست کہ اگاں ناواندگے بشک انت کوکار کناں شہ ملک ء ڈیہ
بیت۔“

۱۔ شراب ہلال انت، ہرام انت؟

۲۔ ہوک ہلال انت، ہرام انت؟

”جج ثواب انت، گناہ انت؟“

حمے پیم نماز روج ءو دگہ چیزانی بارو ءو بست اش کرت، شمارا باور نہ
بیت کہ یک روچے یک ورنایے ءو منا خنچیں بستے کرت کہ شہ منی سرگ ءو
نیام ءو دوتے در آہت آئی منا بست کرت:

”مردین ءو ذالبول ءو نیام ءو سیالی ءو کجام بند شے است ءو گوں کجامی

ثواب ءو گوں کجامی گناہ انت“

من حما پیش ءو ذول ءو گشت:

”گوں مچاں ثواب ءو گوں مچاں گناہ انت“

اے پسوے نہ بوت کہ پمن ڈگار ٹکری بوت ءو من پہ ایسی جزم
بوتوں کہ نون منی ہیر نہ انت، شچی بہ بیت کہ باندا منا گوں منی کنو کیس گناہ ءو
نیل کنت۔

پیشی ءو شپ ءو نان ءو ورگ ءو رند من در آہتوں ءو گوں وتی
زہگاں کشتوں کہ امشچی من آہت نہ کنیں پمن ودار مکن ات۔

اے وحد ءو منی رگس گودی ءو تب سک ہراب بوت۔ آئی منی
شنگلیں مود ءو تاموریں دیم ہورت ہورت چارات۔ پدا حمے منی پیشانی ءو
کر نچانی سر ءو اوشتات انت۔ شد ءو پد منی چمانی تہا ہورت چاراتے۔ آ
ہم چیزے کشگ ءو اتنت، بلے من ہج زانت نہ کرت کہ چے گشنت۔ پدا

دوئیں گونڈیں زھگانی نیمگ ء چار اتے کہ آشہ نان ء پیش و اب کیت
 اتنت۔ یکے آئی زان ء سر ء ء دومی منی بگل ء کہ من نون آہراشہ بگل ء جہل
 کناں شری ء واپینت، ہمے وهد ء کہ من آئی سر بالشت ء ایر کرت آئی وتی
 دست منی گردن ء درد ات ہنچو کہ منا پہ روگ ء ننیلیت، بلے من آئی دست
 مداں مداں شہ وتی گردن ء دور کرت ء گوں لہمی ء بکے گپتوں کہ اے وهد ء
 منی پس مہر ء باہند کرت ء ہنچو نہ بوت کہ منی ارس در بیانت پر چیکہ منی پگر ء
 آہت کہ ”اے مروچی میں معصومیں ء دل پہلکیں زھگ باندا چون
 زوراک ء ظالم بیت دل ءے چون دشتی (نفرت) زھرگ ء پر بیت ء ایشی
 دست پہ کسے کشگ ء چست بوت کنت۔ اے منی پیم ء بیت..... مست ء
 مغرور بیت..... اے معصومی اے وشرنگی ء آ رستری۔“

من وتی دیم دومی نیمگ ء گردینت کہ اے وهد ء ابید شہ منی ناکو
 (جنین ء پس) ء دگہ کس ء نہ دیت بلے آمردیں زھگے ات ہمیشی ء اے
 ہبرے دلگوش نہ کرت۔ من چاڑھکہ اوشتات اتوں کہ باریں منا موکل
 رسیت یا نہ کہ جنین ء شہ منی چمآں وتی چم دور کناں پہ بے واہگی گشت:
 ”وتی واجہوت ءے کئے ترا داشت کنت.....“

آئی اے ہبر ء منی دل ء ژلگے دور دات ء مناشک بوت کہ آئی
 پس گوں من کیت یا منانیلیت پر چیکہ آ زانت کہ منی اے شپ جتی ہج جاہ

وظیفی یے نہ انت۔ پرچیکہ منی نماز پہ تب انت زود کشگ غ خدا یدیماعا جزئی
کنگ غ دعا لوٹگ منی بھت غ نیست۔ بلے آئی ہج گپ نہ جت۔ ایوک غ
منی نیمگا چاراں کمین بچکند اتے پدا گشت غ:

”بچ روئے برو، بلے وتی زھگاں ایوک غ منیل اگاں من ادا مہ

بوتیناں؟“

”اگاں شادا ادا بوتین ات تہ من نہ شتاں“

گوں ہمے ہبر غ من ہنچو پگر کرت کہ منی جان غ ساہ یے مان اتک غ
من دیم پہ چلتن غ کوہ غ رادگ بوتوں۔ اودا مدام ماھکان شپاں شتوں اودا من
نزانت کہ چے کنیں چے لوٹیں؟ البت اسنکس زانتوں کہ ادا ایوکی غ بے
تواری غ ننگ غ یک ہا سیں مزگے کیت کہ آشہ لیاقت بازار غ جناح روڈ
غ پرزیبیں ندارگاں و شتر انت۔ چوش اوں بوت کہ من ادا کدی کدی پگر
جت غ ہنچو پگرانی جھلانکیاں بڈ اتوں کہ روچ ٹک غ پلگاریں برانزاں منا
دریہ غ دات۔ جسے کہ شہ دہ سالوں منی تاہیر برتت۔

ایش ات کہ دنیا غ مستریں گناہ کجام انت؟ آپہ راستی گناہے غ دنیا
غ مستریں ثواب کجام انت؟ کہ آپہ راستی ثوابے۔ پرچیکہ منا وتی اے پگر غ
سر غ تس آسر غ بھیسہ نہ ات کہ ہر چیز گناہ غ ہر چیز ثواب انت۔ آئی سبب
ایش ات کہ مناوت کدی کدی اے پگر کات کہ یک چیزے الم بیت، کہ پہ

راتی ثواب بیت ءیک ہنچیں چیزے بیت کہ گناہ بیت۔ بلے تنکہ گوں من
سرجمیں پسونہ ات تہ من وتی بگرء سرء اوشتات اتوں ء کس ء گوں گشتوں
نہ کرت کہ شہ پلاں ثواب ء گناہاں ابید آدگہ ہر چیز بریرانت۔

گوں ہمے وڑیں پگراں جیراں من چلتن ء دامن ء سر بوتوں۔

بہار ء سردیں گوات ہر کہ دل ء ایر کپان ات ء منی واہگ بوت کہ

اگاں ہمے شیوگ ء آ سے روک کنیں تہ شر ترانت ء من ہنچوش کرت۔

دمانے ء پد بلاہیں آ چے چلتن ء پراہیں دامن ء روک من

شیر دروشمیں ماہکانی ء منی جان ء وتی زرابانی توش ء چونگ ء راہ دیاں

ات۔ اے وشرنگیں کوہ ء دامن ء ننداں جلگہیں (شال کوٹ) کوئٹہ ساپ

ودی ات کہ بجلی آنی روژنی ء تر پگ ء ات۔ آہر ء گنداں منی دل ء گشت:

”اے وهد ء اے جلگہیں شہر ء چٹکس ثواب ء چٹکس گناہ

بوہگ ء انت؟“

من ہمے پگر ء اتوں کہ منی دل ء دریگ کرت پرچیکہ من ہما چیز

دیست کہ آئی بارو ء ایوک ء من ہما کتہ آنی تہا اشکتہ کہ گونڈوان ء تر سینگ

ء اہتر امستریں گش انت اش۔ یک دراجیں مردے کہ بالادی کساس ء

دوازده فٹ بوت گوں اسپتیں پچاں شہ منی روک کنوکیں آج ء کمیں دو

ہمنگو آ یگ ء ات۔

”جن.....ہاں جنے گندے مہلوک ء گشت، بلے من نہ من ات نوں
 منا بورینیت..... نا اڑے بورینیت..... پمینی بورینگ ء آہراچے
 ریت.....

گوں ہمے گپ ء اوار من سورہ ء فاتحہ وانگ بنا کرت، بلے چوکہ
 ہیال ان کرت تہ ایٹی جاگہ سورۃ الناس ء آسری سطر ان ونت۔
 ”اے آیت مناہچی نہ دینت..... مر کے زندے وتی دل ڈڈکنگی
 انت۔“

دل ء گشت بلے جان ہمراہ داری کنگ ء ات۔ جان ء لرزگ
 ہر کہ گیش بوہاں ات۔ دننان ء پے زور داشتت ہر کہ شہ آج ء نزیک بوہاں
 اتوں، بلے لرزگے ات کہ چوگور بام ء تپ ء زرت اتے جہل کیگے نزانت
 ہمے وھد ء پے بے ہیالی شہ آج ء کمیں دُور بوہاں اتوں پرچیکہ منی دل ء
 تر سے کپت کہ بوت کنت اے دراجیں مردک مناگٹ ء گراں ہمے منی
 جند ء روک کنوکیں آج ء تہا دوروں بدنت۔ دل ء گشت آسری وھد ء شری
 ء پچارینے کہ چونیں رکنیتے۔ بوت کنت شہ ایٹی گندگ ء پد زندگ ء
 لوگ ء برمیں تہ مہلوک ء گشیں۔ بلے گردن ہنچوں گران ات بکش آہنی
 پلک انت گٹ ء کپتہ انت۔ اینکس منایات انت کہ ہمے وھد ء من کمیں
 ہبکہ بوتوں یکے جان ء کہریں لرزگے گپتت تہ دومی نیمگ ء شہ ہید ء

جانوں میچڈات۔

آسراء چے گندیں اے مرد مداں مداں گوں لبہمیں پاددر شپے
آہت آج آئے نیک ء اوشتات۔ منا انگت مجال نہ بوت کہ سنیلے پکنیں
دمانے بے تواری ء رند آئی گوں عجیبیں تواری ء منا تواری برجت۔

”بیچ مہ ترس منی نیمگ ء سنیل کن کہ من ہر رو گوں تو پہ گپ جنگ ء
ادانیائیں تئی دل ہرچی لوٹیت بشہ من جست کن ہرچی کہ من زانیں ترا
گشیں!“۔

آئی اے ہبر ء مناد دل دات۔ یک کترو کے ء رند منی لرزگ جہل
کپاں بوت ء من مداں مداں چم برز کناں آئی نیمگ ء چارگ بنا کرت۔
اول آئی پادان ء چار اتوں کہ آہرا کجام یک جانورے سنیل ء جوڑ کنوکیں
پازوار پاد ء ات۔ پدادرتیں بالاداول شری ء چارت۔ پیری ء ابید، آورنا ء
زوراک گندگ بوت۔ دراجیں زایش اے مود ء پچانی وڑ ء اسپیت
انتت۔ دستے اول ہمے بالاد ء وڑ ء ہنچو مزن انتت۔ راستین ء بکشیں کہ آئی
ہرچی پمن نوک ات۔ ہاس آئی گٹ کہ کدی وش ء نرم کدی سک ء
ترسناک ات، ہنچو زانگ بوت کہ آئی تواری ء تھا اے جہل ء برزی شہ آئی
واہگ ء بوہگ نہ انتت بلکیں اے آئی دراجیں عمر ء آزمودگانی درازگازی ء
تواری انتت کہ آئی چونیں گرم ء سردیستہ۔

”تو رحم دے یا سک دل؟“

اے منی اولیٰ جُست ات کہ من پہ لپرزگی گُشت ءِ آئی بیدے انگو

آنگر ءِ چارگ ءِ پسودات:

”نئے رحم دل نئے سک دل“

آئی اے راست ءِ راستیں پسو ءِ رندتس دیر من نزانن کہ دوئی برءِ

چے جُست کنیں کہ ہمے وهد ءِ شہ منی دپ ءِ در آہت:

”اے نیکیں پیر مرد! یک جُستے ءِ دہ سال انت کہ منابے تاثیر

کرتہ ہمیشر ءِ مروچی بیکیشیں کہ منی سکی آسان بیت۔“

گوں منی جُست ءِ آئی چم کیں روژن بوتنت وچھے پہ منی چمآن

سک بوتنت۔ بلے تنے وهدی ہبرے نہ کرتت کہ من وتی جُست سرجم

کرت:

”منا گناہ ءِ ثواب ءِ بارو ءِ چیزے بکش؟“

”بچ! من کجام گناہ ءِ ثواب ءِ بکشیں کہ مدام یکے دوئی ءِ دروشم ءِ

بدل بنت یک گناہے کدی ثواب ءِ کدی بازیں ثواب گناہ جوڑ بنت.....

مئے زما نگ ءِ کار نہ کنگ گناہ ات۔ لہز ”منی“ گناہ ات۔ دگہ بازیں لہز

گناہ اتنت۔ چوش کہ ”پس“ ”ولجہ“ ہمے پیم بازیں لہز ثواب اتنت چوش کہ

ماس، کار، ہمے، ورگ، وپت ءِ دواب یک زمانگے شراب (بزاں نشہ کنوکیں

چیز) آزمائے سادگیس گناہ ء سادگیس ثواب اتنت، بے وھد گوزان بوت ء گناہ بدل بیان بوتنت۔ پیش ء پس ء سیالی نہ ات کہ اہر ء مردماں جوڑ کرت پدا براس ء گہار ء سیالی جوڑ بوتنت کہ گوں نوکیس سیالی آں نوکیس ثواب ء نوکیس گناہ آھت.....

”بیچ یات مدارش من ترا مستریس گناھانی بارو ء گشیس۔ اے زمانگ ء پیسر مستریس گناہ لبر واجہ ثواب جوڑ بوت بیکاری اول ثواب بوت۔“

آکیس بے توار بوت پد ء وتی ہر ء بر جاہ داشت:

”بنی آدم ء تب نہ بیت کہ بے واجہ بہ بیت۔ پدا شہ زمین ء واجہانی واجہے در گیت ء لبر ”خدا“ یے ودی کرت ء وت جوڑ کنوکیس خد ء نام ء گرگ ثواب بوت..... پدا خد ء را گوں وھد ء گوزگ ء زانتکاراں بر ء بال دات کہ ہج کسی دستی مہ رسیت ء ہج کس شہ آئی جست ء پرس مہ کنت پرچیکہ بازیں دگہ زانتکاران دیست کہ ہما مردماں کہ ما آوان ء خدا گشاں آ مے وڑ ء تپ ء کلگت بنت۔ پہ سپت ء وش ء پہ گشگ ء ناوش بنت۔ آواں جست کنگ بنا کرت ء وتر ء گناہگار کرت۔ دومی آں آوان ء کشاں پہ وتی دل ء ثواب کرت اے وھد تس دیر بر جاہ بوت کہ آسر ء ثواب کنوکاں وتی خدایکے کرت ء چوکپوت ء بال اش دات کہ تنے وھدی بال

انت..... نوں خدائے نام بازیں جاگہاں گناہ ءِ بازیاں جاگہاں ثواب انت۔
 ہنچو کہ ہوک ءِ گوج ءِ کچک ءِ دگہ ہنچیں چیزانی گوشت انت کہ جاگے ثواب ءِ
 جاگے ءِ گناہ انت۔“

”ایسی بزانت پہ راستی ہمیش انت کہ ہچ چیز گناہ نہ انت بلکیں

ہر چیز ثواب انت ایوک ءِ وھد ءِ دمگ ءِ ہبر انت۔“

من مداں مداں آئی ہبر ءِ بالا بندی کنان ءِ گشت:

”ہاں پنج! وھد گوزاں بوت ءِ مھلوک ءِ وتی ڈگار سیم کرتنت۔

گوں ڈگار ءِ سیمماں قبیلہانی گناہ بہر بوتنت ءِ پداراج بوتنت۔ گوں راجانی

جتائی ءِ ملکائی سیم سرانی چیدگاں گناہ ءِ ثواب بہر کنگ بوتنت۔ چیزے ءِ گناہ

ثواب گشت انت ءِ چیزے ثواب گناہ.....“

آئی وتی ہبر پیلو نہ کرتنت کہ دمائے کش ات ہمے وھد ءِ منی دل ءِ

آھت کہ اے پیر مرد ءِ مناتنے وھدی ہچ نوکیں ہبرے نہ گشت۔ اے

درائیں گپ من پیر ءِ زانت انت ءِ چوش مہ بیت کہ ہبر ءِ دراج دیاں من

امچی وتی اصل جست ءِ گشت مہ کنیں۔

گوں منی ہمے ہیال ءِ آئی منا ہورت چارت پدے ڈگار ءِ نشت

شد ءِ پیش اوشتات ات ءِ من آئی دیما اوشتوک ہورت آہرا چارگ اتوں ءِ

وت ءِ عجیبیں جاوڑے تہا گندگ ءِ اتوں کہ دمانے پیش منا چونیں لرزگے ءِ

زرتت غنوں من چون پہ دجھی گوں آئی ہبر کنگاؤں۔ ہبکھی پہ ایشی کہ پہ من
 نوکیں چیریں حالے درانگا زبوت کہ دنیا ء تہا ترس نامی ہج چیزے نیست۔
 آ چیزے راست ء مزانیں ء ترس مے زوراکی ء ظالمی ء آسرانت کہ آ شہ
 شک ء ودگ ء جان ء لرزیناں مردم ء نیزور ء ناچار کنت۔ زوراکی پہ ایشی
 کہ اگاں ما کشگ ء مردم ء تاوان دنیگ ء مزاناں تہ ماشہ ہج چیز ء نہ
 ترساں۔ ماشہ وتی جند ء بد نیتمی ء شہ ہمک نادرستیں چیز ء ترساں۔

گوں آئی ننگ ء من آئی چمانی تہا چارگ لوٹ ات کہ باریں
 چھے چون انت۔ پرچیکہ من ہما یک پیم اوشتوک آرا پہ دجھی چارگ ء اتوں
 شہ آئی چمان مہر ء دوستی ء یک وڑیں درانگازی بوہگ ء ات۔

چہرگے ہنچو و شرننگ ات کہ چوگوسگیں یا تانی بانوری دروشم ء یا چو
 جہان سندیں شاعرے و ابانی دنیا ء کہ کدی آئی نہ بیت۔ وھد یکہ آئی گوں
 روژنیں چمان منی چمانی تہا چارت تہ منی چمانی ارس یلہ بوتنت ء منی سرپدا
 جہل بوت، من آئی زوراکیں و بنگان ء چارت کہ آسک نازرک گندگ
 بوتنت ء ہنچو ودی بوتنت کہ اے کجام یک مہر وانیں پیر کے ء دست انت کہ
 مدام وتی نواسگانی سرے ء مشہ ء جہان ء مہرے بہر کرتہ، بلے گوں اے
 نازرکی ء اوار ہمنکس زوراک ء مہکم گندگ بوتنت کہ آوانی گندگ ء مردم ء
 ابید پگر ء باور بوت کہ اے دستاں سداں واہگانی کلات ڈھیرینتہ، اگاں نہ

ڈھیرینتہ تہ ایشانی تہا ہما واک بوتہ ء است کہ انگت انکاں بہ لوٹت ہر چیز ء
بدل کنگ ء واک دارنت۔

شب سرد بوہان ء ماہ ایر روان ات ء آ سری برانزی مس چلمن ء
روکی دامن ء نور درنزاں اتنت کہ پیر مرد ء گوں وتی دراجیس دستاں بازیں
دارے آ ورت آج ء سر ء دوردات۔ آج پد اچگ ء لگ ات۔ من حمایک
وڑا وشتوک برے وتی دست ء برے پاداں تا پگ اتوں، بلے آ پیر مرد پے
تاہیر نشت ء شہ آئی نندگاں ہنجو پدربوت کہ آرا پے اے آج ء حج کار
نیست۔

”بیچ پگر مکن من ترا تئی جست ء پسو ء دمنیں بلے یک دگہ جستہ کہ تو
شموشتہ آ ایش انت کہ گناہ ء ثواب بدل بنت یا نہ بنت؟.....“
ہاں ہاں بیچ اے المی مین ہبرے کہ ترا گشگ لوٹیں کہ گناہ ء ثواب
حج بدل نہ بیت۔ ایوک ء بنی آدم آ وان ء بدل کنت۔“
من حج ہبر نہ کرت کتر و کے بے تواری ء پد آئی وتی ہبر بر جاہ
داشت:

”اے دراج سریں زند ء من وڑ وڑیں گناہ ء ثواب دیتہ، بلے
یک گناہ ء ثواب یے است کہ شہ ہماروچ ء تس مروچی ء کساس ء درتیں
راجانی تہا ہمے یکیں گناہ، گناہ ء ثواب ثواب بوتہ چیزے کہ گناہ بوتہ دشتی

انت ء چیزے کہ ثواب بوتہ مہر انت، گوں وتی جہلائمیں بزانتاں.....“
 گوں ہمے ہبرء آ مداں مدام اُستات، یک چیزے کہ من ہورت
 چارگ ء اتوں آ ایش کہ آ وتی دستاں زان ء کنت پادکیت یاناں، بلے آ چو
 ورناء پہ الکاپی ء گران سنگی پاد آ ہت۔ من زانت کہ نوں رؤت۔ پرچیکہ
 بانگواہ نزیک بو ان ات ء مئے آچ ء جل اوں کم کم ء جہل بو ان ات۔

”اے نیکیں پیر مرد! شمنے درستیں سرء سوچ پمن سک گران سنگ
 انت، بلے شامنا نہ گشت گوں اے دگہ گناہ ء ثواباں چون کنگ بہ بیت
 پرچیکہ پہ اے وڑء مردم نئے گپ بہ جنت نئے چیزے بوارت ء نئے
 دگہ..... چئی ء کہ ہر چیز ء سرء ما بھیسہ نداراں ء ابید چیزے و رگ ء چیزے
 کنگ ء نئے مہر بیت نئے دشتی پہ اے دوینانی درشان کنگ ء اوں لہز پکار
 انت کہ آ درستیں پہ یکے ء گناہ ء پہ دوئی ء ثواب انت۔“

گوں ہمے جُست ء آ پدانشت ء من ہما پیم اُشتوک آرا گوں یک
 وڑیں ہب ء چارگ ء اتوں۔

”بیچ تو سر پد نہ بوتے ء من شموشت کہ ترا ساپ ساپ بکشیں آ
 ایش کہ اے دوینانی نیام ء دگہ چیزے است کہ آرا موکل گشت ابید شہ
 ہمے دوئیں چیزاں کہ یکے گناہ ء دوئی ثواب انت آ دگہ درستیں موکلی انت آ
 نئے گناہ انت نئے ثواب..... ہاں پدا ہبر کیت کانودانی اے شے جند ء

جوڑ کنوئین انت۔ اے مچیس وت جوڑ کنوئین انت، بلے پہ شما آوانی منگ
 الی انت۔ اگاں نہ تہ مچیس دگہ کانودے تہا زندگی کشت اگاں آیوئیس تو دگہ
 کانودے بزورے تہ ترا گنوک کشت۔

گوں آئی ء اے ہبرء من پہ زور ہندا تہنچو کہ آہبکہ بوت ء منی
 نیمگ ء چارگ ء لگ ات۔ تنے وھدی آئی شہ من جست نہ کرتت کہ من
 وت ہبرء لگ اتوں۔

”ایشی بزانت ایش انت کہ دنیا ء ہج گنوک نیست پرک ایوک ء
 ہمیش انت کہ آدگہ کانودے ء تہا زندگی کشت ء مادگہ ..... پہ اے
 حساب ء ما گنوکاں کہ اے وڑیں مردماں گنوک کشاں۔“

”ہاں بچ! تنے وھدی جہان ء ہج نزان انت کہ کجام گنوکی انت
 ء کجام ساری ..... من وتی اے تیوگیس ء دراج سریں زند ء تہا شہ یک
 چیزے ء ہبکہ اول کہ ادا کساس ء ہر مردم روج ء تہا باز وارگوں بازیں
 گنوکاں درج کپیت، بلے آ آواں نزان انت۔ نزانگ وتی جا گہہ سر ء زیاتی
 آوانی دستاں چکیت ء آواں شرپ دنت.....“

”گڑا گنوکی کجام انت ء ساری .....؟“

”گنوک ہما انت کہ جہان ء دشتی ء و دیناں مھلوک ء نیام ء کشت ء
 کوش ء و دینیت ء سار ہما انت کہ جہان ء مہر بہر کنت، اے الی نہ انت کہ

اے مردم کجا کا نودے تہا زندگی پکنت اولی گنو کی ءدومی ساری انت.....“
 ”بیدشہ ہمے یکیں گناہ ءیکیں ثواب ء کہ ایشاں شری ءبزاں یکے
 دیم ء بوشت ءدومی ء تالاں کن پہ ایشی تئی وتی کا نود بہ بنت۔ آدگہ ”موکلی“
 آں گوں آواں ہنچو پکن کہ تئی پس ء پیرکاں کرتہ ء چوش کنگ شے پائیدگ ء
 انت۔“

آ دوارگ شہ وتی جاگہ پا آہت ء روچ در آہت ء نیمگ ء
 چار اتے ء رادگ بوت۔ من اوں رواں بوتوں منا گوں وت ء آگ ء
 گنداں آ اوشتات تنے وھدی چیزے نہ گشتت ءے کہ من یک جُستے
 کرت۔

”شما چوشیں نیکیں مردے گندگ بہت اگاں منا بکش ات کہ شمنے
 نام کئے انت تہ من سک منت وار بیس!“۔

آئی وتی راستیں دست شانت ہنچو کہ منی اے ہبر ء ہچ گوشدارگ نہ
 لوٹیت ء گوں یک اونہہ ء رادگ بوت، بلے من آئی پد نہ اشت ء دیم ء
 دست بنداں اوشتاتوں۔ منی دست بندگ گندان ء آ اوشتات ء مناسک پہ
 زھری چارات یے آئی اے چارگ گنداں منا گماں بوت کہ نوں گپ نہ
 جنت ہمیشی ء من آئی پاداں کپتوں کہ گوں ہمیشی ء آئی جان ء راشہ زھر ء
 لرزگے ء زرت کہ آشہ آئی لرزو کیس توار ء زانگ بوت۔

”پادعراست بو!“

گوں آئی تو اء من راست بوہاں چو بندی آئی دیما اوشتاتوں

ء آ گوں لرزو کیس تو اء ہبرء لگت۔

”ہر چیزء من سگت ات کنیس بلے پاداں کپگ ء منت واری ء

سگت ات نہ کنیس پرچیکہ منی نام راجہ پترانت۔

آ گوں ہمے ہبرء رادگ بوت کہ اے وهدی آئی پاداں ء جمگے

مان ات ءنوں گوں آئی ہبرکنگ ء گوں من مجال نہ ات ء کتر وکے ء رندا

شہ منی چماں اندیم بوت.....“

بدرنگ

”شہ کوئٹہ درآ گیمن سک گران ات۔ نزانیں گوں اے شہرء
 کجام دوستی بندوک انت۔ وھد یکہ درآ گیء وھد کیت تہ دل لرزگ ء
 لکیت ء گڑتی گیش بوہان بنت کہ اگاں من شہ اے شہرء جتا بہ بیس تہ منی دل
 ء باریں چے ہال بیت۔“

شہرلس شہرانی وڑ انت، بزاں ہنچو کہ پاکستان ء دگہ بازیں شہر
 انت۔ دگانی کناراں دور دور ء یک یک درچک چومنی ء گوں یکیں سرء
 ایوک ء بے ہمساهگی ء آماج گندگ بنت۔ ہر نیمگاں بے پلگاری ء بدیں
 بو، چو بے پلگاریں زھگ ء کہ بے ماس ء بے پازت کنوک بہ بیت۔ ہر کس
 پہوت، ہر کس شہ دومی ء شہ وتی جان ء بیزاری ء بے باوری ء دھنزاں کٹھے
 ہر کس ء چہرگ ء را پہ یکے دومی ء بیمناک کرتہ۔ واری ء بڑگی گوں نازانتی ء
 ہوار انت..... بلے پدء اول پیمن بے درور انت، چیا کہ ادامنی بن پیر کانی

واھگانی کوشجاہ انت ء اے ہما ٹک انت کہ اودامروچی اول منی راج وتی
 نشانا گندگ لوٹیت بلے آشری ء دیست اش نہ کنت ء من ء وتی ء آوانی
 چم کوری ء سرء کندگ زوریت۔ پرچیکہ ماشہ اے چپ ء چاگرد ء کوبانی
 برزیاں وترء کش ات نہ کنیں ء جہان ء دیست نہ کنیں ء اے زاناں کہ ما
 وتی نشانا ہما وھد ء دیست کنناں کہ مروچی میں دنیا ء زبان ء تران کنگ ء
 ہیل بکناں۔ چیا کہ پہ آیوکیں کوشجاہ ء منجاری ء پیرکانی ارواہاں تاہیر نہ
 ریت۔

گوں ہمے وڑیں پگراں من سہب ء مہلہ ء شہ گس ء در آھتوں ء
 دیم پہ وتی شہر ء شہ کوئہ ء روگ لوٹ اتوں۔ وھد یکہ بس اڈہ ء سر بوتوں تہ
 بس را دگی ات من اول تچاں تچاں سوار بوتوں۔ بس ء منشی ء من ء بس ء
 نیام ء سیٹے ء نندارینت چیا کہ دیمادرستیں جاہ پُراتنت۔ منی نزیک ء یک
 ورنامے نشبتت کہ چمد او اب ات۔ زاناں آدوشی شر نہ و پتت۔ کمیں جاگہ
 بوہاں من وتی اے دیم آدیم چارت۔ ہما پیش ء بس ہما وڑشہ مردم ء پُرات،
 بکش پہ لٹ ء جاہ داتہ۔ سیٹانی نیام ء بیگ ء وڑ وڑیں پتینک ایرانتت۔
 اے نیام ء گردگ ہنچو گران ات کہ کسے گوں شپادیں پاداں راسکوه ء سرء
 لک کپگ بہ لوٹیت کس وتی پتینک ء لگت دمیگ ء نیلیت ء جہل ء یک گترم
 حالی میں جاھے نہ ات۔ واروار ء نسوارانی توھ کنگ ء ناوشیں توار.....

گوں اے درتیں ناوشیں ندارگاں دگہ یک و شیں ندار گے من
 دیست کہ شہ اے درتیں ناوشی اُن پہ دمانے شد دل ء برت۔ گوں من بریر ء
 چپیں نیمگ ء یک وش رنگیں ذالبولے نشتت۔ آسن ء مزن نہ ات۔
 عمرے کساس ء پیست ء سے چار سال بوت۔ آئی دیم چیرات۔ بلے آئی ء
 دیم ء برقعہ ء یک پردگے دوردات، ہمیشی ء چہرگے شری ء گندگ بوت۔
 دومی آراگونڈیں چار ماہگی زہگے بگل ء ات ء ہمیشی ء آئی سر جہل ات ء
 برقعہ ء پردگے شد دیم ء دور اشتاپ ات۔

شہ پہناد ء چارگ ء آئی چہرگ ء براہد اری بے درورات من ء
 وتی چمانی سر ء باور نہ بوت۔ کہ اے ہشک ء ڈکال زدیں ڈیھ ء چوشیں وش
 رنگ، کہ آراشاعرے بکندیت تہ تیوگیں زند ء ہمائی شبین ء دیماداراں
 ہنچیں شیمربکشیت کہ آہنچو براہد ار بہ بنت۔ آراگنداں من ہنچو پگر کرت
 کہ ایشی جوڑکنوک ء ہر وہدے کہ ایشرا سر جم کرتہ تہ پداشہ دور ء اوشتاتہ ء
 ایشراشر چارنگے ء شہ وتی کار ء ہنچوش دلوش ء دجم بوتہ کہ مداں مداں لہمیں
 بچکند گے آئی لدفانی سر ء گوازی کرتہ ء پدامداں مداں وتی ہمے جوڑکنوکیں
 بت ء نزیک ء آہتہ پہ دست ء آرا مارگے لوٹ اتہ ء آئیڈ ولداری ء
 بندگی بوہاں آئی جون ء تہا ہنچو اوار بوتہ چو کہ وشبو سمین ء کولانی تہا۔

جوڑکنوک ء جنداوں ہمے ڈولداری ء بہر بوتت بزاں ایش کہ چد ء

گیش آئی در دروچ و دی نہ بیت۔

آئی من ء ہور چارت پدا کیس بچکند اتے ..... آئی بچکند ء منی
جان ء ہنچیں لرزگے دوردات ہنچو کہ ترہ کنو کیس آ ہو یے شکاری ء پادانی
پادرشپ ء بشکنت ء کہنیں پٹے دل ء بیت۔ جہیگ بلوٹیت بلے جرت مہ
کنت من پہ ہبکھی چماں وتی چپ ء چاگرد ء چارت کہ کسے نہ دیست۔ گوں
وشی ء ترس ء اواریں ہلاں آہسر دے کش اتوں۔

”آہ“

آئی بچکند ء منی سر پر نہ بوت پر چیکہ آئی بچکند ء تہا گہاری مہر ء
درنگازی بوہگ ء ات یا آئی بچکند یک دجی یے درنگازی ء کنگ ء ات
ہنچو کہ یک مچی یے تہا من درملاں مردم یک درستی یے بکندیت ء چے
روژناہ بہ بنت۔ حق ہمیش ات کہ من اول بچکند اتیں بلے من تں دیرئے
پدا صورت چارت کرت ء نئے بچکند ات کرت۔

بس گوں تیزی ء روان ات بلے منی ساہ بند بوہگ ء ات۔ چیا کہ
چشمیں ڈولداری ء سنگینی من پیش ء نہ دیستت۔ دل ء گشت گونے نزیک بہ
ندیں ء ہبر کنیں آ بکندیت ء من آئی کندگ ء سکہ ء تو سیپ ء پکنیں، بلے
من بے تو اروتی جاگہ ء نندوک کدی کدی آئی نیمگ ء چارت ء ہر چارگ ء
گوں آئی بچکند ات۔

کمیں دروشنگ اتیں کہ آئی بگل ء زھگ گریوگ ء لگ ات آئی
 وتی پشت مان دیاں گونڈو ء راگوداں دات۔ دمانے ء پذیرھگ وش بوت ء
 آئی بگل ء واب کپت۔ آئی نزیک ء مردم یک گونڈیں زھگے ات کہ آ اوں
 منی ہمراہ ء وڑ ء واب ات ء من ہنچو پگر کرت کہ آئی ہمراہ ہمے گونڈوانت۔
 پرچیکہ اے روگ ء وھد ء من ہچ مردے نہ دیست کہ آئی نزیک ء بنیت ء
 گوں آئی ہبر پکت۔

من پگرانی تہا ہنچو بڈات اتوں ہچ سمانہ کپت کہ بس اوشتات ء
 دراہیں سواری ایر کپت انت پرچیکہ ادا راہ نیم بوتت ء ادا یک کسانیں
 چانکی نہیں ہوٹلے است ات کہ ہر کس گرم ء سردے اگاں ورگ بلومیت
 بوارت، گوں دمان ء درہیں مردم جہل ء بہر بہر بوت اتنت۔ باز ء دیم پہ
 جنگل ء دات ء باز ہمد اہوٹل ء پہ ورگ ء نشت۔ بس ء تہا لہتیں ذالبول
 پشت کپت انت۔

من ہرچی کہ دل ء راہ دنٹاں دارگ لوٹات بلے وتر ء داشتوں
 نہ کرت ء دیموں گوں ہما وشرنگ ء کرت۔

”شما چیزے ورات؟“

آئی شہ پسو ء پیش ہما بچک ء نیمگ ء سنیل کرت کہ آنوں
 پادھت ات ء وتی چماں پلپٹینان ات۔ پدادیے گوں من کرت۔

”جی لا لا گلا سے سردیں آپ اے زھگ ء بدئے کاریت“۔

”زھگ پرچے من انوں کاریں!“

من شہ پتینکاں سٹ کناں جہل ء ایر کپتوں ء زوت زوت
 آپ ء جاگہ فننا ء دو بوتلوں آ ورت کہ آوان ء دروازگ ء دپ ء ہما زھگ
 ء شہ منی دست ء گپت انت۔ بلے اے رندی من آئی نیمگ ء شری ء
 چارت کہ آئی روژنیں دیم گوات ء چندوک پردگ ء پشت ء ہنچو گندگ
 بوت چو کہ تنکیں جہر ء شینکے شہ چار دھی ماہ ء دیمما بگوزیت۔

”ایٹکس وش رنگ کہ چم وت ء وت دیم ءے بوشتنت!“۔

من گوں وت ء گشت ء دیم پہ ہما ہوٹل ء شتوں کہ اودامے درہیں
 بس ء مردماں ابیدرگہ لہتیں بس ء ٹرک ء کسانیں موٹرائی مردم مندوک دم
 کشگ ء اتنت۔ اے کسانیں ہوٹل ء براہداری ء ڈولداری آہنت۔
 ہر نیمگ ء مردم اتنت۔ باز نشت ات چاہ ورگ ء ات، باز گوں نان ء
 دزگٹ ات۔ بازے ڈن ء اوشتوک سگریٹ کشگ ء ات ء چیزے ہچ چیز
 نہ وراں ہماز یک ء کیبن ء دکانانی دپاں اوشتاں چیزاں چارگ ء ات۔

ہمے وھد ء لہتیں درستی میں مردماں مناد یست ء سلام علیک اش
 کرت ء پدا پہ چیزے ورگ ء شتنت۔ چیا کہ منی دیمما گنداں آواں ہمے
 پگر جت کہ اے ایوکی لوٹیت ء من ہمے پگر ء اتوں کہ ”اے ذال ء پرچے

بچکند ات وهد یکہ من آرا تیوگیس زندء کدی نہ دیستہ۔ شر بچکند اتے تہ
بچکند اتے بلے آئی چمانی تہا اے درستی گیری ء دلجمی شہ کجاء آئی من ء چون
لا لاگشت۔

من گوں ہمے گڑتی ء گٹ اتوں کہ ہونل ء بچک ء لیگاریں چانکے ء
تہا چاہ آورت ایر کرت۔ منی سرء نادرستیں ء پیش ء نبوؤ کیس مر مرد کیس
در دے گران ات۔ اے وڑیں وهد ء چاہ ورگی ات مئے گورء اے اول
در مانے ہمیشی ء پدء چانک ء راجارگ ء ردی اول نہ کرت۔ تنکہ دل اون
بد مہ کنت ء زوت زوت دو پیالہ اول وارت ء سگریٹے دم دیاں ایوک ء
ننداں بس ء کھڑکی ء نیمگ ء چارگ ء لگ اتوں کہ آئی دپ ء ہما براہدار
نشنت۔ آڈن ء چارگ ء نہ ات۔ زاناں اے وهد ء وتی زہگ ء شیر
دیگ ء ات۔ یا ڈن ء چارگ ء نہ لوٹ ات ء زانتے کہ اگاں ڈن ء
بچاریت تہ دگرے بکندیت چے گشیت۔

مھلوک وتی کاراں گلانش ات بلے منی چمانی دیم ء ہما پڑمانائیں
ء زیبائیں بچکندگ ات ء سرء ہمے پگرات کہ ”اے چونیں ڈولداریں
سہدارے.....!!! سہدار چیا کہ آرا چاگرد ء تہا ہج جاہے نیست ء آیک
سر جمیں مردے اول حساب نہ بیت جہان ء تہا ہر جاہ ء ایوک ء ہما مردم
وتی دیم چیر کنت کہ دزی یا بدیں کارے پکنت ء ہجالت انت بلے شہ کئے

اے وتی دیم ء چیر کنت آ اے درتیں مردیں زھگانی دیماد وھدار انت؟ یا
 آ اے درستانی دیماد زانت؟ چوشیں ٹوھیں سزایے! بید گناہ ء منگ ابید
 شہ سہدار ء دگہ کسی کارے نہ انت۔ زاناں آئی ڈوھداری آئی ذالبولی
 انت۔ آئی واھگ ء ھلاں کے مان نیاریت۔ کسے آرا جست نہ کنت کہ تو
 چے لوٹے۔ ترا چے دوست بیت، چے نہ بیت۔ آئی ہرچی مے واھگانی
 بندی انت مے عزت داری ء، سر بُزی ء ندریگ ایوک ء ھمائی ء دینگ
 کپیت وتی تیوگیں زند ء بندی ء دروشم ء۔ چوشیں بندی کہ آئی پگرانی رودم
 اوں ما مردیں وتی وڑ ء کنیں ھماوڑ کہ مارا دوست انت۔ بلکیں شہ ایٹی
 مستریں ھمانارو آئی ء آسر انت کہ آ گوں ھمے جاوڑ ء ھیلوار بوتہ ء آئی
 مجگ ء اے ہبر چوٹگی کشک ء نکش انت کہ ذالبول نزوریں مردے ء آھج
 گپ ء سر ء پد ء زانت، آئی ء گوں مرد ء کاراں کار نیست، ذالبول ء
 کار شیطانی انت، گردگ ء سنیل ء سوات پہ آئی نہ انت..... بلے آ اے
 زانت کہ اے درھیں نزوری گوں ھامرداں اون است انت کہ آوان ء
 وتی واھگانی بندی اش کرتے۔

من ھمے وڑیں پگرانی جھلانکیاں بڈاتت ء دل ء تہا بش بش وراں
 گریوگ ء اتوں کہ بس ء ہارن ء تو ار کرت ء من شت وتی جا گہا نشتوں۔
 بس ء تہا دو ارگ من آئی نیمگ ء کدی کدی چارت ء آئی منی

نیمگ ء چارِت کدی کدی بچکند ات ءے، بلے منی بچکند گوں پگراں بیگواہ
 بوتت هے وڑء ماوتی شہرء سر بوتتاں۔ گوں ایرا آگ ء من گندی منی
 نزیکیں سنگت شومان کہ من آرا چو براس ء زانت۔ دروازگ ء دپ ء
 اوشتات من ء گنداں آھبکہ بوت پرچیکہ آئی پمن ودارنہ کرتت، اسل ء آ
 وتی گس گودی ء دیما آھتت کہ آ گوں وتی گونڈیں براس ء شہ کوئٹہ
 آگ ء ات۔

من گوں آئی گلانش بوتوں۔ آئی من ء گنداں ہما پیش ء وڑء
 کندات ء ٹہک دات کہ هے وھدء ہما ذالبول ایرا یاں آئی نزیک ء
 اوشتات۔ آرا گنداں شومان منی نیمگا چارِت گشت ءے:
 ”من پر تئی نشاریگی آھت اتوں“

آئی ہمانیمگ ء اشارہ کرت، من سر پد بوتوں کہ آئی راہ ء پرچے
 بچکند ات۔ زاناں منی فوٹویے دیستت ء من ء درستے کرتت بلے من ابید
 ہبرء سرچنڈیناں پہ رادگی ء تیمچہ کرت۔ شومان من ء گوں وت ء برگ لوٹ
 ات، بلے من نہ شتوں۔ من وتی راہ ء آ وتی راہ ء رادگ گپت انت لہتیں
 گام ء رند من چک جت چارِت آھر سے روگ ء اتنت۔ گوں یک
 ارمانے ء من گوں وت ء گشت:

”اے جہان ء بدرنگ ء بدنصیب تریں ذالبول انت کہ من آرا
 گہار ء وڑا چاراں اول گشت نہ کنیں کہ تو چٹکس زربا ء براھد ارے!“
 پدا رادگ گپتوں۔

پہچان

حفیظ حسن آبادی یک جنوری 1963، خاران و حسن آباد و
میٹنگ و وادی بوت۔ بنیادی و انگلے شہر و پیدائش خاران گورنمنٹ
ہائی اسکول و میٹرک کے کرت۔ ایف ایس سی کے شہر خضدار ڈگری کالج و
درجہ اولیٰ انٹرنیشنل جرنلزم و ڈگری کے شہر لینن گراؤ و گورنمنٹ
یونیورسٹی و گول اولی ڈویژن و پاس کرت۔ شہر 1981 و بلوچی و نوشتہ
کنگڈانت۔ نوشتہ تک، کسمائیک، شاعری، نگد و چمشانکال ابید آزمانک
اول نوشتہ کنت۔ آئی آزمانکانی و تی ہائیں رنگ، چاگرد و ساجیے۔
ہمے چیز و آرز و تی ہمسریں نوشتہ کنوکانی تہا ہائیں ہند و چاہیے دانت۔
ٹیپی نہیں گوربام آئی آزمانکانی اولی و پترانت کہ شمیمے
دست و انت۔